

ספר

אשר בנחל

חלק - פ"ט

והוא קבץ מכתבים ושאלות ותשובות אשר בנחל הנובע מקור
חכמה יסדתם, ענינים נוראים ונפלאים, עצות יקרות, התחזקות
והתעוררות להתקרב אל השם יתברך מכל דרגה ודרגה מכל
מקום שהוא יהיה מי שיהיה.

*

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הקדוש אור נפלא, אשר כל רז לא אנים ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,

ומשלבים בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש.

*

הובא לדפוס על-ידי חסידי ברסלב יבנאל

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהרא"ש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
"ניצני הקודש הוצאה לאור"

יבנאל ת.ד. 599

טל: *5610

פקס: 077-3182015

דואר אלקטרוני: hkodsh1@gmail.com

www.htzdik.com

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות

לתרומות והשתתפות בזיכוי הרבים
"הצדקה בעבור הדפסת הספרים שמגלים את האמונה
היא הפדיון נפש הגדול ביותר שהצדיק עושה עושה"
בנק מזרחי טפחות

בנק: 20 / סניף: 462 / מס' חשבון: 477625

שם ניצני הקודש הוצאה לאור

ניתן לשלוח את האסמכתא

למייל או לווואפ - 054-2287882

לתרומה בביט - 0545848878

* * *

ארה"ב - יואל פארקאש

+8456624888

פֶּתַח דְּבָר

הַנְּהַ חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מְהֻדְוֵרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיִּמָּה גַם שְׂאֵפְלוֹ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהַ סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרוֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֻרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", מִהַמְּכַתְּבֵי הָרִאשׁוֹן שְׁנַדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּכָם בְּיֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסֵדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּנוּ אַחֲרֵי כֵּן מְכַתְּבֵי יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סֵדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָטָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהִדּוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מְפֻסְּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיִּסִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ פֶּט,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אֶחָרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזוּהָ,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלָיו הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבְזוּהָר
הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וּגְלוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלֻבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֶךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֶפֶן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשִׁכָּל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מָה שְׂעוּבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׂעוּבָרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזוּהָ הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֶם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִיִן ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים ז'וֹלְתִיךְ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֵלָה שְׁל'מ'ה', אֲמֵן
וְאֲמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשיזכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סו), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הפולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה א), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים בחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או פרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות

ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולגיצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכִּמָּה ספרים לאֲלָפִים ולרַבָּבוֹת מִחֲבָרִים בְּשָׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבָּבוֹת רַבָּבוֹת וְכוּ', ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשָׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבְטַעֲוִיתָיו וְכוּ', וְכִמָּה ספרים וְתַחֲבֹלוֹת אֵין מְסֹפֵר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחֲבֹלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצֻחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכִּבֵּר נִמְצְאוּ בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כִּמָּה ספרים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בְּתוֹרָה, מְכַל שָׁבֶן וְכָל שָׁבֶן לָבוֹא לְחִדְרֵיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁחֲבָרוּ עַד הַנֵּה, עַדִּין אֵינָם חִלְקֵי אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעַמֻּק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרִזֵּי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהָר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקוֹמוֹת אֵלוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֶצְמָן בָּהֶם, וּבְמִקוֹמוֹת אַחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֶצְמָן בְּסִפְרִים אַחֵרִים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שגלפדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יֵרָאֶה הַרוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נז), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשף, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקנת כל הדורות ותקנת כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן כן יהי רצון!

ספר אשר בנחל פרך פט

י"ט תשעח.

בעזרת השם ותפילה, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"א אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בכל שבוע, וממש אתה מחיני עם
כל מכתב ומכתב. אבל לא ידעתי למי לכתב לך חזרה, עד שעכשו
נפל ברעיוני, שאשלח את המכתבים לידידנו ... גרו יאיר, והוא
ימסר לך.

העקר אל תבלבל את עצמך משום בלבול שבעולם, פי ינקותא
כלילא דורדא (שבת קנב.), עקר יפי הפרח הוא כשעדין בצעירותו,
אתה עכשו בחור צעיר, ואתה יכול להצליח מאד מאד בדרך
עבודת השם ותפילה, אם לא תהיה בטלן. והיה טוב מאד, שתרגיל
את עצמך ללמד הרבה בשבחי-הר"ן, ותסתכל את ההנהגות של
רבנו ז"ל איך התנהג עצמו בימי נעוריו, ותשתדל לחקות את רבנו
ז"ל, ואז תצליח את דרכך, תחקה את הפל חוץ מתעניות, אשר רבנו

ו"ל בעצמו הזהירנו לא להתענות שום תעניות, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך. וכשהייתי בחור צעיר והתקרבותי אל רבנו ז"ל, למדתי הרבה ב"שבחי-הר"ן", ורציתי לחקות את רבנו ז"ל איך שהתמיד בכל מיני למודים: "עין יעקב", ומשניות, תנ"ך ומדרשים, ספרי הזר והתקונים. והיתה לי המון התבודדות, וזה הכניס בי חשק עצום לעבודת השם ותברך, ועל-כן גם אתה ראה להתמיד ב"שבחי-הר"ן", ותשפדל לחקות את רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצליח את דרכך, ואל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצג), שהמחשבה של האדם יש לה תקף גדול, ואם יחזק ויגביר מחשבתו לאיזה דבר שבעולם, יוכל לפעל שיהיה כן, כי המחשבה פועלת הכל. על-כן ראה לחשב שגם אתה יכול להיות איש פשוט, וגם אתה יכול עדין ללמד, וגם אתה יכול עדין להיות כבד צדיק ונוטר הברית וכו' וכו', בזה שתכניס את מחשבתך בזה, על-ידי-זה תצליח דרכך בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תשעט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"א אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי בזה שתסע אל ציון רבנו ז"ל, אתה לא עושה שום טובה לאף אחד, אלא לעצמך, כי סוף כל סוף מה שאר מאתנו?! האדם צריך למות, אם הוא פן רוצה או לא רוצה, הוא מכרח למות, ומכרח לצאת מזה העולם, ועל-כן אם רבנו ז"ל

הַבְּטִיחַ לָנוּ הַבְּטָחָה כָּל-כָּף חֲזָקָה, שְׁמִי שִׁיחֶיָה אֶצֶל צִיּוֹנוֹ הַקְדוֹשׁ, וַיִּתֵּן שֵׁם פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה לְעֵלוֹי נִשְׁמָתוֹ, וַיֹּאמֶר שֵׁם הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, אֲזִי אֶפְלוֹ אִם עֲצָמוֹ וַגְּבָהוּ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאֻ מֵהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית. וְעַל-כֵּן מֵה שִׁיף כָּל אֱלוֹ הַפְּחָדִים, שְׁקֹר, וְשִׁתְהֶיָה לְךָ סְחָרְחָרֶת וְכוּ' וְשִׁאֲתָה מִפְּחָד מֵה יְהִיָה וְכוּ', אֲתָה צָרִיף לְקַחַת בְּחֻשְׁבוֹן, כְּשִׁיבֹוא מִלְּאָף הַמָּוֶת וַיִּקְרָא אוֹתָךְ, לֹא תוּכַל לְהַגִּיד: "אֲנִי מִפְּחָד לְלַכֵּת אֶתָךְ, כִּי יֵשׁ לִי סְחָרְחָרֶת" וְכוּ' וְכוּ', אוֹ "קֹר מְאֹד בְּקִבְר" וְכוּ' וְכוּ', כִּי הוּא יִצְעַק: "קוֹם וּבֹא", וְלֹא תִהְיֶה לְךָ שׁוֹם בְּרָחָה. וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלָן כָּלָל, כִּי אִם יֵשׁ לְךָ דְרָף לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, קִפְץ וְתִסַּע אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵל תַּחֲשֵׁשׁ לְשׁוֹם דְּבָר, כִּי אֲתָה צָרִיף לְקַחַת בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁנֵה הַתְּקוּן הַיְחִידִי שִׁישׁ לָנוּ. וְעַל-כֵּן תַּעֲזוֹב כְּבָר אֵת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלָּךְ, וְתִבְרַח אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל עַל-כָּל-פְּנִים פַּעַם אַחַת בְּחַיֶּיךָ, אֲשֶׁר תִּהְיֶה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת הַנְּתוּחַ וְכוּ', לְדַעֲתִי, אֲתָה לֹא צָרִיף לַעֲשׂוֹת בְּכָלֵל נְתוּחַ, כִּי גַם לִי אָמְרוּ הַרוֹפְאִים עוֹד לִפְנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים, שֶׁהָאֵף עָקַם בְּעֵצָם וְכוּ' וְאֶצְטַרְךָ נְתוּחַ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, כְּבָר עֲבָרוּ עֶשֶׂר שָׁנִים, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שִׁיעֲבָרוּ כָּל הַחַיִּים וְלֹא אֶצְטַרְךָ נְתוּחַ, זֶה סֵתָם דְּבוּרִים שֶׁל רוֹפְאִים, וְעַל-כֵּן אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוֹם נְתוּחַ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רָע. הַעֲקֹר הַרְגֵל אֵת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבִדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ
בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחֵת
מד.).

רְאֵה שְׂאֵשְׁתָּךְ תִּדְלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְּשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וְלַהוֹסִיף
שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וּבִיעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת לְבִקֵּשׁ וְלַהֲתַפְּלֵל לְפָנָיו
יְתַבְרַךְ כָּל מָה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת
הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלַת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּדַרְכְּךָ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׂמִים...

י"ט תשפ"א.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְּשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְתִדְעֵי, שֶׁכָּל
הַבְּרָכוֹת שֶׁל הָאָדָם נִמְשָׁכוֹת בְּזָכוֹת שְׂמִירַת שַׁבַּת, כִּי כְּשֹׁמְרִים
שַׁבַּת, נִמְשָׁכַת בְּרָכָה וְעֵשִׂירוֹת לְאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת גַּם יַחַד.

רְאֵי לְהַדְּלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְּשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וְלַהוֹסִיף שְׁנֵי
גְרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וְלִבְקֵשׁ בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת כָּל מָה שֶׁאֵת צְרִיכָה,
כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלַת
וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי

שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂיִתְהַפֵּךְ מִזֶּלְךָ לְטוֹב, וַיְהִי־לְכֶם רַק
שִׁפְעַת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, בְּרִיאוֹת וְחַיִּים כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּזוֹכֵי הַרְבִּים, כִּי כָּל הַמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים אֵין
חֶטָּא בָּא עַל יְדוֹ' (אָבוֹת ה', יח), וְאֵתָה צָרִיף לְדַעַת, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, בְּדוֹר הַזֶּה עוֹבֵר עַל עַם יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעוֹבֵר כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת,
וּבִפְרָט כְּפִירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, שֶׁהוּא אָבִי אָבוֹת הַטְּמֵאָה, שְׂאֵין לְךָ
עוֹד טְמֵאָה כְּטְמֵאת מֵת, וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת יח:):
'רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם נִקְרָאִים מֵתִים'; כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם עוֹקֵר אֶת
עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — הוּא מֵת, כִּי מִסְתּוֹבֵב כְּאֲבֵן דוֹמָם, רַחֲמָנָא
לְצִלָּן, לֹא-כֵן צְדִיקִים אֲפֵלוּ בְּמִיתָתָם נִקְרָאִים חַיִּים, כִּי מֵאַחַר
שְׂדִיבְקִים בְּחַי חַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, אֲזִי אֲפֵלוּ לְאַחַר
הַהִסְתַּלְקוֹת גַּם-כֵּן זוֹכִים לְחַיִּים אֲמֵתִיִּים, חַיִּים נִצְחִיִּים, חַיִּים עֲרֻבִים
וּמְתוּקִים, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְּצַת
מַעְיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, רְאוּי לְךָ לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תַּעֲסֵק בְּזֶה, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְלֹא תִבְקֵשׁ שׁוּם כְּבוֹד, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצד): מִי שְׂרוּצָה כְּבוֹד — הוּא שׁוֹטָה, כִּי
בְּאֵמַת הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵיף שִׁיף לְבִקֵּשׁ כְּבוֹד, בְּעוֹד
שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד פֶּה, וְנוֹתֵן לָנוּ אֶת הַחַיּוֹת, וְאֲנַחְנוּ תְּלוּיִים
וְעוֹמְדִים רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ; וְעַל-כֵּן כָּל מַעֲשֵׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם,

וְתַמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לַגְלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַפְּעֻלוֹת טוֹבוֹת שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה בְּזֶה שְׂאֵתָה לוֹמֵד בְּרַבִּים עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, הֵייתָ שֹׁשׁ וְשֹׁמֵחַ מְרַב שְׂמִיחָה, וְאֵתָה צָרִיף לְהִיּוֹת חֲזוֹק מְאֹד בְּזֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ רַק זֶה שְׂאֲנַחְנוּ מִגְּלִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָנוּ מִגְּלִים אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂחֲזוֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לַגְלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבְכַפְרֵט בְּהַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. וְתוֹדֵעַ, שְׂכָל סֵפֶר וְסֵפֶר עוֹשֶׂה אֶת הַפְּעֻלָּה שְׁלוֹ, כִּי לְפַעְמִים כָּל־כָּף קָשָׁה לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם, שְׂכָל מַה שְׂתַּדְבֵּר אִתָּם, יִהְיֶכּוּ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן מְאֹד מְאֹד קָשִׁים, כִּי לְעֹזֵר לְבַעַל בְּחִירָה, הוּא הַדְּבָר הַכִּי קָשָׁה, אֲבָל תַּכְּף־וּמַיֵּד כְּשֶׂאֲדָם חֲזוֹק וְאִמִּיץ לְהַפְּיֵץ אֵיזָה סֵפֶר מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אוֹ אֵיזָה קוֹנְטֵרַס, הַסֵּפֶר וְהַקּוֹנְטֵרַס כְּבָר יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, כִּי יֵשׁ בְּכַח הַקּוֹנְטֵרַסִים הָאֵלֶּה לְהַפְּיֵץ אֶת הָאָדָם הַכִּי קָשׁוּחַ, כִּי נִכְתְּבוּ, תַּהֲלֶה לְאֵל, בִּישׁוּעַת ה' וּבְסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא גְדוּלָּה מְאֹד, וְעַל־כֵּן יֵשׁ לָזֶה פֶּחַ הַמוֹשֵׁף. וְעַל־כֵּן רָאָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַמְצִיא ל... גֵּרוֹ יְאִיר, עוֹד נְדִיבִים, שְׂיַעֲזְרוּ לוֹ לְהַדְפִּיס קוֹנְטֵרַס אַחַר קוֹנְטֵרַס, שֶׁהִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת.

רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַהֲיֶה רְגִיל לֹמֵר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְכֵן הַרְבֵּה מְזֻמּוֹרֵי תַהֲלִים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כג): אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּכַל בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְשׁוֹתָה אַחֲר־כֵּף כְּמָה מְזֻמּוֹרֵי תַהֲלִים, וּמִתְלַבֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כִּי יֵשׁ עֲנִיָּן שְׂנִתְהַפֵּף הַכָּל לְטוֹבָה, הֵינּוּ בְּזֶה שְׂאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַעֲקָר אֵל תַּהֲיֶה שְׂבוּר, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַרְגַל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבַּרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר: אִם לֹא זָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ז"ל, אֲלֵא שְׂיִתְגַּלֶּה עֲלֵינוּ כָּל עֲגִיזַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כְּכֹר הִיָּה כְּדָאִי. וּמְכַל שְׁכַן שְׁקַבְּלָנוּ עוֹד טוֹבוֹת נְצִיחוֹת מֵרַבֵּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֶעֱם חֻלְקָנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ ז"ל, וְעֲלֵינוּ נִפְלְאָה חוֹבַת הַיּוֹם לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, וְשְׂתִהְיֶה בֵּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּדִית, וְשְׂתִכְבְּדוּ זֶה אֶת זֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לְךָ מַחִין טְהוּרִים. וְתִשְׁמַר מְאֹד, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִתְעַרֵּב בְּחִיַּיָּךְ הַפְּרָטִיִּים שְׁלֶךָ.

נָא וְנָא הַדְּבִק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד רַק תִּחַשֵׁב מִמֵּנוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִנְצַל מִכָּל רָע.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחַיֵּנִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וּבִיקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... תְּחִיָּה.

רְאִי לְחִזְק אֶת עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שְׂמִחָה, וְתִשְׁתַּדֵּלִי תָּמִיד לְדוֹן אֶת עֲצֻמָּךְ לְכַף זְכוּת, וְכֵן אֶת בְּעֵלְךָ וְכֵן אֶת הַיְלָדִים, וְכֵן יַעֲבְרוּ לְךָ הַחַיִּים בְּשָׁלוֹם; כִּי עֶקֶר הַמְּרִירוֹת שְׂעוּבָרַת עַל הָאָדָם הוּא, כְּשִׂאִינוּ דָן אֶת עֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת, וְכֵן תָּמִיד רוֹאֶה רַק אֶת הָרָע —

יח אֲשֶׁר י"ט תשפד בְּנַחֵל

הן בעצמו והן באחרים, ועל-כן תשתדלי לדון את עצמך ואת
אחרים לכף זכות, ואז תראי לפניך עולם אחר לגמרי.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכי לשפע ברכה והצלחה, ותהיה
לך פרנסה בשפע, ולא תצטרכי לבריות כלל. אדרבה, שבעלך יביא
לך פרנסה בקלות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"א אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, וגדל שמחתי לשמע הטוב מכם
— אין לתאר ואין לשער כלל. וראוי לכם ללכת על הגלוי שגלה
לנו רבנו ז"ל על-פי "בצר הרחבת לי", הינו שאפלו בהצרה בעצמה
השם יתברך מרחיב לנו, כי אם יסתפל האדם על חסדי השם יתברך
יראה, שאפלו בעת שהשם יתברך מצר לו, גם בהצרה בעצמה,
השם יתברך מרחיב לו, ומגדיל חסדו עמו, וזה "בצר הרחבת לי",
הינו אפלו בתוך הצרה בעצמה, נתת לו הרחבה בתוכה (כמוכא
בלקוטיי מוהר"ן, חלק א', סימן צה); ובפרט אתם, שהקדוש-ברוך-הוא
עזר לכם, שהתחנתם בשעה טובה ומצלחת, וזכיתם לפרנסה
וילדינה, מה לכם לדאג?! עליכם לתן תודה והודאה להקדוש-
ברוך-הוא בכל יום על גדל החסד חנם שעשה עמכם, ועוד יעשה
עמכם חסדים ורחמים גמורים. אתם רק תרגילו את עצמכם
להתפלל בכל יום אליו יתברך, אשר אין עוד טוב מלדבר ולספר
את כל אשר עם לבבכם אליו יתברך, ואז טוב לכם כל הימים.

נא ונא ראו להיות שמחים ועליזים, ושום דבר שבעולם לא

אֲשֶׁר י"ט תשפה בנחל יט

יוכל לשבר אתכם. והעקר בזה העולם הוא התחזקות, ולהיות רק בשמחה עצומה, אשרי מי שזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"א אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט שאתה זוכה ומזכה את הרבים, ומפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, אשר אין למעלה מזה.

ראה להיות בשמחה על נעם חלקך, על אשר בנחל שם חלקך וגורלך, ושאתה יודע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה הייתה עושה בלי רבנו ז"ל; ותשתדל מאד מאד לדבר עם כל מידעיך רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי אין לנו בזה העולם כלל שום דבר — רק את הקדוש-ברוך-הוא! ועל-כן מה למה לנו להתבלבל בבלבולי חנם? יותר טוב לנו להתדבק עצמנו בו יתברך, ולדבר עם כל שכנינו ומידענו וקרובינו ומשפחתנו דבורי אמונה והשגחה פרטית, ועל-ידי-זה בעצמו נזכה להכלל באין סוף ברוך הוא, כי "אודיע אמונתך בפיי" (תהלים פט, ב), עקר האמונה הוא להודיע בפיי ולהודיע את זה לכל בריה שבעולם, ועל-ידי-זה נעשה להקדוש-ברוך-הוא דירה כאן בתחתונים. ואל זה הייתה תשוקתו — להשרות שכינתו כאן בזה העולם.

אָשֶׁר יִדְּוּ וְאֲשֶׁר יִחְלָקוּ בְּזֶה שְׂאֵתָה מְזֻכָּה אֶת הַרְבִּיּים, כִּי כָּל
הַמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּיּים, אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ (אָבוֹת ה, יח).

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמָךְ עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים, כִּי מַה יֵּשׁ לָנוּ יוֹתֵר טוֹב מִהַתְּבוּדָדוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵי לְהַמְּשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְּבַרְךָ, אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה
עוֹשֶׂה רֶשֶׁם לְמַעְלָה, כִּי כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה שְׂבֵר יִשְׂרָאֵל מִתְּפַלֵּל
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹשֶׂה רֶשֶׁם לְמַעְלָה. וְצָרִיכִים לְזַכֵּר תָּמִיד אֶת
דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצו), שְׂגִלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר אֲסוּר
לְאָדָם לְהַעֲמִיד עֲצָמוֹ אֶל שׁוֹם דְּבָר, דִּיהֵינוּ שְׂאֵסוּר לְהַתְּעַקֵּשׁ בְּתַפְלָתוֹ
שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ דְּוָקָא אֶת בְּקִשְׁתּוֹ, שְׂגָה כְּמוֹ לִוְקַח
דְּבָר בְּחֻזָּקָה וּבְגִזְלָה, רַק צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ
בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, אִם הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא —
לֹא, שְׂגָה יְסוּד גְּדוֹל בְּחַיֵּי הָאָדָם, שְׂצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים
וּבְתַחֲנוּנִים, כִּי אִם אָדָם רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה דְּוָקָא כְּמוֹ שְׁהוּא רוֹצֶה, וְזֶה
לֹא הוֹלֵךְ לוֹ, אִז הוּא נִשְׂבֵּר. אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁהוּא חַי בְּחֻסְד
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לִי שׁוֹם טְעֵנוֹת וּמַעֲנוֹת עֲלָיו יִתְּבַרְךָ, אֲשֶׁרִי
מִי שְׂמַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה זו!

רְאֵי לְחֻזַּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתַדְּבָרֵי עִמָּהֶן הַרְבֵּה דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחֵי אֶת דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רֵאָה לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד, וְתִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִחְזֹר הַרְבֵּה עַל הַלְמוּדִים שֶׁלְמִדַּת בִּישׁוּבָה, וְכֵן תִּכְתֹּב אֶת כָּל הַחֲדוּשִׁים שֶׁאַתָּה לּוֹמֵד בִּישׁוּבָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד רָצוּהוּ שֶׁיִּתְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן בָּזָה שֶׁתִּכְתֹּב אֶת הַחֲדוּשִׁים, יִהְיֶה כְּמוֹ שֶׁחֲדָשְׁתָּ בְּעֶצְמָךְ, וּמֵה גַם, שֶׁהִכְתִּיבָה מְבִיאָה לַיָּדִי זְכִירָה. וְכֵן תִּתְמִיד בְּלִמּוּד "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְכָל מֵה שֶׁיִּקְשֶׁה לְךָ תִּכְתֹּב אֵלַי, כְּמוֹ שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמָּךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּלִמּוּדִים, וְתִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת הַמִּדּוֹת שֶׁלְךָ, וְתִהְיֶה יָרֵא שָׁמַיִם אֲמִתִּי, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְאֲזוּ תְּצַלִּיחַ דִּרְכָךְ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ב אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שִׁיחִיו.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וְאֶת גְּדֹל טְרַדוּתִי — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעֵר כָּלָל. פֶּה יָרַד פִּתְאֹם שֶׁלֹּג כְּזֶה יוֹתֵר מִמְּטֵר גִּבְהָה, וְכָל הָעִיר מְשֻׁתָּקֶת, וּפֶה יִשְׁבְּתִי אֶתְמוּל תִּשְׁעֵ שְׁעוֹת רְצוּפוֹת לְעֵשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית, וְהִיִּיתִי אֲמוּר לְגִמּוֹר כְּמֵה סִפְרִים, אֲךָ זֶה גִּזַּל מִמֶּנִּי הַזְּמַן, וְכֵן אָבִי מוֹרֵי אֲשַׁפֵּז הַבְּקָר בְּבֵית-חֹלִים, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. וּמְכַל זֶה נִתְעַכֵּב הַכֹּל.

פה תקבלו את הפתגמים שכתבתי, פשוט אין לי עכשו מי שיקליד את זה, אקוו שתבינו מה לפניכם, ותמשיכו עם המספרים שהיו בחלק ג' בסוף כל פתגם.

אודות הבן, בודאי כדאי שרופא ממחה יבדק אותו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שלא יהיה שום דבר, ומלאך רפאל יעמד על ימינו, ותהיה לו רפואה שלמה.

אין אתם יכולים לשער ולתאר את מעלת עבודתכם, וזו הבחירה, שאין האדם יודע מה הוא פועל עם עבודתו, כי אם הייתם יודעים מה אלו הספרים עושים וגורמים, הייתם רוקדים מרב שמחה כל היום וכל הלילה, כי אלפים ורכבות אנשים מקבלים חיות מהספרים, ואף אחד אינו יודע מאין באים הספרים וכו' וכו', ואיך נדפסו וכו', באיזו יגיעה ובאיזו מסירות נפש וכו' וכו', אשריכם ואשרי חלקכם!

אני מקנה עד הבקר יהיה לכם כבר את הקונטרס: "גלוי אלקות", כדי שתגמרו את חלק ד', גם אשתדל לשלח את ההגהות על ספר "פעלת-הצדיק".

המחכה לתשובה אם קבלתם הכל...

י"ט תשפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי, כ"ב אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הבשורה המשמחת, אף לא היה לי פנאי להשיבך תכף-ומיד כרצונך, כי אבי מורי מאשפז פאן בבית-חולים, ישלח לו הקדוש-ברוך-הוא רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל, וכן ישלח רפואה שלמה לאמך תחיה, ויחזק את כח אשך, ותעברו ההריון בשלום ובנקל.

מֵאֵד מֵאֵד הוֹלֵךְ לִי בְנִפְשִׁי, שֶׁתִּחְזֹר לְגוֹר בִּיבְנֵי־אֵל, כִּי אַתָּה חֹסֵר לִי שָׁם מֵאֵד, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוּכַל לְהַגְשִׁים אֶת זֶה בְּפֶעַל מִמֶּשׁ בְּקִלּוֹת, וְתִמְצָא דִינָה רַחֲבָה, כִּי אַתָּה חֹסֵר לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִיטִי פְּרִיטִית, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק הַכֹּל בְּרִצּוֹן הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְכִפִּי שֶׁתִּכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה, אֲזַי אִיר עֲלֶיךָ אֹר הַהֶצְלָחָה; כִּי כִפִּי שֶׁאֲדָם זוֹכָה לְהַגִּיעַ לְבִטּוֹל אֲמַת, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבִטֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמִפְּנֵי לְבוֹ וְדַעְתּוֹ מְכַל הַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ-כֵן מֵאִיר בּוֹ אֹר הָאֱלֹקִי בְּשִׁפְעַ רִוְחָנִי וּבְשִׁפְעַ גְּשָׁמֵי גַם יַחַד. וְעַל-כֵּן הַעֲקֹר רְאֵה לְבִטּוֹל עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאֲזַי טוֹב לְךָ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאֵד מֵאֵד...

י"ט תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ב אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם ל... גְּרוֹ יְאִיר.

עַתָּה קִבַּלְתִּי אֶת הַתְּמוּנוֹת שֶׁל עֲבוּדַת הַפְּתוּיִם, וְזֶה מִשְׁהוֹ נִפְלָא, וּבִפְרִט הַמְּדַרְגּוֹת שִׁיּוּרְדוֹת לְכוּוֹן הַגּוֹז וְכו', זֶה נַעֲשֶׂה בְּחֻמְכָּה גְּדוֹלָה, כִּי שְׁלֵא יִהְיֶה מִשְׁפָּע. וּמֵאֵד רְצִיטִי לְדַעַת מַה נִּסְכָּם בְּעִנְיַן הַפְּנִיטָה וְהַשְׁלֵשׁ מְדַרְגּוֹת לְפִתּוֹחַ הַרְאֵשִׁי, הָאֵם תְּהִינָה מְכֻסּוֹת בְּאֶבֶן אוֹ בְּגָרְנִיט, וְכֵן הָאֵם הַמְּדַרְכָּה אֵינָה צְרָה בְּיוֹתֵר?

כָּאֵן יָרַד שְׁלֵג פְּתָאוּמֵי יוֹתֵר מִגְּבַה שֶׁל מְטָר, וְכָל הָעִיר נַעֲשֶׂתָה מִשְׁתַּקֶּת, וְעַל-כֵּן לֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁרֵי בְּכָלֵל לְלַכֵּת לְבִנְיָן, וְכֵן הָיִיתִי מֵאֵד מֵאֵד טְרוּד, כִּי אָבִי מוֹרֵי אֲשַׁפּוֹז כָּאֵן בְּבֵית-חֹלִים, וְכֵן הָיִיתִי עֹסוֹק שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת בְּעֶסְקֵי שְׁלוֹם-בֵּית, וְזֶה לְקַח לִי כָּל הַזְּמַן,

וְלָכֵן אֲשַׁתְּדֵל הַיּוֹם לְהַכְנִיֵס לַבֶּנֶק סְכוּם כֶּסֶף לְ... שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם טְעָנוֹת עָלֵינוּ, חֵס וְשָׁלוֹם.

וְכֵן אֲנִי מְקַנְהָה שְׂיִתְחִילוּ הַיּוֹם הַרְצוּף לְמַעֲלָה.

הָעֵקֶר רַק חֹזֵק וְאֶמֶץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי תֵּאֱמִין לִי, שְׁגַם אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמִי אֲנִי בּוֹנֶה אֶת הַבַּיִת, רַק מֶרְחוֹק מִתְנַוֵּץ לִי, וּבְקִרְוֹב גִּזְפָּה לְקִנּוּת אֶת הַשֵּׁטַח הַמְּגֻבֵּל, וְאִזּוֹ נִבְנְהָ בַּיִת-מְדֻרָשׁ עֲנָקִי וְתִלְמוּד-תּוֹרָה וּבַיִת-סֵפֶר.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם ... וְתָבִיא לוֹ עֲבָדָה שְׂיִחַתְּם, כִּי עֲכָשׁוּ הַזְּמַן הַנִּכּוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשצא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וּנְקִיָּה-לְפָקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, אֵךְ לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְכֶם, כִּי אָבִי מוֹרֵי נִמְצָא בְּמִצָּב מְאֹד קָשָׁה, הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְפְּאֶהוּ.

אוֹדוֹת בְּנֶכֶם, אִם רוֹפֵא מְמָחָה אוֹמֵר לְנַתַח, וְכֵן מְסַפְּיִים עוֹד שְׁנֵי רוֹפְאִים — אֵין מָה לְחַשֵּׁשׁ וְלְדַאֵג כָּלֵל, וְהַקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא יַעֲזֹר, שְׁהַנְתוּחַ יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְהַפֵּל יַעֲבֹר בְּתַכְלִית הַמְהִירוֹת, וְאֵין מָה לְפַל בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל, וּבַפֶּרֶט בְּזִכּוֹת הַרְבִּיִם שְׂאֲתֶם מְזַפִּים, יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁמֵלֶאָךְ רְפָאֵל יַעֲמֵד לְיַמִּין בְּנֶכֶם, וְתִהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף קוּנְטֵרִס "גְּלוֹי אֱלֻקוֹת".

י"ט תשצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וּבִקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁעוֹד פֶּעַם הִתְחִיל לְנַבֵּחַ הַסֵּמ"ף-מ"ם,
וּלְמַעַן טוֹבֶתֶךָ שְׁלֹא תִתְעַסֵּק אִתּוֹ לְגַמְרִי, אֵתָהּ לֹא צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לוֹ
אֵת הַחֶלֶף כָּלֵל, וְאֵינִי מִבִּין לָמָּה אֵתָהּ לֹא אוֹרֵז אֵת הַבֶּשֶׂר בְּתֵא שְׁלֶךָ
בְּאִזּוֹר הַתַּעֲשִׂיָה, לָמָּה אֵתָהּ צָרִיךְ בְּכָלֵל אֵת הַטּוֹבוֹת שֶׁל ...

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֵנִי
רוֹאֶה בְּחוּשׁ, שְׁבְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ יוֹתֵר קָדְשָׁהּ, שֵׁם יֵשׁ יוֹתֵר מְנִיעוֹת
וּבְלִבּוֹלִים, כִּי לָמָּה לֹא לוֹקַח אֵת עֲצָמוֹ עַל אַחֲרִים רַק עֲלֶיךָ? אֵלֶּא
כְּפִי הַנִּרְאָה, שֶׁהַסֵּמ"ף-מ"ם מְאֹד מְאֹד שׁוֹנֵא שׁוֹחֵט כְּשֶׁר וִירָא הַשֵּׁם,
וְעַל-כֵּן אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרִיָה שְׁבַעוֹלָם, כִּי פְרַנְסֶתֶךָ
תְּלוּיָהּ רַק בִּיַדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא בִיַדֵי בֶּשֶׂר וְדָם, כִּי אֵתָהּ
רוֹאֶה בְּחוּשׁ, שֶׁרְצוּ כִּבְר כַּמָּה פְּעָמִים לְהַשִּׁיג גְּבוּלֶךָ, וְלִקְחַת מִמֶּךָ
פְּרַנְסֶתֶךָ, וּלְבַסּוֹף עִזֹּר לֶךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בִישׁוּעוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר
אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר. וְאֵנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁגַם עֲכָשׁוּ יִהְיֶה
כְּכֹה, אֵתָהּ לֹא תִירָא וְלֹא תִפְחָד מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וְאִפְלוּ שִׁיּוּצִיא עֲלֶיךָ
עוֹד פֶּעַם אִסוּר קֶדֶם חַג הַפֶּסַח — תִּצְחַק וְתִלְעַג לוֹ, כִּי רוּחַ וְהִצְלָה
יַעֲמֵד לֶךָ מִמְּקוֹם אַחֵר, מִמְּקוֹם שְׁלֹא תֵאֲרָת וְשַׁעֲרָת כָּלֵל, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ מְקַפֵּחַ שְׂכַר שׁוּם
בְּרִיָה, וְעַל-כֵּן רַק חִזּוֹק וְאֲמִץ, וְאֵל תִּכְנַע לְפָנָיו. וּבְכָלֵל שְׁלֹא יִהְיֶה
לֶךָ עֵסֶק עֲמוֹ, וְאֵם שׁוֹלַח אֶלֶיךָ שְׁלִיחַ, תֵּאֲמַר לְשְׁלִיחַ: אֵנִי לֹא
הַשׁוֹחֵט שְׁלֶךָ, וְלֶךָ לְשְׁלוֹם.

רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתַּעֲשֶׂה לִי חֶשְׁבוֹן לְהַכִּין בֶּשֶׂר עַל חַג הַפֶּסַח לְכֹל
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, כַּמּוֹבָן כְּפִי מִסְפֵּר הַנִּפְשׁוֹת, כֵּן תַּעֲשֶׂה אֵת הַחֲלָקָה,

למִרְבֵּה — תְּרֻבָּה, וְלַמַּעַט — תַּמְעִיט, כְּפִי מִסְפַּר הַנִּפְשׁוֹת בְּבֵית, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ עַל הַכֹּל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְּלָל בְּעֵדְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְפָרְנֶסָה בְּשַׁפְּעַ, וְלֹא תִצְטָרֶךְ לְבִרְיֹת, עוֹד יְנוּכּוֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יְהִי, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּן אֶת כָּל יְלָדֶיךָ בְּכַבוֹד, וְתִכְנַס בְּקָרוֹב לְבֵית הַדִּירָה שְׁלֶךְ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַמְּקוֹם הַזֶּה יִגְדֵל וְיִצְמַח וְיִפְרַח.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְיִלֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּשִׂמְחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׁמְחוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, כִּי הַשִּׂמְחָה מִמְּשִׁיכָה שִׂמְחָה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי בְּאַתְעָרוּתָא דְלַתְתָּא אֲתַעַר דְלַעֲיִלָּא (וְהָר לָךְ פ"ט), וְאִיזוּ מִדָּה שְׂאֵדָם מִתְנַהֵג כְּאֵן בְּזֵה הָעוֹלָם, כֶּף מִתְנַהֲגִים עִמּוֹ מִלְמַעְלָה, אִם אָדָם תָּמִיד שִׂמַּח וּמְשַׂמַּח אֶת אַחֵרִים, אִז הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפִּיעַ עָלָיו שִׂמְחָה עֲצוּמָה, שֵׁשׁ לוֹ מִמָּה לְשִׂמַּח, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְשִׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֵה, מְרַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֵה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה וּמְחִזּוֹק אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרְנוּ מַה טוֹב חֻלְקָנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאוּי לָנוּ לְשִׂמַּח, שְׁעַל אֶף הַסִּתַּח

הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, זכינו השנה שהיה לנו בית-ספר לבנות לכל הגילאים עם כל הקשיים וההסתות והמסירות שהיו מנת חלקנו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שגזקה גם לפתח תלמוד תורה לכל הגילאים ומלמדים טובים ויראי שמים. כי כבר צעק רבנו ז"ל ואמר בזו הלשון: "אוי ואבוי, שאין אנו חושבים כלל בשביל בנינו ודורותינו איך להצילם ממים הזדונים הרעים האלה הרוצים לשטף את העולם, חס ושלום, שהם דרכי הלמודים הרעים של חכמות ופילוסופיה המתפשטות עכשו בעולם, והאפיקורסות הולכת ומתרבה בעולם, בעוונותינו הרבים, ומה נעשה לבנינו ודורותינו שינצלו מזה? (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג', אות ב); ותהלה לאל, זכינו שיש לנו בית חנוף משלנו, ולא צריכים את הטובות של אף אחד, אף שזה קשה וכבד מאד מאד, עם כל זאת אנו רואים איך שהקדוש-ברוך-הוא מרחם עלינו, ועושה עמנו נסים נגלים, בזה בעצמו ראוי לנו לשמח מאד מאד, שתהלה לאל, יש לנו מערכת חנוף על טהרת הקדש של עצמנו, וכמו שעזר לנו הקדוש-ברוך-הוא עם זה, פן יעזר לנו עם כל העננים.

העקר ראוי לחזק את עצמכם בעבודת השם יתברך בתמימות ובפשטות גמורה — ללמד ולהתפלל, וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רפז): מה יש לאדם לעשות בזה העולם? רק להתפלל וללמד ולהתפלל. ופעם אחת שאל אחד את רבנו ז"ל: "איך נעשים יהודי כשר?" (ווי אזוי וערט מען א ערליכער יוד?) ענה לו רבנו ז"ל: "כך" (האט אזוי), כאומר שעל-ידי למוד התורה ועבודת התפלה בתמימות ובפשטות בלי שום חכמות כלל, זוכים להיות יהודי כשר כרצונו יתברך. וזה כל הלמוד של רבנו ז"ל — לא להיות בטלן, רק להיות תמיד שש ושמח על אף שעובר עליו מה שעובר — משברים וגלים, חלישות הדעת, קטנות, צרות ויסורים וחובות וכו' וכו', עם כל זאת הוא מחזק את עצמו להיות בשמחה עצומה, ומשמח את אחרים, ומרבה לעסק בתפלה ובקשה ושיחה בינו לבין קונו, ומתמיד בלמוד התורה הקדושה, ומקיים את מצותיו יתברך, ומחנך את ילדיו לתלמוד תורה ולקיום המצוות,

כָּךְ נַעֲשִׂים אִישׁ כְּאִשׁ בְּאֶמֶת. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לִבּוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲבָקֵשׁ מִכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שִׁיתְּפַלְלוּ בְּעִבּוּרֵי, שְׂאֻזָּה לְצֵאת מִהַמְצַר וְכוּ' וְכוּ'.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְשִׂמְחָת אֶת עֲצֻמְכֶם בְּכָל מָה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים, כִּי הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שְׂמֻחָה, וּכְפִי שֶׁאַתֶּם שֵׁשׁ וְשִׂמְחָה, כֵּן מִמְּשִׁיף עַל עֲצֻמוֹ שְׂמֻחָה עֲלִיוֹנָה, כִּי בְּאַתְּעֲרוּתָא דְלִתְתָּא אֲתַעֲר דְלַעֲיֵלָא (וְהָר לְ-לֶךְ פִּט), כְּפִי שֶׁאַתֶּם מְשִׂמְחִים אֶת עֲצֻמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, כֵּן נִמְשָׁכֶת עָלָיו שְׂמֻחָה דְלַעֲיֵלָא. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם שְׂמֻחָה עֲלִיוֹנָה תָּמִיד.

רְאוּ לְהַחֲזִיק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֵאמֶר חֲזוּק, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְעֹזֵר לְתַלְמִידִים הַלּוֹמְדִים בִּישִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה"; כִּי בְּאֶמֶת הַתַּלְמִידִים הָאֵלֶּה הֵם עֵינֵי, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיּוֹתֵי, שֶׁתִּכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת הַתַּלְמִידִים, כִּי הַגְּדִיִּים הָאֵלֶּה יִהְיוּ נַעֲשִׂים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים גְּדוֹלִים וְעוֹבְדֵי הַשָּׁם נִפְלְאִים.

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבָקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלְּבַל יִגַּע בָּהֶם לְרַעָה, חֵס וְשְׁלוֹם, יִהְיֶה מְאִיזוֹ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה, אֲסוּר לְלַכֵּת בְּיַדִּים, כִּי תִדְעוּ שֶׁתַּלְמִידֵי "בֵּית שְׁלֹמֹה" הֵם הַיְלָדִים

שְׁלִי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, וְעַל-כֵּן כָּל הַמָּכָה אוֹתָם — כְּאִלוּ מָכָה אוֹתִי, וּמָאֵד מָאֵד אֲבָקֵשׁ, שְׁכַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שִׁישְׁתַּדֵּל לְאַמֵץ אֵיזָה תַלְמִיד לְאַרְחוֹ לְשִׁבְת-קִדְשׁ וְכֵן לְעֶזֶר לוֹ בְּלְמוּדִים, וּבְאִפְּן הַזֶּה אִישׁ אֶת רְעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, כִּי הִרְבָּה פְּעָמִים לְאַבֵּא קָשָׁה לְהִתְמוּדָד עִם הַבֵּן שְׁלוֹ, וּלְהַפּוֹף הַחֶבֶר יְכוּל לְהִתְמוּדָד עִם הַבֵּן שֶׁל הַשָּׁנִי, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְעֵשׂוֹת דְּבַר כְּזֶה לְאַמֵץ בְּכָל שִׁבְת תַלְמִיד אַחֵר מִתַּלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה, וּבְאִפְּן הַזֶּה תִּהְיֶה אֲהָבָה וְאַחֻדוּת בֵּינֵיכֶם, וַיִּגְדְּלוּ הַתַּלְמִידִים לְתַלְמִידֵי חֻכְמִים גְּדוֹלִים וּבְעֲלֵי מַדּוֹת.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ עִמִּי אֶת הַחֲסֵד הַזֶּה, שֶׁתִּהְיֶה הַבְּנָה בֵּינֵיכֶם, וְאֶחָד יַעֲזֹר לַשָּׁנִי, וְתִלְכוּ מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ, וְתִהְיֶה אֲהָבָה, אַחְוָה בֵּינֵיכֶם. — אַתֶּם צְרִיכִים לְרֵאוֹת שְׁבִית-מְדַרְשׁ שְׁלָנוּ יִהְיֶה מֵעֵין צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁתַּמִּיד תִּשְׁתַּדְּלוּ לְבוֹא לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ הַזֶּה לְתַפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מַעֲרִיב וְהֵן לְלְמוּדִים, וְהֵן לְשִׁיחוֹת חֲבָרִים, וְהֵן לְרִקּוּדִים וְשִׁמְחָה, תַּמִּיד תִּשְׁתַּדְּלוּ לְבַקֵּר שֵׁם — הַזֶּה בַּיּוֹם וְהֵן בַּלֵּילָה, וְזֶה יַחֲזֹק אֶת הַמָּקוֹם שֶׁיִּהְיֶה מְקוֹם תּוֹסֵס. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁעוֹד הָיָה לְפָנַי מִלְחַמַת הָעוֹלָם הָרֵאשׁוֹנָה בְּאוּמָן, וְרָאוּ מִמֶּשׁ אֵיךְ צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל הִנֵּה כְּמוֹ בְּנֵרֶת, זֶה בָּא וְזֶה הוֹלֵךְ, זֶה הוֹלֵךְ וְזֶה בָּא, תַּמִּיד בָּאוּ וְהִלְכוּ מֵהַצִּיּוֹן אוֹ אֶל הַצִּיּוֹן, כִּף אַתֶּם צְרִיכִים תַּמִּיד לְבוֹא לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ, וְלִנְסֵעַ מִבֵּית-הַמְּדַרְשׁ, בֵּית-הַמְּדַרְשׁ יִהְיֶה הַמְּרֻכָז שְׁלָכֶם, וְכֵן סִפְרוּ שָׂרְאוּ שֵׁם בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּף צְרִיכָה לִהְיוֹת הַהִתְעוֹרְרוֹת שְׁלָכֶם בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ, וְלִשְׁמֹר אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מִמְּרִיבוֹת וּמַחְלָקֶת, אֲדַרְבָּה אִישׁ אֶת רְעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק. וּמִסְפָּרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֲשֶׁר בְּקִלּוּזֵי בְּאוּמָן יִשְׁבוּ חֲבוּרוֹת חֲבוּרוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים וְזַקְנִים, וְכֻלָּם הִתְמִידוּ בַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מִמֶּשׁ הִנֵּה נִחְתְּרוּחַ לְרֵאוֹת, זֶה אוֹחֵז בְּאֲמֻצָּע שְׁלַחַן עֲרוּף יוֹרֵה דַעָה, וְזֶה אוֹחֵז בְּאֲמֻצָּע גְּמָרָא נְדָרִים, וְזֶה אוֹחֵז בְּאֲמֻצָּע גְּמָרָא שְׁבֵת, וְזֶה אוֹחֵז בְּאֲמֻצָּע אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, וְזֶה אוֹחֵז בְּאֲמֻצָּע שְׁעוֹר בְּמְדַרְשׁ, וְזֶה בְּאֲמֻצָּע שְׁעוֹר בְּזִהָר, וְזֶה בְּלְקוּטֵי-הַלְּכוֹת, וְזֶה אוֹמֵר תִּהְלִים, כָּל אֶחָד הִנֵּה עוֹסֵק בְּאֵיזָה דְּבַר. לְלַכֵּת בְּטַל אֵף אֶחָד לֹא

הלך. כך היה בקלויז באומן, ועל-פן אותו דבר רצייתי מאד, שאנשי שלומנו היקרים יקחו בחשבון, שבית-מדרש שלנו פאן ביבנאל, הוא כעין הקלויז באומן, ותחזיקו את עצמכם ביחד, ואיש את רעהו לאמר חזק, וכן תחזיקו את בני-הנעורים, העקר שיהיה שלום ואהבה ואחווה ביניכם, ואז תראו את גדל ההצלחה שתהיה ביניכם.

מאד מאד אבקש שתשתדלו להתפלל, שכבר יוכלו אנשי שלומנו היקרים להכנס בדירות החדשות, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם לא יכול לפעל, ועל-פן תהיו חזקים בתפלה, ואז תראו נסים נגלים שיעשה לכם הקדוש-ברוך-הוא, כי הטבע מחייב כן, והתפלה משנה את הטבע. כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר), חלק א', סימן רנ), אשרי מי שחזק בעבודת התפלה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תשצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכן שלחתי לך דרך הדאר כפר מכתב, כי אמרתי, תכף כשכתבתי מכתב לכל התלמידים, אכתב גם לך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל, ומי ששמח תמיד, הרי זה מצליח.

העקר ראה לחזר הרבה בלמוד "לקוטי-הלכות", כי הלמוד

ב"לקוטי-הלכות", לא יניח אותך לפל, וועט דיך גישט לאזין פאלין. והקדוש-ברוך-הוא זכה אותי בימי נעורי לסים בכל חדש "לקוטי-הלכות", וזה אשר החזיק אותי, וזה אשר מחזיק אותי עד היום הזה. ועל-כן ראה להמשיך בלמוד "לקוטי-הלכות" ברבים בעקשנות גדולה מאד. והיה אחד מאנשי שלומנו בעיר טעפליק, שהיה למדן גדול, עם כל זאת היה מסים ארבע פעמים בשנה את כל חלקי "לקוטי-הלכות", ובפרט פעם בשנה מט"ו באב עד יום כפור, שאז היתה אחת מהארבע פעמים שגמר, למד בהתעוררות גדולה ונוראה מאד מאד, והיתה לו חיות גדולה מאד מהלמוד. וכן מספרים מאנשי שלומנו היקרים, כי הרב החסיד ר' משה ברסלבר ז"ל, תלמיד מוהרנ"ת ז"ל, הלך פעם לבית-המדרש, והספר "לקוטי-הלכות" בידו, והיה לומדו בהתעוררות גדולה מאד מאד, ונגש אליו יהודי, ואמר לו: למה אינכם לוקחים איזה ספר אחר וכו', ענה ואמר לו: אם היתה זוכה לשמע איך שהבעל מחבר הזה אמר את התורות האלו בהתעוררות ובדבקות כזו, אז לא היתה שואל אותי שאלה זו, כי אני הייתי בעת המעמד הנשגב, שאמר בעל המחבר את התורות האלו. ועל-כן אל תתמה עלי, שאני כל-כף מלהב בעת למוד ה"לקוטי-הלכות".

ועל-כן ראה, ידידי היקר! להמשיך בהלמוד "לקוטי-הלכות" בכל שבת-קדש עם אנשי שלומנו בהתעוררות רבה, ותהיה עקשן גדול מאד על דבר זה, וכן תדבר בכל יום עם התלמידים רק מדבורי יראת שמים וספורי צדיקים, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תשצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, ר' ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע מִהַדוּ"ח
שְׁפַתְבָּת לִי מִהַתְלַמִּידִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֲנִי בְּאַמַּת יוֹדֵעַ שֶׁקִּשָּׁה וְכַבֵּד לָךְ
מְאֹד, אֲבָל תְּאַמֵּין לִי, לְעֵבֶד עַל הַכְּבִישׁ, לְסַלֵּל כְּבִישׁ בֵּין הָרִים
וּגְבֻעוֹת וּבֵין נְקִיטֵי הַסְּלָעִים תַּחַת חֵם קִשָּׁה וְתַחַת קוֹר גָּדוֹל, זֶה
עֲבוּדָה יוֹתֵר קִשָּׁה, כִּי שָׁם כָּל הַיְגִיעוֹת הוֹלְכִים לְרִיק, וַיְמַה גַּם
הַפְּרָגָה שֶׁמְקַבְּלִים, לְבִסּוּף מִתְבַּזְּזוּ הַכֶּסֶף, אֲבָל בְּזֶה שֶׁמְחַדִּירִים
בְּכַנֵּי הַנְּעוּרִים יִרְאֵת שָׁמַיִם, וּמְלַמְּדִים אוֹתָם תּוֹרָה, כָּל יְגִיעָה
וְהַטְרָחָה אֵינָה נְאֻבְּדָת כָּלֵל, וְאֲדַרְבֶּה זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלוֹ
יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אֵל תִּשְׁבֵּר כָּלֵל מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֲנִי מְקַנָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵלֹהֵי הַתְלַמִּידִים עוֹד יִהְיוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם
גְּדוֹלִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים, וְאֵז תִּרְוָה רַב גַּחַת מֵאֵלֹהֵי
הַתְלַמִּידִים שֶׁלָּךְ שֶׁהִקְמַתָּ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ,
וְתִהְיֶה מְאֹד שְׂמֵחַ, וְתִדְבֵּר עִם הַיְלָדִים דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְאַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִית וְסְפוּרֵי צְדִיקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשָׁךְ אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְאֵז תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיָּגֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵז
תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וּבִקְהַל־פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדְתֶךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, לְדַבֵּר
בְּכֹל יוֹם עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְתַחֲדִיר בָּהֶם תּוֹרָה וְיִרְאָת שָׁמַיִם, כִּי
אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיוּ נוֹהֲגִים לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים לְדַבֵּר עִמָּהֶם
מִהַתְּכָלִית, כִּי כְּשֶׁנִּתְגַּדְּלִים, מִי יוֹדֵעַ אִם יִשְׁמְעוּ, אֲבָל כָּעַת הֵם בּוֹדְאֵי
שׁוֹמְעִים, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִם
קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבֻטִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְכִי
תַחֲדִיר בָּהֶם תּוֹרָה וְיִרְאָת שָׁמַיִם, וְאִז תִּצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא תִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאִשְׁתְּךָ תִּשְׂמַח
אוֹתְךָ, וְתִשְׂתַּדְּלַל שְׁבִיתֶךָ יִהְיֶה תָּמִיד בֵּית שֶׁל שִׂמְחָה וְאַהֲבָה,
וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וּבִקְהַל־פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנְּחֻת־רוּחַ שֵׁישׁ לִי בְּזֶה שְׂאֵתָה
לוֹמֵד עִם הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס בָּהֶם הַרְבֵּה כַּחוֹת, כִּי
בְּאֵמַת אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיוּ נוֹהֲגִים לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים, וְלְדַבֵּר
עִמָּהֶם מִהַתְּכָלִית, כִּי כְּשֶׁנִּתְגַּדְּלִים מִי יוֹדֵעַ אִם יִשְׁמְעוּ, אֲבָל כָּעַת
בּוֹדְאֵי שׁוֹמְעִים, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְאַסֵּף אֶת הַיְלָדִים, וְתַדְבֵּר עִמָּהֶם

לד אשר י"ט תשצט בנחל

דבורי אמונה והשגחה פרטית וספורי צדיקים, ותלמד עמהם כדרךך
"ספר-המדות", כדי שיהיה שגור על פיהם, ואני מקנה להקדוש-
ברוך-הוא, כי בא תבוא על שְכָרְךָ, כי אין לתאר ואין לשער את
גדל השֵׁכָר שְׁמֻקְבָּלִים בְּשָׁמַיִם, בְּעִבּוּר שְׁלוֹמְדִים עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תשצט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וניקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אף ... גרו יאיר.

פה תקבל כמה מכתבים ותמסרם לייעדם, וכן אקנה להקדוש-
ברוך-הוא לשלח מדי יום ביומו, בלי גדר, מכתב כללי לאנשי
שְׁלוֹמֵנו, ותשתדל להדביקו על לוח המודעות עוד קדם תפלת
הנתיקין, באפן שכל אנשי שְׁלוֹמֵנו הבאים להתפלל הן במנין
ראשון, והן במנין שני, והן במנחה, והן בערבית, שיוכלו לקרא את
זה, פי עובר על כל אחד ואחד מה שְׁעוֹבֵר, וצריכים התחזקות
חדשה בכל יום.

נא ונא ראה גם אתה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואז
טוב לך כל הימים, ואם אתה תהיה חזק, הפל לך פשוטה, העקר
הוא התחדשות, לחדש את עצמו בכל יום, ולחשב איה אני יכול
לעשות טובה היום הזה לאיזה מאנשי שְׁלוֹמֵנו, ואיה נוכל לעודד
ולחזק ולשמח את אחד מאנשי שְׁלוֹמֵנו, ודיקא על-ידי-זה תצליח
בדרךך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תת.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ד אֲדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, וּבִפְרָט תִּשְׁתַּדֵּל בְּכֹל יוֹם לְלַמֵּד הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּיָנְךָ לְבֵין הַתְּלִמִּידִים, כִּי אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד יִקָּר שְׁלוֹם, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא וּבְמִנְיָן דִּיקָא, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְדַבֵּר בְּעֵת הַתְּפִלָּה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ד אֲדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְכַבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, וְתִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכֹל פְּרָק מְשֻׁנִּיּוֹת יִהְיֶה אֲצִלְךָ קֶרֶן נִפְלְאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

נָא וְנָא תִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא וּבְמִנְיָן. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עֲלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותשתדל להיות בדרך ארץ גדול, ותתמיד בלמוד משניות, כי הלמוד משניות מופך את הנפש, ומכניס בו יראת שמים, וכן תשתדל להתפלל את התפלות שחרית, מנחה, מעריב, מתוך הסדור דיקא ובמנין. ועל ידי זה תגדל ירא שמים אמתי, העקר ראה להיות תמיד בשמחה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך ביותר במדת השלום, ואל תתקוטט עם אף אחד, רק תמיד תשתדל לחפש את השלום, ותתמיד מאד בלמוד משניות, כי למוד משניות מטהר ומזכך את הנפש מכל מיני חלודה. ותשתדל להתפלל את התפלות במנין דיקא, וכן מתוך הסדור דיקא, כי התפלה מתוך הסדור מעוררת את הכונה, ותשמר את עצמך מאד לא לדבר באמצע התפלה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְמַיֵד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הַלְמוּד מְשֻׁנִּיּוֹת מְזַכֵּר וּמְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא וּבְמַגֵּן, וְאֵל תִּסְתַּוְּבַב בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה, וְכֵן אֵל תִּדְבֹר בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיף עַל עֲצָמְךָ יִרְאֵת שָׁמַיִם אֲמִתִּית.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַח אֶת חֲבֵרֶיךָ, וְתִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹד אָב וְאִם, כִּי הִיא הַמְצָוָה הַכִּי קְדוֹשָׁה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי זֶה מְטַהֵר וּמְזַכֵּר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן תִּתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא וּבְמַגֵּן: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, וְאִזּוּ תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לח אשר י"ט תתז — י"ט תתח בנחל

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּמִדַּת הַשְּׁלוֹם, וְאֵל תִּתְקוּטֵט עִם אֶף אָחִיד, רַק תִּשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בִּינְךָ לְבֵין חֻבְרִיךָ, וְתִהְיֶה תָּמִיד שְׂמִחַ, וְתִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְאֵל תִּסְתַּכֵּב בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה, וּמְכַל שְׂפֵן שְׁלֵא תִדְבַר בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דִּרְכֶּיךָ. הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל־פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא וּבְמִנְיַן דִּיקָא, וְכֵן תִּתְמִיד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאִז תִּצְלִיחַ דִּרְכֶּיךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל־פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִחַ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּדִרְךָ־אֶרֶץ עִם כָּל אָחִיד, וּבִפְרָט עִם הַמְּלַמֵּד שְׁלָךְ, וְתִתְמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי כָּל פְּרָק וּפְרָק הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְכֵן תִּתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב — מִתּוֹךְ הַסְּדוּר

אֲשֶׁר י"ט תתט — י"ט תתי בנחל לט

דיקא ובמגן דיקא, ולא תדבר באמצע התפלה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וניקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד ראה להשתדל להתמיד בלמוד משניות, כי כל פרק ופרק הוא הצלחת הנפש, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, ותשתדל להתפלל את התפלות: שחרית, מנחה, מעריב — מתוך הסדור דיקא, כי היא הצלחה נצחית.

הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע, ותזכה להיות איש כשר באמת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וניקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה להתפלל את התפלות: שחרית, מנחה, מעריב — מתוך הסדור דיקא ובמגן דיקא, ואל תסתובב באמצע התפלה, ואל תדבר באמצע התפלה, ועל-ידי-זה תמשיך עליך יראת שמים. וראה להתמיד בלמוד משניות, כי למוד משניות מוצף ומטהר את הנפש מכל מיני חלודה, ואם תקים כל זאת, אז תצליח כל ימי חייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתיא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה להתפלל תפלת שחרית, מנחה, מעריב — מתוך הסדור דיקא, ואל תסתובב באמצע התפלה, ומכל שכן שלא תדבר, ותשתדל לחזור הרבה פרקים משניות בכל יום, ועל-ידי-זה תקנה לעצמך יראת שמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתיב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתלדי תקף-ומיד באפן טבעי כרצונו יתברך בנקל, וזכות המצוה של תלמוד תורה דרבים, שאף מוזה את נערי בני ישראל, יעמד לך, ותעברי הכל בשלום ובקלות, ותבשרי לי תקף בשורות משמחות.

אין מלים בפה להודות לך על כל החסד חנם, שאף עושה עמנו בשביל בית-ספר והתלמוד תורה, ובוודאי עוד תראי נסים נגלים שייעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך הולדה בנקל ובשורות משמחות...

י"ט תתיג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

פה תקבל עוד כמה הוספות על ספר "פעלת-הצדיק" עד דף קכ"ד, הינו שנת תק"ס, אתה כבר יכול לסדרם לדפוס, ובמשך כמה ימים אגמר את כל הספר.

מה אמר לך! כדאי שהספר הזה יגן על בנך ... גרו יאיר, ותהיה לו רפואה שלמה, כי רבנו ז"ל אמר פעם לבתו בזו הלשון: "מגדיל ישועות מלכו, ועושה חסד למשיחו" (שמואל-ב' כב, נא), מי שמגדיל את ישועות הצדיקים הנקראים מלכים, ומספר ומשיח בגדלתם, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא עושה חסד למשיחו, הינו למי שמשיח ומספר מהם. ועל-כן בזכות הדפסת הספר הנפלא "פעלת-הצדיק", שתהיה רפואה שלמה לבנך ... וכדאי להדפיס את הספר לזכותו.

אודות רופאים, זה כדאי להתנדע מהממחים שברופאים את מי לקחת, ולא נוגע לכסף כלל, רק רופא ממחה בדבר, ואת זה אתה יכול להתנדע בבני-ברק, אקנה שתבשר לי בשורות משמחות, והכל יעבר בשלום ובנקל.

המאחל לכם ברכה והצלחה, ישועות ורפואות מן השמים, חסד ורחמים ימשך עליכם תמיד...

י"ט תתיד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל תלמידי ישיבת "בית שלמה", "חסידי ברסלב" דיבנאל.

ראו לחזק עצמכם במדות טובות, והעולה על הכל — במדת דרך-אֶרֶץ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הפליג מאד במעלת הדרך-אֶרֶץ שֶׁמֶלְמַד את אנשי שלומנו, והתבטא: אם היו קיסרים ומלכים יודעים את גדל מדת הדרך-אֶרֶץ שֶׁמֶלְמַד את אנשיו, היו שולחים את בניהם ללמד אצלו דרך אֶרֶץ, פי רבנו ו"ל שם את הדגש על מדת דרך-אֶרֶץ שֶׁקְדָּמָה לתורה, וענין זה היה אצלו חזק ביותר.

הקדוש-ברוך-הוא יצליח דרככם בלמוד התורה הקדושה, ותתמידו מאד בלמוד משניות, פי זה כל האדם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתטו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ה אדר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ אֵל אִסְפַּת הַהוֹרִים שֶׁל יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה" דִּיבְנָאֵל.

מָאד מָאד אָנִי שָׂמֵחַ, שְׂאֲתֶם מִתְקַבְּצִים יַחַד לְדוֹן בְּעִנְיַי הַחֲנוּף, וְלִהְשֵׁתְדֵל לְשִׁפּוֹר אֶת רַמַּת הַחֲנוּף, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מָאד מָאד נְחוּץ, שִׁיְהִיָּה שְׂתוּף פְּעֻלָּה בֵּין הַהוֹרִים לְבֵין הַמְּלַמְּדִים, וְאֶחָד יִבִּין אֶת הַשְּׂנִי, וְיִשְׁתַּדְּלוּ שֶׁהֵילְדִים יִצְלִיחוּ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

אָבֵל מָאד מָאד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׂתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ שְׁנֵי מְלַמְּדִים, שְׂהֵם מְמֹשׁ יְהִלּוּמִים, וּמְשִׁקִיעִים בְּתוֹף יְלָדֵיכֶם שְׂעוֹת עַל גְּבֵי שְׂעוֹת, יָמִים עַל גְּבֵי יָמִים, שְׂבוּעוֹת עַל גְּבֵי שְׂבוּעוֹת וְכוּ' וְכוּ' בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, הַתְּלַמְּדִים הֵם לֹא כָּל-כָּף קָלִים פִּידוּעַ לְכֶם וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הֵם מְשִׁקִיעִים בְּהֵם אֶת הַלֵּב וְהַנֶּפֶשׁ, וְהַמְשַׁכְּרֵת אֲתֶם בְּעִצְמְכֶם יוֹדְעִים מֵהֵי... אֲזִי אֲבַקֵּשׁ מָאד מְכַסֵּם, שְׂלְכָל הַפְּחוֹת תַּעֲרִיכוּ אֶת הַעֲבוּדָה שְׂהֵם מְשִׁקִיעִים בְּתוֹף יְלָדֵיכֶם, וְלָכֵן אִם קוֹרָה מִשְׂהוּ בֵּין הַמְּלַמְּדִים לְהַתְּלַמְּדִים, דַּעַת לְנִבּוֹן שְׂהַהוֹרִים שְׂמִפְרִירִים הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת יְלָדֵיהֶם, אֲסוּר לָהֶם לְהֶאֱשִׁים

אֶת הַמְלַמֵּד, וְכִמוֹ שֶׁקָּרָה מְקָרָה לֹא טָהוֹר, שְׁאֵבֵא אֶחָד נִגְשׁ אֶל הַמְלַמֵּד, וְאָמַר לוֹ: אִם עוֹד פְּעַם תִּגַּע בְּבְנֵי וְכוּ' וְכוּ', תִּאֲמִינוּ לִי, אִם הֵייתִי הַמְלַמֵּד, הֵייתִי תִּכְף־וּמִיד עַל הַמְּקוֹם אוֹמֵר: אוֹ אֲנִי אוֹ הַתְּלָמִיד וְכוּ' וְכוּ', אֵילוּ דְבוּרִים לְדַבֵּר בָּךְ אֶל מְלַמֵּד, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁפְּלִכֶם מְעֲרִיכִים אֶת עֲבוֹדַת הַמְּלַמְּדִים, אֲבָל אַתֶּם צְרִיכִים לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה, וְלַעֲזֹר לְהַמְּלַמְּדִים, וְלֹא לְתַת צְדָק לְהִילָדִים, כִּי אֵלּוּ הֵם צְדִיקִים וְהַמְּלַמְּדִים וְכוּ', וְאִם אַתֶּם רוֹצִים שֶׁהִילָדִים יִצְלִיחוּ, תִּכְנָסוּ יוֹתֵר בְּשִׁטָּח, וְתִשְׁמְעוּ מֵה יֵשׁ לְהַמְּלַמְּדִים לוֹמַר, וְכֵן תִּשְׁאַלוּ אֶת הַמְּנַהֵל ... יוֹתֵר פְּרָטִים, וְתִתְּוֹדְעוּ מֵה שֶׁסּוֹבְלִים מִילָדִים, עִם כָּל זֹאת הַמְּלַמְּדִים מְכַנְיָסִים הַלֵּב וְהַנֶּפֶשׁ בְּתוֹךְ הִילָדִים, וְלִכֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם, רְאוּ לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה, וְשִׁהַכַּל יִסְתַּדֵּר, וְאֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת הַמְּלַמְּדִים, וּבִפְרָט בְּעֵינֵי הִילָדִים, כִּי אִם מְדַבְּרִים עַל הַמְּלַמְּדִים בְּפְנֵי הִילָדִים, יוֹרֵד כָּל הָעֵרֶךְ אֶצְלָם, וְכַבֵּר לֹא יְכוּלִים לְלַמֵּד אוֹתָם.

אֲקַנְהָ שֶׁתְּכַיְנוּ הַיֵּטֵב מֵה כְּוִנַּתִּי, וּמֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה רְאוּ לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה, כִּי אֲנַחְנוּ מוֹכְנִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל, הָעֵקֶר שֶׁהִילָדִים יִצְלִיחוּ בְּלִמּוּדָם.

וְהִנְנִי מְצִיחָה אֶת בְּרַכְתִּי לְכַבּוֹד אֶסְפַּת הַהוֹרִים, שִׁיְהִיָּה בְּהַצְלָחָה וּבְהַבְנָה גְּדוֹלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתטז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל־פְּקוּדֵי, כ"ה אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

כִּבֵּר כִּמָּה פְּעָמִים רְצִיתִי לְכַתֵּב לָךְ, אֲבָל לֹא יֵצֵא לִי, וְעַכְשָׁו כִּבֵּר כָּלוּ כָּל הַקְּצִים, אֲמַרְתִּי לְרוּץ בְּשׁוֹרוֹתַיִם אֵלּוּ אֵלֶיךָ.

תדע, שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בָּאוּ כָּאֵן לִיבְנֵאל רַק בְּשִׁבִיל תְּכֵלִית אַחַת — תּוֹרָה וּתְפִלָּה. הַמְקוֹם הוּא מְקוֹם יָפֵה וּמְקוֹם שְׂקֵט, וְיִכּוּלִים לְהִתְעַלּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה וּבְתְפִלָּה, וְכֻלָּם חֲפָצִים רַק בְּחַיֵּי שְׂקֵט וְכוּ', אֲךָ מָה לַעֲשׂוֹת, קִפְץ עֲלֵינוּ רָגְזוּ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, וּמִצָּר אֶת צְעָדֵינוּ, וְאֶת גְּדֵל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שְׁגוּרָם לָנוּ, אֶתְּהָ בְּעֶצְמָךְ יוֹדֵעַ זֹאת, וְאִם זֶה לֹא מְסַפֵּיק, קָמוּ מִשְׁפַּחַת מְשֻׁעָעִים וּמְטֻרְפִים וְכוּ', וּמְקַלְלִים וּמְחַרְפִּים וּמְגַדְפִים אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלֹא הֶרֶף, וּמִמֶּשׁ יֵשׁ לְהַשְׁכִּינִים מִרְמָמוֹת כְּאֲשֶׁר אֶתְּהָ בְּעֶצְמָךְ יוֹדֵעַ זֹאת, וְאִם זֶה לֹא מְסַפֵּיק, אֶתְּהָ מִתְפַּרֵעַ מִפְּעַם לְפְעַם, וּבֹא בְּאֵלִימוֹת גְּדוּלָה: פְּעַם בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, פְּעַם בְּכוּלָל, וּפְעַם בְּיִשִּׁיבָה וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי לֹא מֵבִין אוֹתְךָ, אֵיפֹא לְמַדְתָּ לְמוֹדִים כְּאֵלוֹ?! כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא רוֹצִים שׁוּם דָּבָר, רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי, וְלָמָּה לָךְ תָּמִיד לְהַפְגִּס בְּכַעַס וּרְצִיחָה, וּלְהוֹצִיא אֶת הָעֶצְבִים שֶׁלָּךְ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מָה עָשׂוּ לָךְ וְכוּ', וְאֶפְלוּ אִם עָשׂוּ לָךְ וְכוּ', יֵשׁ דְּרָךְ שֶׁל אַהֲבָה וְשֶׁל שְׁלוֹם, וְלֹא לְלַכֵּת בְּאֵלִימוֹת, כִּי אֵלִימוֹת מְבִיאָה אֵלִימוֹת, וּמְכַל שִׁפְזָן אֶת הַמְּלַמְדִים שֶׁל יְלָדֶיךָ, אֶתְּהָ צָרִיךְ לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵילְדִים שֶׁלָּךְ, שִׁיְהִיוּ בְּרִיאִים, הֵם יְלָדִים קָשִׁים, וְעַם כָּל זֹאת הַמְּלַמְדִים מוֹכְנִים לְמִסֵּר אֶת הַנַּפְשׁ וְהַנְּשִׁמָּה בְּשִׁבִילָם, כְּאֲשֶׁר אֶתְּהָ בְּעֶצְמָךְ יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן בְּמְקוֹם לְהַעֲרִיף אֶת זֶה, אֶתְּהָ עוֹד מְזַלְזֵל וּמְאַיִם עֲלֵיהֶם. לְדַעֲתִי, אֶתְּהָ צָרִיךְ עוֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת. וְאֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ, כִּי אֲנִי מוֹחָה בְּמַחָאָה גְּדוּלָה נֶגֶד הָאֵלִימוֹת שֶׁלָּךְ שֶׁאֶתְּהָ מִתְפַּרֵעַ מִדֵּי פְּעַם בְּפְעַם.

אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּשְׁנֶה אֶת כָּל הַנְּהַגוֹתֶיךָ לְטוֹבָה, וְהַכֵּל יִשְׁכַּח וְיִתְבַּעַר בְּחַמֵץ, וְתִתְחַיֵּל לְהִיּוֹת בְּיִשׁוּב הַדַּעַת, שֶׁהוּא סוֹד הַמִּצְוָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֵּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

י"ט תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ה אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל ... בַּעַל חֶבְרַת ...

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מוֹדָה לָךְ, שֶׁלְקַחְתָּ אֶת דְּבָרֵי בְתִשּׁוּמַת-לֵב הָרְאוּיָה, כִּי בְּאֵמַת הִיְתָה לִי עֲגָמַת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, אִיךָ שֶׁחֶבְרָה בַּעֲלַת שֵׁם כָּל-כָּף גְּדוּל כָּמוֹ הַחֶבְרָה שֶׁלְכֶם, תַּעֲשֶׂה טְעוֹת, אֲבָל לְבִסּוּף הוֹכַחְתֶּם שֶׁבְּאֵמַת אַתֶּם חֶבְרָה רְצִינִית, כִּי חֶבְרָה טוֹבָה לֹא נִמְדַּדְתָּ כִּשֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ כְּשׁוֹרָה וְכָמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, אֲלֹא כְּשִׁקּוּרִית טְעוֹת אוֹ תִקְלָה, וְאִם מְתַקְנִים אֵת הַטְּעוֹת כָּמוֹ שֶׁאַתֶּם עֲשִׂיתֶם, בְּזֶה הָרְאוּיָתִים שֶׁאַתֶּם בְּאֵמַת חֶבְרָה רְאוּיָה לְצִיּוֹן, וְאֲנִי אִישִׁית מוֹדָה לָכֶם מְאֹד מִקְרֵב לֵב, וּמֵאֲחַל לָכֶם הַצְּלָחָה גְּדוּלָה, וְעוֹד נִהְיֶה בְּקִשְׁרֵךְ עַל הַמְּבֻנִים הַעֲתִידִים לְהִבְנוֹת, וְסִלִּיחָה עַל אֵי הַנְּעִימוֹת.

בְּתוֹדָה מְרֵאשׁ...

נ.ב.: הַכֹּפֵל הַדְּבָר, תוֹדָה רַבָּה לָךְ עַל הַיַּחֲס הַחֵם שֶׁהִתְיַחֵסְתָּ אֶל מְכַתְּבִי.

הַנ"ל.

י"ט תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שֶׁבַת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ו אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַגָּרִים בְּיַבֵּנְאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִנִיָּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נִגְעַת וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם להיות בשמחה, ותחזיקו את עצמכם ביחד, כי אצל רבנו ז"ל היה דבר זה מאד מאד יקר, כששמע שאנשי שלומנו היקרים מחזיקים את עצמכם ביחד, ופעם אחת התבטא על החולק שלו, שהיתה לו הפרות עם הסמ"ך-מ"ם, תדעו שהוא שבר אתכם כחרס הנשבר, כי חשבתיו שהיה נעשה מכם מה שהיה נעשה וכו'. ואמרו אנשי שלומנו ששמעו ממוהרנ"ת ז"ל, ששמע מרבנו ז"ל: אם אנשי שלומנו היקרים יחזיקו את עצמם ביחד באהבה, אחנה ורעות, אזי שום חולק ושום מתנגד ושום שליח הסמ"ך-מ"ם לא יוכל להם, כי על-ידי שמחזיקים את עצמם ביחד, אזי שום רע לא יוכל לגע בהם. ולכן ראו להחזיק את עצמכם ביחד באהבה, אחנה ורעות, ותחזקו איש את רעהו, ותחדירו אחד בהשני דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי באמת אין לנו רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, המנהיג את עולמו בהשגחה פרטית ורק זה ישאר לנו מזה שאנחנו מדברים רק ממנו יתברך, ועל-כן מה טוב ומה נעים לקבע לעצמנו על-כל-פנים שעה אחת בשבוע ולדבר מרבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו (ספר-המדות, אות צדיק, סימן נה): טוב לבלות זמן רב בשביל שעה אחת להתקרב להצדיק, כי בזה שמבלים זמן רב עד שבאים רק שעה אחת לדבר מרבנו ז"ל, זה כבר ענין גדול ונורא מאד מאד; כי הדבור מרבנו ז"ל מכניס באדם התעוררות ותשוקה עצומה לשוב אליו יתברך, כי רבנו ז"ל מתדיר באנשיו אמונה ברוחה ומזככת להאמין רק בו יתברך, ולא לעשות שום מציאות משום בן אדם, אשר זוהי שלמות האמונה הקדושה, לידע כי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובהשגחה נוראה ונפלאה מאד, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-פן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:); ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח.); ובידיעות אלו האדם נצל מכל מיני צרות ומכל מיני דמיונות השורים עכשו בעולם, שעושים מציאות מבני אדם, וכאלו דיקא על-ידי אדם פלוני או אדם אלמוני תהיה הגאולה. ובאמת הגאולה תהיה רק על-ידי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שהוא יגאלנו, כבימי צאתכם מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז,

טו), כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּגֵאֲלָה רֵאשׁוּנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ גֵּאֵל אוֹתָנוּ, כְּמוֹ-כֵן בְּגֵאֲלָה הָאֲחֵרוֹנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יִגְאֵל אוֹתָנוּ, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הִיָּה הַגּוֹאֵל הָרֵאשׁוֹן, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הוּא הַגּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן, כְּמוּבָא בְּזֵהָר הַקְדוּשׁ. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנַת חֻכְמִים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְלֹא לְבַלְבֵּל עֲצָמָנוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק לְהַחֲדִיר בְּנוֹ אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי זֶה הָעֶקֶר, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רכ), אֲשֶׁר קִדְּם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ יִתְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְכָל אֶחָד יִשְׁאֵל קִשְׁיוֹת וּסְפִיקוֹת עָלָיו יִתְבַּרַךְ, וְיִשְׁאֵר רַק קְבוּץ קָטָן שֶׁיִּחְזִיקוּ בְּאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֱמוּנָה טְהוֹרָה.

וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וּלְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְהִתְוַעֵד יַחַד, וּלְדַבֵּר בְּיַחַד רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלִידַע שֶׁכָּל עֲנִינֵיכֶם תְּלוּיִים רַק בְּיַדֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא בְּיַדֵי בֶּשֶׁר וְדָם, וְאֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּחַתּוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי דָּבָר קָטָן וְדָבָר גְּדוֹל אֵינּוּ נֶעֱשֶׂה מִעֶצְמוֹ אֲלֵא בְּרִשׁוֹת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּבִידִיעוֹת אֱלוֹיִם יִתְבַּטְּלוּ וְיִכְנָעוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא וְשְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְגַם הוּא בְּעֶצְמוֹ יִתְבַּטֵּל עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם בּוֹ יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּיַחַד, וּמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, שָׂאז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ו אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד,

וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

ראו להתקבץ בכל ליל שבת, ולעשות ענג שבת ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותדונו אחד את השני לכף זכות, וכן טוב שמבגרים ילמדו גם עם התלמידים משיבת "בית שלמה", הינו שתקחו חברותות אברכי הכולל עם התלמידים הצעירים, והם יחזרו עמכם את השעור שלמדו במסכת ספה, וזו תהיה טובה לשניכם — הן להגדולים והן להקטנים, כי כך יפגס בכם חשק ללמוד תורה. העקר שתהיה שרויה ביניכם אהבה, אחוה ורעות, ולא להניח שהסמ"ך-מ"ם יקלקל את השלום והאהבה ביננו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש תמיד בעדכם, שתצליחו בכל ענייניכם, וכבר תפנסו בדירות החדשות, ויוסיף הקבוץ שלנו אלה פעמים ככה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתכ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקהל-פקודי, כ"ו אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו.

מאד מאד רציתי לדעת את שלום בנכם ... ומה אמרו הרופאים, העקר לא לפחד כלל כי גדול אדונינו ורב להושיע, וצריכים עם ילדים הרבה סבלנות, כי כל ילד וכל ילדה זה עולם אחר לגמרי, וקשה להבין את פלם, ועקר העצה רק להגביה ולנשא ולשבח בעיניהם את מעשיהם הטובים, להוציא רק הטוב מהם, ואז ממילא הרע יפול לבד, וכשהולכים עם ילדים בצורה כזו — מצליחים מאד מאד. ורואים שעל-פירב ההורים הם עצבניים מאד מאד, ואין להם שום סבלנות לילדים, ועל-פן משפילים אותם

אָשֶׁר י"ט תתכא בַּנְחַל מַט

וְשׁוֹכְרִים אוֹתָם לְגַמְרִי, וְזֶה שֶׁהוֹרֵס אֶת הַחַיִּים בְּבֵית — הֵן לַהֲהוֹרִים וְהֵן לַהֲלָדִים, וְהַכֹּל גַּעֲשֵׂה הַפּוֹף.

מָה אָמַר לָכֶם! אֵין מְלִים בְּפִי לַהֲוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל הַחֲסָד חַנּוּם שֶׁאַתֶּם עוֹסְקִים בְּהַדְפָּסָה, וְעוֹד יָבֹא הַיּוֹם, שֶׁתְּבִינּוּ וְתִשְׁפִּילוּ אֶת גְּדַלַת מַעְלַת הָעֲנִיָּן הַזֶּה; כִּי בְּאַמַת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ גִבּוֹרֵי בְּשָׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסוּיָן, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמָּד, וּבּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ עַל רְפוּאָת בְּנֹכָם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם וּמְחַפָּה לַתְּשׁוּבָה...

י"ט תתכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"ז אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ קֹדֶם כְּנִיסַת הַשֶּׁבֶת, וּכְבָר לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

רָאָה לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּדְאָג כָּלֵל. וּבְזֶה שֶׁהָרוּפָא דִּחָה אֶת הַנְּתוּחַ לְחֹדֶשׁ אֵיר, אֲשֶׁר רִבְּנוּ וְ"ל אָמַר, שֶׁהוּא רָאשֵׁי תְבוּת: כִּי אֲנִי י"ז ר'וֹפֵאָךְ, כִּי חֹדֶשׁ אֵיר, אֵז הוּא חֹדֶשׁ הַרְפוּאוֹת, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי הַקְּדוֹשִׁים (לְקוּטֵי-מוֹתְבֵּי"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַעז), וְכֵן אֲמַן בֵּין י'הִי ר'צוֹן (שֵׁם, חֶלֶק ב', סִימָן מֵב), יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקָר רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יַעֲבֹר, וּבְזֶה שֶׁזִּכְיָתֶם לְהַדְפִּיס סֵפֶר וְעוֹד סֵפֶר, זֶה מֵה שֶׁיִּשְׁאָר עִמָּכֶם, וְתִאֲמִין לִי, שֶׁהֲרֵבָה פְּעָמִים יֵשׁ לִי חֲלִישׁוֹת הַדְּעַת כָּל-כָּף גְּדוּלָה וְכוּ', עַד שֶׁיֵּשׁ בְּדַעְתִּי לְהַפְּסִיק, וּפְתָאוֹם נִכְנָס אֵיזָה יְהוּדִי שְׁבוּר, וּמִסְפָּר לִי אֵיךְ שֶׁהַסְּפָרִים זֶה כָּל הַחַיּוֹת שְׁלוֹ, זֶה מְכַנֵּס בִּי כֹחַ לְהַמְשִׁיךְ. וְעַל-כֵּן

אל ירע לְבָבְךָ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֲלֵא חֲזוֹק חֲזוֹק לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

אֲנִי אֲשַׁלַּח לְךָ יוֹתֵר מֵאַחַר מִכְתָּב כָּלְלִי, שְׁתַּחֲזֹר וְתַעֲתִיק אֶת זֶה עִם נִקְדוּת, כְּדֵי לְשַׁלַּח לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַשְׁדּוּד וּבְשֹׁאֵר מְקוֹמוֹת, וְכֵן לְהוֹרְאוֹת קִבְע, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נִפְלָא כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ כָּל-כֶּף.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה הַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

י"ט תתכב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וִיקְרָא, כ"ח אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֲזוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי אֵין עוֹד שְׂמִיחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְהִלָּה לְאֵל, זְכִינּוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מֵאִיר בָּנוּ אוֹר נִצְחֵי כְּזֶה, שְׂגָם אֲנַחְנוּ נִזְכָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ פְּנִיִם אֶל פְּנִיִם, אֲשֶׁר הַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִיחוֹת, כִּי מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים כְּלִי רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, עַל נַעַם חֲלֻקָּנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֲלֻקָּנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְרְאוּי לָנוּ לְקַפֵּץ בְּכָל יוֹם מְרַב שְׂמִיחָה וְלִרְקֹד, וּבְפֶרֶט אַחַר הַתְּפִלָּה, שְׂתַעֲשׂוּ לְעֲצָמְכֶם קְבִיעוֹת גְּדוּלָה לְרִקְדָה, אַחַר כָּל תְּפִלָּה וְתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְרִקְדָה וְלְשִׂמְחָה, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂרוּקְדָה בְּכָל יוֹם אַחַר הַתְּפִלָּה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ז, חֶלֶק א', סִימָן 10), אֲשֶׁר הַרְקוּדִים וְהַמְּחִיָּה הֵם הַמְּתַקֵּת הַדֵּינִים, וְעַל-כֵּן

בְּשׂוֹרְצִים לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, הֶעֱקַר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְלִרְקֹד, וְאִז
אִם תִּתְּנֶהגוּ בַצּוֹרָה כְּזוֹ, תִּרְאוּ אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

מָה אָמַר לָכֵם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל כְּמוֹ
תְּפִלָּה בְּצַבּוֹר, כִּי בְּזִמְנֵן שֶׁהַצַּבּוֹר מִתְפַּלְלִים, אִז הוּא עֵת רְצוֹן, וּמִי
שְׂזוּכָה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם וְתִיקֵן, יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה כָּל הַיּוֹם, כִּי לֹא
יִפְסֵק חוּכָא מִפּוּמִיָּה כָּל הַיּוֹם, כִּי הַתְּפִלָּת וְתִיקֵן מְעוֹרְרַת אֶת
הַשִּׂמְחָה לְכָל הַיּוֹם, וְכֵן רוֹאִים, שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם אַרְיִכוֹת יָמִים, כִּי
כְּשֶׁקָּמִים לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקֵן, יֵשׁ לוֹ יוֹם אַרְףֿ מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן
הַזְּהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ וְ"ל לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת וְתִיקֵן, וְאִם אֵי אֶפְשֶׁר לְהַתְּפַלֵּל
תְּפִלַּת וְתִיקֵן, עַל-כָּל-פְּנִים תִּרְאוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן הַשָּׁנִי, שֶׁהוּא
בְּשַׁעֲהַ שְׂמוּנָה. וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ אִיךָ שֶׁתִּקְנוּ תִקּוּן חֲדָשׁ,
אֲשֶׁר זֶה יָמִים וְשָׁנִים אָנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְהַחֲדִיר אֶת הַתִּקּוּן הַזֶּה, שֶׁלְּפָנַי
גָּמַר הַתְּפִלָּה בְּשַׁעֲהַ שְׂאוּמְרִים אֶת הַקְּטָע: "תִּנָּא דְּבִי אֱלֹהֵי, כָּל
הַשּׁוֹנֶה הֶלְכוֹת בְּכָל יוֹם, מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא"; תִּכְּף-וּמִיד
לוֹמְדִים שְׂתִי הֶלְכוֹת, וְאַחַר-כֵּן אוֹמְרִים: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי
חֲנִינָא, תְּלַמְדֵי חֻכְמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ'. וְאַחַר-כֵּן
אוֹמְרִים קַדִּישׁ דְּרַבְּנָן וְעַלֵּינוּ.

מָה אָמַר לָכֵם! אֵין תִּקּוּן גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי כָּף אָדָם חֲזָק,
שֶׁלְּמַד הַיּוֹם שְׂתִי הֶלְכוֹת, וְעַל-פִּי דְּבַרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, הֵם יְסוּד גְּדוֹל
מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יַעֲבֹר יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְמוֹד הֶלְכָה וּפּוֹסְקִים, וְעַל-כֵּן
גִּרְמַתֶּם לִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּזֶה שֶׁתִּקְנֶתֶם אֶת הַתִּקּוּן הַנִּפְלֵא הַזֶּה.

מָה אָמַר לָכֵם! הֶעֱקַר רְאוּ לְהַחֲזִיק אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה,
אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמַר חֲזָק, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְלַמֵּד
בְּחֻבְרוֹתוֹת עַל-כָּל-פְּנִים שַׁעֲהַ אַחַת בַּיּוֹם, וְזוֹ תִּהְיֶה טוֹבָה וְתוֹעֵלַת
לְכָלֶם. וְכֵן כְּדֹאֵי שֶׁשַׁעֲהַ אַחַת יִלְמְדוּ תְּלַמְדֵי הַכוֹלָל עִם תְּלַמְדֵי
הַיִּשִּׁיבָה, שֶׁכָּל אֶחָד יִקַּח תְּלַמִּיד אֶחָד, וְיִלְמַד עִמּוֹ עַל-כָּל-פְּנִים
שַׁעֲהַ, וְיִחֲזֹר עִמּוֹ אֶת הַלְמוּד שֶׁלְּמַד כָּל זִמְנֵן הַחֲרָף, וְזָכְרוּ הֵיטֵב כִּי
אֶצְלָנוּ אֵין עֲנִיָּן שֶׁל 'בֵּין הַזְּמַנִּים', כִּי הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה
וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְכָל יוֹם וְיוֹם הוּא יוֹם, וְלֹא

שׁיף 'בין הזמנים', כי אצל אנשי שלומנו בכלל אין דבר ומשג כזה של 'בין הזמנים', 'בין הזמנים' הוא רק בין מיתה לקבורה, אז שׁיף 'בין הזמנים', אבל כף אדם מחיב ללמד בכל יום תורה הקדושה. ועל-כן ראו לחזק ולאמץ את עצמכם, ועל-ידי-זה תצליחו ביותר.

נא ונא ראו לדון אחד את השני לכף זכות, ועל-ידי-זה תצליחו, ובשעה שדנים אחד את השני לכף זכות — מצליחים ביותר, אשרי מי שמטה און קשבת אל דברים אלו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתכג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, כ"ח אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסיד ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל אחיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת השמחה, כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר, שתכף ומיד כשאדם רוצה להתקרב להקדוש-ברוך-הוא, עברה גדולה כשהוא בעצבות; ועל-כן תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ואפלו שזה מגיע למסירות נפש, אתם צריכים למסור את נפשכם, פשוטו כמשמעו, להיות בשמחה, ולשמח את אחרים, כי השמחה צריכה להיות כל-כף חזקה, שתעבר כבר את כל הגבול, כדגמת כלי שממלאים את זה עם מים, וכשמתמלא כל-כף עד שעובר על גדותיו, כף צריכה להיות השמחה. אדם צריך להיות כל-כף שמח, עד שיעבר על הגבול, וישמח כבר גם את אחרים, וזה סימן שהוא מלא שמחה, ועל-כן תשתדלו בכל מיני

פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרֵימִן. וְתִזְכְּרוּ הַיֵּטֵב מֵאַמְרֵם ז"ל, שְׂאֲמָרוּ (מִדְּרַשׁ תְּנַחֲוּמָא, פְּרַשְׁתָּ שְׁמִינִי): אֵינן הַשִּׁמְחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כֹל מִי שֶׁשִּׂמְחָה הַיּוֹם — שִׂמְחָה לְמָחָר; הַיֵּנוּ שְׂאֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה וְאֶת הַיּוֹם לומר בְּעוֹד שְׂעָה אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה, בְּעוֹד יוֹם אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה, אֲלֵא תִכְּרֶימְיָד צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה לְשִׂמְחָה אַחֲרֵימִן, כִּי לֹא תִדְעוּ מַה יְהִיֶה לְמָחָר, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מִדַּת הַשִּׁמְחָה בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִפְלוּ אִם אֶחָד סוֹבֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, יִסּוּרִים, עָלָיו לְהַפְּיֵן אֶת הַכֹּל לְשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יָבִיא יְשׁוּעָה לְעַצְמוֹ וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמֵאַמְרֵם ז"ל (תַּעֲנִית ח.): כֹּל הַשִּׁמְחָה בְּיִסּוּרֵינִי שְׂבָאִין עָלָיו, מְבִיא יְשׁוּעָה לְעוֹלָם, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם, שְׁתַּמִּיד תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְתוֹכְלוּ לְשִׂמְחָה אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה כָּל מְגַמְתָּנוּ, וְזֶה כָּל הָעֲנִין שְׁבַהֲפָצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, כִּי בְּאַמַּת יְכוּלִים לְשַׁבֵּת בַּפְּנֵה שְׁלוֹ, וְלַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָמָּה צְרִיכִים לְצַאת לַחוּץ וּלְהַפְּיֵן לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא אִם אֲנִי יוֹדֵעַ מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה וּמֵאוּר כְּזֶה, עָלֵי לְמַסֵּר אֶת נַפְשִׁי לְגִלוֹת אֶת הָאוֹר הַזֶּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, לְשִׂמְחָה אֶת כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. וּבִפְרָט הַיּוֹם, כְּשֶׁהַשֶּׁקֶר וְהַחֲשָׁךְ וְהַדְּמִיוֹנוֹת כָּל-כָּף מִתְגַּבְּרִים בְּעוֹלָם, וּמִטְעִים אֶת הָעוֹלָם בְּכֹל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת וְשִׁקְרִים וְכִזְבוּבִים וְכוּ' וְכוּ', עָלֵינוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתֵּת מְצִיאֹתוֹ וְתִבְרָךְ בְּגִלּוֹי גְּדוֹל לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וּלְשִׂמְחָה אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה הַמְּצָוָה עוֹלָה עַל כָּל הַמְּצָוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיחֲזִיק בַּמְּצָוָה הַזֶּה לְשִׂמְחָה אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּגְלֶה וַיִּפְרָסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְדַעַת כִּי עָלֵינוּ נַפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, וְעָלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְעֹזֵר לְהַפְּיֵן אֶת הַקּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֵלֶת נִקְיָה מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם מֵיַעֲדִים לְהַמּוֹן עַם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְעֹזֵר לְעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה — הֵן בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְהֵן בֵּין שְׂאֵר אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שִׁיעֲשׂוּ הוֹרָאָה קָבֵעַ, בְּאִפְּן שְׁנוֹכָה לְהַדְּפִיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים, כִּי עֲדִין יֵשׁ אֲצִלָּנוּ הַמּוֹן סְפָרִים בְּכַתֵּב יָד, וְזֶה עוֹלָה הוֹן תּוֹעֲפוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי

מי שעוזר לזה שידפס. כמו־כן עליכם לדעת, אם יש לכם כסף צדקה, תשתדלו בכל מחיר לתת את הצדקה להדפסה, אשר אין עוד צדקה יותר גדולה מצדקה זו, כמו שפרש מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'): "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת" (תהלים קיט, קמב), איזו צדקה נשארת לעולם? כשנותנים את הצדקה להדפסת ספרי אמת מהצדיקי אמת; וכן אמרו חכמינו הקדושים (כתבות נ.) על פסוק: "עושה צדקה בכל עת" — זה הכותב ספרים ומשאילן לאחרים, כי כשנותנים לאדם צדקה, היום הוא אוכל את זה, ולמחר הוא עוד פעם צריך, לא־כן כשאדם נותן את זה להדפסת ספרים, אז היא צדקה לכל עת, כי הספר נשאר בכל עת, וממש מחיה נפשות, כאשר אתם בעצמכם יודעים את זה. ועל־כן תשתדלו, שמי שיש לו אצלו רק כמה פרוטות לצדקה, שיתן את זה להדפסה, אשר הצדקה הזו עולה על כל הצדקות, וכן תשתדלו שיהיו הרבה הוראות קבע למען נוכל להדפיס את כל הספרים שיש תחת ידינו בכתב יד.

והעולה על הכל — תשתדלו להפיץ את אור רבנו ו"ל במסירות נפש הכי גדולה, ועל־ידי־זה תצליחו בין בגשמיות ובין ברוחניות.

נא ונא ראו לדבק את עצמכם בו תברך, ותדעו שהוא יתברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאָה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל־כן מה ולמה לכם להיות שבורים, אדרבה צריכים לדבק את עצמכם רק בו יתברך, ולדע שהוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, ועל־כן מה ומי ואימת וכו' וכו', אין בעולם רק הקדוש־ברוך־הוא בעצמו, וכפי שמכניסים בעצמו ידיעות אלו, על־ידי־זה מצליחים. ובפרט בדור הזה, אשר בעוונותינו הרבים, הכפירות והאפיקורסות, הנאוף, השחץ והתעוב, זהום וערם וכו' וכו', נתרבה בעולם, עלינו להזרים גלוי אלקות לכל בר ישראל, ולקרבים אליו יתברך, ולהחזיר בהם את דעת רבנו ו"ל, שגלה לנו, אשר אין שום תכלית אחרת בזה העולם, רק לדבר אליו יתברך. ותאמינו לי, אשר כל יגיעה ויגיעה

שְׁמִיגָעִים אֶת עֲצָמוֹ בְּדָבָר זֶה — מְצַלִּיחִים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (מִדְּרַשׁ תְּנַחֲוּמָא, פְּרָשְׁתָּ נִשְׂא): כָּל מָה שְׂאָדָם יִגַּע וְנוֹתֵן נַפְשׁוֹ עַל הַדָּבָר, אֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַפֵּחַ שְׂכָרוֹ, אִם נִתְיַגַּע וְנִמְסָר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנֵי ו"ל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יִקַּפֵּחַ שְׂכָרְנוּ, אֲלָא אֲדַרְבֵּהּ, הוּא יִתֵּן לָנוּ אֶת בְּרַכְתּוֹ; כִּי בְּאֲמַת לְפָרְנָסָה צָרִיךְ לְהִתְיַגַּע, וְכָל אֶחָד מִתְיַגַּע בְּאִפְּן אַחֵר, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁעוֹבָדִים קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ שְׁעוֹבָר עֲלֵיהֶם מְרִירוֹת, וּבְאֲמַת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מִדְּרַשׁ תְּנַחֲוּמָא, פְּרָשְׁתָּ וַיֵּצֵא): צָרִיךְ לַעֲמֹל וּלְעֲשׂוֹת בְּשִׁתֵּי יָדָיו, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח בְּרַכְתּוֹ; וְעַל-כֵּן מִי אוֹמֵר שְׂאֲנִי צָרִיךְ לַעֲבֹד כְּמוֹ חֲמוֹר וְכְמוֹ סוֹס וְכוּ' וְכוּ', עָלֵי לַעֲמֹל וּלְעֲשׂוֹת בְּשִׁתֵּי יָדַי לְהַפְיִץ וּלְגַלּוֹת אֶת אוֹר רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח אֶת בְּרַכְתּוֹ, וְאֲזַכֶּה לְהַצְלִיחַ. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְהַפְיִץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, אֲשֶׁר זוּהֵי הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, שְׂזוֹ מִמֶּשׁ הַצְּלָחַת נַפְשׁוֹת, וְכָל הַמְצִיל נַפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, כְּאֵלוֹ קָיָם עוֹלָם מְלֵא, וְאִי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל אֶת גְּדֻלַּת הַמַּעֲלָה הַזֹּאת לְהַצִּיל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. וְתִסְתַּכְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם, כִּי מָה הֵייתֶם עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנֵי ו"ל; וְעַל-כֵּן אִם אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִרַבְּנֵי ו"ל, עָלֵינוּ גַם לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נְצִלִיחַ דְּרַבְּנֵי תְּמִיד.

נָא וְנָא לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה תְּמִיד שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם — הֵן בְּבֵית, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית, וְהֵן עִם הַשְּׂכָנִים וְהַקְּרוֹבִים וְהַרְחוֹקִים, וְעִם כָּל הַמְּשַׁפְּחָה, כִּי שְׁלוֹם הוּא הַכְּלִי הַמְּחַזֵּיק בְּרַכָּה, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עַקְצִין ג, יב): לֹא מְצָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי הַמְּחַזֵּיק בְּרַכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֲלָא הַשְּׁלוֹם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, כ"ח אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב כָּלְלִי שֶׁתִּקְלִיד אֶת זֶה עִם נִקְדוּת, וְתִשְׁלַח אֶת
זֶה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ. הָעֵקֶר רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ לְהַדְפִּיס עוֹד
הַמּוֹן סְפָרִים, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק
תִּמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס סֵפֶר אַחַר סֵפֶר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ. הָעֵקֶר רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ
בְּמַדַּת הַשְׂמֻחָה, וְתִשְׂמַח מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ
כְּרַגַע, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, כ"ח אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחְתָּנִי בְּהַבְשׂוּרָה מִשְׂמַחַת שְׁנוּלָד לְךָ בֶּן לְמִזְל
טוֹב, וְהִנְנִי מְצַנֶּה אֶת בְּרָכָתִי אֵלֶיךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְגַדְלוֹ וּלְחַנּוּכוֹ בְּנִקְל,
וַיִּגְדֵּל צְדִיק וְנוֹטֵר הַבְּרִית, וַיִּלְמַד תּוֹרָה בְּקִדְשָׁה וּבְטָהָרָה, וְתִרְוָה רַב
נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ.

הָעֵקֶר רְאֵה לַעֲזֹר לִי לִידִידֵנוּ ... שְׂיִוְכַל לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס
כְּלֵי הַרְף, וְתִכְתֹּב לִי מֵהַ שֵׁם הַיֵּלֵד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתכו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, כ"ח אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שנכנסה בי מהבשורה משמחת שנעשית סבא בהלדת נכדה אצל בנה היקר לי ... גרו יאיר, והנני מצוה את ברכתי אליך, ברכת "מזל טוב", יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, ותרוו רב נחת מכל יוצאי חלציה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שישפע עליך שפע גדול בפרנסתך, ותוכל עוד להעסיק בפרנסה כמה מאנשי שלומנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתכו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, כ"ח אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... ו... שיהיו.

מאד מאד שמחתי לקראת הבשורה משמחת, שנולדה לכם בת למזל-טוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לגדלה בנקל עם כל יוצאי חלציה, ותרוו רב נחת מכל הילדים.

אין לתאר ואין לשער את גדל הנחת-רוח שיש לי, הן ממך ... שאתה לומד ברבים בכל יום בין מנחה למעריב, ומזכה את אנשי שלומנו בלמוד הלכה, וכן אתה מדבר עם כמה מאנשי שלומנו ומחזקם ומאמץם, והן את ... שכל בית-הספר והתלמוד-תורה מנח

על כַּתְּפִיד, אֲשֶׁר גִּדְּל הַזְּכוּת הַזֶּה — אֵין מַלִּים לְפָרֵשׁ כָּלֵל, כִּי תִלְמוּד תּוֹרָה דְּרַבִּים דּוּחָה אֶפְלוּ בְּנֵין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ (מַגְלָה ג:), וּבּוֹדָאֵי הַזְּכוּת הַזֶּה תִּגְן עֲלֵיךָ מִכָּל צָרָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְתִזְכּוּ לְגִדְּל אֶת הַיְלָדִים בְּנִקְל, וְתִמִּיד תִּתְאַרְחוּ אֲוֹרְחִים, וּבֵיתְכֶם יִהְיֶה בֵּית וְעַד לַחֲכָמִים, וְתוֹרָה וּגְדֻלָּה יִהְיֶה תִמִּיד צְמוּדִים עַל שְׁלַחְנְכֶם, כִּי מַעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרְךָ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּשַׁעוֹזְרִים לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִיּוֹי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם לַהֲיוֹת שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים, וְהַשְׂמִיחָה פּוֹרְצַת גְּדֵר, וְתִזְכּוּ לַעֲשׂוֹת לְמַעַן הַכָּלֵל עוֹד הַרְבֵּה דְּבָרִים, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרִט, כִּי מִי שְׂמוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ עַל עֲבוֹדַת הַכָּלֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ נְסִים נִגְלִים, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂפוֹתַח דִּלְת אֶל הַרְחוּב שְׂיִכְנָסוּ אֶצְלוּ אֲנָשִׁים, תִּכְף-וּמִיד נִפְתַּח כְּנַגְדּוֹ חִלּוֹן בְּשָׂמִים, שְׂיִשׁ לוֹ דְּעָה בְּשָׂמִים. וְעַל-כֵּן רְאוּ שְׂבִיתְכֶם יִהְיֶה תִמִּיד בֵּית וְעַד לַחֲכָמִים, וְתַעֲשׂוּ טוֹבוֹת לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּבִזְכוּת זֶה תִּהְיֶה לָכֶם דְּעָה בְּשָׂמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתכח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּקְרָא, כ"ח אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע מֵאֲבִיךָ, שְׁלַקְחָתָ לְעֲצָמְךָ לְסִיִּם אֶת כָּל הַשָּׁס עַד הַבֵּר-מִצְוֶה שְׁלֵף. וְתַדַּע, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה הוּא עֲנִין נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, כִּי הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא בְּגִמְרָא מְזַכֶּכֶת אֶת הַנְּפֵשׁ, כְּמוֹ אֲמִירַת זֶהָר. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמְרוּ: מִי שְׂמִסִּים אֶת הַשָּׁס, נִמְשָׁף עֲלָיו צָלָם אֱלֹקִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּמִיד מְאֹד, כְּדִי שְׂתִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת סִיּוּם

נט

בנחל

י"ט תתכט

אשר

ביום הבר-מצוה שלך, וכן תשתדל לסיים את כל ה"לקוטי-מוהר"ן"
עד יום הבר-מצוה שלך, כי אמירת "לקוטי-מוהר"ן", גם-כן מזככת
את הנפש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתכט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, כ"ח אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך. העקר ראה להתמיד ללמד ולדבר עם הילדים אחר הצהריים
דבורי אמונה והשגחה פרטית, ותספר להם ספורים, פי דבר זה הוא
הצלחה נצחית — הן לך והן להם, פי בזה שתרגיל את עצמך
לדבר עם הילדים, לבסוף תהיה לך עזות דקדושה לדבר גם עם
המבגרים. ורבנו ז"ל רצה מאד מאד, שכל אחד מאנשי שלומנו יסע
נסיעות, וידרש דרשות לגלות ולפרסם את האמונה הקדושה,
והוכיח את אנשי שלומנו תמיד — מדוע אין אנו נוסעים נסיעות
לדבר ולפרסם את האמונה הקדושה. ועל-כן בזה שאפה רגיל לדבר
וללמד עם הילדים הקטנים, בזה תרגיל את עצמך אחר-כך לדבר
גם עם המבגרים, ותהיה לך הצלחה גדולה. ומה גם שיועיל
להקטנים, כי בין כך הם עסוקים, ואינם מסתובבים ברחובות וחבל,
כי הם נשמות טהורות, וצריכים להכניס בהם אמונה פשוטה,
ובפרט מדות טובות, אשר זה עולה על הכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתל.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, כ"ח אדר ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע איך את אוספת את נשות אנשי שלומנו בביתך ומדברת עמהם דבורי אמונה והשגחה פרטית — אין לתאר ולשער כלל, כי זה חלקי מכל עצמי, שנוזפה לבנות עיר על שם רבנו ז"ל. אף שבהתחלה זה מאד קשה, אבל הסוף יהיה מאד יפה.

אודות ענין הלמוד, היה טוב מאד שקדם תעינו בפנים התורה ב"לקוטי מוהר"ן", ואחר-כך תעינו ב"דרשות מוהרא"ש", ואחר-כך תעבירו את השעור בעל-פה, וזה יעשה הפעלה הרבה יותר טוב משתקראי בספר, כי לקרות בספר כל אחד יכול, העקר הוא לומר את התמצית, וזה עקר שלמות הדרשה, שלוקחים את התמצית ומלבישים את זה בלבוש אחר לבוש, עד שכל אחד יכול להבין את זה, ונכנס בלב כל אחד ואחד, ומתעורר על-ידי-זה. העקר צריכים לדבר מאמונה פשוטה בו יתברך, אשר הדבור בעצמו מועיל, כי כל דבור ודבור שמדברים ממנו יתברך, הוא מצות עשה, וכן להחדיר שמחה, שתהיה שמחת החיים. והקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליך חן, שתשאי חן בעיני כל ראיך, והדבורים שלך יהיו דבורי חן, ויהיו נשמעים ונתקבלים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתלא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, כ"ח אדר ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ותאמיני לי, שאני מבין דבר מתוך דבר וכו', והרבה אני מבין אותך יותר ממה שאת מבינה את עצמך וכו', אף אכתב לך מכתב באריכות גדולה, ואשלח לך דרך הדאר, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהכל יתהפך לטובה, ועוד תבשרי לי הרבה בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתלב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הני"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! מאד מאד אבקש אתכם, שתתפללו הרבה בעבורי, שאזכה לצאת מהמצר ומהחובות שנתקעתי בהם, וכן תבקשו הרבה על אבי מורי: "מנחם זאב בן חנה טויבא", שצריך לרפואה גדולה מן השמים, ואהיה לכם אסיר תודה בעבור זה.

העקר ראו לחזק את עצמכם ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ועל-ידי אחדות, שעם ישראל מחזיקים את עצמם ביחד, על-ידי-זה מצליחים — בין בגשמיות ובין ברוחניות, פי האחדות מורה, שאנחנו מאמינים באל אחד, הוא יתברך אחד יחיד ומיוחד, הנה הנה ויהיה, ובאמת כשעם ישראל מאחדים יחד בדעה אחת ובמחשבה אחת, אז יש להם הצלחה גדולה מאד מאד, עד כדי כך, שזוכים לשמע פרוזים למעלה. כי באמת חכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ק ו'): בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב, ומכרזת: אוי להם לבריות מעלבונה של תורה. והקשה הבעל-שם-טוב זי"ע: ממה נפשך, אם אי אפשר שישמע אדם הכרוז הזה, אם פן למה

יוצאת בת קול כָּלֵל, ואם אֶפְשָׁר שְׁיִשְׁמַע, אם כֵּן לָמָּה לא שומעים, כי אם יאמר אָדָם שְׁשַׁמַּע, יְדוּנוּ אוֹתוֹ כְּנִבְיֵי הַשֶּׁקֶר? וּבָאֵר, כִּי לְמַעַלְהָ אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים רַק עוֹלָם הַמַּחְשָׁבָה, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵלוֹ הַהֲרֵהוּרֵי תְּשׁוּבָה שְׁמַגִּיעִים לְאָדָם, הֵם מְהַכְרוּז דְּלַעֲלֵא, הֵינּוּ כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מִחֵיה וּמֵהוּהָ וּמִקְיָם אֵת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִי שְׁזוּכָה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ הַרְבֵּה עֲמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זוּכָה לְזַכּוֹת וּלְטַהֵר הַמַּחְשָׁבָה מִחְשָׁבוֹת וְעַל-יְדֵי-זֶה גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים כְּרוֹזִים שְׁלֵמַעְלָה, וּמְקַבְּלִים רְמָזִים מִכָּל דְּבַר אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹתֵרִין, חֵלֶק א', סִימָן נד): וְכָל אֶחָד כְּפִי יִגִּיעַתּוֹ וְטַרְחָתּוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כֵּן מֵאִיר לוֹ אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ זֶה מְדַרְגָּה לְצְדִיקִים גְּדוּלִים, שְׁכָבֵר זָכָוֹ אֵת עֲצָמָם לְגַמְרֵי, וְאֵין גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם מַעֲלִימָה וּמְסַתִּירָה מֵהֵם, לֹא-כֵן אֵלוֹ שְׁעַדִּין רַחוּמִים, הֵם מְתַעֲוָרִים בְּכָל פֶּעַם בְּהֲרֵהוּרֵי תְּשׁוּבָה, שְׁנֵה הַכְּרוּז שְׁלָהֶם, הֵינּוּ שְׁשׁוּם דְּבַר לֹא הוֹלֵךְ לְבִטְלָה, אֶפְלוֹ הַהֲרֵהוּרֵי תְּשׁוּבָה שְׁיִישׁ לְהַרְשָׁעִים, גַּם-כֵּן בָּא מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ. וְזוֹ הַבַּת קוֹל שְׁשׁוֹמְעִים, הֵינּוּ הַהֲרֵהוּרֵי תְּשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן מִי שְׁזוּכָה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, וּבְפָרֵט בְּשַׁעֲהָ שְׁנֹכְנֵס בּוֹ הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, וּבוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מַצְלִיחַ דְּרָכּוֹ. וְלָכֵן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְּקָרִים! לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָנִים, אִם יֵשׁ לָנוּ רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי הַמְּגַלָּה לָנוּ נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֵת נַפְשָׁנוּ בְּעִבּוּר גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הֵן לְגַלּוֹת לְעֲצָמָנוּ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהֵן שְׁנֹגְלָה וְנִפְרָסֵם אֵת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נְצַלִּיחַ דְּרָכְנוּ תְּמִיד.

נָא וְנָא הַחֲזִיקוּ עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֵת רַעְהוּ יֹאמְרוּ חֲזַק, וְתַעֲבָדוּ הַרְבֵּה עַל גְּקֻדַּת הַהֲתַחֲזָקוֹת, שְׁאַחַד יִחֲזַק אֵת הַשְּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחוּ אֵת דְּרָכְכֶם תְּמִיד.

הַכֶּפֶל הַדְּבַר, רָאוּ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלֵי וְעַל אָבִי, וְכֵן עַל יַעֲקֹב מִנַּחֵם כֵּן רוֹיָא שֶׁהוּא עוֹזֵר לִי, וְתַשְׁתַּדְּלוּ לוֹמַר הַעֲשֶׂהָ מְזֻמְרֵי

תהלים בשביל כלנו ובמנין, וכן לעורר את הילדים שיתפללו, וְאֵהִיָּה לְכֶם אֲסִיר תּוֹדָה, וְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּכָל דְּרָכְכֶם.

נא ונא שָׁפֵל אָחַד וְאָחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִכְתֹּב לִי מִכְּתָב, וּמִמָּשׁ תַּחֲיוּנִי.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּקְרָא, כ"ט אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לִשְׁמַע הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אָחַד וְאָחַד מֵה שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קְטֻנוֹת וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת, וְכַמְעַט שְׁאֵין יוֹם שְׁלֹא תַעֲבֹר עַל הָאָדָם אֵיזוֹ צָרָה וְכו' אוֹ אֵיזָה מִשְׁבֵּר וְכו'. וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁיִחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא יִשְׁבֵּר מִכָּל דָּבָר, וְזֶה מִקְבָּלִים אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל־כֵּן רָאוּי לָךְ לְחִזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוֹם דָּבָר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ, שְׁזֶה כָּל הַלְמוּד הָעַמֵּק שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁגִלָּה לָנוּ נוֹרְאוֹת נְפִלְאוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמָּד בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. וּבְאֵמַת רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ ז"ל; וְעַל־כֵּן רָאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר.

אוֹדוֹת חֵבֵר, בּוֹדְאֵי אִם תּוֹכֵל לְמַצֵּא לְעַצְמְךָ חֵבֵר לְלַמֵּד עִמּוֹ

בַּחֲבֻרוֹתָא — אֵין לְמַעְלָה מְזָה, כִּי רַבְּנֵנוּ וְ"ל הִזְהִירְנוּ מְאֹד מְאֹד עַל נְקֻדַּת הַחֶבֶר, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי הַקְּדוּשִׁים (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז): בְּבַחֲיִנַת 'מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין', כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ בּוֹ נְקֻדָּה מֵה שְׂאֵין בַּחֲבֻרוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַקְבֵּל אֶת נְקֻדַּת חֶבֶר, וּבִיחַד יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק. וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּמְצָא לְעֲצָמְךָ חֶבֶר, וּתְחַיֶּה אֶת עֲצָמְךָ עִמוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּכָר גְּדוֹל וְדְכָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, וְאֶפְלוּ אֵלוֹ הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ שְׁנֹגְרָמוֹ לְאָדָם מְבַעַל בְּחִירָה, תִּדַּע וְתֵאמֵר, אֱהוּבִי, יְדִידִי הַיְקָר! שְׂזָה גַם-כֵּן מְלַמְעָלָה, וְהַכֵּל רְמִזִּים לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אוֹתָנוּ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן מֵה דְהִנְהָה הָיָה, רַבְּנֵנוּ וְ"ל גָּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצֵל הָעוֹלָם הַשְּׂכַחָה הִיא חֶסְרוֹן גְּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם, אֲבָל בְּעֵינַי יֵשׁ בְּהַשְּׂכַחָה מְעָלָה גְּדוֹלָה, כִּי אִם לֹא הִיְתָה שְׂכַחָה, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם הָיָה זֹכֵר כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהִבִּיא אֶת עֲצָמוֹ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשׁוּם אֶפֶן שְׂבַעוֹלָם כָּלֵל, גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים לוֹ כָּל הַדְּבָרִים שְׁעֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל עַכְשָׁו שְׂיֵשׁ מִדַּת הַשְּׂכַחָה, בְּזָה שְׂשׁוֹכַח הַכֵּל, יְכוּל לְהִתְקַדֵּם וּלְהִצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו מְשָׁהוּ, הוּא שׁוֹכַח וּמִתְחִיל הַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה. וְזָה סוּד הַהֲצַלְחָה שֶׁל הָאָדָם, וְזָה מֵה שְׂרַבְּנֵנוּ וְ"ל גָּלָה לָנוּ, שְׂחֲדוּשׁ כְּמַהוּ עֲדִין בְּעוֹלָם לֹא הָיָה (חֵי-מִוְהַר"ן, סִימָן רמז). וּפְרָשְׁתִּי, שְׂזָה סוֹכֵב עַל עֲנִין הַהִתְחַדְּשׁוֹת, כִּי כָּל הָעֲנִין שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל הוּא הַתְּחַדְּשׁוֹת, לְחֲדַשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם לַעֲשׂוֹת הַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה, וּלְשַׂכַּח אֶת הָעֵבֶר, וּדְיָקָא עַל-יְדֵי-זָה מְצַלִּיחִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִשְׂכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְעַל-יְדֵי-זָה תִצְלִיחַ.

נָא וְנָא אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ כָּלֵל. הִנֵּה בָּא עַכְשָׁו חַג הַפֶּסַח, שְׂצָרִיכִים לְקַחַת אֶת עֲצָמָם בְּיָדֵים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

בענין נסיעתך לכאן, עדין יש לך זמן, העקר ראה לחזק את עצמך להיות באהבה גדולה עם אשתך, ותשתדל שיהיה שלום-בית ביניכם והבנה הדדית, ואל תאשים אותה מכל מה שעבר עליך, כי היא באמת לא חיבת כלל וכו' וכו', הרגל את עצמך לדבר ולשוח אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

נא ונא ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

י"ט תתלד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה' יקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, וגדל השמחה והחיות שקבלתי ממכתביך — אין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט שאתה זוכה ומזכה את הרבים, לגלות את אמתת מציאותו יתברך בעולם; כי בזה שמגלים את דעת רבנו ז"ל, מגלים את אמתת מציאותו יתברך (כמובא בלקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן סז), ששמו הקדוש יתברך משתף בשם הצדיק, וכל הענין של הצדיק הוא לפתח את עיני עם ישראל, שישתכלו תמיד על עצמם, וישתכלו תמיד על הטוב שבהם ועל הטוב שבעולם, ועל-כן בזה שתגלה ותפרסם את דעת הצדיק, על-ידי-זה מתגלה אמתת מציאותו יתברך; כי הצדיק הוא היפי והפאר של כל העולם כלו, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לגלות ולפרסם את היפי והפאר הזה לכל העולם כלו.

נא ונא ראה לשמח מאד מאד, ותשמח את אנשי שלומנו במה שרק אתה יכול, וכן תשתדל לשמח את אשתך ואת ילדיך, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

הַרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְרֶךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא
הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְאִם בְּאַמַּת
הַיָּינוּ רְגִילִים לְצֵאת בְּכָל לַיְלָה לְשֹׁדֵה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֶךְ, הָיוּ כְּכֹר
כָּל הַחַיִּים שְׁלָנוּ עוֹבְרִים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל
הַצְּלָחָתָנוּ — כְּפִי שְׁאַנְחָנוּ זֹכִים לְשׁוֹחַ וּלְסֹפֵר אֶת כָּל לְבָנוּ עִמוֹ
יְתַבְרֶךְ. כִּי בְּאַמַּת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצָה שְׁנִבּוֹא אֵלָיו מְדֵי פַעַם
בְּפַעַם, וְנִסְפֵּר לוֹ אֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרָכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּקְרָא, כ"ט אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִהְיֶי תְּמִיד קְשׁוּרָה וּמְאַחֶדֶת עִם
הַשְּׂכֵנָה שְׁלָךְ ... תַּחֲוִיָּה, וּבְיַחַד תַּתְחַזְּקוּ וְתַעֲזְרוּ אִחַת לְהַשְּׁנִיָּה, וְזֶהוּ
דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּמוֹ שְׂרַבְנוּ ז"ל הַזְּהִיר לְגִבּוֹרִים, שְׂתַהַיְיָה
לָהֶם נְקֻדַּת הַחֲבֵר, שְׁאַחַד יְדַבֵּר עִם הַחֲבֵר שְׁלוֹ, לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת
עֲצָמוֹ, כְּמוֹ-כֵן צְרִיכוֹת הַנָּשִׁים, שְׂתַהַיְיָנָה לָהֶן חֲבֵרוֹת, וְאַחַת תְּדַבֵּר
עִם הַשְּׁנִיָּה, וְתַהַלֵּה לְאֵל, שְׁיִישׁ לְךָ שְׂכֵנָה טוֹבָה, שְׂתַרְאִינָה לְחַזֵּק אֶת
עֲצָמְכֶן, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלַחְנָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְּרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא, כ"ט אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נְגִיעוֹ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... יָרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְזֶה כַּמָּה פְּעָמִים רְצִיטִי כְּבָר לְכַתֵּב לְךָ,
אֲבָל לֹא עָלְתָה בְיָדִי.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְתֵאָר וּלְשַׁעַר אֵיךְ
אֶתָּה חֲקוֹק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי טַבַּע שֶׁל הָאָדָם שְׁשׁוֹכַח מָה שֶׁעָבַר עָלָיו וּמָה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה מְמַרְמֵר. אֲבָל אִם הָאָדָם
יִזְכֹּר תְּמִיד אֶת מָה שֶׁחָטָא וּפָגַם נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹאט לֹאט הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם לוֹ חֲזוּרָה, אִזּוֹ יִשְׁתַּנֶּה מִצָּב רֹחוֹ לְגַמְרִי. כִּי בְּאֵמַת
מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כח), שֶׁדַּרְךְ הַשְּׁלוֹם
לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמִרְיוֹת, וְאִם הָיָה הָאָדָם מְקַבֵּל אֶת הָעֲנֹשׁ מִהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּפַעַם אַחַת, לֹא הָיָה יְכוֹל לְקַבֵּל בְּשׁוּם פְּנִים אֶת
הַמִּרְיוֹת, אֲלֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד, וּמְחַלֵּק אֶת הַמִּרְיוֹת,
כְּדִי שִׁיתְּכַפֵּר לוֹ. וּכְשֶׁאָדָם מְכַנֵּס יְדִיעוֹת אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ, אִזּוֹ הוּא מוֹדֵה
וּמְשַׁבַּח לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וַיִּוְדַע
אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַמִּרְיוֹת, שֶׁם גִּנּוּז אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהוּא הַשְּׁלוֹם.
וְעַל-כֵּן כְּשֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִרְיוֹת, וְכָל-כֶּף הַרְבֵּה
צָרוֹת וַיְסוּרִים וְעִגְמַת נַפְשׁ, עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַכֹּל בְּשִׁבִיל כְּפָרַת
עוֹנוֹת, וְאִם תִּדְבַק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אִזּוֹ הַכֹּל יִבְרַח
מִמֶּךָ; כִּי בְּאֵמַת יֵשׁ לְךָ כֵּלִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְהִלָּה לְאֵל, אֶתָּה אֲבָרְךָ מְכֻשָׁר מְאֹד מְאֹד,
סַבֵּב עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מָה שֶׁסַּבֵּב מֵאִזּוֹ שֶׁהֵיטָה יְלֵד קָטָן, וְאֵרַע
מָה שֶׁאֵרַע וְכוּ' וְכוּ', מֵאִזּוֹ עוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל מִינֵי בְּלִבוֹלִים וּמְחַשְׁבוֹת

הטורדות וכו' וכו', עד שזכית לבוא כאן ליבנאל, וגדל התרומה שתִּרְמֶתָ פה לזכות הרבים, זה אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה צריך לדעת, אשר בזה שמלמדים תורה לאחרים, זה יותר חשוב אפלו מבנין בית-המקדש. תתאר לעצמך, מחפים כל-כף הרבה שנים לבנין בית-המקדש, ולבסוף למוד תורה הרבים דוחה ענין בית-המקדש (מגלה ג.), ותהלה לאל, מאז שהכנסת את עצמך ללמד עם אנשי שלומנו הלכות שבת, קרה שנוי גדול לטובה, כי עוררת את אנשי שלומנו בדברים כאלו, שלא ידעו עד עכשו, ועל-פן עליך לשמח מאד מאד, שתהלה לאל, אתה לומד כבר זה יותר משנתים הלכות שבת עם אנשי שלומנו, אשר גדל הזכות הזו — אין לתאר ואין לשער כלל, ובזכות זה תזכה לרוות רב נחת מילדיך. ומה גם, שלאחרונה שאתה לומד גם הלכות טהרה עמהם, ואתה פוסק להם הלכות, אין אתה יודע את החשיבות שלך בשמים, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב מי שמלמד תורה לאחרים. ועל-פן ראה לצאת מהקטנות, והדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא.

יודוע מה שפרש הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע על הפסוק (ירמיה נ, כ): "ביום ההוא יבקש עון בית ישראל ואיננו, ואת חטאת יהודה לא תמצאנה" וגו', והקשה: למה יבקש הלא טוב ולא ימצאנו, אדרבה טוב מאד שלא ימצא, וכן הקשה, כשיבוא משיח צדקנו, שאז יתבטלו כל הצרות שהצטרכו להתפלל עליהן, אם כן התפלה שהיא אבר השכינה, מה יהיה אתה, וכי אפשר לבטלה חס ושלום? אלא הסביר כך: כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומה שחסר לאדם, או שעובר עליו איזה משבר בחיים, או הוא ממרמר וכל מה שעובר עליו, אם יש לו שכל, הוא בורח אליו יתברך, ומבקש וצועק ומתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליו. ובאמת אז הוא זמן עלית השכינה, כי כל מה שקורה בזה העולם — הכל השכינה, כי כל העולם הזה הוא מלא אלקות, שהשפין אלקותו יתברך בתוך זה העולם: דומם, צומח, חי, מדבר, שזה לשון שכינה, שהשפין אלקותו יתברך, ועל-פן אם חסר לאחד משהו, אותו החסרון חסר למעלה, וכשפואב

לו מִשְׁהוּ, וְהוּא צוֹעֵק עַל יְשׁוּעַתוֹ הַפְּרָטִית, אִזּוּ נִשְׁלַם גַּם לְמַעַלָּה, וּכְשֶׁנִּשְׁלַם לְמַעַלָּה נִשְׁלַם גַּם לְמַטָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד); וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, וְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְנִתְגַּלָּה אֵלָיו יְחִידָה שְׁבַנְפֶּשׁ, שְׁנֵה סוּד הַגְּאֻלָּה, סוּד הַמְּשִׁיחַ שְׁלוֹ, שֶׁהוּא מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פג): לְשׁוֹן מְשִׁיחַ אֱלֹמִים; כִּי קֹדֶם שֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, הוּא בְּבַחֲיִנַת אֱלֹם, כִּי כְּשֶׁאֵין שׁוֹמְעִים אֶת הַהֲתַעֲרוּרוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק וְהַחֲכָם הָאֲמִתִּי, אִזּוּ אֵינוּ יְכוּלִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס) אֶת הַמְּשִׁנָּה (תְּרוּמוֹת א, ב): סָתֵם חֲרַשׁ — אֵינוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוּ מְדַבֵּר; כִּי כְּשֶׁאֵינָם שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל הַצַּדִּיק, אֵין לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, וְאֵינוּ יוֹדְעִים אֲפִילוּ מַה זֶה. וְכַעֲיֵן שֶׁפָּרַשְׁתִּי (תְּהִלִּים יט, ד): "אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם"; כְּשֶׁאֵין שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל הַצַּדִּיק, אִזּוּ אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא סוּד הַהֲתַבּוּדוֹת, שֶׁהוּא אֲבָר הַשְּׂכִינָה, שֶׁאָדָם בָּא וְחוֹזֵר וּמַעַלָּה וּמַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה אֵלָיו יְתַבְרָךְ; כִּי בְּזֶה שֶׁמְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יְתַבְרָךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מַעַלָּה אֶת כָּל חֵלְקֵי הַבְּרִיאָה אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וְעַל־כֵּן בְּשַׁעֲהַ שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם אֵיזָה צַעַר וּמְכַאוֹב, יְסוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וּבָא, וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יְתַבְרָךְ, אִזּוּ לְפִי בַּחֲיִנְתּוֹ הוּא מַעַלָּה וּמַגְבִּיחַ אֶת הַשְּׂכִינָה, וְגוֹרֵם יְחוּד גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

וְעַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר, לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן! קַח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְךָ, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרָךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְתַפְרֵשׁ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וְאִזּוּ תִרְאֶה נְסִים וְנִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְךָ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. כִּי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וּמְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדִיּוּקָא עַל־יְדֵי־זֶה שֶׁתְּהִיָּה חֲזַק בְּעִבוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת, תַּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְאֵל תְּתַפַּעַל מְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְאִזּוּ תַצְלִיחַ אֶת דְּרַבְּךָ, יְהִיָּה מַה

שְׁיִהְיֶה וַיְהִי־הָאֵף שְׁיִהְיֶה, אֲשֶׁר־י מִי שְׁשָׁם אֶזֶן קִשְׁבָּת לְכָל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעָקָר הַהֲצֻלָּה לְעִבּוֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם הוּא — עַל-יְדֵי שְׁמֵבֶטְלִים אֶת עֲצָמָם לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי אֶל אֵין סוּף בְּרוּף הוּא. וְרַבְּנּוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוּת-הַר"ן, סִימָן טו), שְׁהִיא חֲכָמָה וּמְלֵאכָה גְדוּלָה לְהִיּוֹת כְּמוֹ בְּהֵמָה, הֵינּוּ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי. וְכְמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֲלִין ה:) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים לו, ז): "אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ הַיְיָ"ה", אֱלוֹ בְּנֵי-אָדָם שְׁעֲרָמִים בְּדַעַת וּמְשִׁימִים עֲצָמָם כְּבְהֵמָה; וְזֶה פְּרוּשׁ (שְׁמוֹת לו, א) "כָּל אֲשֶׁר נָתַן הַיְיָ"ה חֲכָמָה בְּהֵמָה", הֵינּוּ שְׁהִיא חֲכָמָה גְדוּלָה לְעִשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּבְהֵמָה, שְׁאִינוּ יוֹדְעֵ שׁוֹם דְּבָר, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים, כִּי אִם נִכְנָסִים בְּקִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת שְׁעוֹלִים תְּמִיד עַל לֵב הָאָדָם, הוּא יִשְׁתַּגַּע לְגַמְרֵי, וּבְפָרֵט כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לְחַקֵּר מָה עִבְרָ עָלָיו, וְאֵיךְ עִבְרָ עָלָיו, דְּבָר זֶה יִהְרַס לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדֶּיךָ, וְתִהְיֶה שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל נֵעַם חֲלָקֶךָ, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאִז דִּיקָא תְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכֶךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עָלֶיךָ וְעַל אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, שְׁתַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ, וְכֹאֵן בְּיַבְנָאֵל תִּזְכֶּה לְבוֹא אֶל עַנְיַנֶיךָ, וְתַצְלִיחַ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתלז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּקְרָא, כ"ט אָדָר ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי "בֵּית שְׁלֵמָה", "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב יַבְנָאֵל", הַיְיָ"ה יִשְׂרָה עֲלֵיהֶם שְׁכִינָתוֹ,

וישמרו מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

מאד מאד רציתי לעורר את כל התלמידים בפרט בימים אלו ימי ניסן, שהם ימי הגאולה, שהקדוש-ברוך-הוא גאל את עם ישראל ממצרים, ממצרים, מפל מיני מצרים, ועקר התכלית של יציאת מצרים היתה, כדי שנעמד על הר סיני, ונקבל את התורה, ועל-כן עלינו להתחזק בימים אלו בלמוד התורה הקדושה בהתמדה יותר מכל השנה, לא כמו שרגילים בעולם, אשר דיקא כשמגיעים ימי ניסן קוראים את זה 'בין הזמנים', ומתרשלים מלמוד התורה הקדושה, בשעה שפל התכלית של יציאת מצרים היתה כדי לקבל את התורה, כמו שכתוב (שמות ג, יב): "בהוציאת את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", הינו שעקר תכלית יציאת מצרים היתה, כדי שנגיע להר סיני לקבל את התורה, ועל-כן ראו להתמיד מדי יום ביומו בלמוד התורה הקדושה, ואל תקראו את זה 'בין הזמנים'.

ומאד מאד רציתי, שתלמדו בכל יום עם הראשי ושיבות שלכם, ואקנה להקדוש-ברוך-הוא לעשות לכם טיול בחל המועד פסח, טיול מאד מאד מענין, היכן שרק תרצו וכו' (תמסרו את זה למנהל ... היכן אתם רוצים לנסע בחל המועד); אך העקר אל תקראו את זה 'בין הזמנים', כי אין דבר כזה אצל תלמידי רבנו ז"ל — ענין בין הזמנים, כי צריכים ללמד תורה בכל יום. לזאת אבקש מאד מאד את כל אחד ואחד מתלמידי הישיבה, שיתמידו בחדש הזה בלמוד התורה הקדושה, וישמרו את עצמם מאד לא להסתובב הפקר, רק לעזר להורים בבית או ללכת ללמד, אבל להסתובב סתם ברחובות, אין לזה שום טעם. אני מקנה שתציתו אותי בזה, ולא תתחרטו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתלח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר
שבעולם לא יוכל לשבר אותך. העקר ראה להדביק את עצמך בו
יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

מה אמר לך, ידידי היקר! יש לי כל-כך צער שאיני נמצא
אתכם, אך מה לעשות וכו' וכו', אני יודע שמתפשטות עכשו
המניעות מאד, אבל כבר למדנו רבנו ז"ל, שלבסוף מתהפך
"מניעות" אל "נעימות", וכבר ראיתי בחיי הרים גבוהים, והקדוש-
ברוך-הוא עזר לי לדלג על הכל, וכן אִזְכָּה לדלג גם על ההר הגבוה
הזה, ואִזְכָּה לבוא ולגור ולהתגורר ביבנאל, על אף שנראה עכשו
כמו חלום, אבל תאמין לי, אפה בעצמך זוכר, פשהיית אצלי כמה
שנים, שלא חלמנו בכלל על מתנה כזו של יבנאל, כמו שלא חלמנו
על הרבה דברים, והקדוש-ברוך-הוא הגשים לנו את חלומותינו,
כמו-כן ויותר מכן יקיים כּאן ביבנאל.

לעת עתה ראה לחזק את עצמך ביותר, ואל תפל ברוחך פּרָגַע,
ואף שאני יודע שזה מאד קשה עם הילדים, עם כל זאת עליך
לדעת, כי עבר זמן החרף, ותהלה לאל, זכית להקים תלמידים,
ולהחזיר בהם אמונה, אשר אין למעלה מזה. ולכן ראוי לך לשמח
מאד מאד על נעם חלקך, ועוד תראה נסים נגלים שייעשה עמך
הקדוש-ברוך-הוא. אני מקנה שהתלמידים ירצו ללמד בכל יום
על-כל-פנים חצי יום, והבטחתי לכם שנעשה להם טיול יקרתי בחל
המועד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי

אֲשֶׁר י"ט תתלט בנחל עג

שְׁאֲנֵי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וְתַפְנֵס לְדִירָה שְׁלֶךְ,
וְלֹא תַצְטַרֵּךְ לְגוֹר בְּשִׁכְרוֹת וּבְשִׁכְנוֹת אֲצֵל אַחֲרַיִם, רַק בְּוִילָה שְׁלֶךְ,
וַיְהִי בֵיתְךָ בֵּית וְעַד לְחֻכְמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּקְרָא, כ"ט אָדָר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ר' ... נְרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִיִם שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, עַל אֵף שְׁאֲנֵי יוֹדַע שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה
שְׁעוֹבֵר, וּמֵאֵד קָשָׁה לְךָ עִם הַיְלָדִים, אֲבָל סוּף כָּל סוּף תִּדַע שְׁעֵבֵר
זְמַן חֲרָף שְׁלֹם, וְהַחֲדִרְתָּ אֱמוּנָה וּבִטְחוֹן, תוֹרָה וּתְפִלָּה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם
בְּנִעְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה יְסוֹד גְּדוּל, וַיִּרְאוּ לְךָ לְשִׁמַּח בְּזֶה מֵאֵד
מֵאֵד, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, לְמִדַּת תוֹרָה, וְלְמִדַּת תוֹרָה עִם אַחֲרַיִם, וְקִיַּמְתָּ
לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמֵּר וְלַעֲשׂוֹת, אֲשֶׁר זֶה מֵאֵד מֵאֵד חָשׁוּב בְּשָׁמַיִם,
וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָל יִגִּיעַךְ הַקָּשָׁה לֹא הִיָּה וְלֹא הֵלַךְ
לְרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבֶּה עוֹד תִּרְאֶה נַחַת מִהַתְלַמִּידִים, אֵיךְ שֶׁהֵם
יִצְמָחוּ וַיִּפְרְחוּ לְאֵילָנוֹת רַבְרַבִּין.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי
שְׁאֲנֵי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתמ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואף שכתבתי לך היום מכתב ארוך, ושלחתי את זה כבר בדאר, אמרתי לרוץ על-כל-פנים שורותים אלו אליך.

הנה השבועות האלו הם עקרים גדולים, מלאי הלכות. והנה טוב מאד שתלמד הן עם הגברים והם עם הנשים בהלכות פסח, ומהגעלה לצרכי פסח, וכן טוב מאד, שתקח את הילדים בכל יום ללמד אתם על-כל-פנים קצת, פי חבל שיתוכבו בחוץ. וצריכים לשמר עליהם מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך.

הארכת לי מכתב ארוך, ואקנה להקדוש-ברוך-הוא, שמאד תהנה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף יידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אף שכתבתי לך אתמול מכתב, אמרתי לרוץ גם שורותים אלו אליך, תדע, שעכשו בשבועות אלו הילדים רוצים כבר להתפרק וכו' וכו', וזו פשוט סכנה להילדים, שלא יסתוכבו בהבל וריק

אֲשֶׁר י"ט תתמב בנחל עה

ברחובות, לזאת תשתדל בחכמה ללמד עמהם בכל יום על-כל-פנים
שעה אחת להחזיק אותם, וממש תקנה לעצמך חיי עולם הבא, כי
הם ילדים, וצריכים רק להחזיק אותם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר,
שתצליח בדרךך עמהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ובאמת צערי גדול מצערך מכל מה
שעובר עליך, עם כל זאת צריכים לזכור דברי רבנו ז"ל, שגלה לנו
על הפסוק: "בצר הרחבת לי", שבתוך הצרות גם-כן צריכים למצא
הרחבות (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצה); ותהלה לאל הקדוש-ברוך-
הוא עשה עמך הרבה חסדים והרבה הרחבות בחיך, ותמיד תזכיר
את עצמך באיזה מקום זרוק היית וכו', ועכשו וכו', וכו',
ובקרוב יגמר ביתך, וממש יהיה ביתך בית ועד לחכמים, ובאמת
כך צריכים לחיות — תמיד להסתפל על העבר ועל ההנה ועל
העתיד, הינו העבר — מה שכבר עבר, והנה — אף שהוא עדין
רחוק מטוב, אבל יותר טוב ממה שהיה, ובדאי יש לו גם עתיד,
שזה מה שאנו אומרים בהגדה: "בתחלה היו אבותינו עובדי עבודה
זרה, ועכשו קרבנו המקום אליו", ולמה צריכים להזכיר מה שהיה
מתחלה, שהיו אבותינו עובדי עבודה זרה, ועכשו קרבנו המקום
אליו? אלא לחזק את עצמנו, שפעם היינו מה שהיינו במקום
שהיינו וכו' וכו', ועכשו קרבנו המקום אליו, ובזה ראוי לנו להחיות
את עצמנו ולשמת, ודיקא על-ידי-זה נצליח. ולכן ראה לשמת את
עצמך ואת אשתך, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

ראה בימים אלו לתפס היטב את הילדים, וללמד עמהם בכל

יום יותר מכל השנה, פי עכשו הימים האלו נקראים בקרב העולם 'בין הזמנים', ואנחנו צריכים לעקר את המלה הזו 'בין הזמנים', רק לתת להילדים הרגשה, שכל יום הוא יום, וצריכים ללמד בו תורה, וצריכים לשמר מאד מאד, פי עכשו החפש שלא יתבוללו בין הילדים החלוניים, ושלא יבואו לידי לידי מחלקת ומריבות והפאות, חס ושלוש, ועל-כן ראה לתפס את הילדים בכל יום, ושכרף גדול בשמים.

אני שולח עכשו מכתב ארף — הן אליך והן לאשתך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שאזכה לשמח אתכם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

אחרי שדברתי אתך, הורע מצבו של אבי יותר, עד שהוא בחזקת סכנה וכו', והקדוש-ברוך-הוא ישלח לו רפואה שלמה מן השמים. הנה טוב מאד אם הרב ... יכול לקבל על עצמו הענין של מכירת חמץ, ואם יכולים לפרסם את זה בעתון, תשאל אותו, כדי שלא יהיו לו בעיות בישיבה שלו, כי לך תדע מה הסמ"ך-מ"ם מתכנן, הלא הוא יכול לנקם בו, ועל-כן תשאל אותו, ותתודע מ... את התהליך, כי אנחנו צריכים כבר להכין את עצמנו בענין מכירת חמץ, העקר צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא לפל בדעתו משום דבר, ואף בהמצבים הכי קשים. ואנחנו מוצאים אצל דוד המלך, עליו השלום, שעבר עליו מה שעבר — הן מאשתו והן מחותנו והן מילדיו, והן משונאיו, עד הספור של צקלג, שקמו עליו במרד כל כלל ישראל, ומה כתוב אז: "וייתחזק דוד בהגונה באלקיו" (שמואל-א' ל, ו); הינו שאז היה במצב כזה, שכלם היו כנגדו, והיה מלא צרות ויסורים, ולא ידע מה לעשות, אף הוא לא

התיאש ולא נפל בדעתו, אלא "ויתחזק דוד בהוי"ה באלקיו", כשראה שכלם נגדו, וכל הצרות נפלו עליו, התחזק רק בהקדוש-ברוך-הוא, כי רק זה העקר. וכן רבנו ז"ל מגלה לנו בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן צ': "אנכי אשמח בהוי"ה יתמו חטאים מן הארץ", כשאדם שש ושמח רק בהקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה נתמלאים כל חסרונותיו. ועל-כן זכר זאת, ידידי היקר! לא לפל ביאוש אף פעם, אפלו בהמצבים הכי קשים, אסור לפל ביאוש, אם תלך בדרך זו — תצליח.

הכפל הדבר, ראה להשתדל בענין מכירת חמץ, וצריכים כבר להדפיס את זה בעתון, כי זה מאד נחוץ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא, כ"ט אדר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך — האם מניחים תפלין בברית, והנה רבנו בעל 'עטרת צבי' מזידיטשוב זי"ע, מאד מאד מקפיד שלא להניח תפלין בעת הברית, עין "עטרת צבי" (פרשת תזריע), אני נוהג לחלץ התפלין קדם המילה, וכן ראיתי למורי הקדוש מלובלין, אשר לא הניח תפלין בעת המילה וכו', וכן ראיתי למורי הקדוש הרב הקדוש ר' משה יהודא ליב מסאסוב, שחלץ התפלין, וכל מעשיו היו על-פי קבלת רבו הגאון הקדוש רבי שמעלקא [עד כאן לשונו]. וראיתי הלכה למעשה, ואני יודע שאצלנו (אנו נכדיו) מאד מקפידים על זה, אף על-פי הלכה מוכן במגן אברהם (ארח חיים, סימן כה, סעיף יג, בסעיף קטן כח): ביום שיש בו מילה, אין לחלץ עד אחר המילה, עין שם; וכן ראיתי נוהגין רב העולם, ועין בספר 'מראית העין' על

הש"ס בסוף הספר, בלקוטי חדושי שפכתב שם תשובה בנדון זה, ודוחה סברא להוריד את התפלין בעת הברית, ומסיים: "מנהג ותיקין נאה ויאה למוהל ולהיות סנדק בתפלין, עין שם; ופלא על גבי פלא, אתמול בלילה הלכתי לישן עם שו"ת 'גינת ורדים' (ארח חיים, סימן כה), שמביא שם: "הסנדק שמתעטף בציצית, חיב לברך עליו, לפני שמתעטף בציצית, כדי לכבד ולרומם מצות המילה, שיעשנה והוא מעטף בציצית ותפלין בראשו ובזרועו, מפני חיוב מצות מילה, שהרבה מחבבין ישראל מצוה זו, ועושין אותה בשמחה גדולה"; ובבקר קשקמתי מצאתי את שאלתך.

ואודות השם, כבר ידוע מספרים ומפי סופרים, שהשם שנסכם בין האב והאם, זה שם מהשמים. ורבנו ז"ל האריך מענין השם של האדם, עין שיחות הר"ן, סימן צ"ה; ובנעם אלימלך, פרשת במדבר כתב, שצריכין לתן שם לבנו על שם צדיק, ויעשה בו פעלה, ויש בדיעתי לחבר קונטרס "שמות בני ישראל", כי בעוונותינו הרבים, עכשו נכנסה אפנה בין אחינו בני ישראל לתן שמות דמיוניים ללא מקור, כגון: שחר, כוכב, אילן וכו', ולא בחנם שסובלים מה שסובלין, כי הכל תלוי בשם האדם.

המאחל לך ברפת מזל טוב וברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמה.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ויקרא, ראש חודש ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע שהכל עבר בקלות, יעזר הקדוש ברוך הוא, שתזכי לגדלם בקלות, ותרוו רב נחת מהם ומכל יוצאי חלציהם.

אודות שם, בדרך כלל צריכין להזהר מאד לא לתת שם של גבר לאשה או להפך — שם של אשה לגבר, כי זה גורם אחר-כך

בְּעִוֹת, כִּי הַשֵּׁם הוּא עֲנִין גְּדוֹל מְאֹד, כַּמּוֹכָא (בְּשִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן מ"ד); וְעַל־כֵּן שֵׁם יוֹנָה הוּא שֵׁם שֶׁל גָּבֵר וְלֹא פְּדָאִי, וְכֵן לֹא נוֹתְנִים שֵׁם אַחַר מִי שֶׁנִּפְטָר בְּקִצּוֹר יָמִים, רַק אִם מוֹסִיפִים שֵׁם חַיָּה אוֹ אֱלֻטָּע, וְעַל־כֵּן תִּבְחָרוּ שֵׁם יָפָה לְבַת שֶׁנוֹלְדָה לָכֶם ל'מִזֵּל טוֹב', וְתִהְיֶה בְּאַמַּת מַלְכָּה יָפָה, וְיִהְיֶה לָּהּ 'מִזֵּל טוֹב' וּמְצַלַח בְּחַיֶּיהָ.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדוּדָה שֶׁאַתָּה גּוֹרֶמֶת לִי וּבִיּוֹתֵר לְרַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, בְּזֶה שֶׁאַתָּה מוֹסְרֵת נַפְשֶׁךָ, פְּשוּטוֹ כַּמְשֻׁמָּעוֹ, שִׁיְהִיָּה בֵּית־סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא" בִּיבְנָאֵל, דְּבַר כְּזֶה בֵּית־סֵפֶר לְבָנוֹת — בְּרִסְלָב, אֵין בְּכֹל אַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה וּבְכֹל הָעוֹלָם כָּלוּ. וְתִהְיֶה לְאֵל, הֵיִינוּ הָרֵאשׁוֹנִים לְפִתּוּחַ בֵּית־סֵפֶר לְבָנוֹת — בְּרִסְלָב, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שִׁיְהִיָּה לָנוּ הַמְּבִנָּה שְׁלָנוּ, וְעוֹד תִּרְאוּ דְּבָרִים יָפִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

אָבִי מוֹרֵי צְרִיף רַחֲמִים רַבִּים, וְעַדִּין אֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם דְּבַר וְלֹא־הִתְשׁוּעָה.

הַמֶּאֱחָל לָכֶם בְּרַפְת מִזֵּל טוֹב חֲמָה וּלְכַבֵּית...
 ...

י"ט תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַנְּחִת־רוּחַ שֶׁגֹּרֶמֶת לִי, בְּזֶה שֶׁדְּבַרְתִּי עִמָּךְ, וְסִפַּרְתִּי לִי אֵיךְ אַתָּה מִתְקַדֵּם עִם עֶסֶק הַהַדְּפָסָה, מִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְחָת בִּי בְּתוֹךְ תִּקְוָה צְעִירִי וְכוּ', שֵׁשׁ לִי עֲכָשׁוּ בְּעֲנִין אָבִי מוֹרֵי וְכוּ', אֲשֶׁר כְּפִי הַנּוֹרָאָה אֵינִי יְכוּל לְנַסֵּעַ עֲכָשׁוּ, וְלִכֵּן אִם אַתָּה יְכוּל לְשַׁלַּח סִפָּרִים, עַל־כָּל־פָּנִים סִפֵּר אֶחָד מִכֹּל מַה שֶׁהַדְּפַסְתָּ — מִמָּשׁ תַּחֲיִינִי, כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַשְּׂמִחָה שֶׁיֵּשׁ לִי מִעֲבוּרְתֶּךָ וּמִפְּעוּלְתֶּךָ הַנּוֹרָאָה וְהַנְּפִלְאָה, וּבְפִרְט לְאַחֲרוֹנָה מְסֻדָּרַת "אוֹצֵר־הַקּוֹנְטְרַסִּים", אֲשֶׁר זֶה עֲנִין נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד,

פי הקונטרסים האלו מחיים את נשמות ישראל, ועוד יבוא היום, שילמדו בהם בישיבות ובבתי ספר סדר מוסר.

אם אפשר לדבר עם ... שילך לשדה התעופה עם כמה קפסאות ספרים, ולשלח על-ידי כמה שלוחים, ואני מוכן לשלם על כל קפסא כאשר דברנו, וכן אקנה שתסדר בענין המצות לפסח, ותאמר ל... חד משמעית — זה מה שנותנים וכו' כאשר דברנו, ואת הכסף אשלם לאביך תכף-ומיד אחר החג, כמו בשנה שעברה. ובענין מכירת חמץ, קבלתי פקס מ... שהרב ... מוכן לקחת זה על עצמו, ועל-כן אתם יכולים לפרסם את זה בעתון, וזה מאד מאד נחוץ, וכן טוב לעשות מודעה בשביל ... שהוא שוחט לחג הפסח, וכדאי לכתב גם את המחירים, פי אני רוצה שהעתון יופץ ביבנאל כבר בשבוע הבא, ותלחץ על ... שיגמר את זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמוז.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ויקרא, ראש-חודש ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ידידי היקר לי ... גרו יאיר.

כבר מזמן לא שמעתי ממך, ועל אף שהבטחת לי שתכתב לי בכל שבוע אפלו כמה שורות וכו', אבל אני דן אותך לכף זכות, שאתה בודאי טרוד עם צרותיך ועוונותיך, שאתה עדין רץ אחר הבהמות וכו' (עין ספורי-מעשיות, מעשה יא), ומה אמר אדם היער אל הבן-מלך: תפסיק לרוץ אחר הבהמות, הרי הם העוונות שלך וכו', עין שם; ראה לשמר את עצמך מאד מאד לא להסתבך בחובות, ותמיד אני מבקש אותך, שתשמר את עצמך מעסקים מפקפקים. תקח את עצמך כבר בידיך, ותתישב בכל דבר מה שאתה עושה, שלא יהיה בבהלה ובחפזון, ומכל שכן צא מהדמיון, לקנות בפעם אחת שנים-עשר טון עוגות... אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שפבר תקבע לעצמך קביעות עצומה להתבודד עמו ותברך חמש דקות

ביום ולא יותר, אבל שיהיה קביעות של חמש דקות, לא לדבר עם אף אחד, רק עם הקדוש-ברוך-הוא, ואף שאני יודע, שגם זה קשה לך מאוד מאוד לסתם את הפה, ולא לדבר עם בני-אדם דברי הבל וליצנות וכו', ולדבר עמו יתברך, עם כל זאת אתה צריך ומכרח למסר את נפשך חמש דקות על השעון לסתם את הפה מהבלי עולם הזה, ויתברך רק עמו יתברך, ואז יהיה נכון לך בטיח, שתזכה לאיזו התנוצצות של ישוב הדעת. כי אי אפשר להגיע לישוב הדעת, כי אם על-ידי תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו.

מאד מאד אבקש אותך, אם אפשר לקחת כמה ארגזים ספרים ... וללכת אל שדה התעופה, ולמצא איזה שליח שיקח קפסא אחת, ואני מוכן לשלם על כל קפסא לכל שליח, לכל הפחות עשרים וחמשה דולר, כי לי זה משתלם, כי אני צריך מאד את הספרים. כי בעונותינו הרבים, עובר על עם ישראל מה שעובר, והם צריכים את הספרים, והם יצאו כל-כך יפה, אקנה שתוכל לבצע את זה עוד קדם חג הפסח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתמח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא, ב' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיהיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממכם — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתם חקוקים בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

נא ונא ראו לחזק את עצמכם להיות בשמחה, כי השמחה ממשכת כל מיני ישועות בגשמיות וכרוחניות. ואתם צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, אסור לפל ביאוש כלל, כי היאוש הוא הכי גרוע, ועל-כן

תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה פּוֹרְצַת גְּדָר, וּמִי שֶׁשִּׂמַּח תָּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּלְשִׂמַח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִהְיוֹת שְׂבִיתְכֶם יְהִיָּה בֵּית וְעַד לְחֻכְמֵי, שִׁיתְקַבְּצוּ שָׁם גִּשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִשְׂמְחוּ יַחַד, וְכֵן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שֶׁתִּאֲמָצוּ בְּכָל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֶחָד מִתְּלִמְיָדֵי הַיְשִׁיבָה "בֵּית שְׁלֵמָה", שִׁיאֲכַל אֶצְלְכֶם, וְכִכָּה תִהְיֶה בְּבֵיתְכֶם אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, וְתִדְבְּרוּ רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׂגָּחָה פְּרָטִית עִם כָּל מִדְּעֵיכֶם, וְאִז תִּרְאוּ שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם; כִּי בְּאַמַּת הַכָּל תִּלְוִי רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי לְהַנְיִ"ה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם, הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֶךְ וּמְלֻכוֹתָו בְּכָל מְשָׁלָה. וְאַפְלוּ בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם, שֶׁהֵם כָּלֵל הַתְּאֻוֹת וְהַמְדוּת רְעוּת, שֶׁם גָּנוּז אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכָה לְחַפֵּשׂ וּלְמַצֵּא אוֹתוֹ, שֶׁאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְכֶם פְּסַח כָּשֵׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתמט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיִּקְרָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיִּקְרָר! בְּעִנְיַן הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, רָאוּי לָךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי כֵן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, בְּסוּד (תְּהִלִּים קז, כו): "יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְּהוֹמוֹת", הִנֵּה עוֹלָיִם עַד הַשָּׁמַיִם, וְהִנֵּה יוֹרְדִים עַד תְּהוֹמוֹת, וּצְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם. וּבְאַמַּת מוֹבָא בְּתוֹלְדוֹת הַקְּדוּשָׁה (פְּרַשַׁת שְׁמוֹת): שִׂמְעָתִי מִמּוֹרֵי מֶשֶׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים, שֶׁהִלְכוּ בְּמִקּוֹם סַפְּנָה, אֶחָד הָיָה שְׂכוֹר וְשׁוֹטֵה, וְאֶחָד הָיָה פִּקְחָן, זֶה שֶׁהָיָה מְרַגֵּישׁ בַּגּוֹלְגֵיִם, הָיָה מְזִהִיר לְאַחֲרֵי, שִׁיזְהָרוּ בְּדַרְךָ זֶה; הִינּוּ הָעוֹלָם הַזֶּה

הוא דָּרֶךְ שְׁצָרִיכִים לַעֲבֹר אֶת זֶה, וְהַפְקֵחַ הוּא הַצְּדִיק, שְׁמֹרְגִישׁ בְּגִזְלַת הַגְּזֻלָּנִים, אִיךָ שֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא מְתַאַחֶזֶת בְּאַנְשִׁים, וְרוֹצָה לְהַפִּילוֹ וּלְהַשְׁלִיכוֹ, וְעַל-כֵּן הוּא מְסַבֵּיר לְאַחֲרִים שִׁיזְהִירוּ בְּדֶרֶךְ זֶה, שֶׁכֵּל זֶה הוּא עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמְגַלֶּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֶךָ, וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וְלִהְפוֹךְ מִי שְׂרַחֵק מִדַּעַת זֶה, הוּא שְׂכוּר וְשׁוֹטָה, שְׁאִינוּ יוֹדְעֵי בְּאִיזָה דֶּרֶךְ הוּא מְהַלֵּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְאַבֵּד מַה שְּׁנוֹתְנִים לוֹ, וְנוֹפֵל לְגַמְרֵי כְּדֶרֶךְ הַשְׂכוּר. וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט אַתָּה, שְׁזָכָה אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַתָּה מְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּנִקְיוֹן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, כִּי גִדְּלַת הַזְּכוֹת הַזֶּה — אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי הוּא מְקַדֵּשׁ מְעַט מִמֶּשׁ. וְלָכֵן רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אודות הַחֲדוּשׁ שְׁכַתְּבָתָּ בְּעֲנִין עֲזָרָא, שְׁתַּקֵּן טְבִילָה לְבַעֲלֵי קְרִיין וְכוּ' (בְּרִכּוֹת כ"ב:), הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא, וְהוּא עַל דֶּרֶךְ אֲמַת. אֲשֶׁרִיךְ שְׁזָכָה אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחֲדוּשֵׁי דְאוּרִיָּתָא, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גִּלְּה לָנוּ, שֶׁהוּא תְּקוּן גָּמוּר לְפָגַם-הַבְּרִית; כִּי כְּנִגְדָּא זֶה שְׁהַכְּנִיס בְּמַחְשְׁבָתוֹ עַד עַכְשָׁיו זְהֵמָא וְנִאֲוִי וְטִנּוּף וְכוּ' וְכוּ', כְּנִגְדָּא זֶה יְכַנִּיס בְּמַחְשְׁבָתוֹ רַק מַחְשְׁבוֹת שֶׁל תּוֹרָה, וְזֶה יְתַקֵּן הַכֵּל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרֶךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרַ וַיִּקְרָא, ב' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב",

הַיְהוּיָה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וַיַּצִּיקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! הִנֵּה עֹכְשׁוֹ הֵם הַיָּמִים הַכְּנָה לְפָסַח, שֶׁהוּא זְמַן גְּאֻלְתָּנוּ. וְעַקֵּר הַגְּאֻלָּה לְצֵאת מִכָּל הַמִּצֵּר שֶׁנִּפְלָנוּ לְשֵׁם כָּל הַשָּׁנָה, וְהַחֲמִצְנוּ אֶת מַחְנוֹ בְּמַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּבַהֲרָהוּרִים רָעִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל זֶה שָׁבַר אוֹתָנוּ לְגַמְרֵי, וְעֹכְשׁוֹ אֲנַחְנוּ מִתְכוּוֹנִים לַחַג הַפָּסַח, לְאָכַל מִצֵּה, שֶׁהוּא קִדְשֵׁת וְטָהֳרַת הַמַּחֲשָׁבָה, לַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִפְתּוֹחַ אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּיַחַד מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהַכִּין אֶת עֲצֻמְכֶם בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְצֵאת בְּכָל יוֹם אוֹ בְּכָל לַיְלָה אֶל הַהָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְבֻנְאֵל, וְלְהַתְּבוּדָה עֲצֻמְכֶם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירוּנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְהַתְּבוּדָה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נְצִיחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהַר מַחֲוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ, וְזוֹכֵה לְיִשׁוּב הַדַּעַת גָּמוּר; כִּי כְּשֶׁאָדָם יוֹשֵׁב עַל-כָּל-פָּנִים עֹשֵׂרִים דִּקּוֹת בְּמָקוֹם אֶחָד, וּמִתְבוּדָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה וְהוּא צָרִיךְ וְכוּ' וְכוּ', אֵינּוּ זֶה מִשֵּׁם עַד שֶׁנוֹשֵׁעַ. וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עַל זֶה עֲקֹשׂן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, לְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם, שְׁלֵא יַעֲסֹק בְּזֶה, וּמִנְתַּק אוֹתוֹ מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת חִזְקִים מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

רָאוּ שֶׁבֵּית-הַמִּדְרָשׁ שָׁלְנוּ יִהְיֶה תָּמִיד נָקִי, וַיְהִי תָּמִיד שׁוֹקֵק עִם אַנְשִׁים — הֵן בְּתוֹרָה וְהֵן בְּתַפְלָה. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (דְּרָךְ אֶרֶץ זֹטָא, פֶּרֶק ט'): הָיִי אוֹהֵב אֶת בֵּית-הַכְּנֶסֶת, כְּדֵי שֶׁתִּטַּל שְׂכָרְךָ בְּכָל יוֹם, הָיִי אוֹהֵב אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, כְּדֵי שֶׁיָּבֹאוּ בְּנֵיךָ לְתַלְמוּד תּוֹרָה; כִּי צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עַקֵּר בְּחֵינּוּ, תָּמִיד לְהִסְתּוֹבֵב בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וּבְסְבִיבוֹת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, כְּדֵי שֶׁיְהִיָּה הַמָּקוֹם שׁוֹקֵק, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַיְלָדִים יֵאָהֲבוּ לְבוֹא לְלַמַּד תּוֹרָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתָּמִיד נִכְנָס לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, כִּי כָּל שֶׁנִּכְנָס לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, נִכְנָס לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ בְּעוֹלָם הַבָּא.

אֲשֶׁר י"ט תתנא בנחל פה

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי, שאני מבקש ומתפלל על כל אחד ואחד מכם, שתצליחו בכל מעשה ידיכם. והעולה על הכל — שתצליחו להחדיר אמונה פשוטה בין נשמות ישראל, אשר דבר זה צריך להיות כל עבודתנו — להחדיר אמונה פשוטה בעם ישראל, וזה צוה אותנו רבנו ז"ל.

המאחל לכם חג פשוט ושמח...

י"ט תתנא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא, ב' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם, ואיך שאתם מסתדרים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו עוד להפגס לגור ב"יבנאל עיר ברסלב", והרבה הרבה תתרמו לעיירה שאנו רוצים לבנות על שם רבנו ז"ל.

אודות כל הבעיה שעוברת עליך מימי קטנותך, עליך לדעת, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ולכל אחד ואחד יש לו את הנסיגות הקשים והמרים שלו בחייו, וכל אחד ואחד סובל בצורה אחרת. ועקר הלאמוד של רבנו ז"ל הוא רק לחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ולהחזיק מעמד בעולם העובר הזה, ולהיות שש ושמח, ועל-ידי-זה יעבר את העולם בשלום. ועל-כן ראי לחזק את עצמך בספרי רבנו ז"ל, ובפרט עכשו, שהתחילו להדפיס את "אוצר הקונטרסים", ועד עכשו הספיקו כבר להדפיס ארבעה פרכים, שזה מסתכם בששים קונטרסים, ראוי להן לעין בכל יום בקונטרס אחר, וזה יחדיר בך התחזקות ואמונה ושמחה, באופן שתחזיקו מעמד.

הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְהַתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ לְנֹצַח, כִּי בְּזֶה שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כָּל
הַחַיִּים מְשַׁתְּנִים לְטוֹבָה.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי
שְׂאֵנִי מִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַכְךָ, וְתַעֲלֵי מַעְלָה מַעְלָה, וְתִזְכְּנִי
אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכֵמָה חוֹצָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וִיקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְדֵי פְתָבִי מִכְתָּב לְאִשְׁתְּךָ, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתַיִם אֵלָיו אֲלִיךָ.

עָלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְאִם אַתָּה גֵר בְּלֵב הַשׁוֹמְרוֹן בְּאִיזָה יִשׁוּב
קָטָן, וְאַתָּה סְמוּךְ וְנִרְאָה אֲצֵל צִיּוֹן יוֹסֵף הַצַּדִּיק בְּשִׁכְמֵךְ, בְּוִדְאֵי הַכֵּל
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, כְּדֵי שְׁתַּבְּרַח מְדֵי פַעַם בְּפַעַם אֵל קָבְרוֹ שֶׁל יוֹסֵף
הַצַּדִּיק, וְתִשְׁפֹּךְ אֶת שִׁיחַ גַּפְשְׁךָ וְתַפְלֵתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן תַּעֲסֹק
בְּהַפְצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכֵמָה חוֹצָה, הֵן בֵּין הַמְּבַקְרִים וְהֵן בֵּין הַשְּׂכֵנִים,
וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, וְעָלִיךָ לְדַעַת כִּי הַקּוֹנְטְרַסִּים
הָאֵלּוּ, שְׂאֵנוּ מְדַפְּיִסִּים הֵם סֵלֶת נִקְיָה, סֵלֶת בְּרוּרָה מְסַפְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל
וּמִוִּהְרֵנוּ ז"ל בְּלִשׁוֹן פְּשׁוּטָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְכִבֵּר עָשׂוּ גַפְלָאוֹת
רְבוֹת, וְעַל-כֵּן עָלִיךָ לְקַחַת עַל עֲצֻמְךָ מְשִׁימָה בְּשִׁלְיחוֹת קְדוּשָׁה
לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרַסִּים בֵּין הַשְּׂכֵנִים וּבֵין הַמְּבַקְרִים, וְהַעֲקֹר תִּתְאָזֵר
בְּעִזּוֹת וְעַקְשָׁנוֹת דִּקְדָּשָׁה, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, וְאֵל
תִּתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם הִיִּית זוֹכָה

להדפיס קונטרס יוסף הצדיק, וכל מי שפא לבקר על קברו הקדוש בשכם, שתפיץ ביניהם את הקונטרס הנפלא הזה, ותהיו רגילים לומר את התפלה ב' מלקוטי-תפלות, אשר שיכת ביותר אצל ציון יוסף הצדיק בשכם.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך חג פשר ושמח...

י"ט תתנג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא, ב' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

דברתי עם אמה ואחיה, והם ספרו לי קצת מה שעבר עליך בחייה, ובאמת אני מאד מאד מצטער לשמע, אך עלי להגיד לך, שעוד כמוד יש מאות ואלפי בני הנעורים שעברו טראומה ותסכול בחיים וכו' וכו', אחד מעט ואחד הרבה, אחד יותר ואחד פחות וכו' וכו', אך בשביל זה שלח אלינו הקדוש-ברוך-הוא מלאך המושיע, והוא רבנו ז"ל, שהוא גרד אל דורותינו אלו, כדי להעלות ולהגביה ולחזק ולאמץ ולעודד ולשמח את כל הנשברי לב, ואת כל אלו שנפלו למקום שנפלו, ומחזק ומאמץ אותם, ומחדיר בהם אמונה ובטחון בו יתברך, ועל-כן עליך לקחת את עצמך בידך, ותתחיל לעיין בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ובפרט בספר הנפלא "אריך אפים", שמדבר ממדת הסבלנות, ואיך שיהיו יכולים לעבור את זה העולם בנקל. וכן תעיין בספרי שו"ת "אשר בנחל", וכן תעיין בספרי "אוצר הקונטרסים", שהם אסף של קונטרסים נוראים ונפלאים, המדברים מכל הבעיות שיש, ואם תכניס את עצמך בתוך ספרי רבנו ז"ל, תאמין לי, ידידי היקר! אז תצא

מעצמה, ותזכה להתעלות — הן בתורה והן בתפלה, הן במדות והן ביראת שמים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אסור לך להשאיר במצב שאתה נמצא שם. עליך להרגיל את עצמך לברח אליו יתברך, ולהתחיל לדבר ולספור לפניו יתברך את כל אשר עם לבבך, אשר דבר זה יוציא ממך את המרירות והעצבון והעצבות ששוכנסו בך. אתה בנדאי צודק מכל מה שעובר עליך וכו' וכו', אף אין זו עצה להפגס בתוך עצמו, אדרבה זה יהרס אותך לגמרי. ולכן ראה לשמח את עצמך עם הנקודות טובות שיש בך, ותשתדל להתקרב אל רבנו ז"ל, ואז תרגיש אור נורא ונפלא מאד, איך יכולים לעבר את זה העולם בשמחה ובששון, ולמצא מרגוע לנפשך.

אתה עדין בחור צעיר, וכל העולם לפניך, ואתה יכול לזכות להתעלות בתורה ובמדות טובות, העקר אל תפול ביאוש, פי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ולכן איעצך, אהובי ידידי היקר! שתתחיל לצאת מעצמך, ותתקרב אל רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח.

מאד מאד רציתי, שתשלח לי תכף-ומיד פקס, ותכתב לי אפלו פמה שורות, וממש תחייני ואז אכתב לך באריכות, פי אין זו עצה להיות סגור ומסגור כמו שאתה מתנהג, זה רק יהרוס אותך בגשמיות וברוחניות, הן אמת, שמרב יאוש כבר לא אכפת לך משום דבר, אף עלי להגיד לך, פי זה לא פכה, החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, וכל אחד יכול לצאת מזה, אם הוא רק לוקח את עצמו בידו.

אני מקווה, שתכתב לי תכף-ומיד אפלו פמה שורות, ותשלח בפקס.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין
לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! בְּזַה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמוֹ
בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי יֵשׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד בְּזַה הָעוֹלָם עֲלִיּוֹת
וִירִידוֹת, וְאֲשָׁרִי מִי שְׁזוֹכָה בְּזַה הָעוֹלָם לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד. וְעַל-כֵּן רָאָה
לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע שֶׁהַכֹּל לְכֹל
אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְכִכֵּל שֶׁתִּכְנָסִים אֶת עֲצֻמָּךְ בְּזַה, אִז תִּמִּיד תִּגּוּר
אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִשְׁוִים מְקוֹם בְּעוֹלָם שְׁאַתָּה תִּלָּךְ לֹא תִהְיֶה לְבַד, כִּי
בְּכֹל מְקוֹם שָׂרָק תִּבּוֹא, תִּדְבַּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא מִשְׁנָה אִם אַתָּה
בְּרַחוּב אוֹ בְּשׁוּק, אוֹ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, אוֹ בְּחֶצֶר, אוֹ בְּעֲלִיָּה אוֹ
בִירִידָה, תִּמִּיד תִּמְצָא אֶת עֲצֻמָּךְ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה תִזְכָּה עַל-יְדֵי
שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְלַגְלוֹת וּלְפָרְסִם
אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם הַשְּׂכִינָה,
וְצְרִיכִים לִיחַד אֶת הַשְּׂכִינָה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי
שֶׁהוֹלֵךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

נָא וְנָא אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד כָּלֵל מִשְׁוִים בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, הַרְגֵּל
אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְדַבֵּר עִם כָּלֵם רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׁגָחַה פְּרֻטִית, וְכֵן
תִּפְיֵן בִּינֵיהֶם אֶת הַסְּפָרִים וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, אַתָּה
אֵין לָךְ אֶף אֶחָד, רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶפְלוּ שְׂיִבּוּ אוֹתְךָ,
תִּהְיֶה מְלֵא שְׁמִחָה, שְׁזִכִּיתָ לָזֶה שְׂמִבְזִים אוֹתְךָ, כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה

הוא — לְשִׁמְעַע בְּזִיוְנוֹ וַיְהִי וַיִּשְׁתַּק, וּמִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, אָז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֵנֵי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְף וּבְעֵד אֲשֶׁתֶּף וַיִּלְדִּיָּהּ, וְתִזְכּוּ לְהִיּוֹת בְּרִיאִים, וְלְהִיּוֹת תְּמִיד נְקִיִּים מִחֶטָּא, וּדְבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל תְּלִמִּידֵי יִשִּׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתִּנְצְלוּ אֶת הַיָּמִים הָאֵלֶּיךָ בְּהַתְמַדָּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן הַרְבֵּה "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וְלוֹמַר בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, וְתִלְכוּ אֶל שְׁעוּרִים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, כִּי חָבֵל עַל הַזְמַן, כִּי אֶצְלָנוּ אֵין דְּבַר כְּזֶה 'בֵּין הַזְמַנִּים', אֵין מִשְׁגַּל שֶׁל 'בֵּין הַזְמַנִּים', שֶׁהֲלֹא כָּל יוֹם וַיּוֹם מְחַיְבִים לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְאֵין לְבַטֵּל אֶת הַזְמַן הַיְקָר, וְעַל־כֵּן רְאוּ לְנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הַקְדוּשִׁים הָאֵלֶּיךָ, וְדַיְקָא כְּשֶׁכָּל הַיְשִׁיבוֹת סְגוּרוֹת, וְאֵינָם לוֹמְדִים תּוֹרָה, אַתָּם רְאוּ לְהִיּוֹת הַנְּחָשׁוּנִים, וְלְהַרְבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וְעַל־יְכֶם לְדַעַת, כִּי אֵין הַעוֹלָם עוֹמֵד אֶלָּא עַל תּוֹרָה, וְאֵם הַיְשִׁיבָה שְׁלָנוּ תְלִמְדֵי תּוֹרָה, מִי יוֹדֵעַ אֵם הַעוֹלָם לֹא יַעֲמֵד, אֶלָּא בְּזִכּוֹת הַיְשִׁיבָה שְׁלָנוּ, שְׂאֵנוּ אֵין אָנוּ גוֹרְסִים בְּכֹל עֲנִין שֶׁל 'בֵּין הַזְמַנִּים'. וְעַל־כֵּן רְאוּ לְחַטֵּף בְּכֹל יוֹם לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתִגְרְמוּ נַחֲת־רוּחַ לְמַעֲלָה בְּשָׁמַיִם.

אַבְקָשׁ אֶת כְּלַכְכֶם, שְׁבַכְּל יוֹם תְּתַבּוֹדְדוּ עֲצֻמְכֶם עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקָשׁוּ עָלַי, שְׂאֲזַכֶּה לְצִאת מִהַחֻבוֹת, וּיְכַבֵּר אֲזַכֶּה לְגוֹר עֲמֻכֶם בְּיִבְנָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג כֶּשֶׁר וְשָׂמַח...

י"ט תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאוּ לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם חֲסֵרָה אִיזוֹ
אוֹת בְּמְזוּזָה, חֵס וְשָׁלוֹם, וְכֵן לְבֹדֵק אֶת הַתְּפָלִין אִם לֹא חֲסֵרָה אִיזוֹ
אוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֵׁישׁ לְאָדָם בְּבַיִת —
כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת אוֹ תְּפָלִין כְּשֵׁרוֹת.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק שְׁבַעַה גְרוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גְרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ בְּעֵת הַדְּלָקָת הַגְּרוֹת כָּל מַה שְּׁצָרִיכִים,
כִּי הָאִשָּׁה שְׁמִבְקָשָׁת וּמִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְּלָקָת הַגְּרוֹת, תְּפַלְתָּה
מִתְקַבְּלֶת בַּשָּׁמַיִם, כִּי אִזּוֹ הוּא עֵת רְצוֹן.

אֵל תִּתְיַחֲסוּ כָּלֵל וְכָלֵל אֵל מַה שֶּׁהַשְּׂכָנִים אוֹמְרִים וּמַה
שֶׁהַשְּׂכָנִים עוֹשִׂים, שְׁלֹא יִהְיֶה לָכֶם עֶסֶק עִם אֶף אֶחָד, וְתִשְׁתַּדְּלוּ
לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם וְאִזּוֹ טוֹב לָכֶם לְנַצַּח.

הַעֲקֹר רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים תָּמִיד, וְלֹא לָרִיב עִם אֶף
אֶחָד, וּבְפֶרֶט לֹא לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שִׁיְהִי שְׁלוֹם
בְּבֵיתְכֶם וְשְׁלוֹם בַּחוּץ, וְאִזּוֹ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. אָנִי אֲדַאֵג, בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִגִיעַ אֵלֶיךָ בְּיוֹם שְׂשׂוּי סֶף שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים שְׁקָלִים, בֵּין כֶּף אָנִי צָרִיף לִישׁוּעָה גְדוֹלָה, וְלֵה' הַתְּשׁוּעָה, וּבִוְדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ כָּלֵל, רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכֶף זְכוּת, וְתִכְנִיס בּוֹ שְׂמִיחָה וְרוּחַ חַיִּים, וְאֵיפֹה שְׂרָק תִּמְצָא אֵיזָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂמֵתֵהֶלֶךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּמִרְיוֹת וּבַעֲצָבוֹת, תִּשְׂמַח וְתִבְדַּח אוֹתוֹ, כִּי הַשְׂמִיחָה פּוֹרְצַת גְּדָר, וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה מְנַצְּחִים תְּמִיד.

אֲקוּהָ שְׂתוּכַל לְסַדֵּר מִמַּעַל לְאַרוֹן-קֹדֶשׁ זְכוּכִית צְבָעוֹנִית יָפָה עִם אוֹר, וְיִהְיֶה כְּתוּב שָׁם: "דַּע לְפָנַי מִי אֲתָה עוֹמֵד, לְפָנַי מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא" (יְכוּלִים לְחַלֵּק לְשִׁתֵּי שׁוֹרוֹת, אוֹ אֲפִלוּ לְשִׁלֵּשׁ).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׂמִיחָה עַד בְּלֵי סוּף...

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה שְׂפַע לְשִׁלֵּם כָּל הַחֻבוֹת. אָבִי מוֹרֵי צָרִיף לְרַפּוּאָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא מִמָּשׁ בְּמִצָּב מְסַכֵּן. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת. וְאָסוּר לְהַתִּיאֵשׁ מֵאֲדָם עַד הַרְגַע הָאֲחֵרוֹן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמִיעֵנוּ תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

י"ט תתנח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסַדֵּר וַיִּקְרָא, ב' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ טְלָפְנוּ אֵלַי הַהוֹרִים שְׁלָךְ וְהוֹדִיעוּ, שְׂבִיוֹם שְׂשׂוּי לְפָנַי הַצְּהָרִים כָּאֵן, יַעֲשׂוּ אֶת הַנְּתוּחַ לְאַחֻתְךָ תַּחֲיָה, וְלִכֵּן הֵם מְבַקְּשִׁים שְׂתִסְעוּ בְּיוֹם שְׂשׂוּי לְקַבֵּר הַתְּנָא רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּס, וְתִתְפַּלְלוּ שָׁם עַל הַצְּלַחַת הַנְּתוּחַ, וְכֵן אֲצַל מִצְבַּת צִיּוֹן הַרְמֵב"ם ו"ל, וְכֵן לְעוֹרֵר

אֲשֶׁר י"ט תתנט בנחל צג
את אנשי שלומנו, שיתפללו בעבורה, שהקדוש-ברוך-הוא ישלח
לה רפואה שלמה מן השמים.

ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך
כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ובודאי יש ענין שהכל יתהפך
לטובה, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל, העקר הוא התחזקות. ראה,
אהובי, ידידי היקר! איך שהכל פורח, הגה היית בחור צעיר בגיל
בר-מצוה, שבאת אלי ללמד, והנה אתה כבר מלמד בתלמוד תורה
ואבא לכן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שעוד תזכה להיות סבא, כי
הימים פורחים, ומה שזוכים לחטף בכל יום, זו קרן נפלאה, ועל-כן
תמשיך את השעור שאתה לומד עם ר' ... ותלמדו עכשו גם הלכות
פסח, ותחזקו אחד את השני, כי טובים השנים מן האחד.

ההורים בקשו שתמסרו ד"ש לכל הילדים ולחזקם.

המצפה לשמע ממך...

י"ט תתנט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא, ב' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. אודות להפיץ מכתב בתבת דאר,
לדעתי, זה רעיון טוב מאד, אף מצד שני אתה צריך לקחת בחשבון,
שהסמ"ך-מ"ם יתפרע יותר, וימסר כדרכו, ימח שמו. ובאמת
אמרתי לידידנו ... שידיפס את זה תכף-ומיד בעתון, ועל-כן אם לא
הדיפס, הוא יכול להדיפס דף כזה, כפי הנסח הראשון: "בשורה
משמחת", והקדוש-ברוך-הוא יראנו כבר בישועתו, ובעת בעור
חמץ יבער גם את הסמ"ך-מ"ם מן העולם, כי הרשעות והמסירות
שעושה ומסר, זה כבר עובר כל גבול.

קבלתי רשימה מפרטת בעבור המצות, ותשואות חן לך על זה
... יביא את זה לביתי, ואתה תחלק לכל אנשי שלומנו. הנה טוב

שְׁתַּאֲרַגְן אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׁיִנְקוּ קֶדֶם אֶת הַבַּיִת מִפֶּל מִיְּנֵי חֶמֶץ,
וְכֵן תִּקְנֶה לְכָל מִשְׁפָּחָה אַרְבָּעָה בְּקַבּוּקֵי יַיִן לְכַבּוֹד הַחֹג, וְכֵן תִּבְנֶינִי
בִּיצִיִּים וּבְקַבּוּק שֶׁמֶן, וְתִכְתֹּב לִי אֶת הַסְּכּוּם, וְאֲנִי אֶעְבִּיר אֵלֶיךָ אֶת
הַפְּסָף.

רק תִּהְיֶה חֲזֹק וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּנִּיחַ אֶת עֲצָמֶךָ לִפְלִ
מִשׁוּם דְּבָר. כְּתִבְתִּי הַיּוֹם מִכְּתַב אֶרֶץ אֵלֶיךָ וְאֵל אֶשְׁתֶּךָ וּבְנֶךָ,
וְשִׁלַּחְתִּי בִּידְאָר.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת...

י"ט תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ב' גִּיטָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם לְ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת שְׁתֵּי הַחֲבִילוֹת קִבַּלְנוּ, הִינּוּ אֶת "תִּקְוֹן הַכָּלְלִי" וְכֵן קוֹנְטֵרַס
"יוֹם הַנְּשׂוֹאִיִן", וַיֵּצֵא מְאֹד מְאֹד יָפֵה, אֲבָל הַמְּעַטְפָּה עִם הַסְּפָרִים
נִמְצְאָת בְּעִיר, וְעַכְשָׁו נִסְעוּ לְקַחַת אֶת זֶה, וּכְדָאֵי שְׁתִּכְתְּבוּ אֶת הַשֵּׁם
עַל הַקְּפָסָאוֹת עִם הַכְּתָבָת, וְכֵן לְזַהוֹת אֶת הַשְּׁלִיחַ אֵיךְ הוּא נִרְאֶה
וְכוּ', כִּי הֵם חִפּוּ בַשְּׂדֵה הַתְּעוּפָה זְמַן אֶרֶץ, וְכִמְעַט כָּלֵם עָבְרוּ, וְרַק
בְּדֶרֶךְ גַּם מְצָאוּ.

מָה אָמַר לָךְ! אֵינְ מְלִים בְּפִי לְפָאָר וּלְשַׁבַּח אֶת מַעֲשֵׂיךָ, וְאֲנִי
בְּאִמַּת מִתְפַּעֵל מִפְּעֻלָּתְךָ שְׁאֵתָה פּוֹעֵל בְּעֶסֶק הַהַדְּפָסָה, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְהַדְּפִים וּלְהַדְּפִים כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי מָה
יְהִיָּה נִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ אִם לֹא גְלוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁגִלָּה
לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. רַק חֲזֹק וְאִמִּץ אֶתְּךָ וְאֶשְׁתֶּךָ, וּרְאוּ לְהוֹצִיא חֵלֶק אַחֵר
חֵלֶק "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְכֵן "אוֹצֵר הַקּוֹנְטֵרַסִּים", שְׁזֶה מִמֶּשׁ אוֹצֵר
הַמְּנַצֵּר, וְאִקְנֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתֵּן לָנוּ שְׁפַע, שְׁנוּכַל לְחַזֵּר
וּלְהַדְּפִים אֶת כָּל סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹתָהּ מִתְכַנֶּנֶת, הִינּוּ הַ"לְקוּטֵי-

אֲשֶׁר י"ט תתסא בנחל צה
מוֹהַר"ן, "סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפֹרֵי-הַמַּדּוֹת" וְכוּ', וְעוֹד הַרְבֵּה
סְפָרִים, קִדְּם לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים מִכְּתַב יָד.
הַמְצַפֶּה לִישׁוּעָה גְדוֹלָה...

י"ט תתסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ג' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחְיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עָלֶיךָ, אֵיךְ
תִּפְּל בְּיָאוֹשׁ מִפְּנֵי דְבַר בְּזָה, שְׁאָרְעָה טְעוֹת בְּעַמּוּד אֶחָד; קִדְּם —
אֲתָה יָכוֹל לְהַפְּיֵצוּ בְּלִי שׁוּם סִפֵּק כָּלֵל, כִּי אֶפְלוּ מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְקַרְא
סֵפֶר, הוּא כְּבָר תּוֹפֵס אֶת הַטְּעוֹת, וְעַל-כֵּן, חַס וְשָׁלוֹם, לְמַעַן ה' אֵל
תִּגְנוֹז אֶת הַסֵּפֶר, וְאָנִי בְּטוֹחַ שְׁאֵת הַסְּפָרִים יִדְפִּסוּ וַיִּחְזְרוּ וַיִּדְפִּסוּ
הַמּוֹן פְּעָמִים, וְאֵז בַּפְּעַם הַשְּׁנִיָּה, בּוֹדְאֵי יִתְקַנוּ אֶת הַטְּעוֹת.

וְעַכְשָׁו בְּעֵנִין חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְצַעַר וְעִגְמַת נַפְשׁ, מַה כְּבָר אִמַּר
אָנִי בְּעִצְמִי, אִם הֵייתִי מְסַפֵּר אֶחָד מִנִּי אֵלֶיךָ מִמָּה שֶׁעָבַר עָלַי בְּעֵנִין
הַהַדְפָּסָה, וּמַה שֶׁעוֹבֵר עָלַי, לֹא הֵייתִי מְאֵמִין, אֵיךְ שְׁאֵדָם אֶחָד יָכוֹל
לְסַבֵּל כָּל-כֶּף. הַשְּׁקֵעָתִי רַבָּבוֹת רַבָּבוֹת בְּהַדְפָּסָה, וְהַמְדַּפִּיס עָשָׂה
עֲמָדֵי מַה שְׁרָצָה וְכוּ' וְכוּ', כַּמָּה פְּעָמִים נִתַּן לִי נֶגֶד מְסוּג הַכִּי גְרוּעַ
וְכוּ', וְהַדְפִּיס עַל זֶה אֶת הַסְּפָרִים, וְלֹא יִכְלָתִי לֹאמַר לוֹ שׁוּם דְּבַר,
כִּי הוּא נִצַּל אוֹתִי בְּזֶה שְׁהֵייתִי חָיֵב לוֹ רַבָּבוֹת דּוֹלָרִים, וְכֵן עִם
הַכוֹרֶךְ סְפָרִים, נִצַּל אוֹתִי עַד לְשֹׁד הָעֲצָמוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּעֵנִין
הַהַפְּצָה. לְדַגְמָא, הַדְפַּסְתִּי חֲמִשָּׁת אֲלָפִים "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְעָלָה לִי
עֲשָׂרִים וְחֲמִשָּׁה אֲלָף דּוֹלָר, וּלְבִסוּף הַפִּיצוּ אֶת זֶה הַמְפִּיצִים, וּבְקִשִּׁי
הַכְּנִיסוּ לִי בַחֲזָרָה שְׁלֹשָׁת אֲלָפִים דּוֹלָר... הַדְפַּסְתִּי חֲמִשָּׁת אֲלָפִים
"פְּעֻלַּת-הַצְּדִיק", וְהַכוֹרֶךְ סְפָרִים נִכְנָס בְּכַעַס (כִּי טְבַעוּ הֵיָה כְּעֵסֶן
נוֹרָא, וּבְאֵמַת אָנִי דָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הֵיָה לוֹ בֶּן חוֹלָה, וְאֵף פְּעַם
לֹא הֵיָה לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית), עִם כָּל זֹאת אָנִי סְבִלְתִי מֵהַכַּעַס שְׁלוֹ, וְכַרְךָ

רק ב' אֲלֵפִים סְפָרִים, וְהִלְכֹתִי אֶצֶל כּוֹרֶךְ אַחֵר שֶׁלְקַח פִּי שְׁנַיִם, וְכִרְכֹּתַי עוֹד אֶלְף, וְאֲלֵפִים מִמֶּשׁ הִלְכוּ לְאַבוֹד (יֵשׁ בְּזֶה סְפּוֹר שְׁלֹם, שֶׁבֶא אֶחָד וְשֹׁלֵם לְכִרְיָכָה פְּשׁוּטָה עִם קְרִטוֹן, וְלִקַּח אֶת זֶה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי לֹא רֵאִיתִי מִזֶּה פְּרוּטָה). הַהֲדַפְסָה בְּעֶצְמָה עֲלֵתָה לִי שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר אֶלְף דּוֹלָר, וְהִפְרִיכָה גַם-כֵּן פְּמָה אֲלֵפִים, וְלִבְסוֹף נֶאֱבַד לִי הַכֹּל, וְכֵן הָיָה עִם הַ"אֲשֶׁר בַּנְחַל" הַפְּרָכִים הַגְּדוּלִים שֶׁעָלוּ לִי הוֹן תּוֹעֲפוֹת, וְעֵדִין נִשְׁאָרוּ לִי הַמּוֹן סְפָרִים, וְכֵן שְׁלֹשָׁה חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" ה' ו' ז' הַדַּפְסֹתַי שֶׁלִּשְׁתֵּי אֲלֵפִים מְכַל אֶחָד, וְנִשְׁאָר אֶצֶל הַכוֹרֶךְ סְפָרִים וְכוּ' וְכוּ', אֲבִדְתִּי סְכוּמִים שֶׁל אֲלֵפֵי אֲלֵפִים דּוֹלָרִים בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלָל, וַיְמָה כֶּבֶר אֲנִי יְכוֹל לֹאמֵר, וְאֵל מִי אֲנִי יְכוֹל שְׁיֵהִיוּ לִי טְעֻנוֹת? ! אֲנִי כֶּבֶר לֹא מְדַבֵּר מֵאֵז שֶׁהִתְחַלֵּתִי לְהַכְנִס בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְהַדַּפְסֹתַי אֶת הַ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" וְ"סְפָר-הַמַּדּוֹת" וְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן" וְ"חֵי־מוֹהַר"ן", וְכֹל סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל, שֶׁמֵּאֵז הִתְחִילָה עָלַי מַחְלֶקֶת עֲצוּמָה מִחֲמַת קִנְיָה וְכוּ', וְקָרָאוּ אוֹתִי לְדִינִי תוֹרָה, וְאֵימּוֹ עָלַי בְּכֹל מִינֵי אִיוּמִים, וַיְמָה שָׂרַק קָרָה בְּעֵנִין הַדַּפְסָה מֵאֵז שְׁנַת תשכ"ה עַד עַכְשָׁיו, אֵינִי יְכוֹל לְהַסְבִּיר לָךְ כָּלָל, כִּי אֵין מְלִים לְפָרֵשׁ אֶת זֶה, וְאִם וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר: "בְּעֵנִין הַדַּפְסָה יֵהִיָּה לִי הַרְבֵּה מֵה לְסַפֵּר בְּעוֹלָם הָעֵלְיוֹן", מָה אֲנִי יְכוֹל לֹאמֵר כֶּבֶר. עֲשִׂיתִי דְבָר זֶה, שֶׁלְדַעְתִּי אֵף בֵּן אָדָם נוֹרְמָלִי לֹא הָיָה עוֹשֶׂה, קִפְצָתִי מִמֶּשׁ בְּתוֹךְ יָם הַגְּדוֹל מִבְּלִי יְכֻלֵּת לְשַׁחוֹת, אֲשֶׁר בְּנֹדָאֵי אָדָם כְּזֶה מְכָרַח לְטַבֵּעַ, וַיְמָה קִבְּלֹתִי עַל זֶה חֲזָרָה? שׁוֹנְאִים מְרוּרִים וְכוּ' וְכוּ', עַד אֲשֶׁר מְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְבָר אָסוּר עַל לֹא דְבָר, כְּמוֹ שֶׁרֵאִיתָ אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ אֶתְמוֹל בְּשָׂדֶה, בְּשַׁעַה שֶׁפָּגַשְׁתָּ אֶת הַבַּחֲוִרִים בְּשָׂדֶה בְּעַת הַתְּבוֹדָדוֹת, אִם תִּסְתַּכֵּל בְּתַאֲרִיכֵי הַמְּכַתְּבִים שֶׁל "אֲשֶׁר בַּנְחַל", תִּרְאֶה שֶׁכֶּבֶר הַתְּפַתְּבֹתִי מְכַתְּבִים עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ בְּעוֹד שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם הָיוּ בַּחֲוִרִים צְעִירִים, וְעַכְשָׁיו מְדַבְּרִים מִמֶּנִּי בְּבִזְיוֹנוֹת וּבְזוּלוֹלִים כְּאֵלוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וְלִגְבִי מָה אֲנִי מְסַפֵּר לָךְ אֶת כָּל זֶה? כִּי אֲנִי רוֹאֶה, אִם דְּבָר קָטָן וּפְעוּט כָּל-כָּף יְכוֹל לְבַלְבֵּל אוֹתְךָ, מָה אֲנִי כֶּבֶר יְכוֹל לֹאמֵר? !

אבל אני מקוה להקדוש-ברוך-הוא למלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל, וממש אין חלק בחלקי העולם שלא הגענו אליו עם ספרי רבנו ז"ל, כל ארצות-הברית לארפה ולרחבה, שהיא כלולה מחמשים ושנים מדינות, כל ערי אירופה, פי אין עיר באירופה, שלא יהיה שם קבוץ מאחינו בני ישראל, שלא היינו שם עם ספרי רבנו ז"ל, המקום הנדח ביותר, וכן מהמזרח הרחוק — יפן וסין עד דרום אפריקה, מאוסטרליה הרחוקה שְׁלֹקח עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת טיסה עד מרוקו וכו' וכו', ממש לא היה מקום שלא הגענו לשם עם ספרי רבנו ז"ל, אֲשֶׁר לְדַעַתִּי, רק על-ידי זה נתפרסמה דעת רבנו ז"ל בעולם, ומתנגדי היקרים נצלו את זה היטב היטב, פי הם הלכו לקבץ נדבות... עבור ברסלב... ובנדאי הצליחו, פי הספרים מצאו חן בעיני כל רואיהם, וכל אחד אמר: "אה, לברסלב? כל הכבוד, אנחנו נותנים..." וזה רק היה בעסק ההדפסה שכתבתי לך רק כטפה מן הים הגדול, שיש לי עוד לספר מכל פרט ופרט. ואיפה כל המקרבים שקרבתי זה יותר משלשים ושנים שנה? ! שִׁמְשֵׁשׁ עֲמַלְתִּי עִמָּהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, בגשמיות וברוחניות, ולבסוף נתהפכו עלי ומדברים עלי כל דבר אסור, ממש אחד אחד, ומה כבר אגיד על זה? ! הרי אתה בעצמך במשך השנים האחרונות, מאז שהתקרבת אל רבנו ז"ל, אתה בעצמך יודע רק כמה מהם שיגעתי וטרחתי עמיהם ממש במסירות נפש, והם היו לי כל-כך נאמנים ומסורים, ועכשו נתהפכו עלי, אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ אֶתָּה מְכִיר הַיֵּטֵב, הַיּוֹם הֵם מְמַשׁ שׁוֹנְאִים אוֹתִי בְּשִׁנְאָה כְּזוֹ, שָׂאֵם הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לִי מִשְׁהוּ, הָיוּ עוֹשִׂים לִי הִכֵּי גְרוּעַ, וּבְאֻמַּת עֲשׂוֹ מַה שֶּׁעָשׂוּ וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הַכְּנִיס בִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, שְׂאִינִי מִתְּפַעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, אֲדַרְבֶּה זֶה מְכַנִּים בִּי יוֹתֵר חֲזוֹק, וְאֵלוֹ הָאֲנָשִׁים אֶתָּה מְכִיר טוֹב, וְמַה עִם מֵאוֹת אֲנָשִׁים שְׂאֶתָּה לֹא מְכִיר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן שׁוּם דָּבָר שְׁבַע-עוֹלָם לֹא יוּכַל לְהַפִּילֵנִי, אֲדַרְבֶּה כָּל הַמְּחַלְקֵת זֶה רַק מְחִזְקַת אוֹתִי יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהַדְפִּים וְלְהַפִּיץ יוֹתֵר, וְכָל כְּשֶׁלּוֹן שָׂרָק עָבַר אֶצְלִי, וְכָל אֲכֻזָּה שָׂרָק עָבְרָה עָלַי, זֶה הַכְּנִיס בִּי יוֹתֵר אִמָּץ לְהַמְשִׁיךְ, וְאֵנִי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר מִמֶּה שֶׁעָבַר עָלַי בְּשָׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר אֵנִי

רוצה להקים עיר על שם רבנו ז"ל. וגדל הצרות והעגמת נפש והכשלונות שרק עברו עלי – אין לתאר ואין לשער כלל, ואני מקנה עוד להוציא ספר על זה, כי האכזבות והכשלונות על יבנאל, זה עולה על הכל, על אף שכל מה שעבר עלי הן בעסק ההדפסה והן בקרוב רחוקים, סבלתי צרות מרורות כל השנים פנ"ל, אינם מגיעים להצער והעגמת נפש ממה שאני סובל ביבנאל, כי פה נפתח לפני עולם חדש של שחיתות, אחד שצריך להיות רב בישראל הוא מכשיל את הרבים בכריתות, פשוטו כמשמעו, שלא היה מים באוצר! ומכשיל את הרבים בטרפות ונבלות, פשוטו כמשמעו, ועוד כל מה ששייך לתורה וליהדות האדם הזה מכשיל, ולבסוף יש לו גב מכל הרבנים ומבתי דינים... דבר כזה כבר אני מסגל לבלע וכו', איך יכול להיות דבר כזה?! האם התורה הפקד וכו'?! האם התורה והיהדות הם משחק?!

אתה יודע מה זה, שאדם עומד ביום היארצייט של אמו על קבר אמו ומתפלל, ונגש אליו שליח בית-דין, ומוסר לו הזמנה לדין... דבר כזה אפילו ערבי הכי גרוע לא היה עושה, ומי עשה את זה? הבית-דין הכי קדוש, קדש קדשים... האם דבר כזה לא יכול לשבר את הגבור הכי חזק?! וזה אשר היה צריך להיות ירא שמים הכי גדול... ענת את הדין, פשוטו כמשמעו, על גנב שגונב לאור היום בלי שום בושה הוא מחפה, ונותן לו התר והמלצות... האם דבר זה לא יכול לשבר את האדם הכי חזק?! קורים עכשו מקרים מוזעזעים בעולם, ובכל יום נהרגים אחינו בני ישראל, הן על-ידי ערבים, ימח שמם וזכרם, והן על-ידי תאנות דרכים, והן שמתים אנשים בגיל צעיר על-ידי מחלות משנות וכו' וכו', וכלם עושים עצרת תפלה, וכל אחד זורק על השני את האשמה וכו' וכו', וכל אחד מחפש בשביל מי באה הצרה הזאת וכו' וכו', וכל שני וחמישי עושים עצרת תפלה על הצרות שפוקדות אותנו, הן מנתוחי מתים והן בחטוטי שכבי והן בחלול שבת וכו' וכו', ואף אחד אינו יודע בשל מי הצרות האלו, בשעה שיש גמרא מפרשת (שבת קלט.): תניא רבי יוסי בן אלישע אומר: אם ראינו דור, שצרות רבות באות

עָלִיו, צָא וּבְדַק בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכַל פְּרַעְנוֹת שְׂפָאָה לְעוֹלָם, לֹא בָאָה אֶלָּא בְּשִׁבִיל דִּינֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאִין הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁרְה שְׁכִינָתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁיִכְלוּ הַשׁוֹפְטִים וְהַשׁוֹטְרִים רְעִים מִיִּשְׂרָאֵל וְכוּ'. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אֵינָם אוֹמְרִים שׁוּם דְּבַר אַחַר, רַק מְזַפְרִים אֶת דִּינֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַד שְׁלֹא בָאתִי לְיִבְנָאֵל, לֹא עָלָה עַל דַּעְתִּי דְּבַר כְּזָה, אִיזוֹ שְׁחִיתוֹת יֵשׁ הַיּוֹם, וְאֲנִי כָּבֵר לֹא מְדַבֵּר מִהַשְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים וְהַבְּלֵי הַבְּלִים וְהַשְּׁקָרִים שְׁגָרְמוּ אֵלָיו שְׁעוֹשִׁים עֲכָשׁוּ חֲרָבָן נוֹרָא בְּעוֹלָם, שְׁכַל מַה שְׁיִנְעוּ אַרְבָּעִים שָׁנָה וְעָשׂוּ דְבָרִים יָפִים, שְׂאִין מַה לְהַגִּיד וְכוּ', לְבַסּוּף הִפְכוּ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ וְכוּ', הֶאֱרַכְתִּי לָךְ רַק קִצַּת כְּטִפָּה מִן הַיָּם מַה שְׁיֵשׁ לִי לְהֶאֱרִיךְ מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלַי כָּל יְמֵי חַיִּי, שְׁמַאֲז שְׁהַתְקַרְבְּתִי לְרַבְּנוּ ז"ל, אִינִי רוֹאֶה לְפָנַי רַק קִיר מְלֵא קוֹצִים וְדַרְדָּרִים וְזִכּוּכִיּוֹת וְסַכִּינִים חֲדִים, וְאֲנִי צָרִיךְ לְדַחֵף קִיר כְּזָה... וְאִינִי אוֹמֵר לָךְ אִיזוֹ מְלִיצָה, רַק כְּכָה פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי מִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְעוֹד מְחַזֵּק אַחֲרֵיהֶם.

וְעַל-כֵּן רָאָה מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם, וּבַפְּרָט מְדַבֵּר טְעוֹת קִטְנָה כְּזָה אָסוּר לְפַל בְּדַעְתָּךְ כָּלָל, אֲדַרְבֶּה זָה צָרִיךְ לְתַן לָךְ אֲמִץ לְהַדְפִּיס יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִהְיוֹת זֶהִיר יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִכָּאן וְלִהְבֵּא, אֲבָל לֹא לְהַשְׁבֵּר.

תֵּאֱמִין לִי, שְׁהֵייתִי יָכוֹל לְכַתֵּב לָךְ מְאֵה עֲמוּדִים וְיוֹתֵר, וְעַדִּין לֹא הֵייתִי מִתְחִיל לְכַתֵּב לָךְ מַה שְׁיֵשׁ תַּחַת קוֹלְמוֹסִי לְכַתֵּב, מַה שְׁקוֹרָה בְּזָה הָעוֹלָם שְׁחִיתוֹת נְאוּף זֶהֱמָה וְרַע וְכוּ' וְכוּ', וּמַה שְׁקוֹרָה עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְהָיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אֶת כָּלָם עִם סִדְר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֶף בְּשִׁבִיל לִיצְנוּת שֶׁל רְשָׁעִים אַרוּרִים שְׁמַתְלוֹצְצִים מִכָּל זָה, וְהַמְחַלְקֵת הַגְּדוּלָה שְׁעָשׂוּ, זָה מַה שְׁגוֹרֵם שְׁמַתְרַחֲקִים רַבְּבוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, הָאֵם זָה לֹא כּוֹאֵב? ! שְׁרוּאִים עִם יִשְׂרָאֵל, אִיךְ שְׁנִשְׁרָפוֹת נְשִׁמוֹתֵיהֶם, וְהָיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתָם, וּבְשִׁבִיל רְשַׁעַת הַרְשָׁעִים צָרִיכִין לְסַבֵּל? ! עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְחַזֵּק עֲצָמִי, פִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְנוֹצִיא בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ, סְפָרִים וּפְלָאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יַחֲיוּ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְכָלָם יַחֲזִרוּ אֵלָיו

יְתַבְרֶךְ, וְאַתָּה וְאַשְׁתְּךָ יִהְיֶה לָכֶם הַחֶלֶק הַכִּי גָדוֹל בְּזֶה, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת שָׁבוּר וּבְחִלְיֹת הַדַּעַת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְדַעַתִּי, הַכֶּרֶךְ הַרְבִּיעִי שֶׁל סֵדֶרֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַמְדַבֵּר מֵעֲנִין גְּלוּי אֱלָקוֹת וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְזֶה תְרוּץ עַל הַכֹּל, מֵאַחַר שֶׁעֵבֶר עָלַי מָה שֶׁעֵבֶר וְעֵדִין אֲנִי מִתְחַזֵּק, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמְּנֹו יְתַבְרֶךְ, כִּי הוּא יְתַבְרֶךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְכֹל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלַי בַּפְּרָטִיּוֹת וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת וְהֵן בְּבֵית וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל לְנִסּוֹת אוֹתִי וְלִרְאוֹת אֶת תְּגוּבָתִי וְלְהִיכֵן אֶבְרַח, הֵינּוּ אוֹ שְׂאֵהֶיָה בְּחִלְיֹת הַדַּעַת לְעֹזֵב הַכֹּל, אוֹ שְׂאֵתְאֲמִץ לְעֲשׂוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְלְבָרַח רַק אֵלָיו יְתַבְרֶךְ.

י"ט תתסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסֵדֶר וּיְקָרָא, ג' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא הַגָּאֲלָה, וְתַכְפֹּי-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם שֶׁשׁ וְשֻׂמְחָה, הָרִי זֶה הוּא מְנַצֵּחַ. וְרוֹאִים, שֶׁעַקֵּר הַנְּצַחֵן בְּגִשְׂמִיּוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמֻחָה. וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, שֶׁהִיָּה פֶּעַם מְלַךְ שְׂנַצַּח אֶת מְלַחְמוֹתָיו, וְהִיכֵן שָׂרֵק הֶלֶךְ וְלַחֵם — נֶצַח. וְשֶׁאֵלוּ אֶת הַמְּלָךְ: בְּמָה כָחוּ וּגְבוּרָתוֹ? עֲנָה וְאָמַר: עַל הַחֲזִית הַרְאֵשׁוֹנָה אֲנִי מְבִיא כְּלֵי זָמֵר, וְאֲנָשִׁים מְשֻׁמְחִים אֶת הַחֲזִילִים, וְכֹלָם בְּשֻׂמְחָה, וְזֶה סוֹד הַנְּצַחֵן. וְדַבְּרוּ מִזֶּה לְגַבֵּי עֲבוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, אֲשֶׁר עַקֵּר הַנְּצַחֵן לְנֶצַח אֶת

כֹּל שׁוֹנְאָיו הָרוֹחֲנַיִים וְהַגְּשָׁמִיִּים הוּא רַק עַל-יְדֵי מַדַּת הַשְּׂמֵחָה. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּלְהִיּוֹת מְשֻׁנָּה בְּשִׂמְחָה, וְהִיכֵן שָׂרַק תָּרָאוּ אֵיזָה יְהוּדֵי שְׁבוּר, תָּרָאוּ לְשִׂמְחָה אוֹתוֹ, כִּי הִיא הַמְצָוָה הַכִּי גְדוּלָּה — לְשִׂמְחָה יְהוּדִים, וְתַתְּחִילוּ בְּבֵיתְכֶם לְשִׂמְחָה אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם וְיִלְדֵיכֶם וְשִׁכְנֵיכֶם וְקְרוּבֵיכֶם וְיַדִּידֵיכֶם, עַד שֶׁכָּל יִבְנָאֵל תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה. וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, רַק לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְאִזּוֹ אִם תִּהְיוּ כָּל-כָּף שְׂמֵחִים, וּמְמִילָא תִצְאוּ מְעַצְמְכֶם, וְאַתֶּם קֹדֶם תִּפְטְרוּ מִצְרוּתֵיכֶם, אֲשֶׁר אֵין אִדָּם שְׂיִהְיֶה נֹצֵל מִצְרוּת הַכְּבִלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכַעֲיֵן שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט), אֲשֶׁר אֵין עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל רַק אוֹ גֵּן-עֵדֶן אוֹ גֵּיהֵנוֹם, אִם הָאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, אִזּוֹ מְרַגֵּישׁ רַק טַעַם גֵּן-עֵדֶן, וְאִם חַס וְשְׁלוֹם, מְנַתֵּק אֶת עֲצָמוֹ מִמְנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִזּוֹ מְרַגֵּישׁ אֶת הַגֵּיהֵנוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, וְתַשְׁתַּדְּלוּ לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְכֶם רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדְעוּ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה, גְּאֻלַּת מִצְרַיִם, לְצֵאת מִמִּצְרַיִם וְצִמְצוּם וְקִטְנוּת הַמַּחֲזִין, שֶׁכָּל זֶה הוּא חֶמֶץ, שְׂמֵחַמִּיצִים אֶת הַמַּח, וְחוֹשְׁבִים הַרְבֵּה — הָאֵם זֶה כּוֹן לַעֲשׂוֹת לִי אִיזוֹ רְצָה וְכוּ', וְהָאֵם זֶה הַתְּכוּן לְבִזוּת אוֹתִי וְכוּ', וְכָל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת אֲשֶׁר רַק נִכְנָסִים בְּאָדָם עַל זוּלָתוֹ, שֶׁהוּא מְחַמֵּץ אֶת מַחוֹ בְּקִטְנוּת גְּדוּלָּה — הֵן עַל חֲבֵרוֹ וְהֵן עַל אֲשֶׁתוֹ וְיִלְדָיו, כְּאֵלוֹ זֶה רְצָה לַעֲשׂוֹת לִי רַע וְזֶה רְצָה לַעֲשׂוֹת לִי רַע וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא חֶמֶץ, שְׂמֵחַמִּיצֵי אֶת מַחוֹ לְחֹשֶׁב הַרְבֵּה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, כְּאֵלוֹ כָּלֵם כְּנִגְדֵי וְכוּ', אֲבָל הַגְּאֻלָּה הִיא מִצָּה, זְרִיזוֹת, שְׂמֵחָה, אֵין זְמַן לְחֹשֶׁב כָּלֵל רַק לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְלֹא לְחֹשֶׁב שׁוּם דְּבָר, אִף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת לִי שׁוּם דְּבָר, וְאִף אֶחָד אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת לִי שׁוּם דְּבָר, וְאִזּוֹ עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמֵחָה, יִתְבַטֵּל הַסְּמִ"ךְ-מ"ם וְהַקְּלָפוֹת לְגַמְרֵי; כִּי עֵקֶר כֶּחֶם הוּא רַק הַחֶמֶץ, שְׂאָדָם מְחַמֵּץ אֶת מַחוֹ וְחוֹשֶׁב הַרְבֵּה וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּלְשִׂמְחָה אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם וְאֶת אַנְשֵי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא יִתְבַטֵּל הַחֶמֶץ שֶׁהוּא קְלַפַּת הַסְּמִ"ךְ-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וְנִזְכָּה לְגְאֻלָּה שְׁלָמָה, לְגְאֻלָּה אֶת נַפְשָׁנוּ מִהַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא

שָׁפֵבּב אוֹתָנוּ, עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתֵינוּ הַמְרֵבִים, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת דְּבָקִים תָּמִיד
בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אַבְקֵשׁ מֵאֵד מְאֹד אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּפְּרָטִיּוֹת בְּעֵת
שֶׁתִּהְיֶה לוֹ הַתְּבוּדָה, שְׂיִזְכֵּיר אוֹתִי לְטוֹבָה, שְׂאֲזַכֶּה לְצֵאת
מֵהַמְצָרִים, וְלִהְיֶלֶל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתסג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ג' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַגְּאֻלָּה, וְכֹל מֵה
שֶׁהָאָדָם שָׂשׂ וְשִׂמַּח יוֹתֵר, הוּא גּוֹאֵל אֶת נַפְשׁוֹ מִכָּל הַקְּלָפוֹת
וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא, כִּי הַשְּׂמִחָה מַעֲלֶה אֶת הָאָדָם אֶל שְׂרָשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן.

זֶה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂאֵתָה וְאֵשֶׁתָּךְ אֵינְכֶם יוֹדְעִים שְׂתּוֹכְלוּ לַעֲמֹד
בְּנִסְיוֹן לְהַשְׂאֵר לְהַאֲמִין וְכוּ. מֵה אֵמַר לָכֶם! אֲמוּנָה צְרִיכִים לְהַאֲמִין
רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא בְּכֶשֶׁר וְדָם, כִּי אִם מֵאַמִּינִים בְּכֶשֶׁר וְדָם,
אֲזַי שׁ לְבַנְי-אָדָם אַכְזָבוֹת. וְכֵן אֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן רנד): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה לֹלֵא דַעַת, יְכוּלִים לִפְלֹ.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי הִנֵּה אֲנִי כָּאֵן וּמְחַר כְּבָר אֶהְיֶה שָׂם, וְעַל-כֵּן
מֵה שְׂיָךְ לְהַאֲמִין בִּי, אֲנִי רַק שְׂמַשׁ אֲצַל רַבֵּנוּ ז"ל, כָּל עֲנִינֵי רַק
לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵין לִי שׁוּם
מִטְרָה אַחֲרַת בְּחַיִּים, וְעַל-כֵּן אֵינִי צְרִיךְ שְׂיֵאֲמִינוּ בִּי, אֲנִי רַק רוֹצֶה
שְׂיֵאֲמִינוּ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל חֲפָצֵי וּרְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי הוּא לְהַקִּים
עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל, כְּבָר הַתְּחַלְתִּי לְבָנוֹת אֶת "יְבִנְאֵל
עִיר בְּרִסְלָב", יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂגַם אֶתֶם תִּזְכּוּ לְהַכְּנִס שָׂם,

אֲשֶׁר י"ט תתסד בנחל קג
ולברח רק אליו יתברך, אשר המקום ההוא מלא הרים ושדות,
שיכולים להתבודד עצמו עמו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו להחזיק ברבנו ז"ל כל ימי
חייכם, ושום ברך שבעולם לא תוכל לנתק ולרחק אתכם מרבנו
ז"ל.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקרא, ד' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה לכל אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב",
הגרים ב"בנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנינתו תמיד.

רבנו ז"ל הזהרנו ביותר שנתועד יחד, וכך אמר בעת שעמד
על יד המזוזה, בפעה שיצא מעיר ברסלב אל עיר אומן כדי
להסתלק לעילא: "באם תחזיקו את עצמכם ביחד, אזי תוכלו
להמשיך אותי אליכם"; ועל-כן ראו, אחי היקרים! על-פל-פנים
כאן ביבנאל תהיו משפחה אחת גדולה, ותחזיקו את עצמכם ביחד,
ואיש את רעהו יאמר חזק, ויעזר ויחזק, ועל-די-זה תוכלו להמשיך
את רבנו ז"ל אליכם. ולכן תעשו בכל ליל שבת "ענג שבת" בבית
אחר, וכן תשתדלו לקבץ חברותות ביניכם, וכן תבואו אל השעורים
בבית-המדרש — הן אצל השעורים של הרב ... שמאד מאד נחוץ
ללמד הלכות, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל, ואפלו שפבר יודעים את
ההלכה, כדאי לשמע עוד הפעם, כי אי אפשר לבית-המדרש בלא
חדוש (חגיגה ג.); ובכל פעם נתחדשות הלכות וידיעות חדשות. והן
השעור של הרב ... ב"לקוטי-הלכות", אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר על
ספרו, שזה "הגן-עדן של השם יתברך", והן אצל השעור של הרב
... שלומד רמב"ם, וכן שאר השעורים שיש בבית-המדרש. והיה
טוב שיהיו שעורים כל היום, כי בפולגיה תקנו אנשי שלומנו,

קד אֲשֶׁר י"ט תתסה בַּנְחַל

שָׁבְכָל שְׁעָה יִהְיֶה אֵיזָה שְׁעוֹר, כָּף שְׁכָל הַשְּׁעוֹת בִּימָמָה הִיָּה שְׁעוֹר, בְּכָל שְׁעָה אָמְרוּ אַחַר שְׁעוֹר, וְעַלְפֵּן מִי שָׁרַק רָצָה לְהַכְנִס לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב" בְּאִיזוֹ שְׁעָה בַּיּוֹם, כָּבָר שָׁמַע הַתְּחִזְקוֹת עַל-פִּי הַרְכִּי רַבְּנוּ וְ"ל.

הַעֲקָר תְּחִזְקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע עַד בְּלֹא גְבוּל.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיִּקְרָא, ד' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... וְ... שְׂיִחְיוּ.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר אֶת הַשְּׂמִחָה שְׁגִרְמַתֶּם לִי, שְׂצִיטָתְכֶם אוֹתִי, וְנִכְנָסְתֶם לְגוֹר בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה שְׁלָכֶם, הַלֹּאִי שְׂיִהְיֶה לְשֵׁאֵר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲמוּנַת חֲכָמִים כְּמוֹ שְׂיֵשׁ לָכֶם וְלִקְפֹּץ בְּפָנִים, אֲזוּ הָיוּ מְצַלִּיחִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטָּעֵר, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לִי לַעֲשׂוֹת אֶצְלָכֶם עֲכָשׁוּ חֲנֻכַּת הַבַּיִת, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִתְקַעְתִּי כָּאֵן עַל-יְדֵי אָבִי מוֹרִי, שְׂצָרִיף לְרַפּוּאָה גְדוּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִם לֹא הָיִיתִי נִשְׂאָר פֹּה, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, הָיוּ מוֹרִידִים לוֹ רַגְלִי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, לֹא עָלִינוּ, כִּי כָּבָר הָיוּ מוֹכְנִים לָזֶה הַרוֹפְאִים, וְעֲצָרְתִּי בְּעֵדָם, וְהוֹצֵאתִי אוֹתוֹ מִבֵּית-חֹלִים, וְלִקְחַתִּי רוּפֵא פְּרָטִי, וְהוּא מְטַפֵּל בּוֹ. וְלִכֵּן הִיָּה מְמַשׁ גַּם שְׁנִשְׂאָרְתִּי כָּאֵן, אֲנִי מְקַוֶּה לְהִיּוֹת תְּכַף-וּמְיָד אַחַר הַחֲגִג, וְאֲזוּ נַעֲשֶׂה חֲנֻכַּת הַבַּיִת.

הַמֵּאחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

י"ט תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ד' גִּיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָרִים לִי מְאֹד מְאֹד ... וְ... וְכָל אֵלוֹ שִׁקְנוּ דִירוֹת בְּבִתִּים הַחֲדָשִׁים.

מָה אָמַר לָכֶם! אֲנִי רוֹאֶה כְּאִן סַחֲבַת גְּדוֹלָה, יִסְחָבוּ אֶתְכֶם לְכָל הַפְּחוֹת עוֹד חֲצֵי שָׁנָה וְכוּ', עֵבֶר עֲלֵיכֶם מִה שְׁעֵבֶר וְכוּ', תִּנְהַגוּ בְּלֵי חֲכָמוֹת. בְּיוֹם רֵאשׁוֹן תִּתְאַרְגְּנוּ בְּיַחַד, וְתִסְעוּ אֶל מִשְׁרַד הַבְּנֵיָה, וְתִדְבְּרוּ בְּתַקְףָּ גְּדוֹל, שְׂאֵם לֹא נוֹתְנִים לָכֶם אֶת הַמִּפְתָּח וְכוּ', אַתֶּם נִכְנָסִים, וְתַכְף־וּמְיָד לְמַחֲרַת בְּאַמַּת תִּכְנָסוּ, כַּמּוּבָא (בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה א'), שֶׁהַשָּׁנִי לְמֶלֶךְ אָמַר: אֲנִי אֲנֹסָה וְכוּ', וְתַכְף־וּמְיָד כְּשֹׁנָה, רָאָה שֶׁהַכֹּל פְּתוּחַ, וְאִין מִי שְׁיַעֲמַד עַל דְּרַכּוֹ. כַּמּוּ־כֵן אַתֶּם צְרִיכִים לְהַכְנִס עוֹד לְחַג הַפֶּסַח, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אַחֲרַת יִמְשְׁכוּ אֶתְכֶם לְעוֹד חֲצֵי שָׁנָה וְכוּ'. תִּלְכוּ בְּתַקְףָּ וּבְעִזּוֹת דַּקְדָּשָׁה, וְאִז תִּצְלִיחוּ. אֲקַוֶּה שֶׁתְּצַיְתוּ אוֹתִי בְּזֶה, וְאִז עַל חַג הַפֶּסַח אַתֶּם בְּתוֹךְ הַבֵּית שְׁלָכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

י"ט תתסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ד' גִּיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלָךְ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחֵת מַד.), וְלִהְיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים.

רְאֵה לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם, וְתִשִּׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי שָׂרְשָׁךְ הוּא רַק לְשִׁיר וּלְשִׁמְחָ אֶת אֱלֹקִים
 וְאֲנָשִׁים, וְאִם תִּכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּחִכְמַת הַשִּׁיר, תִּצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וּבֹקֵר וְצֹהֲרַיִם שְׁחֲרִית, מִנְחָה, מְעֵרֵב
 בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ, שְׂיָבֹא לְךָ שְׁפַע גָּדוֹל.

נָא וְנָא לְשָׁמֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ כְּהַלְכָתָהּ, כִּי הַשַּׁבָּת מְעַשְׂרֵת
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַ וַיִּקְרָא, ד' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם
 מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים. וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא —
 כְּשִׁזּוּכָה לְעֵבֵר עַל כָּל הַבְּעִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּאֶמֶת בְּעִיּוֹת יֵשׁ לְכָל
 אָחַד, אִךְ צָרִיכִים לְדַעַת אִיךָ לְהִתְמוּדֵד עִם הַבְּעִיּוֹת. הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן
 צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, שֶׁהוּא בְּוֹדָאִי יְכוֹל וּבְוֹדָאִי יִגִּיעַ
 וּבְוֹדָאִי יִצְלִיחַ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל זֶה צָרִיכִים לְחַזֵּר הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי בְּוֹדָאִי
 אֲנִי יְכוֹל וְכוּ' אֵין דְּבָר כְּזֶה אֲנִי לֹא יְכוֹל, אֲנִי כֵּן יְכוֹל וְאֲנִי בְּוֹדָאִי
 אֲצִלִּיחַ, וּמִכְרַח לְהַצְלִיחַ, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
 אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצָּא מִכָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁלְּךָ.

הַדְּבָר הַשְּׁנִי, רְאֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה יִכְנִיס
 בְּךָ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי וְאֵל הַצְּלִיחָת
 הַחַיִּים, אֲלֹא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּרוּחָה וּמְזַכָּכַת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת
 הוּא הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן, כִּי כָּל מַה שֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּאֲמוּנָה

בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
 אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, שְׂאִינוֹ צָרִיךְ
 אֶת אֵף אָחֵד. וְעַל-כֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְאִז טוֹב
 לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדְּבָר הַשְּׁלִישִׁי — רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר
 עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יתְבַרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ,
 וְתַהֲיֶה חִזֵּק וְאִמִּיץ בְּדַבְּרֵךְ זֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֲלֵא אֲדַרְבֶּה,
 רְאֵה לְהֵיוֹת רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יתְבַרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, כִּי הוּא
 יתְבַרֵךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִילַת כָּל פֶּה, וְאִם תַּהֲיֶה רְגִיל בְּזֶה, אִז טוֹב לָךְ כָּל
 הַיָּמִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין
 — זֹכֶה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מֵד).

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי
 שְׂאִנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי
 בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב, וְאִז אֶכְתֵּב לָךְ עוֹד.

י"ט תתסט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ד' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְגִדְּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
 אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
 הַיָּמִים.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּאַמֶּת אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהָאָדָם צָרִיךְ תַּמִּיד לְרֵאוֹת רַק רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ הַמְּחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֶּמֶת אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-יַדֵּי שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַסְתַּכֵּל בְּהַשְׁכָּל שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר, עַל-יַדֵּי-זֶה בְּעֲצָמוֹ יִזְכֶּה לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרָט עִם אִשְׁתּוֹ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הִיא נִשְׁמָתְךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְבִיא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁלְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה הֵם נִשְׁמָה אַחַת, וּכְשִׁיּוֹרְדִים לְמַטָּה, הֵם מִתְפַּצְּלִים, וְעַד שֶׁמִּתְחַבְּרִים יַחַד, וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ מָה לְהִתְלוֹגֵן עַל אִשְׁתְּךָ, כִּי אַתָּם נִשְׁמָה אַחַת, וּכְמוֹ שְׂיָד אַחַת לֹא יְכוּלָה לְכַעַס עַל יַד שְׁנֵיָהּ, אוֹ יָדִים לֹא יְכוּלוֹת לְכַעַס עַל הַרְגָלִים, כֵּן אֵין לְאָדָם לְכַעַס עַל אִשְׁתּוֹ, אֲדַרְבֵּה צָרִיךְ שְׂיַדַע, אֲשֶׁר הֵם נִשְׁמָה אַחַת, וּמָה שְׂיָךְ לְהִיּוֹת בְּכַעַס עַל אִשְׁתְּךָ, הָעֵקֶר מָה שְׂאַתָּה צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לָהּ יוֹתֵר אַהֲבָה וְתִשׁוּמָת-לֵב, וְיוֹתֵר מְזִה אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ כָּלֵל, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה כָּל-כָּךְ שְׂמֵחַ, עַד שֶׁכָּל הַבֵּית שְׂלָךְ יִהְיֶה מְלֵא שְׂמֵחָה, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל נִקְדַּת הַשְׂמֵחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת כָּל בְּרִיָּה שְׂבַעְעוֹלָם, וְאִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַכֵּת בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזוֹ תִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר בְּעוֹלָם. כִּי בְּאַמֶּת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאוּהָ מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֲזוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא לֹא לְקַחַת אֶל הַלֵּב שׁוּם דְּבָר, כִּי חֲבָל לְקַחַת לְלֵב דְּבָר מִהַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), הַנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאן, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָנוּ לְהִתְבַּלְבֵּל עֲצָמָנוּ כָּל-כָּךְ, וְלִפְל בְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, וְלְהִיּוֹת שְׂבוּר וּמְשֻׁבָּר, יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַדַּע אֲשֶׁר כָּל פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת שְׂאַתָּה זוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם, זוֹ הַצְּלָחָתְךָ, זוֹ תְּכַלִּיתְךָ הַנְּצַחִית, כָּל דָּף גְּמָרָא, כָּל סִימָן שְׂלַחָן עְרוּךְ, כָּל דָּף זֶהָר, כָּל תּוֹרָה

אֲשֶׁר י"ט תתע בנחל קט
מ"לקוטי-מוהר"ן" ותפלה מלקוטי-תפלות, זה חלקנו וזה עמלנו,
וזה הטוב הנצחי.

נא ונא ראה להיות חזק ואמיץ בכל פרט ופרט, ולא להשבר
משום דבר, ואז תצליח את דרכך; כי עקר הצלחת האדם בזה
העולם — כפי ההתחזקות שלו, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה
לחזק את עצמו, ושום דבר לא יוכל לשבר אותו.

עליך לדעת, כי החיים של האדם בזה העולם מלאים נסיונות
קשים ומרים, ולכל אחד ואחד נותנים לו נסיונות אחרים, ואין דבר
בזה שלשה הוא הולך יותר טוב ממנו, אין דבר בזה, כי אין מה לקנא
בשום בריה בזה העולם, רק מי שדבוק בחי החיים בו יתברך, הוא
בטל במציאות עצמית, ורק רוצה את עצמיותו יתברך, רק אדם בזה
שמתחזק במדרגה כזו, לו יש לקנא ולומר: "מתי גיעו מעשי
למעשיו".

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לרקוד ולשמח בכל יום על
נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת
בזה, רבי נורא ונפלא בזה, עם כל הצרות והיסורים והטרדות
והמחלקת והרדיפות והלשון-הרע והרכילות, ומה לא וכו' וכו',
אף-על-פי-כן אנו זוכים להתחזק ולהחזיק מעמד, זה עקר השמחה
שלנו, ועל-כן ראה גם אתה לשמח, ותשמח את אשתך, ואז טוב
לך לנצח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל מכתב רצוף לאשתך.

י"ט תתע.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדוש לסדר ויקרא, ד' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום רב.

מָאד מָאד רְצִיתִי שְׁתִּשְׁכַּחֵי אֶת הָעֵבֶר, וְתַעֲשֵׂי הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְכִדְאֵי לָךְ לַעֲשׂוֹת הַתְּרַת נְדָרִים עַל-יְדֵי שְׁלֹשָׁה אָנָּשִׁים, וְכוּדְאֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל עַל הַכֹּל.

תִּשְׁתַּדְּלִי שְׂיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית שְׂמֵחַ, בֵּית חֵם, וְשְׂיִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים, וְאִז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשְׂמֵחַ...

י"ט תתעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְרָא, ד' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, שְׁתַּהֲיֶה תְּמִיד שֶׁשׁ וְשְׂמֵחַ, וְתִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְתִשְׁתַּדְּלַל שְׁתַּהֲיֶה בְּבִיתְךָ תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא כְּלִי לְהִמְשַׁכַּת אֱלֻקוֹתוֹ? תִּתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן מִי שְׁזוֹכָה לְשְׂמֵחַ, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר הַשְּׂכִינָה, כִּי "עֲזוּ וְחַדְדוּהָ בְּמִקוּמוֹ" (דְּבָרֵי הַיָּמִים-א' טז, כז), וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ שׁוֹרֵה אֱלֹא בְּמִקוּם הַשְּׂמֵחָה. וְעַל-כֵּן תִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל שְׂמֵחָה, וְתִשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדְּלַל שְׂיִהְיֶה תְּמִיד בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְשִׁמְר אֶת פִּיךָ לֹא לְדַבֵּר מַה שְּׂאֲתָה לֹא צָרִיךְ, וְכִשְׂאָדָם זוֹכָה לְשִׁמְר אֶת פִּיו, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכָה לְהַנְצִיל מִכָּל צָרוֹתָיו, כִּי שׁוֹמֵר פִּיו וְלִשְׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מְצֻרוֹת נִפְשׁוֹ (מְשָׁלִי כֹא, כג), אֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוּא תְּמִיד בְּשְׂמֵחָה, וְשֶׁשׁ וְשְׂמֵחַ עַל נַעַם חֵלְקוֹ שֶׁנִּכְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוּא עֵקֶר גְּדוֹל בַּחַיִּים, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזָה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּכֹא!

אֲשֶׁר י"ט תתעב בְּנַחֵל קִיא

נא וְנָא רֵאָה לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְתִלְךָ בְּכָל יוֹם יוֹם לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים, אֲשֶׁר הֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמַגְלִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתִבְרַךְ, וּבְזָכוֹת זֶה תִּהְיֶה לְךָ פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְיִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בֵּית אֲמַתִּי. הֶעָקֵר תִּשְׁתַּדֵּל, שֶׁתִּהְיֶה הַבְּנָה הַדְּדִית, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְבַקֵּשׁ גַּם אֶת אֲשֶׁתְּךָ שֶׁתְּדוֹן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת, וְשִׁתְּהִיָּה בִּינֵיכֶם הַבְּנָה הַדְּדִית, וְאִזּוֹ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג פֶּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

י"ט תתעב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וּיְקָרָא, ה' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם לְ... גֵרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מָאֵד מָאֵד רְצִיתִי לְקַנּוֹת לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ זֵינן וְשִׁמּוֹן, רֵאָה לְבָרַר הַיּוֹם הַאֵם יֵשׁ לִי פֶסֶף בְּבִנְךָ, כִּי לְפִי חֲשַׁבְנִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת שָׁם פֶּסֶף, עַל-כֵּן תִּבְרַר, וְזֶה נֶחֱוִץ לְדַעַת, כִּי אִם לֹא, אֲעֻשֶׂה אֵיזָה סְדוּר אַחֵר.

אוֹדוֹת מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', כְּדָאֵי לְךָ לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּסִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּאֻמֹּת שֶׁם, וְתִמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ. גַּם טוֹב מָאֵד, שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל לְגַמֵּר כָּל יוֹם קוּנְטְרָס אַחֵר, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ הַתְּחִיזוֹת עֲצוּמָה, וּבִפְרָט שְׁכָבֵר אוֹחֲזִים בְּאַרְבָּעָה חֻלְקִים מ"אוֹצֵר הַקּוּנְטְרָסִים", שֶׁהֵם בִּיחַד שְׁשִׁים קוּנְטְרָסִים, וְהֵם דְּבוּרִים נִפְלְאִים עַד מָאֵד, וְלִכֵּן רְאוּי לְךָ לְקַבֵּעַ לַעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּכָל יוֹם קוּנְטְרָס אַחֵר, וְאִם אֲפֹשֶׁר בְּחִבּוּרָה — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי כָּךְ יִהְיֶה לְךָ חֲזוּקָה, וְכֵן תְּחִיזוּךָ אֶת אַחֵרִים.

בְּעֵינֵינוּ שֶׁאֵתָּה לּוֹמֵד עִם הַיְלָדִים "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", תִּאֲמִין לִי, שֶׁזֶּה אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים וְנִפְלְאִים עַד מָאֵד, כִּי דָבָר כְּזֶה עֲדִין לֹא עָלָה בְּדַעַת שׁוּם בְּרִיָּה מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ לַעֲשׂוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִיךְ שֶׁאֵתָּה לּוֹמֵד עִם הַיְלָדִים "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְעַד שֶׁיִּגִּיעוּ לְגִיל

בר מצוה, יוכלו לידע את הספר בעל-פה, והיכן היה דבר בזה בין אנשי שלומנו בכל הדורות; ועל-כן ראה להמשיך בזה, ולמען טובתך הנצחית אל תפל ביאוש, כי עובר על כל אחד בזה העולם חלישות הדעת גדולה מרובי ההרפתקאות שעוברים על כל אחד בלי יוצא מן הכלל, ואשרי מי שמתחזק ומחזק אחרים, ומוציא את הרבים מעצבות ועצלות, וזו הצדקה הכי גדולה שיכולים רק לעשות עם בעל בחירה בזה העולם.

ולמען טובתך הנצחית, ראה לאסוף את הילדים, ותמשיך ללמד עמהם "ספר-המדות" ותצליח.

נא ונא ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח את העצבות והעצלות שיפילו אותך, תהלה לאל, יש לנו רבי גדול, רבי נורא, נחל נובע מקור חכמה זי"ע אשרינו.

המצפה לתשובה מהירה...

י"ט תתעג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקרא, ה' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל היקר והנעלה, רודף צדקה וחסד, עוסק בצרכי צבור באמונה האברהם ... גרו יאיר.

מאד שמחתי לשמע ממך, שאתה מתעניין מהאברהם ... המצב אצלו הוא כן: בליל רביעי הרגיש לא טוב והקיא, וקראו לאמבולנס, והובילו אותו לבית-חולים, ואנחנו לא ידענו מעת לעת, שאף אחד לא התעניין עליו, ולבסוף בתחלה אמרו הרופאים מי יודע מה וכי, אף נתברר שזה לא כלום, והוא מאד מאד שבור, ורוצה לחזר לארץ ישראל, ועל-כן אם אתם יכולים לסדר בעבורו קפת חולים אפלו דרך עורך דין, הוא מוכן לשלם לזה, כי כפי הנראה הוא צריך לנקות את הקליות לכל הפחות פעמים בשבוע, ועל-כן מה אתה מיעץ לעשות, על-כל-פנים שיחזר לשבועים או

אֲשֶׁר י"ט תתעד בנחל קיג

שְׁלֹשָׁה לְהִיּוֹת עִם אֲשֶׁתּוֹ וּבִתּוֹ עַל חַג הַפֶּסַח, וּלְמִצְוֵה רַבָּה יִחָשֵׁב לָכֶם, כִּי הוּא נִמְצָא בְּמִצְבַּר יְרוּד נִפְשִׁית, וְלִכְן אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְצַלְצֵל אֵלָיו בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם, יוֹתֵר טוֹב כְּשִׁיחֵיהָ אֲצַלְכֶם שְׂבַע בְּעָרֹב, כִּי לִפְנֵי זֶה לֹא מְנִיחִים שׁוֹם טֵלְפוֹן לְהַחֲלוֹה, רַק מְשַׁעֵה שְׁתִּים-עֲשָׂרָה בְּשַׁעוֹן שְׁלֵנוּ.

תֵּאֱמִינוּ לִי, שְׂרַחֲמָנוֹת גְּדוֹלָה עָלָיו, וְאֲנִי מְקַנָּא בְּכֶם אִם תַּעֲזֹרוּ לוֹ, כִּי הוּא מִמֶּשׁ בְּבַחֲיִנַת מֵת מִצְוָה. וְיִדוּעַ דְּבָרֵי הַסֶּפֶר חֲסִידִים, שְׂאֲדָם צָרִיף תְּמִיד לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ מִצְוָה כְּזוֹ, שְׂאִין לָהּ דוֹרְשִׁים. וְהִנֵּה עִם הָאֲבָרָף הַזֶּה תּוֹכְלוּ לְקַיֵּם אֶת זֶה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אִין לוֹ אֶף אֶחָד שְׂיִתְעַנֵּן בְּעִבּוּרוֹ.

אֲנִי מְקַנָּה שְׂתִבְיֵנוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג כָּשֵׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתעד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וַיִּקְרָא, ה' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

נָא לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתֵּב לְהָאֲבָרָף שְׂטַפֵּל עִם . . . הַשֶּׁכֶן שְׁלִף הַנִּקְרָא ... וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" חֶלֶק ז', וְהֵם מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא. מַה קָרָה לְבִסּוּף עִם הַסִּפְרִים, הָאֵם הַכּוֹרֵף רוֹצֵה לְתַקְנָם, לְדַעְתִּי, יְכוּלִים לְתַקְנָם בְּנִקְל.

הַעֲקֵר רַק חֹזֵק וְאֶמֶץ אֶתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ, וְתִהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, יֵצוּ אַתְּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַבְּרָכָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ תִשְׁכִּילוּ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְסִדֵּר אֲשֶׁר הָאֲבָרָף הַנַּ"ל יִקְבֵּל אֶת הַמְּכַתֵּב, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, כִּי ... רוֹצֵה לְחַזֵּר, וְהוּא בְּמִצְבַּר רוּחַ מְאֹד

קיד אָשר י"ט תתעה — י"ט תתעו בנחל

גרוד וְשבוּר, ומצוה רבה שְׁהאַבְרָךְ הַנ"ל יִטַּפֵּל בוֹ, ובפֶּרֶט בעֲנִין קַפַּת חוֹלִים.

המחכה לתשובה...

י"ט תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

מאד רציתי לדעת, האם מסרף את המכתב להאברהם ... גרו יאיר, כי עיני מצפות לשמע רק הטוב ואיך הסתדר, אקנה שהכל יסתדר על הצד היותר טוב.

מה אמר לך! כְּשֶׁרוֹאִין מה קורה בְּזֶה העולם עם בְּנֵי-אָדָם, הָלָלוּ נוֹצְצִין וּפּוֹרְחִין, וְהָלָלוּ נוֹפְלִין וּמְתִים וְכוּ', אִזּוֹ רוֹאִים שְׂאִין שׁוֹם תְּכָלִית אַחֲרֵת בְּזֶה העולם, רק לעשות טוב וְחֶסֶד כָּל הַיָּמִים, ובפֶּרֶט לעשות לוֹ יְתָבָרְךָ דִּיךָ כָּאֵן בְּזֶה העולם, הִינּוּ לְהַשְׁרוֹת שְׂכִינַת עִזּוֹ יְתָבָרְךָ בְּעוֹלָם, וְכֵלָם יִפִּירוּ אוֹתוֹ יְתָבָרְךָ, אֲשֶׁר גַּם הִיגִיעָה וְהַטְרָחָה בְּעִבוּר זֶה, הוּא עֲנִין גָּדוֹל, וְאִינּוּ הוֹלֵךְ לְרִיק, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וּמְכַל שְׂפֵן כְּשֶׁזּוֹכִין לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפְּעַל, שְׂאִזּוֹ בּוֹדֵאֵי אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעַר מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל הַמְּגַלָּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתָבָרְךָ.

ראה לבדיק כמה יש לי בבנק, ותשלח לי את הקבלה שלהם, כי מאד מאד נחוצ לי לדעת, וכן מה בקשר למצות.

המצפה לתשובה מהירה...

י"ט תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

אָשֶׁר י"ט תתעז בנחל קטו

מאד אני מצפה לשמע הטוב ממך, ולראות על-כל-פנים את כתיבת ידך. הנה הגיע העתון "אור ובנאל", ראה להפיצו בכל יבנאל, וזה יהיה ממש קדוש שם שמים, שתהלה לאל, הקהלה שלנו פורחת וגדלה ומצלחת, בעזרתו ותברך שמו.

העקר ראה לחזק עצמך מאד להיות בשמחה, ותהיה בעזות ובעקשנות דקדושה, אז תצליח את דרכך, פי חיל צריך אמץ לב, ותהלה לאל, אנחנו חילים בצבא רבנו ז"ל.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתעז.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הייתי אצל... כמעט שלש שעות, ואף שאני מאד מאד עסוק, עם כל זאת מצאתיו במצב מאד מאד ירוד ושבור, ועל-כן ישבתי אצלו כל הזמן, וראיתי שם כל-כף הרבה חולים. הקדוש-ברוך-הוא ירחם על עם ישראל, וישלח לכלם רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, ונספם בדעתי אז לחבר קונטרס "בקור חולים", קונטרס "החלמה מהירה", קונטרס "תהיה בריא", יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה לסימם מה שיותר מהר, באפן שידיפס תכף-ומיד, פי בעוונותינו הרבים, עובר על נשמות ישראל מה שעובר, וצריכים לתן תודה והודאה בכל יום ויום להקדוש-ברוך-הוא על כל נשימה ונשימה. ועקר ההודאה, שבתוך הצרות וכו', אנו זוכים לשמש את רבנו ז"ל, בהפצת המעינות חוצה, זה ממש חסד מהקדוש-ברוך-הוא. והזכרתי ל... שבדיוק לפני עשרים שנה תשל"ג, דברתי אז מה שאני מדבר עכשו (פי דברנו מחלק ז' "אשר בנחל", שאף יצא לאור, והם מכתבים משנת תשל"ג), ואז עוד

דברתי איהו שְׁהָאָדָם צָרִיף לְהִסְתַּפֵּל עַל תְּכֻלִּיתוֹ הַנְּצָחִית, וְלַחֲשֹׁב עַל יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן, וְאִזּוּ כְּבָר יִסְתַּפֵּל עַל הָעוֹלָם בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

אָגַב מְצֵאתִי תְּכָרִיף מְכַתְּבִים מְשֻׁנָּת תְּשֵׁל"ד, וּמָחָר אֶשְׁלַח לָךְ אֶת זֶה בְּדָאָר מְהִיר, וְתִכְנִיסוּ בְּחֻלְק שְׁשִׁיף.

הַמְּצֵפָה לְשִׁמְעַ מִמָּךְ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת...

י"ט תתעח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר צו, ו' נִיסַן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וְגִדְּל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ — אֵינְךָ לְתֵאָר וְאֵינְךָ לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוֹק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵינְךָ מְלִים לְפָרֵשׁ לָךְ אֶת גִּדְּל זְכוּתְךָ, שְׁעָבֵר כָּל זְמַן הַחֲרִף, וְתִהְיֶה לְאֵל, לְמִדְּתָ עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, בְּנִדְּאֵי עָבְרוּ עָלֶיךָ עֲלִיּוֹת וְיִרִידוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת, בְּרוּף הַשֵּׁם, בְּכֹל יוֹם דְּבִרְתָּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וּמִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּמֵאֲמוּנָה, וְכֵן דְּבִרְתָּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא יוֹם, וּבְרוּף הַשֵּׁם, לֹא בְּלִית אֶת הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת בְּהֶבֶל וְרִיק, וּבְזֶה בְּעֵצְמוֹ רָאוּי לָךְ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד.

לְדַעֲתִי, זֶהוּ רְעִיוֹן נִפְלָא, שְׁתַּחֲלִיפוּ בְּכֹל יוֹם שְׁעָה שְׁאַתָּה תִּכְנֵס אֵל כְּפֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא יִכְנֵס אֶצְל הַכְּפֶתה שְׁלָךְ, כֶּף לֹא יִשְׁעֲמֵם לְהִילָדִים, וְיִוְכְלוּ לְלַמֵּד בְּחֻשָּׁק.

אוֹדוֹת שְׁאַתָּה לּוֹמֵד בְּכֹל שְׁבֵת-קִדְּשׁ "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", אֵינְךָ לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי הַ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" הֵם הַגְּנוּ-עֲדָן שֶׁל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּף-הוּא, כֶּף הַתְּבִטָּא מוֹהַרְנֵת ז"ל, וּבְזֶה שְׁאַתָּה רוֹצֵה לְהַתְּחִיל לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וְזֶה יִהְיֶה חֲזוֹק גְּדוֹל

ק"ז

בנחל

י"ט תתעט

אשר

מאד מאד, אם אתה יכול לצרף את הכתה שלך בעת הלמוד "לקוטי-הלכות", אין למעלה מזה, כי באמת עובר על כל אחד בזה העולם מה שעובר, ולולי תורתך שעשעי, אז אבדתי בעניי (תהלים קיט, צב).

עליך לדעת, כי הצדיקים האמתיים גדולי הדורות, גרו בזה העולם, ואכלו בזה העולם, והיו להם בנים בזה העולם, והכל כמו שאר בני-אדם, אף-על-פי-כן היה ענין אחר לגמרי. וזה אתה צריך לחקק היטב בדעתך, העקר להתנהג בתמימות ובפשטות, ולא להיות חכם, ואז מצליחים מאד מאד בזה העולם. תאמין לי, שגם בחוץ יש עניות ודחקות ובלבולים, ואשריך שנתפסת בדברי תורה (ברכות סא:), שהבלבולים שלך הם דברי התורה, ועל-כן ראה לחזק ולאמץ את עצמך בכל מיני אפנים שבועולם, ואל תניח את עצמך לפל, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי הניקר לי מאד, ר' ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי הניקר! ראוי לך לשמח מאד מאד, שעבר עליך כל זמן החורף הזה בלמוד עם הילדים, ותהלה לאל, אף יום לא הלך לך לריק ולבטלה, אדרבה בכל יום למדת התורה הקדושה, ודברת מהקדוש-ברוך-הוא, וגלית את רבנו ז"ל, וחזקת ואמצת את הילדים, אשר בודאי היגיעה והטרחה לא הולכת לריק, וזה תקון נפלא על העבר, ואין עוד תקון יותר גדול לנשמתו של האדם, כמי

שְׁזוּכָה לְלַמֵּד עִם נְעָרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ
בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד עִם הַיְלָדִים, וְאֵל יַחֲלֵשׁ לְבָבְךָ פְּרָגַע, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הָאֲרִיז"ל אָמַר פַּעַם לְתַלְמִידוֹ ר' חַיִּים וַיִּטְאַל, שְׁבַעֲקַבְתָּא
דְּמִשְׁיַחָא יְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי מַעוּט פְּעֻלוֹת לְמַדְרַגַת רַבִּי עֲקִיבָא,
וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הֵיִקְרִים עַל זֶה: אָמַת בְּמַעוּט פְּעֻלוֹת, אָבַל עִם
הַרְבֵּה רְצוּנוֹת. וְעַל-כֵּן תְּרַאֶה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ עִם רְצוּנוֹת וְכִסּוּפִים
לְהַדִּיר אֶת נִשְׁמָתְךָ, וְתַחֲדִיר בְּהַיְלָדִים אֲמוּנָה בְּרוּרָה מְזַכֶּכֶת, וְתִאֲמִין
לִי שְׁשׁוּם יִגִּיעַה לֹא הוֹלְכֶת לְרִיק, כִּי עוֹד תְּרַאֶה אִיךָ שֶׁהַיְלָדִים יִהְיוּ
עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, וְזֶה רְעִיוֹן טוֹב מְאֹד, שְׂאֵתָה תַּחֲלִיף כְּפָתָה עִם יְדִידָנוּ ר'
... גֵּרוֹ יְאִיר, בְּכָל יוֹם לְשַׁעָה, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה אֶת עוֹד כְּמָה
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּאִפְּן שְׁנֻזְזָה לְהַחֲדִיר בְּהַיְלָדִים תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם,
וַיִּצְלִיחוּ מְאֹד בְּלִמּוּדָם, וְתִאֲמִין לִי, שְׂאִין לָךְ מָה לְקַנֵּא בַיְלָדִים
אֲחֵרִים, אֲדַרְבָּה, רוֹאִים בְּחוּשׁ אֶת הַהִשְׁקָעָה שֶׁהִשְׁקָעָתָ בַיְלָדִים,
וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת עֲצָמָךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק, תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ.

וּבְכָלֵל אֵתָה צָרִיף לְרֵאוֹת, שֶׁתִּהְיֶה סְבִיבָךְ אֲוִירָה מְשַׁמַּחַת, וְאִז
טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צוּ, ו' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיִּקְרָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

לְדַעְתִּי, אֲסוּר לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לִילֶךְ עַל-פִּי הַגְּלוּי שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, הַתְּחִלַּת חֶלֶק ב') עַל הַפְּסוּקָה: "אֶחָד הִיא אַבְרָהָם", שְׂאֲבָרְהֶם אֲבִינוּ עֲבַד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּבַחֲיַנֵּת 'אֶחָד', שְׁלֹא הִסְתַּפַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְכֵן הִיְתָה הַנְּהַגְתָּ הַתָּם הַקְּדוֹשׁ (עֵינֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט'), שְׂתַמִּיד שָׁשׁ וְשִׁמְחָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שֶׁהִיְתָה בּוֹ, וְלֹא הִסְתַּפַּל עַל אַחֲרִים כָּלָל, עַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְהִיּוֹת נַעֲשֵׂה מִיְּנִיסְטָר עַל כָּל הַמִּיְנִיסְטָרִים, וְזָכָה לְדַבֵּר עִם הַמַּלְאָךְ פְּנִים אֶל פְּנִים, אֲשֶׁר זֶה מְרַמֵּז עַל מְדַרְגַּת הָאָדָם, שֶׁיְכוּל לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַפְּלֵל בְּאֵינִי סוּף בְּרוּךְ הוּא לְגַמְרִי, רַק כְּשֶׁאִינוּ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמוֹ מֵאַחֲרִים, כִּי טַבַּע הָאָדָם, שְׂתַמִּיד מְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמוֹ מֵאַחֲרִים, וּמִסְתַּפַּל עַל אַחֵר — מֵהַ וּמִי וְאִימַת, וְזֶה מֵהַ שֶׁמְבַלְבֵּל אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לְשִׁפְחָ אֶת כָּלָם, וְהִדְבִּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְתִהְיֶה שָׁשׁ וְשִׁמְחָ עַל נַעֲמָ חֶלְקְךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֶלְקְךָ וְגוֹרְלְךָ.

בְּיַדֵּי אֲנִי מִבִּין אֶת כְּאֲבָךָ וְצַעְרְךָ הַקָּשָׁה, שֶׁהַשְּׂקֵעַת בְּבַחֲוֹר וְכוּ', וְלִבְסוּף מֵהַפְּכִים אֶת הַקָּעָרָה עַל פִּיָּה וְכוּ', כִּךָ הוֹלֵךְ מִי שְׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי רַבִּים וּבְצַרְכֵי צְבוּר לְבִסוּף שְׂמַתְחִילִים לְרִדְף אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא כָּל אֶחָד מְסַגֵּל לָזֶה, כִּי צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְלַמֵּד מִלְחָמָה, כִּי אַחֲרַת יִשְׁבֵּר לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, רָאָה לְעֹזֵב אֶת הַכֹּל, אֲלֵא הַדְּבָק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְתִהְיֶה שָׁשׁ וְשִׁמְחָ, וְתִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְךָ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלָל, וְכֵן תִּלְמַד אֶת הַשְּׁעוּרִים הַקְּבוּעִים שֶׁלָּךְ בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרָשָׁה, חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, שְׂמִסְגֵּל לִירְאָת שָׁמַיִם, וְכֵן תִּתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, כִּי כָּל פֶּרֶק וּפֶרֶק מְזַכֵּר וּמְצַחֵחַ אֶת הַנְּשִׂמָה, וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצֻמְךָ דֵּף גְּמָרָא לְיוֹם, אֲשֶׁר אֶפְלוּ הָאֲמִירָה בְּגַמְרָא מְזַכֵּכַת אֶת

קכ אֲשֶׁר י"ט תתפא — י"ט תתפב בַּנְחָל

הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חַלְדָּה, וְתַתְמִיד הַרְבֵּה בְּלַמּוּד הַלְכָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֶךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צוּ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ עִם הַצ'ק עַל סֶךְ חֲמֵשִׁים דּוֹלָר, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינָיִם.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַקְּדוּשָׁה, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר לְשַׁעַר כָּלֵל, וְכִשְׂתִּהְיֶה חֻזַּק וְאִמִּיץ בְּזֶה, אִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְתִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתֶיךָ, וְתִבְשֹׂר לִי תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג כָּשׁוּר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צוּ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ —
 אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט שְׁזִכִּיתָ לְהַתְּוֹדַע מֵרַבְּנוּ וְ"ל, בְּזֶה
 רְאוּי לָךְ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כִּי תִדַּע, שְׁרַבְּנוּ וְ"ל יֵרֵד לְזֶה הָעוֹלָם רַק
 לְהַעֲלוֹת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלֵיו יתְבַרְךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָמַל
 עַל דּוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ, וְשָׁלַח אֶת רַבְּנוּ וְ"ל דִּיקָא בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ, אֲשֶׁר
 הִכַּל נִעְלָם וְנִסְתָּר וְכוּ' וְכוּ', כְּדֵי לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיֵה אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל; כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל,
 הוּא טוֹעֵם טוֹעֵם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יתְבַרְךָ. וְעַל-כֵּן
 אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָךְ, שְׁזִכִּיתָ לְהַתְּוֹדַע מֵרַבְּנוּ וְ"ל, וְרְאוּי לָךְ לְהַכְנִיס
 עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

עֲלִיךְ לְדַעַת, יְדִידֵי הַיְקָר! כִּי רַבְּנוּ וְ"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלְק
 א', סִימָן קצב, וְקעג), שְׁפָנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, בְּסוּד:
 "אֲנִי נִפְשֵׁי כְּתִבִּית יְהִיבִית", וְעַל-כֵּן כְּשִׁלּוֹמְדִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל,
 שֵׁם רוֹאִים אֶת פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, וְלִכֵּן רֹאֵה לְהַחֲדִיר, בְּעֲצָמְךָ
 הַרְבֵּה אֶת סֵפֶר רַבְּנוּ וְ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְעַלֶּה בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם, וְתִזְכֶּה
 לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת נוֹרְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלֵה לָנוּ
 רַבְּנוּ וְ"ל (עֵין חֵי-מוֹהַר"ן, מַעֲלַת סִפְרֵיו וְתוֹרָתוֹ), שְׁעַל-יְדֵי לְמוּד סִפְרוֹ
 יְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַדְרָגָה וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל מִחַ גְּדוּל. וְעַל-כֵּן
 רֹאֵה לְחַזֵּר הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", עַד שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בְּזֶה בְּעַל-פֶּה,
 כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה פּוֹתַח אֶת קִשְׁיוֹת גִּידֵי לְבָבוֹ. וְכֵן רֹאֵה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה
 בְּלְמוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁהוּא הַגֵּן-עֵדֵן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 כְּמוֹ שֶׁהַתְּבַטָּא פַּעַם מוֹהַר"ן וְ"ל, וּמִי שֶׁחֻזַּק בְּלְמוּד "לְקוּטֵי-
 הַלְכוֹת" בְּכָל יוֹם, יִהְיֶה מְבֻטָּח לוֹ, שְׂאֵף פַּעַם לֹא יִפּוֹל בְּדַעְתּוֹ.

רֹאֵה לְשַׁכַּח עֲכָשׁוֹ מִהַכֵּל, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי בְּזֶה
 הָעוֹלָם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה. וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יתְבַרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה
 רְגִיל בָּהּ, וְתִבְרַח מִכָּל מִינֵי לְצִים הַמְקַרְרִים אֶת הָאָדָם מֵעִבּוּדַת הַשֵּׁם
 יתְבַרְךָ.

אֲצֵל רַבְּנוּ וְ"ל הִיָּה הָעֵקֶר קַדְשָׁת וְטְהוֹרַת הַמַּחְשָׁבָה, שְׂאָדָם

יְקַדֵּשׁ וַיִּטְהַר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, וַיִּדְבִּיק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאָז יִזְכֶּה לְשִׁמְעַת כְּרוּזִים עֲלִיוֹנִים, וַיְכַמּוּ שְׁמִיבֵי הַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּפִרְשַׁת צוֹ: שְׁמַעְתִּי מִמּוֹרֵי עַל מֵה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ו'): בְּכָל יוֹם מְכַרְיָנָה בַת קוֹל: 'אוֹי לְבָרִיּוֹת מֵעֲלֻבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה', וְהַקְּשָׁה: אִם הַפְּרוּז יִשְׁמַע, לָמָּה אֵין הָאָדָם שׁוֹמֵעַ? וְאִם אֵי אֶפְשֶׁר לְשִׁמְעַת הַפְּרוּז, אֲזַי לָמָּה הוּא יִשְׁנֹה? וּבֵאֵר, כִּי לְמַעַלְהָ הוּא עוֹלָם הַמַּחְשַׁבּוֹת, וְאֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים, וְהַפְּרוּז הֵם מַחְשַׁבּוֹת וְהַרְהוּרֵי לֵב לְטוֹב, לְכַף אֵין רָשָׁע שְׂאֵין לוֹ הַרְהוּרִים טוֹבִים בְּכָל יוֹם מִהַפְּרוּז הַזֶּה שְׁיִוְצָא; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, יְדִידֵי הַיִּקְרָא! לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתַבְּרֶךָ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְזִכּוּף וּלְטִהָרַת הַמַּחְשַׁבָּה, וְאֲזַי תִּמְיֵד תִּשְׁמַע קוֹלוֹת עֲלִיוֹנִים, אֵיךְ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק מְאֹמֶץ אֶת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְקַרְבָּם אֵלָיו יְתַבְּרֶךָ, הַעֲקֵר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל — לֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי, וְיִהְיֶה מֵה שִׁיְהִי. אַתָּה צָרִיךְ רַק לְחַזֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךָ, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַע-עוֹלָם, רָאָה לְדוֹן אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, כִּי מֵה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֲרִים?! אַתָּה רָאָה רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יְתַבְּרֶךָ, וְאֲזַי טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְכָל יוֹם תִּלְמַד פִּרְשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שֶׁעַד סוּף הַשָּׁבוּעַ תִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת פִּרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' עִם פְּרוּשׁ רִשׁ"י, שְׁנֵה מְאֹד מְאֹד מְסַגֵּל לִירְאֵת שְׁמִים. וְסִפֵּר הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ מִסְּאֻמָּאֵר זי"ע, שֶׁבְהִיּוֹתוֹ יֵלֵד קֶטֶן בְּגִיל חֲמֵשׁ, שְׁלַחוּ אָבִיו הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ בַּעַל 'קַדְשַׁת יוֹם טוֹב' זי"ע אֶל הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ ר' מְרֻדְכֵי מִנְדְּבוּרְנָא זי"ע, וּכְשָׁבָא אֵלָיו, בִּרְכוּ הַרְבֵּה בְּרָכוֹת וְאָמַר לוֹ: יוֹנְגַעְלַע, לְעֵרִין אֶסְאָךְ חֲמֵשׁ רִשׁ"י, זְאֻלְסֵט זיך פִּילְעוּוֹעַן מִיט אֶסְאָךְ חֲמֵשׁ רִשׁ"י, וְוָארוּם עָס אִיז גִּיוּוֹעַן אֶסְאָךְ גְּדוֹלִים וְוָאס זיִי הָאָבִין גִּישַׁט גִּיוּוָאוּסֵט וְוָאוּ דְעַר בְּאַשְׁעַפְעַר וְוָאוּיְנֵט וְוִייל זיִי הָאָבִין גִּישַׁט גְּעֵלְעַרְעֵנֵט חֲמֵשׁ רִשׁ"י (יְלֵד, יְלֵד), תְּפִטֵּם אֶת עֲצָמְךָ הַרְבֵּה עִם חֲמֵשׁ רִשׁ"י, כִּי הִיוּ הַרְבֵּה גְּדוֹלִים, שְׁלֹא יִדְעוּ הֵיכָן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּר,

אֲשֶׁר י"ט תתפג בנחל קכג

כי לא למדו חמ"ש ורש"י. עמד וראה והשתומם — מה זה נקרא חמ"ש ורש"י. ועל דבר זה אתה צריך להיות עקשן גדול — לסיים בכל שבוע את פרשת השבוע חמ"ש ורש"י, ואז תצליח את דרכך.

מלבד זאת, טוב מאד ללמד במדרש רבה ובמדרש תנחומא פרשת השבוע, אשר מי שבקי בלמוד מדרש, הוא כבר אינו צריך ספר מוסר אחר, כי ספרי המדרשים הם המוסר הכי גדול.

מלבד זאת ראה לעשות לעצמך קביעות ללמוד בכל יום משניות וגמרא וטור ושלחן ערוך מהתחלה דיקא, ותלמד פרק אחר פרק, דף אחר דף וסימן אחר סימן, ואז תרגיש נעם וערבות בתורה.

וכן התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, תתפלל מתוך הסודור דיקא מלה במלה לאט, ועל ידי זה ימשך עליך אור ערבות נעימות ידידות זיו אין סוף ברוך הוא.

ועל כלם — הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשטות כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואז תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחניני, וכן יעזרני הקדוש ברוך הוא, שאזכה להשיב לך כרצונך, כי חבל שתלך לאבוד, חס ושלום.

י"ט תתפג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אתה בחור צעיר, עליך לעזוב את כל השטיות שלך, ותרגיל את עצמך להתבודד בכל יום עמו יתברך, ותתחיל להיות בחור רציני, כי חבל על ימי הנעורים שלך, שילכו לריק והבל, ועצתי היא, שתקבע לעצמך קביעות חזקה ללמד בכל יום "לקוטי-הלכות" כסדרן, כי מי שלומד בכל יום "לקוטי-הלכות", הוא מבטח שלא יפל, ותלמד בכל יום קצת והרבה פמה שתוכל, אבל העקר שתהיה קביעות עצומה וכסדרן. ושמעתי פעם אחת מהרב החסיד ר' לוי יצחק ז"ל, שהוא היה בברסלב, והיה שם בית-הכנסת, וקראו אותו ר' נתניס קלויז, כי מוהרנ"ת ז"ל התפלל שם, והיה שם שלחן ישן, שעל ידו ישב מוהרנ"ת ז"ל, ואמר שם תורה בלקוטי-הלכות, ואמרו לו אנשי שלומנו הזקנים, שעוד הכירו את מוהרנ"ת ז"ל, שאי אפשר לשער את גדל הפלגת התבערה שבער מוהרנ"ת ז"ל בשעה שאמר תורה בשלחן זה, כי אמרו בהתלהבות גדולה עד מאד, ומי שמרגיל את עצמו ללמד ב"לקוטי-הלכות", ורגיל בלשון של מוהרנ"ת ז"ל, הוא יכול להתבונן ולהבין מרחוק ההתלהבות והתבערה שיש בספר הזה. והקדוש-ברוך-הוא זפני שפשהייתי בחור צעיר בגיל שש-עשרה, שהתקרבותי לרבנו ז"ל אז תהלה לאל, לא הפרתי שום בריה שבעולם רק את ספרי ה"לקוטי-הלכות", ובהם שקדתי כל ימי נעורי, וזה אשר מחזק אותי עד היום הזה. ובאמת לא צריכים את אחר לגמרי, רק את רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ועל-ידי-זה מצליחים, כי תכף-ומיד כשמסתובבים בין לצים, רחמנא לצלן, מתקררים, ויש בין אנשי שלומנו צבועים גדולים, אשר מתחזים לאנשים כשרים, ובאמת הם צבועים גדולים ומקררים בני-אדם לעבודת השם יתברך, ואני זוכר פשבאתי בפעם הראשונה לארצנו הקדושה בשנת תשכ"ו, נגש אלי ר' לוי יצחק ז"ל, ואמר לי בזו הלשון: אל תפנס בופוחים עם אנשי שלומנו, כי יש פאן הרבה אנשים, שהתקררו פאן מעבודת השם יתברך, וכשתפנס עמהם בופוחים, הם יקררו גם אותך. ועל-כן לבל יהיה לך שום עסק עמהם וכו', ובאמת קבלתי את דבריו, והקדוש-ברוך-הוא הצליחני.

ולכן אתה בחור צעיר, ראה להתחיל להיות בחור רציני, ותתמיד בספרי "לקוטי הלכות", וכן תתמיד בספרי שו"ת "אשר בנחל", אשר שם תמצא מרגוע לנפשך, ותתבודד עצמך הרבה עמו יתברך, ותלמד הרבה משניות, ותזכה ללמד בכל יום ח"י פרקים אין למעלה מזה לבחור צעיר, ועל-ידי-זה תתעלה בעבודת השם יתברך ותצא מכל הדמיונות שלך ובפרט תנצל מפגם הברית שהוא מחשבות זרות ודבורים אסורים ועשיות אסורות וכו', ותרגיל את עצמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח דרכך תמיד, ותזכה להיות תמיד שמח, ותתעלה ברוחניות ובגשמיות, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.

הרגל את עצמך באמירת משניות, אשר כל פרק ופרק שזוכים לומר, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל.

ראה לשמח מאד על נעם חלקך, שאתה זוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח כל ימי חיך.

נא ונא ראה ששום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, אסור לך לפל בדעתך כלל, ואם תלך בדרך זו, אז תצליח את דרכך, רק אל תסתכל על אחרים כלל, ראה

להתחזק ולהחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתפח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אסור לך לפל בדתך כלל, ובפרט מאנשי שלומנו, וכן אתה צריך לדון את אנשי שלומנו לכף זכות, כי אף אחד אינו חייב לך לכל מה שעבר עליך; כי באמת אצל אנשי שלומנו אין דבר כזה ענין מארגן, כי כבר אמר מוהרנ"ת ז"ל לאנשי שלומנו: אתם אנשים פשרים, אלא אתם שלימזלניקים, כל הדורות היה כן אצל אנשי שלומנו, שלא היה דבר מארגן, כי רבנו ז"ל אמר לאנשי שלומנו: הכנסתי בכם הרבה אמת, ועל-כן אצל אנשי שלומנו כל אחד דואג בשביל עצמו, וקשה לו להתעסק עם אחרים, ועל-כן אין אצלנו דבר מארגן, מי שנוסע אל ציון רבנו ז"ל, הוא נוסע על דעת עצמו, ולא שיף שנעשה איזה דבר מארגן, זה לא יכול להיות, כי כפי גדל ציון רבנו ז"ל, הסמ"ך-מ"ם אורב על זה מאד מאד, ומה שאתה כותב, שיש לנו ענין עם נשיא אוקראינה, הכל הבל ורעות רוח, כי פיהם דבר שוא, הגה מבטיחים, והנה הם לא עומדים בהבטחה, ועל-כן הכל הבל ורעות רוח. ועליך לדעת, ששנוסעים אל ציון רבנו ז"ל, נוסעים במסירות נפש, ובפרט מי שעדין לא היה אף פעם, הוא צריך לנסע במסירות נפש הכי גדולה, כי אין לך עוד תקון יותר מלהיות על ציון רבנו ז"ל. ואני זכיתי למסר את נפשי שנים על גבי שנים להפנס לרוסייה בגובה וכו', וכך באתי אל ציון רבנו ז"ל, וגם ישבתי שם בבית-סדר וכו', ותהלה לאל, זכיתי להיות הרבה אצל ציון רבנו ז"ל במשך העשרים וחמש

אֲשֶׁר י"ט תתפ"ו בְּנַחֵל קִבְּז

שָׁנִים הָאֵלֶּה, הֵייתִי שָׁם קְרוֹב לְאַרְבָּעִים פְּעָמִים, וְאַנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָךְ, שְׁכַל נְסִיעָה וְנְסִיעָה בָּאָה אֵלַי בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הֵיטָה פְּדָאִית כָּל הַטְרַחָה. וְאִם הֵייתִי מְסַפֵּר לָךְ אֵת גְּדֹל הָאֲכֻזָּבוֹת וְהַכְּשָׁלוֹנוֹת שֶׁהָיוּ לִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעֶצְמָם, הֵייתִי נִבְהָל וּמְשֹׁמֵם וְכוּ' וְכוּ', לְמָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבַר כְּזֶה וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהוֹצִיא מֵרֵאשִׁיף לְדוֹן אֵת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, מַה יֵּשׁ לָךְ אִתָּם, אִתָּה צָרִיךְ רַק לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מְסַפְּרִים, שֶׁהָרַב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קַרְדוֹנֶצֶר ז"ל הֵיטָה דִּרְכוֹ לְקַרֵּב בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּכְשֶׁקָּרַב אִז, שְׁלַחַם אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הֵינּוּ אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹמֵן, וְאַחֲרֵי-כֵן עֲזָבָם. וְהֵיטָה דִּרְכוֹ לֹאמֹר: "אֲנִי מְבִיא אֲנָשִׁים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן שׁוֹרְבֵנוּ ז"ל יִטְפַּל בָּהֶם" וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאָה לְבֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל בּוֹדְאֵי יִטְפַּל בָּךְ, וְהַעֲקֵר שְׁלֵבֶל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ כָּלֵל.

נָא וְנָא הַגַּל אֵת עֲצָמְךָ לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יְתַבְּרֵךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֵת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֵךְ, אִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וְזוֹכָה לְזִכּוּף וּלְטָהֳרַת הַמַּחְשָׁבָה, וְטוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וְאַנְחָנוּ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֵלְיָזִים, שְׂזַכִּינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מֵרַבְּנוּ ז"ל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דִּרְכְּךָ תָּמִיד, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתפ"ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָ צוּ, ו' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יָאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי שיש לי מִמֶּךָ — אין לתאר ואין לשער כָּלֵל, כי אתה לא בטלן, ואתה זוכה לזכות את אחרים — הן בהפצת מעינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה, והן כשאתה מדבר עם אנשי שלומנו. והיה טוב מאד, שתחזק הרבה את ידידנו היקר ... כי הוא מאד קרוב אליך, ועל-כן למצוה רבה יחשב, שתדבר עמו בכל יום, כי באמת מוהרנ"ת ז"ל היה מדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו מרבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל רצה מאד, שתהיה לנו נקודת החבר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד); ועל-כן בכל יום ויום דבר עם אחד מאנשי שלומנו ולפעמים עם כמה מאנשי שלומנו, וכשלא נכנסו אצלו אנשי שלומנו ביום אחד, יצא לחוץ לחפש אחר אנשי שלומנו, כדי לדבר עמָהֶם, ועל-כן ראה לדבר בכל יום עם ידידנו היקר ... אפלו כמה דבורים, ותחזק ותאמץ אותו, כי זו תועלת גדולה לך ולָהֶם, ותחדשו את עצמכם בעבודת השם יתברך, כי בזה העולם צריכים התחזקות והתחדשות בכל יום, ואז טוב לָכֶם לנצח.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב תפגס לדירה שלך, ויהיה ביתך בית ועד לחכמים, ואז טוב לך כל הימים.

ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, אשר אין למעלה מזה, כי כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך על-ידי-זה נפתח לבבו אליו יתברך, ונעשה כלי להמשכת השפע אצלו, אשרי מי שמתבודד עצמו בכל יום עמו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך חג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתפז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדיו"ח שכתבת איך עבר עליכם חג הפורים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שגזקה לעשות התחלה חדשה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עד): וְעַכְשָׁו וְכוּ', שמוכן מזה שעכשו כל ההתחלות הן מפורים, ופרשו אנשי שלומנו, שהוא ענין השמחה; כי את צריכה להיות מאד מאד שמחה ועליזה, ולשמח גם את נשות אנשי שלומנו. ובאמת ראוי לך לשמח שזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא עם שני בנים טובים, שאני מקווה לפניו יתברך, שהם יהיו עובדי השם גדולים.

נא ונא ראי להתפלל בכל יום אליו יתברך, וכל מה שאת צריכה תבקשי ממנו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך תמיד, כי אצל רבנו ז"ל, היתה מאד מאד חשובה תפלת הנשים, כי אמר, אשר תפלת הנשים מאד מקבלת ומרצה בשמים, כי תפלתם היא בתמימות ובפשטות, ואצלו יתברך מאד מאד חשוב תמימות ופשטות.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתפח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל היניק וחבים...
נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה להתמיד בלמוד "ספר-המדות", כי הוא שלחן ערוך של מדות, וכשיקשה לך משהו — תכתב לי, ואפרש לך כמו שהבטחתי לך.

ראה להתמיד ביותר באמירת משניות, אשר מזככת את הנפש מכל מיני חלדה, ותתחיל להיות בחור צעיר, כי זכית להכנס לעל

הַמְצוּוֹת, וְתַתְּפִלֵּל הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מַעֲרִיב, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר
דִּיקָא, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתפ"ט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ו' נִסְכֵּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ מַה שֶּׁקָּרָה עִמָּךְ וְכוּ', אִךְ מָה אֵמַר
לָךְ! צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמָה
אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדָאֵי אִם אֵרַע כֶּף, שֶׁקָּרָה מַה
שֶׁקָּרָה וְכוּ', בּוֹדָאֵי גַם זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי יוֹתֵר טוֹב כֶּף מֵאֲשֶׁר
שִׁינְלָד, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, בְּעַל מוֹם וְכוּ', וְצְרִיכִים לִידַע אֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה, וּמִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ רַק בְּחֶסֶד
וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּכְשִׁמְחָדִירִים בְּעֶצְמוֹ יְדִיעוֹת אֵלֹהִים, אֲשֶׁר הַכֹּל
לְטוֹבָה, אֵז כָּל הַחַיִּים הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת; כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְשִׁמְחָה
מְאֹד מְאֹד, שְׂזֻכָה לְהַבְרָא מְזוּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, וְדִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיָּיו. הֵן אֵמַת שְׁעוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם יִסּוּרִים
גְּדוֹלִים עַל בְּנֵי-אָדָם, עִם כָּל זֹאת הָאָדָם צָרִיךְ לְשִׁמְחָה עִם הַיִּסּוּרִים,
כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי יִסּוּרִים, בָּא הָאָדָם לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ט'): "טוֹב מְאֹד" — זֶה מִדַּת
יִסּוּרִים, שֶׁעַל-יְדֵהּ בְּרִיּוֹת בָּאִים לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא. וְעַל-כֵּן אִם עָבְרוּ
עָלֶיךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יִסּוּרִים, תְּהִיִּי בְּטוֹחָה שְׂאֵת בֵּת עוֹלָם הַבָּא,
וְעַל-כֵּן רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לֹא לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ, וְתִהְיִי
שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, כִּי הָעֵקֶר הוּא שְׂמִיחָה, כִּי הַרְפּוּאָה שֶׁל הָאָדָם הִיא
שְׂמִיחָה, וְכָל מַה שֶּׁשְׂמִיחַ יוֹתֵר, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר רְפּוּאוֹת, וְלֹא
צָרִיךְ שׁוֹם רוֹפְאִים כָּלֵל, וְצְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה.
וְגַלְיָה לְנוּ רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ז, חֵלֶק ב', סִימָן כו'), אֲשֶׁר גַּם הַרוֹפְאִים
אוֹמְרִים, שֶׁעַל-יְדֵי הַשְׂמִיחָה זוֹכִים לְרְפּוּאָה, וְיוֹצְאִים מִכָּל מִינֵי

אָשֶׁר י"ט תתצ בנחל קלא

חֲלָאִים. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְזֶה יִכְנִיס בָּךְ בְּטַחֲוֹן
עֲצָמֵי וְסִבְלָנוּת לְהִילָדִים, וְכֵן תִּשְׁמַחֵי אֶת נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִז
טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֵּיךָ, וְיִהְיֶה לָּךְ אִךְ טוֹב
כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְּל צְעָרֵי מִצְעָרְךָ הַקָּשָׁה — אֵין
לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, אִךְ זוֹ נַחֲמָתִי וְזוֹ שִׂמְחָתִי, שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ מְרַבֵּי
אַמֶּת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְרֵאוּי לָּךְ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל
נַעַם חִלְקֶךָ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלֶךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם מְלֵאִים יְסוּרִים קָשִׁים
וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם שֶׁהַיְסוּרִים שְׁלוֹ בָּאִים רַק מִהַתּוֹרָה, כְּמוֹ
שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צב): אֵין לָּךְ אָדָם בְּלֵא
יְסוּרִים, אֲשֶׁרֵיו לְאָדָם שִׂיְסוּרִים בָּאִים עֲלָיו מִן הַתּוֹרָה. וְתִהְיֶה לְאֵל,
כָּל הַיְסוּרִים שְׁלָךְ הֵם רַק מִחֲמַת שְׂאֵתָה רוֹצָה לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְאֵתָה
רוֹצָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן רֵאָה לְקַיֵּם מֵאֲמָרָם ז"ל, שְׂאֵמְרוּ
(תְּנָא דְבֵי אֵלֵהוּ רַבָּה, פְּרָק ו'): אִם רֵאִיתָ שִׂיְסוּרִים מִמִּשְׁמָשִׁים וּבָאִים
עֲלִיךָ, רּוּץ לְחַדְרֵי תּוֹרָה, וּמְיָד הַיְסוּרִים בּוֹרְחִים מִמָּךְ. וְלִכֵּן
כְּשֶׁעוֹבְרִים עֲלִיךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה יְסוּרִים, רֵאָה לְבָרַח אֶל הַשְּׁעוּרִים
קְבוּעִים שְׁלָךְ בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדְרָשׁ, זִהֲר וְתִקּוּנִים, רַמְבַּ"ם,
טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, וּמְכַל שְׁעוֹר תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת אֲפֵלוּ מַעֲט

דמַעַט, וְעַל-יַד־יְזֵה הַיְסוּרִים יִתְבַטְּלוּ מִמֶּךָ; כִּי כִשְׁאָדָם לֹמֵד תּוֹרָה, נִתְבַטְּלִים מִמֶּנּוּ הַיְסוּרִים, וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת ה.): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, יְסוּרִים בְּטָלִים מִמֶּנּוּ. הַעֲקָר רָאָה לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, וְתִדַּע אֲשֶׁר הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְכָל מֶה שֶׁהָאָדָם נִכְנָס יוֹתֵר בְּאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וַיִּוֹדַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וְתִמִּיד רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵּךְ, זֶה בְּעֲצָמוֹ מוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל הַיְסוּרִים וְכָל הַדַּחְקוֹת וְהַמְרִירוֹת. כִּי בְּאַמַּת רַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה), שֶׁכִּשְׁאָדָם זוֹכֶה לְבִטּוֹל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יַד־יְזֵה נִמְשָׁף עָלָיו אוֹר גָּדוֹל וְנִפְלֵא מְאֹד, וְזוֹכֶה לְקַרֵּר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הַיְסוּרִים, וְכִשְׁחֹזֵר חוֹזֵר עִם תּוֹרָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְבוֹא אֵל בְּטוֹל אַמַּת, לְהִיּוֹת בְּטוֹל וּמִבְטָל אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל עֵצָם עֲצָמֵיּוֹת אֱלָקוֹתָיו יִתְבַרֵּךְ, שְׂאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְהִיָּה טוֹב מְאֹד אִם הֵייתָ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַחַד לְקִרְא אֵיזָה קוֹנְטֵרַס בְּכָל יוֹם, שֶׁתֹּאמְרוּ אִתָּה פְּסָקָה וְהוּא פְּסָקָה, וְכֵן תִּזְכּוּ לְסַיֵּם בְּכָל יוֹם קוֹנְטֵרַס אַחֵר, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד מְאֹד.

רָאָה לְהַתְּבוּדָה עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם עִמוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְאִף אֲנִי יוֹדַע שֶׁזֶה בָּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת רָאָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּכָל יוֹם לְהַתְּבוּדָה עִמוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. הַעֲקָר אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ יְסוּרִים, כִּי יְסוּרִים עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית ח'): כָּל הַשְּׂמִיחַ בַּיְסוּרִים שְׂבָאִים עָלָיו, מְבִיא יְשׁוּעָה לְעוֹלָם; כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם שְׂמִיחַ בְּכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, הוּא מְבִיא יְשׁוּעָה לְעוֹלָם, כִּי עַל-יַד־יְזֵה יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים לְחִזּוֹק גַּם אַחֲרֵים, כִּי רוּאָה מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, אֵז הוּא יָכוֹל לְחִזּוֹק גַּם אֶת אַחֲרֵים, וְעַל-כֵּן מִמֶּךָ תִּרְאֶה מֶה שֶׁעוֹבֵר וְכֵן תִּחֲזַק גַּם אֶת אַחֲרֵים, וְתִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ קְבוּץ נִפְלֵא שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, אַנְשֵׁים תְּמִימִים שֶׁאִתָּה יָכוֹל לְדַבֵּר אִתָּם בְּכָל יוֹם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ. וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּקַּח אֶת

אֲשֶׁר י"ט תתצא בנחל קלג

אחד מאנשי שלומנו לדבר עמו בכל יום, ואם תוכל שנים או שלשה עוד יותר טוב, ומהרנ"ת ז"ל היה רגיל לדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו, וכשלא בא אצלו, אז הוא הלך לחפש אחר אחד מאנשי שלומנו לדבר עמו מרבנו ז"ל, והכל בתמימות ובפשיטות גמורה, כי אי אפשר להצליח בדרך רבנו ז"ל, אלא כשהולך בתמימות ובפשיטות, ומי שזוכה ללכת בתמימות ובפשיטות, הוא מצליח ביותר. ועל-כן אל תהיה בטלן! אלא תקח את עצמך בידיך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להצליח בכל דרכיך, ותעלה תמיד מעלה מעלה.

נא ונא תהיה רגיל באמירת תהלים, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מור"ן, חלק ב', סימן עג), אשר אמירת תהלים פותחת את שערי התשובה, וזוכה לחזור בתשובה, על-ידי אמירת תהלים; אשרי מי שרגיל באמירת תהלים בכל יום.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתצא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל היניק וחסכים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

הרגל את עצמך ללמד הרבה "ספר-המדות", ו"ספר-המדות" צריכים לחקק בעצמו עוד בימי ילדותו, כי ינקותא כלילא דנרדא (שבת קנב.), עקר יפי הפרח כשעדין צעיר. וכשקונים לעצמו מדות טובות כשעדין צעיר, אז מצליח כל ימי חייו, כי המדות הן יסוד האדם.

קלד אשר י"ט תתצב בנחל

ראה להתמיד ביותר בלמוד משניות, וכל פרק ופרק מוצף ומצחצח את הנפש, ועל-פן תהיה רגיל לומר הרבה פרקים משניות בכל יום, ותהיה מתמיד גדול על למוד משניות, שתסיים ששה סדרי משנה פעמים אין מספר, וכן תשתדל להתפלל התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב — מתוך הסדור מלה במלה, ותתחיל להיות ילד רציני, ואז טוב לך כל הימים.

אל תפנס בוכוחים עם הילדים, ואל תתקוטט עמהם, ואז תצליח ברכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתצב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, כי הכל ממנו יתברך, וצריכים להחזיק מעמד לא להשבר משום דבר שבעולם. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות ה): כל שהקדוש-ברוך-הוא תפץ בו — מדכאו ביסורים, ואם קבלם יראה זרע יאריך ימים, ועל-כן בזה שעבר עליך כבר כל-כך הרבה שנים שלא מצאת את זיווגך, אל תהיה שבור, אלא אדרבה ראה לחזק את עצמך, ועל-כל-פנים מעכשו תשתדל לא להיות ברך, אלא השדוד הראשון שצייעו לך, תקח ותתחתן לשם שמים, ואז טוב לך כל הימים.

גא ונא הדבק את עצמך בו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל. וצריכים להכניס בעצמו ידיעה זו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, כי הוא יתברך מחיה ומנהיג ומקים את כל הבריאה כלה,

אֲשֶׁר י"ט תתצג בנחל קלה

ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואי אפשר להגיע אל מדרגה זו, אלא על-ידי רבוי תפלה ובקשה, שאדם צריך לדבר הרבה עמו יתברך, ולספר ולפרש את כל שיחתו אליו יתברך, ואף שדבר זה בא לאדם מאד מאד קשה, פי האדם בעוונותיו, גרם בעצמו העלמות וכסויים והסתרות, עד שנעלמת ונסתרת ונתכפסת ממנו אמתת מציאותו יתברך, עם כל זאת כשיהיה עקשן גדול על דבר זה, יצליח את דרכו. ועל-כן ראה לא להיות בטלן, אלא לדבר בכל יום עם אנשי שלומנו היקרים, ותחזקם ותאמץם בעבודת השם יתברך, כי יש להם כחות עצומים, וכן תדבר הרבה עמו יתברך, ועל-ידי-זה תצליח דרכך.

נא ונא ראה להתמיד בלמוד משניות לומר פרק אחר פרק, כי היום כבר יכולים לקנות ששה סדרי משנה מנקדים, ותהיה רגיל מאד מאד באמירת משניות, שמזככות את הנשמה, וזוכה להגיע לכל המדרגות, על-ידי אמירת משניות. והבית יוסף ז"ל נתגלה לו מלאך מן השמים, על-ידי רבוי אמירת משניות; אשרי מי שרגיל לומר בכל יום משניות, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתצג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

מה אמר לה, ידידי היקר! אין אתה יכול לתאר ולשער את
גדל האהבה שיש לי אליך, תהלה לאל, אתה עוזר לי מאד מאד

בהתפתחות קהלתנו ביבנאל, יעזור לך הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאתה עוזר לי, שגם אתה תושע בכל מיני ישועות שבְעוֹלָם. העקר ראה לחזק את עצמך ביותר, ולא לפל בדתך כלל, אף שעובר עליך יסורים קשים, תאמין לי, שכל היסורים הם מחמת שאתה חושב הרבה מהעבר שלך. ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו, שצריכים להתרגיל את עצמו לשפח לגמרי מה שעבר עליו, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה, וזה היה עקר הצלחת רבנו ז"ל בזה העולם, שעשה בכל פעם התחלה חדשה. כך גלה לנו, ואם רבנו ז"ל אמר על עצמו, שהצליח להגיע אל מדרגתו, רק על-ידי שעשה בכל פעם התחלה חדשה, על אחת כמה וכמה אף שאנחנו צריכים לעשות בכל פעם התחלה חדשה. ועקר ההתחלה הוא לשפח לגמרי לגמרי מה שעבר, אין לו עבר כלל, ואף שזה מאד מאד קשה להתרגיל את עצמו, כי סוף כל סוף יש אחרי קפה של שרצים וכו' וכו', כל מיני בעיות וצרות ויסורים ובלבולים וכו' וכו', עם כל זאת צריכים לשפח את הכל, ולידע אשר אין לי עבר כלל, רק לעשות עכשוו התחלה חדשה, ועל-ידי-זה מצליחים.

נא ונא הדבק את עצמך בו יתברך, אשר אין לך עוד טוב מהדבקות. ועקר הדבקות הוא האמונה הקדושה, להאמין אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואל תפחד משום בריה שבְעוֹלָם, ותהיה רגיל לדבר אליו יתברך, כאשר אתה מדבר עם חבריך וידידיך, ובזה שתדבר עמו יתברך, תזכה לזכך את עצמך, ועל-ידי-זה תזכה לדעת, שכל היסורים שעברו עליך, היה הפל לטובתך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (מנחות נג:): מה זית אינו מוציא שמנו אלא על-ידי כתיית, אף ישראל אין חוזרים למוטב, אלא על-ידי יסורים; ומי יודע אם כל מה שעבר עליך בחייה לא היה אלא בשביל זה, שתזכה להתקרב אל רבנו ז"ל, כי בלא היסורים מי יודע אם היית מתקרב, ועל-כן זכור תזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים: מה שן ועין עבד יוצא בהם לחרות, יסורים שממרקים כל גופו של האדם — על אחת כמה וכמה (ברכות ה.), וכל שחפץ בו הקדוש-ברוך-הוא — מדכאו ביסורים,

ואם קבלם, יראה זרע יאריך ימים, ועל-כן אל תפל בדעתך כלל מהיסורים שעוברים עליך, אלא דיקא היסורים יקרבו אותך יותר ויותר אליו יתברך. ובאמת אם תזכה לבטל את עצמך אליו יתברך, אז תלעג מפל אלו היסורים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צב): אין לך אדם ללא יסורים, אשריו לאדם שיסורים באים עליו מן התורה; כי באמת אם היית יודע מה שעובר בזה העולם על בני-אדם, היית נבהל ונשתומם, כל-כך הרבה צרות ויסורים, מחלות וחקלאים רעים, ותהלה לאל, היסורים שלך הם רק יסורים מפני שאתה רוצה להיות איש כשר ולא יותר. ועל-כן ראה להרגיל את עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שאתה בריא, ואשתך בריאה, והילדים בריאים, תהלה לאל, כי בעוונותינו הרבים, שומעים ספורים פאלו מה שקורה בעולם, אנשים צעירים, רחמנא לצלן, סובלים מה שסובלים, ועל-כן צריכים לדון את עצמו לכף זכות ואת אחרים לכף זכות, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, ועל-ידי-זה מצליחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותזכה לגלות תורה לאנשי שלומנו היקרים, אשר אין לך טוב מלמוד תורה דרבים.

מה אמר לך, ידידי היקר! כשזוכה האדם לשמר את הזמן, אזי זוכה שיש לו אצלו ברכה, ונתברך אצלו הזמן, ויכול ללמד הרבה, כי שמירת הזמן הוא יסוד גדול, ועל-כן ראה לשמר את זמנה, ותהיה קבוע ללמד עם אנשי שלומנו, ולדבר עמם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואל תסתפל על שום ברירה שבעולם, ואז תראה את גדל הנסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. העקר תכניס את עצמך בשמחה, ותהיה שמח, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך חג כשר ושמח...

קלח אשר י"ט תתצד – י"ט תתצה בנחל י"ט תתצד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא הצלחת
האדם בזה ובכא לנצח נצחים.

עליך לדעת, פי אצלו יתברך מאד מאד חשוב כל העתקה
שאדם מעתיק עצמו, ונעמק מהרע שלו, ונמשך אליו יתברך,
ועל-כן ראה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ותמיד תנתק את
עצמך מהבלי העולם הזה, ואז ימשך עליך אור גדול ונורא מאד,
כי כפי שאדם משתוקק אליו יתברך, כך נמשך עליו אור גדול
ועליון מלמעלה.

גם לפי דעת המקבילים התפלין של יד צריכים להיות מגלים,
ומה שמכסים את זה, יש בזה סוד, אבל התפלין של ראש צריך
להיות מגלה.

ראה להתמיד הרבה בלמוד משניות, ואז טוב לך כל הימים,
כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, וכשאדם מרגיל את עצמו לומר הרבה
משניות, על-ידי-זה מוצף ומטהר את נשמתו, ואשרי מי שחזק
באמירת משניות, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתצה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר י"ט תתצה בנחל קלט

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, וכן למעות חטים, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שימתיקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותמיד תשכח את העבר, וזכור תזכר את אשר גלה לנו רבנו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שעל-ידי שאדם מסתכל תמיד אל למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, אז הוא נעשה בן חורין ממש, וזו מדרגה שיכניס משיח צדקנו בעולם, כי כל מה שאדם עוסק בתשובה, כמו-כן נתבטל אצלו הזמן, ואינו נחשב כבר אצלו שום דבר, ומשיח אין לו כבר שום זמן, כי נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ועל-כן פשנתבטל אצל בר ישראל הזמן, אז כבר לא פילו שום דבר, מאחר שדבוק בחי החיים בו יתברך, ועל-כן מה ולמה לך להיות כל-כף שבור, ראה להדביק את עצמך רק בו יתברך, ואז טוב לך לנצח. וכל זה תזכה על-ידי שתשיח ותספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבך, וכל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר! פשאדם רוצה לעשות נחת-רוח לעבודת השם יתברך, הוא דיקא פשאינו רוצה שום שכר עולם הבא בשביל עבודתו, זה הנחת-רוח הכי גדול.

מה אמר לך, ידידי היקר! אם היינו יודעים איזה נחת רוח יש להשם יתברך מכל בר ישראל, היינו דנים לכף זכות את כל אחד ואחד מישראל. ועל-כן ראה, ידידי היקר! לא לפל בדעתך, רק לדון את עצמך ואת כל העולם כלו לכף זכות, ואז טוב לך כל הימים.

ראה להתמיד ביותר בספרי שו"ת "אשר בנחל", ושם תמצא חיות לנפשך, ובפרט החלקים החדשים שהתחילו להדפיס מחדש, מסדרים כפי סדר השנים בנקוד עם מפתחות, הכרכים האלו מאד מאד יפים, אשרי מי שיתמיד בהם, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב מך —
אין לתאר ולשער כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל
הימים.

ראה לחזק את עצמך ביותר על אף שעובר עליך מה שעובר.
תאמין לי, שאי אפשר לעבר את זה העולם, אלא כשזוכים לשפח
מהעבר, ולא צריכים להכניס את עצמו תמיד לחשב מהעבר וכו'
וכו', לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וזה הלמוד שקבלנו מרבנו
ז"ל, ועל-כן ראה להכניס את עצמך ביותר בספרי רבנו ז"ל, ושם
תמצא מרגוע לנפשך, ועל אף שעובר עליך כל-כך הרבה צרות
ויסורים ומכאובים וכו' וכו' מילדיך, עד שאתה נשבר לגמרי, עם
כל זאת תדע, שאין לנו עצה אחרת, אלא לברח אליו יתברך, כמו
שגלה לנו רבנו ז"ל — להרגיל את עצמנו לדבר בכל יום עמו
יתברך, ואם היית יודע את מעלת הדבורים לפניו יתברך, היית
שוקד על דבר זה מאד מאד, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו
יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה פזו, שאין לתאר ולשער כלל.
כי באמת עובר על כל אחד ואחד מה שעובר היטב, הדק הדק
היטב מפני שהקול יפה לבשמים. ושמעתי בשם צדיק, שהפּרוש
הוא, ששוכרים את האדם היטב הדק הדק היטב, כדי שיצַעק מרב
צרותיו, כי הקול יפה לבשמים, כי תבת הבשמים פרושה בשמים,

הֵינוּ בְּשָׁמַיִם מְאֹד מְאֹד מְתִיחָסִים אֶל צְעָקָה וְקוֹל שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, בְּשָׂעָה שְׁעוֹבֶרֶת עָלָיו מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים וְקִטְנוֹת, וְבָא וְצוּעֵק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן! אֵלָּא כְּשֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ עַל הַדֶּרֶךְ לְבַד, תִּדְבֵּר וְתִשׁוּחַ אֲזוּ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכֵן בְּכֹל מְקוֹם שֶׁאַתָּה רַק בָּא, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, רַק תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי דְבוּר שְׁמִדְבַר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׁמַיִם. וְעַל-כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת חִזְק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּגְרַם נַחֲתָרוּחַ בְּשָׁמַיִם.

אוֹדוֹת פְּרִנְסָתְךָ, רְאֵה לִהְיוֹת דְּבוּק אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל עַל-יְדֵי לַמּוֹד סְפָרֵי הַקְדוּשִׁים, וְאֲזוּ יִמְשֹׁךְ עָלֶיךָ שְׁפַע גָּדוֹל, כִּי הִבְעַל-שָׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ פֶּרֶשׁ מְאֹמְרָם ו"ל (בְּרִכּוֹת נז): כָּל הָעוֹלָם נֶזְוֵן בְּשִׁבִיל חֲנִינָא בְּנִי, הֵינוּ שֶׁהוּא פֶּתַח הַצְּנוּר בְּשִׁבִיל הַשְׁפַּע לְעוֹלָם, כִּי כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת בָּאוֹת רַק בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שְׁמַקְרֵב יוֹתֵר אֶל הַצְּדִיק, נִשְׁפָּע יוֹתֵר שְׁפַע, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וְסִפּוּרֵי-הַמַּדּוֹת, מְכַל אֶחָד שְׁעוֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ עָלֶיךָ אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ו"ל, כִּי פָּנִיו שֶׁכָּלוּ וְחִכְמָתוֹ בְּתוֹךְ הַסִּפּוּר (לִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב); וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר בְּכֹל יוֹם בְּשִׁלְשָׁה סְפָרִים אֵלּוּ אֲפֵלוּ מְעַט דְּמַעַט, אָבֵל יִהְיוּ כְּסִדְרָן, וְכֵן יַעֲיֵן בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת שְׁבִשְׁיחוֹת-הַר"ן וּבְחֵי-מוֹהַר"ן, וְכֵן יִמְשֹׁךְ עָלֶיךָ אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְתִאֲמִין לִי, שְׂאֲזוּ תִּרְגִּישׁ עֲצָמְךָ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

הֵן אָמַת, שְׁמַרְבַּ הַתְּלָאוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁפּוֹקְדוֹת אוֹתְךָ בְּבֵיתְךָ עִם יְלָדֶיךָ, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה עֲצָה לִפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֵלָּא רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שִׁיתְּרַחֵב לָךְ, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים, וְתִבְשֹׁר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְהִילָדִים שֶׁלָּךְ יִהְיוּ

קמב אשר י"ט תתצז בנחל

בריאים ברוחם ובנפשם, ויזכו להיות צדיקים קדושים וטהורים בקדשת הברית, וילמדו הרבה תורה, ותרוה רב נחת מהם.

המאחל לה חג פשוט ושמח...

י"ט תתצז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ולשער כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

מה אמר לה, ידידי היקר! ראה לשמח מאד מאד ולהיות רק בשמחה, כי השמחה היא הגאלה, ולהפוך — העצבות זו הגלות, ועל-כן צריכים למסור את נפשו להיות בשמחה, ועל-ידי-זה יגאל מכל צרותיו. וזה סוד חמץ ומצה, חמץ הוא עצלות ועצבות, שמחמץ את מחו, וחושב הרבה מדי, וחוקר חקירות, ושואל קשיות, ומעלה על דעתו ספקות וכו' וכו', שזה עוקר את האדם לגמרי, ומשליכו בעצבות ובעצלות, לא-כן שמחה היא זריות, מצה, אין זמן, צריכים להזדרז תכף-ומיד, "ולא יכלו להתמהמה", ודיקא על-ידי-זה נגאלים מכל הצרות, ועל-כן תשתדל להיות בשמחה תמיד.

מובא בפסוק "כתנת פסים", פרשת צו: שמעתי ממורי הבעל-שם-טוב זי"ע, כשלומד ענין אחד ואינו מבין, הוא בחינת מלכות, וכאשר מבין הענין כהלכה, אזי מקשר מלכות בבינה, הינו המח של האדם הוא בחינת מלכות, דלית לה מגרמה כלום, וצריכים להשתדל לקשר את מח מחשבתו אליו יתברך, להתבונן בהאלקות שיש בכל פרט ופרט מפרטי הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר,

קמג

בנחל

י"ט תתצח

אָשֶׁר

ובפרט בחלקי התורה פֿשט, רמז, דרש, סוד, כי זה בעצמו תלוי בזה, הינו דומם, צומח, חי, מדבר, שם גנוז פֿשט, רמז, דרש, סוד, כי בכל פסוק בפסוקי התורה ובכל משנה ובכל מימרא ובכל הלכה יש פֿשט, רמז, דרש, סוד, וכמו־כן כל ענין של דומם, צומח, חי, מדבר, יהיה גנוז שם פֿשט, רמז, דרש, סוד, וצריכים לקשר את הבינה אל המלכות, הינו להתבונן היטב במח־מחשבתו, ואז יראה את האלקות הגנוזה בדבר זה, ומי שזוכה להגיע אל זה, אז מצליח בדרכו תמיד, אשרי מי שִׁמְחִיזֵק בזה!

ראה לחדש חדושים דאורייתא, אשר הוא כלי להמשכת השכינה בעולם.

המאחל לך חג פֿשר ושמח...

י"ט תתצח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק אל תפגס בלחץ, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואף פעם אל תאמר: "אין לי", אלא תאמר: "הנה אני נותן לך" וכו', ותדחה אותו קצת וכו', ובין כך תן לו מה שיש לך וכו', ותראה שפתאם יבוא לך עוד, ואז גם־כן תתן לו, וכך לאט לאט תשלם את כל החוב, כמו שכתוב (שמות כג, ל): "מעט מעט מפניך אגִּרְשֶׁנּוּ". ורבנו ז"ל אָמַר: 'מעט גם כן טוב', וכך תוריד מִמֶּךָ את העמס, ותוכל לשלם הכל. כי בודאי צריך לשלם, כי (תהלים לו, כא): "לִוְהָ רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלַם", מי שאינו משלם הוא רשע, ולכן זו העצה הכי קלה לשלם אפלו חוב הכי גדול אם אין לו, תמיד משלמים אפלו קצת, ואף פעם לא מתחמקים, אשר זה פשוט גזל והונאת דברים וכו' וכו', תמיד צריכים לזכור, שבעת שהיית בצרה, ההוא נתן לך והלוה

לך בסבר פנים יפות, ולמה עכשו כשהגיע זמן הפרעון, אתה עושה עמו צחוק, ודוחה אותו בלך ושוב וכו', ולכן תעשה כמו שאני אומר לך, ובין כך תרבה בתפלה, והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, ויהיה לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתצט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, אשר כמו מלמד, אם הוא רוצה שיצליחו תלמידיו אצלו, צריך למסור כל כּלו אַל תלמידיו, וישמע מה שיש לכל תלמיד לומר, ותמיד ישתדל שהתלמיד ידע, שהתלמיד ישאל, שהתלמיד יבין, שהתלמיד יקשה וכו' וכו', כמו-כן ויותר מכן צריך אבא לעשות עם בניו ובנותיו, תמיד רק להגביה אותם, וישתדל שהם יבינו הכל, והם ישאלו והוא יתרוץ להם, תמיד להוציא את הפח הטמון שיש בכל בן או בת, כי הם נשמות קדושות, וכל נשמה היא חלק אלוה ממש, ולכן השלמות — לבנות את הנשמה ולהרחיבה, עד שגם היא תוכל להיות טופח על מנת להטפוח, הינו גם הוא יוכל לקרב רחוקים, ולהתדיר בהם את האמונה הקדושה, וכמו שכתוב (ישעיה לח, יט): "אב לבנים" וגו', וזה עקר שלמות החנוף — לבנות את ילדיו ולא לשבר אותם ולהשפילם, זה לא נקרא חנוף, זו נקראת רציחה וכו', ואכזריות וכו', ולכן תעשה התחלה בחנוף ילדיך, ותשתדל לבנות אותם, ותעשה כל מיני מאמצים בעולם לבנות את הבטחון העצמי שלהם, הינו לבנות את מציאותם ולא להשפילם, כי אז יגדלו בעלי מומין ובעלי חסרונות, ולא יהיה להם בטחון עצמי, שזה כל-כך נחוץ לאדם בחיי ימי

אֲשֶׁר י"ט תתק בנחל קמה

הכלו שהוא נמצא בזה העולם, כי הרי כל החיים שלנו הם רק שאולים ממנו יתברך, כל נשמה נמצאת בזה העולם רק למספר גבול זמן וכו', ולכן בקצת השנים שיש לנו בזה העולם, צריכים הרבה בטחון עצמי, והרבה מרץ ואמץ, ולא להתפחד כלל מפגעי ומקרי הזמן וכו', שעובר על כל אחד בזה העולם, וצריכים ללמד את הילדים איך להתמודד עם קשיי החיים שבאים בלי צפוי מראש וכו', וזה נקרא חנוף בריא, אשרי מי שמכניס את דברים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו ולילדיו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתק.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שצריכים לגלות לכלם תמיד את מלכותו יתברך, כי כף מובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן מט): על-ידי התגלות מלכות דקדושה, תתבטל מלכות דסטרא אחרא, ולכן מה לך לדבר מהרע וללחם עמו?! תדבר רק מהטוב, ותגלה רק את אמתת מציאותו יתברך, ומעלת האדם הזוכה לדבר עמו יתברך, כי התפלה היא התגלות מלכותו יתברך, שבזה שמתפלל ומדבר עמו יתברך, הוא מגלה את מלכותו יתברך אשר בכל משלה, ואין בלעדיו יתברך כלל, וזה בעצמו יכניס בך בטחון עצמי לא לפחד משום בריה שבעולם, אדרבה יהיה משפיע ולא מקבל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ט תתקא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

מָה אָמַר לָךְ! רַבְּנוּ ו' ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר'ן, חֶלֶק א', סִימָן מט),
שְׂאֲדָם צָרִיךְ לְהַזְדַּרֵּז מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, פִּי צָרִיכִים
לְמַלֵּא אֶת הַיָּמִים שֶׁהַחֲסִיר עַד עַכְשָׁו, הֵינּוּ פִי הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר
(אָבוֹת ה, כא): בֶּן חֲמֵשׁ לְמִקְרָא, בֶּן עֶשֶׂר לְמִשְׁנָה, בֶּן שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה
לְמִצְוֹת, בֶּן חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה לְתַלְמוּד וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה סֵדֶר הַמַּחֲזִין
שְׁנוֹכְנָסִים לְאֲדָם כְּסִדְרָן מִגִּיל בֶּן חֲמֵשׁ לְמִקְרָא וְכוּ', אָבֵל עֶבֶר אֶת
הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאָבֵד אוֹתָם עִם פְּגָמֵי הַבְּרִית
וְהַרְהוּרִים רָעִים וְכוּ', וְלִכֵּן עַכְשָׁו כִּשְׁהוּא מִתְבַּגֵּר, הוּא צָרִיךְ
לְהִשְׁלִים מָה שֶׁהַחֲסִיר בִּימֵי נְעוּרוֹתוֹ, וּמִכָּל שְׁכֵן מִי שֶׁכָּבֵד הַגִּיעַ לְגִיל
חֲמִשִּׁים וְכוּ', וּמִכָּל שְׁכֵן לְגִיל שִׁבְעִים וְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, הוּא צָרִיךְ
לְהַזְדַּרֵּז בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עַז לְרוּץ וּלְהִשִּׁיג אֶת כָּל מָה שֶׁהַחֲסִיר
בִּימֵי נְעוּרָיו, הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂיַעֲשֶׂה לְעֲצָמוֹ עַל-כָּל-
פְּנִים מַעֲכָשׁוֹ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא (ב'בלי,
יְרוּשְׁלָמִי, ת'וֹסֵפְתָא), שֶׁהֵם רְאִשֵׁי תְבוּת: ב'י'ת', שְׂיִתְחִיל עַל-כָּל-פְּנִים
מַעֲכָשׁוֹ לְבָנוֹת לְעֲצָמוֹ בֵּית רוּחָנִי, שְׂיִהְיֶה לוֹ אִיפֹה לְהַפְּנֵס בְּשַׁעַה
שְׂיִפְשִׁיט אֶת גּוּפוֹ וְכוּ', וְנִשְׁמָתוֹ תִּצְטָרֵךְ לְעֲלוֹת לְמַעְלָה, וְכֵן
מְדַרְשִׁים רַבָּה וְתַנְחוּמָא, וְכֵן זֶהר וְתַקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְהֵן תְּפִלָּה,
שְׂיִרְבֶּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְיִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁפֹּךְ דְּמַעוֹת כַּמַּיִם
עַל כָּל מָה שֶׁעֲבָר לוֹ יָמָיו בַּחֲשָׁף וְרִיק וְכוּ', מְלֵאִים עוֹנוֹת, וְתַשׁוּבָה
מוֹעִילָה תָּמִיד, וְהֵן הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחָרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, יִתְפַּלֵּל
בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאִם יִזְכֶּה לְחֻטָּף גַּם סֵדֶר אֲמִירַת חֲצוֹת, אֵין לְמַעְלָה
מְזֵה, וְהֵן לְהַרְבוֹת בְּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת לְעֹזר לְהַזְזוּלָת, שְׂזוֹ מִצְוֹת צְדָקָה

אָשֶׁר י"ט תתקב בנחל קמז

בגשמיות וברוחניות, לעזור לכל בר ישראל, ודע לך, שאף פעם לא מאחר, אפלו שאתה כבר בן שבעים, אתה יכול להתחיל מחדש כמו ילד בן שבע, ואל תתפעל משום בריה שבעולם, רק זכור מאד, שעוד מעט אתה עוזב את זה העולם, ולכן אל תעשה מהעקר טפל, כי חיי עולם הזה הם הכל הבליים, והפבוד והממון וכו', שבגני-אדם וודפים אחריהם, הכל הכל ורעות רוח ובזיון גדול, למי שמבין קצת בגדלת אדוננו הבורא יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), איך שאדם צריך להכניס בעצמו ידיעת אמתת מציאותו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

י"ט תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין פרנסה וכו', צריכים רק למסר עצמו אליו יתברך, אשר הוא זן ומפרנס את כל בריותיו. וכמאמרם ז"ל (שבת קז:): יושב הקדוש-ברוך-הוא זן ומפרנס, הוא לא יפרנס את בריותיו! ולכן הבעלי חיים הוא זן ומפרנס, הוא לא יפרנס את בריותיו! ולכן לפרנסה צריכים רק לבקש ולהתחנן ולשפוף דמעות פנים, ואז תראה ישועה, כי הוא יתברך רוצה שנבקש אותו, ונבנה על-ידי כלים, ואז יתן לנו שפע, ולכן כפי שבונה כלים, כך ישפע לו שפע, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שהדבור הם כלי השפע.

הדורש שלומך באהבה רבה...

י"ט תתקג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתָבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזוּק מְאֹד לְשָׁמֵר עַל דְּבוּר פִּיךָ, וְאִז תִּנְצֵל מִרְעוֹת רַבּוֹת, וּכְמוֹ שֶׁפָּתוּב (מְשָׁלִי כ"א, כ"ג): "שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצְּרוֹת נַפְשׁוֹ", וְאִין עוֹד דְּבַר שֶׁמְצִיל אֶת הָאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁמִּירַת הַדְּבוּר, בְּגִשְׁמִיּוֹת — הוּא נִצֵּל מִקְּנָאָה וְשִׁנְאָה וְכוּ', וּבְרוּחָנִיּוֹת הוּא נִצֵּל מִכָּל מִינֵי מְקַטְרָגִים.

וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ח), שֶׁכָּל הַצְּרוֹת בְּאוֹת לְאָדָם רַק עַל-יְדֵי דְבוּרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, בְּסוּד (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עוֹשֶׂה דְבָרוֹ", הַרוּחַ סְעָרָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּמַחוֹ, הוּא עַל-יְדֵי דְבָרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, כִּי מִי שֶׁשׁוֹתֵק, הוּא חַי אֶת חַיּוֹ בְּנַעֲיָמוֹת וּבְרַגְעֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתָבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַדְּבִק עֲצָמָךְ רַק בּוֹ יְתָבְרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב כְּמוֹ הַדְּבִקוֹת בּוֹ יְתָבְרַךְ, לְבִטֵּל עֲצָמוֹ מִכָּל וְכֹל, וּלְצִיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה אֱלָקוֹת גְּמוּרָה הִיא. וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ"א), שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁמְבִטְלִים עֲצָמָם אֵלָיו עִם אַמְתָּ, עַל-יְדֵי-זָה מְמַשִּׁיךְ עַל

אֲשֶׁר י"ט תתקה — י"ט תתקו בַּנְחַל קמט
עצמו השגחה שלמה, כי מתאחד אחר הבריאה לקדם הבריאה,
אשרי מי שאחז בזה!
הדורש שלומך באהבה רבה...

י"ט תתקה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר, כי גדול אדוננו
ורב להושיע.

העקר רק להיות רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה
(הינו בשפת האם), וזה מושך את הלב אליו יתברך. ורבנו ז"ל
הפליג מאד במעלת ההתבודדות, ובפרוש אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק
ב', סימן כה): ההתבודדות היא מעלה עליונה מהכל, וגורם שעשועים
גדולים למעלה, שעדין לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם, אשרי
שיאחז בזה!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי המלא מרירות וכו'.

דע לך, שתאות נאוף נכנסת באדם רק מחמת עצבות ודכאון
פנימי, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה,

וכן תשמע בקביעות כלי זמר, שנה יעזר לך להיות בשמחה. ורבנו ז"ל הזהירנו על זה יותר מהכל, כי השמחה היא רפואה בגשמיות וברוחניות, ואין לך דבר שפל-כף משמח את האדם כמו שמיעת כלי זמר, אשר רבנו ז"ל אמר, שעקר רפואת הבת מלך שהיא הנשמה, שהיא שמיעת כלי זמר, והיום כפי חלשת הדור, יכולים לקנות קלטת נגונים עם כל הכלי זמר תף ונגבל וכנור ונחצוצרה וכו' וכו', ולשמע את זה בפית, וישמח עצמו בזה, והשמחה זוהי הברכה הכלולה מכל הברכות, ועל-כן הסמ"ך-מ"ם עושה את כל אדם במרה שחורה, העקר שלא יהיה בשמחה, ואז לוכד את האדם במלכדת פזו, שכבר לא יוכל לצאת מזה. ולכן איעצך ויהי אלקים עמך, שתצית את רבנו ז"ל לשמע כלי זמר ולהיות רק בשמחה, וזה ירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ותהיה הכי מאשר. פי ברגע שתהיה רק בשמחה, אזי הכל ישתנה לטובה, ותהיה הכי מצלח בעולם, אך יהיה לך נסיון קשה להחזיק מעמד להיות בשמחה, כי הסמ"ך-מ"ם עושה הכל כדי לשבר את האדם העקר שלא יהיה בשמחה וכו', רק יפל בעצבות ובמרירות ובדפאון וכו', ואז הוא כבר הכניס במלכדת פזו, שקשה לו לצאת מזה. ולכן ראה מה לפגיד.

עדיף שתצית את רבנו ז"ל, שהוא בן השמחה הנכלל במקור השמחה, ועוסק לקשרנו אל שרש השמחה, אשרי המצית ולא תתחרט.

הדורש שלומך באהבה רבה...

י"ט תתקז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁר י"ט תתקח בְּנַחַל קנא

דע לך, שְׁכַל מַה שְׁקוֹרָה עִם הָאָדָם, יֵשׁ בְּזֶה כְּוָנָה עֲמוּקָה, וְהַכֵּל לַתְּכֵלִית — לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְקוֹרָא אֶת הָאָדָם לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִבְּעֵלְזָא זי"ע שָׁבַת פַּעַם אַחַת בְּעִיר רֵאזוּדוּב, וְהָאֲכַסְנִיָּה שְׁלוֹ הִיְתָה עַל יַד בֵּית הָאָסוּרִים, וְהָיוּ שָׁם גַּם אֲסִירִים יְהוּדִים, וְהֵנָּה כְּשֶׁעָבַר עִם הַחֲסִידִים שְׁלוֹ עַל-יַד גְּדַר בֵּית-הַסֵּהַר, צָעְקוּ הַיְהוּדִים בְּבִכּוּת: רַבִּי, הַתְּפַלְלוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיֻצִיאוּ אוֹתָנוּ מִכָּאן וְכוּ', וְכַמוֹכֵן עָשָׂה מַה שְׁעָשָׂה וְכוּ'. רוֹאִים מִזֶּה, שְׁמַה שְׁקוֹרָה עִם הָאָדָם יֵשׁ בְּזֶה כְּוָנָה עֲמוּקָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אִיפֹה שְׂיִתְאַכְסֵן וְכוּ', אִיפֹה שְׂיִלָּךְ וְכוּ', וּמַה יִּרְאֶה וְכוּ', וְהַכֵּל לְטוֹבַת עִם יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם דְּבַר רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִבְּטֵל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז יִרְאֶה נוֹרָאוֹת וּנְפִלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ט תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צו, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רֵאָה לַחֲזֵק עֲצָמָךְ וְאֶת אַחֲרִים, שְׂזוֹ הַמְּצוּנָה הַכִּי גְדוּלָּה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו): עֲצָה לְבוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין הִיא — לַחֲזֵק אַחֲרִים, הִינּוּ כְּשֶׁאָדָם שְׁבוּר בְּעֲצָמוֹ, וְהוּא שְׂרוּי בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין וְכוּ', וְנִמְשַׁכֵּת עָלָיו מָרָה שְׁחוּרָה וְכוּ', הַעֲצָה לַחֲזֵק אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא יִהְיֶה מַחֲזֵק, כִּי בְּזֶה שְׂמַחֲזָקִים אַחֲרִים, אֵלוֹ הַדְּבוּרִים חוֹזְרִים אֵלָיו. וְכַמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד), שְׂיֵשׁ אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, בְּזֶה שְׁהוּא מְדַבֵּר לְזוּלָּת,

קנב אשר י"ט תתקט – י"ט תתקי בנחל

זה קופץ חזרה אליו, ולכן הרגל עצמה רק לחזק את אחרים, וזה יועיל לה מאוד, העקר תמיד לדבר משמחה, ועל-ידי-זה גם עליך תשרה שמחה, ושמחה זו המדרגה הכי עליונה לזכות לזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

י"ט תתקט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לה! בזה העולם כל אחד צריך חזוק, כי עובר על כל אחד מרירות דמרירות וכו', הן מצד עוונותיו, כי (קהלת ז, כ): "אין צדיק בארץ אשר יעשה הטוב ולא יחטא", והחטאים בוראים משחיתים וקלפות שמסבכים אותם להיות במקרה שחורה, והן מפגעי ומקרי הזמן וכו', שעובר על כל אחד עניות ונדחקות וכו', והן מחלקת, שיש בני-אדם שרודפים אותם על לא דבר וכו', מפל זה צריכים התחזקות עצומה, ולכן אשרי מי שזוכה לחזק תמיד את הזולת, ואז גם הוא יהיה מחזק.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקי.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל היקר לי מאוד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

תאמין לי, שצריכים לברח ממחלקת, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה ל', סימן יז): אין דבר טוב יוצא ממחלקת

אָשׁר   י"ט תתקי   בַּנְחָל   קנג

וכו', ובפּרטיִות כְּשֶׁנִּדְמָה לְאָדָם, שֶׁהַמְחַלְקֵת זֶה לְשֵׁם שָׁמַיִם וְכוּ',
זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מֵהַכֵּל, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַק מְרוּיַח מִמְחַלְקֵת, וְלִכְּנֹ
אֲשֶׁרֵי מִי שְׁבוּרַח מִמְחַלְקֵת.

לִי אֵין שׁוּם עֵסֶק עִם הַרְשַׁע הַנִּקְרָא 'רַע הַמְקוּמִי' בִּיבְנָאֵל, אֶלֶּא
אָדָם שְׁלוּחַם נֶגֶד הַדָּת, הַעֲרוּב אֵינוֹ עֲרוּב, וְנִכְשָׁלִים בְּאֶסוּרֵי שְׁבֵת,
הַמְקוּוֹה בְּכָלֵל אֵינוֹ כָּשֵׁר, וְנִכְשָׁלִים בְּאֶסוּרֵי כְּרִיתוּת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,
בְּזֶה לֹא שֵׁיךְ לְשֵׁתֵק, עַל זֶה צְרִיכִים לְצִאֵת בְּחֶרֶב וּבְחִנּוּיִת, וְלֹא לְפַחַד
בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְצְרִיכִים לְהִזְהִיר אֶת כָּלָם, שֶׁהַמְקוּוֹה אֵינוֹ כָּשֵׁר
בְּכָלֵל, כִּי אַחֲרֵת לֹא עֲלֵתָה לָּהּ טְבִילָה וְכוּ', וְנִכְשָׁלִים בְּאֶסוּרֵי
כְּרִיתוּת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֲנִי כִּכָּר אֵינִי מְדַבֵּר, שֵׁישׁ לוֹ שׁוּחַט קָל
שְׁבִקְלִים, שְׁבִקְשֵׁי יֵשׁ לוֹ כֶּפֶה וְכוּ', אָדָם שְׁמֵאֲכִיל טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת
וּמְכַשִּׁיל אֶת הַרְבִּיּוֹת, בְּזֶה לֹא שֵׁיךְ לְמִנְעַע עֲצָמוֹ וְכוּ', אֲדַרְבֵּה מִי שֶׁלֹּא
יּוֹצֵא נִגְדוֹ וְכוּ', הוּא הַעוֹשֶׂה מְחַלְקֵת, כְּבִיכּוֹל, עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אוֹי לְעֵינַיִם שְׁכַף רֹאוֹת, שְׁפָנִי הַדּוֹר כְּפָנֵי
הַכֶּלֶב, שֶׁטָּבַע שֶׁל כָּלֵב שֶׁהוּא רֵץ רֵאשׁוּנָה, וְזֶה שְׁמוּלִיכּוֹ רֵץ אַחֲרָיו,
וְאֵלוֹ הַמְנַהֲיָגִים שֶׁל שְׁקָר, הֵם הֵם הַכֶּלְבִּיּוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נו,
יא): "וְהַכֶּלְבִּיּוֹת עֲזִי נֶפֶשׁ וְגוֹ', וְהִמָּה רַעִים", וְלִכְּנֹ אֵל תִּעַרְבֵנִי שְׁנֵי
דְּבָרִים, מְחַלְקֵת זֶה מִדָּה מְגַנָּה וּמְסַכְּנָת עַד מָאֵד, אֲבָל לְהַצִּיל אֶת
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִחֲלוּל שְׁבֵת, מְאֹסוֹר נִדְּהָ הַחֲמוֹר, מְאֹסוּרֵי אֲכִילַת
טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַל-יְדֵי אֶחָד שְׁצָרִיךְ לְהִיּוֹת "הַרְבֵּב",
וּלְבִסוּף הוּא הַמְכַשִּׁיל וְכוּ', זֶה לֹא נִקְרָאֵת מְחַלְקֵת כָּלֵל, זֶה
לְגַלוֹת אֶת הַמְשַׁחֵת. וְלִכְּנֹ כִּלְיָ מִלְּהַתְּעַרְבֵנִי הֵיכֵן שְׁאֵינְךָ צְרִיךְ
לְהַתְּעַרְבֵנִי.

תְּכַנִּיֵּס אֶת עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְכוּ' וְכוּ', וְתִזְכֶּה
לְדְבָרִים יוֹתֵר יָפִים מִלְּהַכְנִיֵּס אֶת אַפְךָ הֵיכֵן שְׁאַתָּה לֹא צְרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ט תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ו' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזוֹק וְאַמִּץ, הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ (אידיש), וְתִשְׁפָּךְ כָּל נִפְשְׁךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יָכוֹל לְעֶזֶר, אֵל תִּבְטַח בְּשׁוֹם בֶּן אָדָם. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'): כְּשֶׁאָדָם אֵינּוּ דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא חִיָּה בְּצוּרַת אָדָם, כִּי מִי שֶׁתְּמִיד דְבוּק רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא יַעֲשֶׂה רַע לְהַשְׁנִי וְכוּ', רַק חִיָּה רָעָה, חִיָּה טוֹרְפָת, עוֹשֶׂה רָעָה לְהַזוּלַת, וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹאֶה אָדָם שֶׁעוֹשֶׂה רַע תְּמִיד לְהַזוּלַת, בְּזֶה מְרָאָה גְרִיעוֹת מַעֲשָׂיו, וְאִיךָ שֶׁהוּא חִיָּה מְלַבֶּשֶׁת בְּלִבוֹשׁ חֲרָדִי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, אֲבָל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁלוֹ שֶׁהוּא בֶּעַל מַדּוֹת מְשֻׁחָחוֹת, וְלִכֵּן לֹא כְּדָאִי לְבִטַח בְּבִנְיָ אָדָם, וּכְבָר אָמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ (תהלים קמו, ג): "אֵל תִּבְטַחוּ בְּנִדְיָבִים בְּכֵן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה", הוּא אֵינּוּ יָכוֹל לְעֶזֶר לְעֲצָמוֹ, וְאִיךָ יַעֲזֹר לָךְ?! וְלִכֵּן בְּטַח בְּהַשֵּׁם וַעֲשֵׂה טוֹב, וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְפְרָטִיּוֹת אִם תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר תְּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר בּוֹקֵעַ רְקִיעִים, וְזֶה נִקְרָא אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הַתְּבוּדָדוֹת, עַד שֶׁאָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה): הַתְּבוּדָדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל, וְגוֹרֵם שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעֲלָה, שֶׁעוֹד לֹא עָלוּ שֶׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימּוֹת עוֹלָם, כִּי עַל כָּל אַחַד עוֹבֵר מֵה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ', וְאֵין שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם שְׁוִין כָּלָל, וְלִכֵּן כָּל אַחַד עוֹשֶׂה שִׁיחָה וְתַפְלָה מַעֲנִינּוּ וּמְנַפִּילְתוּ דִּיקָא, וְלִכֵּן עוֹלָה מִכָּל אַחַד שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ק), שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים סִפְרוּ, שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ אֶל מְדֻרְגָתָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי-זֶה, הֵינּוּ שֶׁדְּבָרוֹ הִרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה הַצָּרָה שֶׁל כָּל אָדָם לְמָה הוּא מִתְרַשֵּׁל מִהַעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה

אֲשֶׁר י"ט תתקיב בנחל קנה

הזו? מפני שנדמה לו שהוא צריך להאריך בשיחה וכו', ומאחר שאינו יכול מרב בלבול דעתו, לכן אינו מדבר פלום, אבל אם היה האדם יודע אשר אפלו דבור אחד בוקע רקיעים, דמעה אחת שוברת כל המנעולים הסגורים, היה מרבה עוד דבור ועוד דבור, והיה מוריד עוד דמעה ועוד דמעה וכו', עד שבמשך כל היום היה מרבה בדבורים. ולכן עשה זאת, ותרגיל עצמך מדי פעם לשפך שיח ותפלה אחת אליו יתברך, וכן לאט לאט תתרגל אל עבודה הקדושה הזו, עד שתהיה כבר רגיל להרבות בדבורים עמו יתברך, וזה יוציא אותך מהבץ שנפלת אליו וכו'.

מה ששאלת בענין קדוש — מה הענין להסתפל קדם קדוש בתוך כוס המלא וכו', לדעתי, זה פשוט, כי חכמינו הקדושים אמרו (שבת קיג:): פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש-מאות ממאור עיניו של אדם, ומנהדר ליה בקדושה דבי שמשי; רש"י פרש: השוטה מיין של קדוש בלילי שבתות, ומובא בשם צדיקים, שקדם צריך להסתפל בתוך הכוס, ואשרי מי שרואה אז את שם ה' ה' ברוך הוא בתוך הכוס, וזו סגלה להחזיר את הראיה.

מי יתן, שתעשה לעצמך שעור קבוע לעין בכל המכתבים בשו"ת "אשר בנחל", שכבר נדפסו, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי כל המכתבים נכתבו בשבילך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקיב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, הגיע הזמן שתפסיק לרדף את בנה וכו', מה אתה רוצה ממנו?! הלא ברור זה שאתה הולך עמו לא תפעל פלום, אלא

המצב יהיה יותר גרוע וכו', פי בין כף שניכם נעשים עצבניים יותר ויותר, והחיים נעשים לכם יותר מרים פלענה וכו', ולכן עצתי, קדם תפסיק לרדף אותו, ותתחיל להתחסס אליו בפבוד הראוי וכו', ומה גם כי הוא סובל כל-כף כל השנים וכו', למָה לך לרדף אותו וכו', תן לו את הכבוד שלו וכו', לכלם אתה מתיחס וכו', לכלם אתה נותן כבוד ותשומת-לב, אפלו לבחורים משגעים ומטרפים וכו', אתה נותן יותר יחס, ומוריד עצמך אליהם, ורק את בנך אתה רודף עד חרמה, איפה למדת דבר זה?! זכר מה שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות רחמנות, סימן צו): מי שאין לו רחמנות על בניו, בידוע שאין לו חלק בשכל דקדושה. ולכן ראה לשנות את כל הנהגתך עם בנך, תתחיל לקרבו ולחזקו, לעודדו ולשמחו, ותן לו את הכבוד הראוי וכו', ותראה שהכל יתהפך לטובה.

שמע בעצתי ולא תתחרט, פי אני מכיר היטב את בנך, ואני יודע מה הבציה העקרית וכו'.

הדורש שלומך לטוב כל הימים...

י"ט תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין להסתפר אחר חצות היום, מדינא דגמרא הוא שלא יאחר תפלת מנחה, ולכן אחר מנחה מתר בכל ענין, אבל לפי דברי האריז"ל אחר הצהרים הוא זמן דינים, ואז אסור להסתפר (עין שער המצוות פרשת קדושים), ואפלו בערב שבת לא יסתפר אחר חצות, כי אז הוא זמן התגברות הדינים (עין זהר חיי שרה קלב:). ולכן טוב להזהר בזה, אף שאין לנו עסק בנסתרות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י״ט תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

תְּצִיַת אוֹתִי וְתִהְיֶה סִבְּלָן, וְתִרְאֶה שְׁלֵא תִפְסִיד, כִּי מִי הוּא הַמְּנַצֵּחַ בְּזֶה הָעוֹלָם? מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ יוֹתֵר סִבְּלָנוּת, כִּי "הַסִּבְּלָן הוּא הַמְּנַצֵּחַ", אָמַת, שְׁצָרִיכִים עֲצָבִי בְּרִזָּל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, אֲבָל אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, הַהִכְרַח לְהִתְאַזֵּר עִם מִדַּת הַסִּבְּלָנוּת, שְׁזֶה הַנְּשִׁק הַסּוּדִי שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם סוּבְּלִים וְסוּבְּדָאִים וְסוּבְּלִים וְכוּ', וְכֵן עוֹבְרִים אֶת הַגְּלוּת הָאֲרֶץ וְהִמְרָ וְכוּ', וּבּוֹדָאִי יִגְאָלְנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ט תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ו' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

דַּע לְךָ, כִּי לְחִזּוֹק בֶּן אָדָם אֵין דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה, וְזוֹ הַצְּלַת נַפְשׁוֹת מִמָּוֶשׁ, כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל לְדַכְּאוֹן וְכוּ', הוּא יְכוֹל לְהַכְּנִס בְּמַחְשָׁבוֹת שֶׁל טְרוּף הַדַּעַת, עַד כִּדִּי לְהִתְאַבֵּד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּכְשֶׁבֵּא אֶחָד וּמְחִזֵּק אוֹתוֹ, הִרִי הַצִּילוֹ מִמָּוֶת בְּטוּחַ וְכוּ', וְעַל זֶה אָמְרוּ (בְּבֵא בְּתָרָא י.א.): כָּל הַמְּקַיִם נִפְשׁ אַחַת, כְּאֵלוֹ קַיִם עוֹלָם מְלֵא; וְלִכֵּן תִּהְיֶה חִזּוֹק בְּמַצּוֹה זוֹ, תָּמִיד לְחִזּוֹק אַחֲרֵים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ו' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנֶכֶן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק וְאַמֵץ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי שִׂמְחָה זֹאת הַמְּדֻרָגָה הִכִּי עֲלִיוֹנָה לְהִגִּיעַ אֵלֶיךָ, וְהִכִּי קִשָּׂה לְהִגִּיעַ אֵלֶיךָ, וְכִשְׁבֵּר יִשְׂרָאֵל זֹכֶה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁהוּא נִמְצָא בְּקִדְשָׁה, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ נֹאמֵר (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א' טז, כז): "עַז וְחֲדָנָה בְּמִקְוֵמוֹ", וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן א'): כִּשְׂאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, בְּיָדוּעַ שְׁלֹבוֹ שְׁלֵם עִם אֱלֹקָיו, כִּי שִׂמְחַת הַמִּצְוָה מְרַאֶה אֶת טַהַר הַלֵּב שֶׁל הָאָדָם, שֶׁפְּנוּתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמַּת בְּלִי שׁוֹם חֲשִׁבוֹנוֹת פְּרִטִיִּים. וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה לְשִׂמְחַת בְּנוֹקְדַת יְהוּדוּתוֹ, "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי".

מִיּוֹב מְהֵרָב הִקְדוּשׁ רַבִּי צְדוּק הַכֹּהֵן מְלוֹבְבֵלִין זִי"ע בְּסִפְרוֹ "פְּרִי צְדִיק" (חֵג הַשְּׂבוּעוֹת, אוֹת יג), שֶׁפַּעַם אַחַת דִּלַּג הֶרֶב הִקְדוּשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב זִי"ע בְּבִרְכּוֹת הַשַּׁחַר הַבְּרָכָה: "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וְכִשְׁשִׂאֲלוֹ לוֹ עַל זֶה, הִשִּׁיב, שֶׁבְּקוֹמוֹ מִמִּטָּתוֹ בְּזֶה הַיּוֹם, הִיָּה לוֹ שְׁבִרוֹן לֵב מְאֹד, וְלֹא הִיָּה לוֹ בְּמָה לְחֲזֹק עֲצָמוֹ, עַד שֶׁעָלָה עַל דַּעְתּוֹ, שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים תּוֹלְדָתוֹ הוּא מִצַּד שְׂרֵשׁ קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל, וּבִרְוֹ בְּשִׂמְחָה רַבָּה הַבְּרָכָה: "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וּבְזֶה הִשִּׁיב אֶת נַפְשׁוֹ, וּבִשְׁבִיל זֶה דִּלַּג וְחִסֵּר עֲכָשׁוֹ אֶת הַבְּרָכָה. רֹאִים מְזֶה שֶׁאַפְלוֹ צְדִיק קְדוּשׁ כְּמוֹ הֶרֶב הִקְדוּשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב זִי"ע, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג בְּמַעֲלָתוֹ, וְקָרָאוֹ: "פְּאֵר הַדּוֹר" וְכוּ' (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קצו), הַתְּפִלִּין שֶׁל הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִיָּה לוֹ בְּמָה לְהַחֲיוֹת אֶת

אֲשֶׁר י"ט תתק"ז – י"ט תתק"ח בַּנַּחַל קִנְט

עצמו, אלא בברכת "שלא עשני גוי", על אחת כמה וכמה אנחנו קטני ערך צריכים להחיות את עצמנו עם זה בכל יום ויום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתק"ז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך, ואל תפל בדעתך כלל. הרגל עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ואז תרגיש אדם אחר לגמרי. הן אמת רבים צוחקים מזה, אבל באמת הצחוק הזה בא מחסרון אמונה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), אשר מי שמאמין שהוא יתברך נמצא ובלעדיו אין שום נמצא, תמיד ידבר עמו יתברך, ומה שאין אדם מדבר עמו יתברך, הוא מחמת חסרון אמונה, ולכן לא בחנם שהתבטא פעם רבנו ז"ל מאד מאד חריף: "אני כבר לא יכול לסבל את הכפירות שיוצאת מהשׂרוולים הרחבים", שסובב על אלו שקוראים עצמם חסידים, ואין תוכם כברם כלל. ולכן אשרי מי שמדבר עמו יתברך כל היום, בכל פעם עוד דבור ועוד דבור, וזה ידביק אותו אליו יתברך.

הדורש שלומך תמיד...

י"ט תתק"ח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ו' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הונו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילים

מִפֶּל צְרָה וְצוּקָה וּמִפֶּל נִגְעָה וּמִחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות בשמחה, כי עכשו אנחנו נכנסים אל חג קדוש, חג נורא, שנוזפה לאכל מצות, שהוא מיכלא דמהימנותא, מאכל של אמונה, וכמו שדבר פעם רבנו ז"ל בפסח עם אנשי שלומנו, ענה ואמר: אם אוחזים מצה ביד, הרי אוחזים את הקדוש-ברוך-הוא ביד, כי מצה היא מצוה ממצוותיו ותברך, והוא יתברך אחד עם מצוותיו, ועל-כן פשאדם מחזיק מצה ביד, הוא מחזיק, כפיכול, את הקדוש-ברוך-הוא, מפל שפן פשאדם זוכה לאכל בפסח מצה, הרי כל אכילתו היא אלקות, כעין שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו): אכילת שבת הוא כלו קדש, פלו אלקות, כי פשאדם אוכל לכבוד שבת-קדש, הרי הוא אוכל אלקות, ומכל שפן וכל שפן פשאוכל מצה, שהוא רצונו יתברך, הרי אוכל אלקות, וזה מזכך ומטהר את הנפש, וזוכה לרפואה בגשמיות וברוחניות, ועל-ידי-זה זוכה לקבל את התורה. ועל-כן עלינו לשמח מאד על נעם חלקנו, שאנו זוכים להפגס אל חג קדוש ונורא כזה, ואף שזה מאד קשה בגשמיות ההכנות לזה וכו' וכו', עם כל זאת אם מכינים את עצמם היטב, ומתיגעים עצמם בהכנה, אז זוכים לאור הפסח, וכמו שאמר מוהר"ן ת"ז"ל: "על פסח יהיה, אף איך לוקחים את הפסח בעצמו"? וזאת אמר לאשתו, שהתלוננה שאין לה מספיק כסף לקנות על צרכי החג, ענה ואמר פנ"ל "על פסח יהיה", הינו הקדוש-ברוך-הוא זמין לנו שיהיה לנו על צרכי החג, אבל "איך לוקחים את החג בעצמו", הינו את אור הפסח.

עלינו לבקש עכשו הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שנוזפה לבער מאתנו את החמץ, שהוא הסמ"ך-מ"ם המסית ומדיח את תושבי המקום נגדנו, ואנחנו צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שיתבער לגמרי עם החמץ, כי הוא מסית ומדיח אנשים תמימים וטובים, וצריכים לבקש רחמים על פלם שיחזרו בתשובה, כי באמת הם אנשים טובים, אף הסיתו אותם נגדנו מאד בשנאה פזו. והבעל-

אֲשֶׁר י"ט תתקיט בנחל קסא

שם-טוב הקדוש פֶּרַשׁ (אֶסְתֵּר י, ג): "דורש טוב לַעֲמוֹ", שְׁזָה סוֹבֵב גם לְהַשׁוֹנְאִים, דוֹרֵשׁ וּמְבַקֵּשׁ טוֹב עֲלֵיהֶם, וּמִתְפַּלֵּל עַל שׁוֹנְאָיו שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה; כִּי בְּאֵמַת הָאֲנָשִׁים הָאֵלוּ אִף שֶׁלְמֵרְאָה פָּנִים נִרְאָה שֶׁהֵם שׁוֹנְאִים אוֹתָנוּ, זֶה רַק בְּשִׁבִיל הַסֵּתֶת הַסֵּמ"ך-מ"ם, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע, שְׁמִסִּית וּמְדִיחַ אוֹתָם נִגְדָנוּ, וְאָנוּ צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל תּוֹשָׁבֵי הַמְּקוֹם יִחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא יִתְבַטֵּל הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְיִשְׁרַף עִם הַחֲמֵץ בְּיַחַד, אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלֵתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, וְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיתְפַּלְלוּ בְּעַדִּי, שְׂאֲזֻכָּה לְצֵאת מֵהַחֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר צוּ, ז' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי־י ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלֵתִי אֶת מְכֻתְבְּךָ.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּעִנְיַן שְׁלוֹם-בֵּית, אֲבָל זְכוֹר תִּזְכֹּר כִּמְהָ פְּעֻמִּים דְּבִרְתִּי עִמָּךְ, וְכִמְהָ זְמַן בְּקִשְׁתִּי אוֹתְךָ וְהִתְחַנַּנְתִּי בְּפָנֶיךָ מִמָּשׁ וְכוּ' וְכוּ', שֶׁתִּשְׁנֶה אֶת דְּרָכְךָ, וְאִז תִּהְיֶה לָךְ אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה נְאֻהָ וּבֵן נִחְמָד, וְאִתָּה הִבְטַחְתָּ כִּמְהָ וְכִמְהָ פְּעֻמִּים שֶׁתִּצְיֵת אוֹתִי, וּלְבִסוּף עֲשִׂיתָ בְּדִיוֹק הַהֶפֶץ מִמָּה שֶׁבִקִּשְׁתִּי אוֹתְךָ, וְעוֹד פְּעַם בְּאֵת, וְעוֹד פְּעַם דְּבִרְתִּי עִמָּךְ, וְתִהְלֶה לְאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לִי הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת, כִּי יַעֲיֵד עָלַי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִיךָ אֲנִי אוֹהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי רוֹצֵה לְרְאוֹת רַק אֶת טוֹבְתֶם וְכֵן אֶת טוֹבְתְךָ, תִּהְלֶה

לאל, הקדוש-ברוך-הוא זפה אותך עם אשה חרוצה ופקחית וכן נחמד, אשר לא פלם זוכים לזה, כי מסתובבים רוקים ורוקות בגיל ארבעים או חמשים וכו', ועדין מסתובבים בעולם הדמיון, ולך עזר הקדוש-ברוך-הוא שהתחנתך, ולבסוף במקום לצית אותי, אתה בורח מהמציאות, ולוקח סמים וכו', ואתה מבזבז כסף וכו' וכו', ומה אתה רוצה? אדם שמרים ספין על אשתו וכו' וכו', מה אתה רוצה וכו' וכו', ואף שהבטחת לי פעמים אין מספר לשנות את דרכך, אף לבסוף חזרת אל עצמך. ולכן איני יודע למה אתה כותב אלי, וכן מה אועיל בזה שאכתב לך, לדעתך, כל אדם יכול לשנות את עצמו, אם הוא רק רוצה, ואין לך דבר העומד בפני הרצון. ובפרט בדברים כאלו — סמים ומכרות וכו' וכו', אם אתה תקח את עצמך בידיך, ותחזר באמת בתשובה שלמה, תאמין לי, שאשתך תחזר אליך, ואם היית מצית אותי, אז לכתחלה הייתה לך גם-כן כבר דירה מהדירות החדשות, אף מה לעשות, שאתה לא מצית אותי, ראה לפיכך את אשתך, ותשנה את הנהגתך, ואז יהיה לך טוב כל הימים, וההפוך מובן ממילא, ואין פונתי, חס ושלום, לצער אותך, אלא אני מדבר לטובתך הנצחית, וכך מבאר בספר הקדוש "אור פני משה", מהתלמיד של המגיד ממעזריטש בפרשת השבוע זו, שתכלית התוכחה היא רק לטובה, וכן הוא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח').

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתקכ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר צו, ח' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

את מכתבך קבלתי.

אני רוצה מאד, שעל-כל-פנים יצא פעמים בשבוע "אור

אָשֶׁר י"ט תתקכ"א בַּנְחָל קסג

יבנאל", וְהִלּוּאֵי שֵׁיִצָּא בְּכָל שָׁבוּעַ, כִּי כִפִּי שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלִי, יֵשׁ מֵה לְכַתֵּב אַרְבָּעִים עֲמוּדִים לְכָל שָׁבוּעַ.

... נִכְנַס בְּהִדְיָרָה שְׁלוֹ, וְאִם הִשְׁאִיר לְךָ חוֹבוֹת, אֵל תִּפְחַד לְתַבַּע מִמֶּנּוּ, כִּי הַבוֹשָׁה לֹא תָבִיא לְךָ שׁוּם תּוֹעֵלֶת, אֲדַרְבָּה עֲלֶיךָ לְלַחֵץ עֲלָיו.

הַמְצַפֶּה לִישׁוּעָה גְדוֹלָה...

י"ט תתקכ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר צו, ח' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶתְמוּל אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַיּוֹם הֵייתִי אֶצֶל ... לְבַקְרוּ, וְהֵייתִי אֶצֶל מִי שֶׁאֲחַרְאֵי שָׁם, וְאוֹמְרִים שֶׁמְצַבּוֹ הוּא לֹא טוֹב כָּלֵל, וְעַקֵּר הַצָּרָה, שֶׁהוּא רוֹצֵה רַק לְבָרֵחַ מִבֵּית-הַחֹלִים, וַיֵּשׁ לוֹ דִּלְקַת רְאוּת נוֹסֵף עַל מַחְלָתוֹ, וְדִלְקַת רְאוּת אִם לֹא שׁוֹמְרִים עַל עֲצָמוֹ, זֶה סִפְנַת מְנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְנִסְיָתִי לְשַׁכְנְעוֹ שֶׁיִּשְׁאָר שָׁם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. מִכָּל זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם בְּרִיא, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת, כְּמוֹ שֶׁהַתְּבַטָּא רַבְּנוֹ ז"ל: אִז מְעַן אִיז גְּעוּזוֹנָט דָּאָרְפֶּמֶען טָאן און טָאן, וְכִשְׁנַחֲלָשִׁים צָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּרִיאוּת, וְלִקְיָם (דְּבָרִים ד, טו): "וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם", הֵינּוּ לְצִיַּת לְמָה שֶׁהַרְוּפָאִים אוֹמְרִים, וְלֹא לְהִיּוֹת חָכֵם כָּלֵל וְכוּ', אֲשֶׁרֵיכֶם וְאֲשֶׁרֵנוּ, שְׁאֵנוּ זִוְכִים לְהַדְפִּיס וְלְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבְזֶה רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ, כִּי אֵין אֲתָה יְכוֹל לְתָאָר וְלִשְׁעַר מַעֲלַת הַדְּפִסַּת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהִיא מִמֶּשׁ הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת וּפְקוּחַ גִּפְשׁ, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁפוֹבְלִים מֵה שְׁפוֹבְלִים

בַּנְחַל

י"ט תתקכב

אֲשֶׁר

קסד

בַּחַיִּיהֶם, וְסַפְּרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל מַצִּילִים אוֹתָם, וְהֵם בְּשִׁבְלֵם כְּמִים קָרִים
עַל גַּפְּשׁ עֵינֵיהֶם, אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּהַדְּפַסַּת סַפְּרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל.

מָה בְּקֶשֶׁר לַמְּצוֹת?

הַמְּצַפָּה לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמָּדָךְ...

תִּקַּח דִּו"ח מ... גֵּרוֹ זָאִיר, מָה עָשׂוּ הַיּוֹם, וְכֵן מָה עִם אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁנִּכְנָסוּ בְּדִירוֹת הַחֲדָשׁוֹת.

י"ט תתקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר צו, ט' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְזִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם לְהַחְזִיק בַּיַּחַד, וְאִישׁ
אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֻזַּק, וְאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַמַּעֲלָה כְּשֶׁבֶר
יִשְׂרָאֵל עוֹזֵר לְזוּלָתוֹ, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּשִׁיְהוּדִים
עוֹזְרִים אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְזֶה כָּל עֲנִינֵינוּ — לְהַחְדִּיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בֵּין
שְׂכֵבוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, לְחֻזַּק לְאַמֵּץ לְשִׁמְחָה וּלְבִדּוּחַ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל,
וּבִפְרָט אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, שְׂאֲתָם צְרִיכִים לְמָסֹר אֶת גַּפְּשֶׁכֶם לְרֵאוֹת
לְקַרְבָּם וּלְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, וְאֶפְלוּ שְׂהַסְמִ"ךְ-מ"ם מַסִּית
וּמְדִיחַ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ רַק לְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל
אָדָם, וּבִפְרָט אֵלוּ שֶׁנִּכְנָסוּ בְּדִירוֹת הַחֲדָשׁוֹת, הֵם צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל
שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה עִם הַתּוֹשְׁבִים הַחֲדָשִׁים שֶׁגַּם-כֵּן יִכְנָסוּ, וְאִישׁ
אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֻזַּק, וּבִפְרָט אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאוּ לַעֲזֹר אֶחָד לְהַשְׁנִי,
אֲשֶׁר אִין אֲתָם יְכוּלִים לְתָאֵר אֶת גְּדֹל הַנַּחֲת-רוּחַ שְׂאֲתָם גּוֹרְמִים
לְרַבְּנֵנוּ וְ"ל עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ (תִּי-מוֹהֲר"ן, סִימָן רַצב):
"הַעוֹלָם רְאוּי שְׁיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֲהָבָה שֶׁבִּינֵנוּ". וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵיוּ

תמיד אומרים, שעדין לא ראו את זה וכו', כי תמיד היו סכסוכים וכו', ואני רוצה להראות לכלם, איך שנתגשמת במלא מובן המלה שיחתו הקדושה של רבנו ז"ל, שיש אהבה רבה בין אנשיו. כי בדרך כלל על ידי קטנות המחין, נעשה מריבות ואי הבנות, מחלקת וסכסוכים בין אנשי שלומנו, וזה לי בנפשי, שיתקיים הדבור הזה של רבנו ז"ל, שתהיה אהבה ואחזה בין אנשי שלומנו ממש כמו משפחה אחת, ואחד יעזר להשני.

ועל-כן תעזרו אחד לשני — הן בהעברת הדירה והן במה שצריך איזה עזר, תתנו יד וכתף ושכם לעזר, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא ישאר לכם חייב, אלא ישלם לכם כפל כפלים, כי כפי שעוזרים לאחרים, כן הקדוש-ברוך-הוא עוזר לו.

נא ונא להתפלל בעדי, כי אני צריך להרבה ישועות, ואזכה לבוא אל חג הפסח לארצנו הקדושה, ונזכה להקריב את קרבן פסח בבית-המקדש השלישי.

המאחל לכם חג פשוט ושמח...

נא ונא לא להתראין כלל, ואל תתעסקו עם שום עתונאים, כי אני בטוח שהם יתחילו לעשות עסק מזה שנוכנסתם בדירות החדשות. אל תכנסו אתם בשום טוען ונטען, כעין שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן י'): "לא תכנס עם פתוייך בטוען ונטען" וכו', מה ולמה לנו להתעסק עמם, אנחנו צריכים רק לחשב מחשבות איך יכולים לעזר לזולתנו, ואין לנו שום עסק עם אחרים כלל.

י"ט תתקכג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו, ט' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְאַרְגֵּן כַּמָּה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ וְכֵן כַּמָּה מִנְּשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׂיַעְזְרוּ לִּי... וְ... וְתֹאמַר לָהֶם בְּשִׁמִּי שְׂיַעְזְרוּ, כִּי עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, מִמֶּשׁ עַל סֵף הַמִּשְׁבֵּר, חֵס וְשָׁלוֹם, וּמִצְוָה גְדוֹלָה לַעֲזֹר לָהֶם, כְּשֶׁפֶל אֶחָד יִתֵּן רַק יָד, אִזּוּ בְּשַׁעֲתֵימִם שָׁלֵשׁ יִגְמַר הַכֹּל הַכֹּל, וְכֵן לְבַקֵּשׁ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשִׁמִּי, שְׂאֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם חַנּוּנָה, כִּי שְׂעוֹזֵר לְשָׁנִי, אֵינוֹ מִפְסִיד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

וְכֵן תַּעֲזֹר אֶת ... שְׂיַעֲמַד עַל הַפְּתוּחַ שְׂיִגְמַר עִם הַשַּׁעַר וְהַעֲמוּדִים בַּפְּנִינְסָה הָרְאשִׁית עוֹד לְפָנֵי פֶסֶח. וְכֵן הָרִצּוּף וְאִינְסְטִלַצְיָה לְמַעֲלָה עוֹד קִדְּם הַחֵג, מִי יוֹדֵעַ? תְּשׁוּעַת ה' כְּהִרְףַ עֵינַי, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת אִתְּכֶם בְּיַחַד בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְנֹאכַל קִרְבֵּן פֶּסַח בִּירוּשָׁלַיִם בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי. וְלָכֵן צְרִיכִים לְגַמֵּר מֵה שְׂיִוְתֵר מֵהָר.

י"ט תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר צו, ט' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלַבֵּל יִהְיֶה לְךָ יַעֲסֵק עִם עֵתוֹנָאִים, בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הֵם לֹא הִגּוּנִים וְכוּ', כָּל הָאֲמָנוֹת שְׁלָהֶם הִיא פְּרִנְסָה, וְהֵם כּוֹתְבִים מֵה שְׂמִכְתִּיבִים לָהֶם מִהַמְעַרְכָּת, וְהַרוּחַ הִיא לְכַתֵּב נִגְד "הַחֲרָדִים", תְּמִיד לְתַת עֲקִיצָה, וּבַפְּרָט כָּאֵן בִּיבְנָאֵל, "הַחֲרָדִים פְּלָשׁוּ לְדִירוֹת", וְאִזּוּ מִמִּילָא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ, חֲצִי מִלִּיּוֹן אֲנָשִׁים קוֹרְאִים אֶת זֶה, וְלֹא יוֹדְעִים מָה וּמִי וְאִימַת וְכוּ', אֲשֶׁר אֶת אֱלוֹ הַדִּירוֹת שְׁקָנוּ בְּמִמּוֹן וּבְדָמִים וְכוּ', מִמֶּשׁ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְהַדִּירוֹת שְׂיָכוֹת לָהֶם, וְשִׁחְקוּ עִמָּהֶם מִשְׁחָק בְּלֶךְ וְשׁוֹב, לְךָ וְשׁוֹב זֶה יוֹתֵר מִחֲצִי שָׁנָה, אִךְ כָּל הַקּוֹרְאִים, קוֹרְאִים אֶת זֶה בְּצוּרָה כְּזוֹ, כְּאֵלוֹ יֵשׁ

אָשׁר   י"ט תתקכה   בַּנְחַל   קסז

פּה עֶסֶק עִם גְּנָבִים וְכוּ', אוּ נְצַלְנִים וְכוּ' וְהַנְּסִיּוֹן כְּכַר הַרְאָה לָנוּ, שְׁתַּמִּיד כְּתָבוּ עָלֵינוּ בְּלִשׁוֹן עֶקֶיצָה, בְּהַסְמֵ"ךְ-מ"ם מִמִּילָא לֹא יִגְעוּ, יֵשׁ לוֹ קְשָׁרִים בְּכָל מְקוֹם, לְדַעֲתִי, אִם הָעוֹרֵף שְׁלָנוּ הִיָּה נִכְנָס לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, הִיָּה לוֹ הַרְבֵּה מֵה לְכַתֵּב, וְזֶה מִמָּשׁ שֶׁבֵר אוֹתוֹ.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁתַּצִּיחַ. הָעֵקֶר תְּכַנִּיס עֲצָמְךָ שְׁיִגְמְרוּ אֶת בְּנֵי־הַחַיִּים הַפְתוּחִים וְהַרְצוּךָ, כְּדֵי שְׁאֲבוּא עַל פְּסַח.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת...

י"ט תתקכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צוּ, י' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹנוֹת, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

כָּל הַבְּעִיָּה שְׁלֵךְ, שְׁאִין לְךָ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, וְאַתָּה מְשַׁפִּיל אֶת עֲצָמְךָ יוֹתֵר מְדִי, וּבְאִמַּת כְּמוֹ שְׁאֲסוּר לְשִׁנְאָה וְלְהַשְׁפִּיל אֶת זוּלָתוֹ, כֵּן אֲסוּר לְשִׁנְאָה וְלְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן לֹא טוֹב הַדְּרָךְ שְׁאֵתָה מִתְנַהֵג לְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמְךָ, וְלִשְׁבֹּר וְלַעֲקֹם וְלִבְלָבֵל עֲצָמְךָ בְּדַמְיוֹנוֹת וּבִלְבוּלִים, לְהִיּוֹת מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל וְכוּ' וְכוּ', אֲדַרְבֵּה אֶתָּה צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ שְׁאֵתָה כֵּן יָכוֹל, וּכְמוֹ שְׁהַתְּעַקֵּשׁ הַשָּׁנִי לְמַלְךָ שְׁאָמַר, שְׁבוּדָאֵי יֵשׁ וְכוּ', כְּמוֹבָא (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה א') ; וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֵלָא תִקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִדַּע שְׁכֵּן אֶתָּה יָכוֹל לְצִאֵת מִכָּל הַדַּמְיוֹנוֹת וְהַהֲבָלִים שְׁלֵךְ, וְכָל הַגְּמִגּוּם שְׁלֵךְ זֶה גַם-כֵּן מִחַמַּת שְׁאֵתָה מִתְרַגֵּשׁ מְכַל אֶחָד, וְאַתָּה מִתְפַּחַד מְכַל אֶחָד, וְזֶה אֲשֶׁר שׁוֹבֵר אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן תִּצָּא מִהַשְׁטוּיּוֹת הָאֵלוּ, וְתִתְחִיל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּרְגִּישׁ עֲצָמְךָ אֲדָם אַחֵר לְגַמְרִי.

קסח   אָשֶׁר   י"ט תתקכו   בַּנְחָל

אודות הפצת מעינות החכמה חוצה, מה אמר לך, ידידי היקר!
אין דבר גדול מזה, ואשרי ואשרי מי שזוכה להפיץ את אור רבנו
ו"ל, ואז טוב לו כל הימים.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע וממש תחיני, וסוף כל
סוף תראה איך שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, ותמצא את בת
זוגך. העקר אל תתרגש משום דבר שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקכו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הששים שקלים, יעזר הקדוש-
ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

ראה להתמיד בלמוד גמרא ובלמוד שלחן ערוך, ותשלים את
עצמך בלמוד התורה הקדושה, כי אין טוב מלמוד התורה הקדושה.
ואשרי ואשרי מי שמתמיד בזה.

עליך לשמר את עצמך לא להסתפל בתמונות תועבה, ועל-ידי-
זה לא תבוא לידי חטאים, כי חכמינו הקדושים אומרים (עין טור
ארח חיים, סימן א'): העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים,
והכל מתחיל עם העינים, אם לא מסתכלים, אז לא באים לידי
עברה וכו', ועל-כן הכל תלוי בידיך, ברח לך מתמונות תועבה,
ואז לא תבוא לידי עברה, אשר זה עקר הנסיון שלך, ואחר-כך שלא
יהיו לך טענות מה ולמה וכו' וכו'.

הזויג שלך לא נמצא ביבנאל, ועל-כן אל תבלבל את עצמך
בענינים אלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צו, י' נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

אִתָּה צָרִיף לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּכֹל יוֹם עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזָכִיתָ לְמִצָּא אִשָּׁה
טוֹבָה נָאָה בְּמַעֲשֵׂיהָ, וּתְהִלָּה לְאֵל, זָכָה אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם
בֵּת נְחֻמָּדָה, וְעוֹד מְעַט יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעוֹד וְכוּ' וְכוּ',
הֲלֹא אִתָּה צָרִיף לְהִיּוֹת הָכִי מְאֹשֶׁר בְּחַיֶּיךָ, אַחֲרֵי שֶׁהֵייתָ כָּל כָּף זָרוּק
כְּשֶׁבָאתִי לִיבְנֵאל, וּמִצָּאתִי אוֹתָךְ בְּמִקּוֹם שֶׁמִּצָּאתִי וְכוּ' וְכוּ', וְעַכְשָׁו
עוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵן עִם אִשָּׁה וְהֵן עִם בֵּת, וְהֵן שֵׁישׁ לָךְ
בֵּית דִּירָה מְשֻׁל עֲצָמָךְ, רָאוּי לָךְ לְרַקֵּד וּלְשַׁמַּח בְּכֹל יוֹם עַל גְּדֹל
הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֶה שֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ
לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לָךְ לְבָבְךָ
לְבַקֵּשׁ עַל לְהִבָּא. כִּי בְּאַמַּת גְּלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ב'), אֲשֶׁר חִרַב הַתְּפִלָּה יֵשׁ לָהּ שְׁנֵי צְדָדִים, שְׂזֶה "רוֹמְמוֹת אֶל
בְּגִרוֹנָם וְחִרַב פִּיפְיוֹת בִּיָּדָם" (תְּהִלִּים קמ"ט, ו'), שְׂתִי פִּיּוֹת, הֵינּוּ פֶּה אֶחָד
— תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּפֶה אֶחָד — תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה עַל לְהִבָּא, כְּמוֹבָא
בְּאַרִיכוֹת בְּסִפְרֵי "שֶׁפֶת הַנַּחֲל" — קָחָהּ מִשָּׁם. וְעַל-כֵּן אִתָּה צָרִיף
לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ
לְבַקֵּשׁ עַל לְהִבָּא, כִּי עֲדִין מַעֲקָר הִישׁוּעָה אֲנַחְנוּ רְחוּקִים, לְהִיּוֹת
דְּבָקִים בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הִישׁוּעָה שֶׁעוֹלָה עַל כָּל
הִישׁוּעוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְבוֹא לְמִדְרַגָּה זוֹ לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
אֲזִי כָּבֵר לֹא צָרִיף שׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיף לְלָמַד עִם הַחֲבֵרוֹתָא שְׁלָךְ אֲפִלוּ קִצָּת

דקצת, ולא צריכים דף אחד ליום, אפלו רבע עמוד ליום, זה גם-כן דבר גדול מאד, כי באמת נקדת החבר היא יסוד גדול, ועל-כן ראה להיות חזק ללמד בכל יום עם ידידנו ... וביחד תחזקו את עצמכם, ותדברו הרבה מעבודת השם יתברך.

והעולה על הכל — ראה להרגיל את עצמך לצאת לשדה, ולהתבודד עמו יתברך, ותבקש גם בעדי, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלותינו, שנוזקה כבר באמת לשוב בתשובה אמיתית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקכח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום רב אף ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותשמחי את השכנים שלך, ובפרט את החברה שלך ... ותהיי אתה תמיד בקשר, וממש את גורמת לי נחת-רוח גדול, כשאתן אווזות את עצמך ביחד, וסוף כל סוף אנחנו גרים פה במקום חילוני, ואני רוצה להחזיר אמונה פשוטה בו יתברך, ולכן ראי לחזק שאר נשות אנשי שלומנו, ובפרט את הנ"ל, וממש תעשי לי נחת-רוח גדול מאד.

ראי לכתב לי מכתב, וממש תחייני, כי את חשובה אצלי כבת ממש, זכרי היטב את הטובות שקבלת אצלנו, שתהלה לאל, חתנתי אותך, והקדוש-ברוך-הוא עזר לך עם בת, ועוד מעט תלדי בנגל, ותבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צו, י' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּגְדֹל שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל יוֹם עִם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, כִּי אֵין עוֹד טוֹב כְּמִי שְׂזוּכָה לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְזוֹ הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

בְּעֵינַי שְׂאִתָּה כּוֹתֵב, שְׂאִתָּה נִכְסֶף בְּכָל יוֹם בְּכִסּוּפִים חֲדָשִׁים, וְהַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן וְכוּ', כְּכֹר הָאָרֶץ בְּזֶה מוֹהֲרֵנִי וְ"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֶרֶב, הַלְכָה ג') קָחָהּ מִשָּׁם, דְּבָרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, מִמַּעַלֵּת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, וְהֶאֱרַכְנוּ בְּזֶה בְּקִנְטֵרִים "רְצוֹן טוֹב", אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִחְזַק אֶת עֲצָמוֹ בְּרְצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם חֲזַק בְּרְצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְצַלִּיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד, כִּי הַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיּוֹת שְׂמִחָה, שְׂזִכִּיתָ לְהֵיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וְכֵן רְאוּי לָךְ, שְׂתִּמִּיד תִּזְכֹּר שְׂהֵייתָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וּתְבַקֵּשׁ שְׂתִּזְכֶּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהֵיּוֹת בְּאוּמָן, וְתִמִּיד תִּהְיֶה מְקֻשָּׁר אֵל רַבְּנוּ וְ"ל.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂזִכָּה אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אִשְׁתְּ חֵיל, שְׂעוֹזֶרֶת לָנוּ מְאֹד מְאֹד בְּחַנוּךָ, הֵן בְּתַלְמוּד תוֹרָה "לְדֵי חֵן", וְהֵן בְּבֵית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", וְאִתָּה צְרִיךְ לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, כִּי הִיא מְמַשׁ מוֹסֶרֶת אֶת נַפְשָׁה בְּעִבּוּר הַחַנוּךְ, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִּהְיֶה בְּרִיאָה וְשִׂיחָה לָכֶם רַק טוֹב.

קעב אָשר י"ט תתקל בנחל

והנה אני מברכך ברכת "מזל טוב" על הולדת בתך, והקדוש-
ברוך הוא יעזר, שתבשר לי תמיד בשורות משמחות.

ראה לחזק את עצמך להיות תמיד בשמחה, וכן תתבודד עצמך
הרבה עמו יתברך, וכל מה שאפה צריך, ראה להתבודד להקדוש-
ברוך הוא ותבקש ממנו יתברך, והוא בודאי לא יעזב אותך, וכן
תהיה חזק ואמיץ לומר את השעור בכל יום בלמוד רמב"ם בין
מנחה למערב, ותהיה חזק מאוד מאוד אפלו שלא יהיה רק שנים
או שלשה תלמידים, גם-כן טוב מאוד, ומכל שכן שבמשך הזמן
יגיעו עוד תלמידים, רק חזק ואמיץ, וכדאי לאסוף כמה פרוטות בכל
יום כדי לקנות כמה סטים רמב"ם, שתלמד עמהם בכל יום פרק
אחד, ולהיות חזק בזה, כי הלמוד תורה דרבים עולה על הכל אפלו
על בנין בית-המקדש.

הקדוש-ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך
שאני מתפלל ומבקש בעדך, שתצליח תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקל.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד שמחתי לשמע איך שהכל עבר בשלום ובנקל וכו'
וכו', יעזר לך הקדוש-ברוך הוא שתהיי בריאה, ותוכלי לגדל את
שאָר הילדים בנקל.

חזקי ואמצי מאוד מאוד להודות תמיד על החסד חנם שזכה
אותך הקדוש-ברוך הוא, שאַת עוסקת בחנוכה ילדי אנשי שלומנו,
אשר גדל השכר הזה אי אפשר לתאר ולשער כָּלל, כי סוף כל סוף
אנחנו גרים במקום חילוני, אזי אנחנו צריכים לראות, שיהיה לנו
חנוכה משלנו, ולא נצטרך להגיע לבשר ודם, רק אליו יתברך, וכל

אֲשֶׁר י"ט תתקלא בנחל קעג

עניננו תלוי רק בהקדוש-ברוך-הוא. העקר אל תפחד מאף אחד, ואז תצליחי, כי הפחד והיראות חיצוניות, הם אשר מפילים את האדם לנוקבא דתהומא רבה, ועקר הצלחת בר ישראל הוא כשאינו מפחד מאף אחד, רק מחזק את עצמו ברצונות ובכסופים חזקים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא גם, אין לתאר ולשער כלל, וראוי לך לספר תמיד את הנס הזה, כי אצלו יתברך מאד מאד יקר כש מספרים את הנסים שעושה לכל אחד ואחד, כי באמת כל בר ישראל מלא נסים. אף אמרו חכמינו הקדושים (נדה לא.): 'אין בעל הנס מכיר בנסו', ולכן תתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא שיצאת חי, כי בדרך כלל מתאנות דרכים כזו ובמהירות מפרזת השם ישמר, לא יוצאים חי, ועל-כן ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, ותפיץ את הקונטרסים החדשים, וממש תציל את נשמות ישראל מקליון, ובזכות זה יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה שמור כל ימי חייך מכל רע.

ראה להתבודד עצמך בכל יום, ותדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת השיחה בינם לבין קונם, היו עוסקים בזה תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקלב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ לְפַל בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-יְהוָה תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר — צְרוּת וְיִסּוּרִים, קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל עֲרֵב וּבִקֵּר בְּמַגֵּן דִּיקָא, וּמִי שִׁחֲזַק לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן, אַף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לוֹ, וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה חִזּוֹק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקלג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, הֵייתָ צָרִיךְ לְחַזֵּר לְגוֹר בְּאַנְטוֹנוֹעֵרְפֵן, כִּי לָמָּה לְךָ לְמַרֵּר אֶת חַיֶּיךָ וּלְמַרֵּר אֶת חַיֵּי אֲשֶׁתְּךָ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת כָּל הַמְּרִירוֹת בָּאָה לְאָדָם עַל-יְדֵי פְגָמֵי הַמְּרָבִים בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׂדֵבֵר זֶה מְמַרֵּר אֶת

חיי האדם לגמרי, והורס אותו בין בגשמיות ובין ברוחניות, ועל-כן ראה לשוב בתשובה אמתית, ותכניס את עצמך ביותר בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ותמצא מרגוע לנפשך, כי באמת מי שלומד בכל יום ספרי רבנו ז"ל, כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, אשרי מי שמתמיד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא הדבק את עצמך בו יתברך, ותמיד יהיו לך פסופים איך זוכים לדבק את עצמך בו יתברך, ותכניס במחשבתך אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואף שבין כף ובין כף, עובר מה שעובר, עם כל זאת צריכים להכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה. וכמוכא בספר "כתנת פסים": שמעתי ממורי (מהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע), האמונה הם ב' ירכי קשוט, הינו כמו שעקר הליכות האדם הן על-ידי שתי רגליו, ועקר מה שמעמיד את האדם הם שתי רגליו, כמו-כן האמונה היא רגלי האדם, אם האדם חזק מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ומחזיר בעצמו ידיעות אמתת מציאותו יתברך, אז יש לו רגלים. ומוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), שנה סוד (תהלים כו, יב) "רגלי עמדה במישור", שהיא סוד האמונה, וכשיש לאדם אמונה, אזי הוא הולך על רגל ישרה. ועל-כן אשרי ואשרי מי שחזק באמונה, ואמונה היא סוד המלכות, תקון הברית, כי אשה בחינת מלכות, ועקר הפגם כשפרידים את היסוד מהמלכות, ועל-כן כשאדם מחזק את עצמו באמונה פשוטה, זה עקר תקון הברית.

ולכן ראה להשתדל להיות באהבה, אהוה ורעות עם אשתך, ותכבד את חמיך וחמותך, ואת אביך ואת אמך, ותשמר מאד מאד בכבודם, ותאמין שיכולים לעבד את הקדוש-ברוך-הוא בכל מקום, על-ידי הדרך התם והפשוט הזה של תפלה ושיחה בינו לבין קונו, האדם לא צריך להיות מצמצם בשום מקום, כי בכל מקום שבעולם שהוא רק נמצא, שם מדבר עמו יתברך, ועל-כן אשרי ואשרי מי

שחזק בעבודה הזו של תפלה והתבודדות, שעל-ידי-זה בעצמו יבנה לו את האמונה הקדושה.

נא ונא ראה לשמח מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי על-ידי שמחה, האדם יכול לעבר את זה העולם בשלום, אשרי מי ששמח תמיד, ועובד על נקדת השמחה. ותשמור את עצמך מאד מאד מעצבות, כי פגם הברית מביא את האדם לעצבות, ועל-כן אשרי ואשרי מי ששמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא להרגיל את עצמך ללמד בכל יום פרשה חמש ורש"י עם התרגום, ובאופן כזה תזכה בכל שבוע לסיים את פרשת השבוע 'שנים מקרא ואחד תרגום', וכן תקח לעצמך משניות, ותתחיל לומר בכל יום כמה פרקים משניות בסדרן, עד שתזכה לסיים מסכת אחר מסכת, עד שתזכה לסיים ששה סדרי משנה, ואז תתחיל עוד פעם. ואשרי ואשרי מי שזוכה לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, וכן תקח ש"ס, ותתחיל ממסכת ברכות, ותאמר את הגמרא עצמה בלי פרוש רש"י ותוספות, וכך תעבר את כל מסכת ברכות, ותתחיל שבת וערויבין ופסחים וכו' וכו', עד שתזכה לסיים את כל הש"ס בלו, ואז תתחיל עוד פעם עם פרוש רש"י, אבל פעם הראשונה תעבר את כל הש"ס בלי פרוש רש"י, וזה יביא לך הצלחה רבה מאד מאד.

וכן תעשה בלמוד שלחן ערוך, שתתחיל עם מחבר ורמ"א מהתחלת הארץ חיים, וכשתזכה לסיים תתחיל יורה דעה, וכשתסיים תתחיל אבן העזר, וכשתסיים תתחיל חשן משפט, רק מחבר רמ"א מכל ארבעה חלקי שלחן ערוך, ובפעם השנייה תתחיל ללמד עם ה'באר היטב', וכך תסיים עוד פעם כל הארבעה חלקי שלחן ערוך, וזה יכניס בך חשק ללמד תורה הקדושה. מלבד זאת ראה להיות בשמחה, ולהתבודד עצמך עמו יתברך, ואל תבלבל את עצמך בשביל שום דבר, ותאמין לי, אשר בשביל ארבעים פונט, אסור למכר את הנשמה, ואסור להכניס בלחצים, העקר ראה להיות

אֲשֶׁר י"ט תתקלד בנחל קעז

בשְׁלוֹם עִם אֲשֶׁתְּךָ, וּתְכַבְּדָהּ וּתְיַקְרָהּ מְאֹד מְאֹד כְּרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל
(שיחות-הַר"ן, סימן רסג, ורסד), וְכֵן תְּכַבֵּד אֶת חַמִּיךָ וְחַמוֹתֶךָ, וְעַל-יְדֵי-
זֶה יִתְקַשֵּׁר הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלֶךָ בְּיֹתֵר.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חַמִּישִׁי לְסֵדֶר צו, י' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְהַדְּבִיק עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים, כִּי
אֵין לְךָ עוֹד טוֹב וְחַיִּים וְעִרְבוּת בְּחַיֵּי הָאָדָם כְּמוֹ הַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
וּמָה נִקְרָאת דְּבִקוֹת? בְּזֶה שְׂאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֵלָיו, לִידַע
שְׂאֵין בַּלְעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכַל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִף
שֶׁבִתְחִלָּה הֵם כְּמוֹ דְמִיּוֹן, כִּי בְּאִפְּן שְׂאָדָם יֵאָחַז בְּמִדְרָגָה זוֹ לְחֶשֶׁב
תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, הוּא צָרִיף לְהִיּוֹת מְזַכֵּךְ עִם כָּל מִינֵי זְכוּכִים וְכוּ'
וְכוּ', וְצָרִיכִים לְעִשׂוֹת כָּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אוֹר הַשְּׂכִינָה, עִם כָּל זֹאת אֶפְלוּ
כְּשֶׂאָדָם הוֹלֵךְ בְּמַחְשָׁבָה, וּמִדְמָה דְמִיּוֹנוֹת וְכוּ' כְּאֵלוֹ הוּא רוֹאֵה אֵיךְ
שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת זֶה רַק דְמִיּוֹן, עִם כָּל זֹאת זֶה
בְּרוּר הַמְדָמָה, דְמִיּוֹן דְקַדְשָׁה, כִּי יוֹתֵר טוֹב לְדַמּוֹת לְעֲצָמוֹ דְמִיּוֹנוֹת
כְּאֵלוֹ, שֶׁהַכֹּל לְכַל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, מֵאֲשֶׁר יְדָמָה לְעֲצָמוֹ חֵס וְשְׁלוֹם
מַחְשְׁבוֹת שֶׁל עֲבָרָה, אוֹ שֶׁל הִרְהוּרִים רְעִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן תְּמִיד
רְאֵה לְהַכְנִיס בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֵלָיו, שֶׁהַכֹּל לְכַל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא,
וְאֵל תְּפַחֵד מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאוּי לְךָ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, שְׂאֵתָה יוֹדַע מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה,

קעח אָשׁר י״ט תתקלה בנחל

רבי נורא ונפלא כּוּנָה, רבי המַחֲזֵק וּמְחַזֵּק אוֹתָךְ כָּל-כֶּף, וְרֹאֵי לָךְ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרִט שְׂזֻכִית גַּם-כֵּן לְהַפְיֵץ אוֹר רַבְּנוּ ו״ל בְּעוֹלָם, זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת עֵקֶר שְׂמִחָתְךָ, וְתַעֲבֹד בְּזֶה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַהַיֶּה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְשִׁלָּא תַצְטַרֵּךְ לְבְרִיּוֹת כָּלֵל.

רֵאָה לְשִׁמְחָה אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

אַתָּה צְרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לִילָף עִם הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שְׂגִלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ו״ל עַל הַפְּסוּק: "אֲזַמְרָה לְאֵלָקִי בְּעוֹדֵי", לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ עִם הַמַּעַט טוֹב' שֵׁישׁ בָּךְ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הַרְעַ כָּלֵל, וְאִז מִמִּילָא הַרְעַ יְפוּל, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו״ל לְאַחַד: אַתָּה עֲשֵׂה טוֹב, וְאִז מִמִּילָא הַרְעַ יְפוּל.

הַמַּאֲחֵל לָךְ חַג בְּשֵׁר וְשִׁמְחָה...

י״ט תתקלה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צוּ, י' נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוָיָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד, שְׂיִהְיֶה לָכֶם נַחַת מִהִילָדִים, וְתַהַיֶּה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְאֵל יַחֲסֹר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְיִהְיֶה לָכֶם אֵף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

רֵאִי לְהַתְחַזֵּק מְאֹד עִם הַשְּׂכֵנָה שְׁלָךְ ... וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמִחָה שְׂאֲתָן מִתְחַבְּרוֹת יְחִיד, וְאַשָּׁה עוֹזֶרֶת לְרַעוּתָהּ.

נָא וְנָא רֵאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,

אֲשֶׁר י"ט תתקלו בנחל קעט
ותקחי הכל בקלות, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לכם בשפע ברכה
והצלחה, ותבשרו תמיד בשורות משמחות.
המאחל לכם חג פשוט ושמח...

י"ט תתקלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הפחדים שעוברים עכשו בארצנו הקדושה, מה אומר
לך! הכל מלמעלה, הקדוש־ברוך־הוא מנסה את עם ישראל בכל
מיני נסיונות לראות איך יעמדו בבטחון חזק אליו יתברך,
ובעוונותינו הרבים, הממשלה פנגד האמונה הקדושה, ובשביל זה
סובלים מה שסובלים, פי נתקים בשלמות מאמרם ו"ל (סנהדרין צו):
המלכות תהפך למינות, בעוונותינו הרבים, פי באמת אם היתה
האמונה פשוטה בו יתברך, אמות העולם לא היו יכולים לנו, והיו
מתבטלים מאתנו לגמרי, פי על־ידי תקף האמונה בו יתברך, לא
מפחדים מהם כלל. ותכף־ומיד פשמאבדים את האמונה, אזי
נופלים לקטנות המחין, ומפחדים מה יאמרו אמות העולם וכו',
וחושבים חשבונות של אחרים וכו'.

בודאי אם הייתם יכולים לגור ביבנאל, היה טוב מאד
ברוחניות ובגשמיות, על־כל־פנים כשאתם שם, ראה להפיץ את
אור רבנו ו"ל, ותקחו תמיד קונטרסים ותפיצו אותם בין נשמות
ישראל, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לכם, שתזכו לקרב עוד אנשים
אליו יתברך, פי לא בחנם אתם גרים שם, פי הכל ממנו יתברך, פי
כל תנועה ותנועה שאדם זו והולך, זהו רק ממנו יתברך בהשגחתו
הפרטי פרטית, והעקר מה שצריכין — להדביק את עצמו אל האין
סוף ברוך הוא, ולידע שהכל ממנו יתברך, ואפלו החרופין והגדופין

והצרות והיסורין שסובלים, הכל לעורר את האדם שישוב אליו
 יתברך, אשרי מי שחזק באמונה הקדושה להכניס עצמו בה לגמרי,
 ואז טוב לו כל הימים.

אל תכנסי בפאניקה, כי רואים שעכשו יש ברור אחר ברור,
 ובקרוב יהיו נפלאות רבות בעולם, העקר שיהיה לנו חלק בגלוי
 אלקות, שנגלה את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד.
 המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתקלז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י' ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי עכשו את מכתבך.

אין את יכולה לתאר את השמחה והנחת-רוח שאתם גורמים
 לי בהדפסת הספרים, אף שנדמה עכשו ככלום, אבל עוד יבוא
 היום, שהספרים האלו יעשו מהפכה ממש בעולם (ובאמת קצת
 רואים כבר עכשו, איך שיש בני אדם שמחיים עצמם רק עם
 הספרים, וזו כל חיותם). ותהלה לאל, הכל נעשה על ידכם, אני
 יודע ומבין את גדל הדחקות וכו' שעובר עליכם וכו', אבל אני
 מבטיח לכם, שעוד הכל יתהפך לטובה, ועוד תראו הרבה ישועות.
 ובעת שפרכו את ה"לקוטי מוהר"ן", ענה ואמר רבנו ז"ל לאנשי
 שלומנו שעמדו לפניו: מה אתם חושבים, עולמות תלויים בכריכת
 הספר, כמו-כן תאמרי את הפתגם לבעלך שעומד עכשו בעת כריכת
 הספרים, לא בחנם שאני סובל כל-כך הרבה צרות ויסורים מרורים
 וכו', מחלקת וחרופין וגדופין, כי הסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד
 מהעסק הזה וכן מעסק הבניה לבנות עיר על שם רבנו ז"ל.

אודות החמרות שלך, רבנו ז"ל לא החזיק בכלל מחמרות,
 ובפרטיות להתעצבן בשביל זה וכו', זה כלל לא פדאי רק תהיו

אֲשֶׁר י"ט תתקלח בְּנַחֵל קפא

תמיד ביחד באהבה ואחווה, ואחד יעזר לשני באהבה הדדית ותהיו לעזר אחד להשני בהכל וכו', אבל בכלל לא עם חמרות יתרות וכו'.

המצפה לשמע מכם רק בשורות משמחות. אם אפשר לשלח חבילה עם ספרים מה טוב, את המכתבים כדאי לצרף, כי חבל שילך לאבוד, וזה מכתבים כמעט על כל השנה תשל"ד, כדאי להכניסם היכן שזה שיה שבווע בשבוע, את גמר ההגהות על "פעלת הצדיק" גם-כן אשלח לכם.

העקר לקחת הכל בסבלנות גדולה, ולא להתעצבן על הילדים בכלל, והקדוש-ברוך-הוא יתן לכם כחות הנפש ברוחניות ובגשמיות.

אם אפשר לעמד על המשמר ש... יהיה בקשר עם ... כדי שיגיעו אליו השלשת אלפים שקלים. כי אני חייב לו על העבודה, וצריכים לשלם, והקדוש-ברוך-הוא ישפיע שפע דקדשה לצאת מכל החובות, ויהיה רק ישועות והרחבות.

המצפה לשמע מכם רק בשורות משמחות...

י"ט תתקלח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר צו, י"א ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו לידידי, אנשי שלומנו היקרים, המתאספים בליל שבת-קדש לעשות ענג שבת, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

ראו לחזק עצמכם מאד מאד לעזר איש את אחיו, ובפרט עכשו בימי הגאולה, שזכינו להגאל ממצרים, והימים האלו נזכרים ונעשים בכל דור ודור ובכל שנה ושנה, ואמר הארז"ל, שבכל שנה בהגיע ימים אלו, חוזרות כל ההארות וכו' שהיו בעת יציאת מצרים, ואם מכינים כלים טובים, אזי מקבלים בהם את האור הגנוז כי טוב.

לזאת השבת הזו היא שבת מיחדת ונקראת "שבת הגדול", ועל-כן אם אתם מתאספים בכל השנה בליל שבת ולדבר יחד מדברי רבנו ז"ל, ראוי ונכון לכם ביותר להתאסף השבת הזו, ולדבר על כל הנסים והנפלאות שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, שאנו יודעים מרבנו ז"ל, ומאמינים בו יתברך, ומשתדלים לילך בדרכי רבנו ז"ל, ראוי בתוך החשף של הסמ"ך-ד"מ"ם, אילו נסים עשה לנו הקדוש-ברוך-הוא השנה הזאת — הן בבניית בית-המדרש, והן שנקנסו כמה משפחות מאנשי שלומנו בדירות החדשות, ומי יתן ששאר אנשי שלומנו יהיו חלוצים, ויפנסו בדירתם וכו'. והעולה על הכל, שראינו עין בעין איך שהקדוש-ברוך-הוא הלך עם הסמ"ך-ד"מ"ם מדה בנגד מדה, הוא רצה להוציא אותנו, ולבסוף הוציא הקדוש-ברוך-הוא אותו מכאן, ומי יתן, ששכר לא יחזר לגמרי, על-כל-פנים מי שרק מסתפל על ישועתו יתברך, וראה הרבה נסים שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא מפורים שעבר עד פורים הזה, שפורים הוא הכנה לפסח, הינו פי כל עקר גאלת מצרים היתה רק בזכות האמונה שהאמינו בה' ובמשה עבדו, ולהפוך תוך-ומיד ביציאת מצרים בא "עמלק", שהוא כלל הספקות לקרר את נשמות ישראל, ולהכניס בהם ספקות לא להאמין וכו', ולהיות מקרר וכו'. וכמו שאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: אם רוצים להעניש איזה אדם, לוקחים ממנו את האמונה, והוא כבר ענוש מעצמו, רחמנא לצלן, פי מי שאין לו אמונה — חזיו אינם חיים, והוא מלא ספקות ובלבולים, וכל הבית שלו מהפך, פי המאמין האמתי בו יתברך, סובל את כל אשר בא עליו דבר גדול ודבר קטן, הוא יודע שזה מהשגחתו הפרטי פרטית. ולהפוך — "עמלק" גימטריה "ספק", שמכניס ספקות באדם (שמות יז, ז): "היש הוי"ה בקרבנו אם אין", וזו כל הגלות, ועל-כן בפורים על-ידי תקף השמחה מכניעים את קלפת עמלק, ועל-ידי-זה אנו יכולים לעשות פסח, וכן הוא לגבי תפלה, כשאדם שמח, הוא יכול להתבודד עמו יתברך, ועל-כן דיקא קדם פסח הוא פורים, שהוא התחלת הגאולה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עד), פי בפורים מכניעים את הקמן-עמלק, המכניס ספקות, ועל-ידי-זה יכולים להגאל על-ידי פה-סח

אֲשֶׁר י"ט תתקלט בַּנְחַל קפג

— לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), אֲשֶׁר הַנְּסִים נִקְרְאִים גְּדוּל, כִּי הַטָּבַע מְחִיב כָּף, וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנָּה אֶת הַטָּבַע, כִּי מִי גּוֹי גְּדוּל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֻקִּים קְרוּבִים אֵלָיו כֶּה' אֱלֻקֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו, כִּי זֶה גְּדֻלָּתוֹ, שְׁשׁוּמַע לָנוּ וּמְשַׁנָּה אֶת הַטָּבַע, וְזֶה נְסִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל פְּסוּק (מְלָכִים-ב' ח, ד): "סִפְרָה נָא לִי אֶת הַגְּדוּלוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים", וְאֱלִישָׁע דְּעָבִיד בְּרַחֲמֵי הוּא דְּעָבִיד (מגלה כז); הֵינּוּ כָּל הַגְּדוּלוֹת שְׁעָשָׂה אֱלִישָׁע נְסִים, הִזָּה רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, נִמְצָא, שְׁנְסִים וְתְּפִלָּה נִקְרְאִים גְּדוּל, וְעַל-כֵּן דִּיקָא בְּשַׁבַּת זֶה שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְהַכְּנִיעַ אֶת בְּכוּרֵי מִצְרַיִם, נִקְרְאָת "שַׁבַּת הַגְּדוּל", שַׁבַּת מְלָאָה נְסִים, וְלָכֵן מִן הַרְאוּי לְהַתְּקַבֵּץ יַחַד, וּלְסַפֵּר אֶת הַנְּסִים שְׁעָשָׂה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִמָּנוּ כָּל הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עוֹד יְשׁוּעוֹת וְנְסִים גְּדוּלוֹתִים.

אֵל תִּשְׁכַּחוּ כִּי הַשָּׁנָה זָכִינוּ לִישִׁיבָה קְטַנָּה וְכֵן לְבֵית פִּינְא', וְאֵל יִמְעַט בְּעֵינֵיכֶם הַנֶּס הַנִּפְלָא הַזֶּה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מִפְּנֵי כְּנִיסַת הַשַּׁבַּת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֵדֵר צו, י"ב נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל אֶת גְּדֻלַּת הַשְּׁמִיחָה וְהַנְּחִיחַ רוּחַ שְׁיֵשׁ לִי, שְׁזַכִּיתֶם לְהַכְּנִס בְּדִירָה שְׁלָכֶם. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁצִיתֶם אוֹתִי, וְנִכְנְסֶתֶם קְדִימָה וְכו', יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁבִיתְכֶם יְהִיָּה בֵּית וְעַד לְחֻכְמִים, וְתִכְנִיסוּ אוֹרְחִים,

קפד אֲשֶׁר י"ט תתקמ בַּנְחֹל

וּתְדַבְּרוּ שָׁם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתַתְּמִידוֹ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה בְּבֵית הַזֶּה, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָבוֹא תַכְּפֶךָ-
וּמִיָּד אַחַר חַג הַפֶּסַח, וְאַעֲשֶׂה אֲצִלְכֶם חֲנֻכַּת הַבַּיִת.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצֻמָּךְ בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֶךָ, אֲשֶׁר אֵין
עוֹד טוֹב מִזֶּה, כִּי מִי שְׂמֻכְנִיס אֶת עֲצֻמוֹ בְּאֱמוּנָה, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ
חַיִּים אַחֲרַיִם לְגַמְרִי. וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נג): מִי שֵׁישׁ
לוֹ אֱמוּנָה — חַיָּיו חַיִּים; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמֻחִזּוֹק אֶת עֲצֻמוֹ בְּאֱמוּנָה
פְּשוּטָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר צוֹ, י"ב נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֵל ... וְ... שִׁיחִיו.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וְאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל אֶת
גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה וְהַנְּחִת-רוּחַ שֵׁישׁ לִי, שְׂזַכִּיתֶם לְהַכְנִס בְּדִירָה שְׁלָכֶם,
חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ שְׂצִיִּתְתֶם אוֹתִי וְנִכְנְסֶתֶם וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂבִיתְכֶם יִהְיֶה בֵּית וַעַד לְחֻכְמִים, וּתְדַבְּרוּ שָׁם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה
וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

הַעֲקָר רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבִזְכוּת הַשְּׂמֻחָה
תְּהִיָּה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְאֶת תְּלִדֵי בְּנִקָּל, וְתִשְׁמְרֵי מְאֹד מְאֹד עַל
הַבְּרִיאוֹת שְׁלֶךָ, וְתִשְׁתַּדְּלֵי לְנוּחַ הַרְּבֵה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
שְׁהַכֵּל יַעֲבֹר בְּשְׁלוֹם וּבְנִקָּל, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

אֲשֶׁר י"ט תתקמא — י"ט תתקמב בנחל קפה

י"ט תתקמא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

העקר ראוי לחזק את עצמכם להיות תמיד בשמחה, ותרגילו את עצמכם להודות ולהלל ולשבח את הקדוש-ברוך-הוא על כל החסד והנסים גלויים שעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא. כי אם תתבוננו באמת, תראו שהכל היה נס נגלה, למעלה מדרך הטבע, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד יעשה עמכם נסים נגלים. העקר תחזקו את עצמכם להיות באהבה, אחנה ורעות ובהבנה הדדית, ואז יהיה לכם טוב כל הימים.

המאחל לכם חג פשוט ושמח...

י"ט תתקמב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתם יכולים לתאר איך שעשיתי כל מיני פעולות שבעולם, שאנשי שלומנו יעזרו לכם, ולכן מאד מאד אבקש אתכם, שתשתדלו לדון את כל אחד לכף זכות, כי תהלה לאל, אנשי שלומנו הם אנשים טובים מאד, ורוצים לעזור לכם, אף לכל אחד יש את הבעיות שלו, ואתם צריכים להבין את זה, כל אחד יש לו את החסרון בפונסה וכו' ואת הבעיות בבית, ועל-כן ראוי לדון את כל אנשי שלומנו לכף זכות. ואתם רואים, שתכף ומיד כשבקשתי

אותם, הם כלם באו ועזרו לכם, ובאמת ראוי לכם לדעת, שהקדוש-ברוך-הוא עשה אתכם נסים נגלים, נסים כאלו שאין לתאר ולשער כלל, שתהלה לאל, על חג הפסח נכנסתם בדיירה שלכם, שלא שערתם על זה כלל. ועל-כן אבקש אתכם מאד מאד, מהיום והלאה אל תריבו, כי המחלקת בבית היא אש בבית, וכל הצרות והיסורים שסובלים עניות ודחקות ומרירות וכו' וכו' הוא כשיש מריבות ואי הבנה בין האיש והאשה, ועל-כן תקבלו על עצמכם מהיום והלאה לא לריב כלל, ואף שאני יודע, שקשה וכבד לכם, עם כל זאת תעשו כל מיני מאמצים לא לריב, ואז טוב לכם כל הימים, ואל תחשבו שבמקום אחר וכו', או אצל אדם אחר הולך יותר קל ממה שעובר אצלכם, לכל אחד יש את הצרות והמריבות שלו, ותקף-ומיד כשיתברר לכם דבר זה, אז כבר לא יהיו לכם שום טענות ומענות על שום בריה שבעולם, אדרבה אנשי שלומנו הם אנשים יקרים מאד, שממש בחסד חנם ולא על מנת לקבל פרס הם עוזרים לכם ומשתדלים לעזור לכם, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות. ואני מאד רציתי, ששניכם תכתבו לי מכתב.

המאחל לכם חג פשוט ושמח...

י"ט תתקמג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שתהיה ביניכם אהבה, אחנה ורעות והבנה הדדית, ואף פעם אל תריבו, וכך תזכו להצלחה,

אֲשֶׁר י"ט תתקמד בנחל קפז ותמיד תעלו מעלה מעלה, ויהיה לכם שפע ברכה והצלחה בביתכם.

המאחל לכם חג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר צוֹ, י"ב נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

יְדִידֵי הַיָּקָר! זֹאת תִּדְעַ, אֲשֶׁר לִפְנֵי שְׁאֲדָם זוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֵל צַדִּיק אֲמִתִּי, וְהוֹלֵךְ בְּשִׁרְיוֹת לְבוֹ אַחֲרֵי תַּאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִיּוֹ, יֵשׁ רוּחַ שְׁטוּת גְּדוֹלָה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ב.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֵא אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, וְהָרוּחַ שְׁטוּת אוֹטֵם אֶת לְבוֹ מִלְּהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגוֹרְמַת לוֹ עֲרָלַת לֵב, וְכִמּוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים י, טז): "וּמִלְּתָם אֶת עֲרָלַת לְבָבְכֶם", וְתִרְגְּמוּ אוֹנְקְלוֹס: יֵת טְפֹשׁוֹת לְבָכוֹן (לְקוֹטִי-מוֹתֵרֶן, חֶלֶק א', סִימָן מט); וְלִכֵּן קָשָׁה לוֹ לְגַרֵּשׁ אֶת הָרוּחַ שְׁטוּת מִקְרָבוֹ, כִּי אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיךְ לִפְתַּח אֶת לְבוֹ, וְלִרְוֹקֵן אוֹתוֹ מִן הָרוּחַ שְׁטוּת שֶׁנִּדְבְּקָה בּוֹ, אֲבָל כְּשִׁזְזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֵל צַדִּיק אֲמִתִּי, וְאוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיק בְּכֹל גִּימֵי נְפִשׁוֹ, אֲזִי רוּחַ הַשְּׁטוּת שֶׁבְּלָבוֹ מוֹצֵאת פְּתִיחַ פְּתוּחַ וּמְקוֹם פְּנוּי לְצֵאת מִמֶּנּוּ, כִּי הַצַּדִּיק פּוֹתַח אֶת לְבוֹ, וּמְלַמֵּד אוֹתוֹ אֵיךְ לְשִׁיחַ כָּל מֵה שֵׁישׁ בְּלָבוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִפְנֵי הַצַּדִּיק, וְאֲזִי הָרוּחַ שְׁטוּת מוֹצֵאת מְקוֹם פְּנוּי בְּתוֹךְ לֵב הַצַּדִּיק, וְיוֹצֵא וּבוֹרֵחַ לְשֵׁם בְּמַהֲיָרוֹת גְּדוֹלָה, וְכִטְבַּע אֲוִיר דְּחוּס הַמְּחַפֵּשׁ מְקוֹם פְּנוּי לְצֵאת וְלִהְתְּפָרֵץ לְשֵׁם, וְכִשְׁמוֹצֵא מְקוֹם, בּוֹקֵעַ וְנִכְנָס לְשֵׁם בְּסַעְרָה גְּדוֹלָה, וְכֵן הוּא לֵב הַצַּדִּיק שֶׁהוּא פְּנוּי וְחִלוּל לְגַמְרֵי, וְכִמּוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קט, כב): "וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי", כִּי הוּא בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְשִׁמְעַ וְלִסְבֵּל אֶת הַלֵּב שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֲפִלּוּ שֶׁל אֱלוֹ שֵׁישׁ לָהֶם רוּחַ שְׁטוּת, וְהָרוּחַ שֶׁלָּהֶם יוֹצֵאת מֵהֶם אֵל

תוף לב הצדיק והוא צריך להזמין מלאכי לבו, שלא ידבק בו הרע שלהם, ושלא תזיק לו רוח השטות שלהם, חס ושלום (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), והנה כשיוצאת רוח השטות מאלו האנשים שהתקרו אלו הצדיק, פתאם התרוקן לבו לגמרי, ומזה בא שיש להם "לב נשבר", כי מקדם היו מלאים ברוח שטות, ולבם היה אטום לגמרי, אבל עכשו נפתח לבם, ויצאה הרוח משם בסערה גדולה, ולכן יש להם לב נשבר, והם מכשרים לקבל בתוכם השגות אלקות, ולהדבק בהשם יתברך באמת.

פה תקבל רצוף כמה מכתבים ותמסר את זה ליצדך, וכן מכתב כללי שתתלה בלוח המודעות. איני מבין למה .. לא יוכל להכנס לדירה שלו, וכן שאר אנשי שלומנו, תשתדל מאד שיסדר את השער היום או לכל הפחות הכי מאחר מחר, וכן ... יחבר את האינסטלציה למעלה, ותכתב לי דו"ח.

המצפה לתשובה מהירה...

י"ט תתקמה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישמרו ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם אמן.

אחי ורעי היקרים! הנה הנה הגיע החג הקדוש והנורא חג הגאולה, חג הפסח, שבו יצאו עם ישראל ממצרים. ואמר האר"י הקדוש: בכל שנה ושנה חוזרת אותה ההארה שהאירה אז ביציאת מצרים, ועל-כן עלינו להכין פלים קדושים לקבל את ההארה הזאת, ועקר הפלים הם כלי השמחה, להיות בשמחה, ולמסר את נפשו על

נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה. וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בַשְּׁעוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת קִדְּם הַחֵג, שְׂאֵז בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַמְשַׁפְּחָה עֲצָבְנִית וְכוּ' וְכוּ', צָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל קוֹר רֹיחַ וְלֹא לְהִתְעַצְבֵּן, וְלֹא לְהִגִּיב, אֲדַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַמַּחִין שֶׁל חֵג הַפֶּסַח, חֵג הַחֵרוּת, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה, וְכֵן מֵדַת הַשְּׁלוֹם וְאַהֲבָה, אֲחֻוּה וְרַעוּת, וְאִם תַּעֲשׂוּ אֶת זֹאת, אֲזִי יִהְיֶה בְּנִקְל לָכֶם לְקַבֵּל אֶת הַחֵג הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְנִזְכֶּה בְּאֵמֶת לְהַגָּאֵל בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד, וְאֲזֻכֶּה לְכוּא וְלַגּוֹר אֶתְכֶם בְּיַחַד, אֲשֶׁר כָּל זֶה רְצוֹנִי וְכֹסוּפִי, וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְפַּלֵּל עָלַי בְּעַת הַסֵּדֶר, וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַיְלָדִים וּבְנֵי הַבַּיִת, שְׂגִם-כֵּן יִזְכִּירוּ אוֹתִי לְטוֹבָה בְּעַת הַסֵּדֶר, וְאֶהְיֶה לָכֶם אֶסִּיר תּוֹדָה עַל דְּבַר זֶה.

נָא וְנָא רְאוּ לְחֻזַק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה, אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים, שְׁתַּזְכְּרוּ לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בַּלְעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מַחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּכְפִי שְׂאֵדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בִּידְעוֹת אֵלוֹ, אֲזִי נִטְהַר מִבַּיִת וּמִבְחוּץ. כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, אִךְ מַחֲמַת חֲטָאֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הַמְרַבִּים, מַחֲנוּ מְלֵא חֶמֶץ, שֶׁהִיא עֲקָמִימוֹת וְקִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּבַחֵג הַפֶּסַח אוֹכְלִים מִצָּה, שֶׁהִיא מִיכָלָא דְמְהִימְנוּתָא, מֵאֲכָל שֶׁל אָמוּנָה, שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילַת מִצָּה זוֹכִים לְהִטְהַר וּלְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמֵנוּ אֶת הַמַּחִין הָעֲלִיוֹנִים הָאֵלוֹ, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, שְׂיִדַע שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וּמִי שֶׁמְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, אֲזִי הוּא בֵּן חוֹרִין מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִגִּיעַ אֶל זֶה, וְאֲזִי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפַּלֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ וְדִירָה מְשָׁל עֲצָמְכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לַגּוֹר בְּשִׁכְרוֹת, אֲלֵא לְכָל

אָחַד וְאָחַד יִהְיֶה בֵּית וְדִירָה מְשָׁל עֲצָמוֹ, וְיִהְיֶה בֵּיתוֹ בֵּית וְעַד
לְחֻכְמִים, וְיִכְנִיס אוֹרְחִים.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם חַג בְּשׂוֹר וְשִׂמְחָה...

מָאָד מָאָד אֲבָקֵשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יַעַן שֶׁהִתְפַּנּוּ עֲכָשׁוֹ
דִּירוֹת, וְיָדוּעַ אֵיךְ שֶׁמְצָצוּ אֶת דְּמֵנוּ בְּשֹׁכֵר דִּירָה, עַד שֶׁהָיוּ שֹׁכְבֵי
שְׁלָמוֹ אַרְבַּע-מֵאוֹת דּוֹלָר, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לֹא לְשֵׁלֶם אֶת
הַמְּחִירִים הָאֵלוּ, אֲלֵא לְשֹׁבֵר אֶת זֶה לְחֻצִי, שְׁלֹא יִנְצְלוּ אוֹתָנוּ תּוֹשְׁבֵי
הַמְּקוֹם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְאִם נִחְזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד לֹא לְתַת יוֹתֵר
מִמֵּאֲתִים דּוֹלָר, אֲזִי יִהְיֶה הַהִכָּרַח לָהֶם לְהִשְׁבֵּר, וְלֹא יִמְצָצוּ אֶת דְּמֵנוּ.
וְזֶה מָאָד מָאָד נְחוּץ, שֶׁכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַחַד יִתְאַחֲדוּ בְּזֶה.

י"ט תתקמו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּדֶּה, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחַג, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֵמֵר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שֶׁאַתָּה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְּצַת
מַעֲיֵנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי זוֹ זְכוּת הַרְבִּים
לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁעוֹבֵר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עַל אַחֲינוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵה שֶׁעוֹבֵר, וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם מְמַשׁ מְצִילִים אוֹתָם,
וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהִרְחִיב אֶת הַפְּעֻלוֹת הָאֵלוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת
רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִפְּנֵי שׁוּם
בְּרִיָּה. וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יְכוּל לְהִתְרִים בְּנֵי-אָדָם בְּהוֹרְאוֹת קָבֵעַ, כְּדִי
שִׁדְּיֵדְנוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, יוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים, כִּי יֵשׁ לוֹ
עוֹד הַמּוֹן סְפָרִים בְּכֹתֵב יָד, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

אֲשֶׁר י"ט תתקמו בנחל קצא

העקר ראה לשמח מאד על נעם חלקך, על אשר בנחל שם חלקך וגורלך, ואתה יודע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ותהיה דבוק בו יתברך, אשר אין לך טוב מהדבקות בו יתברך, ותכניס את עצמך לגמרי באמונה הקדושה, אמונה פשוטה, ואז תצליח דרכך כל ימי חייך.

ראה 'לגנב' זמן ללמוד התורה הקדושה, פי חבל על כל יום יום שעובר בלי למוד תורה הקדושה, וצריכין להיות 'גנב' בכל יום, 'לגנב' אילו שעות ללמוד התורה הקדושה, ועל-ידי-זה מצליחים בגשמיות וברוחניות, כי כל הצדיקים שזכו להצליח בזה העולם, היה על-ידי שהיו 'גנבים', ו'גנבו' עתים לתורה ולתפלה, למצוות ולמעשים טובים.

נא ונא ראה להיות מאריך אף בביתך, ותכבד ביותר את אשתך, ואז תצליח את דרכך.

ראה לארגן תמיד בין אנשי שלומנו, שיסעו להפיץ את אור רבנו ז"ל בכל הכוונים בארצנו הקדושה, כי עלינו נפלה חובת היום לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, ואז טוב לנו לנצח.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקמו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם החג י"ג ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט שאתה מסתדר עם אשתך, כן

ראוי וְנִכּוֹן לָךְ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי תָמִיד בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת אִמְתִּי, וְתִכְבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת הוֹרֵיָהּ הַיְקָרִים, כִּי בְּאַמַּת הֵם אֲנָשִׁים טוֹבִים, אֲנָשִׁים תְּמִימִים, וּבְזֶה שֶׁתִּכְבֵּד אוֹתָם, יִהְיֶה הַשְּׁלוֹם-בַּיִת אֲצִלְכֶם הַרְבֵּה יוֹתֵר חֻזָּק.

אודות הַבְּחֹר שְׁרוּצָה לְלַמַּד עִמָּךְ וְכוּ', וְאֲשַׁתְּךָ אֵינָה מְסַכֶּמֶת וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, שִׁיּוֹתֵר טוֹב לְשֹׁמֵעַ לְאֲשַׁתְּךָ, וּבְיָדֶי אֵימָת ה' הִיא זֹאת.

נָא וְנָא רְאֵה לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן, אֲלֹא תִקַּח עִצְמָךְ בְּיַדְךָ, וְתִקַּח הַמּוֹן קוֹנְטֵרָסִים אֲצִל יְדֵי־נְנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתִפְיֵצִם בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לָךְ שִׁפְעַע, וְלֹא יִחְסֹר לָךְ אֶף פֶּעַם כֶּסֶף, כִּי מִי שֶׁמְפִיץ אֶת אֹר רַבֵּנוּ ו"ל, נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁלֹּא יִחְסֹר לוֹ שׁוֹם דְּבָר. וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְצֵאת לְהַפְצָה, וְתִצֵּא עִם עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁהּ, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּכְמוֹ שֶׁלְּמַדְתָּ אֲצִלְנוּ, וְעַל-יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי־חַיִּים.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעִצְמָךְ שְׁעוֹרִין כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ וּבִשְׁלֹחַן עָרוּף, וְאִם תּוּכַל לְמַצֵּא לְעִצְמָךְ חֶבֶר טוֹב לְלַמַּד עִמּוֹ בְּכָל יוֹם — מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

אודות תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין — אֵין לְמַעְלָה מְזֶה, כִּי בְּזֶה שֶׁמִּתְפַּלְלִים וְתִיקִין, זֹכִים לְאַרְיִכוֹת יָמִים, הֵינּוּ שֶׁכָּל יוֹם וְיוֹם הוּא אֶרֶף אֲצִלוֹ, לֹא-כֵן אִם קָמִים מְאָחֵר וּמִתְפַּלְלִים מְאָחֵר, יֵשׁ לוֹ קִצּוֹר יָמִים, כִּי עוֹבֵר הַיּוֹם עִם כָּלוּם. אִם כֵּן עֲשֵׂה זֹאת לְקוֹם מְקַדֵּם, וְלִהְתְּפַלֵּל עִם הַנֶּץ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח, וְתִשְׁמַח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי תָמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְעַל-יְדֵי־זֶה נִצְלִיחַ לְהַתְגַּבֵּר עַל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרוּצָה לַעֲשׂוֹת לְנוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְּׁמִיחָה שֶׁנִּשְׁמַח, נִבְטַל לְגִמְרֵי אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי כָּל עֲנִיָּנוּ הוּא עֲצֻבוֹת וּמְרִירוֹת, מִחֻלְקַת וּפְרוּדִים, וּבְזֶה שֶׁאֲדָם

אָשֶׁר י"ט תתקמח בַּנְחָל קצג

תמיד שמח, ואינו מתפעל מאף אחד, בזה מכניע את הסמ"ך-מ"ם, וצריכין להתחזק בעזות ובעקשנות דקדשה, ואז מצליחים.

מה טוב ומה נעים, אם תרגיל את עצמך לילך בכל יום על-כל-פנים עשרים דקות בלילה להתבודד בין החרים, אשר אין יותר טוב מזה, וכל מה שצריכין, ראה לבקש רק ממנו: תברך, אשרי מי שמרגיל את עצמו לדבר רק אליו: תברך, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתקמח.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון קדם החג, י"ג ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל.

העקר ראה לדבק את עצמך בו: תברך, ותמיד תמשיך את עצמך אחריו: תברך, ואל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם ומפני שום ברירה כלל, רק חזק בעזות ובעקשנות דקדשה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל: מי שרוצה לקבל הרבה מהצדיק, הוא צריך להתאזר בעזות ובעקשנות דקדשה, ומי שמקבל יותר מהצדיק, סימן שיש לו עזות דקדשה יותר מאחר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רע"א); ועל-כן ראה להתחזק בעזות ובעקשנות דקדשה, ואל תתפעל משום ברירה שבעולם, כי גדול אדונינו רוב להושיע, ואי אפשר להכנס אל הקדשה, אלא על-ידי עזות דקדשה, וכל מה שעובר על האדם מרירות דמרירות, הוא צריך להתחזק בנגד עזות הגוף שמתגבר עליו בתאוות רעות ובמדות רעות, בכעס ובעצבות ובעצבנות וכו' וכו', כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב); כי צריכים עזות גם נגד עצמו, ועל-כן אל תתפחד כלל,

אָלֵא תַחֲזִיק בְּעִזּוֹת וּבְעִקְשָׁנוֹת דְּקִדְשָׁהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ אֶת דְּרָכָךְ.

נָא וְנֵא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַדְּבוּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ יִרְחִיב אֶת דַּעְתְּךָ וּמַחְךָ, וְלֹא תִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתַצְלִיחַ דְּרָכָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-נְיִוֹת, אֲשֶׁר־י מִי שְׁמִדְבָר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְזֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנֵינוּ — לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאֶפְלוּ כַּמָּה דְבוּרִים, מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבִים אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים וּמִתְפַּלְלִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׁפַע אוֹר אֲלֵקֵי בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר־י מִי שְׁחִזַק בְּזֵה!

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר אַמִּירָה בְּעִלְמָא גַם-כֵּן מְסַגְּלַת לְזַכּוֹ וּלְטַהֵר אֶת הַנְּשָׁמָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲזִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקמט.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַחַג, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְאֶת גְּדֹל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֲקָר שְׁמִחָתִי שְׂאֵתָה מְצִיַת אוֹתִי, לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה תְּמִיד בְּיַנְיֹכָם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת וְהִבְנָה הַדְּדִית, כִּי בֵּית שְׂיִישׁ בּוֹ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה שָׁם, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּבֵית, אִזּוֹ כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת בְּבֵית, וְכָל הַצְּרוּת שְׂיִישׁ לְבִנְיָ-אָדָם הֵם רַק מִחֲמַת

אֲשֶׁר י"ט תתקנ בנחל קצה

שְׁאִינָם מִשְׁתַּדְּלִים שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדַּל שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אֲמִתִּי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זוּה תִּצְלִיחוּ בְּכָל עֲנִינֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלֹהֲשִׁתְּדַל שְׁבַבֵּית תָּמִיד תִּהְיֶה אוֹרְהָ שֶׁל שְׂמֻחָה, וְלִהְיֶה אֶת הַשְׂמֻחָה הַזֶּה בְּךָ וְהֵן בְּאִשְׁתְּךָ וְהֵן בְּיַלְדֵיכֶם, בְּאִפְּן שְׁכָל הַבֵּית יִהְיֶה מְלֵא שְׂמֻחָה, וְעַל-יְדֵי-זוּה תִּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמְךָ לְלַמֵּד בְּשִׁלְחֵן עָרוּף, וְתִלְמַד הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם שִׁלְחֵן עָרוּף, וְאַל יִחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד בְּלִי לְמוֹד פּוֹסְקִים, וְאַצֵּל רַבְּנוּ ו"ל הֵיךָ לְמוֹד פּוֹסְקִים עֶקֶר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד (עֵין שִׁחוֹת-הַר"ן, סִימָן כ"ט), וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֻזָּק בְּלְמוֹד פּוֹסְקִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְגִלוֹת וּלְפָרְסִם דְּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאַל תִּתְּבַיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, וְתִפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וּבְאִפְּן כְּזוֹה תִּזְכֶּה אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וּמֵה גַם, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ שְׂפַע בְּפִרְנֶסָה עַל-יְדֵי-זוּה.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאַז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַחֵג, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֻחָתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזוּר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִּמְיֵד תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמֻחָה מוֹצִיָּאָה מֵהָאָדָם אֶת כָּל הַשְּׂגִיּוֹנוֹת שְׂנֹדְבָקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו, כִּי הָעוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם הוֹרְגִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְהוֹרְסִים אֶת הַבְּרִיאוֹת שְׁלוֹ, וּמְבַלְבְּלִים וּמְבַהֲלִים אֶת מַחוּ

קצו אשר י"ט תתקנא בנחל

ומחשבתו, ועל-כן ראה להשתדל להיות בשמחה, פי השמחה מעברת את כל מיני רוח שטות ושגזון מן האדם. ורבנו ז"ל גלה לנו, אשר רב רבם של המשגעים נמשכים מעצבות וכו' וכו', ועל-כן בזה שאדם שמח — זו הרפואה לכל, בגשמיות וברוחניות, כי מי שתמיד שמח — הוא מצליח. ועל-כן תשתדל להיות תמיד בשמחה, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה להפיץ את אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ואל תתביש מפני שום בריה שבעולם, ותצא במסירות נפש הכי גדולה לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, ואז תצליח את דרכך.

ראה לקבצ' לעצמך שעורין כסדרן בלמוד התורה הקדושה, ואם אתה יכול ללמד בכל יום את הדף היומי, אפלו בגרסא, בלי רש"י ותוספות — מה טוב ומה נעים, כי כך תהיה לך קביעות אמירת דף גמרא, אשר דבר זה שומר את האדם מפל מיני פגם-הברית ומפל מיני מחלות וחסלות רעים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד, ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם הקג, י"ג ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להרבות באמירת ספורי-מעשיות, אשר הלשון בעצמה מעוררת את האדם מן השנה. לדעתי, אל תלמד עכשו זהר ותקונים

וכו' וכו', כי מאחר שנפלת כל-כף בתאנה הידועה וכו' וכו', אזי כדאי לך עדין לחכות עם הלמוד הזה, רק תלמד הרבה ספורי-מעשיות, כי הלשון של ספורי-מעשיות מעוררת את האדם מן השנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס').

ומה טוב ומה נעים, אם תהיה רגיל ללמד הרבה פוסקים מחבר ורמ"א, אשר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע הזהיר את תלמידיו ללמד הרבה הרבה מחבר ורמ"א, אשר נאמרו ברוח-הקדש גדול מאד, ורבנו ז"ל אמר, שהוא תקון גדול, והוא מזכך את האדם ומוציא את הטוב מהרע שלו, והרע מתבטל לגמרי. ראה להרבות באמירת פראקים משניות, ואם תזכה לומר בכל יום ח"י פראקים משניות — אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות הזו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח תמיד, ואזכה לראות ממך דברים גדולים.

ראה למסר את נפשך להפיץ את הקונטרסים, וזו ממש הצלת נפשות, כי כנגד זה שאדם פגם כל-כף בפגם-הברית, עליו לעשות פעולות לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, ואז יצליח את דרכו תמיד.

לדעתי, אם היית מכניס עצמך בהפצת מעינות החכמה חוצה, היית זוכה לרוחניות וגם לגשמיות יחד, כי ברוחניות אפה מזכה את גשמות ישראל, ובגשמיות תהיה לך פרנסה בשפע, כי כל מי שיפיץ את הקונטרסים, מבטח לו שתמיד יהיו לו מעות בפיס.

ראה להיות בשלום עם אשתך, ותדוניה לכף זכות, וכן תדין את עצמך לכף זכות, ותברח מכל הדמיונות שגנבסו בך, והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתקנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחֵג, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוּ יְאִיר.

לְנֶכֶן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תִּשְׁפַח מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּרֹגַע, וְתִמִּיד תִּכְנִיס אֶת
עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ, כִּי אִישׁ
אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת (מְשָׁלִי כח, כ), וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם הוּא כְּשִׁישׁ
לוֹ אֲמוּנָה חֲזָקָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֹל מֵה שְׁמִחָזֵק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּאֲמוּנָה
בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי; כִּי כְּמוֹ שְׁצָרִיכִין לְהֶאֱמִין
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן צָרִיכִין לְהֶאֱמִין גַּם בְּעֲצָמוֹ, שְׁאֲנִי כֵּן יָכוֹל,
וְאֲנִי בְּיָדָי יָכוֹל, וְאֲנִי אֲצִלִּיחַ וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ עֲצָם קִיּוֹם הַבְּרִיאָה, וְעַל-כֵּן
כְּשִׁאָדָם מֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיךְ לְהֶאֱמִין גַּם בְּעֲצָמוֹ, שְׁגַם בּוֹ יֵשׁ
חַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמַּחֲיָה וּמְהַיָּה אוֹתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכוֹ
תִּמִּיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְשָׁקֵד בְּלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר מְטַהֲרֵת אֶת הַנֶּפֶשׁ
מִכָּל מִיּוֹת חַלְדָּה, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַהֲלָכוֹת בְּסִפּוֹר
'בֶּן אִישׁ חַי', כְּדִי שְׁתַּהַיָּה בְּקִי בְּהֲלָכָה, וּכְשִׁתְּלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁנַיִם
אוֹ שְׁלֹשָׁה סְעִיפִים, אֲזִי תִזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת
שֶׁבְּסִפּוֹר הַנֶּפֶלָא 'בֶּן אִישׁ חַי'.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִיּוֹת פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
וּתְשַׁמַּח אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תִּמִּיד.

אֲשֶׁר י"ט תתקנ"ג בְּנַחֵל קצט

ועל פֵּלֶם — רֵאָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ דְּרַכְךָ,
וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקנ"ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשִׁוֹן קִדְּם הַחֲגִי, י"ג נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְעָקָר שְׂמִחָתִי הוּא, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחִזָּק
אֶת עֲצֻמְךָ לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה. כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר
עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְרִירוֹת וְיִסוּרִים וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ', עַד
שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם, שְׁנוֹפְלִים כָּל-כָּף בְּדַעְתָּם, עַד שְׁחוֹשְׁבִים מִחֲשָׁבוֹת
שֶׁל הַתְּאֲבֹדוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבְאֵמַת דִּיקָא אִזּוּ כְּשֵׁאָדָם בָּא לִירִידָה כְּזוֹ,
וּמְחִזִּיק מְעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא אֲדַרְבָּה, הוּא בּוֹרַח
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא יְכוֹל לְהַגִּיעַ אֶל הַמְּדַרְגּוֹת הַכִּי גְדוּלוֹת בְּעוֹלָם, כִּי
גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים הֵם תְּמִיד מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַד שְׂאֵין
לָהֶם שׁוֹם מִחֲשָׁבָה וְשׁוֹם דְּבוּר וְשׁוֹם מַעֲשֵׂה בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא
תְּמִיד רְצוֹנָם וְחִפְצָם לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵין לוֹ שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי
רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אֲנִי מְקַנָּא בְּךָ מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה
הוֹלֵךְ לְטִיֵּל עַל הָרֵי יְבִנְאֵל, וּמִתְבּוֹדֵד עֲצֻמְךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין
לְךָ עוֹד טוֹב מְזֶה — כְּשֵׁאָדָם יוֹשֵׁב עַל הָהָר בִּיבְנְאֵל וְסָבִיב שְׂקֵט,
וְזוֹכָה לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם, וְשֶׁר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
הֵאֵם יֵשׁ עוֹד טוֹב בְּעוֹלָם כְּמוֹ הַטוֹב הַזֶּה?! הֵאֵם יֵשׁ עוֹד נֵעֵם
וְעִרְבוֹת וּמְתִיקוֹת כְּמוֹ זֶה?! לְשָׁבַת עַל הָרֵי יְבִנְאֵל, וְלִרְאוֹת אֶת כָּל
הַנוֹף הַיָּפֶה סָבִיב, וְאֵיךְ שָׁמַיִם וְאֶרֶץ מִתְחַבְּרִים וְכוּ', וְשׁוֹפֵךְ שִׂיחָה

ותפלה אליו יתברך, ונותן תודה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמו, שזכה להתחתן וזכה לילדים וזכה לדירה, ובחסדו יתברך זן ומפרנס אותנו בכל יום ויום וכו' וכו', האם יש עוד חסד יותר גדול מזה? ! אפה צריך לרקד בכל יום משמחה, ולשמח את אנשי שלומנו, ולדון את כל אחד ואחד לכף זכות, כי על כל אחד ואחד עובר מה שעובר — צרות ויסורים, קטנות המחין וחלישות הדעת, עניות ונדחקות וכו' וכו', על-פן צריכין להחזיר בכל אחד שכל, ועקר השכל הוא גלוי אלקות, אשר זוהי הצדקה הכי גדולה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו), על פסוק (תהלים לב, א): "אשרי משכיל אל דל", אשרי איש שנותן שכל אל דל.

בענין נקיות בית-המדרש, תאמין לי, ידידי היקר! אשר זו זכות הרבים גדולה מאד מאד, ומשרה שכינת עזו יתברך בתוך בית-הכנסת, ועל-פן אשרי ואשרי מי שעוזר לנקות את בית-המדרש, והוא תמיד משתדל שבית-המדרש יהיה נקי, שעל-ידי-זה נעשה המקום משכן להשכינה. ומה טוב ומה נעים, אם תקבץ גם את הילדים שיעזרו לך, ובאפן הזה תזכה אותם גם-כן למצוה נוראה זו, כי זה בכלל חנוף, לחנף הילדים בעודם צעירים, שישתדלו שיהיה בית-המדרש נקי, ובזה שתקח אותם שיעזרו לך להוריד את הספרים מהשלחנות, וכן לטאטא ולשטף את הרצפה וכו' וכו', בזה יכנס בהם הרגל להרגיל את עצמם, שיהיה בית-המדרש תמיד נקי, וכן צריכין לראות שבחצר יהיה נקי, שלא יהיו גירות או סתם לכלוכים וכו' וכו', וזה מקדשת בית-המדרש.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו שייכים לבית מדרשו של רבנו ז"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, הלא היינו נאבדים לגמרי, ובזה שאנחנו מקרבים אל רבנו ז"ל, ראוי לנו לשמח כל ימי חיינו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותבשר לי תמיד

אֲשֶׁר י"ט תתקנד — י"ט תתקנה בַּנְחָל רַא

בְּשׁוּרֹת מְשֻׁמָּחוֹת, וְתַעֲזֹר לִי לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּעוֹלָם, וְתַחֲזֹק וְתֵאמֵץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַהֵקֵל, י"ג נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת שֶׁל הָאָמָא, וּבּוֹדָאֵי אֲנִיחֵנוּ
נִתְפַלֵּל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתְנוּ,
שֶׁתְּהִיָּה לָּהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַעֲקֹר מַה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ עֲכָשׂוּ, רַק לְחַזֵּק אֶת הָאָמָא, וּלְשִׁמְחָה
וּלְעוֹדְדָה, וְזֶה בְּכֹלל כְּבוֹד אִם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִמְּצוּחָה זוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם לְטוֹבָה, וְיִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים,
וְתִזְכּוּ לְחַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַהֵקֵל, י"ג נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רֵאָה לְשִׁמְחָה אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיַּי אַפְּנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְתַכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּתוֹךְ הַשְּׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְגַלָּה אֶת טַהַר לְבָבוֹ, שֶׁהוּא מְאֲמִין בּוֹ יְתָבְרָךְ, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהֶאֱמִין בּוֹ יְתָבְרָךְ בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכָּכָה, בְּשַׁעַה שֶׁהוּא עֹדִין עֲצוּב, כִּי הָעֲצוּבוֹת וְהַמְרִירוֹת מוֹרָה, שֵׁישׁ אֶצְלוֹ פָּגַם הָאֲמוּנָה, כִּי מִי שֶׁמְאֲמִין בְּאֲמוּנָה אֲמִתִּית בּוֹ יְתָבְרָךְ, שְׂאִין בְּלִעְדֵי יְתָבְרָךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְאִין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שֶׁמוֹכֵן לְחִבְרוֹ, וְאִין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חֻבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא, אִזּוּ הוּא תְּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, כִּי מָה יֵשׁ לִי לְפָחַד מְאִיזָה אָדָם, וּמָה יֵשׁ לִי לְהִיּוֹת בְּעֲצוּבוֹת, הֲלֵא הַכֹּל מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, עַל-כֵּן רֵאָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה, לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂימָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְתַמִּיד תִּהְיֶה בְּמַצְבַּרוּחַ טוֹב, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם אָדָם שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל תִּחַשֵּׁב וְתִתְרַהֵר, חַס וְשָׁלוֹם, מָה שֶׁקָּרָה עִמָּךְ וְכוּ' וְכוּ', שֶׁאֲתָה שְׂלֵמָתְךָ כָּל-כּוֹף הַרְבֵּה כֶּסֶף לְדִירָה, וְאַחַר שְׁלָם פְּחוֹת וְכוּ' וְכוּ', תִּדְעַ שֶׁאֲנַחְנוּ תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים בְּיָדוֹ יְתָבְרָךְ, וְהוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֻסָּד וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמָה אָנוּ יוֹדְעִים מִרְזֵי הַגְּלִגּוּל וְכוּ' וְכוּ', וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הִיִּית חֲזִיב לְאָדָם הַזֶּה כֶּסֶף, וְעַכְשָׁיו שְׂלֵמָתְךָ אֶת זֶה וְכוּ' וְכוּ', לָמָּה לָנוּ לְכַנֵּס בְּסִפְקוֹת וּבְדַמְיוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִין תְּמִיד לְדַעַת מָה שֶׁעֵבֵר כְּבֹר עֵבֵר, וּבּוֹדָאֵי הוּא בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, וְאִין לְבָכוֹת וְלִהְצַטְעַר עַל דְּבַר שֶׁעֵבֵר, כִּי בּוֹדָאֵי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, הָעֵקֶר מִכָּאֵן וּלְהַבָּא לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמוֹ רַק אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וְלִהְיֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

וּכְכֹל שֶׁתַּכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּשִׂמְחָה הַזֶּה, אִזּוּ יְתָבְרָר לָךְ, שְׂאִין בְּלִעְדֵי יְתָבְרָךְ כָּלֵל, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא גְּאֻלַּת מְצָרִים, שֶׁיִּצְאָנוּ מִהַמְצָרִים, שֶׁהַמַּחֲיִין הַנִּקְרָאִים יָם הַחֲכָמָה, הֵיוּ בְּמְצָרִים בְּמַצָּר, עַד שֶׁהָיוּ מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים, וְעַבְדוֹ קָשָׁה מְאֹד בַּחֲמֹר וּבְלַבְנִים וְכוּ' וְכוּ', וְתַכְּף-וּמִיד כְּשָׂבָא מִשָּׂה רַבָּנוּ, וְגִלָּה לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתָבְרָךְ, בְּסוּד (דְּבָרִים ד, לה): "אֲתָה הָרְאֵת לְדַעַת כִּי הָיִינוּ" הוּא הָאֱלֻלִים אִין עוֹד מְלַבְדוּ", כְּבֹר נְגֻלָּו וְנַעֲשֶׂה פְּה־סָח, שֶׁדְּבָרוֹ

עמו יתברך. ועל-כן ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, וכל אשר עם לבבך תספור לפניו יתברך, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך תמיד.

נא ונא תשתדל לעזר לאשתך ותשמחה ואת ילדיך, והקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליך שפע גדול, ותקנה לאשתך כל מה שהיא צריכה; כי באמת אנחנו רק בידו יתברך, ומה שאנחנו צריכים, יש לבקש רק ממנו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

בענין הפצת מעינות החכמה חוצה צריכין למסור נפשנו בפעל ממש, כי בעוונותינו הרבים, המסיון, ימח שמם וזכרם, מפיצים את קרחיהם וטמאתם בין נשמות ישראל, ועלינו להזרים את האמונה הקדושה, ועל-ידי-זה נזכה להשרות את השכינה בעולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו תמיד.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

י"ט תתקנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם החג, י"ג ניסן ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, ותתחברי עם השכנה שלך ... ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שביתך תחזקו עצמכם להיות תמיד בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ותשתדלי לגוח הרבה, ולא לקחת כל דבר כל-כך קשה וכל-כך ברצינות וכו' וכו', אלא עליך לצחק מכל העולם, ברוך השם, שהקדוש-ברוך-הוא זכה אותך עם דירה יפה, בן יעזר לכם הלאה, שהיה ביתכם בית ועד לחכמים, ותזכו שהילדים יגדלו בקלות, ויהיו צדיקים וחכמים ובריאים ושלמים, ותזכה וגדלה יהיו על שלחנם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְּלֵל בְּעַדְךָ שְׂתַצְלִיחִי, וַיִּתֵּן לְךָ רַק שְׂמִיחָה וּבְרִיאוֹת
וְנַחַת מֵהִילָדִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְבַטֵּל עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל תְּפוּל בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְרֵרוֹת, כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם
נוֹפֵל בְּקִטְנוֹת וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן נוֹפֵל בְּעֲצָבוֹת
וּבְמַרְרֵרוֹת, סִימָן שְׂעֵדִין לֹא קָלֵט הֵיטֵב אֶת הָאוֹר, וְעֵדִין גּוֹפּוֹ מִגִּשְׁם
וּמִזֶּהָם, וְלָכֵן הוּא נוֹפֵל וְנִמְשָׁךְ אֵל הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ'
וְכוּ', כִּי בְּרַגַע שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֵינוֹ מֵרָשָׁה
שֶׁהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַעֲצָבוֹת יִכְנָסוּ אֵצֶל וַיִּפְּלוּהוּ וְכוּ' וְכוּ', כֵּן
זוֹכֵה לְהַעֲשׂוֹת כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה, וְנִעֲשֶׂה מְרַכְּבָה לְאֵל עֲלִיוֹן.
וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְהַעוּלָה עַל הַכֹּל — לְהִיּוֹת בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הַשְּׂמִיחָה צְרִיכָה
לְהִבִּיא אוֹתָךְ אֵל סִבְלָנוֹת, שְׂתַהַיֶּה סִבְלָן עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְחַס וְשְׁלוֹם, אֵל
תִּקְנִיט אוֹתָהּ וְאֵל תִּצְעַק עָלֶיהָ, רַק תִּדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וְאֲפִלוּ
שְׁהִיא מְמַרְרַת לְךָ אֶת הַחַיִּים, כְּמוֹ שֶׁאֲתָה כּוֹתֵב וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל
זֹאת רְאֵה לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וְתִשְׁפִּיעַ עָלֶיהָ שֶׁפַע כָּל מַה שֵׁיִשׁ
לְךָ כֶּסֶף תֵּן לְאֲשֶׁתְּךָ, כִּי מַה לְךָ עִם כֶּסֶף, אֲתָה צְרִיךְ לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ
רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין אֲתָה צְרִיךְ כֶּסֶף, אֲתָה צְרִיךְ רַק לְכֶסֶף וְלִהְיוֹתוֹקָק
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן כָּל אֲגוּרָה שֵׁיִשׁ לְךָ תֵּן לְאֲשֶׁתְּךָ, כִּי הִיא קוֹנָה
אֶכֶל עִם זֶה, וּבְגָדִים לִילָדִים, וְשִׁכָר דִּירָה וְכוּמוֹהָ, וְעַל-כֵּן מֵהַיּוֹם

אֲשֶׁר י"ט תתקנח בנחל רה

וְהִלָּאָה אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת תֵּן לְאִשְׁתֶּךָ, וְאַתָּה תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ רַק אֶל רוּחַנִיּוֹת, הָעֵקֶר תִּהְיֶה סְבֵלָן, וְאֵל תִּפֹּל בְּכַעַס וּבְעֲצָבָנוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֶּן תִּשְׁמַר אֶת יְדִיךָ, שְׁלֵבֶל תִּפֶּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ וְיִלְדֶיךָ אֲדַרְבָּה, רְאֵה לְשִׁמְחָם וּלְחֻזְקָם.

נָא וְנָא תִּשְׁמַר עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לֹא לְשִׁתּוֹת מִשְׁקָה הַמְּשַׁכֵּר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר: תִּכְרֶךְ-וּמִיד כְּשֶׁאַדָּם שׁוֹתָה מִשְׁקָה הַמְּשַׁכֵּר, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא שׁוֹכַח אֶת הַמְצֻוֹת, וּמִגְרֵשׁ אֶת חֵלֶק מִשֵּׁה רַבְּנוּ שֵׁישׁ בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל (לְקוּיטִי-מוֹחֵרִין, חֵלֶק ב', סִימָן כו); וְכֵן רְאֵה לְשִׁמְרַת עֲצָמְךָ מִעֲנִינִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, עֵקֶר הָעֲנִיָּן שֶׁלְּךָ הוּא לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי הַפְּצַת הַקּוּוֹטְרָסִים, וְכֵן תִּדְבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְשִׁכַּח אֶת הָעֵבֶר שֶׁלְּךָ, וְתָמִיד תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי עֵקֶר הַהֲצֻלְחָה בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה שׁוֹתָה, כִּי הַהֲתַחֲדָשׁוֹת הֵיא יְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְכֵן מְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַחַג, י"ג נִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְ... תַּחֲיָה.

אוֹדוֹת מָה שֶׁשְּׂאֵלָתָּ בְּעֲנִין הַחֲמֻרוֹת וְכוּ', זֶה גַּם-כֵּן בְּכָלֵל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל לֹא לְהַכְּנִס בְּעֲצָבָנוֹת, שְׁקוּרִין נְעֻרוּזְקִיט, בְּשִׁבִּיל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲבָל בְּלֵי עֲצָבָנוֹת, שְׁקוּרִין נְעֻרוּזְקִיט, רַק בְּסִבְלָנוֹת וּבְשִׁמְחָה, וְדַבֵּר זֶה סוֹכֵב עַל כָּל

מְצוּה שְׁצוּנוּ הַבוֹרָא יתְבַרַךְ שְׁמוֹ, שְׁצַרְיָכִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁמְחָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד, וְלִשְׂמֹחַ בְּכָל רִגְעַ, אֲבָל לֹא לְהִיּוֹת עֲצֻבְנִי פֶלֶל וּכְלָל, שְׁקוֹרִין נַעֲרוּוִיז, כִּי כָּל הַחֲמֻרוֹת הֵם סֹתֵם עֲצָבִים, נַעֲרוּוִין, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, שֶׁהִיא מַחֲלָה כְּמוֹ כָּל הַמַּחֲלוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה, רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְׂמֵחָה, וּבְכָל רִגְעַ וְרִגְעַ יִשְׂבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גִּדְּל חֲסֵדוֹ שֶׁזָּכָה לְהַבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשִׂנִי גוֹי, וְאִם הִיִּיתִי נִבְרָא סִינִי, אוֹ תַרְפִּי, אוֹ רוּסִי, אוֹ עַרְבִי וְכוּ', לֹא הִיָּתָה לִי הַמְצוּה הַזֶּה, וּבְשִׁמְחָה זֹו כָּבֵר מְנַחִים כָּל הַכְּפוֹנוֹת וְהַיְחוּדִים, וְכֵן כָּבֵר לֹא מַחְמִירִים כָּל-כָּף, וְעוֹשִׂים הַכֹּל בְּרִגְעַ, וְלֹא עִם עֲצָבִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, וְזֶה כֶּלֶל עַל הַכֹּל, אֶקְוֶה שְׁתַּבְּינִי.

הַמֵּאחֵל לָךְ חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

אִם אַתָּם שׁוֹלְחִים קַרְטוֹנִים, טוֹב לְשַׁלַּח בְּקַרְטוֹן אֶחָד "יּוֹם הַנְּשׂוֹאִין", וְ"מְצִיאַת הַזִּוּיג", אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ הוּא בֵּין הַזְּמַנִּים, וְכֵן הַבְּחוּרִים תּוֹפְסִים אֶת זֶה.

י"ט תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יּוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחַג, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ עֲכָשׁוּ קִבְּלָתִי.

בְּאַמַּת רְצִינִי לְכַתֵּב לָךְ כָּבֵר כְּמָה פְּעָמִים, וְכֵן הִיִּיתִי אָמוֹר לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּשִׁבְת פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא, אַךְ הִיּוֹת שְׂאֲבֵי הָיָה מְאֻשְׁפּוֹ בְּבִקּוֹר חוֹלִים בִּירוּשָׁלַיִם, וְרִצּוֹ לְהוֹרִיד לוֹ רַגֵּל, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, לֹא עָלִינוּ, לְכֵן שְׁלַחְנוּ אֲנִי וְאַחֵי שְׁלִיחַ, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְכֹאֵן וְאַשְׁפּוֹ בְּבֵית-חוֹלִים, וְהָיָה אָמוֹר לְהִיּוֹת הַכֹּל בְּסִדֵּר, וּבְדִיוֹק בְּאוֹתוֹ יּוֹם רְבִיעִי שֶׁהִיִּיתִי אָמוֹר לְנִסְעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, גַּם כָּאֵן קָבְעוּ הַרוֹפְאִים שְׁצַרְיָכִים לְהוֹרִיד רַגֵּל, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, לֹא עָלִינוּ, וְתַכְּף-

ומיֵד שְׁחַרְרְתִּי אוֹתוֹ מִבֵּית-הַחֹלִים, וּמִמָּשׁ הַצְּלַתִּי אוֹתוֹ, מִצְּאֲנוּ בְּרוּךְ ה', רוֹפֵא שְׁמֵרְפָא בְּלִי שׁוּם גְּתוּחִים, וְהִרְחַמְנָן הַמְּרַחֵם עַל כָּלֵם מִמָּשׁ, שָׁלַח אֶת מַלְאָךְ רִפְאָל עַל יְמִינוֹ, וַתְּהַלֶּה לְאֵל, הַמְּצַב מִשְׁתַּפֵּר, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הֵייתִי בְּכֶאֱן, הִיָּה הַכֹּל אָבוּד, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְכַל זֶה תִּתְאָר לְעֲצֻמָּךְ אֶת גְּדֹל הַטְּרָדוֹת שֶׁהָיוּ לִי כָּל הַיָּמִים הָאֵלֶּה, וְנוֹסֶף עַל כָּל הַצְּרוֹת, עָלִי לְשֵׁאת אֶת כָּל הָעֵל בִּיבְנֵאֵל, וּמִמָּשׁ אֶתָּה חֹסֵר לִי מְאֹד מְאֹד, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּכְּף-וּמִיֵּד כְּשִׁיתְחִיל לְלֶכֶת הָעֶסֶק שְׁלֶךְ, שְׁתַּבּוֹא לִיבְנֵאֵל לְגוֹר (מֵה שֶׁהָיָה כְּבוֹר הָיָה, וְהַכֹּל בְּרוּרִים מִלְמַעְלָה, וּמִי יוֹדֵעַ דְּרָכָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל מִכֶּאֱן וְלִהְבֵּא עִם קִצַּת חֲשׁוֹב, אֶתָּה יְכוּל לְהַשִּׁיג דִּירָה יָפָה וְנוֹחָה, וְלֹא הִרְבֵּה כְּסוּף).

אוֹדוֹת הַסְּמ"ך-מ"ם, תִּתְאַמֵּן לִי, שְׁכַל מֵה שְׁכַתְבָתָּ גְּמֵרָא מִפְּרֻשֵׁת (שְׁבַת קַלֵּט): אִם רְאִיתָ צְרוֹת רַבּוֹת בְּאוֹת, צֵא וּבְדַק בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכַל פְּרָעֲנוֹת שְׁבָאָה לְעוֹלָם, לֹא בָּאָה אֶלָּא בְּשִׁבִיל דִּינֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁרְה שְׁכִינָתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁיְכֹלוּ שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים רְעִים מִיִּשְׂרָאֵל. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים לֹא מְדַבְּרִים מִחֲטוּטֵי שְׁכִיבֵי וּמִשְׁאָר מְרַעֲיָן בִּישׁוּן, אֶלָּא כָּל הַצְּרוֹת שְׁבָאוֹת לְעוֹלָם, לֹא בְּאוֹת אֶלָּא בְּשִׁבִיל דִּינֵי יִשְׂרָאֵל, הַסְּמ"ך-מ"ם שְׁמַקְבֵּל הַתֵּר לְגִבּוֹתָיו מְצַבּוּעִים כְּמוֹתוֹ, וּמִי עוֹד מְדַבֵּר מִשׁוֹפְטִים חִילוֹנִיִּים, וְעַל-כֵּן בְּשַׁעֲה שְׁעוֹשִׁים עֲצָרַת תְּפִלָּה עַל כָּל הַצְּרוֹת שְׁקוֹרוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְכֵן מֵה שְׁקוֹרָה עִם יִשְׂרָאֵל בְּתַפּוּצוֹת, שְׁאֲנָשִׁים צְעִירִים מְתִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכָל אֶחָד קוֹרֵא לְתַשׁוּבָה, גַּם כְּאֵלֶּה שְׁכַל הַצְּרוֹת בְּאוֹת מְהֵם, וְתִתְאַמֵּן לִי, שְׁעַד שְׁלֹא הִגְעֵתִי לִיבְנֵאֵל, לֹא הֵאֱמַנְתִּי שִׁישׁ בִּינִיָּהֶם שְׁחִיתוֹת כְּזוֹ, מִמָּשׁ מְחַפִּים עַל גִּבּוֹ מִפְּרָסֵם, וְכֵן אֵין הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה בְּשִׁבִיל שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים רְעִים שִׁישׁ הַיּוֹם, עֲרַבֵי מִתֵּר לוֹ לְדַקֵּר וְלְהַרְג בְּאֲמָצַע הַשּׁוּק לְאוֹר יוֹם, וּמִי שֶׁהוֹרֵג אוֹתוֹ, מְקַבֵּל מִשְׁפֵּט וּמִאֲסֵר לְכַמָּה שָׁנִים, מִמָּשׁ סְדוּם וְעַמּוֹרָה.

וְלָכֵן עַכְשָׁו בְּעֵת שְׁרִפַּת וּבַעוֹר חֶמֶץ, עָלִינוּ לְכוּן כְּפִשׁוּטוֹ, שִׁיתְבַּטְלוּ בְּתֵי דִינִים הַמְשַׁחֲתִים, שְׁלִיחֵי הַסְּמ"ך-מ"ם וְגוֹנְדָא דְלִיָּה, כִּי בְּאֵמַת הוּא יִתְבַּרֵךְ אֵין סוּף, וּמְשַׁרְה שְׁכִינָתוֹ בְּעוֹלָם, כִּי הַכֹּל לְכָל

אלקות גמור הוא, אף במקום שיהיו דינים יראי ה', כמו שהיה בכל הדורות, שירו לעם ישראל את תורותיו וחקותיו ותברך, ויעמדו על המשמר בכשרות וטהרת המשפחה וכו', וירידו את השכינה בעולם, במקומם כמו תרבות אנשים חטאים, שרש פורה ראש ולענה, והם מסיתים ומדיחים את עם ישראל התמימים, וגורמים מחלקת ופרודים, ממש נורא ואים מה שקורה היום בישיבות, שבמקום ללמד להם תורה, מלמדים אותם איך להתחצף נגד גדולי תורה אמתיים, ואלו השועלים קטנים הדיוטים קופצים בראש, וזוהי גלות השכינה. ועכשו בעת בעור חמץ עלינו לכונן, שיכלו כל השופטים ושוטרים הרעים מ'ישראל, והדינין המשחתיים, ואז באמת נגאל גאלת עולם.

על-כל-פנים איך שהוא תעשה כל מיני מאמצים לחזר ליבנאל מה שיותר מהר, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את הרכיב, ותהיה לה פרנסה בשפע גדול, כי זה עסק טוב, כי בעוונותינו הרבים יש המון כאלו, שצריכים גמילה וכו', יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכו לחזר ליבנאל, ויהיה ממש כמו חלום העובר, ותחילו להצליח ביבנאל, אשר רק שם מקומה.

המאחל לה חג פשר ושמח...

י"ט תתקס.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון קדם החג, י"ג ניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה יגיעו וינדפו אל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת עניתי לה תכף-ומיד, אף הפקס לא היה פתוח אז, ופה תקבל ההעתק ששלחתי לה, תהלה לאל, אין לי שום טענות ומענות עליך, אדרבה, אני מעריך מאד מאד את עבודתך, ובפרטיות איך שהוצאת לאור שני חלקי "דרשות מוהרא"ש", אקנה שתוכל

להוציא לאור תכף-ומיד אחר החג גם חלק ג', אני בא תכף-ומיד אחרי החג, פשוט היה לי ענין של פקוח נפש עם אבי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לו רפואה שלמה מן השמים.

העקר חוק ואמץ, וסוף כל סוף הכל יתהפך לטובה, ומי יתן, שפבר תתחילו לבנות ביבנאל, וזה יהיה טוב הן בשבילך והן בשביל העתון, והן שתהיה על השטח, ויהיה לך מה לכתב.

ולדעתי, אם אתם משפצים את הדירה, אתם יכולים לגור בה בלי שום שבר, עד שייכנו לכם את הבית.

המאחל לך חג פשר ושמח...

י"ט תתקסא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם החג, י"ג בניסן ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא אל תחלש דעתך, כי הכל ממנו יתברך, ואם היית יודע איך שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו ממש על כל זיו ותנועה, אז היית נבהל ונשתומם, איך שהכל בחשבון צדק, וכל צער ויסורין שסובלים מבעל בחירה, הכל הוא ברצון המאציל העליון, כדי לתקן את אשר פגם ושחת בין בגלגול זה ובין בגלגולים הקודמים וכו', הכל הולך בחשבון גדול, עין לא ראתה וכו'. ואם היה האדם יודע את מעלת הצער והיסורין וכו', ואיך שמנקה את עוונותיו, לא היה קורא תגר, כמאמרם ז"ל (ערכין טז): עד היכן תכלית יסורין: אפלו הושיט ידו לכיס לטל שלש, ועלו בגדו שתיים; שאפלו הושיט ידו בכיסו להוציא שתי מטבעות, ויצאה מטבע אחת, וצריך להכניס עוד הפעם את ידו, זה כבר גם-כן נחשב ליסורים, ועל-כן כל הצער והעגמת נפש שהיו לך, אל תחלש דעתך כלל, כי הכל לטובה ובכונה עליונה.

אָבֵל דְּבַר זֶה אָמַר לָךְ, מִה שְׁאַתָּה הִרְאִיתָ, אַף אֶחָד לֹא יוּכַל
לְהִרְאוֹת, זֶה מִמֶּשׁ פֶּלֶא, פֶּלְאֵי פִלְאִים, וּלְדַעֲתִי, אַתָּה יָכוֹל הַיּוֹם
לְשַׁלַּח אֶת זֶה דְרָךְ הַדָּאָר, זֶה גַם־כֵּן יִגִיעַ עַד שְׁבוּעִים.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים,
חֲמֵץ זֶה טִבֵּעַ, מִצָּה זֶה הַשְּׁגָחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

י"ט תתקסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּד, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחֵג, י"ג בְּנִיסָן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... וְאַחִיו ... שְׂיַחֲיוּ.

אִמְכֶם תַּחֲיֶיהָ צִלְצֵלָה אֵלַי עֲכָשׁוּ, וּבִקְשָׁה מְאֹד לְמָסֹר לְכֶם,
שֶׁהִיא מְאֹד מְאֹד דּוֹאֶגֶת בְּעַבּוּרְכֶם, וְהִיא מְבַקֶּשֶׁת שְׁתִּשְׁמְרוּ הַיִּטֵּב
עַל הַיְלָדִים, כִּי הִיא מְכַרְחָה עֲדִין לְהַשְׁאֵר כָּאֵן עוֹד קִצַּת זְמַן,
וּמְבַקֶּשֶׁת לְמָסֹר לְכֶם שֶׁהִיא אֵינָה מְלַקֶּקֶת כָּאֵן דְּבֶשׁ וְכוּ', וּמֵאֲז
שְׁבָאָה לְכָאֵן לֹא יֵצֵאָה מִבֵּית־הַחוֹלִים כָּלֵל, רַק הִיא עוֹמֶדֶת צְמוּדָה
לְבַתָּה אַחוֹתְכֶם עַד שְׁתַּבְּרִיא לְגַמְרִי. לְעַת עַתָּה עֶבֶר הַנִּתְחַח בְּכִי טוֹב,
וּמְקוּיִם שְׁתַּתְּאוּשֵׁשׁ וְתִבּוֹא אֶל כַּחוֹתֶיהָ, עֲדִין יֵשׁ לָהּ חֵם, וְהִיא
מְבַקֶּשֶׁת שְׁתַּתְּפִּלּוּ עָלֶיהָ ... בַּת ... כִּי עֲדִין צְרִיכָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה
מִן הַשָּׁמַיִם, וְהִיא מְאֹד מְאֹד מְבַקֶּשֶׁת שְׁתַּדּוּנּוֹ אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת עַל
שְׂאֵינָה מְתַקְּשֶׁרֶת אֲלֵיכֶם, כִּי הִיא צְמוּדָה לְבֵית־חוֹלִים, וּמִשָּׁם אֵי
אֶפְשָׁר לְהִתְקַשֵּׁר אֲלֵיכֶם, לְזֹאת בִּקְשָׁה לְמָסֹר לְכֶם רַק שְׁתִּשְׁמְרוּ עַל
הַיְלָדִים, וְתֹאמְרוּ לָהֶם שְׂאֵבָא וְאֵמָא בְּסִדְרָה, וּכְשִׁיחֲזְרוּ יְבִיאוּ לְכֻלְכֶם
מִתְּנוּת, וְהַכֹּל יִהְיֶה עַל נְכוּן, כֹּל זֶה דְּבַרִי אִמְכֶם, שְׁמְבַקֶּשֶׁת מְאֹד
מְאֹד לְמָסֹר לְכֶם.

וְאֲנִי מוֹסִיף עַל דְּבַרְיָהּ, לִידִידֵי וְתַלְמִידֵי ... וְ... שְׂיַחֲיוּ, אַתֶּם
לְמַדְתֶּם אֶצְלֵי פֶמָה שְׁנַיִם, וּבּוֹדְאֵי קְבֵלְתֶם הַרְבֵּה הַקְּדָמוֹת אֵיף לְעֶבֶר
אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה דְּבַרְנוּ אֵיף שְׁעוּבֵר עַל כָּל

אָחַד וְאָחַד בְּזֶה הָעוֹלָם כֹּל מֵיַיִן מְשֻׁבְּרִים וְגַלִּים וְכוּ', עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת וְכוּ' מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ וְכוּ', וּמִמָּשׁ אֵין יוֹם שְׁלֵא יַעֲבֹר עַל הָאָדָם אֵיזָה צַעַר וּמְכָאוֹב, כַּמּוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עז), שֶׁכֵּל אָחַד מִיִּשְׂרָאֵל אָפְלוּ צַדִּיק גְּדוֹל, צָרִיף שְׂיֵהִיָּה לוֹ אֵיזָה צַעַר בְּכֹל יוֹם, וְגַם מִי שֶׁדַּעַתּוֹ יוֹתֵר גְּדוֹלָה, צַעֲרוֹ גְּדוֹל בְּיוֹתֵר וְכוּ' עֵינֵי שָׁם; וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַיּוֹת עִם דַּבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, כִּי כֹל דַּבְּרָיו הִקְדוּשִׁים הֵם מִרְפָּא לְנַפְשׁ, וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתּוֹתָיו יוֹם יוֹם, אֲזִי יִמָּצָא מְרַגוּעַ לְנַפְשׁוֹ, כִּי הָאוֹר הִגְנוּז בְּסַפְרָיו הִקְדוּשִׁים, יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהַצִּיל נַפְשׁ כֹּל חַי, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהִסְמִיךְ-מ"ם אוֹרֵב כֹּל-כֶּף עַל כָּל אֵלוֹ אֲשֶׁר זוֹכִים לְשִׁקֵּד עַל סַפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן עַל כָּל אֵלוֹ הַמְּפִיצִים אֶת סַפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וּמְחַדִּירִים אֶת לְמוֹדוֹ הַטּוֹב בְּתוֹף שִׁכְבַת הָעַם, עִם יִשְׂרָאֵל הַזְּקוּקִים מְאֹד מְאֹד לְחַזוּק וִישׁוּעוֹת, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁאֲנִי יוֹדְעִים מְרַבֵּי כְּזֶה, רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח עִם דַּבְּרָיו הִקְדוּשִׁים, וְלְהַשְׁתַּדֵּל לְהַחְיּוֹת עֲצָמָנוּ, וּבְפָרֵט אַתֶּם תִּרְאוּ לְהַחְיּוֹת עֲצָמְכֶם, שְׂזוּכִיתֶם לְהַתְּחַזֵּק בְּגִיל צַעִיר, וְהַקְמַתֶם בֵּית בֵּי-יִשְׂרָאֵל, נָא וְנָא רָאוּ לְהַתְּחַזֵּק בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֵף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה קָשָׁה וְכָבֵד לָכֶם בְּמַצַּב כְּזֶה, עִם כָּל זֹאת עֲכָשׁוּ מְנַסִּים אַתְּכֶם בְּנִסְיוֹן זֶה, וְנָא וְנָא רָאוּ לְשַׁמֵּר עַל הַיְלָדִים אַחֲיֵכֶם הַקְּטַנִּים, וּבְזֶה תִּקְיָמוּ מַצּוֹת כְּבוֹד אֵב וְאֵם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂתִּהְיֶה לָכֶם סְבִלְנוֹת גְּדוֹלָה עִמָּהֶם, לֹא לְהַכּוֹתֶם וְכוּ', וְאֵף שֶׁהֵם עוֹלִים לְפַעְמִים עַל הָעֲצָבִים, עֲלֵיכֶם לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, כִּי סוּף כֹּל סוּף הֵם יְלָדִים קְטַנִּים, וְצָרִיכִים אֶת אָבָא וְאֵמָא, וְלִכֵּן רָאוּי לְהַחְיּוֹתֶם וּלְשַׁמַּחֶם וּלְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וּבְזְכוּת זֶה תִּזְכּוּ בְּעוֹרְתוֹ תִּתְּבַרֵךְ, גַּם-כֵּן לִילָדִים מְשֻׁלְכֶם, וְיִהְיֶה לָכֶם אֵף טוֹב כֹּל הַיָּמִים.

שְׁלוֹם לְהַבְּחוּר ... רָאֵה לְחַזוּק עֲצָמְךָ מְאֹד בְּמַצַּב הַזֶּה שְׂאִתָּה נִמְצָא, שְׂאֵין אָבָא וְאֵמָא בְּבֵית, בְּרוּף הוּא וּבְרוּף שְׂמוֹ, שְׂזוּכִיתָ לְלַמֵּד זְמַן הַחֲרֵף בִּישִׁיבַת "בֵּית שְׁלֵמָה", אֲקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, שֶׁעֲכָשׁוּ יִתְחִיל זְמַן הַקִּיץ, וְיִתְחַדְּשׁוּ הַלְמוּדִים, וְתִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד. נָא וְנָא רָאֵה לְהִיּוֹת לְעֹזֵר לְאַחֲיֵכֶם, וּבִיחַד תִּתְּחַזְּקוּ, וְכֹל הַנֵּ"ל נֶאֱמַר גַּם אֵלֶיךָ.

ושלום להילד יניק וחסים ... ראה לחזק עצמך לשקד במשניות בכל יום, אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבזמן הקיץ תצליח ביותר בלמודים, והכל יסתדר, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שאבא ואמא יחזרו בשלום עם אחותכם מה שיותר מהר.

המאחל לכם חג שמח...

נא להקריא את המכתב לכל המשפחה, והעקר תתחזקו.

ושלום וברכה אל ... גרו יאיר, ראה למסור את המכתב הזה אל משפחת ... כי הוא מאד נחוץ, גם ראה לשמר שלא נפנס יותר בהוצאות גדולות, כי אני צריך לרחמים גדולים, ורחמים מרבים, איך לשלם סכומים ענקיים כאלו, ואף שהכל גם אחד גדול, עם כל זאת צריך תמיד לשמר שלא לגע, חס ושלום, בכסף זולתו, כי אז יצא שָׁכרו בהפסדו, ואני משתדל כל-כף להזהר בזה, אקנה שתכף-ומיד אחר החג, ממש באסרו חג, תלחץ על ... שיגמר את המדף על-כל-פנים, שלמנו לו סכום גדול, שיתן מה שמגיע לנו, וכן תלחץ על ... שיגמר מה שצריכין לגמור למעלה לחבר את השרותים וכו', ולגמור את המדרגות עם פגלים וכו'. וכן תלחץ מאד על ... מאלומניום, שיבוא ויסדר את התריס בחדר השנה, וכן את החלון למעלה, ומה שהבטיח להכניס זכוכיות עם השבטים. והעולה על הכל תלחץ את ... שיגמר את המדרגות באולם, והכל תעשה בזריזות עוד באסרו חג.

ותמחול לי ... היקר, למה אני מלחץ אותך, כי רבנו ו"ל למדנו, שכל דבר צריכים לעשות בזריזות הכי גדולה, וכמו בצבא אין זמן אפלו לרגע, כי בעת מלחמה עקר הנצחון הוא מי שמזדריז לפני שבא האויב, ודי לחכימא. חסדי השם יתברך, שיש לנו רבי כזה, רבי נפלא ונורא המטיה ומחזק אותנו כל-כף, ולך יש חלק כל-כף גדול בהתפתחות "עיר ברסלב", אשריך.

ושלום וברכה אל ... ואל ... שיחיו. מאד מאד אבקש אתכם,

אשר תכף-ומיד אחר החג, שתשתדלו לשלח את הקפסאות ספרים שהשאיר אצלכם ידידנו ... גרו זאיר, ובפרט אם אפשר למלא עם קונטרסים "יום הנשואין" ו"מציאת הזווג", אשר עכשו הוא בעולם הישיבות 'בין הזמנים', וכל הבחורים מסתובבים בחוצות, ונתקיים: "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות" (איכה ד, א), ועובר על בני הנעורים מה שעובר, עלינו להזרים אליהם את ספרי רבנו ז"ל. ולכן ראו לשלח לכאן מה שיותר מהר את הספרים תכף-ומיד אחר החג.

וכן אתם, שתשתדלו להפיץ את ספרי רבנו ז"ל ביתר שאת וביתר עז במסירות נפש הכי גדולה, ואל תתבישו משום ברקה שבפעולם. זכרו היטב באיזה מצב מצא אתכם רבנו ז"ל וכו', ומה עשה לנפשותיכם, ואיך מסר את נפשו בעבורכם להוציא אתכם ממקום שהוציא, ועל-כן ראו לשלם חזרה לרבנו ז"ל על-כל-פנים בזה שאתם מפיצים את אורו בעולם, כי הסמ"ך-מ"ם מאד מאד שונא את רבנו ז"ל, כמובא בספורי מעשיות, מעשה ז', מהזבוב והעכביש, איך שעשה רעש — אם הנשמה הזאת תרד לעולם וכו', ועל-כן עלינו למחק את זכר הסמ"ך-מ"ם מהעולם, על-ידי הפצת מעינות החכמה חוצה, ולבנות "עיר ברסלב" על אפו וחתו של הסמ"ך-מ"ם הרשע, ועל-ידי תקיף עקשנות נזקה להצליח.

המאחל לכם חג שמח...

י"ט תתקסג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם החג ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד רציתי שתהיי בקשר עם ... תחיה, ותראי לדון אותה לכף זכות, כי עובר עליה הרבה הרבה, ובזה שתשתדלי לתזקה ולאמצה ולשמחה ולעודדה ולהשלים עמה, תעשי מצוה גדולה מאד מאד, והקדוש-ברוך-הוא ישלם לך כגמולך הטוב, כי לתזק את הזולת זה דבר גדול בעיניו יתברך, ואצלו יתברך מאד מאד יקר

כְּשֶׁבָנִי יִשְׂרָאֵל אוֹחֲזִים עֲצָמָם יְחַד, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי לְעוֹרֵר גַּם אֶת
הַשְּׂכָנִים שְׂיִכְנְסוּ אֶצְלָה וַיִּדְבְּרוּ עִמָּה, וְאֲנִי מְקַנְהָ ... שְׁתַּעֲשֵׂי אֶת
רְצוֹנִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

אֲנִי בָּא תַּכְּרֶה-וּמְיָד אַחַר הַחֶג.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חֶג שְׂמֵחַ...

י"ט תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחֶג, ה' לְמַגִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים הָאֵלֶּה, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים,
רְצִיתִי מְאֹד שְׁכַבֵּר יִתְחִילוּ לְלַמֵּד בִּישִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה" בְּאֶסְרוֹ חֶג,
כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם שְׁלֹא לומְדִים תּוֹרָה.

רְאֵה לְדוֹחַ מֵהַנְּשִׁמָּע אֶצְלָכֶם, וְכֵן תִּגְרוּ מְאֹד מְאֹד לְבַצֵּעַ בְּאֶסְרוֹ
חֶג כָּל מֵה שְׁצָרִיכִים, וְתַעֲמַד חֲזֵק עַל ... שְׂיִגְמַר אֶת הַמְּדַרְגּוֹת, וְעַל
... שְׂיִגְמַר אֶת הַשְּׁרוּתִים לְמַעְלָה, וְעַל ... מְאֹלוּמְנִיּוֹם, שְׂיִגְמַר אֶת
הַתְּרִיס בְּחֹדֶר הַשְּׁנָה אֶצְלִי, וְכֵן בְּעֵנֵן הַפְּרִכַת וְהַשְׁלָחָנוֹת וְהַסְּפָסְלִים
לְמַעְלָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׁנִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַלַּחֲץ — זֶה
הַדִּחָק.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחֲזֵק עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה 'מְשֻׁנָּה פְּרִיילִךְ'
כְּמֵאֲמַר רַבְּנוּ ו'ל, כִּי הַשְּׂמִיחָה זֶה הַנְּצַחוֹן. וְאִם רוֹאִים אֲדָם מְמַרְמֵר,
צָרִיכִין לְשִׂמַּח אוֹתוֹ, וְצָרִיכִים לְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל אֲדָם — כְּמֵאֲמַרְם
ו'ל (עֵינֵן בְּרִכּוֹת יז).

וְאוֹדוֹת שְׁקֵרוֹ שְׁנֵי אֲסוּנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, שְׁנִסְתַּלְקוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים
צְעִירִים בְּיַבְנָאֵל, לְדַעֲתִי, הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, כְּמֵאֲמַרְם
ו'ל (שְׁבַת ק"ט): 'אִם רְאִיתָ צְרוּת בָּאוֹת, לֵךְ וּבְדַק בְּדִינִי יִשְׂרָאֵל',
וְהַלּוֹאִי שְׂיִתְעוֹרְרוּ כְּבָר הַתּוֹשְׁבִים, אֲדָם גֵּר כְּבָר בְּמַקּוֹם יוֹתֵר

מעשרים שנה, ולא עשה שום דבר בשביל היתהדות, עד כדי כך, שספרו לי, שבקשי יש מנגן בבית-המדרש הגדול בשבת, היכן הנער שהיו יכולים להציל, אם היה לנו את מבנה בית-הספר...

המחכה לתשובה...

י"ט תתקסה.

בעזרת השם ותפלה, יום ראשון קדם החג, ה' למנגן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי הקר לי מאד ... נרו יאיר.

בענין התלמוד תורה דרבים, רציתי להיות בקשר עמך, כי זה נחוץ במאד מאד.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שאטה מחזק את עצמך, כי בזה העולם צריכים חזיק חדש בכל יום, ובפרט כל אלו המקרבים אל רבנו ז"ל, צריכים חיות חדשה והתחזקות חדשה בכל יום ויום כפי רבוי הטורות והבלבולים שעוברים על כל אחד ואחד, פי הסמ"ך-ד"מ"ם שונא מאד מאד את רבנו ז"ל, כמוכא (ספורי-מעשיות, מעשה ז'), ועל-כן גם כל אלו שזכו להתקרב אליו באמת, הוא שונא אותם, ורוצה להפילם ולהשליכם בחלישות הדעת, ולכן עלינו להתחזק הרבה. ועקר ההתחזקות — לחזק אחרים, כמוכא (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו); ועל-כן ראה להמשיך ללמד ברבים "לקויטי-הלכות", ואל תתפעל משום ברירה שבועולם, אטה עשה את שלך, ובודאי תפעל, כמו שאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: דו רעד (כאומר ואתה בודאי פועל); כי כל דבור ודבור הוא חיות הנפש, והעולה על הכל — תדבר עם התלמידים שלך יום יום מרבנו ז"ל, ותדע אשר כל דבור פועל.

אני מקנה לבוא תכף-ומיד אחר החג, ואשאר כבר עד שבוע אחר ל"ג בעומר.

אם אפשר כבר באסרו חג להתחיל ללמד עם התלמידים —

מה טוב ומה נעים, כי חָבַל עַל כָּל יוֹם, כִּי "יוֹם לְיוֹם יִבִּיעַ אִמְרֵי"
 (תהלים יט, ג); כָּל יוֹם שָׁבָא הוּא אֹמֵר מַשְׁהוּ חֲדָשׁ, וְכָל יוֹם יוֹם
 הוּא יוֹם חֲדָשׁ, אֲשֶׁר זֶה כָּל עֲגִינְ סִפִּירַת הָעֵמֶר, שְׁסוּפְרִים אֶת הַיָּמִים
 לִידַע אֲשֶׁר כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וְצָרִיכִים לְהַחְזִיק בְּחִשְׁבּוֹת אֶת כָּל יוֹם.

אֲשֶׁרנוּ, שֵׁישׁ לָנוּ דְבוּרִים כָּאֱלוֹ, הַנוֹבְעִים מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֹד חֲנָם
 שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁזָכֵנוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבָּנוּ ז"ל, וְמָה גַם שָׁאֲנוּ בּוֹנִים "עִיר
 בְּרֶסֶלֶב", וְאֵף שֶׁזֶה נִרְאָה כְּמוֹ חֲלוֹם, אֵף תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁיִּתְגַּשֵּׁם בְּקִרְוֹב
 בְּשִׁלְמוֹת.

שְׁבוּעִים קָדָם הַפֶּסַח שָׁלַחְתִּי לָךְ מִעֵטְפָה, וְכֵּה מְזַמְנִים חֲמִשׁ-
 מֵאוֹת שְׁקָלִים עַל חֲדָשׁ נִיסָן, וְאִינִי יוֹדֵעַ אִם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן
 נָא לְהוֹדִיעַנִי, וְכֵן לְהוֹדִיעַ מִהַנְּעִשָׂה שָׁם בְּמַחְנֵיכֶם, וְאִיךָ אִתָּה מְחֻזָּק
 עֲצָמְךָ.

יְעוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּנִקְלָא אֲשֶׁרְךָ, וְתִלְד
 בְּשָׁלוֹם, וְתִרְוֶו רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, כִּי בְּאַמַּת הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ
 שְׁאַתֶּם מְכַנְיָסִים בְּחֲנוּךְ הַיְלָדִים, זֶה אֵינוֹ נֶאֱבָד אֲצִלּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא
 יִתְבָּרֵךְ מְשָׁלֵם חֲזָרָה כָּפֹל כְּפֹלִים אֲלֵךְ פְּעָמַיִם כְּכֹה עַל מַה שֶׁעוֹשִׂים
 בְּעֲגִינֵי יְהוּדוּת, וּבְפָרֵט חֲנוּךְ יְלָדֵינוּ, וְעוֹד תִּהְיֶה לָכֶם כָּאֵן וְיִלָּה דִּירָה
 יָפָה וְרַחֲבַת יָדִים, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכִּירוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג שְׁמַח...

י"ט תתקסו.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג, ה' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד מְאֹד ר' ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתִּתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַתְּלָמִידִים תְּכַף-וּמִיד
 אַחַר הַחַג, הֵינּוּ בְּאַסְרוֹ חַג, וְלֹא כְּמוֹ שְׁנוּהֵגִים בִּישִׁיבוֹת אַחֲרוֹת,

שְׁמִבְטָלִים עַד רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיר, וְנִקְרָא אֲצֵלָם: "בֵּין הַזְּמַנִּים" ... כְּאִלוֹ
 יֵשׁ אֵיזָה הֵתֵר לְהַבְטִיל מִתּוֹרָה. אֲנִי מְקַנְהָ לְבוֹא תַכְף-וּמְיָד אַחַר הַחֵג,
 וְאִזּוֹ אֲשַׁלֵּם לָכֶם עַל חֹדֶשׁ אֶדָר וְנִיֶּסֶן מֵה שְׁאֲנִי חָיֵב, כִּי שְׁלַחְתִּי דְרָף
 הַדָּאָר לְר' ... וְאוֹמְרִים שְׁלֵא קָבַל, בְּכֵן כְּבָר פְּחַדְתִּי לְשַׁלַּח לָכֶם.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא חֲזָקוֹ וְאִמְצוֹ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
 שְׂאֵתָם זֹכִים לְגוֹר בְּמָקוֹם נִפְלֵא כְּזֶה, מְקוֹם שְׁרוּאִים אֶת הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ-הוּא, רַק יוֹצְאִים עַל הַהֵר, וּמִתְחִילִים לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, כְּבָר רוֹאִים אֶת יַפִּי הַטֶּבַע סְכִיב, וְאֵיךְ שְׁמִקְשָׁרִים שְׁמִים
 וְאֶרֶץ גַּם יַחַד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה
 וּבְבֹא.

מְאֹד מְאֹד טוֹב וְרָצוּי, שְׁשַׁעָה אַחַת בְּכָל יוֹם תִּקְחוּ אֶת הַכֶּתֶה
 שֶׁל ר' ... וְהוּא יִקַּח בְּאוֹתָהּ שַׁעָה אֶת הַכֶּתֶה שְׁלָכֶם.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׂמִחָה...

רְאֵה לְכָתֹב.

י"ט תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֹאשׁוֹן קִדְּם הַחֵג, ה' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תּוֹשְׁבֵי יַבְנָאֵל "עִיר
 בְּרִסְלָב", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַחְזִיק עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, אֲשֶׁר עַל זֶה צְרִיכִים תָּמִיד
 לְדַבֵּר, כִּי עֵקֶר הַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאָה נִעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, שֶׁהוּא
 ס'טָרָא דְמִוְתָא, שְׁמַעְלִים וּמִסְתִּיר אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר
 מְשֵׁם בָּאוֹת כָּל הָאֲבֹדוֹת, וְצְרִיכִים לְבֹא אֶל הַצְּדִיק וּלְבַקֵּשׁ אֶת
 הָאֲבֹדָה שְׁלוֹ, כְּמוֹכָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפח); כִּי כָּל הָאֲבֹדוֹת
 הֵן אֲצֵל הַצְּדִיק, וְעַל-כֵּן בְּחַל הַמּוֹעֵד מִתָּר דְּבַר הָאֲבֹד, וְהוּא לְחִזְק
 אַחַד אֶת הַשְּׁנִי, שְׁנִשְׂאָר אֲצֵל הַצְּדִיק וְלֹא נִתְרַחַק, וְזֶה בְּכָלֵל דְּבַר

האבד, כי אנו צריכים תמיד להיות אצל הצידיק, ולחפש ולבקש את האבדות שלנו.

אחי היקרים! הנה עכשו נכנס שביעי של פסח, שהיה קריעת ים סוף, שאז אפלו עברין שבמעי אמן אמרו שירה (ברכות ג.), על אחת כמה וכמה איך שאנו צריכים לומר שירה להקדוש-ברוך-הוא על כל הנסים נגלים שעשה עם כל אחד ואחד, שנתן לנו את זיווגנו, ונתן לנו את פרנסתנו, אשר גם זה קשה בקריעת ים סוף, כמאמרם ז"ל (פסחים קיח.), ועל-כן בכל יום ויום יש לאדם "קריעת ים סוף" בזה שיש לו שלום-בית, שזה סוד מציאת-הזיווג בכל יום, וכן שהקדוש-ברוך-הוא מסבב סבות, ובתוך הדחקות מזמין איזה שפע שזה פרנסה, אשר שתייהן בקריעת ים סוף, ועל-כן אומרים בכל יום שירת "אז ישיר", וצריכים לכון כאלו עכשו אנחנו עוברים את הים-סוף, ועל-ידי אמירת שירת הים בכל יום, נמחלים העוונות, אם אומרים את זה בכונה גדולה, ובפרט אם האדם נותן תודה להקדוש-ברוך-הוא, שבתוך מרירותו וצרתו נתן לו אשה טובה, וכן איזה שפע אכל לאכל ובגד ללבש וכו', שזה ממש קריעת ים סוף, ועוד אומר על זה שירת "אז ישיר", בודאי נמחלים עוונותיו, כי מכיר את חסדי הקדוש-ברוך-הוא עליו.

והנה מנהג כלל ישראל להתאסף יחד בשביעי של פסח בלילה, ושירים את שירת הים, ושמחים בשמחה ורקודים, וכן מנהג אנשי שלומנו להתאסף ביום שביעי של פסח אחר הצהרים, והוא מנהג ותיקין מתלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ונקראת סעדת המשוח, ומספרים אז את הספור הנסי שקרה עם הבעל-שם-טוב זי"ע ביום הזה, ואצל אנשי שלומנו ישנו הספור באריכות גדולה. ותמצית הספור, שמבתו אדל יצא רבנו ז"ל, והיא אמרה לאביה: אבא זרק את הפתבים, כי ממני תצא נשמה, שתעשה כתבים יותר פנים מזה וכו' וכו'.

ועל-כן ראו להתאסף יחד, ותדברו דברי רבנו ז"ל, ואז טוב לכלכם. וביותר תשתדלו שגשותיכם שתחינה, גם-כן תתאספנה

אֲשֶׁר י"ט תתקסח בְּנַחֵל רִיט

מְדֵי פַעַם בְּפַעַם, וּתְחַזְקֶנָּה אַחַת אֶת הַשְּׁנִיָּה. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן טז): כְּשֶׁנִּגְלָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַיָּם, נָשִׂים צְדָקְנִיּוֹת הַפִּירוּהוּ תַּחֲלָה; וְעַל-כֵּן גַּם הֵן שָׂיכוֹת לְעִנְיָן קָרִיעַת יַם סוּף.

הָעֵקֶר תְּתַמִּידוֹ בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד דַּעְתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אָמַר: אֲצֵל הַלִּיטָאִים הָעֵקֶר תוֹרָה, וְאֲצֵל הַחֲסִידִים הָעֵקֶר תְּפִלָּה, וְאֲנִי לְקַחְתִּי אֶת הַטוֹב מִשְׁנֵיהֶם — תוֹרָה וּתְפִלָּה. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): וְהַמִּים לָהֶם חוֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם, מִיַּמִּינָם בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁעֵתִידִין לְקַבֵּל בְּיָמִין, וּמִשְׁמָאלָם בְּזִכּוֹת הַתְּפִלָּה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; רְאוּ לְהַתְמִיד בְּשַׁעוֹרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְשִׁלְחָן עָרוּף וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן לְהַתְמִיד בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהַתְּבוּדָה עַל הַרִי יְבִנְאֵל, וְכֵן לְהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב בְּמִנְיָן דִּיקָא, וְאִז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

רְאוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּעִבּוּרֵי, וְאֶהְיֶה לָכֶם אֶסִיר תוֹרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחָ...

אִם אֶפְשֶׁר ... או ... לְסַפֵּר אֶת הַסְּפּוּר מִהַצֵּלַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זִי"ע כְּפִי שֶׁשָּׁמְעוּ אֲצֵלִי — מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

י"ט תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַסֵּג, ה' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ. תְּשַׁתְּדֵל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשְּׁנָה ו:): אִשָּׁה בַּעֲלָהּ מְשַׁמְחָה; וְכֵן תְּשַׁמַּח

אֶת הַיְלָדִים, וְהַשְׁמָחָה זֶה הַגְּאֵלָה וְהַנְצַחֹן; כִּי עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה מְנַצְּחִים אֶת כָּל הַשׁוֹנְאִים, וְעוֹבְרִים עַל הַכֹּל.

רְאוּ לְחִזֵּק עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר לְהִיֹּת בְּשְׂמֵחָה עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, וְאִךְ שְׂאֲנֵי יוֹדַע, שְׂמֵאֵד קָשָׁה לָכֶם וּבְכַפְרֵט עִם תְּאוּמוֹת וְכוּ', כִּי גַם בְּתֵי יֵשׁ לָהּ, תְּהִלָּה לְאֵל, תְּאוּמוֹת, וּמֵאֵד מֵאֵד קָשָׁה לָהּ וְכוּ', אִךְ צְרִיכִים לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם סוֹבְלֵי חֲלָאִים רַבִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמְנַחִים בְּבֵתֵי חוֹלִים, וְלָנוּ תְּהִלָּה לְאֵל, אֵינן הַבְּעִיָּה הַזֹּאת וְכוּ', וְעַל-כֵּן מֵאֵד מֵאֵד רְצוּי לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסָד שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְעֵין טוֹבָה, לְהַסְתַּפֵּל עַל כָּלֵם בְּעֵין טוֹבָה.

אֲנִי מְקַנְהָ לְכוּא תְּכַף-וּמְיָד אַחַר הַחֵג לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאַקְנֶה לְרְאוּתְכֶם בְּשְׂמֵחָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג שְׂמֵחָה...

י"ט תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר שְׁמִינִי, כ"ג נִסָּן ח' לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תְּמִיד.

אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! הִנֵּה עֹכְשׁוֹ נִכְנַס קִיץ אָרְךָ עִם יָמִים אַרְכִּים, וְצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמָּנוּ יְתַבְּרֶךְ, שְׁנִזְכָּה לְשְׂמִירַת הָעֵינַיִם, לְהִיֹּת זְהִירִים בְּעֵינֵינוּ מֵאֵד, כִּי הָעֵין הִיא עֶקֶר הָאָדָם, וְאֵינן יִצָּר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמָה שְׁעֵינֵנוּ רוֹאוֹת (סְנֵהֲדִירִין מַה), וְצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְקַדֵּשׁ אֶת הָעֵינַיִם כָּל הַקִּיץ, וְאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְזֶה, אֲלָא עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה שְׂמֵחָה אֶת הַפֶּה; כִּי כְּשֶׁאָדָם רָגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְכֵן רָגִיל לְדַבֵּר דְּבוּרֵי

אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, עַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא הַדַּעַת נִמְשָׁכֶת אַחַר דְּבוּרָיו, וְאֵז יָכוֹל לְהַנְצִיל מִרְאיוֹת אֲסוּרוֹת, שְׁכָל עֵינָיו יִבִּיטוּ וְיִסְתַּכְּלוּ רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְכִפִּי שְׁאֲדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בִּידִיעוֹת אֵלוֹ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְטֹהַר אֶת עֵינָיו, כִּי בְּשַׁעָה שְׁאֲדָם חוֹשֵׁב רַק מִמְּנוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמִסְתַּפֵּל רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה גַם עֵינָיו נִשְׁמְרוֹת מִכָּל רָע, וְלִזֶּה אֵי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ, אֲלֹא עַל-יְדֵי רְבוּי שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְדְבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָקִים וְאִמִּיצִים בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה.

וְלָכֵן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רַק לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בֵּינְכֶם לְבֵין עֲצָמְכֶם, בְּשַׁעָה שְׁאַתֶּם הוֹלְכִים לְבַד עַל הַדֶּרֶךְ, אוֹ כְּשִׂיחָה לְכֶם רַק פְּנָאֵי, תִּלְכוּ אֶל הַהָר בְּיַבְנָאֵל, וְלֹהֲתַבּוּדָד שָׁם, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב וְיָפָה מִזֶּה, וּבַפֶּרֶט מִי שְׁצָרִיךְ יִשׁוּעָה, עַקֵּר הַעֲצָה לְבָרַח אֶל הַהָרִים, וְלִבְקֹשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ. וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ הַתַּחֲדָשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּעַנְיֵן שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכֵן שְׁאַחַד יְדַבֵּר עִם זוּלְתוֹ דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְהַתַּחֲזָקוֹת, הַעֲקֵר לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ מִלְּצַנּוֹת, כְּמֵאֲמַר הַתַּם הַקְּדוּשׁ: "רַק בְּלִי לִיצְנּוֹת" (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ט'), וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה א'): מַה הַזְּמַן הַזֶּה כּוֹס מְלֹא אֵינוֹ מְזֻרְזָף, אֵף דְּבָרֵי תוֹרָה, אֵין מְזֻרְזָפִים בְּדְבָרֵי לִיצְנּוֹת. אִם נִכְנַס דְּבַר שֶׁל תוֹרָה לְלֵב, יוֹצֵא כְּנַגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל לִיצְנּוֹת, נִכְנַס לְלֵב דְּבַר שֶׁל לִיצְנּוֹת, יוֹצֵא כְּנַגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל תוֹרָה; וְלָכֵן תִּשְׁמְרוּ אֶת עֲצָמְכֶם מֵאֲד מֵאֲד מִכָּל מִינֵי לִיצְנּוֹת, אֲשֶׁר הִיא קְלַפַּת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְבַטְלוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, לְשִׂמְחָה בְּאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁהִיא הַפֶּךְ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁהוּא שְׂחֹק הַכֶּסֶל, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂמֻדְבָּרִים רַק דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, מְשֻׁמְחִים אַחַד אֶת הַשְּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַקְּלַפּוֹת שֶׁל לִיצְנּוֹת, וְזוֹכִים לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

הַעֲקֹר רְאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, "וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק" (ישעיה מא, ו), וְתִדְוֹנוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְתִמִּיד תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְהִסְתַּכֵּל עַל זִוְלָתוֹ בְּעֵינַי טוֹבָה וְלִדְוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי בְּיָדָי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאִם אֶחָד אֵינוֹ מְכֻנָּן לַעֲשׂוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, רַע לְהַשְּׁנִי, אֲלֵא מֵרַב צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים שְׁעוֹבָרִים עָלָיו וְכוּ' וְכוּ', לְכֵן נִדְמָה כְּאִלוֹ הוּא מִתְכַּנֵּן לַעֲשׂוֹת כְּנֶגֶד, אֲבָל בְּאַמַּת צְרִיכִים לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת. וְאִם תִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ זֶה — לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמַּת תִּרְאוּ שֶׁכּוֹנְנֵתוֹ הִיָּתָה רַק לְטוֹבָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ג נִסָּן, ח' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי הַיְשִׁיבָה "בֵּית שְׁלֹמֹה", הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְלִיֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִצְלִיחַ דְרָכֶם תָּמִיד.

הִנֵּה נִכְנָס זְמַן חֲדָשׁ זְמַן הַקִּיץ, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, שֶׁתִּשְׁלִיכוּ מִכֶּם אֶת הַנְּעֻרוֹת וְהַיְלָדוֹת, וְתִתְחַלְּלוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּאַפְּן שֶׁהַקִּיץ הַזֶּה יַעֲבֹר עֲלֵיכֶם כָּל יוֹם וְיוֹם מְלֵא תִכּוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצְלוּ מִהַכֹּל, כִּי אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ו'): אֵין לָךְ בֶּן חוֹרִין, אֲלֵא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, כִּי בְּזֶה שֶׁתְּלַמְדוּ תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיוּ בְּנֵי חוֹרִין אֲמִתִּיִּים, וּבְפִרְט כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל, שֶׁהַכֹּל שָׁקֵט, וְאַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְנִסְעַ שׁוֹם נְסִיעוֹת לְטְבָרְיָה, אֲשֶׁרֵיכֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְכֶם, שֶׁאַתֶּם יְכוֹלִים לְשַׁבֵּת בְּד' אֲמוֹת וְלִלְמַד תּוֹרָה, וְאִנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שֶׁאִם תִּקְחוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְתִתְחִילוּ לְהִתְמַיֵּד הֵן בְּלִמּוּד גְּמָרָא, בְּשִׁעוּר שְׂאֵתָם לִוְמָדִים עִם הָרַבִּי שְׁלֹכֶם, וְהֵן בְּשִׁעוּר שְׂאֵתָם לִוְמָדִים מְשֻׁנִּיּוֹת בֵּינְכֶם לְבֵין עֲצַמְכֶם, שְׂמָאד מָאד תִּתְמַיְדוּ לִוְמַר בְּכָל יוֹם הָרַבָּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר הִיא מְטַהֵרֶת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וּבִפְרָט בְּגִיל שְׁלֹכֶם, שְׂאֵז הוּא הַגִּיל הַכִּי מִתְאִים לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וּפְשִׁמְתִּמְיָדִים בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, קוֹנִים לְעֲצָמָם הַמּוֹן קִנְיָנֵי תוֹרָה. וְכֵן תִּתְמַיְדוּ בְּיֹתֵר בְּלִמּוּד "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאֲדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצַמְכֶם מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִתְקוּטֵט אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, רַק אֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְּׁנִי, וְכֵן יְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְתִרְחַמוּ אֶחָד עַל הַשְּׁנִי, כְּמוֹ שְׂמַרְחָמִים עַל אֶח יָקָר, כִּי בְּאֵמַת אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ, וְאָב אֶחָד לְכָלְנוּ, שְׂאֲנוּ בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנוּ חוֹסִים בְּצִלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים לְהִיּוֹת דְּגָמָא שֶׁל תְּלַמִּידִים אֲמִתִּיִּים, בְּאִפְּן שֶׁהַהוֹרִים שְׁלֹכֶם וְגַם אֲנִי בְּתוֹכְכֶם, נוֹכַל לְהִתְפָּאֵר עִמְכֶם, שְׂיֵשׁ לְכֶם, תְּהִלָּה לְאֵל, מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְאַתֶּם רוֹצִים בְּאֵמַת לְהִתְעַלּוֹת בְּיִרְאַת שָׁמַיִם וּבְמִדּוֹת טוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְאֵל תְּדַלְּגוּ בְּתַפְלָה, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בִּיְהוּדוּת, וּכְפִי שְׂהָאֲדָם מִתְּפַלֵּל — כֵּן הוּא לִוְמַד. אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן בְּכָל יוֹם, שְׂאֵז יִתְבָּרַךְ מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת.

אֲבָקֵשׁ מְאֹד אֶת כָּל תְּלַמִּיד וְתְלַמִּיד בְּפִרְטִיּוֹת מְשִׁתֵּי הַכְּתוּת, שְׁכָל אֶחָד יִכְתֹּב לִי מִכְּתָב פֶּעַם בְּשָׁבוֹעַ, וּמִמָּשׁ תְּחִיּוּנִי, וְתִבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְתִכְתְּבוּ לִי כָּל מָה שְׂקָשָׁה לְכֶם וְכוּ', אוֹ כָּל דְּבָר שְׂאֵתָם רוֹצִים, וְאֲשַׁמַּח מְאֹד לְהִשְׁיב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר שְׁמִינִי, כ"ג נִסָּן, ח' לְמַנְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְּתָב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתְּתַלֶּה אֶת זֶה
עַל לוח המודעות, אֲקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאוּכַל לְכַתֵּב לָכֶם
בְּלִי גֵדֵר בְּכֹל יוֹם מִכְּתָב חֲדָשׁ כְּדֵי לְהַחֲיוֹתְכֶם, כִּי הָעֶקֶר מֵה שְׁאַנִּי
רוֹאֶה שְׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צָרִיכִים — לְאַחֲדָם, וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שְׁאַתָּה
יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּדָבָר זֶה תַעֲשֶׂה, הָעֶקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתָּךְ כְּלָל. רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם. וְעַקֵּר הָעֵצָה לְזֶה — לְשִׂמְחָה וְלִחְזוּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים, וְאֵז עַל-יְדֵי שֶׁתַּחֲזֹק וְתִאֲמָץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יְהִיֶּה לְךָ
גַם-כֵּן חֲזוּק. רְאֵה וְגַם רְאֵה אֶת הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהֵבִיא לְךָ מִתְּנֵה רֶכֶב, וְאִם תַּחֲזֹק עֲצָמְךָ, מִי יוֹדֵעַ עוֹד אֵילוּ
מִתְּנוֹת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ. הָעֶקֶר רְאֵה לְשִׂמְחָה, וְלִחְזוּק אֶת
עֲצָמְךָ וְלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים. וְכֵן תִּקְבַּל מִכְּתָב
בְּעֵבוֹר תְּלַמִּידֵי הַיְשִׁיבָה, וְתַעֲשֶׂה מְזֶה שְׁנֵי הָעֲתִיקִים לְתֵלוֹת בְּכֹל
כְּתוּבָה, אֲקַנְוֶה גַם לָהֶם לְשַׁלַּח מִכְּתָב בְּכֹל יוֹם בְּלִי גֵדֵר, אוּ בְּכֹל כְּמָה
יָמִים, לְחֲזֹקָם וְלְאַמְצָם, וְאַנִּי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתְּלַמִּידִים הָאֵלוּ יִגְדְּלוּ תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים וְעוֹבְדֵי הַשָּׁם
גְּדוֹלִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְלֶכֶת הַיּוֹם בְּשִׁבִיל הַפְּרָכַת וְהַשְׁלָחָנוֹת וְהַסְּפָסָלִים
וְכו', וְכֵן תִּדְוַח בְּעֵנִין ... וְאִם ... בָּא, וְעַל כָּלֶם — אֵל תִּשְׁכַּח לְהִיּוֹת
עוֹד פְּעַם בְּשִׁמְחָה וְעוֹד פְּעַם בְּשִׁמְחָה וְעוֹד פְּעַם בְּשִׁמְחָה.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁתְּהִיָּה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה...

י"ט תתקעב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני, כ"ג ניסן, ח' למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אודות הָהָר שֶׁל זָהָב וּמִבְצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת וְכוּ' שֶׁפְּתַבְתָּ, אוֹמְרִים אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ, שְׁזָה סוֹבֵב עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, וְעַל-כֵּן עָלִיד לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְנִסְעַת אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, עַל-כָּל-פְּנִיָּם לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כְּבָר עַכְשָׁו, שְׂתִזְכֶּה לִהְיוֹת שֵׁם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, כִּי צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל הוּא הָהָר שֶׁל זָהָב וְהוּא הַמְּבָצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהִגִיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְצָרִיכִין לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, הַעֲקָר לְצֵאת מִהַבֵּץ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשִׁנּוּפְלִים בְּבוּץ, אֲזִי עִם רִגְלֵי אַחַת הוּא בְּבוּץ, וּבְרִגְלֵי שְׁנֵי הוּא מוֹצִיא מִהַבֵּץ וְכָךְ הוֹלְכִים, רִגְלֵי אַחַת לְהוֹצִיא מִן הַבּוּץ, וְרִגְלֵי אַחַת נִכְנָסֶת בְּבוּץ, עַד שֶׁהִרְגֵּל הָאֲחֵרוֹנָה שְׂתִהְיֶה מְחוּץ לְבוּץ, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה, הַעֲקָר שְׂתִצֵּא מִן הַבּוּץ.

הִרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לֹאמַר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני, כ"ג ניסן, ח' למנזר בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות הירידות והנפילות שעוברות עליך וכו' וכו', אֲתָה רֹאֵה
לְעִשׂוֹת הַטּוֹב, וְאִזּוּ מִמִּילָא הֵרַע יְפֹל, וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל לְאַחַד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִתְלוֹנֵן שֶׁתְּמִיד נּוֹפֵל בַּפֶּח וְכוּ' וְכוּ', וּמִתְלַכְּלֵךְ
בְּחֻטָּאִים וְכוּ' וְכוּ', וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: אֲתָה תַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, וְאִזּוּ
הֵרַע מִמִּילָא יְפֹל, וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֶזֶק וְאַמִּיץ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּאַמִּירַת ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה הָאוֹצָר שֶׁלְּךָ, וְזֶה מֵה שֶׁיִּשְׁאַר מִמֶּךָ, וְכֵן
תִּשְׁתַּדֵּל לְסַיֵּם בְּכֹל שְׁבוּעַת אֶת מִסְכַּת תַּעֲנִיּוֹת, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקָר רֹאֵה לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת
הַשִּׁמְחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם בְּשִׁמְחָה, הוּא הוֹרֵג אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי כָּל
עֲנִיָּן שֶׁל סֵמ"ךְ-מ"ם הוּא רַק עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִפְאוֹן וַיֵּאוֹשׁ וְכוּ'
וְכוּ', וְכִמְאֵמֵר ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל שְׂאֵמֵר, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ
מְסַתְּפֵק עֲצָמוֹ בְּזֶה, שְׁרוּאָה שְׂאָדָם סוֹבֵל בְּרוּחַנִיּוֹת, אֲלֵא רּוֹצֵה
לְרֹאוֹת גַּם אֶת סִבּוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-כֵּן זֶה לְעַמַּת זֶה רֹאֵה לְמַסֵּר אֶת
נַפְשְׁךָ לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה מְבַטֵּלֶת אֶת הַקְּלָפָה שֶׁל פָּגָם
הַבְּרִית וְאֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְגַמְרִי, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת
הַשִּׁמְחָה, וְכִכֵּל שֶׁתִּהְיֶה לְךָ מַדַּת הַשִּׁמְחָה, כֵּן תִּהְיֶה טוֹב לְאַשְׁתָּךְ
וְלִילְדֶיךָ, וְכֵן תִּהְיֶה טוֹב גַּם לְעֲצָמְךָ, הַעֲקָר פְּרִיילֶיךָ אוֹן וּוִידְעֵר
פְּרִיילֶיךָ, אוֹן וּוִיטְעֵר פְּרִיילֶיךָ, אוֹן נָאר פְּרִיילֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי,
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

אָשֶׁר י"ט תתקעד בְּנַחַל רכז

רְאֵה לְהַדְפִּיס עַל-כָּל-פְּנִימִים פֶּעַם בְּחֹדֶשׁ קוּוֹטְרַס אַחַד, וְזֶה יִהְיֶה לְתַקוּן נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שְׁלֵף, כִּי זְכוּי הֶרְבִּים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבִפְרֵט לְפָגֶם-הַבְּרִית, כִּי כְּנִגְדַּזְה שְׁהַשְׁלִיף אֶת זְרַעוֹ עַל הָאָרֶץ וְכוּ', יַעֲשֶׂה מִזֶּה צְדָקָה, בְּסוּד (הוֹשַׁע י, יב): "זְרַעוּ לָכֶם לְצְדָקָה", כְּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד).

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ג נִיסָן, ח' לְמִנְחָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַצְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, עֲבָרוּ עָלֵינוּ יָמִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, וְנִכְנְסוּ בְּנוֹ אִוְרוֹת צַחְצַחוֹת, אִוְרוֹת עֲלִיוֹנִים כְּאֵלוֹ, מִצּוֹת וְאַרְבַּע כּוֹסוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר עוֹשִׂים תְּקוּנִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה, עַל-יְדֵי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֲפִלוֹ הַפְּחוֹת שְׁבַפְּחוֹתִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, זְכִינוּ לְאֶכֶל מִצָּה, אֲשֶׁר הִיא הָאֲמוּנָה, וְרְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל זֶה, וְלֹא לִפְל בְּדַעַתְנוּ כָּלֵל.

אוֹדוֹת יְלָדִים, רְאֵה לְהֶרְבּוֹת בְּצְדָקָה כִּי עָקֵר הֵהוּלְדָה בָּא עַל-יְדֵי צְדָקָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (הוֹשַׁע י, יב): "זְרַעוּ לָכֶם לְצְדָקָה", עַל-יְדֵי צְדָקָה בָּא זְרַע. עַל-כֵּן רְאֵה לְגַדֵּב תְּמִיד מְדֵי פֶעַם בְּפֶעַם צְדָקָה, שְׁזֶה הוּלָף — הֵן לְהַדְפִּסָּה, וְהֵן לְעִנְיֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהֵן לְהַתְלַמּוּד תּוֹרָה וְהִשְׁיבָה שְׁלָנוּ, וּבִזְכוּת הַצְדָקָה תְּצַלִּיחַ בְּכֹל דְּרָכֶיךָ.

הַעֲקֹר, יְדִידֵי הַיְקָר! תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, כִּי הַעֲקֹר הוּא שִׂמְחָה, וּמִי שֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה — הוּא מְצַלִּיחַ תָּמִיד, וְעַל-כֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וּתְשַׂמַּח אֶת כָּל חֲבֵרֶיךָ וַיְדִידֶיךָ, וְרַק תִּדְבַּר מְשִׂמְחָה, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה, הַעֲקֹר אֵל תִּנִּיחַ אֲצִלְּךָ הַעֲצָבוֹת, כִּי מִי שֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת, הוּא הֵכִי אֲמַלל בְּחַיִּים, וְעַל-כֵּן תִּכְרִיחַ אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָבְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ג נִסָּן, ח' לַמָּנָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְּלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ וַיִּל, וְתִכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, אִזִּי יָכוֹל לְהוֹלִיךְ אֶת מַחוּ כְּפִי שְׂרוּצָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת (עֵיִן לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), וַיֵּשׁ לֹמֵר: בְּשִׂמְחָה' אוֹתִיּוֹת מִחִשְׁבֵּה' (תְּקוּנַי-זֶהַר סז), כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה יָכוֹלִים לְהוֹלִיךְ אֶת הַמַּחְשָׁבָה בְּאֵינָה צַד שְׂרוּצָה, כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל תְּלוּי בַּמַּחְשָׁבָה, אִם הָאָדָם חוֹשֵׁב תָּמִיד רַק טוֹב, אִזִּי הוּא יֵצֵר טוֹב, הוּא מֵיִצֵּר וּמְצִיר אֶת הַטוֹב, וְאִם חָס וְשָׁלוֹם, הוּא חוֹשֵׁב בְּרָע, אִזִּי הוּא הַיִּצֵּר הַרָע, כִּי מֵיִצֵּר אֶת הַרָע (עֵיִן לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן מט), וְלִכֵּן צְרִיכִין הַעֲקֹר לְשַׁמֵּר עַל קִדְּשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וְרַבְּנוּ וַיִּל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד עַל קִדְּשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וְתִכְּף-וּמִיד כְּשֶׁזוֹכָה לְשַׁמֵּר עַל הַמַּחְשָׁבָה, אִזִּי נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו.

רכט

בנחל

י"ט תתקעו

אשר

ולזכות להגיע אל קדשת המחשבה, זה זוכין על-ידי הצדיק האמת, על-ידי שמקשרים את עצמו אל הצדיק האמת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריא), ולכן תשתדל לקשר עצמך אל רבנו ז"ל, ושום דבר שפעולם לא יוכל לשבר אותך, ותשתדל להפיץ את אור יבנאל בין כל התושבים, פי תהלה לאל, אתה עושה חיל בין התושבים, וכלם אוהבים אותך.

אודות הענין שלך וכו', תדע שאין לך אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן תרגיל את עצמך להתבודד עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך רק אליו יתברך, כי באמת אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שזוכה להיות דבוק בו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להדביק את עצמך אל האין סוף ברוך הוא, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני, כ"ג ניסן, ח' למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לנסע עם ידידנו ... גרו יאיר, אודות הפרכת וכן השלחנות והספסלים וכו'.

העקר רק תחזק עצמך להיות בשמחה, פי השמחה היא הצלחת האדם, ואף שאני יודע שבין כך עובר עליך מה שעובר, בפרטיות בענין הדירה וכו', אבל תאמין לי, שפכל שתהיה יותר בשמחה, ותשמח את נשמות ישראל בהפצת מעינות החכמה חוצה, כמו-כן תהיה לך הצלחה מרבה עד מאד. פי באמת עובר על נשמות

רל אָשר י"ט תתקעז בנחל

ישראל מה שעובר, וכלם רוצים ומשתוקקים לדברי חזוק ודבורי אמונה, והם להם כמים קרים על נפש עיפה. ועל-כן אשרי מי שיש לו חלק בזה. ובדאי שָׁכרוּ יְהִיָּה כפול ומכפל מהשמים. העקר לא להתפחד כלל בשום פנים ואפן, כי הפחד מורה על חלשת האדם וספקות באמונה הקדושה, חס ושלום. על-כן אל תהיה בטלן, חזק והתחזק להיות בשמחה עצומה, ותחזק את נשמות ישראל בכלל ואת אנשי שלומנו בפרט, ואז טוב לך כל הימים, ותראה נסים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הכפל הדבר, תקח את ... ותסעו עוד היום לסדר הכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקעז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני, כ"ג ניסן, ח' למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

אודות הפתוח, אני בא תכף-ומיד בשבוע הראשון של חדר איר, ואני מביא לפתוח עשרים אלף דולר, ואם לא יכול לחכות עד אז, אזי ... משתדל לחפש איזה שליח להעביר לו כסף. יש לו בערך שש או שבע אלף דולר, וזה יקח תוך יומים או לכל היותר אחר השבת, על-כל-פנים תאמר לקבלן, שאין אני שוכח ממנו. ואני אביא אתי עבורו את הסכום הנ"ל, בעזרת ה', אף אני מקנה שתוכל ללוות בין כך מהכסף של ... על החשבון.

העקר ראה לסדר היום בענין הפרכת והשלחנות והספסלים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ג נִיסָן, ח' לַמָּנָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי אֶת כָּל הַסְּפָרִים.

מָה אָמַר לָךְ! מִמָּשׁ פָּאָר וּמִמָּשׁ יָפִי — הֵן הַהֲדַפְסָה וְהֵן
הַכְּרִיכָה, מִמָּשׁ נִפְלָא מְאֹד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּכַל לְהַדְפִּיס
עוֹד כֶּרֶךְ אַחֵר כֶּרֶךְ וְלֹא לְהַתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וַיִּרְחִיב לָךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לִיְדֵי
מִתְנַת בְּשׂוֹר וְדָם, וַיְהִיָּה לָךְ תְּמִיד שְׁפַע דְּקַדְשָׁהּ, שְׁתוּכַל לְהַדְפִּיס
תְּמִיד אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל בְּתַכְלִית הַהַדוּר
וְהַיָּפִי, וְנִזְכָּה לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבָּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם כָּלוּ.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק וּלְאַמִּץ עֲצָמְךָ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּחַיִּיד, וְשׁוֹם
דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֹר אוֹתָךְ, יְהִיָּה אִיךְ שְׁיִהְיֶה. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע,
אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ, וְלֹא שִׁיךְ בְּכָלֵל לְקַחַת
אֶחָד מִהַשְּׁנִי, כִּי אֵין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאַפְלוּ רִישׁ
גְּרִגִיתָא מִן שְׁמַיָּא מוֹקְמִינָן לִיה (יוֹמָא לַח., בְּרַכּוֹת נַח.); וְעַל-כֵּן בִּידְעוֹת
אֵלוּ יְכוּלִים לְהַחֲזִיק מִעֲמֹד בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקעט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנזן בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... שיהיו בריאים.

לנכון קבלתי מפלכם מכתב.

מה אמר לכם! אני מאד מאד שמח לשמע הטוב מכם, כי אתם
אצלי כמו ילדים ממש, וחקוקים בפנימיות לבבי לטוב כל הימים,
ואני שמח בשמחתכם ומצטער בצערכם, באשר הקדוש-ברוך-הוא
יודע זאת, ואני תמיד מתפלל עליכם, שיהיה לכם כל טוב כל
החיים.

מרחוק תבינו את החסדים והרחמים גמורים שעשה עמכם
הקדוש-ברוך-הוא, שתהלה לאל, התחנתם ונתן לכם ילדים יפים
ובריאים, ויש לכלכם בית משלכם, אשר הכל הוא נסי נסים ופלאי
פלאות, מי האמין זאת לפני כמה שנים שזה יקרה וכו', וברוך הוא
ברוך שמו זה קרה. ולכן הרגילו את עצמכם לתת תודה והודאה
להקדוש-ברוך-הוא על גדל החסד חנם שעשה עמכם, ועל-ידי-זה
יהיה לכם כח לבקש ולהתפלל על להבא, כי אין לנו אלא תפלה,
ורק זה מה שיכול לעזור לנו, ולכן תהיו חזקים בעבודת התפלה
וההתבודדות לבקש ולהתחנן ממנו יתברך כל מה שאתם צריכים,
ועל-ידי-זה תצליחו את דרככם בין בגשמיות ובין ברוחניות.

עם כל זאת עליכם לדעת, כי לכל אחד יש את הנסיונות שלו
וכו', את העליות שלו והירידות שלו וכו' וכו', ועקר גדלת בר
ישראל — כשזוכה להחזיק מעמד ולא להשבר. ולכן אבקש אתכם
מאד מאד, שמהיום והלאה כל מה שקורה לכם איזה משבר, חס
ושלום וכו' וכו', אל תספרו את זה לאמא, כי היא נשארה בודדה
וגלמודה, ואין לה אף אחד, והיא רוצה רק נחת מכם, הן אמת
שאין לכם למי לבכות ולמי לספר את שברון לבכם, ואת המרירות

אֲשֶׁר י"ט תתקפּ בַּנְחַל רַלְג

שְׁעוֹבֶרֶת עֲלֵיכֶם וְכוּ' וְכוּ', אֲךָ אֵל תַּעֲשׂוּ זֹאת לְאִמָּא, כִּי הִיא רַק רוֹצֶה לְרֹאוֹת נַחַת מִכֶּם, וְלִשְׁמַע רַק הַטּוֹב מִכֶּם, וּתְהִלָּה לְאֵל, אַתֶּם כָּבֵר מִבְּגָרִים, וַיֵּשׁ לְכֶם בְּתִים מִשְׁלָכֶם וַיִּלְדִים וְכוּ' וְכוּ', תִּסְפְּרוּ לְהִאֲמֵא רַק אֶת הַטּוֹב, וְאִם אַתֶּם רוֹצִים לְסַפֵּר אֶת שְׁבוֹרוֹן לְבַבְכֶם, אֲנִי מוֹכֵן לִשְׁמַע אֶתְכֶם תָּמִיד, כִּי תְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ מְקוֹם בְּלִבִּי בַעֲבוּרְכֶם. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, לְמַעַן טוֹבַת הָאִמָּא לְסַפֵּר לָהּ רַק דְּבָרִים טוֹבִים, כִּי הִיא עֹבְרָה כָּבֵר בְּחַיִּים הַמוֹן יְסוּרִים, שְׁאֵבְדָה אֶת בְּעִלָּה בְּגִיל צָעִיר, וְכֵן אֶת אַחֵיכֶם וְכוּ' וְהִיא שְׂרוּיָה בְּדַכְאוֹן עֲמֵק, וְלִכֵּן הַחֹב עֲלֵיכֶם מְצַד כְּבוֹד אִם לְחִזְקָה וּלְאִמְצָה וּלְעוֹדְדָה וּלְשִׁמְחָה, וּלְסַפֵּר לָהּ רַק אֶת הַטּוֹב מִכֶּם, וּבְזֶה תִּקְיְמוּ בְּאַמַּת מְצוֹת כְּבוֹד אִם.

אַקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְיְמוּ אֶת רְצוֹנִי, הַעֲקֹר רְאוּ לְחִזְקָתְכֶם עֲצֻמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וְכֹל הַבְּעִיּוֹת שְׁלָכֶם תִּפְתְּרֶנָּה, אִם תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, כִּי כָּל הַבְּעִיּוֹת וְהַצָּרוֹת שְׁעוֹבֶרוֹת עַל הָאָדָם, הֵן רַק כְּשֶׁנּוֹפֵל בְּדַכְאוֹן וּבַעֲצָבוֹן, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלּוּ אֲבֵד מְנוּס וְתִקְנָה, וְכִאֲלוּ אֲךָ פָּעַם כָּבֵר לֹא יִהְיֶה לוֹ טוֹב, וְעַל-כֵּן עֲשׂוּ מֵה שֶׁתַּעֲשׂוּ בְּאִפְסוֹן שֶׁתִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְהַשְׂמֵחָה הַזֹּאת תָּבִיא לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, וְתִפְטְרוּ מִכָּל הַצָּרוֹת שְׂבָעוּלָם. וְעֲלֵיכֶם גַּם לְחִזְקָתְכֶם אֶת הַשְּׂכֵנִים שְׁלָכֶם וּלְקַבְּלָם בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, וְתִצְלִיחוּ בְּכֹל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחִיל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקפּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִיסָן, ט' לַמָּנָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֵמָה", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם

מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם אָמֵן.

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אֶתְכֶם, תְּלַמִּידֵי הַיְקָרִים! שְׂפַתְחִילוּ לְהַתְנַהֵג בְּצוּרָה יָפָה, וְתַפְסִיקוּ עִם הַלִּיצְנוּת, וְתַתְחִילוּ לְהִיטֵר יְלָדִים רְצִינִיִּים, בְּאִפְּן שְׂתַצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, אַחֲרַת יְהִיָּה לִי הַהֲכָרַח לְסָגֹר אֶת הַיְשִׁיבָה, אֲנִי לֹא רוֹצֶה שֶׁנִּבְּוֹא עוֹד פֶּעַם לְמַצֵּב שְׁהִיָּה לְנוּ כְּבָר לְפָנַי כַּמָּה חֲדָשִׁים, אַתֶּם צְרִיכִים לְקַחַת אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַדַּיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתַלְמְדוּ בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, וּבְפָרֵט מְשָׁנִיּוֹת, וְתַחֲזְרוּ בְּכָל יוֹם פָּרָק אַחַר פָּרָק, עַד שֶׁתִּזְכְּרוּ לְסַיֵּם שְׁשֵׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, וְתַתְחִילוּ עוֹד פֶּעַם, וְאֲנִי מָאד מָאד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שִׁיקַח אֶת עֲצָמוֹ בְּיַדָּיו, וַיִּתְחִיל לְהִיטֵר יְלָד רְצִינִי, וְתַשְׁמְרוּ אֶת עֲצַמְכֶם מָאד מָאד מִמַּחְלָקַת וּמִמְרִיבוּת, וְתַכְבְּדוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי אֲנִי מָאד מָאד מַתְבַּיֵּשׁ, אִם, חַס וְשָׁלוֹם, יֵצְאוּ מֵאִתְּנוּ תְּלַמִּידִים עֲזֵי פָנִים.

אֲנִי מַקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְתַבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

מָאד מָאד אֲנִי מְבַקֵּשׁ, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם יִרְאֶה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִיסָן, ט' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲנִי מְצַטְעֵר לוֹמַר לָךְ, אִם לֹא תִשְׁתַּנֶּה, וְאִם לֹא תִקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, אֲנִי מְכַרַח לְהוֹצִיא אוֹתְךָ מִהַיְשִׁיבָה, כִּי מִסְפָּרִים לִי, שְׂאֵתָה הוֹפֵךְ לְגַמְרֵי אֶת הַכֶּתֶף, וְאֵתָה בְּלִתִּי נִסְבֵּל, וְעַל-כֵּן מָאד

אֲשֶׁר י"ט תתקפב בנחל רלה

מאד אבקש אותך, צא כבר מהילדות והקטנות, ותתחיל לומר בכל יום הרכה פְּרָקִים משְׁנִיּוֹת, ועל-ידי-זה תזכה לזכוּת וְטֹהַר המחין, ויהיה לך רק טוב כל הימים.

נא ונא ראה להתפלל בכונה, כי אחותך ... תחיה, צריכה רחמים רבים, וההורים שלך מתיסרים כאן ביסורים גדולים מאד, והם מאד רוצים לשמע רק טוב ממך, ולרווח נחת ממך, ולא לשמע שאתה מפריע בפתה, ועל-כן אני מקנה לך הקדוש-ברוך-הוא, שמהיום והלאה תקח את עצמך בידיך, ואז תצליח את דרכך.

ראה לכתב לי תכף-ומיד מכתב, שקבלת על עצמך להשתנות לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקפב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתקח את עצמך בידיך, ותשתדל לבוא לישיבה בכל יום ותלמד בהתמדה, כי יש לך פלים טובים וראש טוב, ובזמן הפנוי ראה לחזור הרכה במשניות, כי הלמוד משניות מטהר את הנפש מכל מיני חלדה, ותשתדל לצית את האבא והאמא, כי מצות כבוד אב ואם עולה על הכל. ולכן ראה למסר את נפשך על מצות כבוד אב ואם, ומה שהאמא מבקשת, תשתדל לקיים בשלמות, ובזה תעשה נחת-רוח לך הקדוש-ברוך-הוא, כי שלשה שתפים יש באדם: הקדוש-ברוך-הוא, האבא והאמא (נדה לא.), ואם מכבדים את השני שתפים, אז השתף השלישי שהוא באמת השתף הראשון, יש לו נחת-רוח גדול, שהוא הקדוש-ברוך-

רלו אשר י"ט תקפג — י"ט תקפד בנחל

הוא. ועל-פן ראה, בני היקר! לקחת את עצמך בידיך, ותחיל להיות רציני, ואז תצליח דרכך.

תאמין לי, שמשתלם לחזור אליו יתברך, ולהתפלל בכונה גדולה, ולהתנהג בדרך ארץ.

ראה לכתב לי מכתב, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תקפג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתקח את עצמך בידיך, הנה בא זמן חדש זמן הקיץ, שתתחיל ללמד בהתמדה רבה תורה הקדושה, ותכניס את עצמך בתוך הלמוד, ואז תצליח, כי יש לך ראש טוב, ואם תכניס את עצמך בלמודים — תצליח מאד מאד. ועל-פן ראה לצית את הרבי שלך, ובזמן הפנוי תחזר הרבה משניות, וכשאני אבוא, בעזרת השם יתברך, בעוד שבוע, אביא לכם מתנות יקרות, העקר תתחיל להיות ילד רציני, ותעשה לי נחת-רוח גדול מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תקפד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר י"ט תתקפה בנחל רלו

מאד מאד אבקש אותך, שתעזב כבר את כל הקטנות והילדות שלך, ותתחיל להיות ילד רציני, שתתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה, ותציית את הרבי שלך, כי מאד מאד כואב לי, אם חס ושלום, תפל חזרה, כי כפי שאני יודע, יש לך חושים וכלים טובים לקבל תורה ויראת שמים, ולכן תקח את עצמך בידך, ועל-ידי-נה תצליח.

נא ונא תתפלל בכונה, וכן תחזר הרבה פרקים משניות, שמטהרת ומזככת את הנפש.

אני מקנה שתציית אותי, ראה לכתב לי שנשתנית לטובה, ואז ממשיחיים חדשים אתה מנפח בי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקפה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנזר בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

אני שמח מאד לשמע בשורות משמחות, שאתה השתנית לטובה, ואתה ילד המציית את הרבי, וחפץ ורוצה ללמוד, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבאמת תגדל ירא שמים ותלמיד חכם, ותתמיד הרבה בלמוד משניות, כי עכשו הוא הגיל הכי יפה להתמיד בלמוד משניות, כי בן עשר למשנה. נא ונא תתפלל את התפלות: שחרית, מנחה, מעריב מתוך הסדור היקא, וממש תגרם לי נחת רוח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

רלח אָשֶׁר י״ט תתקפו – י״ט תתקפו בנחל

י״ט תתקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ״ד נִיסָן, ט' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ אֵיךְ אַתָּה מְתַמֵּד בְּלְמוּדִים, וְאַתָּה עוֹזֵר לְאַבִּיךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמִּיד תְּצִיֵּת אֶת הָאֲבָא וְהָאָמָא, כִּי מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם הִיא מְהַמְצוֹת הַחֲמוּרוֹת שֶׁבְּחֲמוּרוֹת, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכֹל אֲפֹן שֶׁבְּעוֹלָם לְצִיֵּת אֶת הַהוֹרִים, וְתִגְרַם לָהֶם גַּחַת-רוּחַ גָּדוֹל מְאֹד, וּבְזִמָּן הַפְּנוּי שְׁלֶךְ רְאֵה לְחֹזֵר הַרְבֵּה עַל מִשְׁנֵיּוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ט תתקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ״ד נִיסָן, ט' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתַתְּחִיל לְצִיֵּת אֶת הַרְבֵּי שְׁלֶךְ, וְתַכְנִיֵּס אֶת הַמַּחַ שְׁלֶךְ בְּלְמוּדִים, וְאֹז תִּגְדֵּל יִרְאָ שְׁמַיִם אֲמַתִּי, וְתַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְאַל תִּסְתַּוֵּב בְּעַת הַתְּפִלָּה, וְאֹז תְּצַלִּיחַ דִּרְכְּךָ.

הַמְּאַחַח לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י"ט תתקפח — י"ט תתקפט בַּנְחַל רַלֵט

י"ט תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִיסָן, ט' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנְּחֻת-רוּחַ שְׁאַתָּה גּוֹרֵם לִי, שְׁאַנִּי שׁוֹמֵעַ שְׁאַתָּה בְּאַמַּת חֶפֶץ לְלַמֵּד, וַיֵּשׁ לְךָ רֹאשׁ טוֹב וְכֹלִים וְחוֹשִׁים טוֹבִים לְקַלֵּט אֶת הַלְמוּד, וְעַל-כֵּן רָאָה לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים, וְתִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ יְרֵאת שְׁמַיִם, וְכֵן תְּבָרַךְ בְּרַכְּת-הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִיסָן, ט' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁקַבְּלֶתָ אֶת עֲצָתִי, שְׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשָּׁס בְּדֶרֶךְ אֲמִירָה עַד יוֹם הַבְּרִי-מִצְוֶה שְׁלֶךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִהְיֶה תְּמִיד עֶסוּק בַּתּוֹרָה, וְאוֹר הַתּוֹרָה יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רָע. תִּתְפַּלֵּל כָּל הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ יְרֵאת שְׁמַיִם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִסָּן, ט' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֶבְקַשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּחֲחִיל לְהִיּוֹת בְּחוּר רְצִינִי, וְאַתָּה כָּבֵד בְּגִיל בְּרִמְמוֹתָ, שְׁתַּלְמֵד בְּהַתְמָדָה רַבָּה, וּתְצַיֵּת אֶת הַרְבֵּי, וּמִמֶּשׁ תִּגְרַם לִי נִחְתָּרוּת גְּדוֹל מְאֹד, תִּתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר וַיִּקְא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת יְרֵא שְׁמַיִם גְּדוֹל מְאֹד, כִּי כְּשֶׁמִּתְפַּלְלִים מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, זֶה סֶגְלָה לְיִרְאַת שְׁמַיִם, וּבְזִמְן הַפְּנוּי שְׁלָךְ תִּלְמַד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כִּי לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת מְזַכֵּר אֶת הַנְּשֻׁמָּה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ט תתקצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִסָּן, ט' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֶבְקַשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּתְמִיד מְאֹד בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַחֲחִיל לְהַתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה גְּדוֹלָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, שְׁזֶה סֶגְלָה לְיִרְאַת שְׁמַיִם, וּמִמֶּשׁ תִּחְיִינִי. וְכֵן תְּצַיֵּת אֶת הַרְבֵּי שְׁלָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

אֲשֶׁר י"ט תתקצב — י"ט תתקצג בַּנֶּחֱל רמא

י"ט תתקצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִיסָן ט' לַמַּנְזָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאֵד מָאֵד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ, וְתִתְחַיֵּל לְהִתְמַיֵּד בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז בְּלַמוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּגְדֵּל לְאֵילָנָא רַבְרָבָא, וְתִהְיֶה מְלֵא יִרְאַת שָׁמַיִם, וְתִצְלִיחַ דְּרַבְרָךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִיסָן, ט' לַמַּנְזָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאֵד מָאֵד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁתַּדֵּל לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ, וְתִלְמַד בְּהִתְמַדְּהָ רַבָּה, וּמִמֶּשׁ תְּחַיֵּינִי, וְתִגְרַם לִי נַחֲת־רוּחַ גָּדוֹל מְאֹד. וְכֵן תִּדְבֵּר עִם אַחֶיךָ ... שְׂיִפְסִיק לְהִיּוֹת פְּרָא אָדָם וְכוּ', כִּי בְּאֵמַת הַהוֹרִים שְׁלָךְ סוּבְלִים פַּה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְעַל-כֵּן רְאֵה שְׂיִצִּיחַת אֶת הַרְבֵּי, כִּי אֵין לְהֵם כַּח כְּבֹר עָמוּ, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְרְאֵה לְכַתֵּב לִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקצד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנין בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

זה זמן רב שלא כתבתי לך, אך ההכרח לי לקצר עכשו מפני
טרדותי הרבות.

המחפנים שלכם נמצאים כאן בלחץ מאוד גדול, כי הם
יושבים יומם ולילה בבית-חולים עם בתם תחיה, ועל-כן אי אפשר
להם להתקשר אליכם, וכן אל הילדים שלהם, ותדונו אותם לכף
זכות, כי בתם צריכה רחמים רבים מאוד, כי הרופאים אומרים שהיא
צריכה לעבור עוד נתוח, חס ושלום, והיא סוף הכל תינזקת בת
שלשה וחצי חדשים, יעזר לה הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לה
רפואה שלמה. ועל-כן תמחלו להם מאוד מאוד, שלא יכולים
להתקשר אליכם, כי לא במעל ובזדון עושים את הדבר הזה.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב תפגס אל הדירה
החדשה שלך, ותזכה לעשות שם חנפת הבית, ויהיה רק שמח
בביתכם, ויהיה לכם נחת מכל הילדים, ויהיה לך רק טוב כל
הימים.

העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשמחה, ותשמח את אנשי שלומנו, כי השמחה היא הגאלה, אשרי
מי ששמח תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקצה.

בעזרת השם ותפלה, יום חמישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן, ט' למנון בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הַקָּר לִי
מֵאֵד אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רציתי להתקשר כל הזמן, אף לא יצרתי קשר. מאד מאד אני
מעונין לשמע את שלום בנה, ואני מתפלל עליו שיהיה בריא ושיצא
מבית חולים, ותרוה ממנו ומכל יוצאי חלציו רב נחת.

מאד מאד אבקש אותך, שתדון את המחתנים שלך לכף זכות,
כי הם נמצאים כל היום וכל הלילה בבית חולים, והם תחת לחץ
גדול מאד מאד, כי הבת צריכה רחמים רבים מלמעלה, כי הרופאים
מדברים לעשות עוד נתוח, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבאמת לא
תצטרך, וכבר נשמע ונתבשר בשורות משמחות. ויען שנמצאים
בבית-חולים הם לא יכולים להתקשר, והם מאד מאד מתנצלים,
שחס ושלום, לא זרקו את הילדים הפקר, רק אין להם שום עצה
מה לעשות.

ראה לחזק את עצמך בשמחה על אף שעובר עליך ברוחניות
ובגשמיות, עם כל זאת עלינו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם,
כי ההתחזקות זו הצלחת האדם, אשרי מי שזוכה להתחזק, ואז טוב
לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בערך שתצליח ברכך, ותכף-ומיד כשבנה
ישתחרר מבית-חולים, תתחיל להתעסק עם הגנה, והקדוש-ברוך-
הוא יעזר לך בזכות זה, שיצמחו ילדיך פרחים יפים בתורה וביראת
שמים ובהצלחה בחייהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תתקצו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני כ"ד ניסן, ט' למנזן בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שְׁתַּדַּבֵּר עִם אַחִיךָ ... כִּי הַמְּלַמֵּד
שְׁלוֹ לֹא יִכּוֹל לְהַחְזִיק מְעַמָּד עִמוֹ, כִּי הוּא מָאד מָאד מְתַפָּרֵעַ, אָנִי
מִבֵּין אוֹתוֹ, שְׂאִין הָאָבָא וְאֵמָא בְּבֵית, אָךְ מְצַד שְׁנֵי אִתָּה צָרִיךְ
לְדַעַת, כִּי הַהוֹרִים שְׁלָךְ סוּבְלִים פּוּה יְסוּרִים גְּדוֹלִים מָאד, כִּי הַבַּת
... אוֹלֵי תַצְטַרְךָ לְעֵבֶר עוֹד נְתוּחַ, אֲנַחְנוּ מְקוּיִם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׁהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת וּבְלֵי נְתוּחִים, אָךְ הַהוֹרִים בְּלַחֲץ גְּדוֹל מָאד, הֵם
בְּיוֹם וּבְלֵילָה בְּבֵית-חוֹלִים, וְעַל-כֵּן קָשָׁה לָהֶם לְהַתְקַשֵּׁר אֲלֵיכֶם, כִּי
אִין לָהֶם שׁוֹם דְּרָךְ וְאִפְשָׁרוֹת, וְעַל-כֵּן טוֹב מָאד שְׁתַּסְבִּיר לִּי ... שְׁיִהְיֶה
יְלָד טוֹב וְשִׁיצִית אֶת הַמְּלַמֵּד.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים שְׁבַעוֹלָם, כִּי רְאֵה אִיךְ
שְׁהַעוֹלָם הַזֶּה הוּא מְלֵא צָרוֹת וְיְסוּרִים וְצָרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מַחִיר,
וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד, וְתִבְשֹׁר לִי תָּמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאָחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תתקצו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדוש לסדר שמיני, כ"ה ניסן, י' למנזן בני
ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צָמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

זה כמה ימים שלא שמעתי ממך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד אשמע ממך בשורות משמחות.

שלחתי לך כבר יותר מחמשים מכתבים משנת תשל"ד, ונא לסדרם בסדר נכון במקומו.

מה אמר לך! אין מלים בפני לפרש לפניכם את עצם גדל פעלתכם שאתם פועלים, ואף שאני יודע מצבכם וכו', עם כל זאת אין צורך כלל לפעלות, כי לגלות את אמתת מציאיותו יתברך לדרי מטה, זה תכלית פונת הבריאה, כי מיום שברא הקדוש-ברוך-הוא את עולמו, השתוקק שיעשו לו דירה בתחתונים. ותהלה לאל, הספרים האלו "אשר בנחל", הם קן להשכינה בלי שום ספק וספק ספיקא, אשר מי שרק מסתכל ומעיין בהם, ההכרח לו לחשב בו ברגע ממנו יתברך, ואם לא נברא האדם אלא על הדקה והרגע הזה, שחושב ממנו יתברך — כבר מספיק, מכל שפן וכל שפן שבמשך הזמן אם יתמיד בספרים הקדושים האלו, שלא יזוז משם עד שיחזר באמת בתשובה, ויהיה נעשה כלי לקבל בו אור וזיו וחיות הבורא יתברך שמו, ויהיה נעשה צנור שימשך על ידו אורו יתברך.

מה אמר לכם! ראוי לשניכם לרקד מרב שמחה, העקר שהדבורים שאתם מדפיסים, שלא יהיו נעשים אצלכם פישנים, אלא בכל יום ויום ובכל שעה ובכל רגע חדשים ממש, פי הלא כל הגלויים הם רק גלוי אלקותו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, והוא יתברך מחדש את כל הבריאה בכל עת ורגע ממש, ומחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית, ועושים נסים וחסדים עם כל אחד ואחד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, כמו שאנו אומרים בתפלת ההודאה: "ועל נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים, הטוב פי לא כלו רחמיך והמרחם פי לא תמו חסדיך", רק למסר את עצמו לגמרי באין סוף ברוך הוא יתברך שמו בתמימות ובפשטות גמורה, בלי שום חכמות כלל.

אם אפשר להכין כבר את אוצר הקונטרסים חלק ה' — מה טוב ומה נעים, פי כל חלק הם אורות צחצחות, אורות עליונים,

דְּבִקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְכֵן אִם אֶפְשָׁר לְהַכִּין אֶת הַקּוּוֹטְרָס
 "סְלִיחָה וּמְחִילָה", שֶׁהֵם דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ
 שְׁדִבְרָנוּ.

... גֵּרוֹ יְאִיר, נִמְצָא בְּמִצַּב רֵיחַ מְאֹד מְאֹד יְרוּד, הוּא רוֹצֵה לְחַזֵּר
 לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְהַפְיֵץ סִפְרִים, כִּי זֶה כָּל חַיּוּתוֹ הוּא אוֹמֵר, אִךְ הַבְּעִיָּה
 שָׂאִין לוֹ קַפְתַּת חוֹלִים, וּבְלִי זֶה בְּכָלֵל לֹא שֵׁיךְ שְׁיַחְזוּר, כִּי יַעֲלֶה לוֹ
 הוֹן תּוֹעֲפּוֹת הַבְּתִי חוֹלִים, וְאִין כֶּסֶף לְשֵׁלֵם כַּמָּה שְׁעוּלָה, וְעַל-כֵּן
 אִם אַתָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּקָשָׁר עִם הַשֶּׁכֶן שְׁלָךְ ... כִּי דְבַרְתִּי עִמוֹ
 בְּטֹלְפוֹן, וְהַבְּטִיחַ לַעֲשׂוֹת לְמַעַן ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְעַל-כֵּן לְמַצָּוָה רַבָּה
 יִחַשְׁבֵּ אִם תִּדְבַּר עִמוֹ.

הַכֶּפֶל הַדְּבַר, רְאֵה לְרִקְדֵּ מְרַב שְׁמִחָה עַל נַעֲם חֲלָקָךְ, "אָשֶׁר
 בַּנְחַל" שֵׁם גּוֹרְלָךְ.

כְּפִי הַנִּרְאָה, אָבוֹא לְאֶרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה לְשַׁבַּת אַחֲרֵי-קְדוּשִׁים,
 וְאֶשְׁאֵר שָׁם כָּבֵר עַד אַחַר ל"ג בְּעֶמְרָה.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ לְהִיּוֹת בְּשְׁמִחָה וּמְשֻׁנָּה בְּשְׁמִחָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

י"ט תתקצח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת שְׁמִינִי, כ"ה נִיסָן, י' לְמִנְחָה בְּנִי
 יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אִךְ הֵייתִי טְרוּד כָּל הַשָּׁבוּעַ מְאֹד מְאֹד
 עִם אָבִי מוֹרִי, וְלִכֵּן לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

רְאֵה לְחֲזוּק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע
 שְׂאֵתָה תְּלוּי וְעוֹמֵד רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוֹם דְּבַר
 מִבְּלִי לְהַתִּיעֵץ קִדָּם עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁכָּל זֶה הוּא סוּד הַתְּפִלָּה

אֲשֶׁר י"ט תתקצט בַּנַּחַל רמז

וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁאִין לְמַעַלָּה מִזֶּה, שְׁאֵדָם צָרִיף לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר תְּמִיד רַק עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת עֶקְשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְלַחְזוֹר דְּבוּר אֶחָד אֶפְלוֹ אֶלֶף פְּעָמִים.

וּלְמַעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית רְאֵה לַחְזוֹר לִיבְנָאֵל מַה שְׁיֹתֵר מִהַר בְּלִי שׁוּם תְּרוּץ, כִּי אַתָּה מְאֹד מְאֹד חָסֵר לִי שָׁם. אֲנִי מְקוּהָ לְבוֹא בְּעַרְףְךָ בְּעוֹד שְׁבוּעַ, וּכְבֹר אֲשָׂאֵר שָׁם עַד אַחֵר ל"ג בְּעַמֶּר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

י"ט תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר שְׁמִינִי, כ"ה נִסָּן, י' לַמָּנָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לַחֲזוֹק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיֹתֵר בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֹאמֵר חֲזוֹק. וְעֲלִיכֶם לְדַעַת שְׁאֲצֵל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כְּשֶׁרוֹאֶה שֵׁישׁ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה מַעַלָּה שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי כְּשֶׁפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת מִתְאַחֲדוֹת בְּדַעָה אַחַת — זֶה עֶקֶר שְׁבָחוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה יֵא, סִימָן יח): לֹא בְּרָא הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת הָעוֹלָם, אֶלֶּא עַל מְנַת שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין הַבְּרִיּוֹת; וְלִכֵּן צָרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל, שְׁמַצְדֵּנוּ תְּמִיד יְהִיָּה רַק שְׁלוֹם, וְלָרוּץ אַחֵר הַשְׁלוֹם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁתַּ שׁוֹפְטִים): רְאֵה כַּמָּה גְּדוֹל כַּח הַשְׁלוֹם, שְׁאֶפְלוֹ לְשׁוֹנָאִים אָמַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְפַתַּח לָהֶם בְּשְׁלוֹם. תְּהִלָּה לְאֵל, תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם הֵם לֹא שׁוֹנָאִים, חַס וְשְׁלוֹם, הֵם יְהוּדִים יְקָרִים, אֶלֶּא הֵם מוֹסְתִים

על-ידי הסמך-דמ"ם, ימח שמו. ולכן עלינו להשתדל להקדים שלום לכל אדם, ותמיד לחפש את השלום, ולקבל את כל אחד בסבר פנים יפות ועם חיוך, ולהחיותו במלה טובה, וזאת צריכין לדעת, כי תמיד צריכין להקדים שלום. וכמאמרם ז"ל (אבות פ"ק ד'): הוי מקדים בשלום כל אדם. ורבינו ז"ל אמר, שעקר השלום — כשיש לו פה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), הינו שלא מספיק שאומרים שלום, אלא שצריכין לדבר בפה, לומר לו מלה ודבור התחזקות, שזה החלוק בין חמץ למצה, כי חמץ הוא נותן שלום, אבל הוא שלום חמוץ, שמניע עם הראש לזולתו, והולך לו, זה נקרא שלום חמוץ, לא-כן כשאדם גם מדבר עם זולתו, ומדבר על לבו דברי התחזקות ונחומים ודבורי אמונה, זה נקרא שלום בשלמות, בסוד מצה וכו', עין שם; ולכן תרגילו את עצמכם לדבר עם כל אחד דבורי אמונה והשגחה פרטית, דבורים טובים, דבורי נחומים, ואף שעשר פעמים הלה לא יגיב לכם, ואדרבה יראה פאלו הוא מלא כעס ושנאה וכו', אתם תמשיכו, כי בפעם הי"א תפוצץ הרע וכו', ויהיה נעשה מקום בלבו; כי באמת כל בר ישראל הוא כלי להמשכת אור זיו וחיות שכינת עזו ותברך, ואם כל זה נאמר אפלו עם שכנים רחוקים, על אחת כמה וכמה שצריך כל אחד מאנשי שלומנו להקדים בשלום חברו, כי מאד מאד הזהיר האריז"ל, שיהיה שלום בין התלמידים, ואנשי שלומנו רגילים לומר: למה גלה רבי שמעון בר יוחאי כל-כף הרבה סודות לתלמידיו, דיקא על-ידי שהיתה אהבה גדולה ביניהם, כי ככל שיש אהבה בין התלמידים, בן משפיע עליהם הרב אור זיו וחיות ודבקות עליונה. והיה רגיל וישגור בפיו של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל לומר: אם היתה אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו, אי אפשר לתאר את גדל הסודות והטובות והישועות שהיינו מקבלין מרבינו ז"ל. ועל-כן תקבלו על עצמכם מהיום והלאה, שיהיה רק שלום ואהבה ביניכם, וממש תמסרו את נפשכם על נקדה זו, שלכל תהיה שום שנאה ביניכם ולבין התושבים, רק להקדים שלום לכל אדם. ואמרו חכמינו הקדושים (אבות דרבי נתן, פ"ק טז), שלא יכונן אדם לומר אהב את החכמים ושנא את התלמידים, אהב את התלמידים ושנא את

אֲשֶׁר   כ' אֲלֵפִים   בְּנַחַל   רמט

עמי הארצות, אלא אהב את כלם, עין שם; אשרי מי שמקים את כל זאת, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בין בגשמי ובין ברוחני תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כ' אֲלֵפִים.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמיני, כ"ה ניסן, י' למנזן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל הבחורים הגרים סמוך לבית-הספר "בית פיגא".

מאד מאד אבקש אתכם תכף-ומיד לצאת משם, ולא לגור על יד בית-הספר, ואני מזהירכם חד משמעית, שאין לכם שום רשות לגור שם, בחורים ונשים דתיים שיגורו על יד בית-ספר לבנות, אשר זה הפך הצניעות לגמרי, ותכף-ומיד ביום ראשון תצאו משם, ואם תמרו את דברי אבקש את הגבאים, שלבל יתנו לכם להכנס לבית-המדרש, ואיני רוצה לראות אתכם בכלל, כי איך יכולים בחורים הנקראים על שם רבנו ז"ל לגור על-יד בית-ספר לבנות.

ידוע, שפקלויז באומן הסתובבו הרבה בחורים ונשים, ואכלו וישנו שם, כי פרוצה מלחמת עולם הראשונה בשנת תרע"ד, וכל אלו שפאו על ראש השנה פבר לא היו יכולים לחזור אל הוריהם אל מקום מגוריהם, כי כל הגבולות היו סגורים, והיה פקוח נפש לעזב את המקום, ועל-פן נשארו בהקלויז, שם אכלו וישנו. והיה תחת הקלויז מקנה, וסמוך ומחבר להקלויז הייתה דירה השיכת אל הקלויז, והיה הרב החסיד ר' שמשון ברסקי ז"ל, נכד רבנו ז"ל, רוצה לפנס לגור שם, כי הוא היה משפיע גדול מבין אנשי שלומנו,

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּלֵם פֶּה אֶחָד הַתְּנַגְדוּ שְׂיִכְנֹס לְגוֹר שָׁם, כִּי הָיוּ לוֹ בְּנוֹת, וְאָמְרוּ, שְׂדָבָר זֶה אֵינוֹ צְנוּעַ, שְׂתַסְתּוֹבְבָנָה בְּנוֹת בְּמָקוֹם שְׂיִשׁ בַּחוּרִים.

וְעַל-כֵּן אָנִי מְזַהֵר אֶתְכֶם, שְׂתַכְּף-וּמִיד אַחַר הַשָּׁבַת תִּקְחוּ אֶת חֲפָצֵיכֶם, וְתַעֲבְרוּ דִירָה. וְאֵנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצִּיטוּ אוֹתִי, וְאִם לֹא, יִהְיֶה לִי הַהֲכָרַח לומר לְהַגְבֵּאִים, שְׂיִסְלְקוּ אֶתְכֶם מִבֵּית-הַמְדָּרֶשׁ עַד שְׂתַקְיְמוּ אֶת דְּבָרֵי.

הַמֵּאחַל לְכֶם שָׁבַת שְׁלוֹם...

כ' א'.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמִינִי, כ"ה גִּיסָן, י' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֵד נִצְטַעַרְתִּי מִמָּה שְׂקָרָה סְמוּךְ לְבֵית-סֹפֵר עִם הַבַּחוּרִים. וּבְאֵמַת אֲגִיד לְךָ, שְׂמַהֲרַנְע הָרֵאשׁוֹן לֹא נִרְאָה לִי, שְׂבַחוּרִים יְגוּרוּ סְמוּךְ לְבֵית-סֹפֵר, וְכֹל זֶה מִחֲזִק אֶת לְבִי לְהַכִּין לְבֵית-סֹפֵר "בֵּית פִּיגָא" מְקוֹם צְנוּעַ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְדַבֵּר עִם ... בְּעֵנִין הַמְחִיר וְכוּ', אוֹ לְשַׁכֵּר אֶת הַמְקוֹם, אֲכַל הַכֹּל בְּמַחִיר סְבִיר, לֹא מִשְׁהוּ מְגֻזָּם, כִּי אַחֲרַת אָנִי צָרִיךְ לְחַשֵּׁב בְּכוּוֹן אַחַר מָה לְעִשׂוֹת.

אֶת הַמִּכְתָּב לְבַחוּרִים רָאָה לְקֹרֵא אֶת זֶה בְּרַבִּים בְּשַׁבַּת בְּבִקְרָא אַחַר הַתְּפִלָּה וּבִסְעֻדָּה שְׂלִישִׁית, וְכֵן תִּזְהֵר אֶת הַבַּחוּרִים בְּשְׁמִי. וּלְדַעַתִּי, הֵם יְכוּלִים לְכַנֵּס לְגוֹר בְּדִירָה הַיְשָׁנָה שֶׁל ... כִּי בְּאֵמַת הַיְתָה שְׂטוֹת מִצְדוֹ לְהַכְנִיעַ לְבַעֲלַת הַבֵּית מֵאַחַר שְׂכָבָר שְׁלָם מְרֵאשׁ שְׂלִשָּׁה חֲדָשִׁים שְׂכָר דִּירָה, וְלָכֵן הַבַּחוּרִים יְכוּלִים לְשַׁלֵּם לוֹ אֶת הַכֶּסֶף, וְכֹךָ יֵצֵא מִהֶפְסֵד.

אוֹדוֹת ... בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן לֹא לְהַכְנִיעַ לְפָנָיו, אֲלֵא חַד מִשְׁמַעִית

אֲשֶׁר   כ' ב'   בְּנַחֵל   רְנָא

לומר לו: אם זה לא עובר עכשו בועדה, שישפח מאתנו לגמרי, ובשום פנים ואפן לא נחיה באשלויות וכו', כי תכף-וּמִיד אחר הבחירות תהיה בטוח, שלא רק שלא יעזר לנו, אלא שילך נגדנו עם כל כחו וְזֶה בְּרוּר. ועל-כֵּן מה שאתה רוצה לתת — עכשו, ולא אחר-כֵּף, וזו צריכה להיות הגישה שלנו, כי באמת יש לנו מספר ילדים — הן הבנים והן הבנות, כמעט כמו בית-הספר המקומי. ובפרט שיכנסו עוד כמה משפחות בקיץ הזה, שנגיע סמוך למספר גדול יותר, וזו חצפה גדולה ממנו, שאינו מפנה בעבורנו את בית-הספר השכונתי, שהוא ריק לחלוטין, ועל-כֵּן אל נא נחיה באשלויות ובדמיונות.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שביום ראשון תוכל לחזור בשביל הפרכת, וכן בעבור המכסה שעל התבה ועל שני העמודים. המאחל לך שבת שלום...

כ' ב'.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמיני, כ"ה ניסן, י' למנזר בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְיָדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל שמחתי, ששמחת אותי בנס הגדול שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שתוכל לגמר עם הדירה. עם כל זאת ראה עדין להמשיך בתפלה ובקשה כמו שאמרתי לך, אם תתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ותברח מדי פעם בפעם על הַהָר, ותבכה כתינוק ממש אליו יתברך, אז אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הנסים והחסדים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ותתן תודה והודאה לפניו יתברך על גדל החסד חנם שעשה עמך, וממש נתקימה אצלך תפלת רבי חנינא בן דוסא, אשר אמר: "מי שאמר לשמן וידלק, הוא יאמר לחמץ

רנב אָשֶׁר כ' ג' בנחל

וַיִּדְלַק" (תענית כה.); כִּי בָּא לָךְ הַנֶּס מִמְּקוֹם כְּזֶה, שְׁלֹא תֵאָרֵת וְלֹא שְׁעָרֶת... זֶה נֶס בְּתוֹךְ נֶס, וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נדה לא.): לְעוֹלָם אִפְלוּ בְּעַל הַנֶּס אֵינוֹ מְכִיר בְּנֶסוֹ; וְעַל-כֵּן תִּתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֲסָדִים וְרַחֲמִים, רַחֲמִים רַבִּים שְׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְלִבְקֶשׁ עַל לְהִבָּא, כִּי עַד שְׁאַתָּה לֹא נִכְנַס בְּתוֹךְ הַדִּירָה בְּפַעַל מִמֶּשׁ, אַתָּה צָרִיךְ הַרְבֵּה לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַבְּל כְּמוֹ שְׂרָאִית כְּבָר עַד עֲכָשׁוּ נְסִים גְּלוּיִים, כֵּן עוֹד תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת עוֹד הַרְבֵּה נְסִים וְנִפְלְאוֹת. הַעֲקֹר רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלַחֲזֹקֵם בְּאֱמוּנַת חַכְמִים, כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁנִּפְגַּמְתָּ הָאֱמוּנַת חַכְמִים, אַזִּי נִתְמַלֵּא הָרֵאשׁ מְלֵא פְסֻלַת וְצוּאָה וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא); וְדִיְקָא עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חַכְמִים יְכוּלִים לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ אֶת הַשֶּׁכֶל וְהַמַּח, לְעֵלוֹת וּלְהַכְלִיל בְּשֶׁכֶל הַכוּלָל, לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' ג'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת שְׁמִינִי, כ"ה נִסָּן, י' לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדּוּ"חַ מִבֵּית-הַסֵּפֶר, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב. אֲנִי מְקַוֶּה לְבוֹא בְּעוֹד עֶשְׂרֵה יָמִים, וְאֲזִי נִרְאֶה מֵה יְכוּלִים לְסִדְרַת וְכוּ'.

מְאֹד מְאֹד נִצְטַעְרָתִי לְשִׁמְעַתָּה מֵה שְׁקֵרָה הַיּוֹם, וְאֲנִי כְּבָר מִתְחִיל לְדַאֵג שֶׁהַבְּחוּרִים יֵצְאוּ מִשָּׁם תִּכְףּ-וּמִיד אַחַר שַׁבַּת, וְכַמוֹ-כֵּן אֲנִי כְּבָר מְכַנֵּס אֶת עֲצָמֵי לְדַאֵג שְׂיִהְיֶה אֵיפֹה לְשֵׁים אֶת הַקְּאֲרָנִים בְּמִקּוֹם צָנוּעַ רְחוֹק מִבְּנֵי-אָדָם לְשִׁנְיַת הַבְּאָה, רַק חֲזָקִי וְאֲמָצִי וְתִמְשִׁיכֵי הַלְּאָה, כִּי יֵשׁ שְׂכָר גְּדוֹל לְפַעֲלָתְךָ, וְאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר

אֲשֶׁר   כ' ד'   בְּנַחֵל   רַנַּג
מַעֲלַתְךָ שְׁאֵת מוֹסְרֵת אֶת נַפְשְׁךָ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, בְּעֵבֹר הַחַנוּף שֶׁל
הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת בְּיַבְנָאֵל, שִׁיקְבְּלוּ חַנוּף עַל טְהַרֵת הַקִּדְשׁ.
הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כ' ד'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ-מִצְרַע, כ"ז נִסָּן, י"ב לַמָּנָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַנְּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וּמִכָּל פְּגַע רַע, אָמֵן בֶּן יְהִי רַצוֹן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם — בֵּין בַּעֲלֵיהָ וּבֵין בִּירִידָהּ, כִּי זֶה עָקֵר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל
— כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר בְּכָלִיּוֹת אוֹ בְּפִרְטִיּוֹת וְכוּ', וְאֵינוֹ
נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר, אֲלֵא מִחֲזִיק מַעֲמָד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ כֹּל מִיָּנִי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְהַכֹּל מֵהַמְּאֲצִיל
הָעֲלִיּוֹן, לְזַכֵּךְ אֶת הָאָדָם בְּכֹל מִיָּנִי זְכוּכִים, כִּי בְּאֵמֶת הַמְּאֲמִין
הָאֲמִתִּי, שְׂמֵאֲמִין אֲשֶׁר אֵין בַּלְעָדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֻקוֹת
גָּמוֹר הוּא, הוּא אֵינוֹ מִתְפַּחַד וּמִתְגָּרָא מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי יוֹדֵעַ
וְעַד, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְכַוְנָה עֲלִיוֹנָה לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת
הָאָדָם, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אֲב הִרְחֵמָן, וְרוֹצֵה רַק בְּטוֹבָתָם שֶׁל בְּרִיּוֹתָיו,
וְעַל-כֵּן בְּשַׁעֲהָ שְׁעוֹבֶרֶת עַל הָאָדָם אֵיזוֹ עֲנִיּוֹת, הוּא צָרִיף לְהַדְּבִיק
אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִדַּע אֲשֶׁר הַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְכִמְאֲמָרָם ז"ל
(קְדוּשֵׁין פֶּב:) אֵין עֲנִיּוֹת מִן הָאֲמָנוֹת וְאֵין עֲשִׁירוֹת מִן הָאֲמָנוֹת, אֲלֵא
לְמִי שֶׁהֵעֱשָׂר שְׁלוֹ, שְׁנֵאֲמַר: "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזֶּהָב", כִּי הַכֹּל תְּלוּי רַק
בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא שִׁיף לֹאֵר שְׁזָה יֵשׁ לוֹ אֲמָנוֹת יוֹתֵר טוֹבָה, וְזֶה יֵשׁ
לוֹ אֲמָנוֹת יוֹתֵר פְּחוּתָהּ, הָעֲנִיּוֹת וְהָעֲשִׁירוֹת הֵם רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ,
וְכִמוֹ-כֵּן עִם הַשְּׂכִנִּים, הַכֹּל בְּכַוְנָה עֲלִיוֹנָה מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁסוּבְלִים

חרופין וגדופין, צרות ויסורים מאיזה שכן, הכל הוא בהשגחת המאציל העליון, כדי לזכך ולטהר וכו' מכל מיני חלדה וכו', והקדוש-ברוך-הוא מסבב סבות עם כל אדם, שיחזר אליו וכו', ועל-כן מכל מה שעובר עליכם, אל תקחו אֶל הלב אלא תשובו אליו ותברך, ועל-ידי-זה דיקא תזכו להתחזק, ולעבר את זה העולם בקלות. העקר רק להיות בשמחה, ולבטח רק בו ותברך, כי הבטחון בו ותברך מביא לאדם שמחה אמיתית, כי כשאדם יודע שאין לו במי לבטח רק בו ותברך, אז יצליח דרכו תמיד, כמאמרם ו"ל (דברים רבה, פרשה ה', סימן ח'): כל מי שבוטח בהקדוש-ברוך-הוא, זוכה להיות פיוצא בו, כי מי שבוטח רק באין סוף ברוך הוא, ומבטל את עצמו בעצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, הוא בעצמו נכלל לבסוף בו ותברך, והקדוש-ברוך-הוא משפיע עליו שפע גדול מאד ברוחניות ובגשמיות, העקר לבטל את עצמו לגמרי לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ולא להתפעל משום ברִיָּה שבעולם. אני יודע שעובר עליכם מה שעובר וכו' בכלליות ובפרטיות וכו', שיש שסובלים מעצמם, ויש שסובלים משכנים רעים וכו', עם כל זאת הדביקו את עצמכם בו ותברך, ואז תראו ישועות גדולות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא בזה ובבא לנצח נצחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם, וישפע עליכם שפע ברכה והצלחה, ולא תצטרכו לבריות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' ה'.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר תזריע-מצרע, כ"ז ניסן, י"ב למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אֶל ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר   כ' ו'   בְּנַחֵל   רְנָה

מָאד מָאד רְצִיתִי לְשָׁמַע מִמֶּךָ, אֵיךְ אִתָּה מִתְחַזֵּק וּמְחַזֵּק מֵעַמְּד, כִּי זֶה כַּמָּה יָמִים לֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְאַקְוֶה שֶׁהַכֹּל בְּסֹדֵר עִמָּךְ.

לְדַעְתִּי, עִם הַסֵּפֶר "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", תִּחַפָּה עַד שְׁאָבוֹא, כִּי צְרִיכִים לְשָׁנוֹת כַּמָּה דְבָרִים.

הָאִם דְּבַרְתָּ עִם הָאֲבֵרָה הָעֶסְקָן ... כִּי ... נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּמִצָּב קָרִיטִי מָאד, אֶתְמוּל בְּסַעֲוֹדַת שְׁלִישִׁית הַתְּמוּטָט, וְהַצְּרִיכוּ לְקַחַת אוֹתוֹ עִם אֲמִבּוּלְגָס לְבֵית-חֹלִים, וְנִמְצָא בְּטָפוּל נִמְרָץ, הוּא צְרִיף רַחֲמִים רַבִּים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמִיעַ לָנוּ תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּצַפָּה לְשָׁמַע מִמֶּךָ עֲכָשׁוּ.

וּלְדַעְתִּי, הִיָּה טוֹב שֶׁתִּפְסִיק קִצַּת מַעֲנִין הַדְּפָסָה, כְּדֵי שֶׁיִּכָּנֵס אֵיזָה שְׁפַע, שֶׁתּוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֻבוֹת. וְנָא וְנָא תִקַּח בְּחֻשְׁבוֹן לֹא לְהַעֲמִיס עָלֶיךָ כְּבָר מִשָּׂא כְּבֹד כְּזֶה, כִּי צְרִיכִין לְהַזְהֵר וְכו', תִּאֲמִין לִי, שְׂאֲנִי רוֹאֶה מֶה זֶה חֻבוֹת, מִמֶּשׁ אֲנִי נִחְנַק וְכו' מֵרַב הַחֻבוֹת, אַף לֵה' הַתְּשׁוּעָה.

כ' ו'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר תּוֹרֵיעַ-מִצְרַע, כ"ז נִיסָן, י"ב לְמִנְחָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַבְּעֵיָה שְׁנַתְעוֹרְרָה וְכו', צְרִיכִים לְדוֹן עִם כְּבֹד רֵאשׁ, כִּי לְזִרְק וְכו', זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת יוֹתֵר גְּרוּעַ, כִּי הוּא יְכוּל לְהַתְּדַרְדֵּר, וְאִזּוּ הוּא יְכוּל בְּאַמְתָּ לְקַלְקֵל, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַחַת אוֹתוֹ, וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ, וְלִשְׁמֹר אֶת הַיְלָדִים מִמֶּנּוּ וְכו'.

ואודות היִלְדִים שְׂבִישִׁיבָה, הַעֲצָה היא רק לְדַבֵּר עִמָּהֶם לְכָל
הַפְּחוֹת פֶּעַם בְּשִׁבּוּעַ שִׁיחָה רְצִינִית, וְזֶה בְּוַדַּאי יֵעֶזֶר. מַה לַעֲשׂוֹת? !
אֲנִי נִמְצָא כָּאֵן בְּגֵלוֹת מְטַעְמִים כְּמוֹסִים, וְאֲנִי מְחַפֵּה כָּל רִגַע כָּבֹר
לְבוֹא וְלִגּוֹר וְכוּ', אִף גַּם זֶה יְבוֹא, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְכֵן תְּחַזֵּק
אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים חִזּוֹק בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
וּבַפְּרָט כְּשֹׁרְצִים לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, אֲשֶׁר
הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֲצָמוֹ עוֹמֵד עַל זֶה וְכוּ', וְאִם נְחִזִּיק עֲצָמֵנוּ, נִצְלִיחַ
לְהִתְגַּבֵּר עַל זֶה. הֵן עַל ... שֶׁהוּא שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְהֵן עַל
הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֲצָמוֹ וְכוּ', עַל-יְדֵי עֲקֻשָׁנוֹת נִעְבֵּר וְנִצְלִיחַ, וְסוּף כָּל
סוּף הַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְיִהְיֶה לָנוּ בְּנֵי ל"בֵּית פִּיגָא", וְכֵן לְתַלְמוּד תּוֹרָה
"יְלָדֵי חוֹן", וְעוֹד מוֹסְדוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד. הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק
אֲחֵרִים.

אִם אֲפֹשֶׁר לְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לַעֲשׂוֹת נְקִיּוֹן סְבִיב הַבַּיִת
מִכָּל מִינֵי אָבְנִים וּגְרוּטָאוֹת וְכוּ', אֶהְיֶה לָךְ אֲסִיר תּוֹדָה.

אֲקַוֶּה שְׂבַעֲנֵיךְ אִמָּךְ תְּחַיֶּה, הַכֹּל הַסְתַּדֵּר, וּשְׁתִּי אַחֲיוֹתֶיךָ קִבְלוּ
אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁפָּתַבְתִּי לָךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ז'

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תּוֹרֵיעַ-מְצַנֵּעַ, כ"ז נִיסָן, י"ב לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה לְ ... גֵרוֹ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְלִיתִי, וּמִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי, כִּי לֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ
וְדֹאגְתִּי מְאֹד.

אֲנִי עֶסוּק עִם ... הוּא צָרִיךְ רַחֲמִים מְרַבִּים עַד מְאֹד, הוּא נִמְצָא

אֲשֶׁר   כ' ח'   בְּנַחֵל   רְנַז

בְּמַצָּב קְרִיטִי, תִּשְׁאַל אֶת הָאֲבִירָה ... הָאֵם יֵשׁ סְכוּיִים שְׂיִקְבֵּל קַפַּת חוֹלָיִם, כִּי אַז הוּא יְכוּל לְחַזֵּר, כִּי כְּפִי הַנִּרְאָה הוּא רַק רוּצָה לְחַזֵּר, אֲבָל שֵׁם יִשְׁלַם הוּן תּוֹעֵפּוֹת, וְאִין כָּל-כָּף כָּסֶף לְכַמָּה שָׁזָה עוֹלָה. אֲנִי מְחַכָּה לְתִשׁוּבָה עַל זֶה.

בְּעֵינַי הַקּוֹנְטְרַס "סְלִיחָה וּמְחִילָה", אֲדַרְבֵּה שְׂיִהְיֶה אֲרָף, הָעֶקֶר לְקִבֵּץ הַכֹּל, מֵה שָׂרֵק הָיָה נִדְפָס, כִּי הֵם דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, וַיְחִיּוּ אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת בְּנֵי-אָדָם, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים" זֶהוּ אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר, וּמִמֶּשׁ יַעֲשֶׂה מִהֶפְכָּה רוּחַנִית, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶיךָ חֲלָקָה, וְאִין מְלִים לְהַסְבִּיר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת הַזֹּה.

בְּעֵינַי חֲלָקָה, נוֹהֲגִים לְגַלַּח אֶת הַיָּלָד בְּל"ג בְּעֶמֶר, אִם הַיָּלָד נַעֲשֶׂה שְׁלֹשׁ עַד רֵאשׁ הַשָּׁנָה, מְקַדִּימִים לְל"ג בְּעֶמֶר, אֲבָל אַחַר רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּבָר לֹא מְחַכִּים, וְכֵן לְהַפּוֹךְ — אִם נַעֲשֶׂה שְׁלֹשׁ בְּאֶמְצַע הַחֲרָף, כְּגוֹן בְּטַבַּת, לֹא מְחַכִּים עַד ל"ג בְּעֶמֶר הַבָּא, וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ חֲלָקָה בְּל"ג בְּעֶמֶר.

הַנְּתוּחַ יַעֲבוֹר בְּקַלּוֹת, וְאִין לְכֶם לְדַאֵג כְּלָל.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ח'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ-מְצַרְעַ, כ"ז נִסָּן. י"ב לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו.

הִנֵּה שָׁמַעְתִּי מֵה שְׂאֵתֶם סוּבְלִים מִהַשְּׂכָן וְכוּ', חַרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיּוֹנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים עַל לֹא דְבָר, עָלֵי לּוֹמֵר לְכֶם, כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַת הַמֵּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן. הוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ וְעַד מֵרֵאשׁ מֵה שְׂיִהְיֶה בְּסוּף, וּמִי יוֹדֵעַ דְּרַכִּי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא. אֲנִי בְּטוֹחַ שְׂתִמְצְאוּ דִירָה יוֹתֵר יָפָה וְטוֹבָה מְזוֹ וְתִצְאוּ, אֲבָל לְעַת עֵתָה אֵל תִּהְיוּ שְׂבוּרִים כְּלָל,

כי קללת חנם לא באה אלא נתהפכת על המקלל. הנה יש לי שכן, שמעולם לא עשיתי לו שום רע, אדרבה עזרתי לו הרבה מאד, ובפרטיות פעם אחת היה ממשי בספנה גדולה, ופשוט הצלתי אותו, ואני מכיר אותו עוד מימי בחרותו, והנה נעשה לי שונא, ומקלל ומחרף ומגדף וכו', ופעם באמצע הלילה, הרוח העיף איזו קפסה על יד הדלת שלו, וחשב שאני זרקתי, והביא משטרה, ובא גדוד של שוטרים, כי הוא טלפן ואמר שיש ריב עם סכינים... ואת גדל הבזיונות שהיו לנו — תתארו לעצמכם, ולבסוף הנה מה דהנה וכו'. על-כל-פנים אני מספר לכם דבר זה, שתדעו שגם לי היו בזיונות כאלו, ואשתי פחדה לצאת וכו' מרב הצעקות, וזה קרה בחרף שעבר. הן אמת שאצלכם זה ממש באו מים עד נפש, אבל אני בטוח שהכל יעבר, אתם תצאו ותמצאו דירה יותר נוחה ומרוחת, ולבסוף ... יצאו מיבנאל, אלו נסיונות קשים ומרים, שמנסים את כל אחד ואחד באפן אחר, אבל תאמינו לי, אני בא עכשו מבית-חולים, ומה שרואים שם, הקדוש-ברוך-הוא ירחם על עם ישראל, ועל-כן מי יודע איזו המתקת הדינים שיש על-ידי אלו הבזיונות והשפיכות דמים.

נא ונא להתחזק, ולא להניח עצמכם כרגע, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ולא יעזב את הבוטחים בו, גדול הני"ה ומהלל מאד (תהלים מח, ב), אנו צריכים רק לבטח בו, ולהמשיך עצמנו אליו יתברך, ואז טוב לנו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' ט'

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע מצרע, כ"ז ניסן, י"ב למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

מאד מאד נצטערתי לשמע מה שקרה לך וכו', איך שאיזה בר

אֲשֶׁר   כ' י'   בְּנַחֵל   רַנֵּט

נֵשׁ הִפָּה אוֹתָךְ בְּמִכּוֹת אַכְזָרִיּוֹת וְכוּ', אֲנִי מְקַנְהָ לְהִיּוֹת בְּעוֹד שְׁבוּעַ
בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְנַעֲשֶׂה בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבָּרַךְ "תְּקַנּוּן", מִי בְּאַמֶּת יְכוּל
לְהַצְטַרֵּף אֶל קְהֵלְתֵנוּ, לֹא נִרְשָׂה שֶׁהַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מְעַרְת
פְּרִיָצִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְקוֹם הַפֶּקֶר וְכוּ', וְעָרִי מְקַלֵּט לְכָל מִינֵי
מְטָרָפִים וּמְשַׁנְעִים וּמְסַמְמִים וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

הַעֲקָר רָאָה לְחֻזֵק עֲצָמָךְ, וְתִדַּע וְתִאֲמִין שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי
פְּרִטִית, כָּל דְּבַר שֶׁכָּבֵר קָרָה צְרִיכִים לִידַע שְׂאִין הָעוֹלָם הַפֶּקֶר כָּלֵל,
דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאֲצִיל
הָעֲלִיּוֹן בְּרוּךְ הוּא. וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁאַרְע לָךְ דְּבַר זֶה וְכוּ', רָאוּי לָךְ
לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂיךָ, וְתִבְרַח יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִנְקָם אֶת נַקְמָתְךָ, רַק חֻזֵק וְאַמֶּץ.

אַקְנֶה לְדַבֵּר לָךְ בְּאַרְיִכוֹת בְּשָׁבוּעַ הַבָּא.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' י'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּזוּרֵיעַ-מְצַרַע, כ"ח גִּיסָן, י"ג לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעַ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַהֲכַרְח לְבִשָׁר לָךְ בְּשׁוֹרָה לֹא טוֹבָה, כִּי ... שְׂבַק חַיִּים לְכָל חַי,
תְּהֵא נִשְׁמָתוֹ צְרוּרָה בְּצָרוֹר חַיִּים.

לְהַרְחִיב בְּשִׁבְחוֹ, הוּא אֵךְ לְמוֹתֵר, מְנַעֲוֵרֵיו הִזָּה עוֹבֵד ה' גְּדוֹל
מְאֹד, אֶת יְקִרַת עֵינָיו, אֵיךְ הִזָּה נִזְהָר בְּשִׁמְרִית הָעֵינַיִם, זֶה רַק
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד אֶת שְׁכָרוֹן לְבוֹ וְאֵיךְ שֶׁהִזָּה בְּעֵינָיו כָּאֵין
וּכְאֶפֶס מִמֶּשׁ, אֲ שְׁטִיק בְּלֹאטַע (נְחִיכַת בּוּץ — בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ), זֶה לֹא
יִאֲמָן כִּי יִסְפֹּר, סִיִּם פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר שֶׁשָׂה סְדְרֵי מְשָׁנָה, כָּל יָמָיו

עֲשֵׂה רַק צְדָקָה וְחֶסֶד, וְהָיָה טוֹב לִבּ מֵאֵין דְּגָמְתוֹ, מִמָּשׁ רַק טוֹב, לֹא הָיָה יוֹדֵעַ מַה זֶה כַּעַס וְקַפְדוֹת כָּלֵל. וּבַעֲנִין הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, בְּזֶה הָיָה יָחִיד וּמֵיחָד מִכָּל אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, כָּל יָמָיו הִפְיִץ וְהִפְיִץ וְכוּ' וְכוּ', בְּלִי שׁוּם הַפְּסֵק כָּלֵל אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יוֹמָם וְלַיְלָה, מִמָּשׁ הַפְּקִיר אֶת נַפְשׁוֹ גּוֹפוֹ וְנַשְׁמָתוֹ בַּפֶּעַל מִמָּשׁ בַּעֲבוּר הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּבִזְיוֹנוֹת גְּדוּלִים, הֶעֱקַר שְׁיֹפֵץ אֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל בַּעוֹלָם. וְכָל יָמֵי חַיָּיו הָיָה נִרְדָּף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְסַבֵּל בְּזִיוְנוֹת רַבִּים, עַד שָׁגַם בְּהַלְוִיָּה שְׁלוֹ סַבֵּל בְּזִיוְנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׁאָדָם אֶחָד שֶׁבַעֲצָמוֹ יֵשׁ לוֹ גְּדוּל בְּרֹאשׁ, אֵין לוֹ דְּאָגוֹת אַחֲרוֹת, רַק שְׁלֹא יִתְּנוּ לְהִבְיָא אֶת הַנֶּפֶטָר סְמוּךְ לְבֵית מִדְרָשְׁנוֹ, וְאָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַתְּגַבְּרוֹ, וְכֵן הִבְיָאוּ אוֹתוֹ, וְאָמַרְתִּי רַק כַּמָּה מַלְיָם, כִּי בְּנִיטָן אֵין מִסְפִּידִין: "אוֹי, אוֹי ... סַבֵּלְתָּ בְּזִיוְנוֹת בְּחַיֶּיךָ, וְעַכְשָׁו שְׁנַפְטַרְתָּ גַם עוֹד מְלִוִים אוֹתְךָ בְּזִיוְנוֹת". עַל-כָּל-פָּנִים רְשָׁמְתִי אֶת זֶה, כִּי אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה יִדְפָּס, בַּעֲזָרְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן לְמַעַן שְׁיִשְׁאֵר מִמֶּנּוּ שְׂאֵר וּשְׂאֵרִית, הַעֲלִיתִי עַל הַכֶּתֵב, וְהוּא תָּמִיד בִּקְשׁ מִמֶּנִּי, שְׂרוּצָה בֵּן שְׂיֹאמֵר אַחֲרָיו קִדִּישׁ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמִיעֵנוּ וַיְבַשְׂרֵנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, וַיִּנְחַם אוֹתְנוּ בְּנַחֲמָה בְּתוֹךְ שְׂאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

אוֹדוֹת מוֹדְעָה, לְכַתֵּב כּוֹתֶרֶת: "אֲבֵד חֲסִיד מִן הָאָרֶץ", וְהַשְׂאֵר מַה שְׂתִרְצוּ, רַק לַחֲתֹם "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּאָרֶץ וּבַחוּץ לְאָרֶץ" (מְתִי שָׂרַק בְּאֵתִי לְבַקֵּר אוֹתוֹ, אָמַר לִי, שְׂאִינוּ יְכוּל לְהוֹדוֹת לִי עַל שְׂזַבְתִּי אוֹתוֹ לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל).

אוֹדוֹת הַנְּהַגָּה לְעֹזֵב הַכָּל לְמִשְׁפָּחָה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְהַדְפִּיס לְזַכֵּר נִשְׁמַת עַל הַקּוֹנְטְרַסִים וְלֹא יוֹתֵר, וּבְיַדֵּי יִקְרְבוּ שֵׁם בַּעַל הַשָּׂדֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְהוֹדִיעַ לִי דו"ח מ... מְאֹד נַחוּץ לְדַעַת מַה בַּעֲנִין הַסִּפְסָלִים וְהַשְׁלָחָנוֹת.

כ' יא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע-מצרע, כ"ח ניסן, י"ג למנין בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה לְהִסְפִּיד וְכוּ' אֵין מְלִים כָּלֵל וְכוּ', אֶלָּא מַעֲשֵׂיו הַטּוֹבִים
זֶהוּ הַזְכָּרוֹן הַכִּי טוֹב, עִם כָּל זֹאת הֲיָה טוֹב שֶׁ... יְכַתֵּב בְּ"אוֹר
יְבִנְאֵל" תְּבֵא, וְכֵן בְּצִרוּף תְּמוֹנוֹת אֵיךְ הוּא מְפִיץ, כִּי זֶה יְהִי מְכַרְךָ,
וְיִשְׂאֵר זְכַר מִמֶּנּוּ.

מָה אָמַר לְךָ! פֹּה יֵשֶׁן אֶצְלִי וְאֶכֶל זֶה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת אֶצֶל ר' ...
גֵּרוּ יְאִיר, וְכֻלָּם עָזְרוּ לוֹ מְאֹד מְאֹד, וְקִדְּם סְעֵדָה שְׁלִישִׁית יֹשֵׁב
בְּמִטְבַּח וְחֵיף. וְשִׂאֲלֵתִי אוֹתוֹ: מָה אַתָּה מְחַיֵּךְ? אָמַר: "בְּאֵם הָיוּ
בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מָה זֶה לַעֲשׂוֹת מְצוּהָ, הָיוּ עוֹשִׂים כָּל הַחַיִּים רַק
מְצוּוֹת". וְאֵלוֹ הִיָּה הַמְּלִים אַחֲרוֹנוֹת שְׁלוֹ, וּבְאֶמְצַע סְעֵדָה ג' בַּעַת
רַעְוָא דְרַעְוִין, נַעֲשֶׂה לוֹ לֹא טוֹב, וְהִלֵּךְ לִשְׁכַב עַל הַמִּטָּה, וּבְאֶמְצַע
מְעַרִיב רֵץ אֶחָד, וּבָא וְסִפֵּר שֶׁהוּא מִתְפַּתֵּל מְרַב יְסוּרִים וְכוּ', וְקָרְאֵנוּ
תְּכַף-וּמִיד לְאֶמְבוּלָנְס, וְנִסְעוּ עִמּוֹ לְבֵית-חֹלִים, וּכְבָר לֹא עֲזָבוּהוּ
לְבַד כָּל הַזְּמַן. וּבְלִיל רֵאשׁוֹן בְּאֵתִי וְרֵאֲתִי כִּי הוּא כָּבֵר בְּמַצֵּב וְכוּ',
וְאִמְרֵתִי שֶׁם אֲרַבַּע פְּעָמִים קָרִיאת שְׁמַע, וּבְאֶמְצַע הַלִּילָה נִפְטָר
לְעוֹלָמוֹ, וְהָיָה שֶׁם ר' ... וְ... וְאִחִיו ... גַּרְם יְאִיר, וּבִבְקָר הֵיטָה
הַלְוִיָּה שְׁלוֹ, וְאִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר אֶת הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁגָּרְמוּ קְרוֹבִיו, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וּמָה גַם בַּעַת הַלְוִיָּה הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהִתְלוּצְצוּ וְכוּ', וְזֶה הֲיָה
מִבְּהִיל הַרְעִיוֹן, וְאֲנִי רוֹאֶה אֶת הַהִפְרָשׁ בֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְבֵין חוּץ
לְאֶרֶץ, שֶׁם נִתְּנוּ לוֹ כְּבוֹד כָּל-כּוֹף גְּדוֹל בְּלִוְיָה, וּפֹה בְּזוּהוֹ וְחִרְפוּהוֹ
עוֹד בְּשַׁעַת הַלְוִיָּה וְכוּ' (דְּבַר שְׁקִשָּׁה לְהִסְבִּיר בְּפֹה, אִישׁ אֶחָד לֹא
הִנִּיחַ שְׂיָבִיאוּ אוֹתוֹ לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ בְּרִסְלָב, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת פֹּה גְּדוֹל וּפֹה
צְמַח וְכוּ', וְהִצְרָכּוֹ לְקַחַת בְּכַח אֶת הַנִּפְטָר, וּמְאֹד מְאֹד בְּכִיתִי

וְצַעֲקָתִי לִנְפֹטָר: "אוי, אוי ... רָאָה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ סְבִלְתָּ בְּזִיּוֹנוֹת
וְשָׁפִיכוֹת דָּמִים, וְזֶה לֹא מִסְפִּיק, אֲזִי מְלֹוִים אוֹתְךָ עִם בְּזִיּוֹנוֹת
וְשָׁפִיכוֹת דָּמִים" וְכוּ', אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר אֵיךְ שֶׁהַתְּפָרְעוּ כָּאֵן בְּנִי
מְשַׁפְּחָתוֹ וְכוּ').

אָנוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹזְכָה לְהַתְנַחֵם, וְעַקֵּר הַנְּחֻמָּה שֶׁרַק
נִמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס אֶת אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, אֵל תֹּאשִׁים אֶת עֲצָמְךָ
כָּלֵל, רַק רָאָה לְמַצָּא בְּעֲצָמְךָ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת
הַתּוֹרָה "אֲזוּמְרָה" בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' יב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזִרְעֵ-מִצְרַע, כ"ט נִסָּן, י"ד לְמִנְחָן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלְב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלְב",
הַיְוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אָפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִתְחִילוּ לְהַסְתַּכֵּל עַל הַתְּכָלִית אֵיךְ שְׂאִין תְּכָלִית בְּזֶה
הָעוֹלָם רַק לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חִזּוֹק, וְיַעֲזוֹר
אֶחָד לְשֵׁנִי, כִּי לֹא בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם, אֶלָּא לְעִזּוֹר לְעוֹד יְהוּדֵי וְלְחִזּוֹר
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְזִכּוֹת זֶה גַּם אֲנַחְנוּ נִזְכָּה לְשׁוֹב בְּתוֹשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
וּלְדַעֲתִי, אֲנִי רוֹאֶה מַה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עָלֵינוּ
לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם הַחֲמִישִׁי): "אֶחָד
אָמַר, שֶׁהַשְּׂתִיקָה שְׁלוֹ הִיא בְּחִינַת מוֹעֵט מְחִזֵּק אֶת הַמְרַבָּה, כִּי יֵשׁ

עָלְיוּ מְקַטְרָגִים הַרְבֵּה וּבְעֲלֵי לְשׁוֹן-הָרֶעַ, שְׁמֵלְשֵׁינִים עָלְיוּ הַרְבֵּה מְאֹד, וְכָל מָה שְׁמֵלְשֵׁינִים דּוֹבְרִים וּמְקַטְרָגִים עָלְיוּ לְשׁוֹן-הָרֶעַ הַרְבֵּה, הוּא בְּשִׁתְּיָקְתוֹ מְתַרְץ הַכֹּל, עַל-יְדֵי מָה שֶׁהוּא שׁוֹתֵק לְבַד, כִּי הוּא עוֹשֶׂה רַק אֵיזוֹ שְׁתִּיקָה, וְהוּא תְרוּץ עַל הַכֹּל, נִמְצָא, שְׁשִׁתְּיָקְתוֹ הוּא מוּעָט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרָבָה, כִּי בְּזֶה שְׁלֹא נִגִּיב לְחֲרוּפִין וְהַגְדוּפִין וְהַבְּזוּיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים, זֶה יִהְיֶה תְרוּץ עַל הַכֹּל. כִּי בְּאֵמֶת כָּל מְשַׁע רוּצָה תְּשׁוּמֶת-לֵב, וְעַל-כֵּן הוּא צוֹעֵק וּמְשִׁתּוֹלֵל וּמְקַלֵּל וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא רוּצָה תְּשׁוּמֶת-לֵב וְכוּ' וְכוּ', וְכִשְׁלֹא מְגִיבִים לוֹ, וְלֹא נוֹתְנִים לוֹ אֶת הַקּוֹרֶת רוּחַ, שְׁרוּצָה לְרֵאוֹת אֵיךְ שְׁמַחֲזִירִים לוֹ וְכוּ' וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף הוּא מִתְפּוֹצֵץ וּמִפְסִיק וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִמִּילָא זֶה לֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבָר, וְאֲנִי רוּצָה אֵיךְ שֶׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עָלַי מְאֹד מְאֹד, רַק מִחֲמַת שְׁאֲנִי אֵינִי נֹחַ כְּרָגַע לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּבִפְרֻט לְהַקִּים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְשִׁיְהִי רַק עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, עַל זֶה הוּא אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד. וְלָכֵן אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרָת, רַק לֹא לְהַגִּיב, וּלְהַתְקַדֵּם לְבָנוֹת אֶת הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַבְּנֵנוּ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְשִׁמְעֵתִי בְּשֵׁם צְדִיק גְּדוֹל, שְׁאֹמֵר פַּעַם: עָלַי מְכַרְחָה לְהִיּוֹת מִחֲלָקֶת, וְאֶפְלוּ אִם אֶהְיֶה בִּיעֵר לְבַד, אֲזַ כָּל עֲצֵי הַיַּעַר הָיוּ מִתְחִילִים לְרִיב עִמִּי... וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַתְקַדֵּם, וְלְרֵאוֹת לְבַעַר מִתּוֹכֵנוּ כָּל מִינֵי לִיצָנִים וַיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת, וְחַס וְשְׁלוֹם, שְׁלֹא תִהְיֶה גִישָׁה בְּמִקּוֹמֵנוּ לְאַרְחֵי פְּרָחֵי וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּל עֲנִינֵינוּ צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְלַחֲזוֹר הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, וַיִּמֵּי יִתֵּן, שְׁתַּזְכּוּ לְסִיִּם בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, אֲשֶׁר מוֹהֵרֵנָּה ז"ל הַבְּטִיחַ, שְׁבִגּוּף שִׁיְהִיָּה בּוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, הַתּוֹלְעִים בְּקָבֶר יִבְרָחוּ מִמֶּנּוּ, וְלָכֵן כְּדָאֵי וּכְדָאֵי לַחֲזוֹר הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, אֲשֶׁר רַבְּנֵנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרוֹ וְאָמַר, שְׁעַל-יְדֵי הַסֵּפֶר יְכוּל לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל וּבְעַל מַח גְּדוֹל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, וְאֲזַ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַחֲזִיק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ רַק הַטּוֹב. וְלָכֵן כְּדָאֵי לְחַפֵּשׂ

וּלְבַקֵּשׁ רַק אֶת הַטּוֹב אֲצַל זּוֹלָתָנוּ, וְלָדוֹן אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי לְכַף זְכוּת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ-מִצְוֵעַ, כ"ט נִיסָן, י"ד לַמָּנָן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרָדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאֵד מָאֵד נִצְטַעֲרָתִי, שְׁבֹאֲמִצַּע הַשִּׁיחָה גַּתֵּק הַטְּלָפוֹן וְחִכִּיתִי
עוֹד לְדַבֵּר עִמָּךְ וְכו', לְדַעֲתִי, אִם אַתָּם יְכוּלִים לְשַׁכְנֵעַ אֶת הָאֲמָא,
שְׁתַּחֲכָה עַד שְׁאֲנִי אָבוֹא — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, כִּי אִם הִיא תִּפְנֹס
לְבֵית אָבוֹת וְכו', זֶה בְּעִצְמוֹ יִהְיֶה אוֹתָהּ לְגַמְרֵי נְפִשִׁית וְגוֹפְנִית וְכו',
כִּי סוּף כָּל סוּף פֹּה יֵשׁ לָהּ אֶת הַשְּׁלֶשֶׁה יְלָדִים, וְהִיא רוֹאָה אֶת
הַנְּכָדִים, וְעַל-כֵּן אִם יְכוּלִים לְהַשְׁפִּיעַ עָלֶיהָ שְׁלֵא תִלָּךְ, אֲזוֹ טוֹב מָאֵד.

עִם הַיְלָדִים בִּישִׁיבָה צְרִיכִים לְלַכֵּת 'שְׁמַאל דּוֹחָה וַיִּמִּין מְקַרְבָּת'
(סוּטָה מו.), כִּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַדּוֹר פְּרוּץ מָאֵד מָאֵד, וּבְעִזְרוֹת
גְּדוּלוֹת סוּבְלִים הַרְבֵּה יוֹתֵר וְכו', עָלֵינוּ לְשִׁמּוֹר מָאֵד מָאֵד עַל יְלָדֵינוּ,
וְעַל-כֵּן רְאֵה מִצַּד אֶחָד לְהִיּוֹת אַתָּם בְּיַד קָשָׁה, וּמִצַּד שְׁנַי תִּקְרָבֶם.
וְצְרִיכִים עַל זֶה חֲכָמָה וְאַמְנוֹת יִתְרָה.

אִם תּוּכַל לְאַרְגֵּן אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְגַם אֶת הַיְלָדִים תִּלְמִידֵי
הַיִּשִׁיבָה, שְׁיִנְקוּ הַיֵּטֵב סְבִיבוֹת הַבְּנֵין וְכו' בְּרַחוּב, כְּדֵי שְׁיִהְיֶה נְקִי,
וְאִהְיֶה לָּךְ אֲסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' יד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תזריע-מצרע, כ"ט ניסן, י"ד למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, ר' ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, ואיך שאתה משתדל בכל מיני אפנים שבעולם להחזיק מעמד וכו', ואתה דן את הילדים לכף זכות וכו', תאמין לי, שאין עוד דבר גדול יותר מזה — מללמד עם תינוקות של בית רבן, ואף שזה קשה מאד מאד, עם כל זאת מה היית עושה, אם היה נגזר עליך, חס ושלום, להיות בשבי, ולסחב אבנים קשות וכו', וכאן לכל הפחות אתה מכניס ומחדיר בילדי ישראל תורה ויראת שמים, אשר בודאי עושה רשם גדול אצלם; כי מה שלומדים עם תינוקות של בית רבן — זה נחקק היטב היטב בלבבם, וגדל הזכות והמעלה הזו — אין לתאר ואין לשער כלל, עד שאמרו חכמינו הקדושים (פלה רבתי, פרק ב'): בכל יום ויום מלאך יוצא מלפני הקדוש-ברוך-הוא לחבל את העולם, וכיון שהקדוש-ברוך-הוא מסתפל בתינוקות של בית רבן, מיד נהפך כעסו לרחמים, עין שם; ובפרט כאן ביבנאל, מקום רחוק כזה, שאף פעם לא היה דבר כזה, שישבו תינוקות של בית רבן וילמדו גמרא, מי יודע איזה שבח והלל עולה מהם בשמים, ועל-כן לא בחנם שאנו סובלים כל-כך הרבה מאד, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב תינוקות שלמדו בבית הספר, עד שאמרו (ילקוט תהלים, רמז תתמה): "שתולים בבית ה'" — אלו התינוקות שבבית-הספר, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב למוד תורה של תינוקות של בית רבן. ועל-כן ראה להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבור אותו. אדרבה ראה לדבר עמהם ולחזקם ולאמץם, והקדוש-ברוך-הוא יביא לך שכרך כפול

מֵהַשָּׁמַיִם, וְעוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נִחַת מִיְלֻדֶיךָ, וְהַמְקוֹם הַזֶּה יִתְהַפֵּךְ לְמְקוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, וְאִף שֶׁהֲרֵאשִׁית הוּא בְּצַעַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, אָבֵל הָאֲחֵרִית יִשְׁגָּה מְאֹד מְאֹד (צִיָּן אִיּוֹב ח, ז), בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ שָׁמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' טו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזִיע־מְצַרֵּעַ, כ"ט נִיסָן, י"ד לְמִנְחָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְגִיֵּק וְחַכִּים ... נִרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתְּחִיל לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, כִּי יֵשׁ לְךָ כְּלִים טוֹבִים, וְאַתָּה יָכוֹל לְהַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּדֶיךָ, אִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן, כִּי עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן הַכִּי יָפֵה, יְלַד קִדְּם הַבְּרִי-מְצוּנָה שֶׁנִּתְעוֹרֵר לְעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנְיּוֹת וּבְלִמּוּד "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ נִחְקָקִים בְּלֵב תִּינוּק וְיֵלֵד צְעִיר, וְעַל-כֵּן עֲזֹב כְּבֹר אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְצִיַּת אֶת הַרְבֵּי וְכֵן אֶת הוֹרֵיךָ, כִּי מְצוּנָת כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא הַמְצוּוֹת הַכִּי חֲמוּרוֹת, וְכָלֶם רוֹצִים רַק אֶת טוֹבְתֶךָ. לְכֵן רְאֵה לְהִשְׁתַּנּוֹת, וְתִתְעַלֶּה בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַנְּחִת-רוּחַ שֶׁתִּגְרֵם — הֵן לְאֲבִיךָ וְאִמְךָ, וְהֵן לְרַבִּי וְלְמַלְמֵד שֶׁלְּךָ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֶת הַנְּחִת-רוּחַ שֶׁתִּגְרֵם לִי, שִׁיעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כִּשְׁתִּתְבַּגֵּר, אֶקַּח אוֹתְךָ בְּצֵל קוֹרְתִי, וְתִבּוֹא לְלַמֵּד אֶצְלִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' טז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזִיע־מְצַרֵּעַ, כ"ט נִיסָן, י"ד לְמִנְחָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה וַיִּגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

זֶה לִי כִּכָּר שְׁבוּעוֹת וְחֻדְשִׁים, שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְאִינִי יוֹדֵעַ
מֶה אַתָּה. וְעַל-כֵּן רָאֵה תַכְּף-וּמְדֵד לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר עִמִּי, וְאֲנִי מִקְנֶה
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּסוֹף הַשְּׁבוּעָה הַבֹּא בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה,
וְתָבוֹא אֶצְלִי עַל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, אוֹ בַל"ג בְּעֶמֶר.

הַעֲקָר רָאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁפִעוּלָם, וְאֵל
תַּנִּיחַ עֲצָמֶךָ כְּרָגַע. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים
שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אֵין בְּעַל הַגֵּס מִפִּיר
בְּנִסּוֹ (נִדָּה לֹא.), וְדַרְךְ הָאָדָם תַּכְּף-וּמְדֵד כְּשֶׁעוֹבֵר, הוּא שׁוֹכַח הַכֹּל,
וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכֹל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁלֹא לְשַׁכַּח אֶת
הַטּוֹבָה שֶׁקִּבְּלוּ מִמֶּנּוּ, וְכֵן אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבְּלוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְתִשְׁמַר
אֶת עֲצָמֶךָ מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִסִּיתוּ וַיִּדְיַחוּ אוֹתָךְ וְכוּ'. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת
אֲשֶׁר קִבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ.

נָא וְנָא רָאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּכֹל יוֹם שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּלַמוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, אֲפִלּוּ מְעַט דְּמַעַט, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשְׁאַר מֵאַתָּנוּ רַק
הַלְמוּדִים שֶׁאַנְחֵנוּ לוּמְדִים בְּכֹל יוֹם: הֵן מִקְרָא, הֵן מִשְׁנָה, הֵן גְּמָרָא,
הֵן מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוּדִים הָאֵלּוּ הֵם כְּנֶגֶד אַרְבְּעָה עוֹלָמוֹת:
אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁלוּמֵד בְּכֹל יוֹם אֵינָה
שְׁעוּר אֲפִלּוּ שְׁעוּר קָטָן מִהָאֲרַבְעָה שְׁעוּרִים הַלָּלוּ, וּמִלְבַּד זֹאת
צְרִיכִים לְהִתְמַיֵּד בְּיֹתֵר בְּלַמוּד שְׁלֵחַן עֲרוּךְ וּפּוֹסְקִים.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ מֶה שְׁיֹתֵר מֵהָר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' יז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַת תּוֹרֵיעַ-מְצֻרַע, כ"ט גִּיסוֹן, י"ד לְמִנְחָן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיְעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי בְּדַבְּרֶיךָ, כִּי מִמֶּשׁ
הִפְחִידוּ אוֹתִי, כָּאֱלוֹ מִי יוֹדֵעַ מֵה קָרָה לָכֶם וְכוּ' וְכוּ', וּבְאַמַּת אֶתָּה
צוֹדֵק, אִם לֹא מְגִיבִים לָהֶם, וְלֹא עוֹשִׂים שׁוּם עֶסֶק מֵהֶם, הַכֹּל יִתְבַּטֵּל
וַיִּהְיֶה כְּלֹא, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָּךְ דִּירָה יְפָה,
וְתִכְנָס שָׁמָּה, וְעוֹד הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. הָעֵקֶר רֹאֵה לְהַחֲדִיר
בְּתַלְמִידִים דְּבָרֵי תוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, וְתִסְפָּר לָהֶם הַמּוֹן סְפוּרִים
וְדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְחִכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנּוּ דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פָּרָק
ב'): נִשְׁבַּע אֲנִי בְּכֹסֵא הַכְּבוֹד שְׁלִי, שְׁאַפְלוּ תִינוּק שֶׁל בֵּית רַבֵּן עוֹסֵק
בְּתוֹרָה לְשָׁמַי — שְׁכָרוּ מִנַּח לְפָנַי; עֲמַד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן דְּבוּרִים
כָּאֱלוֹ, מֵה שְׁמַגְלָה אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְחֻזֵּק מְאֹד אֶת
הַתַּלְמִידִים, וְלִדְבַר עֲמָהֶם דְּבוּרֵי הַתְּחֻזָּקוֹת. וְהָעֵקֶר לְתַבֵּל אוֹתָם
בְּסְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, וְכֵן תְּדַבֵּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם
בְּרָיָה שְׁבַע עוֹלָם, רַק תְּדַבֵּר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְבַעַר אֶת
כָּל הַקּוֹצִים מִמִּחְנֵנוּ, מִי שְׁאִינוּ רְצִינִי, מִי שְׁהוּא לֵץ וְכוּ' וְכוּ', אִין
לוֹ מְקוֹם אֲצַלְנוּ, כְּדָאִי אֲפִלוּ קְבוּץ קָטָן, אֲבָל אֲבָרְכִים רְצִינִים
שְׁרוּצִים רַק עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְעִשׂוֹת תְּקִנוֹן בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיִהְיוּ אֲצַלְנוּ אֲבָרְכִים רְצִינִים
שְׁעוֹסְקִים רַק בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: תוֹרָה וְתַפְלָה, וְאִז טוֹב לָנוּ כָּל
הַיָּמִים.

רֹאֵה לְהוֹצִיא אֶת הַתַּלְמִידִים אֶל הַשְּׂדֵה לְהַתְּבוּדָה, וְתִשְׂמַח אִתָּם
וְאִז טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבוֹא עוֹד
בְּסוּף שְׁבוּעָה זֶה אוֹ בְּתַחֲלַת שְׁבוּעָה הַבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' יח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תזריע-מצרע, כ"ט ניסן, י"ד למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל הַחַיּוֹת וְהַמְּשִׁיבַת נֶפֶשׁ שְׁיֵשׁ לִי מִדְּבָרֶיךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּאַמַּת אַתָּה חֲקוּק בְּנִימִי נֶפֶשִׁי, וְאֵין אַתָּה יָכוֹל לְתֹאֵר כָּלֵל אֶת גִּדְל הַנַּחַת-רוּחַ שְׁאַתָּה גּוֹרֵם לִי, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּזָה שְׁלַקְחָתָ אֶת הַיְלָדִים, וְאַתָּה לוֹמֵד אֶתָּם, וּמְסַפֵּר לָהֶם סְפּוּרִים, וּמַעְסִיק אוֹתָם, וְזֶה כָּל-כֶּף חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, שְׁאֵין מְלִים לְפָרֵשׁ אֶת זֶה; כִּי סוּף כָּל סוּף כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עוֹמֵד עַל הַבֵּל פִּיהֶם שֶׁל תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, כְּמֵאמָרָם ו"ל (שְׁבַת סח:): אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, אֲלֵא בְּשִׁבְלֵי הַבֵּל תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סְנֵהֲדָרִין יז:): כָּל עִיר שְׁאֵין בָּהּ מְלַמֵּד תֵּינּוּקוֹת, אֵין תְּלָמִיד חָכֵם וְשֵׂאֵי לְדוֹר בְּתוֹכּוֹ. עֹמֵד וּרְאֵה וְהַתְּבוּנָה עֲיָרָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֵף פֶּעַם לֹא הָיָה שֵׁם תְּלָמוּד תּוֹרָה וַיִּשְׁיבָהּ, וְעַכְשָׁו זְכִינוּ אַחַר תְּשֻׁעִים וְאַחַת שְׁנוֹת קִיּוּמָהּ שֶׁל יִבְנְאֵל, לְהַקִּים שֵׁם תְּלָמוּד תּוֹרָה וַיִּשְׁיבָהּ לְתַלְמִידִים, אֵינָה נַחַת-רוּחַ גּוֹרְמִים לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא תִהְיֶה הָעֲיָרָה עִיר הַנְּדַחַת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּה עִיר הַזֹּאת תִּהְיֶה עִיר רַבָּנוּ ו"ל בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמִּלָּה, אֵף צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ כְּמוֹ שְׁשֻׁדָּה צְרִיכִים לְחַרֵּשׁ אוֹ לְזַרְעַ וּלְהַשְׁקוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַד שְׁצוּמַח וְכוּ' וְכוּ', שְׁעוֹבֵר קִיץ וְחֶרֶף, גֶּשֶׁם וְרוּחוֹת וְכוּ', שְׁמֵשׁ וְתוֹלְעִים וְכוּ', עַד שְׁרוּאִים פְּרוֹת יָפִים גְּחֻמָּדִים לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמַאֲכָל, כְּמוֹ-כֵן בְּאֵין עֶרְךָ כָּלֵל הוּא עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּפִי שְׁמִשְׁקִיעִים בָּהֶם, כֶּף זוֹכִים אַחֲרֶיךָ לְהוֹצִיא מֵהֶם. וּבְיָדָי בְּזָה שְׁאַתָּה לוֹקַח אֶת הַיְלָדִים תַּחַת חֲסוּתְךָ, תִּדַע שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְזְכוּתְךָ גְּדוֹלָה מְאֹד

מאד בשמים, ואל תהיה קטן בעיניך, כי יש לך פחות עצומים,
ועל-כן תתמיד בזה מאד מאד, ותזכה להגיע אל ענייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' יט.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תזריע-מצרע, כ"ט ניסן, י"ד למנן בני
ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו זאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

בנדאי תכתב קוים לדמותו, שהיה ירא אלקים מנעוריו, והיה
זהיר מאד מאד בשמירת העינים כל ימיו ממש להפליא, אף שתמיד
היה ברחובות וכו', אף היו לו עינים נקיות עד מאד, זכה לסיים
מאות פעמים ששה סדרי משנה בלי שום גזמא, והיה עקשן גדול
על זה, ועמד שעות ברחוב עם משניות בידו האחת, ועם היד
השניה קבץ צדקה, והפיץ ספרי רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה,
ועשה מאות בעלי תשובה, היה ענו שפל וסכלן, ואף פעם בחייו
לא היה בכעס, היה טוב-לב באפן מיחד, וסבל יסורים ובזיונות,
חרופין וגדופין כל ימיו, והיה מלא מכאובים מרורים, ואף פעם לא
התרעם, רק קבל את כל אחד בסבר פנים יפות עם חיוף על הפנים,
והיה יכול לחזק אנשים עניים אמללים ושבורים ודכאי רוח וכו',
וממש כל דבור ושיחה כתב, ויש בכתב-יד ספרים שלמים של
שיחות ודבורים שכתבם על פני הכתב, שזכה לשמע ממני.

בסעדה שלישית נעשה לו לא טוב, ועלה למעלה על המטה,
ותכה-ומיד באו לצעק וכו', וקראו הצלה, והובילוהו לבית חולים,
וסבל יסורים נוראים, ולא שמעו מפיו שום דבר רק המלים: יסורים,

יסורים, וְרִמּוֹז עַל עֲצָמוֹ, שְׁסוּבֵל יסורים נוֹרָאִים, בְּכֹל זֹאת בְּיוֹם ראשון בְּעֶרְךָ בְּשַׁעַה 11.00 רִמּוֹז שְׁרוּצָה תְּפִלִּין, וְאָמַר לוֹ יְדִיד נִפְשׁוֹ ר' ... (שְׁלֹא עֲזָבוּ כְּרָגַע מֵאֵז סַעְדָּה ג' שְׁלִקְחוּהוּ לְבֵית-חוּלִים עַד עַת פְּטִירָתוֹ), הֲלֹא אַתָּה פֶּטוּר עֲכָשׁוּ מִתְּפִלִּין (כִּי הִיָּה מְחַבֵּר עִם כָּל מִינֵי מְכַשִּׁירִים), וְרִמּוֹז בְּתִקְףָּ שְׁרוּצָה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְהַנִּיחַ לוֹ, וּמִלְמַל: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן רִמּוֹז שְׁרוּצָה תְּפִלִּין דְּרַבְנּוֹ תָּם, וְאָמַר עוֹד פַּעַם: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וְכוּ', וְהוֹרִידוּ לוֹ אֶת הַתְּפִלִּין, וְרַק שְׁמַעוּ מִפִּי יסורים יסורים (כְּאוֹמֵר שְׁסוּבֵל יסורי תַּפְתָּ), וּבְשַׁעַה 3.00 נִפְּל לְמַצֵּב שֶׁל בְּלֵי הַכְּרָה, וְתִכְףּ-וּמִיד חִבְרוּ אֵלָיו מְכַשִּׁיר שְׁהַחֲזִיק אוֹתוֹ, וְקָרְאוּ אוֹתִי בְּעָרֵב שְׁאֵבֹא תִכְףּ-וּמִיד, וּבְאִתִּי וְרִאִיתִי שְׁמַצְבוּ הוּא בְּכִי רַע, וְאָמַרְתִּי שֵׁם אַרְבַּע פְּעָמִים קְרִיאַת שְׁמַע, וּבְשַׁעַה שְׁתִּים וְחֲצִי הוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ הַזֵּכָה בְּמַעַמַד ר' ... וְ... וְאָחִיו ... גַּרְם יְאִיר, וּכְבָּר לֹא עֲזָבוּהוּ מִמֶּנּוּ, וְשָׁמְרוּ עָלָיו עַד הַטְּהָרָה. וְכֹל זֶה הוּא רַק מַעַט מִהֲרַבָּה, כִּי הִיָּה בְּאֶמֶת חֲדוּשׁ נִפְּלָא כָּל יְמָיו, כְּאֲשֶׁר אַתָּה בְּעֲצֻמְךָ הַפְּרַת אוֹתוֹ, וּפְּלֵא אֲשֶׁר בְּדַבּוּר הָאֲחֵרוֹן שְׁאָמַר וְדַבֵּר בְּיָשׁוּב הַדַּעַת לְפָנָי מְנַחָה, שְׁיִרְדְּתִי לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וּמְצִאתִיו לִישֵׁב וּלְחַיֵּךְ, וְשִׁאלְתִי אוֹתוֹ: "מָה אַתָּה מְחַיֵּךְ?" עָנָה וְאָמַר לִי בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֲנִי חוֹזֵר עַל דְּבָרֶיכֶם שְׁאִמְרָתֶם בְּבִקְרָה, 'אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מַעַלְת הַעוֹשָׂה מַצּוֹת, הִיָּה עוֹסֵק בְּזֶה כָּל הַיּוֹם". וְאָמַרְתִּי לוֹ: "בֵּא לִירֵד לְהַתְּפַלֵּל מְנַחָה". וְאַחֲר־כֵּן יָרַד, וּבִסְעָדָה ג' דְּבָרְנּוֹ מִהַתּוֹרָה ז' בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', מְדָרֵי מַעֲלָה וְדָרֵי מַטָּה וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמִיעֵנוּ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד, רַק חֲזוּק וְאִמָּץ.

אַקְנִיָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתוּכֵל לְהַפְּנִים לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְאֵז הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' כ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכֶן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בענן חנוף הילדים וכו', אמה צריך קדם לחנוף את עצמה, לא מלט, שהאבא תנהג כמו פרא אדם, יהיה בעסן, וינבל את פיו בקללות וכו', וכן יעסק בעסקי מרמה וכו', לרמות בני-אדם, ולגנב אותם וכו', פשוטו כמשמעו, ללוות כספים ולא להחזיר וכו', ואחר-כך תרצה שבנוך יהיה צדיק תמיד ועובד ה', זה לא הולך ככה, בן מחקה את אביו, כל מה שרואה ושומע אצל אביו, הוא יחקה אותו ויעשה כמוהו וכו', אפלו מי שהוא באמת איש צדיק ועובד השם יתברך, קם בכל לילה בתצות, ושופך נפשו אליו יתברך, וכל היום רק לומד תורה ומתפלל תפלותיו בכונה וכו', לא כל אחד זוכה לילדים טובים, על אחת כמה וכמה שהאבא גנב וכו', ופושע וכו', וחי חיים של גבזים וכו', מה כבר רוצים מהבן?!

ולכן זכר, אשר חנוף מתחיל בעצמו, ומה גם צריכים הרבה רחמים לזכות לילדים טובים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כ' כא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, ושום דבר שבְּעוֹלָם לא יוכל לשבר אותך. רבנו ז"ל למד אותנו שני יסודות בחיים, ואיך עם שתי העצות האלו יכולים לעבר את זה העולם בשלום, שהם: "שמחה והתבודדות", אשר באמת זוהי מדת "היראה והאהבה" שמקבלים על-ידי הצדיק (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז); כי באמת מובא בזהר (תקוני זהר כה.): כל פקודא דלית ביה גִּדְפִין לא פִּרְחִית לְעִילָא, כל מצוה שאין לה שני כנפים, לא יכולה לעלות למעלה, כמו עוף כשאין לו כנפים, אינו יכול לעוף, כמו-כן כל למוד תורה, כל תפלה, כל מצוה שאדם מקיים או לומד או מתפלל, צריך שיהיו לה שני כנפים, והם: "יראה ואהבה", אשר זהו בעצמו "שמחה והתבודדות", "שמחה" — זוהי "אהבה" מרב אהבתו אליו יתברך, הוא שש ושמש, ומתחזק בכל מיני אפנים, ואינו נשבר בשום פנים ואפן, וכן "התבודדות", שמתבודד עצמו עמו יתברך, ושופט עצמו איך הוא מתנהג בכל הליכתו, זוהי "יראה", שירא ומתפחד ממנו יתברך, ואם יש לאדם את שני היסודות האלו, הוא לא יפל מהגשר הצר. כי הנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח): העולם הזה הוא גשר צר מאד, והכָּלֵל והעָקֵר שלא להתפחד כלל, הינו כשעוברים על גשר צר, יש פחד שלא יפל מצד זה או מצד זה, ועל-ידי שני הגדרים משני הצדדים, שהם "התבודדות ושמחה", "יראה ואהבה", הוא יכול להחזיק מעמד. ולכן ראה להיות תמיד בשמחה, ושיהיו פניו אנפין נהורין, שיהיה לך חיוך על פניו תמיד, וכן תמיד לשפט עצמו על כל דבור שאתה מדבר, שלא יהיה איזה לשון-הרע או נבול פה, או שאר דבורים אסורים, וכן תשמר עצמך מפעס וקפדות או מראיות אסורות, ואז תהיה הכי מאשר בחיך, ותעבר את זה העולם בשלום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' כב.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזִרְיֵעַ-מְצַרְעַע, ב' דְּרָא-שֶׁחֲדָשׁ אִיר, ט"ז לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְחָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

זָכַר, אֲשֶׁר כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, זֶה שֶׁיֵּךְ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּלוּל מִכָּל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וְלִכֵּן לֹא בְּחִנּוּם אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לִדְבַר 'בְּשִׁבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם', וְאִם הָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי, עָלִי לְעֶסֶק בְּתִקּוּן הָעוֹלָם, וְלִכֵּן כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהִתְפַּלֵּל כָּל יוֹם עַל שְׁלוֹמוֹ וְעַל שְׁלוֹם כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וַיִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּפִרְטֵי פִרְטֵי עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט מֵה שְׁעֵם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים וְכוּ', וְזֶה מֵרָאֵה עַל טֵהַר לְבָבוֹ. וּמַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל הַזּוּלָּת, זֶה אֵינּוּ לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְהוּא מֵאֵד חָשׁוּב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי הוּא מְבִיא אֶת הָעוֹלָם לְתִקּוּנוֹ הַנְּצָחִי. הַבְּרִיאָה הַיְתֵה כְּדֵי שְׁנֻזְכָּה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ מִתּוֹךְ כָּל הַהַעֲלָמוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת וְכוּ', שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִי שְׁזוֹכָה לְגַלוֹת אֶת הַהַעֲלָמוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת וְכוּ', וּמְגַלָּה שְׁגָם שֶׁם מִסְתַּתֵּר אֲלוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוּא יְכוּל לְעַשׂוֹת נִפְלְאוֹת, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת. וְלִכֵּן רָאֵה לְבַטֵּל עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּתְמַעֵט בְּדַבּוּר, כִּי רַבּוּי הַדַּבּוּר רַק מְרַבֵּה קְלָפוֹת וְכוּ', כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סד), בְּסוּד (אָבוֹת פָּרָק א'): "לֹא מְצָאֵתִי לְגוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָה", כִּי הַדַּבּוּר זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַחֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁמִּשֶּׁם נִתְהוּוֹת הַקְּלָפוֹת, שֶׁמִּשֶּׁם בָּאָה כָּל הַמִּחְלָקָת שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם וְכוּ'. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְשִׁתֵּק וּלְמַעֵט בְּדַבּוּר, וְאִזּוֹ יִמְנַע מִעֲצָמוֹ רַבּוֹת רְעוֹת וְכוּ'. כִּי כִּף אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כֹא, כג): "שִׁמְרֵ פִיו וּלְשׁוֹנוֹ שִׁמְרֵ מִצְרוֹת נִפְשׁוֹ", כִּי עַל-יְדֵי מַדַּת הַשְּׁתִּיקָה, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלד)

עולה עד הכֶּתֶר, שְׁשֵׁם סוּד הַשְּׁתִיקָה, בְּסוּד (מְנַחוֹת כּוּט): שְׁתַּק, כָּף
עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, שְׁזָה בְּעֶצְמוֹ סוּד הַכֶּתֶר, מִדְּרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה — רַק
לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּלְצִיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שְׁכָל הַבְּרִיאָה הִיא אֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל לְכָל זֶה רַק לְבוּשׁ, כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה
רַק לְבוּשׁ לְגִבֵּי אֵין סוּף, וּכְשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מוֹרִיד אֶת הַלְבוּשׁ, נִתְגַּלָּה
לוֹ עֶצֶם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁזָהוּ סוּד אוֹרֵיתָא דְעִתִיקָא סְתִימָאָה, שְׁשֵׁם
מִתְגַּלִּים לוֹ סוּדוֹת נוֹרָאִים בְּפִסּוּקֵי תַנ"ךְ, וּבְמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים וְכוּ' וְכוּ', עַד אֶפְלוּ בְּסִפּוּרֵי הָעוֹלָם, וּכְמוֹ שְׁאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֶפְלוּ
מִסִּפּוּרֵי הַגּוֹיִים, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים צו, ג): "סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ", כִּי
מִכָּל הַדְּבָרִים וְהַסִּפּוּרִים מֵאֲנָשֵׁי הָעוֹלָם, יְכוּלִים לְהוֹצִיא רְמִזִּים
וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, כִּי לֹא בְּחִנָּם הָיָה צָרִיךְ לְשִׁמְעַת אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה,
וְאִם מִקְשָׁר אֶת הַדְּבָרִים אֶל תּוֹרוֹת רַבֵּנוּ ז"ל, יְכוּל לְהוֹצִיא מִזֶּה
דְּבָרִים וְסוּדוֹת נִפְלְאִים, פְּלֵאֵי פְלֵאִים, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָהּ זֹאת, כִּי
בְּאֵמֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ מְלֵא סוּדוֹת וְרוּזֵי דְרִזִּין, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלג): כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ הוּא מְלֵא אוֹרוֹת,
רַק הֵיךְ הַקְטָנָה מְכַסֶּה הַכֹּל, בְּזֶה שְׁאֲדָם עִם הֵיךְ הַקְטָנָה מְבִטֵּל
הַכֹּל... עַל־דִּיזֶה בְּאֵמֶת אֵינוֹ רוֹאֶה וְכוּ', כִּי לְזִכּוֹת לְרֵאוֹת אֶת
הָאוֹרוֹת וְלְהַבִּין אֶת הַסוּדוֹת וְכוּ', עַל זֶה צָרִיכִים תְּמִימוֹת עֲמֻקָּה,
אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָהּ זֹאת אֶל מַה יְכוּלִים לְזִכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם רַק
מְצִיָּתִים אֶת רַבֵּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לָךְ! מִי שְׁבֹאֵמֶת רוּצָה לְהַרְגִישׁ נְעִימוֹת בְּהַחִיִּים בְּזֶה
הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, שְׁיִתְרַחֵק מִמֶּה שְׁיִוְתֵר מִהַר מִהַלְכָלוֹךְ שֶׁל הָעוֹלָם,
שֶׁהֵם כְּלֵי הַתְּקַשְׁרֶת הַמְטַמְטָמִים אֶת דַּעַת הָאָדָם בְּכָל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת
שֶׁל הֶבֶל וְשׂוֹא וְכוּ', כִּי הָרִי מִי הֵם הַכּוֹתְבִים? בְּנֵי־אָדָם נוֹאֲפִים
וּבְעֲלֵי דַעוֹת מְטַרְפוֹת וְכוּ', כִּי בְּרָגַע שְׁאֲדָם מִנִּתְקַע עֶצְמוֹ מִהַתּוֹרָה,
כְּבָר נִכְנָסוֹת בּוֹ דַּעוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ', שְׁזָה מוֹבִיל
לְנֶאֱוָף, וְקָשָׁה וְכָבֵד לוֹ כְּבָר לְהַשִּׁיג אֶמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִכְנָסִים
בּוֹ סִפְקוֹת בְּאֵמוּנָה (שְׁמוֹת יז, ז): "הֵיִשׁ הַיְי"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין וְיִבּוֹא
עֲמֻלָּק" וְגו', שְׁעוֹלָה כְּמִסְפַּר סִפ"ק, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד צֶעַר וּמְכָאוּב

כְּמוֹ הַסְּפָקוֹת וְהָאֵי בְּטִיחוֹת שְׂנֹכְנָסִים בְּאָדָם וְכוּ', עַד שְׁנַעֲשֶׂה לֹא יֵצִיב, וְיָמַר וְיִמְרוּרִים לוֹ הַחַיִּים מְרַב פְּחָדִים וּדְאָגוֹת וְכוּ'. וְלִהְיוֹת — אֵין עוֹד אָדָם מְאֹשֶׁר כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבּוֹטָח רַק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִוְדַע וְעַד שֶׁרַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, בְּחֶסֶד וּבְאֱמֶת וְכוּ' וְכוּ', אִף שֵׁישׁ דְּבָרִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לוֹ לְהִבִּין וְכוּ', כִּי יֵשׁ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת שְׁעוֹלִים עַל דַּעְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, שְׂאֵין עַל זֶה תְּשׁוּבָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, כִּי (תְּהִלִּים קמ"ה, יז): "צַדִּיק הַיְוָ"ה בְּכֹל דְּרָכָיו וַחֲסִיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו", (דְּבָרִים לב, ד): "אֵל אַמוּנָה וְאֵין עוֹל צַדִּיק וְיִשָּׁר הוּא", וּכְבָר גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נב), שֶׁהִתְכַּרַח שִׂיחָיו קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִשְׁרֵי אָדָם שֶׁמִּשְׁלִיךְ שְׂכָלוֹ וַחֲכָמָתוֹ הַמְדַמִּית, וְיִוְדַע וְעַד, אֲשֶׁר יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאֵל יְכוּלִים לְהִבִּין דְּרָכָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן חֲזָקִים בְּאַמוּנָה, אֶפְלוּ שְׂאֵל יְכוּלִים לְהִבִּין הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' כג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזִרְיעַ-מְצֻרַע, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲיָר, ט"ז לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! עֲלִינוּ לְמָסֹר אֶת עֲצָמֵנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי זֶה חֵלְקֵנוּ לְנִצְחָה. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שְׂבֻזָּה תְלוּיָה הַגְּאֻלָּה — כְּפִי שְׂנִרְבָּה בְּתִים לְבֵית הַתְּפִלָּה, כְּמוֹכָא בְּדְבָרָיו ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'); הֵינּוּ כִּי כָּל עוֹנֵין רַבְּנֵנוּ ז"ל הוּא תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂבֻזָּה מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמָם מַחֲזִין וְדַעַת וְשְׂכָל בְּהַפְּרַת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, וּכְפִי שֶׁמְקַרְבִּים עוֹד נִפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂגָם הוּא יִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר אֶת אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כֵּן

נתרבים הצרופים למעלה במספרים שאין לתאר ולפרש כלל, הינו אם רק נפש אחת נתוספת לדבר עמו יתברך, גורם בזה צרופים ברוחניות למליונים, ואם מקרבים עוד אחד, אזי כופלים פי כמה מליונים צרופים, כמובא בחיי-מוהר"ן על תורה ח', עין שם דברים נפלאים, ולכן כל ענין פרסום של הצדיק האמת, צריך להיות רק כדי לקרב עוד יהודי שיתחיל לדבר אליו יתברך, ורק זוהי חסידות ברסלב — להפוך את לב האבן אל לב בשר, בסוד (חזקאל לו, כו): "והסירותי מכם את לב האבן, ונתתי לכם לב בשר", שאמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שלט), שזה אותיות ברסלב, שאחד ירגיש את השני, שזה סודו הגנוז של רבנו ז"ל — לאהב את כל בר ישראל כנפשו, ומה רואים? שדיקא בין אנשי שלומנו הסמ"ך-מ"ם מתגבר ומתפשט לעשות פרוידים ומחלקת וכו' וכו', על לא דבר, רק מפני קטנות המחין — "מי בראש", בשעה שכל ענין ההתנשאות והראשות וכו', לא שיף אלינו כלל, כי אנחנו לא מזה העולם כלל, אשר גלה לנו רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שמה), כי כל מי שזוכה לקבל יותר מרבנו ז"ל, נכלל יותר ויותר בלמעלה מהזמן ובלמעלה מהמקום, עד שאצלו נתבטל הזמן והמקום, כי נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ששם בטול הזמנים, ואז כבר לא שיף להיות ראש או מנהיג, כי הוא מוכן ומזמן לעזוב את זה העולם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל בזה העולם, ויוצא מכל הקטנוניות והדמיונות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' כד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנצח בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בְּעֵינַי וְכוּ', שֶׁהוּא אֲכֹזֵב אוֹתָךְ כָּל-כָּף וְכוּ', לְדַעְתִּי אֵל תַּתְּפַרֵּעַ, רַק תֵּאמַר לוֹ בְּתַקְּךָ וּבְחֻזְקְךָ וּבְקִרְיֹת "עַד כָּאֵן", וְאַתָּה לֹא רוֹצֵה אוֹתוֹ יוֹתֵר, וְתִהְיֶה חֻזְקְךָ בְּזֶה מְאֹד — לֹא לְזוּז וְלֹא לְיֹתֵר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּסֵי, אָבָל עוֹד פַּעַם רַק בְּקִרְיֹת וּבִנְחִישׁוֹת, וְאִז תִּצְלִיחַ, כִּי בְנֵי-אָדָם מְאֹד מְאֹד מִפְּחָדִים מְאֹדִם חֻזְקְךָ וְנַחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ, וְלִהְפּוֹף בְּנֵי-אָדָם מְנַצְּלִים מְאֹד מְאֹד אָדָם טוֹב לֵב וְכוּ', וְתִרְן וְרַחֲמֵן וְכוּ'. וְלִכֵּן רְאֵה מֵה לְפָנֶיךָ, אַתָּה מְשַׁלֵּם כֶּסֶף רַב, עִם כָּל זֹאת עוֹשֶׂה צְחוּק מִמֶּךָ, תִּגִּיד לוֹ חֵד מְשֻׁמְעִית: "עַד כָּאֵן" בְּנְחִישׁוֹת וּבְחֻזְקְךָ, וְאִז תִּרְאֶה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

וְדַע לָךְ שֶׁכִּמוֹ שֶׁהוּא בְּעֵינַי גִּשְׁמִיּוֹת, כִּמוֹ כֵּן הוּא בְּעֵינַי רִוְחָנִיּוֹת, לֹא לְיֹתֵר עַל קוֹצוֹ שֶׁל יוֹד מְקִיּוֹם הַמְצֻוֹת מְעַשִּׂיּוֹת, וּמְעַנִּי צְנִיעוֹת, וְלִדְבַר עַל זֶה בְּתַקְּךָ וְעַז בְּיָדַי הֶעֱקַר הוּא הַתְּחֻזְקוֹת לְחֻזְקְךָ וְלִאֲמֹץ לְעוֹדֵד וְלִשְׁמֹחַ אֶת נַפְשׁ כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְעֹזֵב אֶת אִפְּסֵי אֶחָד בְּחוּץ, עִם כָּל זֹאת הַכֹּל צָרִיךְ לִהְיוֹת עִם תְּקִיפוֹת וְעִקְשָׁנוֹת, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' כה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר תְּזַרְיעַ-מְצַנֵּעַ, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אִיר, ט"ז לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

אֵינִי לְתָאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר אֶת מַעְלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְיֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֵר חֲצוֹת, וְלִכְפּוֹת אִז עַל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַל הַגְּלוּת הַמָּר, וְעַל חֲרָבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל דוֹר שֶׁלֹּא נִבְּנָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, כְּאֵלוֹ נִחְרַב בְּיָמָיו, וְאִם הָיוּ בְנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מֵה זֶה לְהִתְאוּנֵן עַל חֲרָבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, חֲרָבֵן בֵּית-הַמְּחִיזִין שְׁלוֹ, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל לַיְלָה, זֶה סֵף הַכֹּל

עֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, אָבֵל הַזְּמַן שֶׁל חֲצוֹת הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְאִזּוֹ יְכוּלִים לְגַשֵּׁת אֶל בֵּית הַמְּשַׁפֵּט הָעֲלִיוֹן, כִּי אַז הוּא נִכַח פְּנֵי הַנּוֹי"ה מִמֶּשׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר אֶת זֶה.

בְּעִיר טוֹלְטֻשִׁין נִתְפָּרֶסֶם אָדָם שֶׁהִיא מֵרָאָה מוֹפְתִים, וְרַבִּים נוֹשְׁעוּ עַל-יְדֵי בְּרוּכֹתָיו, וְשָׂאֵל ר' יִצְחָק ו"ל אֶת אָבִיו מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל: אִיךָ יְכוּל אָדָם פֶּשׁוּט לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ דְּעָה בְּשָׁמַיִם? עֲנֵה לוֹ מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל: צָא וּבְדַק בְּמַעֲשָׂיו וְכוּ', וְחֹזֵר בְּנוֹ ר' יִצְחָק ו"ל וְאָמַר: הוּא מִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵנָה וְקוֹבֵעַ עֲתִים לַתּוֹרָה, הוּא אָכֵן יְהוּדֵי פֶשׁוּט אָבֵל יֵרָא שָׁמַיִם וְכוּ'. עֲנֵה לוֹ מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל: עֲדִין בְּשִׁבִיל זֶה לֹא זָכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגָה שֶׁתְּהִיָּה לוֹ דְּעָה בְּשָׁמַיִם, לָךְ וּבְדַק אוֹתוֹ יוֹתֵר וְכוּ', וְחֹזֵר וְאָמַר: הִבְחַנְתִּי שָׁקֵם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת, וּמְאוּנֵן וּמְקוֹנֵן עַל חֶרְבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עֲנֵה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל: הֵינּוּ דְאֶהְיֵי לִיָּה, זֶה הַסּוּד שֶׁיֵּשׁ לוֹ דְּעָה בְּשָׁמַיִם.

רוֹאִים מְכַל זֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְבִכּוֹת תְּמִיד עַל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל בְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל הַגְּלוּת הַמֵּר וְכוּ', שֶׁהוֹרְגִים וְשׁוֹחֲטִים וְשׁוֹרְפִים בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׁמַיִם, וְכָל גְּדוּלֵי מוֹבְחָרֵי הַצְּדִיקִים, תְּלַמְּדֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זִי"ע וְתַלְמִידֵי תְלַמְּדֵיו, לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ אֶל גְּדֹל מַדְרָגָתָם לְהִיּוֹת בְּטָלִים וּמְבַטְלִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִיְחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָם אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת אֱלֻקִּית, אֲלֵא עַל-יְדֵי שֶׁהִיוּ תְּמִיד דּוֹאֲגִים וְדוֹאֲבִים עַל צְרוֹת וְגְלוּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה בְּעֲצָמוֹ גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל הֵם שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֱלוֹהִי מִמַּעַל מִמֶּשׁ, וּבִיְחַד כָּל הַנַּשְׁמוֹת הֵם הֵם הַשְּׂכִינָה, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק מִהַשְּׂכִינָה.

הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחֲוּם מִטְּשַׁעֲרָנוּבֵּל זִי"ע סִפֵּר, שֶׁבְּהִיּוֹתוֹ הוֹלֵךְ בְּגְלוּת בְּתַחֲלַת עֲבוּדָתוֹ, וַיְהִי הַיּוֹם הַגִּיעַ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה אֲצֵל אָדָם פֶּשׁוּט מְאֹד, וְהִלָּה לֹא יָדַע מִי הוּא, רַק קָיָם בּוֹ מְצוֹת הַכְּנָסֶת

אורחים, ונתן לו לאכל בשמחה ומקום ללון, ויהי באמצע הלילה, גם הצדיק בחצות, וערף סדר תקון חצות בבכיות עצומות, והיהודי שמע קול בוכים מחדרו, תכף-ומיד רץ להתנדע מה זה ועל מה זה, ודפק בדלת ונכנס, ומצאו יושב על הרצפה ובוכה עד מאד, ונחרד היהודי, ושאל אותו: מה קרה לכם? האם פואב לכם משהו? ענה ואמר: כן. ושאל היהודי: מה פואב לכם? והסביר לו: הנה לנו פעם בית-המקדש ונחרב, ועכשו גוים הולכים שם, וכן עם ישראל גרשו אותם מארץ ישראל והתפזרו בכל קצוי תבל, וארץ ישראל נשארה שוממה מבלי עם ישראל, ומה יהיה אתנו?! וכך בכה. והיהודי הנה אדם פשוט עד מאד, איש פפרי, הנה לו בית עם שדות ואנזים ותרנגולים ועזים וכבשים ובהמות וכו', ויהי כשמע את הרב הקדוש רבי נחום כל-כף מתאונן על ארץ ישראל ועל הגלות, ונכנסה בלבו תשוקה לנסע לארץ ישראל, ואמר להרב הקדוש: אני מכרח קדם לשאל את אשתי האם היא מסכימה לנסע עמי, והלך ושאל אותה. ואמרה לבעלה: איך נסע ונעזב את כל השדות והאנזים והתרנגולים והפרות והכבשים וכו', על מי נניח את זה?! וחזר אל הרב הקדוש, ומסר לו מה אשתו שואלת. ענה לו הרב הקדוש: הלא פאן יש גויים צוענים וכו', שעושים צרות לעם ישראל ומציקים להם. והלך היהודי והציע את זה לאשתו, ענתה אשתו ואמרה: אם זה ככה, שהגויים והצוענים וכו', מציקים לעם ישראל, בוא ונגרש את הגויים והצוענים לארץ ישראל, כדי שלנו תהיה פאן מנוחה... ועל זה בכה יותר ויותר הרב הקדוש רבי נחום זי"ע, איך שעם ישראל כל-כף נשקעו בגולה, עד שפכר לא חסר להם ארץ ישראל ובנין בית-המקדש, ושוכחים לגמרי מאיפה הם באים וכו' וכו'. וכל זה ספר אחר-כך בימי גדלותו, איך שצריכים להרבות בתפלה על נשמות ישראל שהלכו בגולה, עד ששכחו פכר לגמרי שהם בגלות, ונדמה להם שכל-כף טוב בגולה, ועל זה בודאי צריכים לבכות ולהתאונן — על גלות השכינה ועל צרות ישראל, שפכר לא מרגישים את הכאב הגדול. וכעין שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רז) על פסוק (תהלים קיט, קעו): "תעיתי כשה אובד בקש עבדך", כל זמן שהצאן שומעים את קול הרועה, אזי חוזרים אליו

אף שביין כף נטעו מהדרך וכו', אַבֵּל כְּשֶׁכָּבַר לֹא שׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹל, אֲזִי נֹאבְדִים לְגַמְרֵי וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְלִכֵּן עַל זֶה רָאוּי לְאוֹנֵן וּלְקוֹנֵן עַל שְׁנַפְלָנוּ בְּגִלוֹת כָּל-כֶּף מֵרִמּוֹר, עַד שֶׁכָּבַר אֵין אָנוּ מְרַגְּשִׁים אֶת צְרוּתֵינוּ וְגִלוּתֵנוּ וְכוּ', וַיֵּשׁ זְמַן לְמַחְלָקַת וּלְמַרְיבוֹת לְהַכְנִס בּוֹכּוּחִים וְכוּ', מִי בְּאֵמַת מְפָרֶסם שֶׁל שֶׁקֶר וְכוּ', הָאֵם זֶה מַה שֶׁאַנְחָנוּ לּוֹמְדִים אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל? ! אֵיךְ יָכוֹל לְהִיּוֹת פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁנוֹסְעִים יַחַד לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לּוֹמְדִים כָּלֵם אֶת אוֹתוֹ סֵפֶר "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן", וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְּרוּדִים וּמַחְלוּקוֹת וְאֵי הַבְּנוֹת, אֵין זֶה אֶלֶּא אֵלוֹ חֲדָשִׁים שֶׁמְקָרֹב בָּאוּ, בְּמִקּוֹם לְשׁוֹב בְּתִשְׁבָּה שְׁלֵמָה עַל פְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁפָּגְמוּ וְכוּ', וְעָבְרוּ עַל אֶסוּרֵי עֲרִיוֹת הַכִּי מְגִנּוֹת, אֲשֶׁר הָעֶרְב־רַב הַכְּנִיסוּ בָּהֶם מְגִיל צָעִיר וְכוּ' וְכוּ', וּבְמִקּוֹם לְשִׁבְתָּ בַּפְּנֵה בֵּין תַּנּוּר וְכִירִים, וְלִבְכוֹת שָׁמַיִם וְאַרְץ עַל טַנּוּף מַעֲשֵׂיהֶם וְכוּ', וְאֵיךְ שֶׁפְּטָמוּ עֲצָמָם בְּגִבּוֹת וּטְרַפּוֹת וְכוּ', חֲלוּל שִׁבְתָּ וְכוּ', חֲמֵץ בְּפֶסַח וְכוּ' וְכוּ', בְּמִקּוֹם זֶה הֵם כָּבַר מִתְּאוּמִים לְהִיּוֹת גַּם-כֵּן מְנַהֲיָגִים וְכוּ', וְאוֹמְרִים דְּעוֹת: זֶה כֵּן צַדִּיק זֶה לֹא צַדִּיק וְכוּ', זֶה כֵּן מְקַרְבֵּי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה אֵינוֹ מְקַרְבֵּי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אוֹי לְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, שֶׁעוֹשִׂים פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְגוֹרְמִים הַעֲלָמַת וְהַסְתַּרְתָּ אוֹר הַצַּדִּיק מִהָעוֹלָם.

ועל זה בודאי ראוי לאונן וּלְקוֹנֵן בְּכָל לִילָה בְּעַת אַמִּירַת סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, עַל הַעֲלָמַת וְהַסְתַּרְתָּ שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֵמַת מִהָעוֹלָם, שֶׁהוּא הַיְפִי וְהַחֵן וְהַפֶּאֶר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן 102); כִּי כְּשֶׁהַצַּדִּיק הַזֶּה יִתְפָּרֶסם בְּעוֹלָם, כָּל אֶחָד יִפְתַּח אֶת עֵינָיו, וְהַעֲקֵר לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ — אֵיךְ אוֹחֵז בְּתִקּוּן הַמִּדּוֹת שְׁלוֹ? ! וְאֵז יֵאִיר עָלָיו הַמְּאוֹרֵי אוֹר, וַיִּרְאֶה לְפָנָיו עֵינָיו תְּמִיד אֶת שֵׁם הַגּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִים הָאֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת, וַיִּבְטַל אֶת הַמְּאוֹרֵי אֵשׁ, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַמַּחְלָקַת וְהַמְּרִיבוֹת וְכוּ', אֵשׁ הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה וְכוּ'.

אשרי מי שיכניס דברים אלו אל לבו, ואז טוב לו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כ' כו.

בעזרת השם ותבדך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אף ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין תקון חצות ששאלת וכו', בודאי עקר שלמות תקון חצות הוא אחר שקם, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן שא): לקום מהשנה ולומר חצות, עם כל זאת אם יודע שלא יקום, והוא ממילא ער בנקדת חצות, טוב לומר אז את סדר תקון חצות, שהוא ענין גדול להיות ער בעת נקדת חצות, שאז הוא עת רצון גדול בשמים, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמט), שאמירת חצות הוא מסגל כמו פדיון, ומוהר"ן ז"ל מבאר, שאז בעת נקדת חצות, אז מאיר הפדיון העליון של הכ"ד בתי דינים, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רטו), שיש כ"ד בתי דינים, עין שם; והענין הוא, כי יש כ"ד צרופי שם אדנ"י, שהוא שם אדני"ן (הדין) שדנים את האדם, כמאמר ז"ל (ראש השנה טז): אדם נדון בכל שעה, כי בכל שעה מעשרים וארבע שעות היום והלילה, מאיר צרוף אחר של שם אדנ"י, אבל ביום מצרפין י"ב צרופי הנו"ה, ואז נמתקים כל הדינים, מה שאין כן בלילה לא מאיר שם הנו"ה, ואין לשם אדנ"י מתוק, ולכן בלילה דינים שראין, שאז שורה הדין, ולכן צריכים לשמר על הלילות מאד, או ללכת לישן, או לעסק בתורה, כי בלילה שורה הדין, ולכן כל העברות וכו', עושים הרשעים בלילות, וכן כל מקומות הבלויים ומשחקי קלפים וכל הזבל והלכלוך, זה בלילה דיקא, כי אז הקלפות משוטטות בעולם, ולכן אשרי מי שהולך לישון מקדם וקם מקדם, וכך יכול לבלות את הלילה בתורה ובתפלה ובביחודים ובחדושי תורה וכו', וידוע בין חסידים, שהרבי רבי אלימלך מלז'ענסק זי"ע, היה בתחלת הלילה

אֲשֶׁר   כ' כו   בְּנַחֵל   רִפְג

סגור ומסגור עד חצות לילה, על-כל-פנים איך שהוא אם אדם קם קדם אור היום עד עלות השחר, כדאי שיאמר ברכות השחר, ואחר-כך סדר תקון חצות, וזו המעלה של אחינו בני ישראל מעדות המזרח, שבסדור שלהם כבר מדפס ברכות השחר ותקון חצות, והמון עם רגילים כמו טבע שני לקום קדם אור היום, ואומרים ברכות השחר, ואחר-כך סדר תקון חצות, ואחר-כך מתפללים תפלת הותיקין שאין למעלה מזה.

מאז שהייתי בחור צעיר, הרגלתי עצמי ללכת לישן בתחלת הלילה, ואני ישן בין שעתים או פחות, ואחר-כך אני קם ואני ער בנקודת חצות, וחוזר ללכת לישן קדם אור היום, כי קשה לי להתפלל אם לא ישנתי קדם.

על-כל-פנים איך שהוא, אמירת סדר תקון חצות, זה ענין גדול מאד, וידועה אמרת ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: כל חצות שאני תופס בזה העולם, זה החיות שלי, זה הנצח שלי, זה האשר שלי, כי בעת חצות הוא זמן להתבודדות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), בסוד (תהלים עז, ז): "אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי", כי אז הוא הזמן לשפך שיח ותפלה עמו ותברך, כי אז אחר חצות כל העולם ישנים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), ולכן אז יכולים להתבטל לגמרי אליו ותברך בבטול כל הרגשותיו.

העקר ראה לדון את כלם לכף זכות, אשר זה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל, כמובא בדבריו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), וזה הסימן שפעל עם התקון חצות שלו בשמים וכו', אם דן אחר-כך את הזולת לכף זכות, ומוצא בכל בר ישראל את הנקודות טובות שיש בו, כי כל בר ישראל מלא מצוות כרמון [ועין בחדושי מוהר"ן ת"ז"ל (לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א)], שמקשר סוד תקון חצות אל לדון לכף זכות, שבזה מקרבים את הגאולה, עין שם דברים נפלאים].

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כ' כז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ-מְצֻעַ, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אִיר, ט"ז לְמִנְחָן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אָנִי בּוֹנֵה עֲכָשׁוּ מִקְּנֵה בִּיבְנָאֵל, כִּי הֲרָשַׁע מְרָשָׁע
הַסֵּמ"ך-מ"ם סָגַר אֶת הַמִּקְּנֵה, וְלֹא נֹתֵן לָהֶם לְהַפְּנִס, אוֹי לְעֵינַיִם
שֶׁכֶּף רוֹאוֹת, זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת "רַב מְקוּמִי", וְאִינוּ אֶלָּא "הֲרַע
הַמְקוּמִי", טָמֵא מְטָמֵא, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ.

הַרְבֵּ הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחוּם מְטָשְׁעֲרָנוּבִּיל זי"ע הִגִּיעַ לְעִירָה וְלֹא
הָיָה שָׁם מִקְּנֵה, וְהִתְחִיל לְעֲשׂוֹת מַגְבִּית לְמַעַן בְּנִית מִקְּנֵה טְהָרָה,
וְאִף אֶחָד לֹא נָתַן, כִּי לֹא הָיְתָה לְאִף אֶחָד הַשְּׂגָה מֵהִי גְדֻלַּת מִקְּנֵה,
וְהִלְךְ וְהִכְרִיז שֶׁנֹּתֵן אֶת הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁלוֹ לְמִי שֶׁיִּנְדָּב לְבָנוֹת אֶת
הַמִּקְּנֵה, וְהָיָה שָׁם עֲשִׂיר, וְנָתַן אֶת דְּמֵי כָּל הַמִּקְּנֵה, כִּי רָצָה לְחַטֵּף
אֶת הָעוֹלָם הֵבֵא שֶׁל הַרְבֵּ הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחוּם זי"ע, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ לְמָה
עָשָׂה זֹאת? עָנָה וְאָמַר: כְּתִיב (דְּבָרִים ו, ה): "בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדְךָ", לִי אֵין כֶּסֶף, וְכָל מְאֹדֵי זֶה הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁלִי, וְלִכֵּן
מְסֻרְתִי אֶת זֶה בְּשִׁבִּיל מִקְּנֵה, רוֹאִים מָה זֶה בְּנִית מִקְּנֵה טְהָרָה,
שֶׁמְסֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁלוֹ בְּעִבּוּר זֶה, וְכֵאֵן הֲרָשַׁע מְרָשָׁע סוֹגֵר
אֶת הַמִּקְּנֵה, שְׁלֵא תוֹכְלָנָה לְהַפְּנִס, דְּבָר זֶה לֹא שׁוֹמְעִים אֶפְלוּ אֶצֶל
הַכִּי גְרוּעִים [אָנִי בְּטוֹחַ שְׁגָם הַרְפוּרְמִים לֹא יַעֲשׂוּ דְבָר כְּזֶה, אִם יֵשׁ
מִקְּנֵה לֹא יִסְגְּרוּ אֶת זֶה דְּוִקָּא], יִשְׁלַם לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּגִמּוּלוֹ
הֲרַע.

עַל-כָּל-פָּנִים אָנִי בּוֹנֵה עֲכָשׁוּ מִקְּנֵה בְּמִרְתַּף בְּהַחְבָּא, אֶצֶל אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, כְּמוֹ שֶׁבָּנּוּ לְפָנַי שְׁבָעִים שָׁנָה בְּרוּסְיָה הַקוֹמוּנִיסְטִית
בְּהַחְבָּא, שְׁלֵא יִמְסֹר אוֹתָנוּ הֲרָשַׁע מְרָשָׁע הַנִּקְרָא "רַע הַמְקוּמִי",

אֲשֶׁר   כ' כח   בְּנַחֵל   רַפָּה
תֵּעֶזֶר לִי בַּמָּה שֶׁתּוֹכֵל וְכוּ', וְהֶעֱקָר לְהוֹדִיעַ לַגּוֹרְמִים ... שֶׁבְּאַרְצָן
יִשְׂרָאֵל בְּשָׁנוֹת תִּשְׁנִ"ג תִּשְׁנ"ד צְרִיכִים לְבָנוֹת מְקַנָּה טְהוֹרָה ...
בְּמַחְתָּרֵת וְכוּ'.

הַכּוֹתֵב בְּצַעַר גָּדוֹל...

וּמְצַפֶּה עַד יִשְׁקִיף עָלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמְרוֹם.

כ' כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ-מְצַרַע, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אִיר, ט"ז לְמִנְחָן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

דַּע לָךְ, שֶׁרַבְּנוֹ ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל הַשָּׁנָה, וְאָמַר: מִעַן
דַּאֲרָךְ הֵיטֵן דָּעַם שְׁלֵאָף, כִּי כְּשֶׁאָדָם יִשָּׁן אֲזִי יֵשׁ לוֹ אַחֲר־כֶּף יִשׁוּב
הַדַּעַת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁעֶר יוֹתֵר מִדָּאִי, הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל וְכוּ'.
וְאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קי): בְּיוֹתֵר מוֹעִילָה הַשָּׁנָה לְאַמוּנָה,
הֵינּוּ אִם יֵשׁ לְאָדָם בְּלִבּוֹ לִי אַמוּנָה, יִלְךְ לִישׁוֹן, וַיִּזְכֶּה לְקוֹם בְּכַחוֹת
חֲדָשִׁים, בְּאַמוּנָה חֲזָקָה, בְּסוּד (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה
אַמוּנָתְךָ", וְאֵין זֶה חֲכָמָה לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת עֵר, כִּי אִזּוֹ מְסֻתּוֹבֵב
כְּמוֹ סוֹס בְּלִי מַחֲזִין וְכוּ', וְגַם סוֹס מְמַעֵט בְּשָׁנָה וְכוּ'.

יְדוּעַ, שֶׁה'חֲפֵץ חַיִּים' ו"ל הָיָה מְזַרְזֵן אֶת תְּלַמִּידָיו בְּלִילָה לְלַכֵּת
לִישׁוֹן, וְאָמַר לָהֶם: שְׁמְרוּ עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלַכְּם, וְהָיָה מְעוֹרְרֵם עַל זֶה
מְאֹד, וְכַמָּה פְּעָמִים כִּבְּהָ בַּעֲצָמוֹ אֶת הָאוֹר שֶׁיִּלְכוּ לִישׁוֹן, וְלִכְּן רָאָה
לְשַׁמֵּר עַל הַשָּׁנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כ' כט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּכְנַס בְּלַחֲץ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, תִּזְכֹּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה וְתִרְאֶה נְסִים נִגְלִים, כָּל שׁוֹנְאֵיךָ וּמְתַנַּגְדֶּיךָ תִּהְיֶה לָהֶם מִפְּלֵה כְּזֹאת, שְׁלֹא שְׁעֲרָת וְתֹאֲרַת מִיָּמֶיךָ, בַּחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקֵר אֶתָּה בְּטַח עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא עַל בְּשָׂר וָדָם, כִּי "שְׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם" (תהלים ס, יג).

שִׁפְךָ נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶה הַעֲצָה הַיְחִידָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ וְרַק אֵלָיו תִּבְרַח תָּמִיד.

רַק אֵל תִּתְאַשׁ, וְאֵל תִּפְּל בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ל.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעַ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי שְׂמֵחַ שֶׁמִּצְאָתָּ מְשֻׁרָה בְּעִבּוּר פְּרִנְסָה, אֲשֶׁר רִבְּנוּ וְ"ל רְצָה מָאד שְׂיִהְיֶה לְכֹל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ פְּרִנְסָה קְבוּעָה, וּבְפִרוּשׁ אָמַר, שֶׁבְּמִקּוֹם לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּבִטְחוֹן, שְׂיִהְיֶה לוֹ כְּלֵי בְּעִבּוּר פְּרִנְסָה, וְכֵן אֵף פַּעַם לֹא יִתְבַּלְבַּל, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן סִיִּם, שֶׁהַעֲקָר הוּא

אֲשֶׁר   כ' לא   בְּנַחֵל   רפז

בְּטַחֲוֹן (עֵינַי חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תְּקֵא), וְכֹנְנָתוֹ שְׁאַפְלוּ לְהַשִּׁיג אֶת הַכְּלִי צְרִיכִים בְּטַחֲוֹן, עִם כָּל זֹאת רָצָה שְׂיִהְיֶה לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּלִי בְּעֵבוֹר פְּרִנְסָה, וְכֵן הֵנִיחַ הַחֶכֶם צְוָאָה, שְׂתִּהְיֶה לָּךְ פְּרִנְסָה אֲבָל בְּזֶה תַעֲסֵק לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת (עֵינַי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג'), הֵינּוּ אֵיךְ שְׁעוֹסְקִים בְּעֵסֶק פְּרִנְסָה, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לַעֲסֹק בְּהַשְׁקָאת אֵילָנוֹת וּלְקָרֵב בְּגִי-אָדָם לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה" (דְּבָרִים כ, יט); אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי בְּשֵׁבֶת צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּבֵית, כִּי עֵקֶר הַקְּרוֹב לְאָבָא אֵל הַיְלָדִים הוּא בְּשֵׁבֶת, כִּי כָּל יְמוֹת הַשְּׁבוּעָה הוּא טְרוּד, אֵיךְ בְּשֵׁבֶת יוֹשֵׁב בְּיַחַד עִם הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן מִצַּד חֲנוּךְ צְרִיךְ הָאָבָא לְהַשְׁאֵר בְּבֵית בְּשֵׁבֶת.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּרְאֵה וְגַם רְאֵה אִם מְשֻׁמְשִׁים אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּאַמֶּת וּבִישֵׁר וּבִנְקִיוֹן כְּפִים לֹא מְפַסְדִּים. הִנֵּה יֵשׁ לָךְ בֵּית, וְיֵשׁ לָךְ כְּבֹר רַכָּב, וְעַכְשָׁו תִּהְיֶה לָּךְ פְּרִנְסָה קְבוּעָה, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צְעִיר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב פֶּקֶס אִם אַתָּה בְּבֵית, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר עִמָּךְ בְּקֶשֶׁר לְקוֹנְטֵרַס "מְצוֹת שְׁמִיטָה".

כ' לא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר תּוֹרֵיעַ-מְצוּעַ, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֵיר, ט"ז לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהַחֲיוֹת עֲצָמֶךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּךְ, וְאַסוּר לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ', כִּי לֹא כָּךְ קְבִלְנוּ מִרְבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא תָמִיד לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת

רפח אֲשֶׁר כ' לב בנחל

(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב); וְזֶה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁצָרִיכִים תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשֵּׁבַח וְהַתְהַלָּה עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְתְּמִיד לְהַסְתַּפֵּל עַל הַטּוֹב בְּחַיִּים, וְאִזּוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עוֹד וְעוֹד וְכוּ', כִּי אַחֲרַת כְּשֶׁנוֹפְלִים בְּיָאוֹשׁ וּבְדַכְאֹן וְכוּ', אֲזִי כָּכָר לֹא עוֹשִׂים שׁוּם דְּבָר. וְרַבְּנוּ ז"ל הִתְבַּטְּא פַּעַם וְאָמַר: כְּשֶׁאָדָם בְּרִיא, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת וּלְעֲשׂוֹת וְכוּ', וְאַתָּה רוֹאֶה שֶׁזֶּה רַק מֵה שֶׁנִּשְׁאַר מֵהָאָדָם. תִּאֲמִין לִי, שְׁאַנִּי חֵי רַק מְזֶה, שֶׁתְּהַלֵּה לְאֵל, יְכוּלִים לְהַדְפִּיס, וּבְיָמֵים הַקְּרוּבִים תִּקְבַּל כַּמָּה קוֹנְטְרַסִּים חֲדָשִׁים נִפְלְאִים, וְעַל-כֵּן כְּדַאי לְחַכּוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' לב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ-מְצִרַע, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֵיר ט"ז לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

יְעֹזֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַחֲוֹתָךְ, שֶׁתְּהִיָּה לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. זֹאת תִּדְעַ, כִּי הָאָבָא וְהָאֵמָא שְׁלָךְ הֵם בְּלַחֲץ מְאֹד מְאֹד גְּדוּל, כִּי עֲלִיָּהֶם לְשִׁבְתָּ כָּל הַזְּמַן בְּבֵית-חֹלִים, וְלֹא לַעֲזֹב אוֹתָהּ כְּרַגַּע, וְזֶה לָהֶם מִמָּשׁ כָּמוֹ בֵּית-סֵהָר, וְהֵם מְאֹד מְאֹד מְתַנַּצְּלִים שְׁלֹא מִתְקַשְׁרִים, כִּי פְּשׁוּט אֵין לָהֶם מֵהֵיכָן לְהִתְקַשֵּׁר רַק בְּדֶרֶךְ גּוֹבִינָא, וְהֵם מִתְבַּיְשִׁים לְצַלְצֵל אֵל ... אוֹ אֵל ... וְהֵם מְאֹד מְאֹד דּוֹאֲגִים בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים, וְלָכֵן תִּאֲמַר לְאַחֲוִיךָ וּלְאַחֲוִיֹתָךְ, שֶׁהַכָּל בְּסֵדֶר אִתָּם, וְהֵם רַק דּוֹאֲגִים בְּשִׁבִילָם, וּמְקוּיָם לְחֹזֵר מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּשָׁבוּעַ הַבָּא אֲנִי בָּא, וְאִזּוּ אֶמְסֹר לְכֻלְכֶם ד"ש מֵהַהוֹרִים.

הַהוֹרִים שְׁלָךְ הַזְּמִינּוּ פְּרֻכַת נְהַדְרַת בְּעֵבוּר הָאָרוֹן-קִדְשׁ, וְכֵן עַל שְׁנֵי הָעֲמוּדִים וְעַל הַבִּמָּה, וְזֶה גְּמוּר, הֵם נִתְּנוּ לִי אֶת הַכֶּסֶף, זֶה

עולה סף שלשת אלפים ומאתים שקלים, והכסף הוא בידי, ולכן אם אפשר למסר את הכסף המנח אצלך מההורים ל... כדי שהוא כבר יתלה את זה לכבוד שבת-קדש, כי ההורים נדבו את זה לזכות אחותך תחיה, ופשוט אין לי דרך איה להעביר עכשו את הכסף, ולכן תמסרו ל... את הסף הנ"ל עוד היום, וכשאני אבוא בשבוע הבא אחזיר לך את הסכום הנ"ל, וזה ברשות הוריה.

ראה לחזק את עצמך מאד, ועכשו אתה רואה איה שצריכים את הלמוד של רבנו ז"ל שלמדת אצלי, כי פתאם נפל עליך על כל-כף גדול וכו', עם כל זאת ראה לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא שעזרך והתחנתך, ויש לך בן נחמד, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא שתוכל להתחזק מעמד, ולא להשבר משום דבר. וראה להמשיך ללמד, ולדבר בכל יום עם ידידנו ... וביחד תתחזקו. ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שלשנה הבאה תהיה לכם פתח מרוחת, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

ושלום לאחיה ... ותאמר לו ששלחתי לו מכתב, וכן תמסר די"ש לאחיה ... ו... ראו להיות ילדים רציניים, ותתפללו בכל יום אליו יתברך, ששהורים יחזרו מה שיותר מהר, כי הם נמצאים כאן בלחץ מאד מאד גדול, כי הם ממש כמו בבית-ספר בבית-חולים, ולא זזים מאחותכם ... תחיה, וזאת תדעו, שכל מזמור תהלים שאומרים לזכות ההורים, זה נשמע ונתקבל. ועל-כן אל תקמצו במזמורי תהלים, כי המזמורים יעלו למעלה, ויעשו רשם אצלו יתברך.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

הכפל הדבר ... היקר, ראה למסר ל... את הסכום הזה, כדי שיוכל להוציא עוד היום את הפרכת וכו'.

כ' לג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע-מצרע, ב' דראש-חדש איר, ט"ז למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד שמחתי לשמע, שתקנת את התאורה למעלה באפן שנוכל לסדר שם את הענג שבת בליל שבת כשאבוא, וכן הקדושה והסעדה שלישית, ואקנה שלא יחסרו מנורות, ויש מספיק אור, ומאד מאד אבקש אותך, אם אתה יכול לקבצ פמה תקעים, ובפרט בהפתה של ר' ... להכניס שם לכל הפחות שני תקעים, כי החם מחניק אותם מאד, ואם אפשר לסדר את החלון — מה טוב ומה נעים, וכן אני צריך מאד דחוף מאורר במקנה.

ראה לחזק את עצמך ללמד בכל יום עם החברותא שלך, ותבקשו בשמי שאל תעזבו את הלמוד על-כל-פנים שעה אחת ביום, כי אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות להנשמה כשמתקים את עצמם שעה אחת בזה העולם, ובורחים אל התורה הקדושה, כי יש מזונא דגופא ויש מזונא דנשמתא (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ח'); הינו כמו שהגוף רוצה לאכל, ואי אפשר להתקיים בלי אכילה, שזה מזונא דגופא, כף הנשמה רעבה לאכל. ועקר אכילת הנשמה מזונא דנשמתא, זה למוד התורה הקדושה, ועל-כן אל יחסר לך יום אחד מלמוד התורה הקדושה, ובגשמיות כשאדם נעשה רעב, הוא מרגיש שהוא רעב, ועל-כן אוכל מה שיש תחת ידו וכו', ואפלו המאכל לא כל-כף טוב, אף כשמתגבר עליו הרעבון, אז הוא תופס כל מה שביכולתו ואוכל, העקר להשקיט את רעבונו, על אחת כמה וכמה באין ערך כלל צריכים לתפס בכל יום משהו, לתן להנשמה לבוא ולהתפלל ערב ובקר בבית-הכנסת, ולומר "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד", שאמרו חכמינו

אֲשֶׁר   כ' לַד   בְּנַחֲל   רִצָּא

הַקְדוּשִׁים (מְנַחוֹת צַט): אֶפְלוּ לֹא קָרָא אָדָם אֶלָּא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁחֲרִית וְעֲרֵבִית, קָיָם (יְהוֹשֻׁעַ א, ח): "לֹא יְמוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּיךָ" וְכוּ', וּבִפְרָט שְׁעוֹנִים "אָמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא", וּקְדוּשָׁה וּבְרָכוּ, אֲשֶׁר מְכַל אָמֵן וְאָמֵן נִבְרָאִים מְלֶאכִים, וְהִיא זְכוּת גְּדוּלָּה לְהֶאֱדָם שְׁנִמְצָא בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְכֵן כָּל מְזֻמּוֹר תְּהִלִּים הוּא יְקָר מְאֹד מְאֹד אֶצְלוּ יְתִבְרַךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי עַל כָּל מְזֻמּוֹר תְּהִלִּים שְׁזוּכִים לְחֻטָּף.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְתִתְקַיֵּם הַבְּרָכָה שְׁבִרְכָתִי אוֹתָךְ בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְתִהְיֶה אַתָּה וְאֲשֶׁתְךָ בְּרִיאִים וְשְׁלֵמִים, וְתִצְאוּ מִכָּל צָרוֹתֶיךָ וְחֻבוֹתֶיךָ, וְיִמְשֶׁךְ עֲלֶיךָ תְּמִיד חֶסֶד וְרַחֲמִים וְיִשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' לַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּזַרִיעַ-מִצְעָע, ב' אִיר, י"ז לְמִנְחַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלִּיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרַסְלָב", הַזֶּה יִשְׂרָאֵל עֲלֵיכֶם שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיֹתֵר עֲכָשׁוּ בִימֵי הַעֲמֹר וְהַסְפִּירָה, לְהַחֲזִיק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, כִּי יָמִים אֵלּוּ הֵם יָמִים קְדוּשִׁים מְאֹד מְאֹד, כִּי מְכִינִים אֶת עֲצֻמֵּנוּ לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן סוֹפְרִים כָּל יוֹם לַיּוֹם לִידַע אֲשֶׁר כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא יוֹם, וְאִסּוּר לְבַטְלוֹ בְּמַחְלָקַת וּבְמַרְיבוֹת, כִּי חָבֵל עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל שְׁעָה שְׁעוֹבְרַת בְּהֶבֶל וְרִיק וּבְמַחְלָקַת וּבּוֹכּוּחִים, אֲשֶׁר מְסִית וּמְדִיחַ הַסֵּם"ד-מ"ם, אֲשֶׁר כָּל זֶה עֲנִינוּ, שְׁיִהְיוּ נַעֲשׂוֹת מְרִיבוֹת וּפְרוּדִים בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּח שֶׁל הַטֵּמָא הַזֶּה הוּא "הַפְּרָד וּמְשַׁל", כִּי אִם מִתְאַחֲדִים נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, אֲזִי אֵין לוֹ כְּבָר מֵה לַעֲשׂוֹת בְּזָה

העולם. ועל-כן סופרים את הימים לידע אשר כל יום ויום הוא יום בפני עצמו, ואסור להתערב אחד בעסק השני, עם כל זאת צריכים להתאחד יחד, כי קבלת התורה קבלו עם ישראל דיקא על-ידי שנתאחדו באחדות אחת, כמו שכתוב (שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל נגד ה'". ופרש רש"י ו"ל: 'פאיש אחד בלב אחד', כי אי אפשר לקבל את התורה, אלא על-ידי שמתאחדים יחד, אבל תכף ומיד כשיש פרודים בין נשמות ישראל, כבר אי אפשר לקבל את התורה, כמו שגלה לנו רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן צא): סגלה להתמדת התורה — להזהר לא לדבר על שום בר ישראל, ובלי למצא שום חסרון בשום בר ישראל, עין שם; ועל-כן ימי הספירה שסופרים כל יום ויום, יש בזה שתי מעלות: מעלה אחת — שכל יום ויום הוא מדה בפני עצמה, להראות שאחד אסור להתערב בענינו של השני, וכמו שכל יום ויום הוא נפרד, כמו-כן כל בר ישראל הוא ענין נפרד, ואי אפשר ואסור שאחד יתערב בעסק השני, ומצד שני יש בזה מעלה, שמשתוקקים מאד בכל יום להגיע אל קבלת התורה, שהוא ענין האחדות והאהבה, כי התורה כלולה מששים רבוא אותיות, שזה מה שדורשי רשומות אמרו: 'ש'ר'א'ל' ראשי תבות יש ששים רבוא אותיות לתורה, ועל-כן צריכין בימי הספירה להזהר מאד מאד בכבוד הזולת, כי אחרת לא מקבלין את התורה, וכן צריכין להתזיק את עצמנו ביחד, ולדון איש את רעהו לכף זכות, לא-כן תלמידי רבי עקיבא שהתגרה בהם הסמ"ך-מ"ם, ואחד דן את חברו לכף חובה, ועל-ידי-זה הרגו זה את זה, שבשביל זה ימי העמר הם גם ימי אבל, שאנחנו מתאבלים איך הצליח הסמ"ך-מ"ם להפגס בין צדיקים קדושים כאלו, ולהכניס ביניהם פרודים ומחלוקות, עד שהרגו זה את זה. ועל-כן צריכין לתקן את חטאם, וכנגד זה שהיתה ביניהם מחלוקת ומריבות, עלינו למסור את נפשנו להיות באהבה, אחנה ורעות אחד עם השני, ועל-ידי-זה בעצמו יתבטל הסמ"ך-מ"ם לגמרי ונופל, וזה שאמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות ספירת העמר, סימן ג): בספירת העמר יכולים להכניע את המסור, וסימן ל'ע'מ'ר' ראשי תבות: מ'איגרא ר'מא ל'בירא ע'מיקתא, כי הסמ"ך-מ"ם הוא המסור שמוסר את נשמות

אֲשֶׁר   כ' לה   בְּנַחֵל   רִצָּג

יִשְׂרָאֵל עַל יָמִין וְעַל שְׂמָאל, וְחוֹשֵׁב שְׁעַל-יָדָי כִּף יוֹכַל לְהַפְרִידֵנוּ, אָבֵל אֵינוּ יוֹדֵעַ, שְׂאֲדַרְבָּה, דִּיקָא עֲכָשׁוּ בִימֵי הָעָמֶר, יִפֹּל מֵאִיגְרָא רַמָּא לְבִירָא עֲמִיקְתָּא, וְזֶה גַם מֵה שְׂאֲמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שָׁם, סִימָן א'): עַל-יָדָי סְפִירַת הָעָמֶר נִצּוֹלִין מְגֵרוּשׁ; כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הִרְשָׁע חָשֵׁב שְׂיִכּוֹל לְגַרֵּשׁ אוֹתָנוּ, וּלְבַסּוֹף הוּא נִתְגַּרֵּשׁ בְּבִיּוֹנוֹת וּבְחַרְפוֹת, וּבְזֶה שְׂנַחְזִיק אֶת עֲצָמָנוּ בְּאֶהָבָה, אַחֲנָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, עַל-יָדָי-זֶה יִפְלוּ וְיִתְבַטְּלוּ כָּל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְנִצְלִיחַ לְהַתְקַדֵּם וּלְעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' לה.

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּזוּרֵיעַ-מִצְרָע, ב' אֵיזר, י"ז לַמָּנִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, אִם יְכוּלִים לְהַתְקַבֵּץ הַלֵּילָה וּלְעֲשׂוֹת "עֲנֵג שַׁבַּת", וּלְדַבֵּר יַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וּבְפָרֵט הַשְּׁבוּעַ, שְׂאֲבֹד מֵאֲתָנוּ אַבְרָהָם חֲסִיד וְצַדִּיק, שְׂפָל יָמָיו הָיָה רַק תּוֹרָה צְדָקָה וְחֶסֶד, וְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְזָכָה לְקָרֵב מֵאוֹת יְהוּדִים אֶל אַבְיָנוּ שְׂבִשְׂמִים, עַל-יָדָי הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, עַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתְעוֹרֵר בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, לְקַחַת עֲצָמָנוּ בְּיָדֵינוּ — הֵן לְהַתְחִיל לְהַתְמִיד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, וְהֵן לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שְׂעוֹרִין כְּסֹדֶרֶן כְּפִי רְצוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְהֵן לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי לֹא יִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ שׁוֹם דְּבָר רַק זֶה. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַתְחַזֵּק יַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וּבְפָרֵט בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׂהַמְסִיּוֹן, יִמַּח שְׁמוֹ, כָּל-כֵּף מִתְּפִשְׁטִים

רצד אָשר כ' לוּ בנחל

ומפּיציִים אַתְּ קַרְחִיהֶם וְכו', עָלֵינוּ לְגִלוֹת אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְעַם
יִשְׂרָאֵל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּיִגְלֶה לְכֻלָּם אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרֵךְ, כִּי רַק זֶה מֵה שֵׁיִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ, מֵה שֶׁנִּדְבַּר דְּבוּרֵי
אֱמוּנָה אִישׁ עִם רֵעֵהוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כ' לוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּזַרִיעַ־מִצְרָע, ב' אִיר, י"ז
לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ. אוֹדוֹת הַכֶּסֶף שֶׁל ... רָאָה לְשִׁמּוֹר עַל זֶה רַק
לְפָרְכַת, כִּי זֶה אֵינּוּ הַכֶּסֶף שְׁלִי, וְאוֹדוֹת ... לֹא שִׁכַּחְתִּי מִמֶּנּוּ כָּלֵל,
וַיֵּשׁ לִי אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן, וּמִסְפִּיק צְרוֹת וְכו' מֵה שֶׁאֲנִי סוֹבֵל
מֵהַחֻבוֹת וְכו'. וְתֹאמִין לִי שֶׁעַד עַכְשָׁו אֵינִי יְכוֹל לְעַכֵּל אֶת הָעוֹלוֹת
שֶׁל הַסֵּמ"ך־מ"ם, שֶׁלְקַח כְּסָפִים מִכְּסָפֵי קֶרֶן שְׁבִיעִית עַל שְׁמוֹת
בְּנֵי־אָדָם שֶׁאֵין לָהֶם בְּכָלֵל שְׁדוֹת ... לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר, אֲשֶׁר בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם מִתְגַּלוֹת גְּנֻבוֹת וּשְׁחִיתוֹת חֲדָשׁוֹת, בְּשָׂבִיל מִי בָאוֹת כָּל
הָרְעוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל, הֵם יוֹשְׁבֵי עַל מִדֵּין, וְדָנִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל,
וְדוֹרְשִׁים דְּרָשׁוֹת שֶׁל מוֹסֵר לְאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים, וְהֵם אֲשֶׁר
גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים וּמַטִּים אֶת הַדֵּין, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִם מְדַבְּרִים אוֹי
וְאֲבוֹי, מְדַבְּרִים עַל רְבָנִים... אֲנָשִׁים גְּנֻבִים מְשַׁחֲתִים וְכו', גּוֹנְבִים
לְעֵינֵי כָּל בְּלֵי שׁוֹם בּוֹשָׁה, רַחֲמָנָא יְצִילֵנוּ מֵהֶם.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף מִכְתָּב כָּלְלִי, וְתִתְּלֶה אֶת זֶה בְּלוּחַ הַמוֹדְעוֹת,
וְכֵן בְּעֵינֶיךָ ... אֵל תֹּאמִין לוּ, כִּי בַיּוֹם שֶׁנִּי יִהְיֶה הַכֵּל סְגוּר, וְעַל־כֵּן
שִׁיזְמִין בַּיּוֹם רֵאשׁוֹן. אֲקַוֶּה שֶׁיִּסְדֵּר אֶת זֶה לָנוּ, הוּא מוֹשֵׁף וּמוֹשֵׁף

אֲשֶׁר   כ' לז   בְּנַחֵל   רצה
את העבודה, עד שיוצאת הנשמה, וכשבא לתשלום, מכרח להיות
בו ברגע.

המאחל לך שבת שלום...

כ' לז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר טהרה, ג' איר, י"ט למנזן בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי הקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

ראה לנדב בכל יום צדקה בקפסא בעבור... ובזכות הצדקה
תזכה לזרע של קימא. והכסף הזה מיעד לעניים, וכן לתלמוד תורה
ולבית־ספר לבני ולבנות ישראל.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשמחה, ותשמר את עצמך מפעס וממריבות, שאל תפגס בוכוחים
עם אשתך, אלא אדרבה, ראה לחבבה וכו', ולדונה לכף זכות וכו',
ואף פעם אל תהיה בכעס ובקפדות, ועל־ידי־זה תזכה לשלום־בית
אמתי ונצחי.

נא ונא ראה לקבע לעצמך בקביעות ללכת מדי פעם אל שעור
תורה שלומדים תורה, וכן תשתדל להתפלל ערב ובקר במנין דיקא,
והקדוש־ברוך־הוא ישפיע עליך שפע ברכה והצלחה מעתה ועד
עולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' לח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר טהורה, ג' איר, י"ט למנזן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב ממך, איך שאתה מסתדר.

אודות מה שעובר עליך וכו' וכו', אתה צריך לדון את עצמך לכך זכות, ולא להסתפל עליך בעין רעה וכו' וכו', כי כמו שאסור לדון את אחרים לכך חוב, וכן אסור לשנא את אחרים, ואסור לדבר על אחרים, כמו־כן אסור לשנא את עצמו, ואסור לדבר על עצמו וכו' וכו', רק לדון את עצמך לכך זכות, ולמצא תמיד את החסדים ורחמים גמורים שעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא.

ובאמת ראוי לך לתן תודה והודאה להקדוש־ברוך־הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, שחתנת את בתך, ולדעתי, זהו שדוף טוב מאוד, פי הזוג היה אצלי הלילה והם זוג מאוד מצלח, ואני מקווה להקדוש־ברוך־הוא, שתרוה מהם רב נחת דקדשה, ותזכה לחתן גם את כל הילדים.

דברתי קצת עם חתנך בענין שיקבע לעצמו סדר בלמוד גמרא בסדרן מהתחלת הש"ס, וכן שעור ב'ד' חלקי שלחן ערוך פסדרן, ועל־ידי־זה יוכל להצליח במשך שנתים או שלש לגמר ולסיים את כל הש"ס וד' חלקי שלחן ערוך.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד ירידות ונפילות, קטנות וחסדיות הדעת, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד.

אֲשֶׁר   כ' לט   בְּנַחֵל   רִצּוֹ

וְזֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְכָּה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוּלָם, כִּי הֵהָרַח לְעִבּוֹר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂעוּבָר, אֲבָל אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שִׁזְכָּה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְזֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂיִוְדַע לְתַת לְעַצְמוֹ עֲצָה, וְשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

הַרְגַּל אֵת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִוֵּר וְדְבִוֵּר שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא הַצְּלָחָה כְּזוֹ, הַצְּלָחָה שְׂאִין לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, וְכָל דְּבִוֵּר וְדְבִוֵּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׂמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִרְבָּה בְּשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַדְבִּיק אֵת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתַדַּע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדִיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֵת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָמוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכִפִּי שְׂתַכְנִיס בְּעֲצָמָךְ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, כֵּן תַּצְּלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' לט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׂבַת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר טְהוֹרָה, ג' אֵיר, י"ט לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... יְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מְכַתְּבֶךָ עִם הַצֵּק עַל סֵף שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת שְׁקָלִים לְהַמְתָּקַת הַדִּינִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! לְהַאֲרִיף לְךָ הֵלֵא כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדֶךָ, תַּכְנִיס אֵת עֲצָמָךְ בְּתוֹךְ סִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ. וּבִפְרָט בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וּבְחַיֵּי-מוֹהַר"ן

ובשיחות-הַרְרִי, ותשתדל לקיים בתמימות ובפשיטות כל אשר נאמר שם, ואז תהיה לך הצלחה רבה.

יסוד גדול בדרך רבנו ז"ל הוא מדת הצמצום לצמצם את עצמך ולצמצם את ההתלהבות, כמובא באריכות (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט), פי צריכים לצמצם את ההתלהבות הלב, שלא יהיה רבוי אור גורם שבירת הפלים וכו' וכו', שאז כבר לא יוכל לעשות שום דבר.

ראוי לך להרגיל את עצמך לילך על-פי הדרך הנורא והנפלא שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), לדון את עצמך לכף זכות, ולחפש ולבקש ולמצא בעצמו רק נקודות טובות, פי אין זו עצה לשנא את עצמו כל-כך, פי באמת כמו שאסור לשנא את אחרים, כן אסור לשנא את עצמו, וכמו שאסור לדבר לשון-הרע ורכילות על אחרים, כמו-כן אסור לדבר על עצמו, ולומר כאלו הוא הכי גרוע, אדרבה אם אני הכי גרוע, אני אחזר בתשובה שלמה כזו, עד שאעורר ואחזק את כל העולם כלו, ויקים אצלי מאמרם ז"ל: 'יחיד ששב מוחלים לכל העולם כלו' (יומא פו:), אם אני הכי גרוע, אני אעשה תשובה כזו, שעל ידי 'מחלו לכל העולם כלו', ועל-כן עשה מה שתעשה למצא בעצמך רק נקודות, ותדון את עצמך תמיד לכף זכות, ותחיה את עצמך עם כל נקדה ונקדה שיש בך, ותהלה לאל, שאנו מאמינים בו 'תברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואנו מניחים בכל יום ציצית ותפלין, ויש לנו מזוזה על פתחינו, ושומרים שבת וכו' וכו', ותהלה לאל, עבר עלינו חג הפסח, ואכלנו מצה, ונזוהרנו מחמץ וכו' וכו', וכן אהה צריך לחפש ולבקש בעצמך תמיד נקודות טובות, פי אין זו דרך ללכת תמיד במרירות כאלו עדין אני לא יוצא ידי חובתי וכו' וכו', מה אהה יודע מה זה חובת האדם בזה העולם, האדם צריך תמיד רק להשתוקק אחריו 'תברך, ולהיות תמיד בשמחה, ולהרגיל את עצמו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמו. פי באמת רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אשר

חָרַב הַתְּפִלָּה יֵשׁ בָּהּ שְׁתֵּי פִיּוֹת, בְּסוּד: "חָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם", הֵינּוּ חָרַב הַתְּפִלָּה שְׂמֻנְצַחַת אֶת כָּל הַמְּלַחְמוֹת, הִיא יֵשׁ בָּהּ שְׁתֵּי פִיּוֹת: מֵצֵד אֶחָד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּמֵצֵד שְׁנֵי בִקְשָׁה עַל לְהַבָּא. וְצָרִיכִים תָּמִיד לְתֵן קָדָם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ כֹחַ לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן וּלְהַפְצִיר עַל לְהַבָּא. וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הָעֶבֶר שְׁלָךְ, וּבְאֵמֶת תִּמְצָא הִרְבָּה עַל מָה לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, אֶתָּה בְּרִיא, וַיֵּשׁ לָךְ כָּל הָאֵיבָרִים וְכָל הַחוּשִׁים, וְכֵן אֲשַׁתֶּךָ וַיִּלְדֶּיךָ וְכוּ' וְכוּ', כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים, שׁוֹמְעִים כָּל-כָּף הִרְבָּה מְקָרִים רָעִים, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, מָה שְׁעוֹבֵר עַל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כָּל מִינֵי חֲלָאִים וּמַחֲלוֹת רָעִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, כְּמוֹ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: "הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסִדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ", וּבִזְהָ יִהְיֶה לָךְ כֹחַ לְבַקֵּשׁ וּלְהַפְצִיר עַל לְהַבָּא.

הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִמְסֹר אֶת נַפְשֶׁךָ עַל נִקְדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתִסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמָּךְ בַּעֲזֵן טוֹבָה וְלֹא בַעֲזֵן רָעָה, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְאִף שְׁקִשָּׁה וְכַבֵּד לְהַכְנִיס דְּבַר זֶה בְּלֵב דַּעַת הָאָדָם, מִחֲמַת רַבּוּי הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שֶׁהַתְּלַכְלַכְתָּ, וְשִׁקְעָנוּ בְּבוּץ עַב כְּזָה וְכוּ', עַם כָּל זֶה עָלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ עֲצֻמָּנוּ תָּמִיד רַק אֵלֵינוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תָּמִיד.

נֹא וְנֹא הִרְגַּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר שְׂמֻדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא הַצְּלַחָה נִצְחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ שְׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַדְּבֹר שְׂמֻדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה תָּמִיד. וְעַל-כֵּן אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן, רַק חֲזוּק וְאִמָּץ לְהַתְּבוֹדֵד עֲצֻמָּךְ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

תִּאֲמִין לִי, שְׂרַצוּנֵי לְהֶאָרִיךְ לָךְ עוֹד, אִף אֵין הַפְּנָאֵי בְּיָדֵי, וְאִנִּי

מקנה להקדוש-ברוך-הוא, אם תכתב לי — אז אכתב לך עוד. העקר ראה לעין בכל המכתבים שנדפסו כבר עד עכשו בכל חלקי שו"ת "אשר בנחל", וכל המכתבים נכתבו גם בשבילך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, שאנו יודעים מרבי אמת כנה, רבי רחמן כנה, רבי המחזק ומאמץ אותנו כל-כף, ומה טוב ומה נעים, אם תזכה לעשות קביעות ב"לקוטי-מוהר"ן" וב"לקוטי-הלכות", ואז טוב לך כל הימים, אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו, שאנו יודעים מרבי נפלא כנה, טוב להודות להו"ה על כל החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב, וממש תחיני.

כ' מ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר טהרה, ג' איר, י"ט למנזן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לצמצם את עצמך ביותר, כי עכשו אתה בבחינת 'רצוא', ואתה צריך להרגיל את עצמך להיות גם בבחינת 'שוב', שזו מעלת בר ישראל, שהוא בבחינת 'רצוא ושוב', מצד אחד צריכים להמשיך את עצמו ביותר אליו יתברך, אבל מצד שני צריכים להיות גם ושוב.

ומספר בין אנשי שלומנו היקרים, כשבא בפעם הראשונה מוהרנ"ת ז"ל לרבונו ז"ל, נתלהב לבו מאד מאד אליו יתברך, עד

שְׁלֹא רָצָה לְחַזֵּר בְּבֵיתָהּ, מְרַב אֹר וּתְשׁוּקָה וְחַיִּית וּדְבָקוֹת שֶׁהֲרִגִישׁ אֶצֶל רַבְּנֵי ז"ל, אֲבָל רַבְּנֵי ז"ל הִכְרִיחוּ, וְאָמַר לוֹ: אַתָּה צָרִיף לְקַיֵּם עֲכָשׁוּ בְּבַחֲנִינֵי 'יָשׁוּב', הֵינּוּ לְשׁוּב אֶל בֵּיתְךָ. וּבְאַמַּת אֵין זֶה הַנְּהִיגָה טוֹבָה שֶׁאַתָּה מִתְּנַהֵג בְּפָרִישׁוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי זֶה לֹא הִיָּה רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲדַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שְׂאָדָם יְגוּר דִּיקָא עִם אֲשֶׁתּוֹ, וְתִהְיֶה בֵּינֵיהֶם אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְיִבְנִינּוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְיַעֲזְרוּ אֶחָד לְהַשְּׁנִי, וְיוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵין זֶה סִתְיָרָה זֶה לְזֶה, אֲדַרְבֵּה זֶה רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁנִּזְכָּה לְהַתְּחַתֵּן, וְאַתָּה צָרִיף לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזָכִיתָ לְמַצָּא אֲשֶׁת חַיִל, וְנוֹלְדוּ לָךְ יְלָדִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִסְתּוֹכְבִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, רַנְקִים, אֲשֶׁר יוֹתֵר מִבְּגָרִים מִמֶּךָ, וְיִוְדָעִים יוֹתֵר לְלַמֵּד מִמֶּךָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מִסְתּוֹכְבִים לְבַד, וְהֵם שְׂבוּרִים וְרַצוּצִים וְכוּ' וְכוּ', וְלָךְ עוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂזָכִיתָ לְמַצּוֹא בֵּת זוג, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיף לְשַׁמֵּר אֶת בֵּיתְךָ — זֶה אֲשֶׁתְּךָ, יָקָר מְאֹד מְאֹד, וְלִכְבֹּדָהּ וְלִיְקָרָהּ מְאֹד, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה מִצְוָה כְּמוֹ מִצְוַת תְּפִלִּין וְצִיצִית וְשֶׁבֶת וְאַרְבָּעָה מִיָּנַיִם וּמִצְוָה וְכוּ' וְכוּ', וּמִי שֶׁבְּאַמַּת רוֹצֵה אֶת רְצוֹן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי אֲדַרְבֵּה, אֲשֶׁתּוֹ אֵינָה מְבַלְבֶּלֶת אוֹתוֹ, אֲדַרְבֵּה אֲשֶׁתּוֹ הִיא לְעֹזֵר לוֹ, וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִהַנְּהִיגוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁל רַבּוּי אֹר, אֲלֹא תִמְצָא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם הַבְּנָה הַדְּדִית, וְאֶחָד יַעֲזֹר אֶת הַשְּׁנַי, וְתִשְׁתַּדֵּל לְתֵת תְּשׁוּמַת-לֵב לְאֲשֶׁתְּךָ, וּבְזֶה תִקְיֵם אֶת רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְכַשֵּׁם שֶׁצָּרִיכִים לְאַהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, עַל אַחַת כְּפֹה וְכַפֹּה צָרִיכִים לְאַהֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְהוּא מְאָמְרָם ז"ל (יְבֻמוֹת סב:): "וְיִדְעָתָּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ", שְׁזֶה ה'אוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ וּמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מְגוֹפּוֹ, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנַי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְשַׁמַּח וּלְבַדַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם תְּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאוֹרָה שֶׁל אֲהָבָה, וּבְזֶה תִשְׁרָה אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ. כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר "עוֹ וְחֻדוֹה בְּמִקּוֹמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א' טז, כז), בְּמִקּוֹם שִׁישׁ שְׂמֻחָה, שֵׁם יֵשׁ הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל וְכוּ' וְכוּ', וּמְלֵא סִפְקוֹת, תִּדְעַ

שְׁעֲדִין הַשְּׂכִינָה היא מִמֶּךָ וְהִלָּאָה וְכוּ' וְכוּ', וְזוֹ גְלוּת הַשְּׂכִינָה, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ עַל הַגְּאֻלָּה, בְּחִינַת (תהלים סט, ט): "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה", לְגַאֵל אֶת נַפְשׁוֹ מִכָּל הַצָּרוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִי הִיָּקַר! אֵין זֶה דִּרְךָ לְהִתְנַהֵג כְּמוֹ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב וְכוּ' וְכוּ', שְׂאֵתָה בּוֹעֵר בּוֹעֵר וְכוּ' וְכוּ', וְאֵתָה רוֹצֵה לְעֹזֵב אֶת בֵּיתְךָ — זֶה אֲשֵׁתְךָ, וְלִבְרַח לְשָׁנָה שְׁלֵמָה וְכוּ' וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, אִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָיָה רוֹצֵה דְבַר כְּזֶה, הָיָה כּוֹתֵב אֶת זֶה בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה רְאוּשׁוֹנָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לִבְרַח מֵאֲשֵׁתוֹ וּמִיִּלְדֵיּוֹ וְלִבְרַח מִהַמְּצִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֵךְ אֵין זֶה רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ כָּלֵל, אֲלֵא אֲדַרְבָּה, כָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל הוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, לְמַצָּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, בְּתוֹךְ אֲשֵׁתוֹ וְיִלְדֵיּוֹ, וּבְתוֹךְ זֶה הָעוֹלָם, וְזֶה עָקֵר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שְׂיִכּוֹל לְמַצָּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ זֶה הָעוֹלָם. אֵךְ בְּאֵמֶת לְהַגִּיעַ לְזֶה אֵי אֲפָשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה שְׂקִידָה נִפְלְאָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי עַל-יְדֵי שְׁלוֹמֵדִים תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שְׂהִיא חֻכְמָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הִיא מְטַהֶרֶת וּמְזַכֶּכֶת מֵחֹו וְדַעַתוֹ, עַד שְׁזוֹכִים לְהִיּוֹת נַעֲשִׂים כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

עֲלִיךָ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְתִדַּע שְׁכָל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, לְרֵאוֹת אֶל מִי תִפְנֶה בְּעַת צָרְתְךָ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הָרַע שְׁלֶךְ וְכוּ' וְעַל הָרַע שֶׁל אֲחֵרִים וְכוּ', רַק תִּסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דִּרְכְּךָ בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

לְדַעַתִּי, אֵין לָךְ מָה לְבוֹא פֹה אֲלֵי וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא אֲדַרְבָּה, יִהְיֶה לָךְ אֲצִלֵי הַרְבֵּה חִלִּישׁוֹת הַדַּעַת, כִּי יִתְמַלֵּא לְבָבְךָ עִם קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֲנִי לֹא מִלְּאָךְ וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי אָדָם פְּשוּט שְׂבוּר וְנִשְׁבָּר כְּחֶרֶס וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ יוֹדַע זֹאת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אִם תְּבוֹא אֲלֵי, יִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה קִשְׁיוֹת הֵן עַלֵי וְהֵן לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב שְׂתִכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ בְּתוֹךְ הַסְּפָרִים, כִּי פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ — שֵׁם הוּא (עֵין

לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב, וסימן קעג); ועל-כן אם אתה רוצה להפיר אותי, התמד בשו"ת "אשר בנחל", כי המכתבים האלו נכתבו בישועות השם, על-ידי גדל הרצונות והפסופים של הבחורים והאברכים שהתפתבו עמי זה ימים ושנים, אבל לא כדאי לבוא אלי, כי פשוט תהיה לה חלישות הדעת, כי אני אדם פשוט וכו' וכו', וטוב רק להכניס את עצמך בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לה כל הימים.

אל תהיה בכעס ובקפדנות, שאני כותב לה דברים כאלו, אלא אני רואה שאתה יוצא מחוץ להשיטה וכו' וכו', וחס ושלום, יכול לבוא לה רבוי אור, שייגרם לשבירת הכלים וכו' וכו', כי אין זו דרך לעזוב את אשתו, ולברח לשנה שלמה, לא כף קבלנו מרבנו ז"ל, העקר רק לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו רק נקודות טובות, ומי שמרגיל את עצמו לילך בדרך זו, אז כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי, אשרי מי שזוכה למצא את הקדוש-ברוך-הוא בתוך העולם הזה, ואינו נשבר משום דבר, שזה עקר גדלת בר ישראל, שהוא ענו, שפל וסבלן, שזו היתה מדרגת משה רבנו, ועל-ידי-זה זוכה לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא פנים בפנים.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבך בתמימות ובפשיטות גמורה, ועל-ידי-זה תצליח דרכך כל הימים.

הרגל את עצמך ללמד בכל יום בקביעות מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר הארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי, ואז אכתב לה עוד.

כ' מא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר טְהוֹרָה, ג' אִיר, י"ט לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת בְּכֹל יוֹם, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחֵחַ מֵד.), וְכֵן תִּשְׁמַר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבַּת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ.

וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַשַּׁבַּת הִיא בֵּת זוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאִם תִּשְׁמַר שַׁבַּת-קִדְשׁ, תוּכַל לְמַצֵּא אֶת בֵּת זוּגָךְ.

נָא וְנָא לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, עֲלֶיךָ לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאִף שְׂוֵה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת כְּדַאי לָךְ לְהַשְׁלִים עִם הַמְּצִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ', אִךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּדוֹל מְאֹד, וְעוֹשֶׂה נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְאִם תִּשְׁמְרוּ שַׁבַּת-קִדְשׁ כְּהַלְכָתָהּ, וְכֵן תִּנְיַח בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין, אִזּוֹ תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' מב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אִיר, י"ט לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה צוֹקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שִׁישְׁתַּדְּלוּ לְשֹׁמֵר
עַל הַיְלָדִים שְׁלָהֶם, שְׁלֹא יַעֲשׂוּ הַזְקוּת וְחֻרְבָּנוֹת בְּבֵית-הַמְדָּרֶשׁ, אַחֲרֵי
שֶׁהִשְׁקַעְנוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה כְּסָפִים, וְעַדִּין אֲנִי תְּקוּעַ בְּחֹבוֹת כָּל-כָּף
גְּדוּלִים, וְלִפְנֵי שְׁעוֹד רְאִיתִי אֶת זֶה כְּבָר יֵשׁ הַזְקוּת. אֲנִי זוֹכֵר, אֲשֶׁר
לֹא פָעַם אַחַת הָיָה צוּעֵק ר' לוי יִצְחָק ז"ל בְּבֵית-הַמְדָּרֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם,
בְּשַׁעַר הַיְלָדִים הַתְּפָרְעוּ: "אֲנִי לֹא מְבִין, הַיְלָדִים אֵין לָהֶם אָבָא?..."
כִּי בְּאֵמַת אִם הַהוֹרִים הָיוּ שׁוֹמְרִים עַל הַיְלָדִים, כָּל אֶחָד רַק עַל
הַיְלָדִים שְׁלוֹ, לֹא הָיוּ בָּאִים לִידֵי הַזְקוּת כְּאֵלוֹ. הִשְׁקַעְנוּ עַל הַפְּתוּחַ
הוֹן תּוֹעֲפוֹת, וְהִנֵּה כְּבָר שׁוֹפְכִים שְׁמֵן אוֹ נוֹזְלִים אַחֲרֵים וְכוּ', מִמֶּשׁ
בַּל תִּשְׁחִית וְכוּ', צָרִיכִים לְטַפֵּס עֲצָה מַה לַּעֲשׂוֹת עִם הַיְלָדִים, כְּדֵי
לְהַעֲסִיק אוֹתָם שְׁלֹא יִתְפָּרְעוּ. וְכֵן בְּעִנְיַן הַמְשַׁפְּחָה וְכוּ', לְדַעֲתִי,
צָרִיכִים לֹא לְהַגִּיב לָהֶם כָּלֵל, רַק לְתַת לָהֶם לְנִבְחַ וְכוּ', כִּי הָרִי הֵם
רוֹצִים רַק תְּשׁוּמַת-לֵב, וְכִשְׁלֹא מְקַבְּלִים אֶת זֶה, אֲזִי הֵם מִתְּפָרְעִים
יּוֹתֵר, וְאִם מְגִיבִים לָהֶם — זֶה מַה שְׁרָצוּ. וְעַל-כֵּן, לְדַעֲתִי, צָרִיכִים
לְהַפְּסִיק לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם לְגַמְרִי, וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וְיִרְאוּ שְׁלֹא
מִסְתַּפְּלִים עֲלֵיהֶם, אֲזִי יִפְסִיקוּ לְגַמְרִי. וְאֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, אִיךָ
שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עֲלֵינוּ מָאד מָאד עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט, הָעֵקֶר
לְשֹׁבֵר אוֹתָנוּ שְׁלֹא נַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְנִנְחָנוּ מֵצַדְנוּ צָרִיכִים לְהַתְחַזֵּק
יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר לְהַגְבִּיר חַיִּלִּים לְתוֹרָה, וְלִקְבַע יּוֹתֵר שְׁעוּרִים. וְאֲנִי מְקַנְהָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכָּה שְׁיִכְנָסוּ לְגוּר עוֹד מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְקַבַּע עוֹד שְׁעוּרִים — הֵן לְמַבְגָּרִים וְהֵן לְצַעֲרִים.
הָעֵקֶר רְאוּ לְשֹׁמֵר מָאד עַל הַיְלָדִים, וּבְפֶרֶט מְחָר, שְׁלֹא יִשׁוּטְטוּ עַל
הַרְחֹבוֹת וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהַתְחַזֵּק אֶת הַיְלָדִים בְּפָנִים, שְׁלֹא יִתְעַרְבוּ
בְּחוּץ לְהַסְתַּבֵּל וְכוּ'.

וּבְעִנְיַן וְכוּ', אֵין שׁוּם סִבָּה לֹא לְשִׁתּוֹת עִמוֹ 'לְחַיִּים', כִּי אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מַגְלַה טז): תַּעֲלֶה בְּעֵידֻנְיָה סָגִיד לִיָּה, כְּשֶׁהִשְׁוִעַל
מוֹלֵךְ תִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ; וּבְפֶרֶט שְׁעוֹר לָנוּ לְקַבֵּל אֶת הַרְשִׁיּוֹן עַל
בֵּית-הַמְדָּרֶשׁ הַגְּדוֹל, וּמִי יִתֵּן, שְׁנוּכַל לְקַבֵּל גַּם אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר.

בְּעִנְיַן תַּחֲנוּן, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל דַּעַת שׁוּם אֶחָד, שְׁלֹא
לוֹמֵר תַּחֲנוּן, אֲלֹא בַּיּוֹם הַזֶּה צָרִיכִים דִּיקָא לוֹמֵר תַּחֲנוּן. וּמְסַפְּרִים

על ה'חזון-איש' וצ"ל, שֶׁהָיוּ לוֹ פֶּעַם שְׁתֵּי בְּרִיתוֹת בְּיוֹם אֶחָד, וְהָיָה בָּהֶם סִנְדֵּק, וְצָנָה לוֹמַר תַּחֲנוּן, כִּי בְּאַמַּת עֲלִינוּ לְהִרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אִיךָ שְׁמַעְבִּירִים עַל הַדַּת בְּכָל יוֹם מִלִּיּוֹן וַחֲצֵי יְלָדִים, שְׁלֹא לּוֹמְדִים עִמָּהֶם אֶפְלוּ פְּסוּק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ" אֲלֵקִינוּ הַיְיָ אֶחָד", עַד כְּדֵי כֹף גְּבָרָה הַטְּמָאָה, וְהַכֹּל מִתְבַּצֵּעַ עַל-יְדֵי 'רַע-בְּנִים' כְּמוֹ שֵׁשׁ אֶצְלָנוּ, שְׁעוֹשָׂה כָּל מִינֵי שְׁחִיתוֹת וּגְבֻחוֹת, הַכֹּל עַל חֲשָׁבוֹן הַדַּת, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ בְּיוֹם הַזֶּה הַרְבֵּה מִמָּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁנִזְנֶכָה שְׁכָל עִם יִשְׂרָאֵל יַחְזְרוּ בַתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה. כִּי בְּאַמַּת יִשְׂרָאֵל קְרוֹבִים מְאֹד מְאֹד אֶל הַקֶּץ, וְכֹלֶם מִשְׁתַּוְּקָקִים לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִם לֹא הָיוּ אֵלּוּ הַמְּנַהֲיָגִים הַמּוֹלִיכִים שׁוֹלֵל אֶת הַמּוֹן-עַם, אֲזִי מִזְמַן כָּבֹד כָּלֶם הָיוּ חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה. וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ מִמָּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁנִזְנֶכָה לְמִצָּא אֶת הַמְּנַהֲיָגִים הָאֲמִתִּיִּים, שְׁכָל זֶה הוּא הַלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁלְמַד אוֹתָנוּ (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סו), שְׁצַרִּיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אַחַר מְנַהֵיג הַגְּדוֹל, שְׁפּוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם לְרֵאוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא הַמְּנַהֵיג הַרְחֻמָּן, הַיּוֹדֵעַ לְהִנְהִיג אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְקַרְבֵּן אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וּמִי יִתֵּן, שְׁכָבֶר יִתְגַּלֶּה אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּלְכַלְנוּ יִהְיֶה חֵלֶק בְּזֶה, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת הַהוֹרִים, אִם יְכוּלִים לְנַקוֹת מֵה שְׁהִילָדִים לְכָלְכוּ, כִּי חֲבַל עַל מָמוֹן יִשְׂרָאֵל שִׁלְךָ לְאַבּוֹד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' מג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אִיָּר, י"ט לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתְּשַׁנִּי"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יִשִּׁיבַת

”בית שלמה”, הוֹי”ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה צוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

הִנֵּה, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אָנִי בָּא הַשְּׁבוּעַ, וְאֶהְיֶה שֵׁם לְכֻמָּה שְׁבוּעוֹת, וְלִכֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שִׁתְּרָאוּ לְנִקּוֹת אֶת מַעֲשֵׂיכֶם וּמִדּוֹתֵיכֶם בְּאִפְּן שְׂאֵמָצָא בַּחֹרִים וַיְלִדִים מְאֹד רְצִינָיִים, לֹא לִיצְנִים וְכוּ', אֲלֵא שִׁתְּקַחוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַדְכֶם לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתַּפְּלֵל בְּכּוֹנֵה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְתַעֲזְבוּ כְּבָר אֶת הַיְלָדִים וְהַקְּטָנוֹת, כִּי הַכֹּל הֵבֵל, כִּי לֹא נִשְׁאַר מִהָאָדָם שׁוֹם דְּבָר, רַק מֵהַשְּׂזוּכָה לְחֻטָּף, וּבִפְרָט בְּגִיל צַעִיר, כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוֹרְדָא (שְׁבֵת קנב.): עֶקֶר יְפֵי הַפֶּרַח כְּשֶׁעֲדִין בַּצְּעִירוּתוֹ; וְעַל-כֵּן רָאוּ לְקַחַת אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַדְכֶם, וּתְנַקּוּ אֶת מִדּוֹתֵיכֶם, שְׂיִהְיוּ לְכֶם רַק מִדּוֹת טוֹבוֹת, מִדּוֹת שֶׁל אֶהְבָּה וְחֻסֵּד וְרַחֲמָנוּת, וְתִבְרָחוּ מִכָּל מִינֵי אַכְזָרִיוֹת וְהַזְקוֹת. וְאָנִי מִכְּרַח לְהַגִּיד לְכֶם, שְׂיֵשׁ לִי מְאֹד מְאֹד צַעַר עַל הַכְּתָמִים שֶׁל שְׂמָן שֶׁשִּׁפְכְתֶם לְמַטָּה עַל הַפְּתוּחַ, עֲדִין לֹא שְׁלַמְתִּי עַל זֶה, וְעוֹד לֹא רָאִיתִי אֶת זֶה, וְזֶה כְּבָר מְלַכְלֵךְ עִם כְּתָמִים שֶׁל שְׂמָן, וְעַל-כֵּן אָנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד מִכֶּם בְּלִי יוֹצֵא מִהַכֶּלֶל, שִׁתְּשַׁדְּלוּ לְנִקּוֹת אֶת זֶה, וְכֵן תְּנַקּוּ לְמַעַלָּה אֶת הַקּוּמָה הַשְּׁלִישִׁית, וּמְאֹד מְאֹד אֶהְיֶה לְכֶם אֶסִּיר תּוֹדָה עַל זֶה.

וְאָנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שִׁתְּעַזְבוּ כְּבָר אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁל הַיְלָדִים וְהַקְּטָנוֹת, וְתִתְחִילוּ לְהִיּוֹת רְצִינָיִים, וְאֲזוּ תִצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁתְּצִיְתוּ אוֹתִי בְּכָל זֶה, וְשִׁכַּל אֶחָד מִכֶּם יִכִּין לִי רְשִׁימָה הֵיכֵן הוּא אוֹחוֹז בְּשֵׁשׁ סְדָרֵי מִשְׁנֵה, וְכֻמָּה כְּבָר לְמַד, וְכֵן בְּ”סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת”.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' מד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אֵיר, י"ט לְמִנְיָן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יָכוֹל לְאַרְגֵּן אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ,
שְׂיִנְקוּ לְמַעַלָּה בְּקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, וְהִילָדִים יַעֲזְרוּ לָזֶה, וְאֲנִי מְקַוֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבוֹא בְּעוֹד כַּמָּה יָמִים, וְאִז אֲסַדֵּר סֵדֶר כְּזֶה,
שֶׁלֹּא יִחְזֹר עַל עֲצָמוֹ כֹּל עֲנִיָּן הַמֵּהֲפֹכָה שֵׁשׁ מֵהִילָדִים וְכוּ', מִה
לַעֲשׂוֹת? כְּשֶׁאֲנִיָּה נוֹסַעַת עַל הַיָּם, וְקָם רוּחַ סַעֲרָה, עֵקֶר הַכַּח שֶׁל
רַב הַחוּבֵל הוּא לְדַעַת אֵיךְ לְגוֹט אֶת הָאֲנִיָּה, שֶׁלֹּא תִטְבַּע, חֵס וְשְׁלוֹם,
אֵין עֲצָה לְהַתְקוּטֵט וּלְהִרְבִּיץ וְכוּ', רַק צְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְגוֹט אֶת
הָאֲנִיָּה. וּבְפֶרֶט כְּשֶׁעוֹבֵר עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ מִה שֶׁעוֹבֵר, כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד סוֹבֵל מִה שֶׁסוֹבֵל, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מִה שֶׁבִיכָל־תָּנוּ.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וּתְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, וְאִז טוֹב
לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאֻחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אֵיר, י"ט לְמִנְיָן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ בְּעֶרְבַּ שַׁבָּת, אֵךְ לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ. וְהִנֵּה דִבְרַתִּי עִם אָבִיךָ, וְכַפִּי הַנִּרְאָה הוּא מְחַר יַעֲבִיר כְּבָר

שט   בנחל   כ' מו   אשר

את כל הפספס אליך, על-ידי השליח, ותוכל לגמר עם הדירה, ותאמין לי, שזה גם בתוך גס, ו'אין בעל הגס מפיר בנסו' (נדה לא.), ועליך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמך.

ואודות שאתה עדין מזעזע מכל מה שקרה עם האברך היקר ר' ... ז"ל, תאמין לי, אז ער האט זייער גוט גימאכט אויף די וועלט, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שגם-כן נעשה טוב הרבה מאד, כי רק זה מה שישאר מאתנו, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה אהבה, אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, ואיש את רעהו יאמר חזק. וצריכים לחפש ולבקש רק את הטוב אצל כל אחד ואחד, וכשהולכים בצורה כזו אז מצליחים, כי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר צריכים רק לבקש את הטוב אצל כל אחד ואחד, וצריכים להתחיל עם אנשי שלומנו. וכמאמר ר' געציל מאומן, בשעה שהיו פעם אילו ופוחים ומריבות בין אנשי שלומנו, ואחד דן את חברו לכף חוב, היה צועק: "רבנו אמר, שצריכים לדון את כל העולם כלו לכף זכות, אבל לא את אנשי שלומנו?"... ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה שלום ואהבה, אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, ובדרך זו נצליח, כי עקר כח של הסמ"ך-מ"ם הוא רק לשבר אותנו על-ידי פרודים, וצריכים למסור את הנפש על זה, שיהיה שלום ואהבה, אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, ואז נצליח דרכנו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' מו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחר-מות קדושים, ד' איר, י"ט למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

אקוה להקדוש-ברוך-הוא בעוד כמה ימים להיות ביבנאל,

וְלִשְׁהוֹת שָׁם כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבְרֵךְ אֲזַכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל חֲשָׁקִי וּרְצוֹנִי וְכִסּוּפֵי לְבוֹא וּלְגוֹר וּלְהַתְגוֹרֵר שָׁם.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם הִיָּה לָךְ בְּכַתֵּב שְׁרוּצִים לְתַת לָנוּ קְרֵאוֹנִים וְכוּ', כִּי עֲכָשׁוּ הוּא הַזְמַן הַכִּי טוֹב, כִּי ... צָרִיךְ אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד, וּמִמָּשׁ מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֵלֵינוּ שְׁנִבּוֹא אֵלָיו וְכוּ', וְאַף שְׂאִין לְהֶאֱמִין לוֹ כָּלֵל, עִם כָּל זֹאת כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְגִלָּה טו:): תַּעֲלֶה בְּעֵינֶיךָ סָגִיד לֵה, כְּשֶׁהַשׁוֹעֵל מוֹלֵךְ תִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ, וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ הוּא הַזְמַן לְתַפֵּס אוֹתוֹ עַל חֵם בְּעֵינֵי הַבַּיִת-סֵפֶר, אִם יִתֵּן — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אֲבָל שְׁלֹא יִחְיֶה בְּאִשְׁלֵיּוֹת, שְׂאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּפִים שְׁלוֹ, בְּאִמַּת אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק הוּא יָכוֹל לְעֹזֵר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ תְלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְגִדְל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁהִיָּה לָנוּ בְּשָׁנָה הַזֹּאת, מִמָּשׁ לֹא יֵאֱמַן כִּי יִסְפֹּר, אֵיךְ שְׁפִלָּם עָמְדוּ כְּנִגְדָנוּ, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הִחֲזַקְנוּ מְעַמְד, וְהִיָּה לָנוּ בַּיִת-סֵפֶר כָּל הַשָּׁנָה, אֵךְ עֲדִין אֲנַחְנוּ צָרִיכִים יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת עַל הַשָּׁנָה הַבָּאָה, וּמִי יִתֵּן שְׁנוּכַל לְקַבֵּל אֶת הַמְּבָנִים שֶׁל בַּיִת-הַסֵּפֶר, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַל-יְדֵי תַפְלָה וּבִקְשָׁה נִזְכֶּה לָזֶה.

אִם אֶפְשֶׁר לְאַרְגֵּן לְנִקּוֹת אֶת הַדִּירָה אֲצִלִּי, אֲהִיָּה לָכֶם אֶסִּיר תוֹרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' מז.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אֵיר, י"ט לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אִין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָעֲגָמַת נֶפֶשׁ שֵׁישׁ לִי, שְׁסַפְרַת לִי שֶׁהִלְדִים עָשׂוּ הַזֶּקֶן, כִּי עֲדִין לֹא שְׁלַמְתִּי עַל זֶה וְכוּ',

אֲשֶׁר   כ' מ'   בְּנַחֵל   שִׂיא

ומכל שֶׁכֵּן שָׁלָא רְאִיתִי אֶת זֶה וְכוּ', וּכְבָר יַעֲשׂוּ הַזְּקוּת. אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְצָרִיכִים לְעוֹרֵר מְאֹד אֶת הַהוֹרִים, שִׁישְׁמְרוּ עַל יַלְדֵיהֶם, וְכֵן צָרִיכִים לְטַכֵּס עֲצָה מָה עוֹשִׂים כְּדֵי לְהַחְזִיקָם עִסוּקִים וְכוּ', כִּי זֶה בָּא מִשְׁעֵמוּם וְחֻבָּל, כִּי הַיְלָדִים הֵם יְלָדִים טוֹבִים מְאֹד, וְלְהַרְבִּיץ לְהַיְלָדִים אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל, כִּי אֲדַרְבֶּה יִתְפָּרְעוּ יוֹתֵר, וְצָרִיכִים רַק לְטַכֵּס עֲצָה מָה עוֹשִׂים. אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר, אִם אַתָּה יָכוֹל לְלַחֵץ מְאֹד מְאֹד עַל זֶה שִׁיִּגְמַר עִם הַדְּלָתוֹת — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וּמֵהִיּוֹם וְהַלְאָה צָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְשַׁלֵּם קֶדֶם שְׂרוּאִים אֶת הָעֲבוּדָה.

תְּעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו שִׁיִּלְכוּ אֶל ... מְחַר, אַף אַתָּה צָרִיף לְרַמֵּז ל' ... שֶׁאֲנַחֲנו עֹדִין לֹא בִּכְסֵי שְׁלוֹ, שְׁלֹא יִחְיֶה בְּאֲשֻׁלִּיּוֹת שִׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת אֲתָנוּ מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, חֻבָּל מְאֹד שְׁבֻזְבוֹנוֹ אֶת הַכַּחַשׁ שֶׁלָּנוּ לְפָנֵי אַרְבַּע שָׁנִים, הָעֵקֶר צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת עֲצָמֵנוּ לְגִמְרֵי אֱלֹוִי יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ אֱלֹא אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וְרַק הוּא יָכוֹל לְעוֹרֵר לָנוּ, וּבְכֵל דָּבָר שֶׁבְקִדְשָׁה יֵשׁ קֶדֶם כָּל בְּלִבּוּלִים רַבִּים, וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב), שֶׁבְכָל דְּרָף וְדְרָף קֶדֶם שֶׁהוֹלְכִים יֵשׁ כָּל מֵינֵי בְּלִבּוּלִים עַד שֶׁנִּתְבָּרַר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְגַם כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל הוּא כְּכָה, יֵשׁ לָנוּ כָּל מֵינֵי בְּלִבּוּלִים וִירִידוֹת וְעֲגַמַת נַפְשׁ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲנִי מְקַנְהָ שֶׁהַכֵּתָמִים יִרְדּוּ, וְכֵן תְּבַקֵּשׁ אֶת ... אִם הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת סְבִיב זָפֶת.

כ' מ' .

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אֵיר, י"ט לְמִנְחָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּבָר שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וּפְשוּט מִפְּנֵי מָה שֶׁקָּרָה עִם יְדִידֵנוּ ר' ... ז"ל הֵייתִי מְאֹד מְאֹד טְרוּד, וְלֹא הָיָה הַפְּנֵאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אֵמַר לָךְ! הַנְּסִיווֹנוֹת מְאֹד מְאֹד קָשִׁים מִכָּל הַצְּדָדִים, כָּל דְּבָר שֶׁבְקִדְשָׁה בָּא כָּל-כָּף קָשָׁה וְכוּ', וְלִהְיוֹת הַסֵּמ"ך-מ"ם וְכַת דְּלִיָּה גוֹנְבִים וְגוֹזְלִים, חוֹמְסִים וְצוֹבְרִים הוּן תּוֹעֲפוֹת וְכוּ', וְלִבְסוּף כָּלֵם נוֹתְנִים לָהֶם אֶת הַצְּדָק. הִנֵּה ... הַתְּחִיל לְעַבֵּד בְּקֶרֶן הַשְּׂמִיטָה, כִּי אֵין לוֹ פְּרֻנְסָה, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם מְסַר אוֹתוֹ, וְהִלְשִׁין עָלָיו הַלְשָׁנוֹת וְכוּ', וְהוּא בְּצָרוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי אוֹמְרִים לוֹ שֵׁשׁ לוֹ כְּבָר הַכְּנָסָה מִהַמְקוֹה שֶׁתַּחַת הַבַּיִת שְׁלוֹ, וְכֹאֲלוֹ הוּא בָּנָה אֶת זֶה, וְאֵינָם רוֹצִים לְקַבֵּל שׁוּם תְּרוּץ, שְׂזָה לֹא שְׁלוֹ וְכוּ'. וְאֵנִי מְרַגֵּשׁ אֲשֶׁם, שֶׁבְשִׁבְלִי אֵבֵד אֶת הַהַכְּנָסָה שְׁלוֹ. וְהִנֵּה נִכְנָס לְעַבֵּד בְּקֶרֶן הַשְּׂבִיעִית, וּמָה אַתָּה חוֹשֵׁב? שֶׁמָּצָא שָׁם רְשִׁימָה שֶׁל שְׂבָעָה-עֶשֶׂר אֲנָשִׁים שֶׁהַכְּנִיס הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְקִבֵּל עֲלֵיהֶם כֶּסֶף... וְכָל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים אֵין לָהֶם אֲפֻלוֹ שְׂדוֹת... וְעֲלֵיהֶם קִבֵּל כֶּסֶף, מִמֶּשׁ גְּנָבָה וְגִזְלָה גְלוּיָה... עִם כָּל זֹאת כָּל הַרְעָבָנִים אוֹחֲזִים עִמוֹ, וְזֶה דְּבָר שֶׁמְאֹד מְאֹד שׁוֹבֵר.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, תִּאֲמִין לִי שֶׁגַּם צִעְרָךְ הַקָּשָׁה בְּתוֹךְ לְבִי, וְאֵינִי יָכוֹל לְקַרֵּר עֲצָמֵי מְרֵב צָרוֹת וְיִסוּרִים וְחוֹבוֹת, שֶׁנִּסְתַּבְּכָתָּ בָּהֶם, מִמֶּשׁ לְבִי נִקְרַע בְּקִרְבִּי, מָה וְלָמָּה וְאֵיךְ וְכוּ' נִפְלְטָה וְנִשְׁלַכְתָּ וְכוּ' כָּל-כָּף, וְאֵנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִמְּנוֹ יְתִבְרָךְ, שֶׁתָּשׁוּב מִה שִׁוִּיתָר מִהָר לִיבְנָאֵל, כִּי אֵנִי צָרִיךְ אוֹתָךְ שָׁם מְאֹד, וְאֵנִי מֵאֲמִין בְּאִמּוֹנָה שְׁלָמָה, שֶׁאִם נִהְיָה עֲקֻשָׁנִים, נִבְנָה שָׁם קִהְלָה לְתַפְאֶרֶת. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחֹזֵר מִה שִׁוִּיתָר מִהָר לִיבְנָאֵל.

אוֹדוֹת הָעֶסֶק שֶׁתַּחַת, לְכַאוֹרָה, זֶה עֶסֶק טוֹב מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יֵשׁ הַיּוֹם אֲנָשִׁים פּוֹחֲזִים, הַמְחַפְּשִׁים מְקוֹם גְּמִילָה לְצֵאת מִהַתְּמַכְרוֹתָם וְכוּ', אֵךְ אוֹדוֹת ... אֵנִי מְאֹד מְאֹד מְסַפֵּק, כִּי הוּא בְּעֶצְמוֹ לְקוּי, וְאִם תִּכְנִיס אוֹתוֹ, אֲזִי לֹא רַק שֶׁהוּא לֹא יוֹצִיא אֶת אַחֲרִים, אֲלָא יִפִּיל אוֹתָם ... וְזֶה בְּרוּר, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מָה

אֲשֶׁר   כ' מט   בְּנַחַל   שִׁיג

לִיַעֲזֵן לְךָ בְּעֵינַיִן ... הוּא מְאֹד מְאֹד קָל בְּדַעְתּוֹ לְהַפִּיל גַּם אֶת אֲחֵרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר זֶהוּ דְבָר חָמוּר בְּיֹתֵר, וְהוֹרֵס אֶת הַנֶּעֱר, וּמְנַתְקוּ מִצּוֹר מְחַצְבָתוֹ.

הַעֲקָר רָאָה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ לֹא לִפְלֵ בְדַעְתָּךְ, וְלַחֲשֹׁב תְּמִיד: אִם לְעוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ כִּי וְכוּ' – הַסְּמִ"ךְ-מ"ם הֶרְשָׁע, אֲשֶׁר כָּל כְּלוֹ שְׁקָר וְשִׁחִיתוֹת וְכוּ' – מְצַלִּיחַ כָּל-כֶּף, עַל אַחַת בְּמָה וְכַמָּה מִי שְׂבוּנָה תוֹרָה, וְרוּצָה לְהַקִּים תוֹרָה, בְּנֹדָאֵי שְׂיַצְלִיחַ. וְאֲנִי אֲנִי שׁוֹכַח מִמֶּךָ כָּלֵל, אִיךְ שְׁמַסְרָתְךָ אֶת נַפְשְׁךָ בְּעִבּוּר הַקָּמַת הַתְּלַמוּד תוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר בְּיַבְנָאֵל, בְּנֹדָאֵי מַגִּיעַ לְךָ פְּרִנְסָה וְשִׁפְעָה, וְתִזְכֶּה לְצִיאַת מַחֻבּוֹתֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ בְּעַדְךָ שְׂתַצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְשֶׁבֶת אֶהְיָה בְּיַבְנָאֵל, בְּעֵזְרְתּוֹ יִתְבָּרַךְ.

כ' מט.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אֲחֵרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ד' אֵיךְ, י"ט לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מְקוֹמְךָ הוּא רַק בְּיַבְנָאֵל, וְעַל-כֵּן כָּל מַחֲשַׁבְתְּךָ צְרִיכָה לְהִיּוֹת אִיךְ חוֹזְרִים מֵהַ שְׂיֹתֵר מְהֵרָ לְיַבְנָאֵל, וּמְאֹד מְאֹד חֲסֻרָתָ לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְכֵן הַבְּנוֹת צְרִיכוֹת אֶת הַבְּנוֹת שְׁלֹךְ שְׂתַחֲיִינָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּעֲבְרֵי אֶת הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וְתִלְדֵי בְּנֵקֶל, וְתִכְנְסֵי לְגוּר בְּיַבְנָאֵל בְּבֵית שְׁלֹף.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' נ.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אַחֲרֵי-מוֹת קְדוּשִׁים, ה' אֵיר, כ' לְמַנְזֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" בְּכֹל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוּק אֶת עֲצַמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוֹדַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּגִלָּה לָנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ, רַבֵּי אֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט בְּחַיֵּינוּ, אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, נָא וְנָא חִזְקוּ וְאִמְצוּ, וְתַקְיֵמוּ אֶת דְּבַרֵי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הֵם דְּבַרֵי רַבְּנוּ וְי"ל, וְאֵל תִּתְּבַלְּשׁוּ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, אֲלֵא רְאוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְי"ל בְּמִסְרֹת נִפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל עוֹבֵר עֲכָשׁוּ מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְכֹלֶם צְמֵאִים וְרַעֲבִים לְשִׂמְעַ דְּבַר ה', וּמְפֻטְמִים וּמְבִלְבְּלִים אוֹתָם עִם כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת וְשִׁטְיֹת, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְי"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

א. רְאוּ לְחִזּוּק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַכְנִיס בְּעֲצַמְכֶם אֶת אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְחַזֵּר הַרְבֵּה עַל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְי"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן מֵד): הָאֱמוּנָה תוֹלָה בְּפֶה שֶׁל הָאָדָם, וְעַל-יְדֵי שְׂמִדְבָר עִם אֱמוּנָה בְּפֶה, שְׂיֵאמֶר בְּפֶה מְלֵא, שֶׁהוּא מֵאֲמִין, זֶה בְּעֲצָמוֹ אֱמוּנָה.

וְגַם עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְאֲמוּנָה, וְזֶה סוּד (תהלים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֲמוּנָתְךָ בְּפִי", שְׁצַרִּיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵאֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְאִירָה בּוֹ הָאֲמוּנָה. וְצַרִּיכִים כָּל-כָּף לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְדַבֵּר עִם אֲשֶׁתּוֹ וְעִם יְלָדָיו וְעִם שְׂכָנָיו וְעִם קְרוֹבָיו וְעִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְדִקָּא עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה שְׂתֻשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ. וְרַבְנּוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה. וְאָמַר: אֶצֶל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דָבָר קָטָן, אֲבָל אֶצְלֵי הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה (שיחות-הַר"ן, סִימָן לג); וְאָמַר, מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה — חֲזִיוֹ חַיִּים, וְהוּא מְבַלְהָ יְמֵי חַיָּיו בְּטוֹב תָּמִיד, כִּי כְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ כְּרֹאוֹי, בּוֹדֵאֵי טוֹב לוֹ, וְאֶפְלוּ כְּשֵׁישׁ לוֹ יְסוּרִים, חֵס וְשְׁלוֹם, גַּם-כֵּן טוֹב לוֹ, כִּי בּוֹטַח שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית (שיחות-הַר"ן, סִימָן נג); וְעַל-כֵּן צַרִּיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה מִהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְיוֹת דִּיר אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הֵן בְּעִצְמוֹ וְהֵן בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה בְּאַמֶּת לְהַכִּיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִים הַרְבֵּה מֵאֲמוּנָה, נִכְלָלִים בְּהַדְּבוּר. וְצַרִּיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר אֶת עִצְמוֹ לֹא לְדַבֵּר דְּבוּרִים נֶגְדַּת הָאֲמוּנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן לֹא לְשִׁמְעַ דְּבוּרִים נֶגְדַּת הָאֲמוּנָה, צַרִּיכִים רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תָּמִיד.

ב. אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! נָא וְנָא רְאוּ לְשַׁמֵּר עַל בְּנֵיכֶם, וְתִדְבְּרוּ עִמָּהֶם תָּמִיד רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְכֵן תִּדְבְּרוּ עִמָּהֶם דְּבוּרֵי תוֹרָה, וְתִסְפְּרוּ לָהֶם מַעֲשֵׂי־יָמֵי מִצְדִּיקִים, וְתִמְסְרוּ אֶת עִצְמְכֶם בְּשָׁבִיל חֲנוּף בְּנֵיכֶם, וּבְכַפֵּט בְּעֵתִים הַלְלוּ, אֲשֶׁר הַכְּפִירוֹת וְהָאִפְיֻקוּרְסוֹת מִתְּפַשְׁטִים בְּעוֹלָם, וְהִרְעַל וְהָאָרֶס שֶׁל כְּפִירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת מְסֻתְּוֹבְבִים בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, עָלֵינוּ לְמָסַר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל חֲנוּף בְּנֵינוּ. וְצַרִּיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁנִזְכָּה שְׂבָנֵינוּ יִצְלִיחוּ בְּכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ. אֲבָל צַרִּיכִים הַרְבֵּה יְגִיעָה וְטְרַחָה לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם, הֵינּוּ מְלַבֵּד שְׁצַרִּיכִים בְּכָל יוֹם לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל בְּנָיו, שִׁיְהִיו יִרְאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, וְיִגְדְּלוּ בְּנֵי תוֹרָה, צַרִּיכִים גַּם לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם וּלְחַנֵּכֶם, וְלְמָסַר אוֹתָם אֶל מְלַמְּדִים טוֹבִים, שִׁיְחַנְּכוּ

אותם בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת. וְצָרִיכִים לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִם הַבָּנִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלִהְיוֹת קְבוּעִים בְּזֶה, וְלֹא לְהִזְנִיחַ דְּבַר זֶה, כִּי אֲצֵל רַבְּנֵינוּ וְ"ל הִיָּה דְבַר זֶה עֶקֶר גָּדוֹל — לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם הַבָּנִים, וְלִהְשָׁקִיעַ בָּהֶם. וְתַדַּע, שֶׁהַשְׁקָעָה שְׂמִשְׁקִיעִים בְּבָנִים זֶה הַשְׁקָעָה נְצַחִית, כִּי בְּזֶה שְׂאֵתָם מִשְׁקִיעִים בְּאַחֲרִים, אִף שֶׁזֶּה גַם-כֵּן הַשְׁקָעָה נְצַחִית וְטוֹבָה, עִם כָּל זֹאת זֶה לֹא שֶׁלְכֶם, מֵה שְׂאֵין כֵּן הַהַשְׁקָעָה שְׂמִשְׁקִיעִים בְּבָנִים — זֶה שֶׁלְכֶם, וְאֵתָם צָרִיכִים לְרַחֵם עַל בְּנֵיכֶם. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַשְׁקִיעַ הַרְבֵּה בְּבְנֵיכֶם, וּתְדַבְּרוּ עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְדְבוּרֵי תּוֹרָה, וְתַחֲזְרוּ עִמָּהֶם בְּלִמּוּדָם, וְתַתְּעִנְנוּ בְּמִצְבָּבָם, וְתַעֲזְרוּ לָהֶם בְּמֵה שְׂאֵתָם יְכוּלִים, וְאֵל תֹּאמְרוּ שֶׁזֶּה לֹא מִתְּאִים לָכֶם, אֲדַרְבֵּה תּוֹרִידוֹ אֵת עֲצֻמְכֶם לְבְנֵיכֶם, וּתְדַבְּרוּ עִמָּהֶם אֲפִלּוּ בְּעֶסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, הָעֶקֶר שֶׁתְּשָׁקִיעוּ בְּבְנֵיכֶם, כִּי זֶה מֵה שִׁישְׂאָר מִכֶּם, כִּי לֹא נִשְׂאָר מִהָאָדָם אֲלֵא בְּנָיו. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂם דָּגֵשׁ עַל נִקְדָּה זוֹ — לְחַנּוּף אֵת בְּנָיו, וְלִהְוִיד אֵת עֲצֻמוֹ אֲלֵיהֶם, וְלִהְבִּין אוֹתָם וְלַעֲזוֹר לָהֶם, וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

ג. אחי ורעי היקרים! ראו לבטל את עצמכם לגמרי אליו יתברך, עד שתהיו בעיני עצמכם כלא כלום, ויתבטלו מכם את הישיות והגאות לגמרי, אשר היא מאד מאד מגונה, ואין הקדוש-ברוך-הוא שורה עמו כלל, כי הקדוש-ברוך-הוא אוהב רק מי שזוכה לבטל את עצמו לגמרי. ולהפוך — מי שמתגאה, נעקר מהעולם. וזו עקר חשיבות בר ישראל — כשהוא בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, ואין לו שום ישות וגאות כלל, ואז השכינה שורה אצלו. ובשביל זה גלה לנו רבנו ז"ל סודות נוראים ונפלאים ממעלת האדם אשר זוכה לסבל חרופין וגדופין, שמתרפים ומבזים ומשפילים אותו, שעל-ידי-זה הוא עוקר את הדין הרע שבחלל השמאלי, וזוכה להעשות כפסא להקדשה (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'); וכך זה זוכים דיקא כשמתבטלים מעצמו את הגאות והישיות, עד שנעשים כלא כלום, ואז מאיר עליו כבוד אלקי. ובאמת חכמינו הקדושים אמרו (פסחים טו:): כל המתיהר, אם חכם — חכמתו

מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ; אִם הָאָדָם מִחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְמַשְׁהוֹ, אֶפְלוּ אִם כָּבֵר זָכָה לְאִיזוֹ חֲכָמָה — הִיא מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ. וּבִאֲמַת עֵקֶר הַחֲכָמָה לִידַע שְׂאִינוֹ יוֹדַע כָּלֵל, שְׁזֵה חֲכָמָה — כַּח־מָה, מָה אָנוּ מֵה חַיִּינוּ (לְקוּשֵׁי־מִוֶּהֶרֶן, חֶלֶק ב', סִימָן פב); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה ד.): כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ גִּסּוֹת הַרוּחַ, כָּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה; כִּי הַמְּאָמִין הָאֱמֵתִי, שְׂמֵאָמִין שְׂאִין בִּלְעַדְיוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, הוּא תָמִיד מְבֹטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִין לוֹ שׁוּם רְצוֹן אַחַר מְבִלְעָדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֵה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבְּטוּל — שְׂאָדָם מְבֹטֵל אֶת עֲצָמוֹ, מְבֹטֵל אֶת גְּאוּתוֹ וְאֶת יִשׁוּתוֹ, וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ.

ד. אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר אִין עוֹד טַעַם וְעֵרְבוּת וְנַעַם וְזִיו וְחַיּוּת כְּמוֹ הַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּמַהִי הַדְּבִקוֹת? בְּזֵה שְׂאָדָם מְכַנִּיס בְּעֲצָמוֹ אֱמֵתִת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר אִין בִּלְעַדְיוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, אִין עוֹד דְּבִקוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוֹ; כִּי כְּשֵׂאָדָם מְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֱמֵתִת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתָמִיד חוֹשֵׁב וּמְהַרְהֵר אִיךְ שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהַכֵּל אֹר אֱלֻקֵי, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹר, וּמְסַבֵּב עִם הָאֹר, עַד שֶׁבֵּא אֶל דְּבִקוֹת כְּזוֹ, שְׂאִינוֹ מְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק אֶת אֱמֵתִת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. אִין לְכֶם עוֹד דְּבִקוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוֹ, וְאִין עוֹד תַּעֲנוּג בְּעוֹלָם כְּמוֹ הַתַּעֲנוּג הַזֶּה, כְּשֵׂאָדָם מְרַגֵּישׁ בְּעֲצָמוֹ מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיד לְזוּלָתוֹ, כִּי עַל זֶה נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קל"ה, ה): "כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גְדוּלַת הַיְוָה וְאֲדוֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים"; וּפְרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הֶרֶן, סִימָן א'), שְׁדוֹד הַמְּלִךְ הַתַּפְּאָר: "אֲנִי יָדַעְתִּי", אֲנִי דִיָּקָא, כִּי דָבָר זֶה דְּבִקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְזוּלָתוֹ כָּלֵל, כִּי כָּל אֶחָד מְרַגֵּישׁ כְּפִי דְרָגָה דְלִיה. וְכַמוּבָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (בְּרֵאשִׁית קג): עַל פְּסוּק (מְשָׁלִי לֹא, כג): "נִוְדַע בְּשַׁעֲרִים בְּעֵלָה", כָּל חַד לְפּוּם מַה דְּמַשְׁעֵר בְּלַבִּיהַ כָּל אֶחָד כְּפִי הַרְגֶּשֶׁת לְכַבּוֹ, כִּי הַדְּבִקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְזוּלָתוֹ, כִּי עֲנִין רוּחְנֵי לֹא יְכוּלִים לְהַסְבִּיר לְהַשְׁנִי, וּבְשִׁבִיל זֶה אִין לְבַנֵּי־אָדָם שׁוּם הַשְׁגָּה בְּאִישׁ כָּשֶׁר, כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם חֵי בְּזֵה הָעוֹלָם, אֶף אֶחָד אִינוֹ מְפִיר אוֹתוֹ, כִּי אֶף אֶחָד אִינוֹ יוֹדַע אֶת הַפְּנִימִיוֹת שְׁלוֹ, אֶלָּא אֲדַרְבָּה,

תְּכַלִּית הַהַפּוּף נֶכֶר עָלָיו, כִּי מִי יוֹדֵעַ, שְׁאֵדָם הַזֶּה הַמְּסֻתוֹבֵב
בְּגִשְׁמִיּוֹת גּוֹפּוֹ, הוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וּבְטֵל וּמְבֹטֵל בְּאֵין סוֹף בְּרוּף
הוּא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַגִּיעַ אֶל מַדְרַגָּה זוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא כָּל
הַיָּמִים.

ה. אחי ורעי היקרים! אין עוד דבר יותר גדול מתפלה
והתבודדות, שאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר ולשוח ולספר
לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, אשר רבנו ז"ל הזהירו כל-כף
על העבודה הקדושה הזו — לדבר ולהתבודד עמו יתברך. ואמר,
שהוא בעצמו לא הגיע אל מדרגתו, אלא על-ידי שדבר ושח הרבה
עמו יתברך בתמימות ובכפשיטות גמורה, והיה רגיל בזה מאד מאד,
וכל דבר גדול וקטן שעבר עליו שח ודבר עמו יתברך בתמימות
הכי גדולה והכי פשוטה, בבחינת פראסטיק (שיחות-הר"ן, סימן קנד);
ואמר, שבתחלה היה עקר התפלה מה שכל אחד ואחד היה מדבר
מה שבלבו לפני השם יתברך, וזה היה עקר התפלה, שכל מי
שצריך משהו, היה בא והולך למקום פנוי, שאין שם בני-אדם,
והיה משיח ומספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך בתמימות
ובכפשיטות הכי גדולה, ולא זו משם, עד שנושע. וכמאמר ז"ל
(ילקוט ואתחנן, רמז תתכה) "בכל קראנו אליו" — בכל לשון שישאל
קוראים אל הקדוש-ברוך-הוא עונה אותם; כי אצלו יתברך מאד
מאד חשובות שיחה ותפלה, שאדם משיח ומספר לו יתברך מדעתו.
וזה גדול מכל הפונות, כמאמר ז"ל (מדרש תנחומא, פרשת וירא): אמר
להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, הווי זהירין בתפלה, שאין מדה
אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם
כדאי לענות בתפלתו, ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה
בתחנונים, אני עושה חסד עמו. ועל-פני ראו להיות חזקים מאד
מאד בענין הקדוש והנורא הזה — שיחה ותפלה, לבוא לבקש
ולהתחנן אליו יתברך, ולשפך שיח ותפלה לפניו יתברך, אשר לא
יזוז משם, עד שנושע. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה,
פרשה ל', סימן ג'): בדורות הללו, שאין להם לא מלך ולא נביא, לא
כהן ולא אנרים ותומים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד

לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבוננו של עולם, אל תבזה את תפלתם; כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תפלה, וכשאדם מרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו — להתבודד עצמו עמו יתברך, ולשוח ולספר ולפרש את כל שיחתו עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, אז כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי; כי המרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו של שיח ותפלה בינו לבין קונו, כל החיים שלו כבר משתנים לטובה, כי יש לו אל מי לפנות בעת צרה, כי מי שרחוק מתפלה והתבודדות, בשעה שעוברת עליו איזו צרה או איזה משבר, אזי אין לו למי לפנות, כי לבו מתפוצץ מרב צער, ואין לו למי לשיח ולספר את כל אשר עם לבבו. אבל מי שמרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו של שיחה בינו לבין קונו, לשוח ולספר עמו יתברך, שזה נקרא התבודדות, הוא הכי מאשר בחייו, כי יש לו אל מי לפנות בעת צרה.

ועל-כן אחי ורעי היקרים! אל תהיו בטלנים, ראו לנצל את הזמן היקר שלכם, ותהיו רגילים מאד מאד בעבודה הקדושה הזו של שיחה בינו לבין קונו, שאז תרגישו כל מיני נעים וערבות ודבקות בחייכם. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ומקבל את דברנו בתמימות ובפשטות גמורה.

ו. אחי ורעי היקרים! רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על תפלת הנותקין, ואמר: כשאדם מקדים עצמו ביותר להתפלל מה שיותר מקדם, ובפרט תפלת הנותקין, יש לו זמן ארוך, כי כשמקדימים את עצמם להתפלל ונתקין, אז היום ארוך מאד מאד. וכמאמר אנשי שלומנו היקרים: מי שמתפלל ונתקין, יש לו אריכות ימים, הינו שכל יום ויום הוא ארוך אצלו מאד, לא-כן מי שמתפלל מאחר, היום שלו קצר, כי מתחיל היום אצלו בצהרים. ועל-כן ראו להקדים להתפלל תפלת הנותקין, אשר אין טוב ויפה מזה. ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, וכן הבעל-שם-טוב הקדוש ז"ע הזהיר את תלמידיו להתפלל תפלת הנותקין, ואמר, שטוב מאד להתפלל אז קדם שמתמלא אור העולם עם אורים ארסיים והבלים של ערלים גויים, טמאים בעסקי עולם הזה, כי אז עדין כלם ישנים, ואז כל

העולם מזנף, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמתפלל תפלת הוֹתִיקִין בְּכֹל יוֹם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ אַרְיכוֹת יָמִים, וַיִּזְכֶּה לְטִהְרַת הַמַּח וְהַמַּחֲשָׁבָה.

ז. אחי ורעי היקרים! ראו לשמר מאד מאד על הזכרון, לזכור תמיד בעלמא דאתי, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד, שצריכים לשמר על הזכרון, ותמיד לזכור שיש עוד עולם (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד); ואל יהיה דבר זה קל בעיניכם, כי כל הצרות והיסורים שעוברים על האדם, הם רק מחמת שאינו רוצה לזכור בעלמא דאתי, וחושב שיחיה לעולם, ועל-כן אם אחיה לעולם, יש לי עוד הרבה הרבה זמן בזה העולם, ובין כך שוכחים שיבוא היום והשעה והרגע, שיצטרכו לצאת מזה העולם, ועל-כן אל תהיו בטלנים! אלא ראו לזכור בעלמא דאתי, שיש עוד עולם, ונצטרף לצאת מזה העולם, ולחזור אל העולם העליון, ולא יועיל שום דבר. ועל-כן מה ולמה לחכות עד אז, יותר טוב כבר לברח עכשו אליו יתברך, ולהרגיל את עצמנו עכשו לחיות כדגמת העולם הבא, ולהפיר את הבורא יתברך שמו בכל פרט ופרט, ולזכור רק ממנו יתברך, וכל מה שעובר עלינו לזכור שהכל הוא בהשגחה פרטית ממנו יתברך, לעורר אותנו לשוב אליו. ועל-כן ראו, אחי ורעי היקרים! להזהר משכחה, שהיא מיתת הלב, שלא ירע לבבכם כלל, אלא תהיו בחינת 'טוב עין', ותשתדלו לעזור לזולתכם, ועל זה תצליחו כל ימי חייכם, כי מי שזוכה לשמר על הזכרון, זוכה לכל טוב אמתי ונצחי, אשרי מי שזוכר תמיד מעלמא דאתי, שאז יעבר את זה העולם בשלום, כי רב הצרות של בני-אדם הוא מחמת ששוכחים לגמרי מעלמא דאתי, ושוכחים לגמרי ממנו יתברך, ועל-ידי-זה סובלים מה שסובלים — כל מיני מרירות ויסורים ומכאובים, מחלקת ומריבות עם זולתם, אבל בזה שזוכרים שיש עוד עולם, ויהיה ההכרח סוף כל סוף לצאת מזה העולם, ואין שום זמן כלל, אז דיקא יצליחו בחיים.

ח. אחי ורעי היקרים! הרגילו עצמכם לעשות חסד זה עם זה, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב ויקר החסד שעם ישראל עושים

אֲשֶׁר   כ' נא   בְּנַחַל   שְׂכָא

אָחַד עִם הַשְּׁנִי, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מַדַּת הַחֶסֶד, לְעֹזֵר לְזוּלְתוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּימִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גַם בְּזֶה שְׁמִקְדִּימִים שְׁלוֹם לְחַבְרוֹ, זֶה גַם-כֵּן חֶסֶד גָּדוֹל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁעוֹזְרִים לוֹ בְּגוֹף וּנְפֶשׁ, אֵין לָךְ עוֹד חֶסֶד יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְכֶם בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל גְּמִילוּת חֶסֶדִים. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְלָקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַקְכַּב): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה, מִכָּל הַזִּבְחַת שֶׁזִּבַּח שְׁלָמָה לְפָנַי; כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר חֶסֶד מֵהַכֹּל, כִּי בִשְׁעַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם, קִטְרָגוֹ עַל בְּרִיאַת הָאָדָם, וְכָל אָחַד מֵצֵא חֶסְרוֹנוֹת בְּבְנֵי-אָדָם, עַד שֶׁאָמְרוּ, שְׂאֵינוּ כְּדָאֵי שְׂאָדָם יִבְרָא, עַד שֶׁבָּא חֶסֶד וְאָמַר: יִבְרָא, מִפְּנֵי שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֶסֶדִים (עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פֶּרֶשׁה ח'); וְעַל-כֵּן רָאוּ לְעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם זוּלְתְּכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדַבְּקוּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (ירושלמי תְּעֵנִית, פֶּרֶק ד'): "וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ" — זוֹ גְּמִילוּת חֶסֶדִים, שֶׁכָּל הָעוֹסֵק בְּגְמִילוּת חֶסֶדִים, זוֹכֵה לִישָׁב בְּצֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְּקָרִים! לְהַחֲזִיק בְּמַדַּת הַחֶסֶד, וְתַעֲזְרוּ אָחַד לְהַשְּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְּאוּרֵיכוֹ יָמִים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (ירושלמי פָּאָה, פֶּרֶק א'): תִּתְּאוּרֵיכוֹ יָמִים — זוֹ גְּמִילוּת חֶסֶדִים, כִּי בְּזָכוֹת מַדַּת הַחֶסֶד הֵינּוּ הַגְּמִילוּת חֶסֶדִים שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה — תִּתְּאוּרֵיכוֹ יָמִים. וְלָכֵן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְּקָרִים! רַק לְהַחֲזִיק בְּמַדַּת הַחֶסֶד, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל גּוֹפְכֶם לְעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם זוּלְתְּכֶם, לְהַגִּיד לְזוּלְתְּכֶם מְלֶה טוֹבָה, זֶה כְּבָר חֶסֶד הַכִּי גָּדוֹל, לְעֹזֵר לוֹ זֶה הַחֶסֶד הַכִּי גָּדוֹל שֶׁיִּכּוֹל לְהִיוֹת. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְעֹזֵר אָחַד לְהַשְּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְּאוּרֵיכוֹ יָמִים, וְיִמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם חֶסֶד לְכָל הַיּוֹם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוּחֹז בְּמַדַּת הַחֶסֶד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' נא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֵר בְּהַר-בְּחֻקְתִּי, ל"ח לְמַנְּנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיזוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵי־אֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה
וַיִּצְוֶקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר לחיות ביחד
באהבה, אחוה ורעות, ובפרט עכשו, שעוננו הקדוש-ברוך-הוא,
שנתרחבה קהלתנו, ועוד נתוספו שכנים יקרים אל קהלתנו, אנו
רואים איך שמתגשמת נבואת רבנו ז"ל, שהראה בידו הקדושה
בהיותו מתהלך בעיר טבריה על הרי יבנאל, ואמר, שפאן טוב לגור.
והנה תהלה לאל מתוספים שכנים רבים, ואנשי שלומנו הרוצים
לבוא לגור שם, ועל-פן עלינו להשתדל לראות שהמקום יהיה מקום
תורה ותפלה, מקום של צדקה וחסד, ואהבה אחוה ורעות, ואנחנו
צריכים לקדש שם שמים באפן שכל מי שיבוא לבקר ביבנאל,
שיראה את הקדוש השם שזכינו במשך תקופה קצרה להקים קהלה
קדושה כזו עם כל מה שנוצר לקהלה: מקוה טהרה, ופעוטון, וגנים
חרדיים לבנים ולבנות, ותלמוד-תורה לבנים, ובית-ספר לבנות,
וישיבה קטנה לבחורים, וכולל לאברכים, ובית-המדרש פתוח
עשרים וארבע שעות, ובו מתפללים כמה מנגינים בכל יום, דבר כזה
עוד לא היה בארצנו הקדושה, שעירה שנבנתה כבר לפני תשעים
ואחת שנה, שאף פעם לא היה שם מקום חנוף חרדי וכן אף פעם
לא היה שם דבר כזה שיגורו קבוצה כל-כף גדולה של יהודים
יראים ושלמים, כזה בעצמו רואה שמתגשמת נבואת רבנו ז"ל,
ועלינו לשמח מאד מאד, ובנדאי יתרבו יותר ויותר התושבים. הן
אמת, שהסמ"ך-מ"ם עיניו לטש ושניו חרק על זה, עם כל זאת כבר
לא יועיל לו שום דבר, כי רבנו ז"ל אומר: נצחתי ואנצחתי, ומדתו
מדת נצח, העקר מה שאתם צריכים רק להחזיק את עצמכם ביחד
באהבה, אחוה ורעות, ועל-ידי-זה תצליחו תמיד. כי אהבה היא
היסוד, והעקר בכל מקום ובכל ישוב בעירה שהצליחו התושבים,
היה רק על-ידי גדל אהבה, אחוה ורעות, שהיתה שרויה ביניהם,
ואיש את רעהו חזקו ואמצו ועזרו, פי דיקא בצורה כזו יכולים

להצליח, ובפרט אנשי שלומנו, שרבנו ו"ל מאד מאד רצה שתהיה אהבה, אחוה ורעות ביננו, ונחזיק את עצמנו ביחד. לכן ראו, אחי ורעי היקרים! מאחר שכבר מתגשמת לעינינו נבואת רבנו ו"ל, שיהיה כאן ישוב לתלמידיו, על-פן צריכים לראות בכל מיני אפנים שבעולם, שתהיה ביניכם אהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותמסרו את נפשכם על מדת אהבה, אחוה ורעות. וכמאמר רבנו ו"ל: העולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה ביננו (סיי-מוהר"ן, סימן רצב). ורואים בחוש, איך שהדבור הזה נתקיים גם-כן בין אנשי שלומנו היקרים ביבנאל, שאחד עוזר את השני ממש, כמו משפחה אחת, וזה גורם לי ממש נחת רוח, אשר אין לתאר ואין לשער כלל. ראו להמשיך בזה, ואז תראו איך שתצליחו, כי כשמתחזקים את עצמם ביחד באהבה, אחוה ורעות, אזי מצליחים עד הסוף.

נא ונא תשתדלו שיהיה מנין ותיקין בכל יום כרצונו של רבנו ו"ל, ומלבד זאת תפלת שחרית בשעה שמונה, וכן מנין בשעה שלש מנחה, ועוד מנין עשרים דקות קדם השקיעה, ואחר-כך להתפלל ערבית מנין ראשון, וכן בשעה עשר וחצי מנין שני, וצריכים לשמר מאד מאד על הזמנים, כי זה עקר ההצלחה — כשעומדים חזקים על הזמנים לתפלה, ותהלה לאל, ראוי לנו לשמח מאד מאד, שבמושבה בגליל התחתון, שאין שם מנין שומרי שבת בכל הישובים, תהלה לאל, אצלנו יש מנינים בכל יום, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, ולחזק ולאמץ אחד את השני, באפן שנצליח יותר ויותר לקדש שם שמים, כי זה היסוד והעקר — לקדש שם שמים, ולקיים להיות שם שמים מתאהב על ירך (יומא פו.), שכל מי שבא ליבנאל, יראה איך שילדי חן מסתובבים ברחובות עם פאות וציצית, והנשים והילדות הולכות בצניעות, זה קדוש שם שמים הכי גדול, ולא מתפעל כלל מהסתת הסמ"ך-מ"ם, כי בא יבוא יומו ויפל לגמרי, אשרי המחכה ונגיע, יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל נפשנו בישועתו יתברך שמו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' נב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר בהר־בחקתי, כ"ד איר ה'תשנ"ג.

שלום וברכה ל... גרו יאיר.

הגעתי בשלום ביום ו', אף מרב טרדותי לא עלתה לי לכתב
מכתב כללי.

ראה לעשות כל מיני מאמצים עם ... שיתקן את הפניסה
למקנה, ועל הבטון געשה אחר־כך גרניט, וזה מאד מאד נחוצ, כי
כשיוצאת מהטבילה יכולה להתפחד אם יהיה איזה דבר וכו', בין
העשבים, וזה ממש פקוח נפש. ואצלנו מאד מאד מקפידים, שלא
תראה דבר טמא אז, ובפרט בין העשבים והקוצים יכול להתחבא
איזה נחש או עקרב, ואז אוי ואבוי וכו'. ועל־כן ראה למשך את
... שיבוא תכף־ומיד, כי חבל על כל יום, וזה לא משחק, פי מקנה
הוא צפור נפשו.

תאמר ל... שתקן את המעקה על החלונות, כי אין מלים בפי
להודות לו, ואשלים לו על הטרחה, כי פשוט מאד מאד פחדתי
לעבר בכל רגע על המצנה של "ועשית מעקה לגגך" (דברים כב, ח).

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

שכחתי על שלחני או בסלון בארון את ה"לקוטי־מוהר"ן"
שלי, דפוס ... והפריכה קרועה, אם אתה יכול לשלח את זה היום
עם ... שנוסע הלילה.

אל תשכח לדאג לפניסה של המקנה.

כ' נג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ שְׂאֵת מְכַנִּיסָה
בְּהַתְּפִיחוֹת בֵּית-הַסֵּפֶר, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל
לְהַדְפִּיס "סֵפֶר הַשָּׁנָה", מִחֲזוֹר תִּשְׁנ"ג מִבֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", וְזֶה
יְהִי מִשְׁהוּ נִפְלָא, וְעַל-כֵּן רְאִי לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת כָּל הַמּוֹרוֹת
שֶׁתְּכַתְּבֵנָה אִיזוֹ כְּתָבָה יְפָה, וְכֵן הַבְּנוֹת מִהַכְּתוּת הַגְּבוּהוֹת, כִּי כָּךְ
יְהִי דְבַר שְׁלָם, כִּי חָבַל אִם כָּבֵר מִדְּפִיסִים, שְׁנֵדְפִיס דְּבַר בְּשִׁלְמוֹת,
וְיָפָה שְׁעָה אַחַת קֹדֶם.

אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁעִשׁוּעִים שְׁנַעֲשֵׂה לְמַעְלָה,
שְׁבַעֲיָרָה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה אַחַר כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה זְמַן שָׁנִים עַל גְּבִי
שָׁנִים, שְׁלֵא יְהִי שָׁם תְּלִמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-חֲנוּף לְבָנוֹת, וְאֵת מְסִרְתָּ
אֶת נֶפֶשְׁךָ בְּעִבּוּר זֶה, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהִזְכוּת הַזֶּה תִּגָּן
עֲלֶיךָ וְעַל בְּעַלְךָ וְעַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם, וְתִזְכּוּ לְגִדּוּלָם וּלְחֻנְכֶם בְּנִקְל,
וְתִרְוּ רַב גַּחַת מֵהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' נד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּשַׁתְּדֵל לְגַמֵּר עִם הַתּוֹאֲרָה לְמַעְלָה

בקומה העליונה, וכן על המדרגות וכן בחוץ, וכשם שתאיר לאנשי שלומנו, פן יאיר לך הקדוש-ברוך-הוא את מזלך, וכבר תזכה לצאת מכל צרותיך וחובותיך, ותפקד בזרע של קימא. העקר ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותשתדל בכל מיני אפנים שבעולם לקבע לעצמך שעור בתורה עם ידידנו היקר ... על-כל-פנים שעה אחת ביום, כי אין לתאר ואין לשער מעלת הזוכה ללמוד שעה אחת ביום, כי כשאדם זוכה להפגס בזה העולם שעה אחת לבית-המדרש ללמוד תורה, אזי זוכה גם בעולם הבא להפגס לבית-המדרש ולשמע קול תורה, ותהיה חזק בזה מאד מאד, ותבקש מהנ"ל בשמי, שתלמדו ביחד בחברותא, הן קצת חמש ורש"י, והן קצת הלכה, והן קצת 'עין יעקב', והן קצת ספרי רבנו ז"ל, ובתוך כך תעבר לך השעה, ואם תצית אותי, תהיה לי אסיר תודה מאד, כי תדע, ששתורה מעשרת בגשמיות וברוחניות. ורבנו ז"ל הבטיח לאחד מאנשי שלומנו, אם יהיה קבוע בכל יום ללמוד התורה הקדושה, אזי התורה תעשירנו. ומאחר שנפלת בחובות ובצרות כל-כך גדולות, עד שרודפים אותך בעלי החובות וכו' וכו', אין עצה אחרת, אלא שתקבע לעצמך חק ולא יעבר ללמוד שעה אחת, ותשתדל לקיים זאת, ואז טוב לך לנצח.

הכפל הדבר, ראה לעזב את הכל, ותגמר את עבודת התאורה למעלה בקומה העליונה, באפן שתוכל ללמד בכולל בכל זמן הקיץ הזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' נה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר, מ' למנצן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר   כ' נו   בְּנַחֵל   שְׂכֹז

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הִיָּה קָשָׁה לִי מְאֹד מְאֹד לְהַפְרֵד מִכֶּם, אֲךָ מָה לַעֲשׂוֹת, כִּי הַהֲכָרַח לֹא יִגְנֶה, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיָבוֹא הַיּוֹם, שְׂאֲזַכֶּה כָּבוֹד לְהַשָּׂאָר שָׁם, וְלָגוֹר וְלְהַתְגוֹרֵר עִמָּכֶם בְּיַחַד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִתְחִיל לְצַבֵּעַ אֶת הַקּוֹמָה הָעֲלִיוֹנָה, בְּאִפְן שֶׁהַכּוֹלָל יוּכְלוּ לְהַכְנִיס לְלַמֵּד שָׁם, וְכֵן הַשָּׁבוּעַ יִהְיֶה שָׁם שְׁתֵּי בְרִיתוֹת, בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְכֵן עוֹד מְעַט תִּהְיֶה שָׁם בַּר מְצוּהָ, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנֹזְכָה לַעֲשׂוֹת שָׁם הַרְבֵּה שְׂמֵחוֹת. וְאִם תִּצְבַּע אֶת הָאוּלָם לְמַעְלָה, יִקְבַּל צוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, עֲשֵׂה לְמַעַנִּי לְהִתְחִיל לְצַבֵּעַ לְמַעְלָה, וְכֵן לְגַמֵּר עִם הַצְּבִיעָה שֶׁל הַחֲלוֹנוֹת, וְהָאֵלֶּף שֶׁקָּל שְׂנַתִּיתִי לָךְ, הִיוּ דְמֵי קְדִימָה עַל הַצְּבִיעָה שֶׁל הַחֲלוֹנוֹת וְעַל הָאוּלָם לְמַעְלָה, וּבְקָרוֹב אֲשַׁלַּח לָךְ עוֹד, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַזְדַּרֵּז בְּיוֹתֵר, כְּדֵי שֶׁהַמְּקוֹם יִהְיֶה נָקִי וְיָפֵה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂגַם אֶתָּה תִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת שְׂמֵחוֹת בְּאוּלָם הַזֶּה, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבַנּוּ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' נו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַנְזֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד הִיָּה קָשָׁה לִי לְהַפְרֵד מִכֶּם, אֲךָ הַהֲכָרַח לֹא יִגְנֶה, אֲקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִגִיעַ הַיּוֹם וְאֲזַכֶּה לָגוֹר עִמָּכֶם בְּיַחַד, וְנִשְׂמַח בְּלַנּוּ.

רְאֵה לְהִתְחִיל עִם הַגְּנָה כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ, כִּי יָפֵה שְׂעָה אַחַת קִדְּם

שכח אֲשֶׁר כ' נז בנחל

בְּטָרֶם תִּכְנַס שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה, שְׂאֵז אָסוּר פְּיֹדוּעַ לָךְ. וְאוֹדוֹת הַצְּרִיקִים שְׁנַתִּי לָךְ וְכוּ', תִּכְתַּב לִי מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת, כִּי לֹא יִדְעֵתִי שְׁלֹא צְרִיךְ לִהְיוֹת עַל שְׂמֶךְ וְכוּ', וְאַקְנֶה שְׁנָה לֹא יִהְיֶה עֶכּוּב, וְאֲנִי צְרִיךְ לִדְעוֹת אֵת זֶה מָה שְׁיֹתֵר מִהֵר, כִּי עוֹד מְעַט יִכְנַס זְמַן הַפְּרָעוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֵת עֲצֻמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֵת אֲשֶׁתְּךָ וְאֵת יְלָדֶיךָ וְאֵת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֶנּוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה תְּמִיד רַק שִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן בְּמַחְנֶנּוּ, כִּי הַשְּׁמִיטָה הִיא הַצְּלַחַת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וּמִי שֶׁשִּׁמַּח תְּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְמַסֵּר אֵת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת הַשְּׁמִיטָה וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְשִׁמַּח אוֹתְנוּ תְּמִיד, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לִבֵּנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְיִפְלוּ שׁוֹנְאֵינוּ תַחְתָּנוּ, וְלֹא יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת לָנוּ שׁוּם רָע.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' נז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, כ"ה אֵיִר, מ' לְמַגְנַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזְק אֵת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוֹלָם, כִּי אִם תִּהְיֶה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה — אֲזִי תִצְלִיחַ.

נָא וְנָא הִרְגַּל אֵת עֲצֻמְךָ לִילֶךְ עָרֵב וּבִקֵּר לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ, וְאֵז אַף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל לָךְ, כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ, אֵין לוֹ מָה לִירָא וְלִפְחָד מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוֹלָם, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֵת עֲצָמוֹ לִילֶךְ עָרֵב וּבִקֵּר לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲשֶׁר   כ' נח   בְּנַחֵל   שְׁכַט

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׁמֵר שְׁבֵת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ. וְאִתָּה צָרִיף לְדַעַת, כִּי הַשְּׁבֵת מְעַשְׂרֵת, וּבְזִכּוֹת הַשְּׁבֵת תִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתֶיךָ. וְעַל-כֵּן תִּקְבַּל אֶת הַשְּׁבֵת בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, וְאִזּוּ תִרְאֶה נֹסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכֶּךָ, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' נח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, כ"ה אִיר, מ' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִף שְׁבִין כָּךְ רְאִיתִי אוֹתְךָ, וְדִבְרָנוּ הִרְבֵּה מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אִמְרַתִּי לְרוּץ בְּשׁוֹרוֹתַיִם אֵלַי אֲלֶיךָ.

אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַנְּחִת-רוּחַ שֶׁהִיָּה לִי בְּהִיוֹתִי שָׁם, וְרְאִיתִי אִיךָ שֶׁקֵּהֲלַתְנוּ קֵהֲלָה פּוֹרַחַת וּמְצַלַּחַת, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, בְּזֶה שְׂאִתָּה מְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶסֶק הַהַפְּצָה, אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר זְכוּתְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ רַק בְּזֶה שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִף שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם אֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אִם רַק נַחְזִיק מִמֶּדָּה, נְצַלִּיחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הִרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט בְּחַיִּים.

רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבִקוֹת עוֹלָה עַל הַכָּל, וּמָה נִקְרָאת דְּבִקוֹת? בְּזֶה שְׂאֲדָם מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנְּיִס אֶת עֲצָמוֹ

של אשר כ' נט בנחל

בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, זֶה עֶקֶר הַדְּבָקוֹת, וְזֶה עֶקֶר הַצְּלֻחַת הָאָדָם,
אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת אַמְתִּית, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלֻחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכָתֹב מִכָּתֹב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

כ' נט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיָר, מ' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְזָכוֹת הַשִּׁמְחָה תִּמְשֹׁךְ לָךְ רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת
הַגּוּף, כִּי הַשִּׁמְחָה הַיָּסוּד וְהַעֶקֶר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּכְכֹל שְׁזוּכִים
לְשִׁמְחָה — כָּךְ מְצַלִּיחִים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְשִׁמְחָה,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְרַבְּנוּ ז"ל הַדְּגִישׁ מְאֹד מְדַת הַשִּׁמְחָה,
וְעַל-כֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה
הַיָּה הַצְּלֻחַת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְּרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלֻחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיר, מ' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַבֵּב עִם הָאָדָם סְבוּבִים, הַעֲקָר שְׂיוּצִיא מִכַּח
אֵל הַפֶּעַל רְצוֹנוֹ וְכַסּוּפּוֹ, וְעַל-כֵּן אִם אֵין לְךָ עֲבוּדָה בְּעִירְךָ רַק בְּעִיר
אַחֶרֶת, תַּעֲבֹר לְעִיר אַחֶרֶת, וְכֵן בְּעִנְיַן הַזּוּיג, אִם אַתָּם נִמְשָׁכִים אַחַד
לְהַשְׁנִי, תִּרְאוּ לְגַמֵּר אֶת זֶה בְּכִי טוֹב.

הָאָדָם צָרִיךְ לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְלִידַע שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְסַבֵּב, כִּי צָרִיךְ לְהִיּוֹת, וְכַשְׂיוֹדְעִים יְדִיעוֹת אֵלוֹ, אֲזִי מַצְלִיחִים מְאֹד
מְאֹד, וְעַל-כֵּן רְאֵה רַק לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאֵז טוֹב
לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְכַדֵּק אֶת
הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים
(מְנַחוֹת מ.ד.), וְנִכְלָל בְּחַי הַחַיִּים, וְתִמְשָׁךְ עֲלָיו פְּרִנְסָה וְרַב טוֹב כָּל
הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיר, מ' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שלב אָשֶׁר כ' סב בַּנְחָל

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְנִיחַ תְּפִלִּין
— זוֹכֵה לְחַיִּים, וְנִכְלָל בְּחַי הַחַיִּים.

תִּשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאֵת
הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת הַגּוּף, וְלֹא תִרְגַּשׁ שׁוּם מְכַאוּבִים כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַיֵּם כָּל זֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לַמְּנִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְשֵׁרֵת אֶת
רַבְּנוּ ו"ל, בְּזֶה שֶׁאַתָּה לוֹמֵד בְּרַבִּים, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִלְמוּד
תוֹרָה בְּרַבִּים, עַד שֶׁהוּא דוֹחָה בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ (מַגִּלָּה ו.), וְעַל־כֵּן
רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְאֵל תִּתְפַּעַל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִחְדִּיר בָּהֶם הַלְכוּת, וְתַדַּע שְׁכָּל לְמוּד וְלְמוּד
אֵינוֹ הוֹלֵךְ לְרִיק, כִּי כָּל יִגִּיעָה וַיִּגִּיעָה שְׂמֵתִיגָעִים עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר   כ' סג   בְּנַחֵל   שֶׁלֵג

אִינָהּ הוֹלֵכֶת לְרִיק, וְאֲדַרְבָּה אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד
חָשׁוּב הַלְמוּד שְׁלוֹמֵדִים בְּרַבִּים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַקֵּר הַדְּבָקוֹת הוּא
הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הֵינּוּ שְׁצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד
בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ
מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר,
הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכִשְׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ
בִּידִיעוֹת אֱלוֹ, אֲזֵ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

וּבְאֵמַת זֶה עַקֵּר הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם, שְׁצָרִיךְ כָּל-כָּף לְהַכְנִיס אֶת
עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם בְּלִבּוֹל
הַדַּעַת כָּלֵל, כִּי יֵדַע שֶׁכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי,
הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמַצָּב כְּזֶה, שְׂאֵז הוּא
אֵינוֹ צָרִיךְ תְּשׁוּמַת-לֵב מֵאֵף אֶחָד, אֲדַרְבָּה הוּא נוֹתֵן לְכָל אֶחָד, וְזֶה
עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם, שְׁיִגִיעַ לְדְבָקוֹת כְּזוֹ, שֶׁלֹּא יִצְטַרֵּךְ אֶל הַבְּרִיּוֹת
כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְאֶת הַמַּחֲיִן,
הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזֵ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי וּמִמֶּשׁ תְּחִינִי, כִּי נִפְשֶׁךְ קְשׁוּרָה בְּנַפְשִׁי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד, וְתִזְכֶּה לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּמִדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַי אֵיף אַתָּן מְסַתְדְרוֹת עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְכִף רְאוּי שְׁתַּהֲיִינָה תְּמִיד בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִשָּׁה תַּחֲזֹק אֶת רְעוּתָהּ, וְזֶה עֵקֶר הַצְּלַחַתְנוּ — כְּשִׁנְזֻכָּה לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, וְעַל-כֵּן רְאִי לְהַמְשִׁיךְ לְהַתּוֹעֵד עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכִּי לְחֲזֹק אֶת בְּעַלְךָ, שְׂיִהְיֶה שְׁמַח, כִּי לְדַעְתִּי פֶה הוּא יְבוֹא אֵל הַשְּׁלָמוֹת שְׁלוֹ, וְאַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה אֲצִלְנוּ רַב וּמוֹרָה הוֹרָאָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רְאִי לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְבֹדֵק אֶת הַמְזוּזוֹת בְּבֵיתְכֶם.

רְאוּ לְשָׁמֵר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

אוֹדוֹת הַבַּת, לְדַעְתִּי, אֲסוּר לָכֶם לְקַחַת אֶת זֶה לְלֵב, אִף שְׁמַצֵּד אֶחָד קָשָׁה לָכֶם מָאד, עַד שְׂאֲתֶם מְשַׁתְּגָעִים מְרַב צְרוּת, עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְקַחַת אֵל הַלֵּב שׁוֹם דְּבָר, כִּי אָדָם יְכוּל לְהַשְׁתַּגֵּעַ מְרַב צְרוּת, וְלִכֵּן רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְשִׁמְחָת אֶת עֲצַמְכֶם אֶת וּבְעַלְךָ, וְתַהֲיֶי שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יַעֲזֹר

אֲשֶׁר   כ' סה   בְּנַחֵל   שְׁלֵה

לְהַצְלִיחַת הַבַּת, כִּי אִם אַתֶּם דּוֹחֲקִים עָלֶיהָ כָּל-כֶּף חֶזֶק, לְבַסּוֹף תִּשָּׁבֵר לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן רְאוּ לֹא לְדַחֵק עָלֶיהָ, רַק לְעֹזֵב אוֹתָהּ, וְאַז תִּצְלִיחַ בְּדַרְכָּהּ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶנָּה, וְצָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּהִיָּה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם, וּבְתַכֶּם תִּמְצָא בֶּן זוּג יִרְאֵ שָׁמַיִם, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּנָה מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהָר.

הַעֲקֹר זְכָרוֹ זֹאת, שְׁאֲסוּר לְדַחֵק עַל הַיְלָדִים כָּלֵל, וְאַז תִּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח תְּמִיד בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זֹה הַחַיּוֹת שְׁלָנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלּוּ, וּבַפְּרָט הַקּוֹנְטְרַסִּים, כִּי זֹה הַצְּלַת נַפְשׁוֹת מִמָּשׁ, וּמִי שֵׁשׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּגֵאֻלַּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַעֲקֹר הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזַכִּיתָ לְהַתְּחַתֵּן, וְזַכִּיתָ לְאִשָּׁה טוֹבָה, וְכֵן עֲזָרְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם בֶּן שְׂאֵתָה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּזֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שלו אשר כ' סה בנחל

ובזוה שמרגילים את עצמם להיות תמיד בשמחה, ולתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זוה הקדוש-ברוך-הוא משפיע עוד ישועות רבות, כי רב הצרות של האדם הן מחמת שאינו נותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ואדרבה הוא כפוי טובה, ועל-כן אצלו יתברך מאד מאד יקר כשבר ישראל בא ונותן לו תודה על הכל, ואז הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו, ומשפיע לו עוד טוב, כי כפי התודה והודאה שיש לאדם כלפיו יתברך, כן הקדוש-ברוך-הוא ממשיך עליו יותר ויותר חסדים ורחמים גמורים, אשרי מי שמרגיל את עצמו לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא.

הרגל את עצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, וכן תרגיל את עצמך לומר בכל יום כמה פרקים משניות, ואז טוב לך כל הימים.

ועל כלם — ראה להתבודד עצמך עמו יתברך, כי כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמן, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך פ"ט. יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך צ' להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוֹת

חֵלֶק פ"ט

- ג . . . . . פְּתַח דְּבָר
- ה . . . . . הַקְדָּמָה
- יא . . . . . י"ט תשעה
יחזק בְּחֹר צָעִיר, שְׁעָקַר יָפְיוֹ הוּא בִימֵי הַנְּעוּרִים, וַיַּעֲוֹר לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ
עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, וַיִּחְזְקוּ מְאֹד.
- יב . . . . . י"ט תשעט
יֹכִיחַ וַיִּזְרֵז מְאֹד אֶת שְׂמֹנְעֵ מְלֻנְסֵעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּגְלֶה גְדֹל הַתְּקוּן
הַנִּצְחִי שְׁבוּזָה, וַיְדַבֵּר מֵעַנְיָן בְּלְבוּל הַדַּעַת שֶׁל רוֹפְאִים בְּעַנְיָן נְתוּחַ.
- יג . . . . . י"ט תשפ
יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַנִּחַת תְּפִלִּין וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת שְׁבַת-קֹדֶשׁ וְתַפְלָה אֲזוּ.
- יד . . . . . י"ט תשפא
זְזַהִיר בַּת יִשְׂרָאֵל עַל שְׁמִירַת שְׁבַת-קֹדֶשׁ וְעַל הַדְּלָקַת גְּרוֹת, וַיּוֹסִיף
אֲחוּלִים וּבְרָכוֹת לְרַב.
- טו . . . . . י"ט תשפב
יְדַבֵּר מֵעַנְיָן זְכוּי הַרְבִּים, וְהַהֲבֵדֵל שְׁבִין צְדִיקִים לְרָשָׁעִים בְּעַנְיָן חַי
הַדְּבָקוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים, וַיַּגְלֶה מַעְלַת הָעוֹסֵק בְּזְכוּי הַרְבִּים בְּלִי לְבַקֵּשׁ
כְּבוֹד, וּמַעְלַת הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַפְּצָתָם, וַיִּחְזַק לְחַטֵּף מְשָׁנִיּוֹת וְתַהֲלִים,
וַיְדַבֵּר מֵעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַתְּבוּדוֹת וּמֵעַנְיָן הַשְּׁלוֹם בְּבֵית.
- יז . . . . . י"ט תשפג
יִחְזַק אֲשֶׁה כְּשֶׁרָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלָדוֹן אֶת עֲצָמָה וְסוּכְכִיָּה לְכַף זְכוּת.
- יח . . . . . י"ט תשפד
יִחְזַק עַל-פִּי הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק: "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי", וַיַּגְלֶה
לְנִמְעָנִים שִׁיתְחַזְּקוּ לְאוֹר הַטּוֹבוֹת שְׁעָשָׂה עִמָּהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּחְזַק
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

י"ט תשפה . . . . . יט

יְדַבֵּר מִזְכוּי הַרְבִּים וּמִשְׁמַחַת הַתְּקַרְבוּתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעוּ רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה.

י"ט תשפו . . . . . כ

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַהִתְעַקְשׁוּת עַל עֲצָם הַתְּפִלָּה, אֲבָל לֹא בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, הֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ לְבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ יוֹם אַחַר יוֹם, כִּי כָּל תְּפִלָּה עוֹשֶׂה רָשָׁם, וְעִם זֹאת לִידַע, שֶׁהַכֹּל בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים.

י"ט תשפז . . . . . כא

יִחְזַק בְּחֹזֶר יְשִׁיבָה עַל הַתְּמַדַּת הַלְמוּד וְעַל כְּתִיבַת חֲדוּשִׁים הָעוֹלִים בְּשַׁעַת הַלְמוּד, וַיַּעֲזֹר עַל לְמוּד "סֵפֶר-הַמְּדוּת".

י"ט תשפח . . . . . כא

יְדַבֵּר מִרְבוּי טְרִדוּתָיו, וְעַל-כֵּן הִתְעַכֵּב בְּמִשְׁלוֹחַ הָעֲנִינִים שְׂרוּצָה לְהַדְפִּיס, וַיִּפְרַט כַּמָּה דְּבָרִים, וַיַּגִּיל שְׁפָל נִקְדַּת הַבְּחִירָה, שָׂאִין מְגִלִּים לְאָדָם מֵהַ שְׂפוּעַל בְּעִבּוּדַת קִדְשׁוֹ.

י"ט תשפט . . . . . כב

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַתְּאֻשְׁפוּתוֹ שֶׁל אָבִיו הַקָּדוֹשׁ בְּבֵית-הַחֹלִים, וּמִעֲנִין מְגוּרֵי הַנִּמְצֵן בִּיבְנָאֵל, וַיִּחְזַק מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה וּבְכַטּוֹל אֱמֶת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י"ט תשצ . . . . . כג

יְדַבֵּר מִכַּמָּה פְּרָטֵי הַבְּנִיָּה וּמִעֲנִין הַשְּׁלֵג שֶׁשִּׁיתַק אֶת הַכֹּל וְעוֹד כַּמָּה טְרִדוֹת וַיִּחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וַיַּגִּיל הַתְּנוּצָצוֹת מִחֻשְׁבָּה בְּעֲנִין הַבְּנִיָּה

י"ט תשצא . . . . . כד

יְדַבֵּר מִחֲלֵי אָבִיו זי"ע וּמִעֲנִין נְתוּחַ שְׁיִמְלִיץ עָלָיו, וַיֵּאחֲל בְּזִכּוֹת הַרְבִּים.

י"ט תשצב . . . . . כה

יִחְזַק אֶת הַשׁוֹחֵט הַכָּשֵׁר שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מִיַּד הַמִּתְנַכְּלִים לוֹ וּלְפָרְנֶסְתּוֹ, וַיִּחְזְקוּ מְאֹד, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצוֹת שֶׁלֹּא תִהְיֶה לוֹ שְׂיָכוֹת אֲלֵיהֶם וְכוּ', וַיֵּאחֲל לוֹ רוּחַ וְהִצִּיל מִמָּקוֹם אַחַר, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין חֲלוּקַת הַבָּשָׂר לְפֶסַח, וַיַּרְעִיף עָלָיו אַחֻלִּים וּבְרָכוֹת לְרַב.

י"ט תשצג . . . . . כו

יִחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ דִּיבְנָאֵל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין

תִּכְן הָעֲנָנִים

בית החנוף שלנו על טהרת הקדש פּרצונו של רבנו ז"ל, ויחזקם לילך בתמימות היהדות, להיות איש פשר פּרצונו יתברך להתמיד בתורה, ולשמח במה שעובר עלינו, ולעסק בשיחה בינו לבין קוננו.

י"ט תשצד . . . . . כח

יחזק מאד את כלליות אנשי שלומנו על החשיבות שצריך לנהג בכל בחורי השיבה ולקרבם ולאַרְחָם וכו', ויגלה מעלת בית-המדרש שלנו, ורצונו הוא שיהיה כמו ציון רבנו ז"ל והקלוזו לפני המלחמה, שהמה ככורת מהעוסקים שם בעבודת השם בתורה ובתפלה, וכן ראוי שיהיה בית-המדרש שלנו, ויחזק על זה מאד.

י"ט תשצה . . . . . ל

יחזק ויאמץ להיות בשמחה, ויעורר לעסק בלקוטי-הלכות, ויספר מהתמדתו בזה, וכן מלמוד אנשי שלומנו בדורות הקודמים ב"לקוטי-הלכות", שאינו מניח את האדם לפל, חס ושלום.

י"ט תשצו . . . . . לב

יחזק את המפקד על חנוף התלמידים הצעירים בשיבה, ויעוררו על מעלת הענין וגדל החשיבות והתועלת של עמלו הקשה.

י"ט תשצז . . . . . לג

יחזק לעורר את בני הנעורים דיקא כמנהג אנשי שלומנו, ויחזק על שמחה.

י"ט תשצח . . . . . לד

יגלה מעלת הלומד עם הקטנים, ומספר להם ספורים ודבורים שיקדירו בהם יראת שמים, וכן "ספר-המדות".

י"ט תשצט . . . . . לה

ידבר מענין מכתב כללי, שיכתב בכל יום לאנשי שלומנו, ויגלה מעלת ההתחזקות וההתחדשות, ולעשות טובה ליהודי.

י"ט תת . . . . .

יחזק על התמדה ולמוד משניות ושלום בין החברים ותפלה מתוך הסדור.

י"ט תתא . . . . . לה

יחזק על שמחה ולמוד משניות ותפלות הקבועות מתוך הסדור וכבוד הורים

- י"ט תתב . . . . . לו
 יגלה מצלת הלמוד משניות ותפלה במנגן מתוך הסדור.
- י"ט תתג . . . . . לו
 יעזרר שלא להתקוטט אלא ללמוד משניות, ולהתפלל במנגן, ואסור שיחה בעת התפלה.
- י"ט תתד . . . . . לז
 יחזק על למוד משניות, ולא להסתובב באמצע התפלה.
- י"ט תתה . . . . . לז
 יחזק על שמחה וכבוד הורים ומשניות ותפלה מהסדור ובמנגן.
- י"ט תתו . . . . . לז
 יחזק על שלום ותפלות כראוי, ולמוד משניות.
- י"ט תתז . . . . . לח
 יעזרר להתפלל התפלות הקבועות מתוך הסדור ובמנגן דיקא.
- י"ט תתח . . . . . לח
 יחזק על שמחה ועל למוד משניות ותפלה במנגן, ושתיקה בעת התפלה.
- י"ט תתט . . . . . לט
 יגלה מצלת למוד משניות, וידבר ממצלת התפלות כראוי.
- י"ט תתי . . . . . לט
 יחזק על תפלות כראוי ועל למוד משניות.
- י"ט תתיא . . . . . מ
 יגלה מהיראה הנמשכת על-ידי למוד משניות, ויעזרר על תפלות כראוי.
- י"ט תתיב . . . . . מ
 יאחל הצלחה למזכה את הרבים, על-ידי שמסיעת לחנוף ילדי ישראל.
- י"ט תתיג . . . . . מא
 ידבר מסדור מחדש של הספר "פעלת-הצדיק" והוספות ששולח, ויגלה שבזכות הספר הזה כדאי שתמשך רפואה שלמה לבן, וידבר מענגן נתוח.
- י"ט תתיד . . . . . מא
 מכתב קצר לתלמידי ישיבת "בית שלמה", ויעוררם על מדת הדרך-אריך שהיה עקר גדול אצל רבנו ז"ל.

תִּכְן הַעֲנִינִים

5

י"ט תתטו . . . . . מב

יחזק מאד על אִסְפַּת הַיָּרִים שְׁיִזְמוּ לַעֲשׂוֹת, וַיַּעֲרֹרֶם לְכַבֵּד אֶת
הַמְּלַמְּדִים, וַיִּלְהַעֲרִיף אֶת עֲבוֹדָתָם, וְלַעֲבֹד מִתּוֹף שְׂתוֹף פְּעֻלָּה לְמַעַן
הַיְלָדִים.

י"ט תתטז . . . . . מג

יֹכִיחַ מְאֹד וַיִּזְהֵר אֶת הַמִּתְנַהֵּג בְּאֵלִימוֹת וּבַחֲסָר יִשׁוּב הַדַּעַת, וַיִּגְלֶה
מִגַּמַּת אָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִנְיָן זֶה, וַיִּזְרֹז לְחַדֵּל מִמַּעֲשֵׂי פְּרָאוֹת שְׂאִינָם
שְׂיָכִים לָנוּ כָּלֵל.

י"ט תתיו . . . . . מה

יְדַבֵּר דְּבוּרֵי הַתְּפִיִּסוֹת לְחֻבְרַת הַבְּנִיָּה שֶׁל אַרְוֶן-הַקֹּדֶשׁ, וַיִּצְבִּיעַ עַל
רְצִינֹתָם שְׁלֶקְחוּ אַחֲרֵיָוֹת עַל הַמְּחַדָּל.

י"ט תתיח . . . . . מה

יִחֲזַק וַיֵּאמֶץ אֶת כָּלֵי־יָדָיו אָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל עִנְיָן הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְעַל
אֲהָבָה בִּינֵיהֶם, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן הַדְּבָקוֹת הַמְּחַלְטֹת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂאִין
אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵהַגְּאֻלָּה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ בְּעֶצְמוֹ וְכוּ',
וַיִּחֲזַק עַל זֶה מְאֹד.

י"ט תתיט . . . . . מז

מִכְתָּב כָּלְלִי לְאָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִחֲזַקְם עַל הַתְּקַבְּצוֹת בְּכָל לַיִל שֶׁבֶת
לְעִנְיָן שֶׁבֶת, וְלִחֲזַק זֶה אֶת זֶה, וְלִהְרַבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עִם
הַמְּלַמְּדִים הַצְּעִירִים, וְלִהְרַבּוֹת בְּאַחֲוָה וְרַעוּת.

י"ט תתכ . . . . . מח

יִחֲזַק עַל רְפוּאֵת הַבֶּן, וַיַּעֲזֹר עַל סְבָלְנוֹת עִם הַיְלָדִים, וְהַעֲקֹר בַּחֲנוּף —
לְהַגְבִּיחַ וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַיְלָדִים וְלֹא לְהַשְׁפִּילֵם, חַס וְשָׁלוֹם.

י"ט תתכא . . . . . מט

יִחֲזַק עַל שְׂמֻחָה, וְעַל רְפוּאֵת הַבֶּן, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהֲדַפְּסָה, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעֲלָה הַיְמִנָּה.

י"ט תתכב . . . . . נ

יִחֲזַק מְאֹד אֶת כָּלֵי־יָדָיו אָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁבִיבְנָאֵל, וַיִּחֲזַקְם מְאֹד עַל מִדַּת
הַשְּׂמֻחָה, וַיְבַאֵר מַעֲלַת תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, וַיִּשְׁבַּח הַמְּנַהֵּג הַחֲדָשׁ לְלַמֵּד
בְּקוֹל שְׂתֵי הַלְכוֹת לְפָנָי "עֲלִינוּ", וַיַּעֲזֹר לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן, כִּי אֶצְלָנוּ אֵין
שׁוֹם מִשָּׁג שֶׁל 'בֵּין הַזְּמַנִּים'.

- י"ט תתכג . . . . . נב**
 יחזק ויאמץ מאד את כלליות אנשי שלומנו די בכל אתר ואתר על מצות השמחה, עד כדי מסירות נפש, ויארץ לגלות מעלת הזוכה לשמח בכל מה שעובר עליו ובהתקרבות אל הצדיק, ויגלה מעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל ועזר להדפסתם, ויחזק מאד על אהבה ביניהם.
- י"ט תתכד . . . . . נו**
 יחזק להדפיס ספר אחר ספר בלי לפחד כלל, ויאמץ להיות בשמחה.
- י"ט תתכה . . . . . נו**
 יאחל ברפת "מזל טוב" להלדת הבן.
- י"ט תתכו . . . . . נז**
 יאחל ברפת "מזל טוב" להלדת הנכד, ויאחל ויברך ויחזק.
- י"ט תתכז . . . . . נז**
 יחזק על למוד תורה דרבים, ויגלה מעלת המזכה את הרבים, שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו נסים, והפוחח חלון לרבים נפתח כנגדו בשמים.
- י"ט תתכח . . . . . נח**
 ישבח ויחזק נער אחד שקבל על עצמו לסים את כל הש"ס עד הבר-מצוה שלו, וכן את ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש.
- י"ט תתכט . . . . . נט**
 יגלה מעלת הזוכה לדבר עם הילדים הרפים, שמכח זה יזכה גם לדבר עם מבגרים, ובמיחד שהם נשמות טהורות, וזו זכות עצומה לנטע בהם אמונה.
- י"ט תתל . . . . . ס**
 יחזק מאד את המארגנת את הנשים ללמד בצותא, וידיכנה כיצד יהיה סדר למודם, ויגלה מעלת הזוכה לדבר דבורי אמונה פשוטה.
- י"ט תתלא . . . . . ס**
 יגלה הבנה לצער נפש מִיִּשְׂרָאֵל, ויבטיח לכתב באריכות ולשלח על-ידי הדאר.
- י"ט תתלב . . . . . סא**
 ידבר לכללות אנשי שלומנו דיבנאל, ויבקש רחמים בעדו ובעד אביו זי"ע שהיה חולה באותה עת, ויגלה מעלת הזוכים לאחז עצמם

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

באחדות, וידבר מענין הפרוז היוצא מלמעלה, להכניס בכל אחד
הרהורי תשובה בכל יום, וידבר משמחתנו בהתקרבות לרבנו ז"ל.

י"ט תתלג . . . . . סג

יחזק את הנמען שיחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו, וזה הלמוד העמק
של רבנו ז"ל, וידבר מענין חבר, בסוד 'ומקבלין דין מן דין', ומענין
הדבקות בו יתברך, ושכחה דקדושה, ויבאר ענין שאמר רבנו ז"ל,
שחדוש כמהו לא הנה בעולם.

י"ט תתלד . . . . . סה

יגלה מעלת הזוכה לגלות את אור השם יתברך בעולם, המשפך בשם
הצדיק האמת, וידבר משמחה, ולשמח את אנשי שלומנו, ומעלת
הדבור אליו יתברך, ולילך לשדה לדבר עמו יתברך.

י"ט תתלה . . . . . סו

ידבר מענין נקדת החבר השיכת בין הנשים גם-כן.

י"ט תתלו . . . . . סז

ידבר מענין השמחה על מה שעובר על האדם, כי בנה משלמין לו לאט
לאט על הענין, ומענין מרירות ועגמת נפש, והמדבק עצמו בו יתברך,
זכה לראות אלופו של עולם בתוך מרירותיו, וישבח הנמען על הלמוד
ההלכות ברכים לאנשי שלומנו, ויבאר באריכות דבור של הבעל-שם-
טוב הקדוש זי"ע בענין שכל צער שיש לאדם הוא צער שלמעלה וכו',
ויחזק מאד לדבר אליו יתברך, ומהנסינות של זה העולם.

י"ט תתלז . . . . . ע

יחזק את תלמידי ישיבת "בית שלמה" אודות חדש ניסן ונצול הזמן
אז, ושללא יקראוהו 'בין הזמנים', כי איננו קוראים לזה כך, ויבטיח להם
טייל יום אחד בחל המועד וכו', אף יגלה מעלת הימים הללו.

י"ט תתלח . . . . . עב

יביע צערו ונגעו שאינו עם אנשי שלומנו ביבנאל, ויביע תקנתו לרלג
על הרי המניעות הללו, ויגלה לנמען מעלתו שזוכה ללמד צעירי אנשי
שלומנו תורה, אף שקשה מאד, ויאחל לו דירה משלו.

י"ט תתלט . . . . . עג

יחזק מאד את הנמען על מה שזכה ללמד תורה עם התלמידים וכו'.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

- י"ט תתמ . . . . . עד**
 יחזק מאד את המורה צדק לעדתנו, שילמד עם כל אנשי שלומנו הלכות
 פסח והגעלה, וכן עם הילדים.
- י"ט תתמא . . . . . עד**
 יחזק ויעורר לתפס את הילדים בעת חפשת הפסח, כדי שלא יסתובבו
 בחוץ, שהיא סכנה גדולה.
- י"ט תתמב . . . . . עה**
 יגלה מעלת המזכיר לעצמו את העבר מה שהיה ומאין בא, כדי לזכר
 חסדי המקום ברוך הוא, ומענין שמירה על הילדים בתקופת הפסח.
- י"ט תתמג . . . . . עו**
 ידבר מענין הרצת מצבו של אביו זי"ע, ומענין מכירת חמץ על-ידי
 הרב דקהלתנו, ויגלה מעלת דוד המלך שהתחזק בכל מה שעובר עליו.
- י"ט תתמד . . . . . עז**
 ידבר נפלאות מברור המנהג האם להתעטר בתפלין בעת הברית, וידבר
 מצדדים לכאן ולכאן עם מראי מקומות, ומענין נתינת שם על שמו של
 צדיק.
- י"ט תתמה . . . . . עח**
 יבאר שלא לתת שם לתינקת על שם גבר, ויגלה שמחתו לנמענת,
 שמוזכה הרבים בכינון "בית פיגא" שפיכנאל.
- י"ט תתמו . . . . . עט**
 ידבר נפלאות מענין הסדרה של "אוצר הקונטרסים", ומשמחתו
 העצומה על ההוצאה, ומענין משלוח ספרים וכו' וקמחא דפסחא וכו'.
- י"ט תתמוז . . . . . פ**
 ידבר מענין הרוך אחר הבהמות, שהם העוונות, ויעורר לצאת
 מהדמיון, ולהתבודד עמו יתברך אף לחמש דקות, ומענין ארגזי ספרים
 למשלות.
- י"ט תתמוח . . . . . פא**
 יחזק מאד על מדת השמחה והכנסת אורח תלמיד ישיבה בכל שבת,
 ודבורי אמונה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

9

- י"ט תתמט** . . . . . **פב**
ידבר מענין ירידות ונפילות ומשל נפלא מהתולדות הקדוש, ויגלה
מהות ענין רבנו ז"ל, ומענין חדוש בענין טבילת עזרא.
- י"ט תתנ** . . . . . **פג**
ידבר לכל אנשי שלומנו דיבנאל מענין ההכנה לפסח, על-ידי
התבודדות בקרים שמסביב, ואודות בית המדרש שלנו שעליו להיות
שוקק חיים תמיד, והחדרת אמונה פשוטה בין נשמות ישראל.
- י"ט תתנא** . . . . . **פה**
יחזק אשה שעובר עליה מה שעובר עוד מקטנותה, וימליץ על ארבעת
כרכי "אוצר הקונטרסים" שיצאו אז, וידבר מהתחזקות ומהתבודדות.
- י"ט תתנב** . . . . . **פו**
ידבר נפלאות מהזוכה לגור בקרבת מקום ליד קבר יוסף הצדיק, ויבאר
לו תפקידו להפיץ שם הספרים, וידבר מקונטרס יוסף הצדיק, ומהתפלה
השייכת לאמרה שם.
- י"ט תתנג** . . . . . **פז**
יחזק אחד שעובר עליו מקטנותו נורא נוראות של צרות ומשברים
גדולים, וישתתף בצרתו, ויעוררו לצאת מעצמו ויחזקו מאד.
- י"ט תתנד** . . . . . **פט**
ידבר נפלאות מהזוכה לדבר אליו ותברך תמיד "בכל מקום המצאו"
תמיד, ויעורר נפלאות, שעל-ידי-זה הוא גר אצלו תמיד, ויחזק לגלות
בדבוריו רק אמונה והשגחה פרטית, ולשמע בזיונו ולדם.
- י"ט תתנה** . . . . . **צ**
יחזק את בחורי הישיבה לצעירים, שלא יתיחסו לימי הפסח כ'בין
הזמנים', שאין דבר כזה אצלנו כלל, רק לנצל את הזמן לתורה וליראה,
כי זה קיום העולם.
- י"ט תתנו** . . . . . **צא**
יחזק מאד על בדיקת מזוזות והדלקת נרות שבת-קדש, וידבר מענין
שכנים רעים ומענין שמחה.
- י"ט תתנז** . . . . . **צא**
ידבר מתשלום חובו, ומענין שמחה ולשמח את אחרים, ובגנית
ארוץ-הקדש, ומצב אביו זי"ע, שהיה אז בכי רע בחליו.

י"ט תתנח . . . . . צב

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן נְתוּחַ הַמִּתְבַּצֵּעַ בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית לְנַעֲרָה אַחַת, וַיִּבְקֶשׁ תְּפִלָּה
בְּעִבּוּרָה בְּקִבְרֵי רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּסֶם, וַיַּחְזֹק שְׂיֵשׁ עֲנִיָּן שְׂיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל
לְטוֹבָה, וַיִּזְכִּיר לְנִמְעָן אֶת הַתְּפִתְחוֹתָיו מֵאֵז וְכוּ'.

י"ט תתנט . . . . . צג

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן מוֹדְעָה עַל מְכִירַת חֲמִץ, וּמַחְלוּקַת קַמְחָא דְּפִסְחָא וְכוּ'.

י"ט תתס . . . . . צד

יְדַבֵּר מִהַדְּפִסַּת 'תְּקוּן הַכְּלָלִי' וּמִיּוֹם הַנִּשְׁוֹאִינִן, וַיִּשְׁבַּח אֶת הַמְּדַפִּיס עַל
"אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים" שֶׁהַדְּפִיס, וַיְדַבֵּר מִהַרְבֵּה דְּבָרִים עֲתִידִים לְהַדְּפִיס,
וַיַּגִּילָה שָׂרָק זֶה מַה שְׂיִהְיֶה נִשְׁאָר מֵאַתְּנוּ.

י"ט תתסא . . . . . צה

יְחִזֹּק אֶת הַמְּדַפִּיס שְׂרָצָה לְגַזֵּז סֵפֶר שֶׁהַדְּפִיס מִחֲמַת טְעוֹת קְטָנָה שֶׁמֵּצָא
אַחַר הַהַדְּפָסָה, וַיִּמְנַעֲנוּ מִכֶּף, וַיַּגִּילָה לוֹ אֶת הָאֲכֻזָּבוֹת שֶׁהָיוּ מִנַּת חֵלְקוֹ
בַּהַדְּפָסָה וּבַהַפְּצָה, וְכֵן מִמָּה קָמוּ עֲלָיו מִי קָמוּ וַיַּחְזִקוּ מְאֹד, וַיְדַבֵּר
מִנְּפִלְאוֹת הַכֶּרֶךְ הַרְבִּיעִי שֶׁל סְדֵרֵת "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", שֶׁהוּא עוֹלָה עַל
כָּלֵם.

י"ט תתסב . . . . . ק

יְחִזֹּק אֶת כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ דִּיבְנָאֵל עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה שֶׁהִיא הַגְּאֻלָּה
וְהַנְּצִיחוֹן בְּמַלְחַמַּת עֲבוֹדַת הַשֶּׁם, וַיַּעֲוֹרֵר לְשִׂמְחָה זֶה אֶת זֶה, עַד אֲשֶׁר כָּל
הַמְּקוֹם יִתְהַפֵּךְ לְשִׂמְחָה, וַיַּגִּילָה שְׂזָה סוּד חֲמִץ וּמְצָה, וַיַּחְזִקֵם לְקִרְאָת
חַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.

י"ט תתסג . . . . . קב

יְחִזֹּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיַּגִּילָה שְׁלֵא לְהֵאֱמִין בְּאָדָם, וַיִּבְהִיר שְׂאִינוּ דוֹרֵשׁ
אַמוּנָה בּוֹ, כִּי אִם רוּצָה לְהִבְיֵא מְקַרְבִּין לְאַמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַנְּצִיחִי,
וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּבוּדוֹת.

י"ט תתסד . . . . . קג

יְחִזֹּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" אוֹדוֹת הַשְּׁעוּרִים כְּסִדְרָן
הַמְּתַקְיָמִים בְּבֵית־הַמְּדֻרָשׁ, וַיַּגִּילָה מַעֲלַת הָעֲנִיָּן הַזֶּה שֶׁל מְסִירַת שְׁעוּרִים
בְּרַבִּים וְשֶׁל הַמְּשַׁתְּפִים בּוֹ.

י"ט תתסה . . . . . קד

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן כְּנִיסַת הַנְּמַעֲנִים לְדִירָה הַחֲדָשָׁה, וּמֵעַנְיָן חֲנֻכַּת הַבַּיִת, שְׂאִינוּ

יכול להשתתף מחמת צמדתו על המשמר, שלא יעשו הרופאים באביו זי"ע מה שאינו צריך וכו'.

י"ט תתסו . . . . . קה
ידבר מענין סחבת בפניסה לדירה, ויחזק את ההולך בתקף ועז לדרש את המגיע לו בדין.

י"ט תתסז . . . . . קה
יחזק על כמה יסודות הנהדות, ויעורר לשיר שירות ותשבחות לאל חי.

י"ט תתסה . . . . . קו
ידבר מענין בטחון עצמי ודבור אליו יתברך, ועל שלשה סעיפים הקשורים לענינים אלו, ויחזק על הנחת תפלין.

י"ט תתסט . . . . . קז
ידבר מהדבקות בו יתברך ומענין שמחה בבית, ועל ידי שידוע את סוד החיים, אינו בטל לעולם, וידבר מענין נסיונות, ויחזק לדעת את חשיבות כל נקדה טובה שחוטף בתורה, ומעלת התקרבותנו לרבנו ז"ל.

י"ט תתע . . . . . קט
ידבר מענין תקון העבר והתרת נדרים, ויחזק מאד על יצירת אורה של בית חם.

י"ט תתעא . . . . . קי
ידבר מענין שמירת הדבור ושמחה בבית, ויעורר לפרסם את רבנו ז"ל בעולם בכל יום, וענין הבנה הדרית.

י"ט תתעב . . . . . קיא
ידבר מענין תרומתו לאנשי שלומנו — זין ושמן לחג, ויחזק על למוד "אשר בנחל" וקונטרסים בכל יום, ולהיות בשמחה, וישבח את ה' למד בכל יום עם הילדים "ספר המדות".

י"ט תתעג . . . . . קיב
יחזק את העסקן הקר המתענין באחד מאנשי שלומנו שנמצא במצב של מחלה סופנית, ויברר פרטי הצלתו, ויגלה שהוא בבחינת מצוה שאין לה דורשים.

י"ט תתעד . . . . . קיג
ידבר מענין מסירת המכתב הקודם לתעודתו, ויחזק על הוצאת "אשר בנחל", חלק ז'.

- י"ט תתעה** . . . . . קיד
 יְדַבֵּר מִמָּה שֶׁקוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם מֵעֲנִין מְאוֹרְעוֹת בְּנֵי אָדָם, וְאֵין לָנוּ אֱלֹא
 לַעֲשׂוֹת טוֹב וְחֹסֵד כָּל הַיָּמִים.
- י"ט תתעו** . . . . . קיד
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין "אוֹר זְכָנָא", וַיִּחְזַק לְהַפְּיֵצוּ, וַיִּגְלֶה אֲשֶׁר חָלַל בְּצַבָּא רַבְּנֵי
 ו"ל צְרִיף אֶמֶץ וְשִׁמְחָה.
- י"ט תתעז** . . . . . קטו
 יְדַבֵּר מִבְּקוֹר חוֹלִים שֶׁצָּרָף אֶצֶל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיִּגְלֶה הַתְּעוֹרְרוֹתוֹ
 לְחֵבֶר קוֹנְטְרָסִים עַל מְצֻנָּה זוֹ, וּמֵהַתְּכָלִית הַנְּצַחִית אֵיף שֶׁצָּרִיף תָּמִיד
 לְחֶשֶׁב עַל יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן.
- י"ט תתעח** . . . . . קטז
 יְדַבֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל הַנְּמָעָן, שֶׁזָּכָה לְלַמֵּד עִם הַנְּעָרִים זְמַן חֶרֶף, וַיְדַבֵּר
 מֵרַעֲיוֹן חֹדֶשׁ שֶׁל גּוֹוֹן שֶׁלֹּא יִשְׁעַמֵּם לִילְדִים, וּמֵעֲנִין שְׂאִישׁ כְּשֶׁר עוֹשֶׂה
 כָּל מָה שֶׁכָּל אָדָם עוֹשֶׂה, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי.
- י"ט תתעט** . . . . . קיז
 יִשְׁבַּח עוֹד מְלַמֵּד בְּסַגְנוֹן הַנ"ל, וַיְדַבֵּר מִשִּׁיחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל בְּטוּי
 נִפְלָא מֵהָאֲרִיז"ל, וְהַפְּלִל שֶׁהֶעֱקָר הוּא עִם רְצוֹנוֹת, וַיִּבְיַע הַעֲרֻכְתּוֹ
 לְהַשְׁקָעָה הַנְּכַרְתָּ שֶׁל הַנְּמָעָן בִּילְדִים.
- י"ט תתפ** . . . . . קיח
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם', וּמִנְקֻדַּת הַתֵּם הַקְּדוֹשׁ, וַיִּשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרֵי
 הַנְּמָעָן עַל הַשְּׁקָעָה בְּכַחוֹר מְסִים, שֶׁהִלְכָה לְרִיק, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׁעוּרִים
 כְּסֻדְרָן, וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
- י"ט תתפא** . . . . . קכ
 יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַשְּׁמִחָה, וַיִּגְלֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁהוּא רַגִּיל בָּהּ.
- י"ט תתפב** . . . . . קכ
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנֵי ו"ל, וּמֵעֲנִין לַמּוֹד סְפָרוֹ
 הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן סְפָרֵי מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וַיִּגְלֶה
 מֵעַלְתָּם, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל הַהִתְהוֹר תְּשׁוּבָה בְּכָל יוֹם, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- י"ט תתפג** . . . . . קכג
 יִחְזַק בְּחוֹר צָעִיר שֶׁיִּתְחַיֵּל לְהֵיוֹת רְצִינִי, וַיִּגְלֶה מֵעַלַת לַמּוֹד "לְקוּטֵי-
 הַלְּכוֹת", וַיִּסְפֵּר מֵר' לױ יִצְחָק שֶׁמָּסַר תְּאוֹר כִּיִּצַּד אָמַר רַבִּי נִתָּן אֶת

התורות האלו, ויחזק מאד ללמד "לקוטי-הלכות", ולא להסתפל על שום דבר שבְּעוֹלָם.

י"ט תתפד . . . . . קכה
 יחזק מאד להיות שמח, ולומר משניות, ולא לפל בדעתו כָּלֵל.

י"ט תתפה . . . . . קכו
 ידבר מענין נְסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, ויגלה על נְסִיעוֹתָיו בְּיָמֵים הַקָּשִׁים הָהֵם, וּמַעֲנִין שיחת ר' יִשְׂרָאֵל קַרְדּוֹנֶער ז"ל.

י"ט תתפו . . . . . קכז
 ידבר מדבור עם אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּכָל יוֹם מְרַבְּנוּ ז"ל, וּמַמְעֵלֶת הַהִתְבוֹדְדוֹת.

י"ט תתפז . . . . . קכח
 ידבר מַמְעֵלֶת הַפּוֹרִים, שְׁאֵנוּ עוֹשִׂים אֶז הַתְּחֵלָה חֲדָשָׁה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּמַמְעֵלֶת תְּפִלַּת הַנָּשִׁים, שֶׁהִיא מְאֹד מְקַבֶּלֶת בְּשָׂמִים.

י"ט תתפח . . . . . קכט
 ידבר לְבַחֹר בַּר מְצֻנָה, ויחזקו על למוד "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" וְאַמִּירַת מְשָׁנִיּוֹת, וְשֵׁלֶשׁ הַתְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם מִתּוֹךְ הַסְּדוּר.

י"ט תתפט . . . . . קל
 יחזק בַּת יִשְׂרָאֵל אֹדוֹת הַצָּרוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ, ויחזקה על עֲנִין הַהִשְׁגָּחָה פְּרָטִית, ויגלה מַעֲלַת הַשְּׂמִחָה, וְעֲנִין הַבְּטָחוֹן לְאָדָם שְׂסוּבֵל, שֶׁהוּא בֵּין עוֹלָם הַבָּא.

י"ט תתצ . . . . . קלא
 יחזק אֶת הַסּוּבֵל יְסוּרִים קָשִׁים לְהַתְּחַזֵּק וְלִבְרֹחַ אֶל חֲדָרֵי תוֹרָה, וְלְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִשְׂמַח בְּיְסוּרִים, ויגלה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְלִלְמַד קוֹנְטַרְס בִּיחָד, וידבר מַמְעֵלֶת הַתְּמִימוֹת, וּמַעֲנִין אַמִּירַת תְּהִלִּים.

י"ט תתצא . . . . . קלג
 יחזק מאד בַּחֹר צָעִיר עַל לְמוֹד מְשָׁנִיּוֹת וְלְמוֹד "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת".

י"ט תתצב . . . . . קלד
 יחזק מאד אֶחָד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּעֲנִין עָכוּב וְזוּגוּ, ויחזקו לְדַבֵּר עִצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זו, ויחזק לְדַבֵּר עִם אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּכָל יוֹם וְעַל לְמוֹד מְשָׁנִיּוֹת.

תִּכּוֹן הָעֲנָנִים

י"ט תתצג . . . . . קלה

יחזק מאד בעל יסורים והעבר מבלבלו מאד, ויארץ בדברי נחומים, ויחזקו מאד בענין הדבקות בו יתברך, ויורזו לתת תודה והודאה על בריאותו ובריאות משפחתו, וידבר מענין שמירת הזמן.

י"ט תתצד . . . . . קלה

ידבר ממעלת השמחה, ומענין כל העתקה שזוכים להתנתק מהרע, ומענין תפלין של ראש, שצריכים להיות מגלים, וממשנה אותיות נשמ"ה.

י"ט תתצה . . . . . קלה

יחזק את הנמען שלא להתבלבל מהעבר, ויגלה ענין עמק בנה, שהעוסק בתשובה הוא למעלה מהזמן וכו', ויחזק לדבר אליו יתברך ולעשות לו יתברך נחת-רוח תמיד, וידבר מלמוד ב"אשר בנחל" המנקדים החדשים.

י"ט תתצו . . . . . קמ

יחזק לשפח מהעבר, ולברח אליו יתברך מכל הצרות, וכל דבור שמדברים אליו יתברך, היא הצלחה נצחית, ויצוט דבור מצדיק אחד בדרך צחות על "הקול יפה לבשמים", וידבר מענין פרנסה ושפע הנשפע מן השמים, ומענין למוד ספרי רבנו ז"ל.

י"ט תתצז . . . . . קמב

יחזק מאד על מדת השמחה ומניעת העצלות, שנה סוד חמץ ומצה, ויעתיק קטע נפלא מהספר הקדוש "כתנת פסים", ויבארו לעבדה ולמעשה, לקשר הבינה אל המלכות.

י"ט תתצח . . . . . קמג

ידבר מענין תשלומי חובות, איך צריך לשלם לאט לאט עד שיסלק הכל, ויגלה דרך נפלא בנה.

י"ט תתצט . . . . . קמד

ידבר מענין חנוף, איך צריך להיות לבנות את הילדים ולא להשפילם, חס ושלום, ויגלה דרך נאותה בחנוף.

י"ט תתק . . . . . קמה

ידבר מענין גלוי מלכות דקדושה, לדבר רק מהטוב, ועל-ידי בטחון עצמי לא יפחד משום בריה שבעולם.

תִּכְן הָעֲנִינִים

15

י"ט תתקא . . . . . קמו

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה גַם כִּשְׁהוּא מְבַגֵּר,
וַיִּגְלֶה דְרָךְ כִּיצַד לְזִכּוֹת לְתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

י"ט תתקב . . . . . קמו

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַנֵּן פְּרֻנְסָה, אִיךָ זֹכִים אֶל פְּרֻנְסָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י"ט תתקג . . . . . קמח

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְשֹׁמֵר אֶת דְּבוּרוֹ, וְלִמָּה יִזְכָּה עַל־יְדִי־זָה.

י"ט תתקד . . . . . קמח

יְדַבֵּר בְּקִצְרָה מִמַּעַנֵּן הַבְּטוּל אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ.

י"ט תתקה . . . . . קמט

יְחַזֵּק לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ.

י"ט תתקו . . . . . קמט

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַשְּׂמִיחָה, וַיִּזְרַז לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל שְׂמִיחָה תְּמִידִית בּוֹ
יְתַבְּרֶךְ.

י"ט תתקז . . . . . קנ

יְחַזֵּק וַיֵּאֱמַן בְּעֵינָיו שְׂכַל מַה שְּׁקוּרָה לְאָדָם הִיא כְּוֹנָה עֲמֻקָּה מִמֶּנּוּ
יְתַבְּרֶךְ, וַיְדַבֵּר מִמַּעַנֵּן סְפוּר מִהֶרֶב הַקְּדוּשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִבְּעֻזֵּי זִי"ע.

י"ט תתקה . . . . . קנא

יְדַבֵּר מִמַּעַנֵּן אִוֵּר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר וּמַגְדִּיל הַמַּחֲזִין.

י"ט תתקט . . . . . קנב

יְדַבֵּר מִמַּעַנֵּן הַתְּחַזְּקוֹת לְכֹל אֶחָד בְּמָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו.

י"ט תתקי . . . . . קנב

יְדַבֵּר מִמַּעַנֵּן הַמַּחֲלָקָה, וַיִּבְהִיר שְׂמִלְחָמָה כְּנֹגֵד עוֹקְרֵי הַדָּת אֵינּוּ בְּכֹלֵל
מַחֲלָקָה.

י"ט תתקיא . . . . . קנד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ בְּלִשׁוֹן
שְׂרָגִיל בָּהּ, וַיֵּאֲרִיךְ לְגִלוֹת מַעַלַת הָעֲנָן, וַיְדַבֵּר מִמַּעַנֵּן עוֹד דְּבוּר וְעוֹד
דְּבוּר אַף בְּלִי אַרְיִכוֹת, וּמִמַּעַנֵּן הַסְּתַפְּלוֹת בְּכוּס שֶׁל קְדוּשׁ בְּלִיל שַׁבָּת.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

- י"ט תתקיב** . . . . . קנה
 יחזק אב שלא ירדף את בנו, כי כף לא יפעל כלום, ויגלה לו דרך
 התייחסות לבן, ואז הכל יתהפך לטובה.
- י"ט תתקיג** . . . . . קנו
 ידבר מענין להסתפר לאחר חצות, שהוא זמן דינים, ובענין ערב
 שבת-קדש.
- י"ט תתקיד** . . . . . קנז
 ידבר מענין סבלנות, שזהו הנשק הסודי של עם ישראל.
- י"ט תתקטו** . . . . . קנז
 יחזק בענין חזיק אדם אחר, ויגלה מעלת הענין הנשגב הזה.
- י"ט תתקטז** . . . . . קנח
 יספר ספור נפלא על הרב הקדוש מבארדיטשוב, איך שהחיה את עצמו
 רק ב"שלא עשני גוי".
- י"ט תתקיז** . . . . . קנט
 יגלה שהצחוק מהדבור אליו יתברך הוא מחמת כפירות, ויזכיר דבור
 חריף מרבנו ז"ל על זה.
- י"ט תתקיה** . . . . . קנט
 ידבר נפלאות לכלל אנשי שלומנו מענין היום טוב פסח הממשמש ובא,
 ומכמה ענינים נחוצים מקדשת אכילת מצה ואור הקדוש, ובעור
 החמץ הרוחני וכו'.
- י"ט תתקיט** . . . . . קסא
 יזכיר אחד שמתנהג באפן גרוע לאשתו, ויזכירנו על פניו, איך שמפסיד
 לעצמו, ויגלה שכל תוכחתו היא מחמת אהבה.
- י"ט תתקכ** . . . . . קסב
 ידבר מענין הוצאת "אור יבנאל", ומענין תביעת חוב שמגיע ללא
 בושא.
- י"ט תתקכא** . . . . . קסג
 ידבר מענין חולה אחד מאנשי שלומנו, ומה שעובר עליו במחלותיו
 הקשות, ומשכר הזוכה להדפיס ספרי רבנו ז"ל, ויחזק מאד על זה.
- י"ט תתקכב** . . . . . קסד
 ידבר לכלל אנשי שלומנו דיבנאל על מעלת האהבה שבין אנשי שלומנו

כְּרָצוֹן רַבָּנוּ ז"ל, שְׁעֵדִין לֹא נִתְקַים, וַיִּגְלָה שְׁאִיפְתּוֹ לְקַים זֹאת בֵּינֵנוּ,
וַיִּדְבֵּר מִהֲרַחֵקָה מֵעֲתוֹנָאִים וְכוּ'.

י"ט תתקכג . . . . . קסה
יִגְלָה מַעֲלַת הָעֲנָן שֶׁל עֲזָרָה לְזוּלָתָה, שְׁבֻזָּה אֵין מִפְסִידִים כָּלֵל, וַיִּדְבֵּר
מֵעוֹד כַּמָּה עֲנָנִים טְכָנִיִּים.

י"ט תתקכד . . . . . קסו
יִדְבֵּר מֵעֲנָן הַתְּרַחֲקוֹת מֵעֲתוֹנוֹת וְרֵאיוֹנוֹת עֲתוֹנָאִים, שְׁתַּמִּיד עוֹקְצִים אֶת
הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה', וְעֵינֵיהֶם צָרָה בְּהַתְּפַתְּחוּתָם.

י"ט תתקכה . . . . . קסז
יְעוֹרֵר לְהַתְּחַזֵּק פְּגָד כָּל מֵינֵי הַבָּלִים וְשִׁטוֹת הַמְּכַנִּיסִים בְּאֲדָם חֶסֶר
בְּשַׁחוֹן עֲצָמִי, וַיִּגְלָה נִפְלְאוֹת אֵיךְ זוֹכִים לָזֶה, וַיִּמְעַנֵּן הַפְּצַת הַמַּעֲנִינוֹת
חִוְצָה.

י"ט תתקכו . . . . . קסח
יִדְבֵּר מֵעֲנָן הַהִתְמַדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשִׁמְרָה מִהַסְּתַפְּלִיּוֹת רַעוֹת.

י"ט תתקכז . . . . . קסט
יִגְלָה לְנִמְעָן אֶת חוֹבָתוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל מַה שֶּׁכָּל־כֶּף
הַיֵּטִיב עִמּוֹ בְּחַיָּיו, וַיִּגְלָה מַעֲלַת הַלְמוּד עִם הַחֲבָרוּתָא שְׁלוֹ, וַיִּמְעַלַת
הַיְצִיָּאָה לְשָׂדֶה.

י"ט תתקכח . . . . . קע
יִדְבֵּר מֵעֲנָן שֶׁמָּחָה זו לְזוֹ בֵּין הַנְּשִׁים הַכְּשֵׁרוֹת הַגְּרוֹת בְּמָקוֹם חֲלוּנִי,
שְׂדֵה מָאד מְסִיעַ.

י"ט תתקכט . . . . . קעא
יִחֲזַק מָאד עַל מַעֲלַת הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים וְכַבּוֹד לְאִשְׁת הַנְּמַעֵן, שֶׁהִיא
מְזוּפָה הַרְבִּים, וַיִּמְעַנֵּן שְׁעוֹר רַמְבַּ"ם בֵּין מְנַחָה לְעַרְבִית.

י"ט תתקל . . . . . קעב
יִבְרַךְ עַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת חֲנוּךְ יְלָדֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר
לְמַעֲלָה מְזֵה, וַיַּעֲקֹר הַפְּחַד שְׂוֹא.

י"ט תתקלא . . . . . קעג
יִדְבֵּר מֵעֲנָן גַּם שְׂאֵרַע לְנִמְעָן, וַיִּזְהִירוֹ שְׁלֹא לְנִסְעַ בְּאֵי זְהִירוֹת, וַיִּחֲזַק
לְהַפְּיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים.

- י"ט תתקלב . . . . . קעד**
 יחזק להיות בשמחה ולהחזיק מעמד, וידבר מענין תפלה במנין.
- י"ט תתקלג . . . . . קעד**
 ידבר מהמרירות שבאה על-ידי פגם הברית, ויגלה צהלת הלומד בספרי רבנו ז"ל, ומענין הדבקות בו תברך, ומסוד האמונה, שהיא בחינת רגלים, ויזהיר לחיות בשלום עם כל בני משפחתו, ולא לעשות עסק מכלום, כי התם הקדוש יכול לחיות בעבודת השם בכל מקום, ויחזק על שעורין כסדרן, ולהיות בשמחה ועל שלום-בית.
- י"ט תתקלד . . . . . קעז**
 ידבר מהדבקות בו תברך, ויבאר את ענינה, ומענין ברור הדמיון על-ידי הדמיון דקדשה, ומשמחתנו בהתקרבות לרבנו ז"ל, ומענין התורה 'אומרה'.
- י"ט תתקלה . . . . . קעח**
 אחל ברכת הפרנסה, ויחזק על שכנות טובה.
- י"ט תתקלו . . . . . קעט**
 יחזק כנגד הפחדים שיש בארצנו הקדושה בעת ההיא, ויגלה שהכל נסיון בבטחון ממנו תברך, וענין בטחון בו תברך, והמלכות תהפך למינות, שזה כל הסבל שעוברים.
- י"ט תתקלז . . . . . קפ**
 יגלה שמחתו על הדפסת הספרים, וידבר נפלאות מענין הדפסה מה שזה עושה ועוד יעשה בעולם, ויחזק את המדפיסים על כף ועל עוד כמה פרטים, וענין חמרות וסבלנות עם הילדים.
- י"ט תתקלח . . . . . קפא**
 ידבר מענין גדלת שבת הגדול, ויבאר ענינה, ויגלה חדוש למה נקראת שבת הגדול.
- י"ט תתקלט . . . . . קפג**
 יחזק על כניסה לדירה חדשה, וידבר מאמונה פשוטה בו תברך.
- י"ט תתקמ . . . . . קפד**
 אחל בענין כניסה לדירה חדשה, וידבר מהולדה בנגל ושמחה ופרנסה.
- י"ט תתקמא . . . . . קפה**
 ידבר מענין גס למעלה מדרך הטבע, ויאחל נסים נגלים.

י"ט תתקמב . . . . . קפה

יחזק זוג אודות העזרה שאנשי שלומנו יעניקו להם, ושרק ידונו את פלם לכף זכות, ויזרו שלא לריב בבית כלל וכלל, ויחזק מאד להזהר בזה, ולחיות בשלום בבית ובחוץ.

י"ט תתקמג . . . . . קפו

יחזק מאד שלא לריב כלל, רק לאחז את עצמו באהבה תמיד.

י"ט תתקמד . . . . . קפז

ידבר מענין מכתב כללי ועוד כמה פרטים טכניים.

י"ט תתקמה . . . . . קפח

יחזק מאד את אנשי שלומנו על רגיעה בבית קדם פסח, וידבר נוראות נפלאות מאמונה ומדבקות הבורא שזוכים לזה על-ידי אכילת מצה, וענין תפלות בשעת הסדר.

י"ט תתקמו . . . . . קצ

יחזק על הפצת ספרי רבנו ז"ל, שמצילים את העולם ממש, ולשמח על חלקנו ברבנו ז"ל, וידבר מענין 'לגנב' שעות ללמוד התורה.

י"ט תתקמז . . . . . קצא

יחזק מאד על השלום בבית, וישבח המסתדר עם אשתו ומכבד את הוריה, ויזהיר לשמע בקולה, ויעורר על הפצה בעזות דקדשה, ועל שעורין כסדרן ותפלת התיקין, ויחזק לשמח את אנשי שלומנו, וידבר מענין התבודדות בלילה בין החרים.

י"ט תתקמח . . . . . קצג

יחזק לדבק את עצמו בו יתברך, ולנהג מול עזות הגוף ותאוותיו בעזות נגדית — עזות דקדשה, ויחזק לאחז תמיד בדבור אליו יתברך, ולמוד משניות בדרך אמירה.

י"ט תתקמט . . . . . קצד

ידבר ממעלת בית שיש בו שלום ושמחה, ויעורר מאד ללמד שלחן ערוך, ויחזק לפרסם את רבנו ז"ל בעולם.

י"ט תתקנ . . . . . קצה

יחזק מאד על נחיצות השמחה בחיי האדם ועל הפצה, ויעורר ללמד הדף היומי אפלו בדרך גרסה.

תִּכּוֹן הַעֲנֻנִים

- י"ט תתקנא** . . . . . קצו
 יחזק על אמירת ספורי מעשיות, וימנע את הנמנע מלמוד זהר בשלב הזה, וידבר מענין למוד הפוסקים ולמוד ח"י פְּרָקִים ומחבר רמ"א, ויעורר להפיץ את הקונטרסים החדשים, ולדון את האשה לכף זכות.
- י"ט תתקנב** . . . . . קצח
 יחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ובטחון עצמי ואמונה בעצמו, וידבר מענין למוד משניות ולמוד 'בן איש חי', ויחזק להיות בשמחה.
- י"ט תתקנג** . . . . . קצט
 יחזק להיות בשמחה, ויגלה דרגות הצדיקים שתמיד מוסרים נפשם אליו יתברך, וידבר בגעגועים אודות מנהגו של הנמנע לטיל על הרי ובנאל, ולדבר עמו יתברך, ויתאר בפרטיות גדל הנעם שבזה, ויחזק את הנמנע שמשתדל בנקיות בית מדרשו, ויגלה מעלת הענין.
- י"ט תתקנד** . . . . . רא
 ידבר מענין בדיקת מזוזות וחוזק האמא, ויבשר תפלתו על זה.
- י"ט תתקנה** . . . . . רא
 יחזק להכניס את עצמו בתוך השמחה על ידי אמונה שהכל ממנו יתברך, ואין לבכות על העבר, אלא לדעת שהכל משגח, ויש מסודות הגלגול, ויגלה שדיעה זו היא סוד יציאת מצרים, וידבר מענין הפצה.
- י"ט תתקנו** . . . . . רג
 יחזק להיות בשמחה על העבר הטוב, ויעורר להתחזק להיות בשמחה הלאה.
- י"ט תתקנז** . . . . . רד
 יחזק לברח מהעצבות, וכל זמן שאדם מגשם הוא שקוע בעצבות, ויחזק על סבלנות בבית, ולדון את האשה לכף זכות ולתת לה מה שהיא צריכה, ויזהיר ממשקה המשכר, וידבר מענין התחדשות.
- י"ט תתקנח** . . . . . רה
 יבאר מהו ענין של חמרות יתרות ונערנוזקייט, אשר מוציאים את פל השמחה מהמצוות.
- י"ט תתקנט** . . . . . רו
 ידבר מטרדותיו מחמת שעומד על המשמר, שלא יכרתו את רגל אביו, ומענין בתי דינים המטים את הדין ומגבים גנב מפרסם, וכן מענין

שׁוֹפְטִים חֲלוֹנִיִּים שְׁמַכֵּל אֵלֹהֵי יֵשׁ הַסְּתַלְקוֹת הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וַיִּבְאֵר עֲנִין
בְּעוֹר חֲמִין.

י"ט תתקס . . . . . רח
יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַנִּמְצָן, שֶׁהוֹצִיא אֶת כָּרְכֵי סֵפֶר "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", וְאוֹדוֹת
הַבְּנִיָּה בִּיבְנָאֵל.

י"ט תתקסא . . . . . רט
יַחְזֹק מְאֹד שְׁלֵא לִפְלַל לַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, וְלִידַע שְׁפָל הַיִּסּוּרִין שְׁסוּבֵל
הָאָדָם, הֵם בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן.

י"ט תתקסב . . . . . רי
יְדַבֵּר בְּשֵׁם אִם שְׁשׁוּקָה בְּחוּ"ל עִם בְּתָה הַחוּלָה בְּבֵית-הַחֹלִים לִילְדִיָּה,
שִׁיתְחַזְקוּ לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים שְׁנוֹתָרוּ בְּבֵית, וְיוֹסִיף עַל דְּבָרֶיהָ כִּהְנֶה
וְכַהְנֶה דְּבָרֵי חַזוּק עַל הַמְצָוָה שֶׁל כְּבוֹד הוֹרִים שְׁנֹדְמָנָה לָהֶם, וַיְדַבֵּר
גַּם לְמוֹסְרֵי הַמִּכְתָּב, וַיַּחְזֹק עַל כַּמָּה עֲנִינִים טְכְנִיִּים וְעַל הַתַּפְתָּחוֹת עֵיר
עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּגְלֶה כַּמָּה עֲנִינִים נִפְלְאִים אֲגַב אוֹרְחֵיהָ.

י"ט תתקסג . . . . . ריג
יַחְזֹק מְאֹד אֲשֶׁה עַל חַזוּק שְׁכֻנָּתָה, וַיַּגְלֶה מְעַלְת הַזּוֹכָה לַחֲזֹק אֶת זוּלָתוֹ.

י"ט תתקסד . . . . . ריד
יַחְזֹק לְהַתְחִיל לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה כְּבָר מֵאֶסְרוּ חַג, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה,
וְלִהְקָדִים שְׁלוֹם לְכֹל בְּרִיָּה, וַיְדַבֵּר מִשְׁנֵי אֲסוֹנוֹת שְׁקָרוּ בְּעֵיר.

י"ט תתקסה . . . . . רטו
יַחְזֹק עַל חַזוּק חֲדָשׁ בְּכֹל יוֹם, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם שׁוֹנָא אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּחְזֹק
לְלַמֵּד בְּרַבִּים "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" וְכֹל דְּבוּר שְׁמִדְבָרִים לְזוּלָת בְּוֹדָאֵי
פּוֹעֲלִים, וַיַּחְזֹק שְׁלֵא לְבַטֵּל יוֹם אֶחָד מִלְמוּד הַתּוֹרָה בִּישִׁיבָה, וַיַּגְלֶה
הַשְּׂכָר הַנִּצְחֵי שֶׁל הַלּוֹמֵד עִם הַנְּעָרִים הַרְפִּים, שְׁלֵא תֵאבֵד הַמְסִירוֹת נִפְשׁ
הַזֹּאת.

י"ט תתקסו . . . . . רטז
יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּחַלְת לְמוּד בִּישִׁיבָתוֹ בְּאֶסְרוּ חַג, וַיַּגְלֶה מְעַלְת הַמְּגוֹרִים
בְּמָקוֹם נִפְלֵא כְּמוֹ בִּיבְנָאֵל.

י"ט תתקסז . . . . . ריז
יְדַבֵּר לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מֵעֲנִין אַחְדוֹת וְאַהֲבָה וּמֵעֲנִין הַחֵג הַקָּדוֹשׁ שְׁבִיעֵי

תִּכְן הָעֲנָנִים

שֶׁל פֶּסַח הַמִּתְקָרֵב, וַיִּפְלֵג בְּמַעֲלַת יוֹם זֶה וּמָמָה שְׁאֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת בּוֹ,
וְסֹדֵר הַהֲנַהֲגָה שְׁנוֹהֲגִים בּוֹ.

י"ט תתקסח . . . . . **ריט**
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן הַשְּׁמָחָה, וּמָמָה שְׁצָרֶיךָ לַהּוֹדוֹת לַה' חֲרָף קִשְׁיֵי
הַחַיִּים, כִּי עַל עֲצָם הַבְּרִיאוֹת צָרֶיךָ לַהּוֹדוֹת.

י"ט תתקסט . . . . . **רכ**
יַחְזֹק עַל שְׁמִירַת הָעֲנָנִים בְּפָרֶס יְמֵי הַקִּיץ, וַיְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה וַיְדַעֵיזוֹת
דְּבָקוֹת הַבוֹרָא, וְעֲנֵן הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵו בְּהִתְחַדְשׁוֹת, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד
זְכוֹת אֶחָד עַל זֹלְתוֹ.

י"ט תתקע . . . . . **רכב**
יַחְזֹק אֶת תַּלְמִידֵי יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה" אוֹדוֹת בְּגִרוּתָם הַרוּחָנִית,
וַיַּעֲזֹרָם עַל שְׁקִידָה בַּתּוֹרָה וְהַתְנַהֲגוֹת בְּמַדּוֹת טוֹבוֹת לְתַפְאֶרֶת כָּל
רוּאֵיהֶם.

י"ט תתקעא . . . . . **רכד**
יַחְזֹק מְאֹד לַהֲיוֹת בְּשְׁמָחָה, וְלַחְזֹק אַחֲרַיִם וְלִשְׂמַח בְּמַתְנוּת שְׁנָתָן לוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא, וַיְדַבֵּר מִהַמְכַתְּבִים הַכְּלָלִיִּים שְׁכוֹתֵב לְכָלִּלוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ וְלַתַּלְמִידִים הַצְּעִירִים.

י"ט תתקעב . . . . . **רכה**
יְדַבֵּר מַעֲנֵן הַר שֶׁל זָהָב וּמִבְּצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת שְׁזָה צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
וְנִפְלְאוֹת מַעֲנֵן הַשְּׁמָחָה, וְאֵף שְׂרָגֵל אַחַת בַּבוּץ, רָגֵל אַחַת צָרִיף שְׁתַּהֲיָה
מַחוּץ לַבוּץ.

י"ט תתקעג . . . . . **רכו**
יְדַבֵּר לְעֲנֵן יְרִידוֹת וְנִפְלְאוֹת לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת וּמִסַּכַּת תַּעֲנִית,
וַיַּחְזֹק לַהֲיוֹת בְּשְׁמָחָה, וְשִׁנְאוֹת הַסֵּמ"ך-מ"ם לְאָדָם שְׁרוּצָה לְרֵאוֹת
בְּעֲצָבוֹתָו, וַיַּגְלֶה הַתְּקוּן שֵׁשׁ בְּהַדְפַּסַּת קוֹנְטָרַס.

י"ט תתקעד . . . . . **רכז**
יַחְזֹק עַל הַמַּצּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׁזִכְנוּ לְקַיֵּם בְּחָג: אֲכִילַת מַצָּה וְאַרְבַּע
כּוֹסוֹת, וַיַּגְלֶה מַעֲלַת הַצְּדָקָה הַמְּסַגֶּלֶת לַהּוֹלְדָה, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לַהֲיוֹת
בְּשְׁמָחָה.

י"ט תתקעה . . . . . **רכח**
יַחְזֹק לַהֲיוֹת בְּשְׁמָחָה, שְׁזָה מוֹעִיל לְקַדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה, וְלָזָה זוֹכִים עַל-יְדֵי

הצדיק האמת, ויחזק להתקשר אליו ולהדביק עצמו באור האין סוף ברוך הוא.

י"ט תתקעו . . . . . **רכט**

יחזק להיות בשמחה, אף שעובר עליו מה שעובר, והעקר שלא להתפחד כלל משום דבר שבעולם.

י"ט תתקעז . . . . . **רל**

ידבר מענין איזה תשלום חוב לפתוח.

י"ט תתקעח . . . . . **רלא**

יחזק את המדפיס על הספרים החדשים שיצאו, ויגלה לו נפלאות מענין שלכל אחד יש נקדה שאין בחברו, ויחזק באמונה פשוטה בו יתברך.

י"ט תתקעט . . . . . **רלב**

יחזק משפחה אחת שהאמא סבלה בחייה רעות רבות וצרות, והילדים שבגרו אין להם לצערה במה שעובר עליהם, כי לה צריך לספר רק את הטוב, כדי שלא תצטער יותר ויותר, ויביע את השתתפותו בצערם, וימליץ להם לשפך בפניו את הכל, ולאמא לספר רק את הטוב, ויחזקם להיות בשמחה.

י"ט תתקפ . . . . . **רלג**

יזכיק את תלמידי ישיבה לצעירים על התנהגות נאותה ובדרך ארץ בלי שום ליצנות, וינרזם ללמד משניות בהתמדה.

י"ט תתקפא . . . . . **רלד**

יקפיד על אחד מתלמידי הישיבה, על התנהגותו הפראית, ויזהירו לשנות דרכיו, ולהרבות באמירת פרקי משניות, אשר מזככים המח.

י"ט תתקפב . . . . . **רלה**

יחזק בחור צעיר על התמדת הלמוד בישיבה וכן על משניות, ויעוררו מאד על מצות כבוד אב ואם.

י"ט תתקפג . . . . . **רלו**

יחזק ילד שיעזב את הקטנות והילדות להתמיד הרבה בתורה הקדושה.

י"ט תתקפד . . . . . **רלז**

יחזק ילד על ציות למלמדיו ולמוד משניות ותפלות מתוך הסדור.

י"ט תתקפה . . . . . **רלז**

ישבח ילד על התמדתו, ויעוררו על מצות כבוד אב ואם.

תִּכּוֹן הַעֲנֻנִים

- י"ט תתקפו** . . . . . רלח
יעורר ילד על משמעת ועל למוד ותפלה כראוי.
- י"ט תתקפז** . . . . . רלח
יחזק ילד על רצונו ללמד, ויעוררו על שמירת הזמן והתמדה ותפלות
ובכרפת-המזון מתוך סדור.
- י"ט תתקפח** . . . . . רלט
יעורר ילד לסים את פל הש"ס בדרך אמירה עד הבר מצוה שלו, ועל
תפלות מתוך הסדור.
- י"ט תתקפט** . . . . . רלט
יעורר נער צעיר להתפלל תפלותיו מתוך הסדור, ויחזקו על למוד
משניות.
- י"ט תתקצ** . . . . . רמ
יחזק ילד על למוד ותפלה כראוי.
- י"ט תתקצא** . . . . . רמ
יחזק ילד על למוד ויראת שמים.
- י"ט תתקצב** . . . . . רמא
יחזק ויוכיח ילד שיקח את עצמו בידים, ויתנהג בשוב הדעת וכו'.
- י"ט תתקצג** . . . . . רמא
יחזק את הנמצנים שלא יקפידו על נתוק קשר עם המחפנים מחמת
שהם עסוקים עם בתם החולנית בבית-חולים וכו', ויאחל ויברך ויחזק
להיות בשמחה.
- י"ט תתקצד** . . . . . רמב
ידבר למוד זכות על המחפנים פנ"ל, אשר מתמודדים עם חלי הבת,
ויחזק מאד.
- י"ט תתקצה** . . . . . רמג
ידבר מענין חזוק האח הגדול את אחיו, שיהיה בשלחה, למרות
שההורים אינם בבית.
- י"ט תתקצו** . . . . . רמד
ידבר מנוראות נפלאות מעלת הדפסת הספרים, ויחזק את המדפיסים
שלא יתישנו אצלם הדבורים, רק יחיו את עצמם בזה שעושים קן
לשכינה, ויחזק מאד, שלא יפלו בדעתם מחמת הדחקות וכו', וידבר

מֵעֵינִן מַעֲלֵת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", שְׁגוּרָם לְאֲנָשִׁים לְחָשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן
 "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", שֶׁהֵם אוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים.

י"ט תתקצז . . . . . רמד
 יִחְזַק מְאֹד בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלֵת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, וַיַּזְרֵז
 חֲזָרָה לְמַגּוּרִים בְּיַבְנָאֵל.

י"ט תתקצח

יִחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּיבְנָאֵל אִיף יִסְתַּדְּרוּ עִם הַתּוֹשָׁבִים בְּאִפְּן שִׁקְרָבוּ
 אוֹתָם לַתּוֹרָה.

י"ט תתקצט . . . . . רמז
 יִזְהִיר קְבוּצַת בַּחּוּרִים שֶׁקָּבְעוּ דִירָתָם סְמוּךְ לְבֵית-הַסֵּפֶר לְבָנוֹת, שִׁיִּצְאוּ
 מִשָּׁם, וַיִּסְפָּר מַעֲשֵׂיהָ מִתְקוּפָתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמִשׁוֹן בְּרִסְקִי זצ"ל.

כ' אֶלְפִים . . . . . רמט
 מִכְּתָב הַזִּהְרָה לְבַחּוּרִים לְעֹזֵב אֶת מְקוֹם מַגּוּרָם בְּסְמוּךְ לְבֵית-הַסֵּפֶר,
 אֲשֶׁר אֵין זֶה מִן הַצְּנִיעוּת.

כ' א' . . . . . רנ
 יְדַבֵּר מֵעֵינֵן הַפְּרָצָה הַנ"ל, וּמַעֲוֵד עֲנִינִים הַשִּׁיכִים לְמוֹעֲצָה שְׁמִצְרָה אֶת
 רַגְלָנוּ, וְעוֹמֵד בֵּית-הַסֵּפֶר רִיק בְּשַׁעַר שִׁילְדִינוּ מוֹנִים רַבִּים.

כ' ב' . . . . . רנא
 יְדַבֵּר מֵעֵינֵן הַמְּשַׁכַּת הַנֶּסֶס, וְלִבּוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כְּתִינוּק לְפָנָיו אָבִיו,
 וּמַעֲלֵת אֲמוּנַת חֻכְמִים.

כ' ג' . . . . . רנב
 יִבִּיעַ צַעֲרוֹ עַל הַפְּרָצָה, וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵן הַשְּׁתַדְּלוּתוֹ לְהַכִּין מְקוֹם לְבֵית-
 הַסֵּפֶר לְבָנוֹת.

כ' ד' . . . . . רנג
 יִחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל בְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיכִים
 שֶׁפַּע קִדְשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, וַיִּחְזַק מְאֹד שְׁלֵא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַף בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם,
 וְלִהְיוֹת מִמֶּנּוּ בְּכָל הַיְסוּרֵי הָעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם.

כ' ה' . . . . . רנד
 יִתְעַנֵּן בְּשָׁלוֹם הַנִּמְעָן הַמְדַּפִּיס, וַיְדַבֵּר מֵהַדְּפָסָה חוֹזֵרֵת שֶׁל "פְּעֻלַּת
 הַצְּדִיק", וַיְדַבֵּר מֵהַתְּמוּטוּת אֶחָד הַמִּיחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהוֹבִילוּהוּ
 לְטָפוֹל נִמְרָץ, וַיִּזְהִיר שְׁלֵא לְהַכְנִס בְּחוֹבוֹת.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

כ' ו . . . . . רנה

יְדַבֵּר מֵעֲנִין זְהִירוֹת בְּצַעַד מִרְחִיק לְכַת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִדְרֹדֵר הַמַּצָּב יוֹתֵר,
וּמֵעֲנִין הַתְּגַבְרוֹת עַל קְשִׁיִּים בְּהַקְמַת "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וַיַּעֲוֹרֵר לְדַבֵּר כָּל
שָׁבוּעַ בְּפָנֵי הַבַּחֲוִירִים, וּמֵעֲנִין הַנִּקְיֹן שֶׁסָּבִיב בֵּיתוֹ.

כ' ז' . . . . . רנו

יְדַבֵּר מִהַמַּצָּב שֶׁל אֶחָד הַמֵּיחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהוּא קָרִיטִי מְאֹד,
וַיִּתְעַנֵּן אִיךָ לְהַצִּילוֹ, וַיִּדְבֹּר מֵאוֹצֵר הַמִּנְצֵר שֶׁל "אוֹצֵר הַקּוֹנְטֵרֶסִים",
וַיִּבְאֵר מִתִּי עוֹשִׂים חֲלָקָה בְּלִ"ג בְּעֶמֶר.

כ' ח' . . . . . רנז

יְדַבֵּר מֵעֲנִין צְרוֹת מְשֻׁכְּנִים, וַיַּחֲזֵק שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וַיִּסְפֹּר מִהַשְׁכָּנִים שֶׁהָיוּ לוֹ, וְכַמָּה סָבַל מֵהֵם.

כ' ט' . . . . . רנה

יַחֲזִיק עַל מַקְרָה לֹא טוֹב שֶׁמִּישֶׁהוּ הִכָּה אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיִּגְלֶה
שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, וְעַל-כֵּן עָלָיו לִפְשָׁפֵשׁ בְּמַעֲשָׂיו וְכוּ', וַיִּבְהִיר שְׂעִיעֶשֶׂה
תַּקְנוֹת, שֶׁלֹּא יִשְׁנֶה דָּבָר כְּזֶה עוֹד.

כ' י' . . . . . רנט

יְדַבֵּר מִצְדָּקַת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁנִּסְתַּלַּק וְהוּא הָיָה הָאֶחָד הַמֵּיחָד
בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּגִדְל תְּמִימוֹתוֹ וּבְעֶסְקוֹ הַחֲרוּץ לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְעוֹד כְּמָה שֶׁבָּחִים מִמְדוּתָיו הַטּוֹבוֹת וּקְדוּשָׁתוֹ וְגִדְל הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁסָּבַל
בְּחַיָּיו וּבְמוֹתוֹ, וַיִּתְנֶה גִדְל הָאֲבָדָה, וַיִּדְבֹּר מֵעֲנִין סֵדֵר הַהִנְהָגָה אַחֵר
פְּטִירָתוֹ.

כ' יא . . . . . רסא

יְדַבֵּר לְזַכְרוֹ שֶׁל הָאִישׁ הַמֵּיחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַנִּ"ל, שֶׁשָּׂבַק חַיִּים,
וַתְּאוּר הַפְּרֻדוֹתוֹ מֵאֲתָנוּ, וְהַמְּלִים הָאֲחֵרוֹנוֹת שֶׁאָמַר בְּעֲנִין קִיּוּם הַמְּצוּוֹת,
וְהַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁעָשׂוּ כְּמָה אֲנָשִׁים בְּעַת הַלְוִיָּה, וַיִּדְבֹּר מֵעֲנִין נַחֲמָה וּמֵעֲנִין
אֲזַמְרָה.

כ' יב . . . . . רסב

יַחֲזִיק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל עֲנִין הַשְּׂתִיקָה עַל כָּל מָה שֶׁמְבִזִּים, שְׁנֵה
בְּחִינַת 'מוֹעֵט הַמַּחֲזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה', כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וַיַּחֲזִיק עַל זֶה מְאֹד, וַיִּזְהִיר לְשָׁמֹר עַל מְקוֹמְנוּ מִכָּל מִינֵי
אֲנָשִׁים שְׁלִילִיִּים, וַיַּעֲוֹרֵר לְלַמֵּד "לְקוּטִי-מוֹהַר" בְּהַתְּמָדָה.

- כ' יג . . . . . רסד**
 יתְנַגֵּד לְהַכְנִיס אִמָּא מִבְּגֵרַת לְבֵית אָבוֹת, וַיְדַרְיָךְ פִּיצֵד לְנֶהֱג עִם הַיְלָדִים
 הַצְעִירִים בְּיִשְׁבָּה, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין נִקְיֹון שְׁסָבִיב הַבְּנִין.
- כ' יד . . . . . רסה**
 יִגְלֶה הַמַּעֲלָה הַנּוֹרָאָה שֶׁל לַמּוֹד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וַיִּשְׁבַּח הַנִּמְעָן
 שֶׁמִּתְנַהֵּג בְּתַבּוּנָה אֲתָם, וַיִּבְהִיר שֶׁמִּשְׁנֵה חֲשִׁיבוֹת יֵשׁ בְּיַבְנָאֵל, שֶׁלֹּא לְמַדּוּ
 עַד אֹז, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד עַל זֶה.
- כ' טו . . . . . רסו**
 יַחֲזִק אֶת הַנִּמְעָן שֶׁהוּא יִנִּיק וְחִפִּים לְקַחַת אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, וְלִהְיוֹת נַעֲר
 רְצִינֵי הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה וְכוּ' וּבְתַפְלָה כְּרֵאוּי עִם מַדּוֹת מְתַקְנוֹת, וְכַבּוֹד
 הוֹרְיוֹ וְרַבּוֹתָיו.
- כ' טז . . . . . רסז**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'אֵין בַּעַל הַנֶּס מִפִּיר בְּנִסוּ', וְלִזְכֹּר הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהַצְדִּיק, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד אַרְבַּעַת הַשְּׁעוּרִים.
- כ' יז . . . . . רסח**
 יַחֲזִק שֶׁלֹּא לְהִגִּיב לְמַצִּיקִים, וְאִזּוֹ הֵם מִתְבַּטְּלִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְקַנּוּן
 שֶׁל הַקְּהֵלָה, שֶׁיִּהְיוּ בָּהּ רַק אַבְרָכִים רְצִינִיִּים וְכוּ', וַיַּחֲזִק עַל לַמּוֹד וְעַסֵּק
 עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן.
- כ' יח . . . . . רסט**
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַנִּמְעָן, שֶׁלּוֹקַח תַּחַת חֲסוּתוֹ אֶת תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן,
 וּמִשְׁקִיעַ בָּהֶם אוֹנוֹ וּמְרָצוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת הָעֲנִין, וְהִגִּים שֶׁלּוֹקַח זְמַן עַד
 שֶׁהֵאִילָנוֹת מִצְמִיחִים, אֲבָל לְכַסּוֹף תִּשְׁתַּלֵּם הָעֲבוּדָה וְזִכּוּתוֹ רַבָּה
 בְּשָׂמִים.
- כ' יט . . . . . ער**
 יִגְלֶה מַעֲלַת הָאֲבָרָךְ הַמִּיחֵד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁשָּׂבַק לֶן חַיִּים, וְהָיָה
 שׁוֹמֵר עֲיָנוֹ, וְחֹזֵר מֵאוֹת פְּעָמִים עַל שֶׁשָּׂה סְדָרֵי מִשְׁנֵה, וְהָיָה עָנּוּ שְׁפָל
 וְסִבְלָן, וַיַּחֲזֹר עַל תַּאוּר הַסְּתַלְקוּתוֹ הַנִּקְיָה מֵאֲתָנוֹ, וַיִּבְיַע צָעֲרוֹ עַל
 פְּטִירָתוֹ.
- כ' כ . . . . . ערב**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁהַחַנוּף מִתְחִיל בְּעֲצָמוֹ, וְלֹא שֶׁהוּא יִחְיֶה חַיִּים נְבִזִּים,
 וַיִּרְצָה שְׁבָנוּ יִהְיֶה עוֹבֵד ה', אֲשֶׁר הִיא לֹא תִצְלַח.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- כ' כא** . . . . . ערב
 יְדַבֵּר מִשְׁנֵי הַיְסוּדוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל: שְׁמִחָה וְהִתְבוּדוֹת, וַיְבָאָר שֶׁהֵם שְׁנֵי הַגְּדָפִין, בְּחִינַת: אֲהָבָה וַיְרָאָה, וַיַּעֲזֹר עֲלֵיהֶן וְעַל עוֹד פְּרָטִים נוֹסְפִים.
- כ' כב** . . . . . רעד
 יְדַבֵּר מִמְּעַלְת מִי שְׁמֵת־פֶּלֶל בְּעַד הָעוֹלָם, וּמִמְּעַלְת שְׁמִירַת הַדְּבֹר בְּשִׁתְּיָקָה, שְׁזוּכָה שְׁנֵתְגַלִּים לוֹ סוּדוֹת פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, וַיַּחֲזֵק לְבָרַח מִכָּל מִינֵי דְבָרִים הַמְּרַחֲקִים אֶת הָאָדָם מֵאַמוּנָה.
- כ' כג** . . . . . רעו
 יְדַבֵּר מִעֲסָקְנוּ לְגִלוֹת אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְכָל עֲנִין רַבְּנֵנוּ ז"ל הוּא שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיְגַלֶּה מְעַלְת כָּל נֶפֶשׁ שְׁמִצְטָרְפֶת לְקַבּוּץ שְׁלָנוּ, וַיְבָאָר שְׁאִין שִׁיךְ אֶצְלָנוּ רֵאוּשׁוֹת וּמְנַהִיגוֹת כָּלֵל.
- כ' כד** . . . . . רעז
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַתְּנַהֲגוֹת בְּתַקִּיפוֹת כְּנֶגֶד נִצְלָנִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת.
- כ' כה** . . . . . רעח
 יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמְּעַלְת אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת בְּלִילָה, וַיְגַלֶּה לְמָה זֹכִים עַל־יְדִי־זָה, וַיְבָאָר עַל מָה צָרִיךְ לְקוֹנֵן בְּעֶקֶר בְּעַת הָאֲמִירָה.
- כ' כו** . . . . . רפב
 יְגַלֶּה וַיְבָאָר מְעַלְת תְּקוּן חֲצוֹת, וּמְעַלְת מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת עַר בְּנִקְדַּת חֲצוֹת, וּמִי שְׁזוּכָה לְבִלּוֹת יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו בְּטוֹב הָאֲמִתִּי וְהַנְּצַחִי.
- כ' כז** . . . . . רפד
 יַתְּנֶה עַל רְשָׁעוֹת הַסְּמֻךְ־מ"ם שְׁאִינוּ מְנִיחַ לְבָנוֹת מְקוּהָ טְהָרָה, אֲשֶׁר הוּא יְסוּד עִם יִשְׂרָאֵל, וַיְבִיא סִפּוּר אוֹדוֹת זֶה מְרַבֵּי נְחוּם מִטְּשָׁעֲרֵנוּבָל זי"ע.
- כ' כח** . . . . . רפה
 יַחֲזֵק לְשֹׁמֵר עַל הַשְּׁנָה, וְלֹא לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּזָה, וַיְבִיא מְקוּרוֹת עַל כָּף, שְׁאִין שׁוּם עֲנִין בְּזָה, וְאֲדַרְבֵּה הַשְּׁנָה מוֹעִילָה מְאֹד לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם.
- כ' כט** . . . . . רפו
 יַחֲזֵק מְאֹד כְּנֶגֶד הַשׁוֹנְאִים שֶׁל הַנִּמְעָן, שְׁלֹא יִפֹּל בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וַיְבַטֵּחַ רַק עֲלָיו יִתְבַּרֵךְ.
- כ' ל** . . . . . רפז
 יְדַבֵּר מִעֲנִין מְשָׁרָה בְּפִרְנֶסָה כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְלִהְשָׁקוֹת אֵילָנוֹת

גַּם־כֵּן וּלְקִרְבֵי אֲנָשִׁים לְהַקְדֹּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲכַל בְּשֶׁבֶת צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּבִית
עִם הַיְלָדִים.

כ' לא . . . . . רפז
יִחְזַק לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה, וְתָמִיד לְהִסְתַּפֵּל עַל הַטּוֹב,
וַיִּגְלֶה שָׁפֵל חַיּוּתוֹ הִיא רַק לְהִדְפִּיס.

כ' לב . . . . . רפח
יְדַבֵּר מִהַמְשַׁפָּחָה שֶׁהוֹרִיחֶם וְתוֹקִים לִיד מִטַּת חוֹלְיָהּ שֶׁל הַבַּת, וְנִדְבּוֹ
פְּרֻכָּת לְזִכּוּתָהּ, וַיִּחְזַק מְאֹד, וַיִּתֵּן לָהֶם כַּמָּה הוֹרָאוֹת וְחִזּוּקִים.

כ' לג . . . . . רצ
יִחְזַק מְאֹד לְלַמֵּד עִם הַחֲבֵרוֹתָא בְּכָל יוֹם עַל־כָּל־פְּנִים שְׁעָה אַחַת, וַיִּגְלֶה
מַעֲלַת הַחוּטָף מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא, וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד.

כ' לד . . . . . רצא
יִחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּעִבּוּדַת וּמַעֲלַת יְמֵי הָעֶמֶר הַקְּדוּשִׁים הַבָּאִים
עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה, וּמַעֲנִין הַכְּנַעַת הַמְּסוּר, וַיִּחְזַק עַל אֲהָבָה וְאַחֲדוּת.

כ' לה . . . . . רצג
יְדַבֵּר מַעֲנִין לְעִשׂוֹת 'עֲנֵג שַׁבָּת' בִּיבְנָאֵל, וַיִּחְזַק בְּעוֹד כַּמָּה עֲנִינִים
וְשַׁעוּרִים כְּסֻדְרָן.

כ' לו . . . . . רצד
יִתֵּן כַּמָּה עִצּוֹת לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא: צְדָקָה וְשְׁלוֹם־בֵּית וְשַׁעוּרֵי תוֹרָה
וְעוֹד.

כ' לז . . . . . רצה
יִתְנַה גְּדֵל הָעוֹלָה, שְׁתַּבְּעוּ אֶת קֶרֶן הַשְּׁבִיעִית לְמַמְן אֲנָשִׁים שְׂאִין לָהֶם
בְּכָלֵל שְׂדוֹת.

כ' לח . . . . . רצו
יִחְזַק לְלַמֵּד עַל עֲצָמוֹ זְכוּת וְעַל חֲתֻנַּת הַבַּת, שֶׁהוּא חֶסֶד נִפְלָא, וַיְדַבֵּר
מִחֲתָנוֹ וּמִמָּה שְׁעוֹרֵר אוֹתוֹ לְהִתְמַיֵּד בַּתוֹרָה, וַיִּגְלֶה שְׁעָקֵר גְּדֵלַת בַּר
יִשְׂרָאֵל, שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וַיַּעֲוֹרֵר לְהִדְבִּיק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

כ' לט . . . . . רצז
יִחְזַק לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין תּוֹדָה וְהוֹדָאָה וְלִהְיוֹת
בְּשִׁמְחָה, וַיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּרְעִיף רַבּוּי דְבָרֵי הַתְּחִזּוֹת נוֹרָאִים.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- כ' מ** . . . . . ש
 יִחֲזַק בְּעֵינָיו רְצוּא וְשׁוֹב, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת בְּמַעֲלַת מִי שֶׁמְשַׁכֵּין שְׁלוֹם בְּתוֹךְ
 בֵּיתוֹ וְדָר בְּאַהֲבָה, וְגִדֵּל הַקִּדְשָׁה וְאֵי הַסְּתִירָה לְדַבְּקוֹת שֵׁשׁ בְּזָה,
 וַיִּזְכֵּיחֶנּוּ עַל הַנְּהֻגוֹת זְרוֹת לְבָרַח מִהַבֵּית וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעֵינָיו סִבְלָנוֹת
 וַיִּמְנַעֲנֵנוּ מִלְּבוֹא אֱלִיו, כִּי לֹא יִרְאֶה כְּלוֹם וְכוּ'.
- כ' מא** . . . . . דש
 יַעֲזוּר אֶת הַהוֹרִים שִׁישְׁמְרוּ עַל יְלִדְיָהֶם, שְׁלֹא יַעֲשׂוּ חֲרָבָנוֹת, אֲשֶׁר זֶה
 תַּפְקִיד הַהוֹרִים, וַיִּזְרַח הַתְּנַהֲגוֹת בְּעֵינָיו תַּחֲנוּן בְּיוֹם בּוֹ הִצְלִיחוּ לְהִקְיֵם
 שְׁלִטוֹן כְּפָרְנִי שֶׁמַּעֲבִיר עַל הַדָּת.
- כ' מב** . . . . . דש
 יִחֲזַק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל הַמַּהֲפֵכָה שֶׁנַּעֲשֶׂתָה וְעַל הַנִּגְיוֹן, וַיִּמְשִׁיל
 מִשָּׁל לְהַתְּחַזְּקוֹת עַל זֶה.
- כ' מג** . . . . . שו
 יַעֲזוּר מְאֹד אֶת הַנְּעָרִים הַצְּעִירִים שֶׁהִשְׁחִיתוּ וְקִלְקְלוּ, שִׁיעֲשׂוּ תַקּוּן
 וְנִגְיוֹן, וְכֵן יַעֲזוּרֵם לְשָׁנוֹת הַדְּרָכִים הַנְּלוֹזוֹת, וְלְהַתְּנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ
 וְלְהַתְּמִיד בְּתוֹרָה.
- כ' מד** . . . . . שח
 יְדַבֵּר מֵעֵינָיו כְּסוּפָיו לְגוֹר בֵּיבְנָאֵל, וַיִּמְעֵנֵן הַנְּסִים שֶׁל קִיּוֹם בֵּית־הַסֶּפֶר
 בְּגַם שָׁנָה שְׁלֵמָה, וַיִּטַּכֵּס עֲצָה מֵהַלְּעֲשׂוֹת לְהַבְּא, וְאֵין לָנוּ אֵף אֶחָד רַק
 אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.
- כ' מה** . . . . . שח
 יְדַבֵּר מִפְּטִירַת הָאֲבָרָה הַמִּיחֵד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִדְוֹן לְכַף זְכוּת אֶת הַכֹּל,
 וְגַם אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּזַעֲקַת כְּאִבּוֹ שֶׁל ר' גַּעֲצִיל ז"ל.
- כ' מו** . . . . . שט
 יִקְוֶה לְשִׁהוֹת בֵּיבְנָאֵל בְּיָמֵם הַקְּרוֹבִים, וְלִסְדֹר עֵינָיו מִקוֹם לְמוֹד הַבְּנִים
 בְּמִקוֹמוֹת נְאוֹתֵים.
- כ' מז** . . . . . שי
 יְדַבֵּר מֵעֵינָיו עֲגַמַת נַפְשׁוֹ עַל נִזְקֵי הַיְלָדִים, וַיִּזְרַח לְטַכֵּס עֲצָה אִיךָ לְהַעֲבִיר
 לָהֶם מִסֵּר בְּדֶרֶךְ חֲנוּכִית דִּיקָא, לְלֹא כְּעֵסִים וְהַכְּאוֹת.
- כ' מח** . . . . . שיב
 יִבְיַע צְעָרוֹ מִהַשְׁחִיתוּת שֶׁל דְּוִיחִים כּוֹזְבִים לְקַרְן הַשְּׂבִיעִית, וְאִבּוֹד

פְּרַנְסָה שֶׁל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּגִלְל רִשְׁעַת הַשׁוֹנְאִים, וְיָבִיעַ הַשְׁתַּתְּפוּתוֹ בְּכָאֵב הַנִּמְצֵן עַל נִפְלֹתוֹ הַכִּלְפָּלִית, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין מְכוּן לְגַמְלָה שְׁרוּצָה לְפִתּוֹחַ, וַיִּחְזַק מְאֹד שְׁעוֹד נִזְכָּה לְרוֹמֵם קֶרֶן הַתּוֹרָה כְּרָצוֹנּוּ.

כ' מט . . . . . שיג
יְעוֹרֵר אִשָּׁה כְּשֶׁרָה אַחַת שְׁנוֹכְחוֹתָהּ נְחוּצָה בֵּין נָשׁוֹת הַקְּהֵלָה, וְשִׁתְּחַזֵּר לְגוֹר בִּיגִיָּהֵן.

כ' נ . . . . . שיד
מִכְתָּב כְּלָלִי נִפְלָא לְכָלְלוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", בּוֹ יִחְזַקְם עַל אֲמוּנָה וְחֲנוּף בְּנִים וּבָטוּל הַגִּ'אָנָה וְהַיְשׁוּת, וְעֲנִין הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲלַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, וַיְעוֹרֵר עַל וְיִתְקִין וְתַפְלָה בְּהַקְדָּם הָאֲפָשָׁרִי, וְכֵן עַל ז'כְּרוֹן עֲלֵמָא דְאֵתִי, וְעַל עֲשִׂית חֲסֵד זֶה עִם זֶה, וַיִּחְזַק עַל כָּל זֶה בְּשִׁמּוֹנָה סְעִיפִים מִפְּרָטִים וּבְהִירִים, עַל-פִּי סֵדֵר הָא"ב מְזִהִירִים, אֲשֶׁרֵי הַזִּזְכָּה לְחַקֵּק הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ עַל לוֹחַ לְבוֹ תָּמִיד.

כ' נא . . . . . שכא
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלְלוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֲנִין יְבִנְאֵל, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל עֲתִידָהּ שֶׁהוּא מִמֶּשׁ קְדוֹשׁ הַשֵּׁם, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין אֶהְבָּה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים.

כ' נב . . . . . שכד
יְדַבֵּר מֵעֲנִין כַּמָּה תְּקוּנִים לְמַקְנָה, וַיִּזְהֵר עַל זֶה מְאֹד.

כ' נג . . . . . שכה
יָבִיעַ שְׁבִיעוֹת רְצוֹנוֹ מֵהַתְּפַתְּחוֹת בֵּית-הַסֵּפֶר לְבָנוֹת, שֶׁהוּקָם עַל יָדוֹ לְבָנוֹת קְהֵלְתָּנוּ.

כ' נד . . . . . שכה
יִחְזַק אֶת הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת תְּאוּרָה בְּאוֹר מְזֵלוֹ, וַיְעוֹרְרוֹ עַל קְבִיעוֹת שְׁעָה אַחַת חֲבֵרוֹתָא בַּתּוֹרָה, וְאִיךְ שְׁנָה יְאִיר אֶת מְזֵלוֹ וַיִּמְשִׁיךְ לוֹ הַצִּלְחָה.

כ' נה . . . . . שכו
יְדַבֵּר מֵהַתְּפַתְּחוֹת קְהֵלְתָּנוּ, שֶׁכָּבֵר עוֹשִׂים בָּהּ שְׂמֵחוֹת לְרַב, וּמַעֲנִין צְבִיעַת קוֹמַת הַכּוֹלָל, וַיָּבִיעַ עֲתִידָתוֹ לְנִמְצֵן.

- כ' נו** . . . . . שכז
יְדַבֵּר מֵעַנְיָן עֲבוּדַת גִּנוּן בְּטָרִם תַּכְנֵס שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה.
- כ' נז** . . . . . שכח
יַחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וַיִּרְגֵּיל לֵילֶךְ בְּכָל עָרֵב וּבִקְרֹ לְבֵית הַמְדַרְשׁ, וַיַּחֲזֵק
עַל שְׁמִירַת שַׁבָּת, וַיִּבְיַע עֲתִירְתּוֹ וְאֶחֻלָּיו.
- כ' נח** . . . . . שכט
יְדַבֵּר מִפְּרִיחַת קְהֵלְתָנוּ, וּמֵהֶתְחַזְקוֹת שְׁצָרִיף בְּחַיִּים, וּמֵהֶדְבְּקוֹת בּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וּמֵהֶתְבוֹדְדוֹת.
- כ' נט** . . . . . של
יַעֲזֹר וַיַּחֲזֵק וַיֵּאֱמָץ מְאֹד עַל הַהֲצִלָּה שֶׁבָּאָה עַל-יְדֵי הַשְּׁמִחָה, וַיִּזְרֹז
לְדַבֵּק בְּמִדָּה זֹאת תָּמִיד.
- כ' ס** . . . . . שלא
יַחֲזֵק מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּרְגֵּיל לְהַכְנִיס אֶת כָּל כְּלוֹ בְּנֵהוּ,
וְטוֹב וַיִּפֶּה לוֹ כָּל הַיָּמִים.
- כ' סא** . . . . . שלא
יַעֲזֹר עַל כַּמָּה עֲקָרֵי יְהוּדוֹת, וַיַּחֲזֵק וַיֵּאֱמָץ מְאֹד.
- כ' סב** . . . . . שלב
יַחֲזֵק הַנִּמְצָן עַל שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּרַבִּים הֶלְכוֹת, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
- כ' סג** . . . . . שלג
יַחֲזֵק אִשָּׁה שְׂיֵשׁ לָהּ הַשְּׁפָעָה עַל נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיִּגְלֶה לָּהּ שֶׁבְּעֵלָהּ
יָבוֹא עַל שְׁלֵמוֹתוֹ בִּיבְנָאֵל.
- כ' סד** . . . . . שלד
יַחֲזֵק מִשְׁפָּחָה עַל צָרַת הַבַּת, וַיִּדְרִיכֶם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְחֲזוֹק עֲצָמָם בְּעַת
צָרָתָם.
- כ' סה** . . . . . שלה
יַחֲזֵק לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ וִ"ל, וַיִּדְבֹר מֵעַנְיָן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל הַחֲסָד
חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּנֵהוּ נִפְטָר מִכָּל מִיַּגֵּי צָרוֹת, וַיַּחֲזֵק
עַל לְמוֹד חֲמֵשׁ רִש"י וְעַל הַתְּבוֹדְדוֹת.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאָה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

תקוּן הַפְּלִי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקֶּשֶׁר עֲצָמֵי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרֵה מְזֻמְרִים אֵלַי לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמֵתִיִּים שְׂבֻדוֹרְנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבִפְרָט לְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם גַּחַל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, רַבְּנֵנוּ גַחְמָן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁגֵלָה תִּקְוֶן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הַרְיֵנִי מְזֻמָּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי לְשֵׁם יְחִוּד
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל-יְדֵי הַהוּא טָמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד שְׁמֵרְנֵי אֵל פִּי-חֲסִיתִי בְּךָ:
ב אֲמַרְתָּ לִיהוָה אֲדֹנָי אַתָּה טוֹבֵתִי בַל-עֲלִיךָ:
ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר-בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירִי כָּל-חֲפָצֵי-
ד בָּם: יִרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מָהְרוּ בַל-אֲסִיךָ
ה נִסְפִיחֵם מְדָם וּבַל-אֲשָׂא אֶת-שְׁמוֹתֶם עַל-שְׂפָתַי:
ו יְהוָה מְנַת-חֶלְקִי וְכוֹסֵי אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי:
ז חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי בְּנַעֲמִים אַף-נִחַלְתָּ שְׂפָרָה עָלַי:
ח אֲבִרְךָ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף-לִילוֹת יִסְרוּנִי
ט כְּלִיֹּתַי: י שׁוֹיֵתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תָמִיד כִּי מִיָּמִינִי
יב בַּל-אֲמוּט: יג לָכֵן י שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי אַף-
יד בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבַטָּח: יו כִּי י לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל
יז לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרְאוֹת שְׁחַת: יח תוֹדִיעֵנִי אֲרַח
יט חַיִּים שִׁבַע שְׂמָחוֹת אֶת-פָּנֶיךָ נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ
נְצַח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הִתְרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנֹתַי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֵּד עָלַי יְדָךְ נְהַפְךָ
 לְשִׂדֵי בְּחֶרְבֵנִי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵיד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי
 רַנִּי פִּלַּט תִּסּוּבְּבֵנִי סְלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּס כְּפָרָד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֹת
 בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חָנּוּן רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מְתִי יָמוֹת
 וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ-אֶזְרָא לֹא יֵצֵא לַחֲוֹץ יְדַבֵּר: ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יַעֲזֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימְנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אִיבִי
 עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּת בִּי וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁכִּיל לְבַנְי-קַרְח: ב כְּאֵל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים:
 ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּי דְמַעְתִּי לָחֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה כְּאִמֹר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךָ אֲלֵיךָ: ה אֱלֹהֵי
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר | בְּסֶף
 אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ו מִהַתְּשׁוּחָתִי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי הוֹחֲלֵי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנִי יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתַּוַּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעַר: ח תְּהוֹם-אֵל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְנִלְיָךָ עָלַי עֲבָרוּ:
 ט יוֹמָם | יַצּוּחַ יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַח־קֶדֶר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי עוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַח־תִּשְׁתַּחֲוֶהֶי | נַפְשִׁי וּמַח־תִּקְהֵמִי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילָנִי
 מֵאִיִּבִי | אֱלֹהֵי מַמְתְּקוּמִי תִשְׁנֹבְנִי: ג הַצִּילָנִי
 מִפְּעָלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתַי יְהוּזָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְפֹנְנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקְיָצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֹן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמַּע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עוֹז אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: יא אֱלֹהֵי חֶסֶדִי יִקְדֵּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּחְרָגִם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדֹנָי: יג חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שְׁפָתַימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחֶמָה כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֵב יַהֲמוּ כַּפְּלָב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יַנִּיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִיְנוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֲוֹן וְאֲרִיֵן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי
 וּמָנוֹס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז * לְמַנְצַח עַל- יְדוּתוֹן לְאֶסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱקֶה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרַשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאַנָּה הַנַּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמָיָה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִיפֵנִי רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֵת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַי
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נִגְיַנְתִּי בְלִילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַצוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנִצַּח
 חֲסֵדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חַלּוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַי עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָד: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכְךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלָא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עוֹד: טז גֹּאֲלֵת בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־הצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים דרפך
 ושביך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־דפא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך פיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בפקר
 פחציר יחלף: ו בפקר יציץ וחלף לערב ימולל
 ויבש: ז כי־כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הנה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהפם עמל ואון כי־גז חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו פן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהנה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בפקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמתנו
 פימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
 עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד הִרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפֶּתִיו
וּמִשְׁפִּטֵי-פִיו: ו זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפִּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צוּה לְאַלְפָּה
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִדָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהִיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעֲט וְגָרִים בָּהּ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְגַבִּיאי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהֵ-לֶחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵּי לְעַבְדֵּי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָפָל רָגְלוֹ בְּרִזְל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבְרוֹ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִיָנוּ: כב לְאַסֵּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וְזָקְנָיו יִחַבְּבֵם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוּ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמָהּוּ
 מִצְרָיו: כה הִפְךָ לִבְּם לְשֹׂנְאֵי עַמּוֹ לְהַתְנַכֵּל בְּעַבְדָּיו:
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־
 בָּם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּיּוֹם בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
 חֹשֶׁד וַיִּחָשֶׁד וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
 מִימֵיהֶם לְדָם וַיִּמַּת אֶת־דְּגַתָּם: ל שָׂרִיץ אֲרָצָם
 עֲפָרְדָּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֲרֹב
 כְּנִיּוֹם בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אֵשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּדְּ גִפְנִים וּתְאֵנֹתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרֵבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְּפָר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 לו וַיִּדְּ כָל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
 לז וַיּוֹצִיָאם בְּכַסֶּף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּעֲצָתָם כִּי־נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עוֹר
 וַיִּזְבְּבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
 בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח מיני: ו תדבק לשוני | לחכי
 אם-לא אזכרי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השודדה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכות עמו נגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם
 מרשעים ויושיעם פי חסו בו: